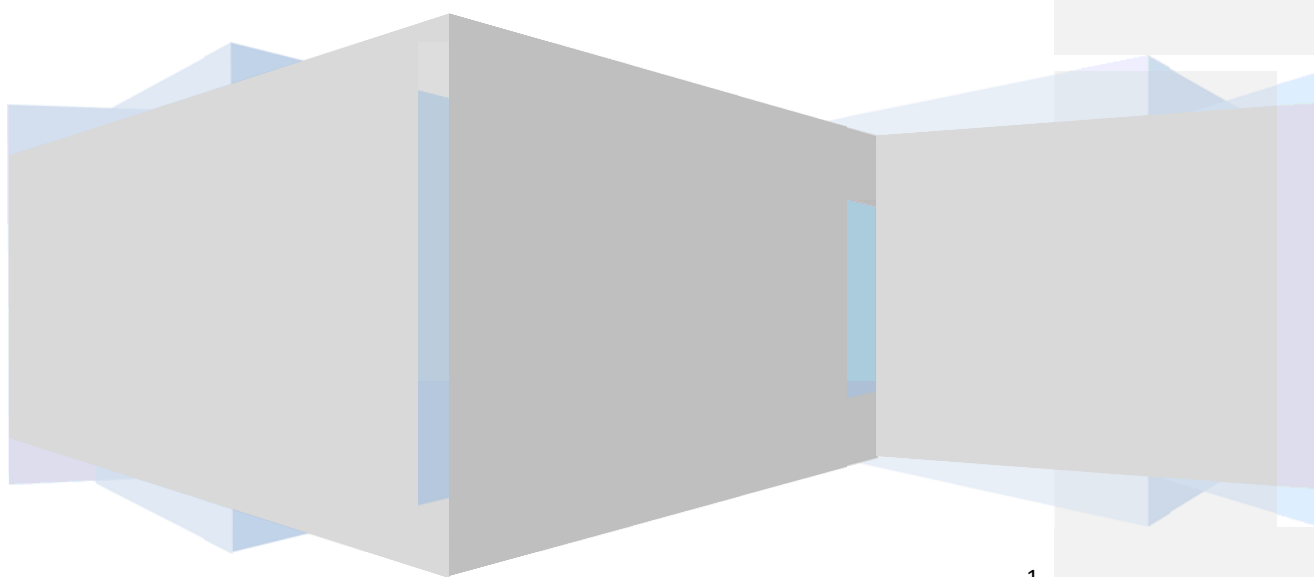

Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

Inventarisatie impact zesde staatshervorming

BIJLAGEN

Inventarisatie impact zesde staatshervorming

BIJLAGE 1 - FICHES

Fiche 1. Planning en statistiek – artikel 8 BWHI

Nationaal Instituut voor de Statistiek

Uittreksel akkoord: p. 41

"Nationaal Instituut voor de Statistiek Interfederaliseren. **Samenwerkingsakkoord** tussen de federale staat en de deelstaten om de nadere regels van deze interfederalisering te definiëren."

A. Implicaties van de interfederalisering van NIS (ADSEI= administratie sociaal economische informatie en statistiek)

Welke invloed heeft de interfederalisering van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

- **Doel van interfederalisering ADSEI:**
  - o ADSEI wordt de draaischijf voor het Belgisch Statistisch Systeem en waakt erover dat de verplichtingen ten aanzien van Eurostat optimaal worden ingevuld. De standpunten die op de internationale fora worden verdedigd vanuit het Belgisch Statistisch Systeem worden vooraf goed overlegd met de deelstaten en weerspiegelen zowel de informatienoden van de federale staat als van de gewesten/gemeenschappen;
  - o ADSEI en de gewesten/gemeenschappen worden gelijkwaardige partners bij de productie van openbare statistieken die nodig en nuttig zijn ter ondersteuning van het beleid van het federaal niveau en van de deelstaten.

- **Beoogde effecten voor de deelstaten:**
  - o Vlotte toegang tot gemeenschappelijke databanken die relevante informatie bevatten voor regionaal beleid zodat de deelstaten *snel en gelijktijdig over dezelfde kwaliteitsvolle informatie kunnen beschikken als de federale instellingen*. Het kadercontract tussen ADSE/SVR/IWEPS/IBSA (gewestelijke statistiekinstellingen) op basis van een principiële machtiging vanwege de Privacycommissie is al een goede aanzet maar kan verder gaan: directe interactieve toegang tot datawarehouse, uitbreiding tot meerdere 'geaccrediteerde' overheidsinstellingen (voldoen aan strikte richtlijnen inzake informatiebeveiliging);
  - o *Kosten efficiënt gebruik van gemeenschappelijke infrastructuur* waarbij kennis en informatie worden gedeeld. Vb. mogelijkheid om metadata in te voeren en te consulteren in een online toepassing (voor gemeenschappelijke data of zelfs specifieke regionale datasets). Hierdoor ontstaat eveneens een *overzicht van de beschikbare openbare statistieken van het Belgisch Statistisch Systeem*;
  - o *Mede-eigenaarschap van toe te passen methoden* bij de productie van administratieve data met het oog op koppeling en gemeenschappelijke ontsluiting van data voor hergebruik (vb. Censusedatabank), enquêtes met gemeenschappelijke interesse/internationale verplichtingen, het datamanagement (vb. techniek voor cleaning van data, weging van enquêteresultaten, seizoenuitzuivering van reeksen), bevolkingsprojecties voor federaal - gewesten (met gemeenschappelijk te formuleren hypothesen); enz.

- **Betrokken actoren:**
  - o Federaal: ADSEI (FOD Economie);

- Deelstaten: Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap, Waals Gewest en Franse gemeenschap, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, Duitstalige Gemeenschap.

- **Instrumenten om doel te bereiken: federaal niveau-ADSEI**

- Organisatie:
  - ADSEI moet een onafhankelijke positie (vb. Verwijzen naar European Statistics Code of Practice) krijgen om autonoom beslissingen te kunnen nemen. Nu is deze administratie afhankelijk van beslissing van SG van FOD Economie voor uitbouw van DWH, website, personeelswervingen, enz;
- Overlegorganen:
  - Hoge Raad voor Statistiek is nu al samengesteld uit vertegenwoordigers van federaal INR (ADSEI, FP, NBB), deelstaten, universiteiten, sociale partners. De werking moet geoptimaliseerd worden (vb. thematische werkgroepen) en de inbreng mogelijk maken van experts uit de betrokken domeinen (federaal/deelstaten);
  - Coördinatiecomité Statistiek is al samengesteld uit vertegenwoordigers van de deelstaten en federaal INR. De werking moet geoptimaliseerd worden met roterend voorzitterschap, bevoegdheid van alle leden om te stemmen over adviezen (nu kunnen deelstaten enkel punten ter bespreking agenderen);
  - De rol van beide organen moeten worden uitgeklaard m.b.t vraag/aanbod van statistieken, methodologische kwesties
  - ADSEI en vertegenwoordigers van deelstaten kunnen in onderling overleg Belgisch Statistisch Systeem vertegenwoordigen op EUROSTAT (vb. roterend of in functie van expertise);
- Beslissingsorganen:
  - Interministerieel Comité Statistiek federaal en deelstaten oprichten. Nu beslist enkel de federaal minister bevoegd voor Economie.
- Middelen:
  - Inzetten van voldoende en competent personeel, projectmanagement en budget voor gemeenschappelijk te ontwikkelen en te beheren systemen, projecten.
- Regelgeving:
  - Wijziging van statistiekwet: de deelstaten moeten als volwaardige partners worden vermeld in de wet zoals de leden van het INR waardoor alle actoren (h)erkend worden als leden van het Belgisch Statistisch Systeem; wijziging van meerdere artikels vb. over accreditering van methoden en datasets (nu mag enkel ADSEI accrediteren, waarom geen college van methodologen aangesteld door actoren), over toegang tot databanken, enz;
  - Te onderzoeken: andere wetten die raakvlakken hebben met statistiekproductie en verspreiding vb. Privacy Commissie, maar ook samenwerkingsprotocollen en KB over organisatie van specifieke statistieken (vb. geboorte- en sterftestatistieken, organisatie van O&O-enquêtes en samenstellen van de overheidskredieten voor O&O (GBAORD));

- Statistisch Meerjarenprogramma Statistiek van de deelstaten/ADSEI met afspraken over het nakomen van de verplichtingen van Belgisch Statistisch Systeem ten aanzien van Eurostat én over gemeenschappelijke projecten en initiatieven.
- **Instrumenten om doel te bereiken: Vlaamse overheid**
  - Organisatie:
    - Studiedienst van Vlaamse Regering moet zijn coördinerende functie en de ondersteuning bij kwaliteitsborging van Vlaamse regionale statistiek versterken;
  - Overlegorgaan:
    - Platform Statistiek met vertegenwoordigers van 13 domeinen wordt meer betrokken bij voorbereiding van standpuntbepaling van Vlaamse overheid op federale en internationale fora;
  - Beslissingsorganen:
    - Minister-president is coördinerend minister voor statistiek en zal Vlaamse overheid vertegenwoordigen op het op te richten Interministerieel Comité;
    - De ministers van de Vlaamse Regering zijn bevoegd voor productie van sectorale statistieken en het nakomen van verplichtingen die internationale organisaties hen opleggen op het gebied van rapportering.
  - Middelen:
    - Aanspreekpunten in 13 domeinen (zie Platform Statistiek);
    - Inzetten van middelen voor gemeenschappelijke projecten en initiatieven met ADSEI (vb. voor grotere steekproef, bijkomende vraagmodule in survey). Dit hoeft geen meerkost te zijn, integendeel door heroriëntatie van middelen en inbreng van meerdere actoren kan de kost worden verlicht.
  - Regelgeving:
    - Afstemming met decreet elektronisch gegevensbeheer, enz;
    - Te onderzoeken: raakvlakken met sectorale regelgeving.

De hierboven vermelde voorstellen moeten **onderhandeld worden met alle actoren**, liefst binnen het kader van het Coördinatiecomité Statistiek. De definitieve afspraken tussen het federale niveau en de deelstaten moeten worden verankerd in een **algemeen samenwerkingsprotocol waarin generieke principes van samenwerking worden gespecificeerd. Daarnaast kunnen sectorale samenwerkingsprotocollen worden afgesloten of behouden blijven indien ze beantwoorden aan de generieke principes.**

In afwachting van structurele hervorming (tegen 2014)

- Op vrijwillige basis van start gaan met gemeenschappelijke projecten die bijdragen tot betere afstemming, vlottere uitwisseling van data. Het doel is om een sfeer van wederzijds vertrouwen te creëren en te ontdekken waar de echte knelpunten zitten die nadien via het samenwerkingsprotocol structureel kunnen worden gereduceerd;
- Op Vlaams niveau een overzicht maken van de knelpunten die diensten van Vlaamse overheid ondervinden in relatie met ADSEI. De Studiedienst zal in eerste helft van 2012 een initiatief nemen via het Platform Statistiek. De bedoeling is om de oorzaken van het slecht functioneren te detecteren: ligt het aan de bevoegdheidsverdeling of aan andere zaken? De vorderingen in de onderhandelingen zullen op ambtelijk vlak ook via dit Platform worden voorbereid en opgevolgd.

- Inventariseren van bestaande samenwerkingprotocols m.b.t. organisatie van domein specifieke statistieken; evaluatie in kader van komende interfederalisering

Voorstel om te starten met interfederalisering van ADSEI. Nadien kan kring verruimd worden naar andere grote producenten van statistiek (Kruispuntbank Sociale Zekerheid, Kruispuntbank Ondernemingen, Patrimoniumbeheer).

B. Stand van zaken op weg naar het voorgestelde Samenwerkingsakkoord

De interfederalisering impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven).

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Er is informeel overleg geweest met de betrokken actoren binnen het Coördinatiecomité Statistiek, echter zonder concrete afspraken noch naar procedure noch naar inhoud. Er is informeel overleg geweest met de andere gewestelijke statistiekinstellingen (IWEPS, IBSA)

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Er is minimaal 1 beleidsondersteuner op niveau A nodig om coördinerende taken voor te bereiden en uitvoering ervan op te volgen. SVR voorziet op termijn 1 functie binnen haar PEP en binnen het toegestane aantal koppen en vte. De domeinen moeten een aanspreekpunt hebben.

De inzet van middelen voor gemeenschappelijke projecten moet per geval bekeken worden voor SVR en voor de andere domeinen.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

De federale instanties zullen evenals de regionale instellingen geconfronteerd worden met een *personeelsvermindering* terwijl er taken van overleg en coördinatie bijkomen.

De betrokken actoren hebben een *verschillend statuut*: SVR (IVA), IWEPS Wallonië (wetenschappelijke instelling), IBSA Brussel (team bij secretaris-generaal-wijziging aangekondigd), NBB (nv), FP (parastatale), ADSEI (administratie binnen FOD Economie). Dit kan problemen scheppen met betrekking tot mandaat van de betrokken diensten bij het afsluiten van een protocol. Eurostat werkt enkel met 'onafhankelijke neutrale' instanties.

De vlotte toegang tot databanken moet wederzijds zijn: op federaal én regionaal niveau. Hiervoor bestaat momenteel geen generieke regeling (begrip authentieke bronnen is bij ADSEI onbekend) ;

ADSEI heeft al meerdere jaren een dienstdoende leidend ambtenaar, wat een afwachtende houding kan veroorzaken bij de onderhandelingen.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Afstemming nodig met Europese richtlijnen rond:

- open data (FEDICT en E-gov),
- stabiliteitspact en opvolging van begroting (FP en ACA)

Relatie met staatshervorming m.b.t. INR waarvan ADSEI deel uitmaakt (virtueel netwerk)

D. Contactpersoon

Naam: Josée Lemaître
Graad: administrateur-generaal
Entiteit: Studiedienst van Vlaamse Regering
Tel: 02/553.51.41
e-mail: josee.lemaitre@dar.vlaanderen.be

Fiche 2. Gelijkekansenbeleid – artikel 8 BWHI

Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding

Uittreksel akkoord: p. 47

"Interfederalisering van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR): Voortzetting van de onderhandelingen met de deelstaten met het oog op de omvorming van het CGKR tot een interfederaal centrum."

A. Implicaties van de interfederalisering van de entiteit

Welke invloed heeft de interfederalisering van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Het CGKR als onafhankelijk discriminatiesorgaan

Met de eventuele interfederalisering van het CGKR wordt enerzijds de –minstens gedeeltelijke- uitvoering beoogd van art. 40 van het '**Gelijkekansendecreet**'¹. Dit artikel geeft vertaling aan een aantal EU-richtlijnen² en stelt dat de Vlaamse Regering een of meer organen aanduidt die:

- in rechte kunnen optreden in de geschillen waartoe het decreet aanleiding kan geven in geval van discriminatie;
- onafhankelijke bijstand verlenen aan de slachtoffers van discriminatie bij de afwikkeling van hun meldingen of klachten over discriminatie;
- onafhankelijke studies verrichten over discriminatie;
- onafhankelijke verslagen publiceren en aanbevelingen doen over elk onderwerp dat met discriminatie verband houdt.

De aanduiding van een gelijkaardig orgaan (dat optreedt in arbeidsrechtelijke kwesties) wordt ook verplicht via art. 9 van het '**decreet evenredige arbeidsparticipatie**'³

Op dit ogenblik is nog geen uitvoering gegeven aan voormelde artikels. Wel werden –in uitvoering van art. 42 en 43 van het Gelijkekansendecreet- 13 Vlaamse meldpunten discriminatie opgericht, die bemiddelend optreden rond discriminatieklachten en op lokaal niveau preventieve acties organiseren.

Op federaal vlak bestaat er het **CGKR** dat als onafhankelijk orgaan bevoegd is voor de strijd tegen discriminatie. Dit centrum is evenwel enkel bevoegd voor de federale regelgeving. Met uitzondering bovendien van discriminaties op grond van taal en op grond van geslacht/gender. Voor deze laatste treedt het **instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM)** op als onafhankelijk orgaan.

Vanuit het Vlaamse Gelijkekansenbeleid wordt jaarlijks een overeenkomst gesloten met het CGKR via dewelke de meldpunten discriminatie van inhoudelijke omkadering en helpdesk worden voorzien.

¹ Decreet van 10 juli 2008 houdende het kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid¹, Belgisch Staatsblad 23 september 2008.

² -Artikel 13 Richtlijn 2000/43/EG van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming (Rasrichtlijn);²

-Artikel 12 Richtlijn 2004/113/EG van 13 december 2004 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten (Geslachtsrichtlijn Goederen en Diensten);²

-Artikel 20 Richtlijn 2006/54/EG van 5 juli 2006 betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep (herschikking) (Geslachtsrichtlijn Arbeid – herschikking).²

³ Decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, Belgisch Staatsblad 26 juli 2002.

→ een mogelijke interfederalisering van het CGKR als 'onafhankelijk discriminatieorgaan' haakt in directe lijn in op de uitbouw van- en de werkzaamheden rond- het nondiscriminatiethema binnen het Vlaamse **Gelijkekansenbeleid**. De intentie indachtig om de toekomstige inbedding en aansturing van de meldpunten discriminatie samen te bekijken met de interfederalisering/inrichting van een eigen onafhankelijk orgaan, kan betekenen dat Gelijke Kansen in Vlaanderen meer tijd kan investeren in een uitbouwen van een transversaal non-discriminatiebeleid op Vlaams niveau, i.e. met een focus op mogelijke discriminaties in de eigen regelgeving en preventieve actie.

Naast het Gelijkekansenbeleid wordt ook het Vlaamse **Werkgelegenheidsbeleid** in directe lijn gevat.

Het CGKR als Mensenrechteninstelling

De bovenvermelde EU discriminatierichtlijnen geven aan dat de discriminatieorganen deel kunnen uitmaken van een nationale instelling met een ruimer mandaat, dat de bevordering van diverse mensenrechten omvat. Daarnaast dringen ook verschillende toezichtscomités bij de VN-mensenrechtenverdragen systematisch aan op de oprichting door België van een nationale mensenrechteninstelling. Een aantal VNverdragen geven hieraan een verbindende grondslag. Zo voorziet art 33 van het VNverdrag inzake de rechten voor personen met een handicap dat België in 2009 ratificeerde, in de oprichting of aanwijzing van "een of meer onafhankelijke instanties" ter bevordering, bescherming en opvolging van de uitvoering van het Verdrag. Het Gelijkekansenbeleid werd -wat Vlaanderen betreft- aangeduid als focal-point voor de implementatie van dit verdrag.

In België bestaat momenteel geen volwaardige, algemene mensenrechteninstelling. Op dit ogenblik staat het CGKR bij de VN aangemeld als nationale mensenrechteninstantie, maar het voldoet in zijn huidige setting niet aan alle voorwaarden daartoe. Vooral in het beperkte mandaat en de wijze van samenstelling van de RvB stelt zich een probleem.

Wat betreft de uitvoering van het VNverdrag Handicap op vlak van onafhankelijk orgaan, werd -in afwachting van een mogelijke interfederalisering- vanuit het federale niveau en elke deeltiteit een tijdelijk samenwerkingsprotocol afgesloten met het CGKR. Naast het CGKR bestaan in België/Vlaanderen nog tal van instellingen die actief zijn rond bepaalde thema's die als afzonderlijke mensenrechtenissues kunnen bestempeld worden (zoals, op Vlaams niveau, de ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat, het Vredesinstituut).

Wanneer de eventuele interfederalisering van het CGKR bekeken wordt vanuit het perspectief van een mensenrechteninstelling dan zullen – naast **Internationaal Vlaanderen** en het **Gelijkekansenbeleid** (als focal point voor het Handicapverdrag)- ook **andere Vlaamse beleidsdomeinen** in hun werking worden gevat.

B. Samenwerkingsakkoord

De interfederalisering impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

De eerste debatten met de federale overheid en de andere gemeenschappen rond de aanduiding/oprichting van een 'onafhankelijk discriminatieorgaan' (al dan niet als onderdeel van een bredere mensenrechteninstelling) dateren van 2007, maar leidden alsnog niet tot een akkoord.

Doorheen de periode van lopende zaken werd vanuit het Gelijkekansenbeleid bilateraal overleg gevoerd met de toenmalig en huidig federaal minster voor Gelijke Kansen (Joëlle Milquet).

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Afspraken

De Vlaamse regering heeft voor wat de interfederalisering betreft een aantal voorwaarden geformuleerd en deadlines gesteld. In afwachting van een akkoord worden ook andere scenario's dan deze van een interfederalisering van het CGKR geëxploreerd.

Een en ander vindt zijn neerslag in de Beleidsbrief Gelijke Kansen 2012, waarin wordt gesteld dat "de Vlaamse Regering intussen het standpunt heeft ingenomen om nog één jaar alle kans te geven aan de instelling van een interfederaal onafhankelijk orgaan, maar tegelijk heeft zij ook beslist dat, indien dit uiterlijk juni 2012 niet heeft geleid tot een geschreven akkoord tussen de deelnemende federale en deelstatelijke overheden, de Vlaamse Regering zelf en autonoom uitvoering zal geven aan de verplichtingen die vervat zitten in diverse Europese Richtlijnen en in artikel 40 van het Gelijkekansendecreet."

Daarnaast heeft het Vlaams Parlement recent ook een **motie**⁴ m.b.t. tot dit onderwerp aangenomen waarin de VR ondermeer wordt gevraagd om:

- de interfederalisering van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, uit te voeren, maar niet zonder vooraf een kerntakendebat te houden over de opdrachten waarover een interfederaal orgaan dat belast is met de bevordering van gelijke behandeling van alle personen zonder discriminatie, moet beschikken;
- initiatieven te nemen voor de oprichting van een Vlaams orgaan indien de onderhandelingen met de federale overheid en de andere deelstaten eind juni 2012 niet hebben geleid tot een geschreven akkoord, zodanig dat nog voor de start van het zomerreces 2012 een ontwerp van decreet kan worden geagendeerd op de Vlaamse Regering;
- eerst werk te maken van de oprichting van een interfederaal of Vlaams orgaan ter uitvoering van de vermelde richtlijnen en artikel 40 van het Gelijkekansendecreet, en aansluitend de eventuele oprichting van een interfederale mensenrechteninstelling te bestuderen, waarvan in voorkomend geval het eerstgenoemde interfederale of Vlaamse orgaan ook autonoom kan blijven;

---

⁴ Met redenen omklede motie tot besluit van de op 6 oktober 2011 door de heer Ward Kennes in commissie gehouden interpellatie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de interfederalisering van het CGKR en de piste om een eigen Vlaams centrum op te richten

- het Vlaams Parlement te betrekken en te informeren over de voortgang van, hetzij de oprichting van een interfederaal orgaan, hetzij een eigen Vlaams orgaan, en een debat te voeren over de architectuur en de kerntaken van een dergelijk orgaan.

Budget

Voor wat de kosten betreft, kan enkel verwezen worden naar berekeningen uit 2007 die in kader van de toenmalige onderhandelingen werden gemaakt en aan Vlaanderen, wat betreft een interfederalisering van het CGKR, een kostenplaatje van 650 KEur toeschreven. Er zal verder moeten bekeken worden of dit bedrag vandaag nog realistisch is. Dat zal mee afhankelijk zijn van de inhoudelijke keuzes, en dus van de architectuur van het toekomstige onafhankelijk orgaan, als discriminatieorgaan of bredere mensenrechteninstelling, hetzij interfederaal, dan wel Vlaams.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Mede op basis van de motie die hierover is aangenomen door het Vlaams Parlement is de verdere architectuur (en hierin is ook een mogelijk kerntakendebat begrepen) nog voorwerp van verder debat.

Om de debatten rond dit onderwerp objectieve, juridische grond te geven werd vanuit Gelijke Kansen een studie uitbesteed waarbinnen de kerntaken van een onafhankelijk orgaan worden scherpgesteld en de mogelijke vormen van architectuur geëxploreerd (incl. de argumenten pro en contra). Dit onderzoek betreft zowel de verhouding in de keuze tussen een Vlaams en een interfederaal onafhankelijk orgaan bevoegd voor discriminatie, als de discussie over de koppeling van deze opdrachten aan de internationale wens om een mensenrechteninstelling op te richten.

De resultaten van deze studie worden eind januari opgeleverd. Zonder hierop een voorafname te doen en zonder exhaustief te zijn kan vermoed worden dat volgende elementen voorwerp zullen zijn van discussie:

- kerntakendebat (welke opdrachten moeten toevertrouwd worden aan een onafhankelijk orgaan bevoegd voor de strijd tegen discriminatie)
- de integratie of verder gescheiden houden van het IGVM (en het debat over de eventuele interfederalisering van deze instelling)
- de integratie van de meldpunten discriminatie (wat tot een asymmetrie kan leiden aangezien deze regionale ankerpunten enkel in Vlaanderen bestaan)
- de samenstelling van de raad van bestuur
- de verdeelsleutel financieel
- de verhouding van deze (interfederaal) instellingen met het op te richten nationale mensenrechteninstituut / de eventuele uitbreiding naar een mensenrechteninstelling en de positie hierin van de waaier aan bestaande instanties met een mandaat inzake mensenrechten

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Het federaal regeerakkoord, evenals het ontwerp van federale beleidsnota Gelijke Kansen, noemt ook uitdrukkelijk de interfederalisering van het IGVM als een opdracht voor deze legislatuur. De beleidsnota stelt ook de creatie van een instelling bevoegd voor taal voorop hetgeen bijzonder is

aangezien dit geen onderdeel is van het federaal regeerakkoord. Als Vlaamse administratie moeten we ook over deze thema's een standpunt mee helpen voorbereiden.

D. Contactpersoon

Naam: Heidi Vander Poorten
Graad: Directeur
Entiteit: Gelijke Kansen in Vlaanderen
Tel: 3 57 30
e-mail: Heidi.vanderpoorten@dar.vlaanderen.be

Fiche 3.

- **Personeelsbeleid Vlaamse administratie – artikel 87, §3, BWHI**
- **Binnenlandse aangelegenheden – artikel 6, §1, VIII, BWHI**

Uitzendarbeid in de openbare sector

Uittreksel akkoord: p. 30-31

“Overheveling van de voorwaarden en financiering voor loopbaanonderbreking in de openbare sector: regionalisering van deloopbaanonderbreking voor het lokale, provinciale, communautaire en regionale openbaar ambt, alsook in het onderwijs, met uitsluiting van contractuele personeelsleden die onder het tijdskrediet vallen.”

(...)

“Uitzendarbeid:

- *Alle arbeidsrechtelijke bepalingen die de uitzendarbeid regelen blijven federaal ;*
- *de Gewesten en de Gemeenschappen worden bevoegd om uitzendarbeid in hun respectievelijke overheidsdiensten en lokale besturen toe te staan, en de Gewesten worden bevoegd om in het kader van tewerkstellingstrajecten op uitzendarbeid een beroep te doen.”*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

- De Gemeenschappen/Gewesten worden bevoegd om uitzendarbeid in de overheidsdiensten en lokale besturen toe te staan.
- De Gewesten worden bevoegd om in het kader van tewerkstellingsprojecten op uitzendarbeid een beroep te doen.
- De arbeidsrechtelijke bepalingen die uitzendarbeid regelen blijven federaal.

Deze bevoegdheidsoverdracht is niet van toepassing op het onderwijs omdat er specifiek voor Onderwijs geen uitzendarbeid bestaat;

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

2.1. Uitzendarbeid overheidsadministratie

FOD WASO (M. Degols (02) 233.47.64)
FOD P&O (J. Leroy)

2.2. Uitzendarbeid lokale besturen:

FOD WASO (M. Degols (02) 233.47.64)
FOD P&O (J. Leroy)

2.3. Uitzendarbeid Onderwijs:

Niet van toepassing er bestaat specifiek voor onderwijs geen uitzendarbeid.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

Wet van 24.07.1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemer ten behoeve van gebruikers.

3.1. Overheidsadministratie (DVO):

APKB (=KB van 22.12.2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijke statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen.

Tewerkstellingstrajecten:

Koninklijk besluit van 13 juni 2006 betreffende de na te leven procedure bij uitzendarbeid in het kader van een erkend tewerkstellingstraject

3.2. Lokale besturen:

Wet van 24.07.1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

De lokale besturen zijn niet gebonden aan het APKB. De gevallen waarin personeelsleden in contractueel verband kunnen worden tewerkgesteld worden integendeel geregeld in de volgende organieke decreten:

- Gemeentedecreet van 15 juli 2005 (artikel 104);
- Provinciedecreet van 9 december 2005 (artikel 100);
- OCMW-decreet van 19 december 2008 (artikel 103).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De Gemeenschappen/Gewesten en de lokale besturen kunnen een beroep doen op uitzendarbeid. De Gewesten kunnen daarnaast een beroep doen op uitzendarbeid in het kader van tewerkstellingstrajecten

Wat de overheidsadministratie betreft, wordt uitzendarbeid de derde mogelijke tewerkstellingsvorm, naast de statutaire en contractuele (*wijziging/opheffing APKB door federale overheid*).

Twee pistes zijn mogelijk:

- ofwel verkrijgt de overheid de mogelijkheid om op uitzendarbeid een beroep te doen via een aanpassing van het arbeidsrechtelijk kader door de federale overheid zelf;
- ofwel verkrijgt de overheid niet alleen de mogelijkheid om uitzendarbeid in te schakelen, maar ook de regelgevende bevoegdheden wat uitzendarbeid in de overheidssector betreft (*creatie van eigen vormen van uitzendarbeid*).

Arbeidsrechtelijk zijn op heden de volgende vormen mogelijk:

- de tijdelijke vervanging van een contractueel personeelslid van wie de uitvoering van de arbeidsovereenkomst is geschorst;
- de tijdelijke vervanging van een contractueel personeelslid dat voor bepaalde tijd zijn prestaties heeft verminderd.

Om een gelijk gebruik van uitzendarbeid in de privé-en overheidssector mogelijk te maken, moeten voor de overheid (minstens) volgende vormen bijkomend mogelijk worden gemaakt:

- tijdelijke vermeerdering van het werk;
- uitzonderlijk werk;
- tijdelijke vervanging van een contractueel personeelslid van wie de arbeidsovereenkomst ten einde is;
- tijdelijke vervanging van ambtenaren die hun functie niet of alleen deeltijds uitoefenen, of die uit dienst zijn getreden.

Met uitzondering van de verwijzing naar het APKB gelden de beschouwingen onder dit punt ook voor de lokale sector. Momenteel is het wel zo dat de lokale besturen in de vermelde omstandigheden gewone contractanten kunnen inschakelen in overeenstemming met de arbeidsrechtelijke voorschriften voor tijdelijke arbeid of voor vervangingsovereenkomsten.

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

2. Over welke goederenbeschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Een allocatie van regelgevende bevoegdheid binnen de beleidsdomeinen/entiteiten is enkel nodig indien de regelgevende bevoegdheid voor uitzendarbeid in de overheidssector wordt overgedragen aan de regio's.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Diensten van de Vlaamse overheid:

Naam: Dirk Laerte
Graad: adviseur
Entiteit Departement Bestuurszaken
Tel: 02/553.50.49
e-mail: dirk.laerte@bz.vlaanderen.be

Lokale besturen:

Naam: Annit Vervoort
Graad: adviseur
Entiteit: Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Tel: 02/553.37.32
e-mail: anita.vervoort@bz.vlaanderen.be

Onderwijs:

Naam: Wouter Janssens
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: strategische beleidsondersteuning
Tel: 02/553 95 60
e-mail: wouter.janssens@ond.vlaanderen.be

Fiche 3bis.

- **Personeelsbeleid Vlaamse administratie – artikel 87, §3, BWHI**
- **Binnenlandse aangelegenheden – artikel 6, §1, VIII, BWHI**

Loopbaanonderbreking in de openbare sector

Uittreksel akkoord: p. 30-31

“Overheveling van de voorwaarden en financiering voor loopbaanonderbreking in de openbare sector: regionalisering van de loopbaanonderbreking voor het lokale, provinciale, communautaire en regionale openbaar ambt, alsook in het onderwijs, met uitsluiting van contractuele personeelsleden die onder het tijdskrediet vallen.”
(...)

“Uitzendarbeid:

- *Alle arbeidsrechtelijke bepalingen die de uitzendarbeid regelen blijven federaal ;*
- *de Gewesten en de Gemeenschappen worden bevoegd om uitzendarbeid in hun respectievelijke overheidsdiensten en lokale besturen toe te staan, en de Gewesten worden bevoegd om in het kader van tewerkstellingstrajecten op uitzendarbeid een beroep te doen.”*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

1.1. Worden overgedragen (cf. FOD WASO op 05.01.2012):

- de regelgeving met betrekking tot loopbaanonderbreking in het statutaire en contractuele stelsel (algemene en thematische stelsel);
- de betaling van onderbrekingsuitkeringen;
- het controle- en sanctioneringssysteem.

1.2. Komt niet over:

- de reglementering met betrekking tot het tijdskrediet
- regels arbeidsrecht en sociale zekerheid

1.3. Wordt nog door de federale overheid geregeld:

- de beperking tot 60 maanden vanaf 2012 (inmiddels gebeurd bij KB 28.12.2011)
- de omzetting van de Europese richtlijn met betrekking tot ouderschapsverlof

1.4. Gelijkschakeling van loopbaanonderbreking met tijdskrediet tegen 2020

Het is nog onduidelijk welke werkwijze en tijdsplan zullen worden gehanteerd, temeer daar de bevoegdheid inzake loopbaanonderbreking naar de regio's gaat.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

2.1. Loopbaanonderbreking DVO:

- FOD WASO, Jan Van Thuyne (tel. (02) 233.46.60)
- RVA, Marleen Van Hoof (tel. (02) 515.43.05)

2.2. Loopbaanonderbreking lokale besturen:

- FOD WASO, Jan Van Thuyne (tel. (02) 233.46.60)
- RVA , Marleen Van Hoof (tel. (02) 515.43.05)

2.3. Loopbaanonderbreking Onderwijs:

- Beleidsvoorbereiding:FOD WASO;
- Uitvoering: RVA

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

]

3.1. Loopbaanonderbreking DVO:

- herstellwet van 22.01.1985 houdende sociale bepalingen
- ambtenaren: KB van 07.05.1999 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van het personeel van de besturen
- contractuelen: KB van 02.01.1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen

3.2. Loopbaanonderbreking lokale besturen

De regeling betreffende de loopbaanonderbreking maakt voor de provincies en de gemeenten evenals voor de openbare inrichtingen en de publiekrechtelijke verenigingen die ervan afhankelijk zijn, geen onderscheid tussen statutaire en contractuele personeelsleden. De lokale sector is overigens ook niet gebonden aan het APKB. De regeling valt samen met de oude regeling voor de privésector, d.w.z., die van voor de invoering van het tijdskrediet. De regeling voor de lokale sector heet in het RVA-jargon dan ook de "residuaire reglementering".

Hierna volgt het wettelijk kader voor:

- de volledige loopbaanonderbreking algemeen stelsel;
- de volledige loopbaanonderbreking in geval van palliatieve verzorging van een persoon;
- de gedeeltelijke loopbaanonderbreking door vermindering van arbeidsprestaties:
  - Herstelwet van 22.01.1985 (artikel 99 en volgende);
  - KB van 2.01.1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen;
  - MB van 17.12.1991 tot uitvoering van artikel 13, 15, 20 en 27 van het koninklijk besluit van 2 januari 1991 betreffende de toekenning van een onderbrekingsuitkering

De provincies en gemeenten en de instellingen die ervan afhankelijk zijn regelen in de plaatselijke rechtspositieregeling verder zelf een beperkt aantal aspecten met betrekking tot de toepassing van de loopbaanonderbreking.

3.3. Loopbaanonderbreking Onderwijs:

A. De herstellwet van 22 januari 1985

[Wet van 22.01.1985](#) Herstelwet houdende sociale bepalingen

1. Onderwijs

- Leerplichtonderwijs en hoger onderwijs
  - [KB van 12.08.1991](#) Koninklijk besluit betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen aan de personeelsleden van het onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra

Verder geregeld door het B BVR van 9 september 2011

BVR van 24 mei 2002 (hogescholen)

- Universiteiten
  - ▶ [KB van 27.11.1985](#) Koninklijk besluit betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan voor de leden van het administratief, gespecialiseerd, meester-, vak en dienstpersoneel van de universitaire instellingen
- Contractuele personeelsleden in het onderwijs die met lonen worden betaald

Voor gewone LBO en palliatief verlof

- ▶ [KB van 02.01.1991](#) Koninklijk besluit betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen

a) Regelgevende bevoegdheid

Vandaag is het zo dat er een gezamenlijke federale wet (Herstelwet van 22 januari 1985) is die de onderbreking of vermindering van de beroepsloopbaan mogelijk maakt. Daarnaast zijn er een aantal KB's die uitvoering geven aan de loopbaanonderbreking in de verschillende sectoren (o.m. Onderwijs, Bestuurszaken). De meeste bepalingen in deze diverse besluiten lopen gelijk. Binnen comité A is steeds geprobeerd om deze besluiten zoveel mogelijk gelijk te laten lopen. In het verleden zijn pogingen om kleine verschillen tussen de besluiten gelijk te trekken weliswaar vastgelopen, maar in grote lijnen zijn de besluiten nog steeds gelijklopend. Deze besluiten regelen de toekenning van de onderbrekingsuitkeringen in de diverse sectoren waarin loopbaanonderbreking mogelijk is.

Op basis van die federale wetgeving betaalt de RVA de premies uit, zowel van het onderwijspersoneel als van de Vlaamse ambtenaren (en alle andere sectoren waarin loopbaanonderbreking mogelijk is).

Daarnaast betaalt het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk bovenop de onderbrekingsuitkering nog een aanmoedigingspremie uit. Dit kan maximaal gedurende twee jaar. De cel aanmoedigingspremie betaalt deze premies uit voor iedereen die gebruik maakt van een loopbaanonderbreking, ongeacht de sector.

b) Uitvoering:

Toekenning en uitbetaling van de onderbrekingsuitkeringen: gebeurt op dit moment door de regionale kantoren van de RVA. Beleidskeuze moet worden gemaakt of dit centraal zal gebeuren of voor Onderwijs apart. Overleg nodig met BZ en WSE, en binnen O&V af te stemmen met agentschappen Agodi en Ahovos.

In het schooljaar 2010-2011 waren er in Onderwijs in totaal 15540 aanvragen voor loopbaanonderbreking (alle stelsels samen). Daarvan waren er 3857 aanvragen voor een gedeeltelijke loopbaanonderbreking vanaf de leeftijd van 50 jaar (= GLBO50+). Dit stelsel moet slechts éénmaal aangevraagd worden en loopt dan door tot aan het pensioen. Bij deze 3857 personeelsleden zullen een aantal nieuwe aanvragen zitten, de rest is niet nieuw. Dit betekent dat er in het schooljaar 2010-2011 minimaal 11683 aanvragen voor loopbaanonderbreking waren voor onderwijspersoneel (15540-3857).

In het schooljaar 2011-2012 (uitbreiding met mogelijkheid tot 1/5de loopbaanonderbreking) zijn er tot nu toe in totaal 16225 aanvragen voor loopbaanonderbreking, waarvan 4900 voor een GLBO50+ (4361 voor een halftijdse loopbaanonderbreking 50+ en 539 voor een

GLBO50+ met een vijfde, deze laatste zijn dus allemaal nieuwe aanvragen voor schooljaar 2011-2012). Dit betekent dat er in het schooljaar 2011-2012 minimaal 11864 aanvragen waren voor loopbaanonderbreking voor onderwijspersoneel (16225 – 4361).

Dit impliceert dat de personeelseffecten van deze uitvoerende bevoegdheid groot zijn: het is moeilijk de omvang te kwantificeren. De RVA vervult deze opdracht samen met de loopbaanonderbrekingen in andere sectoren dan onderwijs, en bovendien gebeurt dit in de diverse regionale kantoren van de RVA. Een exacte inschatting is op dit moment niet mogelijk.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

4.1 Effect DVO:

De reglementering betreffende de loopbaanonderbreking (uitgezonderd tijdskrediet) komt zowel voor de overheidssector, als de privésector onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid, alsook het beheer en de betaling van de onderbrekingsuitkeringen, en het controle- en sanctioneringssysteem.

De Vlaamse overheid kan zelf beslissen of zij voor de verschillende sectoren (overheidsadministratie, lokale besturen, onderwijs, privé-sector) een overkoepelende reglementering vaststelt, dan wel dat voor elke sector met een sector eigen reglementering wordt gewerkt.

Voor de ambtenaren van de overheidsadministratie is er geen verplichte keuze meer uit een door de federale overheid vastgestelde lijst van mogelijke vormen van loopbaanonderbreking en moet ook geen akkoord van de federale overheid meer worden gevraagd met de ingevoerde vormen van loopbaanonderbreking.

De bevoegdheid om zelf de reglementering vast te stellen kan ook een effect hebben op de uitgaven van de Vlaamse overheid voor de aanmoedigingspremies voor loopbaanonderbreking.

4.2 Effect ABB:

Idem als hierboven onder DVO, meer bepaald ook wat betreft de vraag naar het behoud van het specifieke stelsel voor de lokale sector (zie wettelijke kader) versus gelijkstelling van de regeling.

4.3. Effect Onderwijs:

De gemeenschappen worden bevoegd om de loopbaanonderbreking voor het onderwijspersoneel zelf te regelen. Dit beleid zal gestalte krijgen in nauwe samenhang met het algemene werkgelegenheidsbeleid en met het beleid rond het statuut van het overheidspersoneel. Het zal dus nodig zijn een visie te ontwikkelen over de ruimte voor specifiek sectorale invulling binnen een globaal beleid inzake loopbaanonderbreking.

Voorstel Onderwijs:

Beleidsvoorbereidend proces gebeurt voor de hele openbare sector, inbegrepen onderwijs. Bij dat proces werken BZ, O&V en WSE nauw samen. Indien nodig wordt een aparte regelgeving voor Onderwijs gemaakt, waarvan de modaliteiten zo gelijklopend mogelijk zijn met de regelingen voor het overheidspersoneel.

4.4. Visie WSE:

WSE wenst de bevoegdheidstoewijziging van de loopbaanonderbreking.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn. "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Of de regelgeving bij één of meer beleidsdomeinen/entiteiten wordt gealloceerd, hangt af van het feit of voor de loopbaanonderbreking een overkoepelende reglementering wordt gehanteerd, dan wel dat voor elke sector (overheidsadministratie, lokale besturen, onderwijs, privé-sector) een eigen reglementering wordt vastgesteld.

De uitbetaling van de onderbrekingsuitkeringen kan mogelijks worden ondergebracht bij het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie waar de Dienst aanmoedigingspremies de maandelijkse uitbetaling van de aanvullende premies bij loopbaanonderbreking in de openbare sector verzorgt.

Het beheer van het stelsel en het controle- en sanctioneringssysteem kunnen mogelijks eveneens bij het beleidsdomein WSE (Inspectie WSE) worden ondergebracht, dat nu reeds instaat voor een controle van de aanmoedigingspremies. Wat betreft het onderwijzend personeel, is het desgevallend ook mogelijk om de uitbetalingen aan agentschappen binnen het beleidsdomein Onderwijs toe te wijzen.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

F. Contactpersoon

Diensten van de Vlaamse overheid:

Naam: Dirk Laerte
Graad: adviseur
Entiteit Departement Bestuurszaken
Tel: 02/553.50.49
e-mail: dirk.laerte@bz.vlaanderen.be

Lokale besturen:

Naam: Annit Vervoort
Graad: adviseur
Entiteit: Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Tel: 02/553.37.32
e-mail: anita.vervoort@bz.vlaanderen.be

Onderwijs:

Naam: Wouter Janssens
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: strategische beleidsondersteuning
Tel: 02/553 95 60
e-mail: wouter.janssens@ond.vlaanderen.be

Fiche 4. Personeelsbeleid Vlaamse administratie – artikel 87, §3, BWHI

Openbaar ambt

Uittreksel akkoord: p. 46:

*Door aanpassing van de bijzondere wet op de hervorming der instellingen krijgen dedeelstaten de bevoegdheid over het administratief en geldelijk statuut van hun ambtenarenkorps. De overheden zullen gezamenlijk **samenwerkingsakkoorden** sluiten over kwesties van globaal belang en zullen dit, verplicht, in het bijzonder doen voor wat betreft de maxima van de weddes, omwille van de impact op de pensioenen. De mobiliteit tussen de verschillende entiteiten zal mogelijk blijven.*

Deze fiche neemt behalve artikel 87, §3, BWHI (bepaling personeelsstatuut, met uitzondering van de pensioenregeling), ook §2 (aanwerving door bemiddeling van Selor) en §4 (algemene principes personeelsstatuut in APKB) mee.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Art. 87, §2, BWHI: tussenkomst ('bemiddeling') bij selectieprocedure voor aanwerving van statutaire personeelsleden voor de departementen en intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid.
- Art. 87, §3, BWHI: geen over te dragen bevoegdheid: de Vlaamse Regering is al bevoegd voor de bepaling van het personeelsstatuut, met uitzondering van de pensioenregeling.
- Art. 87, §4, BWHI: bepaling van algemene principes van het administratief en geldelijk statuut in het APKB: geen over te dragen bevoegdheid maar een bevoegdheid die vervalft door afschaffing van het APKB
De Vlaamse Regering is enkel verplicht een samenwerkingsakkoord te sluiten met de federale regering en de regeringen van de andere Gemeenschappen en de Gewesten over de maxima van de wedden, omwille van de impact op de pensioenen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): Selor
Opmerking: Op basis van een samenwerkingsprotocol tussen Selor en de Vlaamse overheid duidde de Vlaamse Regering Jobpunt Vlaanderen aan voor uitvoering van de selectieprocedures die overeenkomstig artikel 87, § 2, BWHI door bemiddeling van Selor moeten verlopen (met uitzondering van de "generieke

proeven”, die Selor zelf uitvoerde). Op heden voert Selor geen selectieprocedures meer uit voor de Vlaamse overheid (de generieke proeven zijn afgelopen).

- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): geen federale entiteit (de Vlaamse Regering is al bevoegd)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): FOD Personeel en Organisatie

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

- Art. 87, §2, BWHI + een samenwerkingsprotocol tussen Selor en de Vlaamse overheid
- Art. 87, §3, BWHI
- Art. 87, §4, BWHI + APKB⁵

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor):
  - Vereist wijziging van art. 87, §2, BWHI
  - Geen samenwerkingsprotocol meer nodig tussen Selor en de Vlaamse overheid
  - Vlaamse selectoren staan in voor volledige selectieprocedure en Vlaamse entiteiten dragen volledige kost selectieprocedure (in 2011 droeg Selor nog de kost voor de generieke proeven, maar op heden draagt de Vlaamse overheid de volledige kost, ook al werd nog geen budget overgedragen.)
  - Jobpunt Vlaanderen nam, op basis van het samenwerkingsprotocol, tijdelijk een deel van de kosten op zich, maar de afspraak was dat bij een definitieve overheveling ook de middelen zouden overkomen
- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut):
  - geen over te dragen bevoegdheid, geen effect
- Art. 87, §4, BWHI (APKB):
  - Vereist wijziging van art. 87, §4, BWHI en afschaffing van het APKB
  - Vlaamse Regering krijgt grotere vrijheid bij bepaling personeelsstatuut
  - De Vlaamse Regering moet een samenwerkingsakkoord sluiten met de federale regering en de regeringen van de andere Gemeenschappen en de Gewesten over de maxima van de wedden.

---

⁵ Koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor):

Binnen het kader van het voornoemde samenwerkingsprotocol met de Vlaamse Overheid organiseerde Selor in 2011 4 generieke proeven die werden afgenomen op pc. De organisatie van de specifieke gedeelten werd opgenomen door Jobpunt Vlaanderen.

In totaal ging het om 13 252 ingeschreven kandidaten en 9 528 aanwezige kandidaten voor het jaar 2011.

De boekhouding van Selor kent een andere onderverdeling dan in termen van apparaatkredieten, beleidskredieten, ...

Selor gaf de variabele kosten door van de uitvoering van de generieke proeven in uitvoering van het protocol specifiek voor het jaar 2011. Hierin zitten eveneens de kosten vervat van interne controle en kwaliteitsbewaking.

Activiteit	Eenheid	Hoeveelheid	Kost per eenheid	Totale kost
Vorbereiding en uitvoering van de opdracht	Opdracht	4	750,90	3.003,62
Inschrijvingen	ingeschreven kandidaten	13.252	3,20	42.442,55
Onthaal van de kandidaten (aanwezige kandidaten)	aanwezige kandidaten	9.528	0,00	0,00
Common tasks pc-based or written (aanwezige kandidaten)	aanwezige kandidaten	9.528	7,74	73.716,48
Tests PC (Computer-based specific tasks) (aanwezige kandidaten)	aanwezige kandidaten	9.528	2,25	21.399,23
			TOTAAL	140.561,88

Opmerkingen:

Op heden voert Selor geen selectieprocedures meer uit voor de Vlaamse overheid.

Bovenstaande gegevens houden geen rekening met de kredieten die Jobpunt Vlaanderen inzette op basis van het samenwerkingsprotocol.

Sinds het afsluiten van het protocol in 2009 droeg Selor nog geen middelen (personele, financiële of andere) over aan de Vlaamse overheid voor het uitvoeren van de statutaire selectieprocedures. In het kader van een definitieve bevoegdheidsoverdracht moeten de middelen die Jobpunt Vlaanderen inzet, meegerekend worden in het over te dragen budget.

Een vergelijking met 2011 om het nodige budget in te schatten, is geen goede basis. De situatie voorafgaand aan het protocol zou een betere vergelijkingsbasis bieden, maar dan moet in rekening gebracht worden dat Selor destijds wachtlijsten tot 2 jaar had.

- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)

2. Over welke goederenbeschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): Geen gegevens beschikbaar.
- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): Geen gegevens beschikbaar.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: eeneerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): ??

Opmerking: Sinds het afsluiten van het protocol in 2009 droeg Selor nog geen middelen (personele, financiële of andere) over aan de Vlaamse overheid voor het uitvoeren van de statutaire selectieprocedures. In het kader van een definitieve bevoegdheidsoverdracht moeten de middelen die Jobpunt Vlaanderen inzet, meegerekend worden in het over te dragen budget. Een vergelijking met 2011 om het

nodige budget in te schatten, is geen goede basis. De situatie voorafgaand aan het protocol zou een betere vergelijkingsbasis bieden.

- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): Geen gegevens beschikbaar.

Zie opmerking bij B.1.

- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): Geen gegevens beschikbaar.

Zie opmerking bij B.1.

- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: eeneerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): Zie B.4.
- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): / (geen impact voor de Vlaamse overheid)

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): organisatie volledige selectieprocedure door de selector (bijvoorbeeld Jobpunt Vlaanderen, MOD van elk beleidsdomein, enz.).
- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): geen over te dragen bevoegdheid; blijft bevoegdheid van het departement Bestuurszaken.
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): geen over te dragen bevoegdheid dus geen entiteit

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor): organisatie volledige selectieprocedure door de selector
  - Jobpunt Vlaanderen: 13
  - Andere selectoren: bijvoorbeeld: afdeling MOD van het beleidsdomein Bestuurszaken behoort tot het departement Bestuurszaken: 257
- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut): departement Bestuurszaken: 257
- Art. 87, §4, BWHI (APKB): /

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Het samenwerkingsakkoord zal de **maxima van de wedden** bepalen.

Overeenkomstig artikel 27, § 2, APKB moest een koninklijk besluit een maximumwedde per niveau bepalen, na advies van de betrokken overheden. Dit is nooit gebeurd.

Er is nog geen overleg geweest over het samenwerkingsakkoord.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en vande gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

/

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

/

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv. In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

/

G. Contactpersoon

- Art. 87, §2, BWHI (selectie door Selor):

Naam: Wouter De Boeck
Graad: Afdelingshoofd
Entiteit: Departement Bestuurszaken
Tel: 02 553 03 29 - 0476 56 93 96
e-mail: wouter.deboeck@bz.vlaanderen.be

- Art. 87, §3, BWHI (personeelsstatuut) en art. 87, §4, BWHI (APKB):

Naam: Martine Van Sande
Graad: Afdelingshoofd
Entiteit: Departement Bestuurszaken
Tel: 02 553 50 25 - 0478 59 40 35
e-mail: martine.vansande@bz.vlaanderen.be

Fiche 5. Binnenlandse aangelegenheden – artikel 6, §1, VIII, BWHI

Provinciale instellingen

Uittreksel akkoord: p. 45:

"De nodige grondwetsartikelen zullen wordengewijzigd teneinde de volledige uitoefening van de autonomie van de Gewesten ten aanzien van de provincies te garanderen, zonder afbreuk te doen aan de huidige specifieke bepalingen van de pacificatiewet enaan die van de functie van de gouverneurs.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Het betreft regelgevende bevoegdheid.

Het akkoord bepaalt dat de nodige grondwetsartikelen zullen worden gewijzigd teneinde de volledige uitoefening van de autonomie van de Gewesten ten aanzien van de provincies te garanderen, zonder afbreuk te doen aan:

a) de huidige specifieke bepalingen van de pacificatiewet (= Wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen, B.S. 13.08.1988)

Ingevolge artikel 1 van deze pacificatiewet werd artikel 131bis in de Provinciewet ingevoegd betreffende het college van provinciegouverneurs.

Hoofdstuk V van deze wet wijzigt het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen.

b) de huidige specifieke bepalingen van de functie van de gouverneurs. De Provinciewet bevat terzake de functie van de gouverneurs bepalingen in de artikelen 5, 5bis, 124, 126, 128 en 129.

Juridische context van het akkoord

1/ Het akkoord bepaalt dat de nodige grondwetsartikelen zullen worden gewijzigd teneinde de volledige uitoefening van de autonomie van de Gewesten ten aanzien van de provincies te garanderen.

In de Verklaring tot herziening van de Grondwet (B.S. 7 mei 2010) zijn de artikelen 41, eerste lid; 162 en 170 § 3 voor herziening vatbaar verklaard.

Artikel 41, eerste lid vestigt het principe van de lokale autonomie.

Artikel 162 GW bepaalt o.m. dat de provinciale en gemeentelijke instellingen bij de wet worden geregeld en dat de wet de toepassing verzekert van de in het tweede lid van dit artikel opgesomde beginselen (o.m. de rechtstreekse verkiezing van de provincieraden) .

Artikel 170 § 3 vestigt het principe van de provinciale fiscale autonomie.

Te noteren valt dat de artikelen 5, 6, 7 en 156 van de Grondwet die het bestaan van provincies veronderstellen niet voor herziening vatbaar zijn verklaard.

Artikel 5 betreft de indeling in provincies, bij wet.

De artikelen 6 en 7 hebben betrekking op de onderverdelingen en de grenswijzigingen van de provincies.

Artikel 156 betreft de rechterlijke organisatie, met name de hoven van beroep op basis van de provinciale gebiedsomschrijvingen.

Het feit dat deze grondwetsartikelen niet voor herziening vatbaar zijn verklaard, impliceert dat de gewesten niet gerechtigd zijn de provincies af te schaffen. Zij moeten minstens als een louter territoriale omschrijving of administratieve indeling behouden blijven.

Het houdt niet in dat de gewesten de provincies ook als politieke entiteit zouden moeten behouden. De ratio van het akkoord houdt in dat de gewesten de "volledige autonomie" moeten kunnen uitoefenen. Zij moeten bijgevolg, ten gevolge van het akkoord, desgewenst ook wijzigingen kunnen aanbrengen in de politieke organisatie van de provincies.

Uitvoering akkoord

Om de op basis van het akkoord gewenste maximale autonomie van de Gewesten ten aanzien van de provincies mogelijk te maken is een grondige wijziging noodzakelijk van voornoemde voor herziening vatbaar verklaarde grondwetsbepalingen.

Dat kan op basis van een wijziging in de volgende zin:

- artikel 41, eerste lid: *'De uitsluitend gemeentelijke of provinciale belangen worden door de gemeenteraden of de provincieraden geregeld volgens de beginselen bij de Grondwet vastgesteld'.*

- Artikel 162: *"De provinciale en gemeentelijke instellingen worden bij de wet geregeld. De wet verzekert de toepassing van de volgende beginselen:
1° de rechtstreekse verkiezing van de leden van de provincieraden en de gemeenteraden;
2° de bevoegdheid van de provincieraden en van de gemeenteraden voor alles wat van provinciaal en van gemeentelijk belang is, behoudens goedkeuring van hun handelingen in de gevallen en op de wijze bij de wet bepaald;
3° de decentralisatie van bevoegdheden naar de provinciale en gemeentelijke instellingen;
4° de openbaarheid van de vergaderingen der provincieraden en gemeenteraden binnen de bij de wet gestelde grenzen;
5° de openbaarheid van de begrotingen en van de rekeningen;
6° het optreden van de toezichhoudende overheid of van de federale wetgevende macht om te beletten dat de wet wordt geschonden of het algemeen belang geschaad.
Ter uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, kan de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht geregeld worden door de Gemeenschaps- of Gewestparlementen.
Ter uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, regelt het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel de voorwaarden waaronder en de wijze waarop verscheidene provincies of verscheidene gemeenten zich met elkaar kunnen verstaan of zich kunnen verenigen. Evenwel kan aan verscheidene provincieraden of aan verscheidene gemeenteraden niet worden toegestaan samen te beraadslagen".*

- artikel 170, § 3: *"Geen last of belasting kan door de provincie worden ingevoerd dan door een beslissing van haar raad.
De wet bepaalt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde belastingen, de uitzonderingen waarvan de noodzakelijkheid blijkt.
De wet kan de in het eerste lid bedoelde belastingen geheel of gedeeltelijk*

afschaffen”

Te noteren valt dat de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot herziening der instellingen in artikel 6 § 1, VIII het grondwettelijk beginsel van de provinciale autonomie herbevestigt. In overeenstemming met de supra gesuggereerde wijziging van artikel 41, eerste lid van de Grondwet dringt zich tevens een wijziging van de Bijzondere Wet op met dien verstande dat het de decreetgever vrij staat om eenzelfde beginsel op te nemen in de organieke regelgeving betreffende de provincies.

2/ de volledige uitoefening van de autonomie van de Gewesten ten aanzien van de provincies houdt in dat de Gewesten bevoegd worden tot wijziging van de volgende bepalingen van de Provinciewet:

- de bepalingen betreffende de arrondissementscommissarissen;
- de bepalingen betreffende de bevoegdheid van het Rekenhof ten aanzien van de provincies.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Instellingen en Bevolking

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- De Grondwet
- De Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
- De Provinciewet van 30 april 1836

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- alle bevoegdheden inzake de provincies worden overgeheveld naar de Gewesten, met uitzondering van de huidige specifieke bepalingen in de pacificatiewet en van die van de functie van de gouverneurs;

- de provincies moeten behouden worden, minstens als territoriale omschrijving of administratieve indeling;

- de Grondwet moet in die zin worden gewijzigd dat de provinciale (fiscale) autonomie en de rechtstreekse verkiezing van de provincieraad niet langer grondwettelijk gewaarborgd zijn; de gewesten zijn dan bevoegd om aan de huidige regeling al dan wijzigingen aan te brengen.

- het ambt van arrondissementscommissaris kan door de Gewesten worden opgeheven door een wijziging van de Provinciewet;

- de bevoegdheid van het Rekenhof ten aanzien van de provincies zoals omschreven in de Provinciewet kan door de Gewesten worden opgeheven;

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Het betreft vooral organieke aangelegenheden. De budgettaire middelen zijn in hoofdde opgenomen in de provinciebegrotingen.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Idem

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nihil

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: eeneerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Nihil, kan worden overgenomen binnen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Personeelsleden bevoegd om de wijziging van de genoemde wetgeving voor te bereiden binnen de Algemene Directie Instellingen en Bevolking van de FOD Binnenlandse Zaken.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: eeneerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

1 bijkomende functie op niveau A 1 voor de juridische ondersteuning van de regelgevende bevoegdheid van de Vlaamse overheid.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

414 actieve koppen

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]]

F. Contactpersoon

Naam: Guido Decoster; Ann François

Graad: administrateur-generaal, adviseur

Entiteit: Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Tel: 02/553 39 26; 02/553 43 74

e-mail: guido.decoster@bz.vlaanderen.be; ann.francois@bz.vlaanderen.be

Fiche 6. Binnenlandse aangelegenheden – artikel 6, §1, VIII, BWHI

Federaal Crisiscentrum

Uittreksel akkoord: p. 44:

Federaal crisiscentrum : De Gewesten hierbij betrekken

1. Welke invloed heeft deze vertegenwoordigingsbevoegdheid op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

“Federaal Crisiscentrum” zit volgens het akkoord in cluster “Lokaal Bestuur”

Momenteel is voor het **beleidsdomein Bestuurszaken** het aanspreekpunt voor de Algemene Directie CrisisCentrum (ADCC) het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB). Deze rol is evenwel vrij beperkt. Een vertegenwoordiger van ABB is namens de Vlaamse Regering in de Raad van het Hoger Instituut voor de Noodplanning.

De structurele uitwerking van het crisismanagement tussen de federale en de Vlaamse overheid en binnen de Vlaamse overheid is uitgewerkt in de beslissing van de Vlaamse Regering van 14/9/2007 (VR/2007/1409/DOC.0997). Deze beslissing stelt dat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur trekker is van de ambtelijke werkgroep die het crisismanagement binnen de Vlaamse overheid en tussen de Vlaamse en Federale overheid verder uitdiept en optimaliseert en toekomstgerichte verbetervoorstellen formuleert. Deze werkgroep is evenwel een stille dood gestorven, mede door beperkte samenwerking door de betrokken beleidsdomeinen.

Deze beslissing omvat verder als bijlage de inventaris Crisismanagement van 2006 (indertijd uitgevoerd door DAR) – actualisatie is noodzakelijk gelet op gewijzigde omstandigheden

- Crisismanagement wat de eigen bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap / het Vlaamse Gewest betreft
- Vlaamse betrokkenheid bij (federaal) crisismanagement
- Mogelijke samenwerking tussen de Federale en Vlaamse Overheid inzake crisismanagement en uitbouw Crisismanagement binnen de VO.

Bij crises kan het nood- en interventieplan van kracht worden. Hier zijn er 3 niveaus te onderscheiden, nl. gemeentelijk (burgemeester), provinciaal (provinciegouverneur) en federaal (Federaal Crisiscentrum met Min. Binnenlandse Zaken).

Er is hier m.a.w. een rol van de Gouverneurs in het crisismanagement voor het Nood- en Interventieplan op provinciaal niveau.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft gelet op zijn opdracht ook een rol te spelen naar de lokale besturen (gemeenten en provinciebesturen).

Wat het **departement BZ** betreft is er een link wat betreft:

1. Het in kaart brengen van de Europese kritieke infrastructuur (richtlijn 2008/114/EG)
2. CCVO (coördinatie- en crisiscentrum Vlaamse Overheid) ikv bedrijfscontinuïteitsplanning Link (gedeeltelijke overlap) tussen crisismanagement en continuïteitsplanning

Het **beleidsdomein LNE** is reeds betrokken bij het federaal centrum. Het eerste aanspreekpunt voor de Algemene Directie Crisiscentrum (ADCC) bij crises waarbij de aspecten leefmilieu, natuur of energie zijn betrokken is de crisismanager van het beleidsdomein LNE (Wilfried Van den Acker).

De contacten verlopen op twee niveaus:

- Bij de opmaak van nood- en interventieplannen:

De Algemene Directie Crisiscentrum heeft LNE in het verleden al enkele keren betrokken bij het opstellen van bijzondere nood- en interventieplannen (overstromingen, grote stroompanne). Via de crisismanager worden de personen betrokken die, in het specifieke kader dat beoogd wordt met het bijzondere nood- en interventieplan, hun inbreng kunnen leveren bij de opmaak ervan, alsook kunnen opgeroepen worden wanneer het toegepast wordt (zie onder andere het bijzondere nood- en interventieplan 'overstromingen').

- Bij rampen:

Wanneer het CGCCR in het kader van de rampenplanning wenst beroep te doen op het beleidsdomein LNE, wordt de crisismanager als algemeen contactpersoon aangezocht in het geval er geen specifieke afspraken met andere contactpersonen uit het beleidsdomein LNE zijn gemaakt. De crisismanager of andere personen uit het beleidsdomein die via het draaiboek milieu-incidenten worden opgeroepen zorgen voor de vertegenwoordiging in het crisiscentrum

Overstromingen

VMM - afdeling Operationeel Waterbeheer is momenteel reeds vertegenwoordigd in de Provinciale veiligheidscellen voor situaties waarbij er zich kritieke overstromingen voordoen. Dit kan zowel in de periode dat de Provinciale fase van het algemeen nood- en interventieplan van kracht is als tijdens een eerdere vooralarmfase. De vertegenwoordiging bestaat uit telkens één personeelslid per Provincie die deze ganse periode(s) voor zijn/haar rekening neemt.

Een bijkomende vertegenwoordiging in het Federaal crisiscentrum impliceert een bijkomende belasting voor de huidig betrokken personeelsleden.

Drinkwater

VMM – afdeling Operationeel Waterbeheer is eveneens toezichthouder op de wetgeving inzake drinkwaterlevering. Deze taak wordt uitgevoerd in samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG), afdeling Toezicht volksgezondheid. Bij calamiteiten – zowel kwalitatieve als kwantitatieve – hebben beide een wettelijke verankerde controletaak op de handelingen van de drinkwatermaatschappij en kan zijn sturend optreden. Recent werd, op initiatief van de Provinciale veiligheidscel Oost-Vlaanderen, een actiekaart drinkwater uitgewerkt. Deze actiekaart wordt ook binnen de anderen provincies opgenomen in het draaiboek van het nood – en interventieplan. Opzet is dat van zodra er zich bovenlokale calamiteiten inzake de watervoorziening voordoen, er een wederzijdse melding gebeurt zodat de bevoegde diensten op gewestelijk en federaal niveau hun werking kunnen op elkaar afstemmen. Bij grootschalige calamiteiten waarbij een provinciale fase wordt afgekondigd dient ten minste 1 personeelslid van VMM of AZG aanwezig te zijn op de vergaderingen van de provinciale crisiscel.

Milieu en gezondheid

Vlaanderen is bevoegd voor de opvolging van sub-acute lange termijn effecten op de volksgezondheid. Op vraag van de afdeling Toezicht Volksgezondheid (ToVo) van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en van de afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu & Gezondheid van het departement LNE wordt hiertoe momenteel een draaiboek uitgewerkt, in lijn met het Crisisdraaiboek en de Richtlijnen Infectieziekten van ToVo, en het Draaiboek Milieu-incidenten van LNE.

Voor het **beleidsdomein MOW** hebben volgende entiteiten momenteel reeds een rol ikv de rampenplanning:

Voor het **beleidsdomein MOW** hebben volgende entiteiten momenteel reeds een rol ikv de rampenplanning:

- Departement MOW – adviesverlening en ondersteuning ikv de federale en provinciale rampenplanning. Stormvloedwaarschuwing (Waterbouwkundig laboratorium) -

Nationaal Noodplan Natuurrampen. Port Security (het treffen van preventieve acties met betrekking tot terroristische aanslagen): afd. Haven- en Waterbeleid

- W&Z als beheerder van het Sigmaplan
- MDK ivk rampenplan Noordzee – rol van het Maritiem Reddings- en CoördinatieCentrum (MRCC)
- AWW: calamiteitenroutes, veiligheid tunnels, veiligheid en beveiliging regionale luchthavens
- Departement MOW + W&Z + MDK: rampenplan Beneden-Zeeschelde

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties....

- De communicatie en samenwerking met de provinciale veiligheidscellen verloopt niet altijd even vlot.
Mogelijke pistes ter verbetering:
  - (1) Een duidelijk procedureel verankerde samenwerking tussen de Provinciale veiligheidscellen zou voor de Vlaamse Regering een meerwaarde kunnen betekenen wanneer bij een ramp meerdere provincies betrokken zijn.
Er wordt opgemerkt dat in Wallonië het Centre Regional de Crise van SPW (Service Public de Wallonie) de voorbije jaren werd opgericht met als doel deze coördinatie te faciliteren en zo een deel van de coördinatie door het Federaal Crisiscentrum over te nemen.
  - (2) Een versterkte centrale aanpak via de ADCC
- Voorstel om crisismanagement samen met continuïteitsplanning organisatorisch te positioneren in het departement Bestuurszaken. Actualisatie van de inventaris crisismanagement en effectieve uitbouw crisismanagement VO. Dit is een noodzakelijke doch omvangrijke opdracht, zowel naar tijd als personele middelen. Rampenplanning op gewestelijk niveau is er momenteel niet/onvoldoende. Er ontbreekt een instrumentarium voor rampen met een grensoverschrijdend karakter. Indien er al krijtlijnen worden uitgeschreven, ontbreken procedures.
- De Vlaamse regering kan initiatieven nemen om uitbreiding van schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische, fysische, chemische, ruimtelijke en materiële factoren, tegen te gaan (Decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid - BS 3/02/2004). Het beheer van gezondheidsrisico's voor de bevolking heeft een gewest- en gemeenschapsluik, wat de Vlaamse regering de mogelijkheid moet bieden om maatregelen te nemen om het hoofd te kunnen bieden aan ernstige gezondheidsrisico's zoals infectieuze aandoeningen en risico's met betrekking tot het leefmilieu.
In het kader van integraal beleid (samenwerking over de grenzen van bevoegdheden en beleidsniveaus heen) en facettenbeleid (beleid dat buiten het domein van de gezondheidszorg valt) is het betrekken van de Vlaamse beleidsdomeinen Volksgezondheid en Leefmilieu gewenst.
Zo is het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid is betrokken bij de preventie van infectieuze aandoeningen, milieugerelateerde ziekten, en het beheer van de ziekenhuizen en kan dus niet worden genegeerd bij de organisatie en coördinatie van de noodplanning, met het oog op een efficiënte werking van de overheden en hulpdiensten bij noodsituaties en om de veiligheid van de bevolking te waarborgen. Gezien de bevoegdheden van het beleidsdomein LNE nl milieu-inspectie en -vergunningen, milieumetingen, waterbeheer,...is ook deze betrokkenheid cruciaal.
- Bevoegdheidsoverdracht – brandweer en civiele bescherming

3. Contactpersoon

Coördinatie (+ BZ)

Naam: Carolina Stevens

Graad: Adviseur

Entiteit: Departement Bestuurszaken

Tel: 0499949636

e-mail: carolina.stevens@bz.vlaanderen.be

Voor LNE

Naam: Caroline Thys

Entiteit: Departement LNE

e-mail: caroline.thys@lne.vlaanderen.be

Voor MOW

Naam: Yves Rubens

Entiteit: Departement MOW

e-mail: yves.rubens@mow.vlaanderen.be

Fiche 7. Binnenlandse aangelegenheden – artikel 6, §1, VIII, BWHI

Grootstedenbeleid

Uittreksel akkoord: p. 45:

*Grootstedenbeleid (voor wat de bevoegdheden van de deelstaten betreft) : Naar de deelstaten
De federale overheid houdt op middelen in te zetten voor projecten die tot de bevoegdheden van de
Gemeenschappen of de Gewesten behoren.*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Concreet gaat het over het programma grootstedenbeleid, waarvoor sinds 2009 de contracten “duurzame stad” met 5 Vlaamse steden, 5 Waalse steden en 7 Brusselse gemeenten zijn ingevoerd. Het gaat om een financieel ondersteuningsprogramma (tot 100%) van projecten.
- Daarnaast zijn er nog andere opdrachten die de dienst Grootstedenbeleid opneemt en die bij een overdracht in beschouwing moeten worden genomen:
  - Toepassen van stedelijke maatregelen:
    - Fiscaliteit (Via de Programmawet van 8 april 2003 heeft de federale regering zelf ook twee concrete fiscale maatregelen gelanceerd om het wonen in steden en de renovatie van woningen in probleebuurtten te bevorderen: uitstel van herschatting van het kadastraal inkomen bij renovaties, belastingvermindering voor verbeteringswerken aan een woning)
    - Tewerkstelling (170 startbaanovereenkomsten)
    - Gemeentelijk administratieve sancties (momenteel onthalen 27 gerechtelijke arrondissementen/politiezones één bemiddelaar die betoelaagd wordt door het Grootstedenbeleid + gespecialiseerde begeleiding (taskforce) van de gemeenten bij de toepassing van de administratieve sancties)
    - Trajectbegeleiding van geregulariseerden (drie OCMW's ontvangen samen jaarlijks 382.000 € voor deze opdracht)
  - Stedelijke expertise: ontwikkelen, stimuleren en verspreiden (seminaries, onderzoeken, uitwisselingen)
  - Overleg met andere instanties

Opmerking/aanvulling vanuit beleidsdomein WVG

Een eerste inschatting toont volgende raakvlakken tussen Grootstedenbeleid en het beleidsdomein WVG.

- Beheer van de contracten “duurzame stad” met 5 Vlaamse steden, 5 Waalse steden en 7 Brusselse gemeenten.

Straathoekwerk

- *Straathoekwerk wordt projectmatig gefinancierd:
68% via federale projectfinanciering (50% SVPP en **18% federaal grootstedenbeleid**)
32% via projecten van gemeenten, steden, ocmw, caw, provincies*

Straathoekwerk is een laagdrempelige en professionele werkvorm die zich richt op maatschappelijk kwetsbare of uitgesloten mensen die geen of een moeilijke relatie hebben met andere maatschappelijke instellingen. De vragen, behoeften, waarden en de eigen verantwoordelijkheid van de doelgroep vormen de norm.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap (WVG) wordt de Vlaamse ondersteuningsstructuur van het Straathoekwerk gefinancierd (VLASTROV) ingebed bij het SAW.

Tot op heden laten de SVPP toe om binnen het veiligheidskader welzijnsgericht te werken. Inhoudelijk behoort het straathoekwerk tot het beleidsdomein WVG.

Via het federaal grootstedenbeleid wordt ook het straathoekwerk voor een deel projectmatig gefinancierd. Dit gebeurt via het programma Grootstedenbeleid (contracten duurzame stad) in 17 steden en gemeenten.

- Toepassen van stedelijke maatregelen:
  - o Gemeentelijk administratieve sancties (momenteel onthalen 27 gerechtelijke arrondissementen/politiezones één bemiddelaar die betoelaagd wordt door het Grootstedenbeleid + gespecialiseerde begeleiding (taskforce) van de gemeenten bij de toepassing van de administratieve sancties)

Bemiddeling

2006 werd getekend door de dodelijke agressie op Joe Van Holsbeek. Naar aanleiding van dit feit heeft de federale regering beslist de politiek inzake de strijd tegen jeugddelinquentie te versterken en een bijkomende steun toe te kennen aan de steden en gemeenten om een efficiënte strijd tegen overlast te voeren.

De wet op de administratieve sancties voorziet in een belangrijk dispositief inzake bemiddeling, een procedure die overigens verplicht is voor minderjarigen van 16 tot 18 jaar, overeenkomstig artikel 119ter van de nieuwe gemeenwet. Het blijkt echter dat deze bemiddelingsprocedure nog onvoldoende in aanmerking wordt genomen, o.a. wegens personeelsgebrek in de gemeenten.

In dit kader werd een specifieke opdracht aan de administratie Grootstedenbeleid toevertrouwd: de aanstelling van bemiddelaars per gerechtelijk arrondissement. Dit ter ondersteuning van de verplichte bemiddelingsprocedure ten aanzien van minderjarigen vanaf 16 jaar en de facultatieve bemiddelingsprocedure ten aanzien van volwassenen, voorzien in de wet op de gemeentelijke administratieve sancties (GAS). Wat het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreft, gebeurt de verdeling van de bemiddelaars per politiezone.

Momenteel onthalen 27 gerechtelijke arrondissementen/politiezones één bemiddelaar die betoelaagd wordt door het Grootstedenbeleid. Deze zijn de gerechtelijke arrondissementen Aarlen (Aubange), Antwerpen (Antwerpen), Bergen (Bergen), Brussel-Halle-Vilvoorde (Vilvoorde), Charleroi (Charleroi), Dendermonde (Dendermonde), Doornik (Doornik), Gent (Gent), Hasselt (Sint-Truiden), Hoei (Hoei), Kortrijk (Kortrijk), Luik (Luik), Marche-en-Famenne (Marche-en-Famenne), Leuven (Leuven), Mechelen (Mechelen), Namen

(Sambreville), Neufchâteau (Bastogne), Oudenaarde (Geraardsbergen), Tongeren (Tongeren), Turnhout (Turnhout), Verviers (Verviers) en de politiezones 5339 (Elsene), 5340 (Jette), 5341 (Sint-Gillis), 5342 (Oudergem), 5343 (Sint-Lambrechts-Woluwe), 5344 (Sint-Josse).

- **Om meer duidelijkheid te krijgen over de verschillende projecten per gemeente en stad per fenomeen en tot wiens bevoegdheid deze behoren en welke budgettaire impact deze hebben**, wordt best uitgeklaard in overleg met Algemene Directie Veiligheid en Preventie.

We gaan ervan uit dat we ons mogen beperken tot de volgende fenomenen voor het beleidsdomein WVG:

- intrafamiliaal geweld
- druggerelateerde maatschappelijke overlast
- sociale overlast
- jeugdcriminaliteit

Het fenomeen sociale overlast wordt vooral gevat door de projecten 'straathoekwerk'. De Vlaamse gemeenschap (WVG) financiert de Vlaamse ondersteuningsstructuur van het Straathoekwerk (VLASTROV), ingebed bij het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. Tot op heden laten de strategische veiligheids- en preventieplannen toe om binnen het veiligheidskader welzijnsgericht te werken. Middelen: op dit ogenblik zijn in Brussel en Vlaanderen via de verschillende projecten 123 medewerkers (25 coördinatoren en 97 'veldwerkers') tewerkgesteld, waarvan minimaal 71 gefinancierd door de Strategische veiligheids- en preventieplannen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

De dienst Grootstedenbeleid werd in januari 2001 in het leven geroepen met het oog op een correcte implementatie van het federale grootstedenbeleid. Deze dienst maakt deel uit van de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie.

Contactgegevens:

Dienst Grootstedenbeleid

POD Maatschappelijke Integratie

(voorzitter POD MI: Julien Van Geertsom; diensthoofd grootstedenbeleid: Rik Baeten)

WTC II gebouw

Koning Albert II laan, 30 (26ste verdieping)

1000 Brussel

Tel: 02.508.85.85

Fax: 02.508.86.10

e-adres: grootstedenbeleid@mi-is.be

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Het federaal Grootstedenbeleid vindt zijn grondslag in de Wet van 17 juli 2000 "tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de Staat in het kader van het stedelijk beleid".
- De uitvoeringsmodaliteiten zijn opgenomen in het Koninklijk Besluit van 12 augustus 2000. Hierin worden de elf steden opgesomd waarmee overeenkomsten kunnen worden afgesloten: Antwerpen, Gent, Luik, Charleroi en zeven Brusselse gemeenten (Anderlecht, Vorst, Molenbeek, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-Noode, Schaarbeek en Brusselstad). Dit zijn de zeven Brusselse gemeenten die genieten van de tussenkomst uit de Europese structuurfondsen Objectief 2.
- Bij Koninklijk Besluit van 26 september 2001 werden Oostende, La Louvière, Bergen en Seraing aan de lijst toegevoegd. In deze steden wonen meer dan 60.000 inwoners, 10% van de bevolking woont in achtergestelde buurten en het inkomen is er lager dan het nationaal gemiddelde.
- In de Programmawet van 27 december 2004: het driejarenprogramma stadscontracten met in het KB van 28 april 2005 de uitvoeringsmodaliteiten.
- Programmawet van 22 december 2008: de contracten "Duurzame stad"

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Op de federale Ministerraad van 23 december 2011 werd beslist de contracten "duurzame stad" in 2012 met 6 maanden te verlengen. Dit, mits de samenwerkingsovereenkomsten met de Gewesten en Gemeenschappen worden verlengd. Alles is nog in bespreking voor de tweede jaarhelft.
- De grote uitdaging bij overdracht zal de verdeling van de middelen over de Vlaamse steden (incl. VGC) zijn, vooral als men weet dat de stad Antwerpen vandaag ongeveer 16 miljoen euro van de 22 miljoen euro (cfr. B1) krijgt. Gent heeft ongeveer 5 miljoen euro en het restbedrag is verdeeld over Oostende, Sint-Niklaas en Mechelen.
- Gekoppeld aan de vorige opmerking is het belangrijk te melden dat voor wat de aanwending van de middelen betreft Antwerpen ongeveer 90 VTE tewerkstelt.
- Het programma grootstedenbeleid subsidieert projecten in diverse gewestelijke aangelegenheden zoals tewerkstelling, huisvesting en stadsontwikkeling, of gemeenschapsaangelegenheden, zoals gezondheid.
- Inhoudelijk aandachtspunt: Het programma Grootstedenbeleid is zeer gericht op sociale cohesie in de achtergestelde stadsbuurten en richt zich tot kwetsbare doelgroepen (bv. nieuwkomers). Dat sociale element zou moeten behouden blijven.
- Organisatorisch aandachtspunt: bij de overdracht van de bevoegdheden wordt best uitsluitend gekeken naar de toekomst van bijvoorbeeld de contracten duurzame stad. Het verleden en meer bepaald de projecten en/of projectonderdelen uit het verleden die nog kunnen afgerekend worden blijven best bij de POD Maatschappelijke Integratie. Een aparte dienst DSO (Dienst subsidies en overheidsopdrachten) zorgt voor de afhandeling van de afrekeningen met de steden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Het globaal vastleggingskrediet voor 2011 bedroeg 55.959.000 euro, waarvan 22.393.513 euro voor de Vlaamse steden.

2. Over welke goederenbeschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Alle roerende en onroerende goederen waarover de dienst Grootstedenbeleid beschikt, horen toe aan de POD Maatschappelijke Integratie.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

35.219.570 euro is het bedrag dat de Vlaamse steden nog kunnen claimen ten aanzien van het federaal grootstedenbeleid. Dit bedrag is inclusief de eerste 6 maand van 2012.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: eeneerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

In de veronderstelling dat de bevoegdheid zou worden overgedragen vanaf 2013 dan betekent dit een voorziening van 22.393.513 euro (excl. personeelskost voor 1 VTE).

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Uit een rapport van het Rekenhof uit 2008: "De cel beschikte, in maart 2007, over de volgende personeelsbezetting: twee diensthoofden (1N/1F), zes projectbeheerders voor de stadscontracten (3N/3F), twee projectbeheerders voor de huisvestingscontracten (1N/1F), twee personeelsleden voor de administratieve sancties (1N/1F) en twee halftijdse secretariaatsmedewerkers. De medewerkers voor de administratieve sancties vervullen geen taken met betrekking tot de stads- en huisvestingscontracten. Uitgezonderd één diensthoofd en één projectbeheerder hebben de personeelsleden een contractueel statuut."

Anno 2012 is de dienst Grootstedenbeleid als volgt samengesteld: 5 personeelsleden van de Nederlandstalige taalgroep en 3 personeelsleden van de Franstalige taalgroep. Alle personeelsleden zijn ondertussen statutair.

Echter de voorstelling van de Nederlandstalige medewerkers dient genuanceerd: Personeelsleden die vertrekken of vertrokken zijn worden niet vervangen. Concreet is één personeelslid in de loop van 2011 vertrokken en niet vervangen en zal per 1 april een tweede personeelslid met pensioen gaan.

Een derde personeelslid is aangeworven in het kader van de Gemeentelijke administratieve sancties. Haar functie zal wellicht federaal blijven en overgedragen worden naar Binnenlandse Zaken.

Blijven twee personeelsleden over waarvan wellicht één bij de POD zal blijven.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Hierover hebben we geen informatie gekregen, mede omdat de middelen voor het personeel van de dienst Grootstedenbeleid vervat zitten in de globale personeelsomslag van de POD Maatschappelijke Integratie.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Personeels- en werkingsmiddelen voor 1 VTE niveau A, zouden moeten volstaan om de opdrachten vanuit het Grootstedenbeleid voor wat Vlaanderen betreft over te nemen.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Agentschap Binnenlands Bestuur, Afdeling SII, Team Stedenbeleid.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Momenteel bestaat team Stedenbeleid uit 9,6 VTE.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?..]

G. Contactpersoon

Naam: Stefaan Tubex

Graad: Adviseur

Entiteit: team Stedenbeleid

Tel: 02 553 57 65

e-mail: stefaan.tubex@bz.vlaanderen.be

Fiche 8. Financiën en begrotingen – Bijzondere Financieringswet

Samenwerkingsakkoord Instituut Nationale Rekeningen

Uittreksel akkoord: p. 41

"Instituut Nationale Rekeningen: De deelstaten integreren. Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de deelstaten om de nadere regels van deze integratie te definiëren."

A. Huidige samenwerkingsakkoord

Het INR wordt bestuurd door een Raad van bestuur. Daarnaast werden er bij het INR een oriënteringscomité en drie wetenschappelijke comités opgericht.

Het huidige samenwerkingsakkoord van 26 mei 1999 regelt de aanstellingsmodaliteiten van de regionale vertegenwoordigers binnen het INR. In het oriënteringscomité⁶, het wetenschappelijk comité voor economische begroting⁷ en het wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen⁸ zetelen 2 afgevaardigden van iedere deelstaat volgens taalpariteit. Enkel de waarnemers die toegewezen zijn aan het wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen zijn niet stemgerechtigd. Het INR telt dus 2 organen waarin geen vertegenwoordigers van de deelstaten zetelen: de Raad van bestuur en in het wetenschappelijk comité voor prijsobservatie- en analyse.

B. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Mogelijke invloed:

- Aanpassing van de samenstelling van het INR, in het bijzonder de Raad van bestuur, in het voordeel van de afvaardiging van de deelstaten
- Dataverzameling afstemmen op maat van deelstaten zodat data op regionaal niveau meer toegankelijk wordt gemaakt
- Toegang tot gemeenschappelijke databanken en analyses verbeteren zodat deelstaten sneller over kwaliteitsvolle informatie kunnen beschikken
- Beslissingsbevoegdheid toekennen aan een interministerieel comité in plaats van enkel aan de federale minister bevoegd voor economie
- Aanpassing van de regelgeving: samenwerkingsakkoord houdende de aanstellingsmodaliteiten voor de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten in het Oriënteringscomité en het wetenschappelijk comité voor de economische begroting van 26 mei 1999. Hierin dient onder andere de nieuwe manier van samenstelling te worden opgenomen.
wet van 21 december 1994 met betrekking tot de oprichting van het Instituut voor de nationale rekeningen
- Verdere analyse zal moeten uitwijzen of ook de lokale besturen bij het samenwerkingsakkoord moeten worden betrokken. Dezelfde vraag stelt zich ook voor de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

⁶ opgericht bij artikel 115 van de wet van 21 december 1994

⁷ artikel 116 van de wet van 21 december 1994

⁸ artikel 117 van de wet van 21 december 1994

C. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Er bestaat reeds een samenwerkingsakkoord (zie boven).

Bovendien is er op initiatief van de NBB en de statistiekinstellingen van de gewesten een samenwerking tot stand gekomen waarbij elk gewest iemand afvaardigt om – samen met de NBB en in de kantoren van de NBB – ontbrekende regionale statistieken aan te maken. Dit project vloeit niet voort uit een bepaalde wet of uitvoeringsbesluit.

De werkzaamheden situeren zich op drie terreinen:

1. De aanmaak van de ontbrekende regionale macro-economische aggregaten van de bestedingszijde van het bbp;
2. De opmaak van trimestriële regionale bbp-reeksen;
3. Het op punt stellen van de regionale overheidsrekeningen van de lagere overheden volgens ESR95.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Meer inspraak, onder andere door betrokkenheid bij de Raad van bestuur en het interministerieel overlegcomité, vereist een minimale inzet van personeelsleden.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Het verzamelen van periodieke regionale macro-economische gegevens kan een mogelijk knelpunt zijn. Andere mogelijke knelpunten zijn op dit moment moeilijk in te schatten.

D. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Achtergrondinformatie

Artikel 108 van de wet van 21 december 1994 bepaalt dat het Instituut voor de nationale rekeningen (INR) verantwoordelijk is voor het opstellen van de volgende economische statistieken analyses en vooruitzichten:

- a) De reële nationale rekeningen
- b) De financiële nationale rekeningen
- c) De jaarlijkse en driemaandelijkse rekeningen van de openbare besturen
- d) De driemaandelijkse nationale rekeningen
- e) De bruto regionale producten
- f) De statistieken van de buitenlandse handel, zowel binnen als buiten de EU, alsook de statistieken m.b.t. de doorvoer
- g) De economische vooruitzichten die vereist zijn voor het opstellen van de federale begroting
- h) De input-outputtabellen, met eventuele bijbehorende sectoriële rekeningen
- i) De prijsobservatie en –analyse

Het INR doet hiervoor beroep op de medewerking van de volgende instellingen (artikel 109):

- Nationaal Instituut voor de Statistiek dat statistische basisgegevens verzamelt
- Het Federaal Planbureau voor het opstellen van vooruitzichten en statistische tabellen, zoals bedoeld in c (in samenwerking met NBB), g en h van het voorgaande
- Nationale Bank van België voor het opstellen van statistische tabellen, zoals bedoeld in a, b, c, d, e en f van het voorgaande
- FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie voor het uitvoeren van analyses met betrekking tot prijsobservatie en –analyse

Het INR stuurt en coördineert de uitvoering van deze opdrachten en zorgt voor een optimale samenwerking tussen de geassocieerde instellingen. Het INR valt onder het gezag van de federale Minister van Economie.

E. Contactpersoon

Naam: Willy Verschuere
Graad: A2 projectmanager
Entiteit: Departement Financiën en Begroting
Tel: 31116
e-mail: willy.verschuere@fb.vlaanderen.be

Fiche 9. Financiën en begrotingen – artikel 4, §2, Bijzondere Financieringswet

Samenwerkingsakkoord Agentschap voor patrimoniale informatie

Uittreksel akkoord: p. 44

"Agentschap voor patrimoniale informatie: Het samenwerkingsakkoord van 24/10/2002 zal worden herzien om de oprichting van het Agentschap voor patrimoniale informatie mogelijk te maken."

A. Implicaties van de oprichting van de nieuwe entiteit

Welke invloed heeft de oprichting van deze nieuwe entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Een nieuw samenwerkingsakkoord kan een ingrijpende invloed uitoefenen op de werking van:

- IVA Vlaamse Belastingdienst (voornamelijk met betrekking tot de onroerend goedbelastingen)
- Dienst Vastgoedakten van het departement Financiën en Begroting (voornamelijk met betrekking tot het opzoeken van informatie)
- Dienst patrimoniumbeheer van het departement Financiën en Begroting (voornamelijk met betrekking tot het opzoeken van informatie)
- Dienst Beleidsondersteuning en Regelgeving (voornamelijk met betrekking tot het verkrijgen van beleidsinformatie)
- EVA Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (voornamelijk met betrekking tot het integreren en het ontsluiten van perceelsinformatie en voorkooprechten)
- Alle entiteiten die een activa-boekhouding voeren, in het algemeen
- In het bijzonder ook op de Afdeling Financiën en Overheidsopdrachten van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (voornamelijk met betrekking tot het opzoeken van informatie uit de activaboekhouding van het departement en van de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid van LNE)"
- Beleidsveld Wonen (het beleidsveld Wonen is momenteel al betrokken bij het voorkooprecht en zal dat in de toekomst ook zijn wat betreft o.m. de woninghuurwet en de woningfiscaliteit).

Sinds 2001 (Lambermont-akkoord) is de context sterk veranderd en de uitvoering van dat akkoord zou sterk ingrijpen op gewestelijke bevoegdheden en realisaties. Het gezamenlijk beheer van de gegevens van patrimoniumdocumentatie kan gerealiseerd worden zonder een oprichting van een nieuw API-agentschap. Een netwerk van duidelijk afgebakende gewestelijke en Federale authentieke bronnen opbouwen is zinvoller. Via netwerkdiensten is het perfect mogelijk om alle informatie over percelen en gebouwen te delen. Privaatrechtelijke gegevens zouden door de federale overheid en de publiekrechtelijke gegevens door de gewesten beheerd en ontsloten kunnen worden op een gemeenschappelijke cartografische referentiebasis.

Het Lambermont-akkoord van 13 juli 2001 voorziet in een verplicht samenwerkingsakkoord tussen de federale en de 3 gewestelijke overheden i.v.m. "het gezamenlijk beheer van de gegevens van de patrimoniale documentatie". De oprichting van een agentschap voor de patrimoniuminformatie (API) werd door de federale overheid en de 3 gewesten vooropgesteld. In uitvoering hiervan werd op 24 oktober 2002 tussen de federale overheid en de gewesten overeengekomen een Agentschap voor de Patrimoniale Informatie (API) op te richten. Aangezien deze overeenkomst de oprichting van een agentschap voorziet behoeft deze overeenkomst een bekrachtiging, respectievelijk bij wet, decreet of ordonnantie. De

Vlaamse Regering heeft het voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van dit samenwerkingsakkoord op haar vergadering van 31 januari 2003 principieel goedgekeurd met het oog op de adviesvraag van Raad Van State. De Raad van State heeft in haar advies (Advies 34.900/VR) gewezen op een aantal belangrijke tekortkomingen in dit samenwerkingsakkoord.

De Raad van State heeft op het ontwerp van samenwerkingsakkoord fundamentele kritiek geformuleerd, o.m. wat de bepalingen inzake taakstelling, bevoegdheden raad van bestuur, financiering, personeel en werkingsmodaliteiten betreft.

Op basis van een gedetailleerde doorlichting van het ontwerp van samenwerkingsakkoord bleek bovendien dat de concretisering van de bijzondere wettelijke verplichting:

- enerzijds té eng is: het blijft beperkt tot private rechtszekerheid en fiscaliteit, de ambtelijke fiscale functie en niet de klant staat centraal en er is geen hergebruik van overheidsinformatie en
- anderzijds te breed is: de taakpakketten overschrijden ruim het gezamenlijk documentatiebeheer en het API wordt, door de omvorming van AKRED in API, in feite een federale en intergewestelijke fiscale administratie
- terwijl er geen aandacht gaat naar de uitwerking van echte informatiedeling via gekoppelde netwerken.

Dit API zou (o.m.) bevoegd worden voor de uitbouw en exploitatie van de kruispuntbank van de patrimoniale informatie en optreden als enig distributiecentrum. Dit zou gerealiseerd worden op basis van door alle bestuursniveaus kosteloos ter beschikking te stellen informatie. Ook alle nieuwe en toekomstige ontwikkelingen rond patrimoniale informatie zouden via dit API uitgebouwd en geëxploiteerd worden.

Onder patrimoniale documentatie verstaat de memorie van toelichting de geografische of kadastrale en persoonlijke informatie evenals de zowel juridische als feitelijke informatie betreffende het patrimonium.

Op p.44 van het Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming van 11 oktober 2011 wordt inzake het Agentschap voor patrimoniale informatie vermeld dat "het samenwerkingsakkoord van 24/10/2002 zal worden herzien om de oprichting van het Agentschap voor Patrimoniale Informatie mogelijk te maken".

Hoewel er geen uitvoering is gegeven aan het samenwerkingsakkoord van 24/10/2002, werden in tussentijd heel wat gewestelijke inspanningen geleverd op het raakvlak van die patrimoniale informatie, zowel beleidsmatig als op het werkveld.

Op het raakvlak van die patrimoniale informatie werden verschillende decreten goedgekeurd en geïmplementeerd: onder meer het GRB-decreet (16 april 2004), Decreet op de grondenbank (16 juni 2006), Decreet m.b.t. harmonisering van de rechten van voorkoop (25 mei 2007), decreet m.b.t. hergebruik van overheidsinformatie (18 april 2007), het egov-decreet (18 juli 2008), het GDI-decreet (20 februari 2009) als omzetting van de INSPIRE-richtlijn, het CRAB-decreet (8 mei 2009), het rooilijnendecreet (8 mei 2009).

Het GRB, als cartografische referentiebasis nadert stilaan zijn voltooiing (meer dan 2/3 van de gemeenten zijn gerealiseerd). Inzake publiekrechtelijke zekerheden zijn de realisatie van de rechten van voorkoop, de watertoetskaarten, de verschillende ruimtelijke uitvoeringsplannen, door de verschillende deelnemers aan GDI-Vlaanderen te vermelden.

Via een beslissing op het overlegcomité (dd) werd het beheer van de adressen als authentieke bron toevertrouwd aan de gewesten, waar voor Vlaanderen dit met CRAB reeds in 2010 geïmplementeerd werd. Dit kan een mogelijke piste zijn om per basisregistratie de verantwoordelijkheden aan te duiden, waarbij gestreefd wordt naar optimale coherentie

tussen de verschillende basisregistraties (gebouw, perceel, weg, adres, waterlopen, grenzen...), zowel qua geometrie, beheer, actualiteit, structuur als beschikbaarheid. Het is duidelijk dat hiervoor het GRB als geometrische kapstok een belangrijke meerwaarde kan betekenen.

Ook binnen de FOD Financiën is door de Coperfin hervorming de organisatie en werking grondig aangepast. Zo werd er binnen de FOD Financiën de vroegere administratie van het Kadaster, de registratie en domeinen (AKRED) ondergebracht in de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Deze nieuwe structuur geeft reeds invulling aan zo'n API, waarbij evenwel de aankoopcomités naar de gewesten zouden overgedragen worden. Binnen de AAPD werkt men onder andere aan de integratie van de kadastrale perceelsplannen in CADGIS en wenst men de alfanumerieke gegevens van de 3 vroegere onderdelen (kadaster, registratie en de domeinen) te integreren in het STIPAD systeem. De AAPD werkt aan een versterking van de samenwerking met partners (notarissen, landmeters, gemeenten, gewesten). Bovendien wenst men vlottere toegang te geven tot de gegevens via verschillende kanalen (oa kadastraal plan op internet). Er zijn voorstudies opgestart om een kruispuntbank voor patrimoniale informatie op te richten.

Op 2 april 2010 werd het samenwerkingsakkoord ondertekend tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor de coördinatie van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie, dat voorziet in een coördinatiecomité.

Hoe dan ook voorzag het akkoord van 24 oktober 2002 dat de partijen bij het akkoord (de federale overheid en de gewesten) de patrimoniale informatie waarover zij beschikken in de kruispuntbank van de patrimoniale documentatie van het agentschap zullen inbrengen en zich ertoe verbinden de patrimoniale informatie waarover zij en hun instellingen beschikken of zullen beschikken voortaan uit te bouwen en te exploiteren in de kruispuntbank van de patrimoniale documentatie van het Agentschap. Indien dit principe zou behouden blijven heeft dit verregaande gevolgen, onder meer voor de vastgoedinfo waarover de Vlaamse Belastingdienst nu beschikt, zoals bijvoorbeeld de gegevens voor de planbatenheffing, leegstandsheffing, onroerende voorheffing.

B. Samenwerkingsakkoord

De oprichting impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven).

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Er is als dusdanig over het nieuwe samenwerkingsakkoord nog geen overleg geweest. Binnen de Waarnemingspost voor de gewestelijke fiscaliteit werd ondertussen wel het overleg tussen de FOD Financiën en de Vlaamse Belastingdienst opgestart ter voorbereiding van de overdracht van de inning vanaf 1 januari 2015 van de registratie- en successierechten waartoe de Vlaamse Regering op 19 september jl. heeft beslist. Uit dat overleg is gebleken dat er hoe dan ook een samenwerkingsverband zal moeten opgezet worden die zowel Vlabel als de federale Patrimoniumdocumentatie toelaten hun taken uit te voeren en de vastgoeddocumentatie naar behoren uit te bouwen en bij te werken. Deze samenwerking hoeft echter niet noodzakelijk de vorm aan te nemen van een agentschap zoals dit in het samenwerkingsakkoord van 24 oktober 2002 werd geconcipeerd, ook andere –meer beperkte - vormen van samenwerking zijn mogelijk.

- Exploratieopdracht

Teneinde een goed onderbouwd standpunt te kunnen innemen over het API-samenwerkingsakkoord heeft de Vlaamse Regering een exploratieopdracht van september 2003 tot februari 2004 laten uitvoeren door dhr. H. Lyben. Het werd immers duidelijk dat een alternatieve invulling diende overwogen te worden voor het voorziene samenwerkingsakkoord betreffende "het gezamenlijk beheer van de gegevens van de patrimoniale documentatie". Dhr. H. Lyben is in het kader van zijn exploratieopdracht tot een aantal nieuwe inzichten gekomen over de wijze waarop patrimoniale gegevens gemeenschappelijk kunnen worden beheerd, ontsloten en gebruikt door alle betrokken bestuursniveaus. Zijn inzichten werden verwoord in een nota aan de Vlaamse Regering die goedgekeurd werd op 23 april 2004.

Hierin stelde hij volgende alternatieve benadering voor: via een (sectoriële) samenwerking tussen de diverse beleidsniveaus, inclusief de lokale besturen en in structurele samenwerking met externe partijen (notarissen, landmeters, architecten,...)

- een open toegankelijke federale en intergewestelijke kruispuntbank op te zetten die, steunend op een unieke perceelsidentificatie en ruimtelijke referering,
- een multifunctioneel aanwendbare registratie van relevante kenmerken van onroerende goederen ontsluit en
- tegelijk de geïntegreerde rechtszekerheid verzekert via kenbaarmaking van alle op het bewuste perceel rustende privaats- en publiekrechtelijke rechten, vergunningen en /of beperkingen.

De Vlaamse regering besliste dat:

"de minister bevoegd voor Financiën en Begroting en voor Ruimtelijke Ordening te gelasten om, in samenspraak met de minister bevoegd voor Binnenlandse Aangelegenheden, ten spoedigste een tekstvoorstel van samenwerkingsakkoord betreffende het opzetten van een demonstratieproject inzake het gezamenlijk beheer van de gegevens van de patrimoniale documentatie met het oog op een geïntegreerde rechtszekerheid, kaderend binnen een e-governmentstrategie uit te werken, met inbegrip van een indicatieve kostenraming en een voorstel inzake kostendeling"

Het demonstratieproject kreeg de naam OGIN toebedeeld, wat staat voor Onroerend Goed Informatie Netwerk. Het OGIN verzekert een burger- en bedrijfsgerichte geïntegreerde rechtszekerheid, gewaarborgd door de overheid die, via een doelgerichte, interbestuurlijke en brongerichte, samenwerking, maatschappelijk en bestuurlijk relevante onroerend goedinformatie op een beveiligde wijze koppelt en ontsluit. Dit demonstratieproject werd echter niet uitgevoerd.

- Op het geografische vlak werd er reeds een beperkt samenwerkingsprotocol dd. 11 mei 2006 ondertekend tussen de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD) en het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen (nu AGIV) in het raam van de ontwikkeling van een digitaal percelenplan en dit protocol loopt tot 10 mei 2013.
- Op het vlak van de uitwisseling in het kader van de digitale bouwaanvraag werd een akkoord met de AAPD afgesloten.
- Inzake de ruilverkaveling werden afspraken gemaakt met de Vlaamse Landmaatschappij.
- Er bestaat een verregaande samenwerking en uitwisseling van gegevens inzake de inning van de onroerende voorheffing met VLABEL.
- Gemeenten, als deelnemer aan GDI-Vlaanderen, bezorgen maandelijks een digitale lijst van bouwaanvragen via URBAIN2 toepassing
- Het samenwerkingsakkoord inzake INSPIRE tussen de federale overheid en gewesten...

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Het is aangewezen om het samenwerkingsakkoord, dat in elk geval zal moeten aangepast worden als gevolg van het advies van de raad van state, inhoudelijk bij te sturen.

De doelstelling van het Lambermont-akkoord inzake het gezamenlijk beheer van de gegevens van de patrimoniumdocumentatie kan gerealiseerd worden zonder een oprichting van een nieuw API-agentschap, gezien de recente implementatie van Coperfin als AAPD binnen de FOD Financiën. Het samenwerkingsakkoord zou een netwerkbenadering moeten inhouden met ontsluiting van de gegevens op het adequate niveau en kostenloze uitwisseling van de gegevens, een betere afstemming en beschikbaarheid van data, het afbakenen van verantwoordelijkheden i.v.m. authentieke registraties, het toepassen van e-governmentprincipes en de verdere defiscalisering van de gegevens. Afspraken dienen gemaakt over wie welke data zal beheren, hoe de gegevensuitwisseling zal gerealiseerd worden en hoe de data bijgewerkt kunnen worden. Mogelijk dienen interbestuurlijke processen hertekend te worden.

In deze benadering zouden voornamelijk de privaatrechtelijke gegevens nog bij de federale overheid en de publiekrechtelijke gegevens bij de Vlaamse overheid beheerd en ontsloten worden op een gemeenschappelijke cartografische referentiebasis. Dit moet leiden tot een geïntegreerde rechtszekerheid (privaat- en publiekrechtelijk) en op een zo groot mogelijk hergebruik van overheidsinformatie waarbij de klant, zowel burger of bedrijf, centraal staat.

Teneinde op een gemeenschappelijke cartografische referentiebasis te kunnen werken dient werk gemaakt van de integratie van het kadastrale plan in het GRB en in samenwerking met de gemeenten (bijhouding, atlas der buurtwegen, rooilijnplannen).

Bij die netwerkbenadering dienen ook andere partijen als volwaardige partners betrokken te worden (gemeenten, landmeters, architecten, notarissen,...).

Deze netwerkbenadering sluit nauw aan bij de INSPIRE-richtlijn.

Ook technische evoluties maken het nu mogelijk om via webservices informatie te delen. Webservices kunnen de netwerkbenadering ondersteunen in plaats van een centralistische benadering van een API.

Het verder afstemmen en integreren van het kadastraal percelenplan in het GRB zal een belangrijke inspanning betekenen, maar moet op termijn een efficiënter beheer en bijhouding opleveren. Gelet op de reeds belangrijke investeringen in het GRB (met cofinanciering van de nutssector : +/- 113 miljoen Euro) en eerdere digitaliseringsinitiatieven zou eenzelfde referentiebasis voor percelen en gebouwen moeten vastgesteld worden. Ook de gebruikers zullen dan kunnen werken met een unieke authentieke bron van grootschalige geografische informatie met oa. gebouwen en kadastrale percelen. Zo kan het GRB als cartografische referentiebasis gebruikt worden voor alle geografische toepassingen waarop gesteund wordt voor privaatrechtelijke en publiekrechtelijke zekerheden.

Het kosteloos uitwisselen van informatie zou een flinke besparing kunnen betekenen voor de Vlaamse overheid, gezien heel wat administraties nog elk voor hun doel patrimoniale informatie moeten aanschaffen bij de AAPD (oa. de kadastrale legger).

In het samenwerkingsovereenkomst van 24/10/2002 was op financieel vlak reeds de mogelijkheid voorzien dat de gewesten :

- Aan het agentschap betalingen voor opdrachten die zij aan het agentschap willen uitbesteden kunnen verrichten;
- Een jaarlijkse dotatie aan het agentschap kunnen geven waarvan de modaliteiten in de interministeriële conferentie voor financiën en begroting zouden worden bepaald.

In relatie met het Samenwerkingsakkoord Agentschap voor Patrimoniale Informatie, zijn er vanuit het beleidsveld Wonen, in eerste instantie, vooral vragen op de volgende vlakken :

- Verband met fiche 67 Woninghuur

Door de staatshervorming wordt o.m. de bevoegdheid inzake woninghuur overgedragen (zie fiche 67 Woninghuur).

Samenhangend met deze bevoegdheidsoverdracht is er momenteel onduidelijkheid over de manier waarop dit een aantal verwante materies al dan niet zal beïnvloeden :

- De verplichte registratie van de huurcontracten : heeft dit een impact op de regelgeving en de operationele uitvoering ervan in de registratiekantoren?
  - M.a.w. : kan Vlaanderen een eigen regelgeving voorzien i.v.m. met deze verplichting en zelf hiervoor taken opnemen? Wordt de mogelijkheid voorzien dat het Vlaamse Gewest zelf de registratie van de huurcontracten op zich neemt en onder welke vorm? Welke entiteit zal instaan voor de registratie van de huurcontracten?
- Databank van geregistreerde huurcontracten :
  - De databank van geregistreerde huurcontracten wordt momenteel beheerd door AAPD. De afdeling woonbeleid heeft in het verleden al beroep gedaan op deze databank in het kader van de beleidsvoorbereiding en –evaluatie, onder meer via wetenschappelijk onderzoek, waarin ook aanbevelingen voor de optimalisering van de registratie werden aangegeven.

- Beschikbaarheid van diverse data en gegevensuitwisseling

Kan er via het samenwerkingsakkoord een betere toegang worden verleend voor het ter beschikking stellen van en uitwisselen van data voor de huisvestingsdatabank (cel onderzoek, afdeling woonbeleid)?

- Taakstelling Agentschap

Zal het samenwerkingsakkoord een invloed hebben op de taakstelling van het agentschap?

- Structurele deelname aan overleg inzake het samenwerkingsakkoord

Voor het beleidsveld Wonen wenst de afdeling Woonbeleid van het agentschap Wonen-Vlaanderen structureel betrokken te worden bij verder overleg en uitwerking van deze materie.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Problemen die zich kunnen stellen zullen zich waarschijnlijk situeren bij :

- Wat precies onder patrimoniale informatie dient verstaan te worden, met andere woorden hoe breed zal dit gaan, waarbij bovendien de wensen voor het verzamelen van bepaalde gegevens rond een item per gewest sterk kan verschillen.
- De toegang en ontsluiting van de verzamelde data.
- Samenwerkingsakkoord en juridisch kader:

Sinds 2001 (Lambermont-akkoord) is de context sterk veranderd en de uitvoering van dat akkoord zou sterk ingrijpen op gewestelijke bevoegdheden en realisaties.

Volgende artikels in de bestaande tekst zijn inhoudelijk te herformuleren:

Art. 3.

Het API is bevoegd voor de uitbouw en de exploitatie van de kruispuntbank van de patrimoniale documentatie, opgevat als het gestructureerd communicatie- en beheersysteem van patrimoniale informatie, dit is , geografische of kadastrale en personele informatie alsmede zowel juridische als feitelijke informatie.

=> vooral het aspect geografische informatie komt momenteel in overlapping met de werkzaamheden en taken van het AGIV, in het bijzonder het GRB en CRAB. Ook de grondenbank, de voorkeurechten,... zouden daardoor gehergroepeerd en ontsloten worden door het API.

Art 4.

...treedt op als distributiecentrum voor de patrimoniale informatie van de overheid :

=> dit zou betekenen dat voor heel wat geografische informatie de gewesten niet meer autonoom kunnen optreden als distributiekanaal. AGIV heeft voor GDI-Vlaanderen decretaal deze distributierol toebedeeld gekregen. Daarnaast werd ook in de federale wet van 15 december 2011 voor de omzetting van de INSPIRE-richtlijn, het organiseren van een federaal netwerk van diensten met betrekking tot de geografische gegevens toevertrouwd aan het Nationaal Geografisch Instituut.

Titel 4

Art 13.

De informatie van het agentschap rechtstreeks en kosteloos beschikbaar voor de federale overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en hun instellingen.

=> De INSPIRE-richtlijn beoogt deze drempel zo laag mogelijk te maken. In de praktijk worden reeds onder vorm van bilaterale samenwerkingsakkoorden gegevens kosteloos uitgewisseld. Dit is echter niet in een globale regeling naar de verschillende overheidsniveaus geïmplementeerd.

Het mag duidelijk zijn dat in deze gewijzigde context de teksten ivm oprichting van een API en het samenwerkingsakkoord zullen moeten herbekeken worden.

- Vlaanderen verwacht meer uit de staatshervorming inzake patrimoniale informatie
- Personeel en kennisoverdracht

Het personeelsbestand van de AAPD vertoont een omgekeerde leeftijdspiramide; de gemiddelde leeftijd ligt boven de 50 jaar. Jaarlijks neemt het personeelsbestand af (nu 4200VTE, zonder de hypotheke) en er is nauwelijks nog nieuwe instroom. Dit heeft gevolgen naar kennisoverdracht.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

- Aankoopcomités

Gezien de aankoopcomités uit de AAPD naar de gewesten worden overgedragen (p 44, uit akkoord zesde staatshervorming) , zal gewaakt moeten worden dat de nieuwe of onthaalorganisatie de nodige toegang kan krijgen tot de vroegere federale bronnen. Bovendien wordt de onteigeningsprocedure niet volledig overgedragen (deel blijft voor federale verkopen). Het personeelsbestand van de aankoopcomités is heel ervaren, maar tegelijk ook met een hoge gemiddelde leeftijd.

- Overheveling van de dienst van de gewestelijke belastingen van groep 3 naar het Vlaamse gewest

De vraag is in welke mate de onderhandelingen over dit samenwerkingsakkoord invloed zullen hebben op de overname van de inning van de registratie- en successierechten waartoe de Vlaamse Regering op 19 september 2011 heeft beslist. Zo voorzag het akkoord van 24 oktober 2002 de mogelijkheid dat het agentschap die inning op zich zou nemen. Dit stemt echter niet overeen met de beslissing van de Vlaamse Regering van 19 september jl.

Indien de patrimoniale informatie bij dit agentschap zal worden gecentraliseerd, dan zal de Vlaamse Belastingdienst een partnership met dit agentschap moeten aangaan zodat de inning van de registratie- en successierechten op een performante wijze kan gebeuren.

D. Contactpersoon

Naam: Willy Verschuere
Graad: A2 projectmanager
Entiteit: Departement Financiën en Begroting
Tel: 31116
e-mail: willy.verschuere@fb.vlaanderen.be

Fiche 10. Financiën en begrotingen – Bijzondere Financieringswet

Hervorming bijzondere financieringswet

Zie akkoord: p. 51 - 65

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Het institutioneel akkoord van 11 oktober 2011 voorziet een grondige aanpassing en bijstelling van de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989 (BFW).

Er werd een akkoord bereikt om de financiële autonomie van de deelstaten uit te breiden, vooral door hun eigen ontvangsten op aanzienlijke wijze te verhogen. Er werden hierbij meerdere principes in beschouwing genomen:

- deloyale concurrentie wordt vermeden;
- de regels inzake progressiviteit van de personenbelasting worden behouden;
- geen enkele deelstaat mag structureel verarmen;
- de leefbaarheid op lange termijn van de federale staat wordt gewaarborgd en zijn fiscale prerogatieven met betrekking tot het interpersoonlijke herverdelingsbeleid worden gehandhaafd;
- de deelstaten worden geresponsabiliseerd;
- er wordt rekening gehouden met de externe aangelegenheden, de sociologische realiteit en de rol van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- er wordt rekening gehouden met bevolkingscriteria en leerlingencriteria;
- de solidariteit tussen de deelstaten wordt behouden, zonder perverse effecten;
- de financiële stabiliteit van de deelstaten wordt verzekerd;
- er wordt rekening gehouden met de inspanningen die alle deelstaten samen moeten leveren om de overheidsfinanciën gezond te maken;
- de pertinentie van de voorgestelde modellen wordt via simulaties nagegaan.

De inhoudelijke aanpassing van de BFW komt samengevat op het volgende neer.

Aan de gewesten zal fiscale autonomie toegekend worden ten bedrage van 10,736 miljard euro (referentiejaar 2012). Dit bedrag bevat ook 40% van de overgedragen bevoegdheden inzake fiscale uitgaven (zie fiche 73) en wordt in mindering gebracht van de dotatie personenbelasting die de gewesten ontvangen.

De enveloppe voor de nieuwe gewestbevoegdheden werk en fiscale uitgaven zal verdeeld worden volgens de verdeelsleutel van de op federaal niveau behouden personenbelasting en houdt rekening met een correctie als bijdrage van de gewesten in de sanering van de openbare financiën.

Met betrekking tot de gemeenschappen wordt de sterke groei van de BTW dotatie stilgelegd. In het vakjargon is er sprake van het stoppen van de lambermontturbo. Bovendien wordt de groei van de PB dotatie beperkt door de huidige koppeling aan het BBP te beperken tot

82,5%. Tot slot wordt de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld geïntegreerd in de BTW dotatie.

De enveloppes voor de nieuwe gemeenschapsbevoegdheden gezinsbijslag, ouderen, gezondheidszorg en hulp aan personen zullen verdeeld worden volgens specifieke en relevante bevolkingscriteria. De evolutie van de enveloppes houdt eveneens rekening met criteria die behoeftegericht zijn.

De nieuwe BFW voorziet voor de gewesten twee nieuwe responsabiliseringsmechanismen, een inzake de pensioenen en een inzake het klimaat. Het eerste mechanisme houdt een verhoging van de responsabiliseringsbijdrage voor de ambtenarenpensioenen in. Het tweede mechanisme houdt een bonus malus systeem in ten opzichte van een voor elk gewest vooraf vastgelegd meerjarig traject voor de reductie van de uitstoot van broeikasgassen in de sector van de gebouwen.

Aangaande de Brusselse instellingen voorziet de nieuwe BFW een correcte financiering enerzijds met betrekking tot taken en bevoegdheden op het vlak van:

- Veiligheid en preventie
- Taalpremies
- Mobiliteit
- Cocof en VGC
- Dodehandcompensatie,

en anderzijds met betrekking tot de gevolgen van de pendelbewegingen en de aanwezigheid van internationale ambtenaren op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tot slot voorziet de nieuwe BFW in een aangepast verticaal solidariteitsmechanisme dat rekening houdt met de PB gerelateerde middelen voor de gewesten en gemeenschappen, en met het verschil tussen het gewestelijk bevolkingsaandeel en het aandeel van elk gewest in de federaal gehouden PB.

In eerste instantie brengt de voorziene uitbreiding van de fiscale autonomie met zich mee dat de deelstaten de toegestane marge ook effectief zullen moeten invullen (door het invoeren van regionale opcentiemen en / of het toekennen van regionale fiscale voordelen). Het regelgevend initiatief ligt hierbij bij de deelstaten. Het proces van de inning en invordering van de personenbelasting blijft bij de federale overheid.

Het aanpassen van de BFW brengt bovendien met zich mee dat de deelstaten en de federale overheid hun ramingsmodellen zullen moeten aanpassen en afstemmen op de gewijzigde situatie opdat er een zo juist mogelijk beeld kan gevormd worden van de verschuivingen aan de ontvangstenzijde van de deelstaten.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Tot heden konden de gewesten beschikken over een marge van 6,75% van de gelokaliseerde personenbelasting binnen dewelke belastingverminderingen of – vermeerderingen, opcentiemen of kortingen konden toegekend worden. Het regelgevend initiatief behoorde tot de bevoegdheid van de gewesten; het uitvoerend aspect was een taak van de FOD Financiën (aanpassen schalen bedrijfsvoorheffing, inning, invordering, ...).

De inwerkingstelling van de nieuwe BFW vergt ten opzichte van de huidige BFW nieuw basiscijfermateriaal voor de raming van de middelen van elke deelstaat. Dit cijfermateriaal is in principe beschikbaar binnen de FOD Financiën. Het is de FOD Financiën die tot op heden instond voor de concrete toepassing van de BFW en aan de deelstaten periodiek een overzicht bezorgde van de middelen die ze doorgestort zouden krijgen. De FOD Financiën kreeg hiertoe input van het Federaal Planbureau, de FOD Binnenlandse Zaken en de Gemeenschappen.

Doorheen de jaren is bij de deelstaten zelf de noodzakelijke kennis opgebouwd en expertise opgedaan opdat de middelenberekening op een zelfstandige wijze, los van de FOD Financiën, kon gebeuren. Bovendien hebben ook universitaire instellingen zich, echter eerder vanuit het oogpunt van het wetenschappelijk onderzoek, op dit terrein begeven. Vaak leidde dit tot samenwerkingsverbanden tussen deelstaten en universitaire instellingen.

Naar de toekomst toe zal de FOD Financiën opnieuw het eerste aanspreekpunt zijn voor het bekomen van cijfermatig basismateriaal. Het is bovendien mogelijk dat voor specifieke materies de functioneel bevoegde federale overheidsdiensten cijfermateriaal dienen aan te leveren. Dit kan het geval zijn voor (niet exhaustief):

- bevoegdheid Werk: Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
- bevoegdheid Gezinnen: Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
- bevoegdheid Gezondheidszorg: FOD Volksgezondheid
- bevoegdheid Pensioenen: Pensioendienst voor de Overheidssector, Rijksdienst voor Pensioenen
- m.b.t. de pendelbewegingen: FOD Mobiliteit

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

De financiering van de gewesten en gemeenschappen is het onderwerp van:

- de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten
- de wet van 31 december 1983 houdende organisatie van de financiering van de Duitstalige Gemeenschap

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Effecten

Aan de gewesten zal fiscale autonomie toegekend worden ten bedrage van 10,736 miljard euro (referentiejaar 2012). Dit bedrag wordt in mindering gebracht van de dotatie personenbelasting die de gewesten ontvangen. De marge van 6,75% wordt afgeschaft. De concretisering van de fiscale autonomie zal geschieden via het mechanisme van de opentienen en / of het toekennen van regionale fiscale voordelen.

Bepaalde bestaande federale dotaties zullen via afwijkende (ten opzichte van de huidige situatie) verdeelsleutels verdeeld worden. Ook de jaar-op-jaar evolutie van bestaande en nieuwe federale dotaties zal via alternatieve methoden geschieden. Vaak komen die methoden neer op een procentuele beperking van het aanpassingsmechanisme [* BBP * CPI] en houden zij bijgevolg een beperking van de overdracht van budgetten in en als dusdanig een bijdrage aan de sanering van de overheidsfinanciën.

Aandachtspunten

De federale wetgever blijft exclusief bevoegd om de belastbare basis vast te stellen. Een wijziging van de belastbare basis zal bijgevolg de belastingopbrengst van de gewesten beïnvloeden. Gewesten kunnen daardoor verplicht worden om de opcentiemen aan te passen om eenzelfde belastingopbrengst te genereren. Bovendien kan het effect van federale maatregelen op de belastingopbrengsten verschillen van gewest tot gewest. Het institutioneel akkoord voorziet dat deelstaten in voorkomend geval geen belangenconflict kunnen invoeren.

Onder paragraaf A.2. werd het belang beschreven van degelijk en verifieerbaar cijfermatig basismateriaal. De Vlaamse overheid dient erover te waken dat het bedoelde cijfermateriaal niet tot het monopolie van de federale overheid gaat behoren.

De geplande wijzigingen brengen met zich mee dat de bestaande samenwerkingsakkoorden opnieuw dienen gescreend te worden en in voorkomend geval aangepast. Volgende samenwerkingsovereenkomsten komen hiervoor in aanmerking:

- Overeenkomst inzake de regeling van de financiële modaliteiten van de maandelijkse doorstortingen van de voorlopige twaalfden (1991)
  - ⇒ Geeft uitvoering aan artikel 54, §1, derde lid BFW.
- Samenwerkingsovereenkomst inzake de oprichting van een algemene gegevensbank (1991)
  - ⇒ Deze begrotingsdatabank wordt gebruikt voor het opmaken van de nationale rekeningen.
- Samenwerkingsovereenkomst inzake het storten van de bedrijfsvoorheffing (1994)
  - ⇒ Geeft uitvoering aan artikel 45ter BFW
- Samenwerkingsovereenkomst inzake de informatie-uitwisseling en inzake de uitvoerbaarheid van wijzigingen van gewestelijke belastingen (2001)
  - ⇒ Geeft uitvoering aan artikel 1bis BFW
  - ⇒ Betreft een basisakkoord voor de uitwisseling van informatie rond de oneigenlijke gewestbelastingen en samengevoegde belastingen

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

1.

In paragraaf 3.6. van het institutioneel akkoord wordt een overzicht getoond van de (nationale) budgettaire middelen waarop de bevoegdheidsoverdracht betrekking heeft. Er wordt niet vermeld op welk jaar de getoonde cijfers betrekking hebben. Vermoedelijk gaat het om cijfers van het jaar 2010. In totaal gaat het om 16,9 miljard euro. Op het moment van effectieve regionalisering, zullen de vermelde cijfers al geëvolueerd zijn.

2.

De uitgebreide fiscale autonomie heeft voor alle gewesten samen betrekking op 10,736 miljard euro (referentiejaar 2012).

3.

In 2011 werd op basis van de huidige BFW 10,6 miljard euro naar de gewesten doorgestort en 21,3 miljard euro naar de gemeenschappen.

gewesten	art BFW	VG	WG	BG	totaal
PB toew ijzingen					
toegew ezen gedeelte PB	art 33 §4	8.655.755,268	3.923.716,973	1.182.342,768	13.761.815,009
bijkomende middelen overgehevde bevoegdheden	art 35octies	144.418,497	94.671,747	3.831,355	242.921,599
landbouw (1993)	art 35 ter	67.650,190	41.533,461	0,000	109.183,650
landbouw & zeevisserij (2002)	art 35 quater	29.687,780	18.223,912	1.257,525	49.169,217
wetenschappelijk onderzoek landbouw (2002)	art 35 quinquies	29.375,098	26.418,215	0,000	55.793,313
buitenlandse handel (2002)	art 35 sexies	12.826,120	5.814,174	1.751,999	20.392,293
provincie- en gemeentewet (2002)	art 35 septies	4.879,309	2.681,984	821,832	8.383,125
negatieve term	art 33bis	2.805.205,505	1.183.988,734	543.907,438	4.533.101,676
bedrag negatieve term	art 33bis §1	2.805.205,505	1.183.988,734	543.907,438	4.533.101,676
vangnet	art 33bis §2	0,000	0,000	0,000	0,000
nationale solidariteitstussenkomst	art 48	0,000	777.103,776	301.333,750	1.078.437,527
voorafname op de PB - gewesten	art 34	5.994.968,260	3.611.503,762	943.600,437	10.550.072,459
gemeenschappen					
BTW toew ijzingen					
toegew ezen gedeelte BTW	art 39, §2 & 40, §2	6.936.686,707	5.297.784,271	0,000	12.234.470,977
bijkomende middelen herfinanciering	art 40ter	1.283.511,435	719.103,566	0,000	2.002.615,001
voorafname op de BTW - gemeenschappen	art 41	8.220.198,142	6.016.887,836	0,000	14.237.085,978
PB toew ijzingen					
toegew ezen gedeelte PB	art 46/47	4.013.300,817	2.171.592,312	0,000	6.184.893,129
compensatie kijk- en luistergeld	art 47bis	556.756,669	308.790,428	5.974,068	871.521,165
voorafname op de PB - gemeenschappen		4.570.057,486	2.480.382,740	5.974,068	7.056.414,294
voorafname BTW en PB - gemeenschappen	art 36	12.790.255,628	8.497.270,576	5.974,068	21.293.500,272
gemeenschapscommissies en gemeenten BHG					
voorafname op de PB - Brussel	art 46bis BBW & art 65bis, BFW	6.797,431	27.189,724	33.987,155	67.974,310
Totale voorafname belastingopbrengsten g&g		18.792.021,319	12.135.964,062	983.561,659	31.911.547,040
w.o. PB		10.571.823,177	6.119.076,226	983.561,659	17.674.461,062
w.o. BTW		8.220.198,142	6.016.887,836	0,000	14.237.085,978
w.o. PB (excl gemeenschapscommissies en gemeenten BHG)		10.565.025,746	6.091.886,502	949.574,505	17.606.486,752

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

De implementatie (instelling, controle, invordering) van de Vlaamse (regionale) maatregelen inzake de personenbelasting wordt behartigd door de Algemene Administratie van de Fiscaliteit en de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering. Omdat deze administraties instaan voor de correcte toepassing van alle fiscale regelgeving, is het niet mogelijk in te schatten hoe groot de inzet bedraagt voor de Vlaamse maatregelen.

Aangaande de fiscale autonomie zal de FOD Financiën ook na de inwerkingtreding van de nieuwe BFW blijven instaan voor de inning van de personenbelasting.

De raming van de periodieke doorstortingen gebeurt door de Studie- en Documentatiedienst van de FOD Financiën aan de hand van een uitgebreid excelmodel. De input geschiedt op aangeven van de onder paragraaf A.2. vermelde overheidsdiensten. Het dient vermeld dat ook de Vlaamse overheid over een eigen excelmodel beschikt om de hier bedoelde simulaties te verifiëren.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Voor de lasten van het verleden die betrekking hebben op de fiscale uitgaven wordt verwezen naar fiche 73.

De lasten van het verleden die betrekking hebben op de over te dragen bevoegdheden worden behandeld in de betrokken fiches. De middelen die met deze bevoegdheden mee overgedragen worden zullen in principe minder aanleiding geven tot schadeclaims, rechtszaken, e.d.

Met betrekking tot de verdeling van de huidige en toekomstige middelen op basis van de in ieder gewest of gemeenschap gelokaliseerde personenbelasting blijft het voor de Vlaamse overheid tot op heden onduidelijk hoe de verrekening van naheffingen geschiedt. De FOD Financiën blijft immers instaan voor de inning van de personenbelasting. Dit omvat ook het voeren van rechtszaken met betrekking tot betwiste aanslagen. De naheffing of ontheffing die hieruit voortvloeit wijzigt in principe de ieder gewest of gemeenschap gelokaliseerde personenbelasting voor een of meerdere aanslagjaren. Het is onduidelijk hoe de verrekening van die naheffingen of ontheffingen gebeurt.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

De onder paragraaf A.1. bedoelde middelenberekening voor de gewesten en gemeenschappen vergt, naast de noodzakelijke kennis van de gewijzigde BFW en van de wetgeving op de inkomstenbelasting, de beschikbaarheid van volgende goederen:

- informaticoepassingen (excelmodel en simulatietool inzake personenbelasting)
- toegang tot databases die input bevatten voor de simulatietool en het excelmodel
- voldoende krachtige hardware die de informaticoepassingen kan dragen

Een voorzichtige inschatting van het benodigd budget bedraagt 3.000 euro per persoon, per jaar, aangevuld met 1.500 euro eenmalig.

- Simulatietool: 5.000 euro gespreid over 5 jaar
- Database: 2.000 euro per jaar
- Hardware: 1.500 euro eenmalig

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

De raming van de periodieke doorstortingen en de hiermee geassocieerde taken worden door 1 persoon van de Studie- en Documentatiedienst van de FOD Financiën behartigd.

De Algemene Administratie van de Fiscaliteit heeft 10.623 personen in dienst (cijfers jaarverslag FOD Financiën 2010). De AAF staat in voor de regelgeving en de fiscale

controle. De inning en de invordering gebeurt door de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering. Deze administratie heeft 3.338 personen in dienst.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Geen informatie beschikbaar.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Met betrekking tot het aspect regelgeving van de fiscale autonomie dient 1,5 VTE te worden voorzien. Zie fiche 73, fiscale uitgaven.

Met betrekking tot het aspect controle, inning en de invordering van de fiscale autonomie dient geen personeel of ruimte te worden voorzien. Deze opdrachten blijven ook na 2011 door de FOD Financiën uitgevoerd (Algemene Administratie van de Fiscaliteit en Algemene Administratie van de Inning en de Invordering).

Met betrekking tot de middelenberekening dient in een eerste fase binnen de Vlaamse ministeries 0,5 VTE te worden voorzien als effectief aanspreekpunt en 0,5 VTE als back-up. De eerste fase duurt tot het ogenblik waarop alle problemen verholpen zijn die een correcte middelenberekening op basis van de nieuwe BFW in de weg staan.

In het geval van een personeelslid met rang A111 kan naar volgende budgettaire impact (per VTE) teruggegrepen worden:

- Personeelskrediet A111 (contractueel): 56.290 euro
- Rugzakjes werkingskredieten:
  - werkingskosten – ICT: 2.725 euro
  - investeringen – ICT (eenmalig): 1.000 euro
- Totaal: 60.015 euro per VTE

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Departement Financiën en Begroting (FB) / Afdeling Beleidsondersteuning en Begroting (BOB) / Dienst Beleidsondersteuning & Regelgeving (BORG).

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Dienst Beleidsondersteuning & Regelgeving (BORG): 9 personen.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Samenwerking of overleg

Op dit ogenblik bestaat er binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting geen structurele samenwerking of overleg met het federale niveau aangaande de bevoegdheidsoverdracht. De voorbereiding van de inwerkingtreding van de nieuwe BFW gebeurt momenteel binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting.

Draaiboek voor de implementatie

Er is binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting geen uitgewerkt draaiboek voorhanden.

F. Contactpersoon

Naam: Wim Van den Bossche

Graad: Senior Adviseur

Entiteit: Departement Financiën en Begroting, Afdeling Beleidsondersteuning en Begroting

Tel: 02/553.53.18

e-mail: wim.vandenbossche@fb.vlaanderen.be

Fiche 11. Toerisme, vestigingsvoorwaarden – artikel 6, §1, VI, vijfde lid, 8°, BWHI

Erkenning toeristische centra

Uittreksel akkoord: p. 41

"Erkenning toeristische centra: Bindend advies van het betrokken Gewest voorafgaand aan de federale erkenning als toeristisch centrum."

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

Een bindend Vlaams advies voorafgaand aan de federale erkenning als toeristisch centrum.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

- Algemene Directie voor het K.M.O.-beleid, Intellectuele Beroepen en Wetgeving van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie – contactpersonen Marita Windmolders en Peter Hendrickx.
- Algemene Directie Toezicht op Sociale Wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

- [Koninklijk besluit van 16 juni 2009 tot uitvoering van artikel 17, tweede lid, van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening \(BS 07.07.2009\)](#)
- Koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van artikel 14 §2 van de Arbeidswet van 16 maart 1971, betreffende de tewerkstelling op zondag (aangevuld door koninklijk besluit van 28 september 2008)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De gewesten krijgen ook een rol bij de erkenning van toeristische centra, maar enkel onder de vorm van een bindend advies. Het initiatiefrecht en de definitieve beslissing liggen dus bij de federale overheid: de federale minister van economische zaken, c.q. arbeid en tewerkstelling kan na dit bindende advies nog nalaten om een ministerieel besluit aan te nemen. Het is wel zo dat ministeriële besluiten die worden genomen zonder raadpleging van het betrokken gewest of met miskennis van zijn advies, vernietigd kunnen worden wegens de schending van een op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste.

Probleem blijft de afstemming tussen erkenning als toeristisch centrum in het kader van de handelswetgeving en in het kader van de arbeidswetgeving, die beiden een andere procedure volgen en waarbij het criterium aan de hand van verschillende criteria getoetst wordt.

De erkenning in het kader van de handelswetgeving is onbeperkt in de tijd (in Vlaanderen zijn 13 gemeenten erkend). De erkenning in het kader van de arbeidswetgeving is beperkt in de tijd en lopen in 2015 af (in Vlaanderen zijn 15 gemeenten erkend). In beide gevallen zijn de kustgemeenten niet opgenomen omdat zij ambtshalve erkend worden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Nihil

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Nihil

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Nihil

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Nihil

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Op te vragen.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

Op te vragen.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Afhankelijk van de inhoud van de verplichte adviesaanvraag gaat in het geval van de handelswetgeving over het aftoetsen van 3 criteria en in het geval van de arbeidswetgeving van 8 criteria.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Twee entiteiten komen in aanmerking om de bevoegdheid uit te oefenen:

- Toerisme Vlaanderen
- Departement internationaal Vlaanderen (afdeling beleid – cel toerisme)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

F. Contactpersoon

Naam: Jan Korthoudt
Graad: Directeur – beleidsadviseur toerisme
Entiteit: Departement internationaal Vlaanderen
Tel: 02/5530070 – 0475/693850
e-mail: jan.korthoudt@iv.vlaanderen.be

Fiche 12. Toerisme – artikel 4, 10°, BWHI en artikel 6, §1, VI, vijfde lid, 8°, BWHI

Toerisme

Uittreksel akkoord: p. 42

"Toerisme: Naar de Gewesten, onverminderd het behoud van de bevoegdheden voor de Gemeenschappen inzake de promotie van Brussel op nationaal en internationaal niveau. De Gemeenschappen kunnen subsidies voor toeristische infrastructuur blijven toekennen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de andere betrokken deelstaten zullen ter zake

samenwerkingsakkoorden sluiten

[Wijziging van artikel 6, § 1 VI van de bijzondere wet op de institutionele hervormingen van 8 augustus 1980:

Een 13° toevoegen : « toerisme : onverminderd het behoud van de bevoegdheden voor de Gemeenschappen inzake de promotie van Brussel op nationaal en internationaal niveau. »

Wijziging van artikel 4 van de bijzondere wet op de institutionele hervormingen van 8 augustus 1980: in punt 10: de woorden « en het toerisme » worden geschrapt.

Artikel 92 bis § 2 van de bijzondere wet op de institutionele hervormingen van 8 augustus 1980 zal ook worden gewijzigd om in het sluiten van een samenwerkingsakkoord ter zake tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de andere betrokken deelstaten te voorzien.]"

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

De samenwerkingsakkoorden moeten er voor zorgen dat de bestaande activiteiten van de Vlaamse Overheid op het vlak van toerisme in Brussel vrijwel ongewijzigd kunnen blijven bestaan: o.a. toeristische promotie voor Brussel op de binnenlandse en de buitenlandse markt, het toekennen van subsidies op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,...

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Neen.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

In het samenwerkingsakkoord zullen afspraken moeten gemaakt worden over de wijze waarop Vlaanderen Brussel in haar binnenlandse en buitenlandse promotie kan meenemen (o.a. de vertegenwoordiging van Brussel op de buitenlandse toeristische markten) evenals afspraken op het vlak van het toekennen van subsidies op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op dit ogenblik zijn de gevolgen moeilijk in te schatten. Brussel is nu al een wezenlijk onderdeel van de Vlaamse toeristische promotie van Toerisme Vlaanderen op de binnenlandse en buitenlandse markt.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Een knelpunt is de onteigeningsbevoegdheid (vanuit toeristisch oogpunt) van de Vlaamse overheid op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Een mogelijk discussiepunt is de toeristische vertegenwoordiging van Brussel op de buitenlandse markten.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

C.1. Met betrekking tot de constitutionele context

De voorgestelde oplossing niet in overeenstemming is met de orthodoxie van het Belgische constitutionele bestel, dat een duidelijk onderscheid maakt tussen de bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten. Enkel wanneer de Grondwet dit zelf voorziet, kunnen gemeenschappen gewestbevoegdheden uitoefenen en vice versa. Zij voorziet evenwel niet in de mogelijkheid dat de Vlaamse en Franse gemeenschap bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitoefenen. De bijzondere wet kan hier niet van afwijken: zij kan immers zelf ook aan de Grondwet worden getoetst. Het feit dat hierover een samenwerkingsakkoord wordt gesloten, verandert hier niets aan: in een dergelijk akkoord kunnen overheden enkel afspraken maken over de uitoefening van hun eigen bevoegdheden, en vermogen zij het niet om deze bevoegdheden over te dragen aan een andere overheid. Er zal dan ook de nodige waakzaamheid aan de dag moeten worden gelegd bij de juiste vormgeving van deze constructie. In ieder geval lijkt dit ervoor te zorgen dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hierdoor ook zijn bestaande bevoegdheden op het vlak van toeristisch logies (in het kader van de toeristische vestigingsvoorwaarden) eindelijk daadwerkelijk zal opnemen. Ook de afstemming van de verschillende acties in een samenwerkingsakkoord zal zorgen voor een coherent toeristisch beleid voor Brussel.

C.2. Met betrekking tot het proces van interne Vlaamse staatshervorming.

Krachtens het Witboek Interne Staatshervorming ligt de focus van de bevoegdheden van de provincies op de grondgebonden aangelegenheden, die overeenkomen met de gewestbevoegdheden. De schrapping van toerisme uit art. 4 BWHI en de herkwalificatie ervan tot een gewestbevoegdheid heeft tot gevolg dat de provincies deze bevoegdheid ook zullen kunnen uitoefenen zonder dat een uitdrukkelijke decretale grondslag vereist is.

C.3. Met betrekking tot het Cultuurwerk.

De cultuurpactwetgeving verwijst uitdrukkelijk naar de culturele aangelegenheden zoals deze worden gedefinieerd in de bijzondere wet. Doordat toerisme niet langer als een culturele aangelegenheid maar als een economische bevoegdheid wordt beschouwd, komt de verplichting om de gebruikers en alle ideologische en filosofische strekkingen te betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het toeristisch beleid te vervallen. Hierdoor zullen de samenstelling van de bestuursraden van toeristische infrastructures, instellingen en diensten en de toekenning van subsidies aan minder strenge vereisten onderworpen zijn.

D. Contactpersoon

Naam: Jan Korthout
Graad: Directeur – beleidsadviseur toerisme
Entiteit: Departement internationaal Vlaanderen
Tel: 02/5530070 – 0475/693850
e-mail: jan.korthoutd@iv.vlaanderen.be

Fiche 13.

– **Wetenschapsbeleid – artikel 4, 2°, BWHI en artikel 6bis, §1, BWHI**

– **Onderwijs – artikel 127, §1, eerste lid, 2°, Grondwet**

Interuniversitaire en technologische attractiepolen

Uittreksel akkoord: p. 40

“Interuniversitaire attractiepolen: Naar de Gemeenschappen na afloop van fase VII van de IAP.

*Teneinde de overgang vlot te laten verlopen zal de overheveling gepaard gaan met een **samenwerkingsakkoord** tussen de Gemeenschappen.*

Technologische attractiepolen: Naar de Gewesten”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: *regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

IUAP:

Organiseren van oproepen (o.a. infosessies, ontwikkelen website/webformulieren), secretariaat van de vergaderingen van het stuurcomité (gemeenschappen, VLIR/CREF)), evaluatie (interne en externe peer review), toekennen en opvolgen (jaarlijkse verslaggeving, ondersteuning stuurcomité).

TAP:

Navraag bij Belspo leert het IWT dat dit programma volledig afgelopen is, er zouden ook geen middelen meer aan gekoppeld zijn (financieel of personeel).

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: *RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...*

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

POD Wetenschapsbeleid.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8/8/1980, inzonderheid artikel 6bis, §1 en §2, 2°, 4° en 5° en op artikel 92bis, §1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993

28 juni 2011, Samenwerkingsakkoord tussen de staat en de gemeenschappen met betrekking tot de Interuniversitaire attractiepolen fase VII (publicatie 1/9/2011)

Goedgekeurd op de federale ministerraad 22 juni 2011.

Meerjarenprogramma op basis van oproepen (reglement bij POD Wetenschapsbeleid).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De huidige federale samenwerkingsovereenkomst (zie punt A.3) loopt tot 30 juni 2017. Nadien zullen de gemeenschappen een nieuw protocol moeten onderhandelen om de IUAP's te continueren.

Aandachtspunten zijn o.a. dat de bevoegdheidsoverdracht niet mag gepaard gaan met een reductie van de beschikbare budgetten voor dit programma. De ondersteuning van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek is noodzakelijk voor de economische en sociale ontwikkeling van een land en voor de opleiding van de onderzoekers (mededeling Europese Commissie 1/2004 "Europa en fundamenteel onderzoek" en 10/2010 "Europa 2020-kerninitiatief : Innovatie-Unie").

De IUAP's kunnen gebruikt worden als een hefboom voor toenemende internationalisering van het onderzoek.

Andere:

IUAP: In de huidige fase, fase VI (2007-2011) is er steun aan 44 netwerken van in totaal 324 onderzoeksteams (250 Belgische teams en 74 Europese partners), verspreid over het brede wetenschappelijke veld (Biomedische wetenschappen, Wetenschap en Technologie, Humane wetenschappen, Sociale wetenschappen). Het programma vertegenwoordigt 500 onderzoekers (VTE), met meer dan 2.000 publicaties per jaar.

Op 22 juni 2011 heeft de Ministerraad de uitvoering goedgekeurd van de zevende fase van het programma «Interuniversitaire attractiepolen (IUAP's)» voor de periode 2012-2017 waarvoor de federale Staat en de Gemeenschappen een samenwerkingsakkoord afgesloten hebben. Deze oproep werd bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad op 22 juli 2011. Sluitingsdatum : 17 oktober 2011 om 12 uur.

Onderzoeksprogramma "Technologische attractiepolen" (TAP; 2001 - 2005) is een impulsactie. Op 14 oktober 2005 heeft de Ministerraad de tweede fase van de TAP getiteld "Programma ter bevordering van de kennisoverdracht op strategisch belangrijke gebieden (TAP2; 2006 - 2011) goedgekeurd.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

IUAP Fase VI (2007-2011) vertegenwoordigde een budget van 143 miljoen euro volgens een verdeelsleutel van 56% voor de Vlaamse gemeenschap en 44% voor de Franse gemeenschap.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Onbekend

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Onbekend

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Afhankelijk van de doelstellingen en de middelen tijdens de legislatuur wanneer de IUAP worden overgedragen (2018).

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Minimum het aantal personeelsleden en het personeelsbudget die federaal werden ingezet voor het uitvoeren van de vermelde opdracht.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Interuniversitaire attractiepolen: FWO

Technologische attractiepolen: IWT

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

FWO: Aantal VTE's op 31/12/2011: 48,85

IWT:

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven).

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

FWO maakt in fase VII deel uit van het Stuurcomité.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Concrete informatie ontbreekt momenteel om een inschatting te kunnen maken.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Concrete informatie ontbreekt momenteel om een inschatting te kunnen maken.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Departement OV verzocht EWI voor overleg over dit thema.

G. Contactpersoon

Naam: Elisabeth Monard (IUAP)
Graad: secretaris-generaal
Entiteit: FWO
Tel: 02/512.91.10
e-mail: fwo@fwo.be

Naam: Veerle Lories (TAP)
Graad: administrateur-generaal
Entiteit: IWT
Tel:
e-mail:

Fiche 14. Economie – artikel 6, §1, VI, BWHI

Vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen en NSECD

Uittreksel akkoord: p. 40

“Vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen / Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie:

Naar de Gewesten

Bij de overdracht zal in een verplicht overleg voorzien worden, volgens nog te bepalen modaliteiten, voor projecten in zones die aan een ander Gewest grenzen én door hun omvang en aantrekkingskracht een impact kunnen hebben op een of meerdere andere Gewesten.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[*bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Wanneer de bevoegdheid zou worden overgedragen zonder dat er een wijziging van het instrumentarium zou gebeuren inzake handelsvestigingen, gaat het om het overnemen van de bevoegdheden van de socio-economische vergunning die nu door de FOD-Economie worden opgenomen.

De vergunningsverlening gebeurt dan door de gemeenten en op gewestelijk niveau (nu federaal) is er een adviestaak (nu NSECD) en een beroepsinstantie (nu ICD).

Het is echter zo dat Vlaanderen de regionalisering nog aan het voorbereiden is en dat de kans groot is dat de socio-economische vergunning niet in zijn huidige vorm zal worden overgenomen en dus ook de werking, opdrachten, activiteiten, processen van deze dienst niet.

Vlaanderen wil er naar streven een ‘geïntegreerd detailhandelsbeleid’ te voeren na de regionalisering van deze bevoegdheid. Dit zal waarschijnlijk (de opties worden nog onderzocht) niet meer gebeuren via een aparte vergunning. Dat betekent dat de taken die nu worden uitgevoerd op federaal niveau helemaal zouden wijzigen wanneer de bevoegdheid wordt overgenomen door het Vlaams gewest.

LNE:

Bij de regionalisering zal mogelijks sprake zijn van bijkomstige planningstaken (situeren zich zowel bij gemeente, provincie als gewest) , bijkomstige stedenbouwkundige vergunningsaanvragen (maar minder dan het huidig aantal socio-economische vergunningsaanvragen), handhavingstaken (volgens regelgeving RO) en een advies- en bemiddelingstaak op gewestelijk niveau. Hierbij zal eveneens aandacht uitgaan naar de toepassing van de regelgeving inzake de hinderlijke inrichtingen en de naleving van de milieuvoorwaarden.

LV:

Bij de regionalisering zal mogelijks sprake zijn van bijkomstige planningstaken (situeren zich zowel bij gemeente, provincie als gewest) , bijkomstige stedenbouwkundige vergunningsaanvragen (maar minder dan het huidig aantal socio-economische vergunningsaanvragen), handhavingstaken (volgens regelgeving RO) en een advies- en bemiddelingstaak op gewestelijk niveau.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

1975: wet goedgekeurd die wordt uitgevoerd middels het afleveren van een bijzondere vergunning voor handelsvestiging.

Wet van 13.08.2004; beoordelingscriteria socio-economische vergunning BS 29.12.2009 met wet + KB.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Zoals aangehaald onder A1 is de kans groot dat bij bevoegdheidsoverdracht de huidige wetgeving niet wordt overgenomen door Vlaanderen maar dat er zal worden voorzien in een 'integraal handelsvestigingenbeleid'.

De Vlaamse minister voor Economie heeft reeds initiatieven in dit domein genomen. In de 'Startnota winkelen in Vlaanderen' (VR 23 juli 2010) werd voorzien in de voorbereiding van deze regionalisering rekening houdend met de opmerkingen van de SARO en de SERV. Het Agentschap Ondernemen heeft hiervoor een juridisch onderzoek uitbesteed.

Aandachtspunt: het institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming legt het volgende op: Bij de overdracht zal in een verplicht overleg voorzien worden, volgens nog te bepalen modaliteiten, voor projecten in zones die aan een ander Gewest grenzen én door hun omvang en aantrekkingskracht een impact kunnen hebben op een of meerdere andere Gewesten.

Ook belangrijk inzake handelsvestigingen: de gewesten worden bevoegd voor de wetgeving inzake handelshuur, woninghuur en pacht. De handelshuur zal behoren tot het domein van AO (bv. economisch ondersteuningsbeleid).

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

/

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

/

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Gezien de voorbereiding nog niet afgerond is, kan hierover nog geen duidelijkheid gegeven worden.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

/

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

/

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Gezien de voorbereiding nog niet afgerond is, kan hierover nog geen duidelijkheid gegeven worden.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

De regionalisering bevoegdheid kan afhankelijk van de gekozen optie impact hebben binnen Ruimtelijke Ordening, Economie (Agentschap Ondernemen) en misschien de DAR.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

/

LV:

LV is bij deze aangelegenheid betrokken vanuit onze adviserende taak inzake stedenbouwkundige vergunningen in zoverre dat dergelijke vestigingen zouden gebeuren in het agrarisch gebied. Binnen deze randvoorwaarden wensen wij deze adviserende bevoegdheid te behouden bij het vergunningenbeleid inzake handelsvestigingen

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Bernard De Potter

Graad: administrateur-generaal

Entiteit: Agentschap Ondernemen

Tel:

e-mail:

Fiche 15. Economie – artikel 6, §1, VI, BWHI

Participatiefonds

Uittreksel akkoord: p. 40

“Participatiefonds: Naar de Gewesten. Alle activiteiten worden stopgezet, maar er blijft een lichte structuur over waarmee de Gewesten het verleden beheren (lopende kredieten en leningen) [200 miljoen (eigen vermogen) op 8 jaar tijd].”

A. Implicaties van de overdracht van de entiteit

Welke invloed heeft de overdracht van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

PMV heeft uitgebreide ervaring met het verstrekken van risicokapitaal, leningen, achtergestelde leningen en waarborgen aan bedrijven.

Het Participatiefonds verstrekt leningen onder bepaalde voorwaarden aan zelfstandigen, middenstanders en kleinere ondernemingen in een marktsegment dat PMV op dit moment niet bedient.

[LNE:

Een belangrijke contractuele opdracht van het Participatiefonds is ook het backofficebeheer voor het te regionaliseren FRGE. Het betreft momenteel ongeveer 7800 leningdossiers, onder de vorm van consumentenkredieten voor energiebesparende investeringen in woningen van particulieren (zie fiche 50)]

Of PMV dat marktsegment wil bedienen is een fundamentele beleidskeuze die door de aandeelhouder moet worden gemaakt. De producten van het Participatiefonds spelen immers een niet onbelangrijke rol bij het mogelijk maken van zelfstandige ondernemersinitiatieven van het kleinere en eenvoudiger type die desalniettemin van belang zijn voor het goed functioneren van het economisch weefsel.

De leningen uit de verschillende producttypen van het Participatiefonds hebben een specifiek risicoprofiel dat afwijkt van dat wat tot de huidige missie van PMV behoort.

Met name zal vrij snel duidelijk moeten worden of er gestreefd wordt naar een beperkte voortzetting met langzame afbouw van de activiteiten, of naar een voortzetting gericht op continuïteit van bepaalde of van alle producten.

Het overnemen van het Participatiefonds en het integreren ervan binnen PMV zal dan ook betekenen dat het moet worden ondergebracht als een afzonderlijke activiteit met eigen doelstellingen en een eigen marktbenadering en risicobeheer. Dat is mogelijk, want het gebeurt ook voor de zogenaamde waarborg regeling.

Een dergelijke integratie mag echter het ESR statuut van PMV (buiten consolidatiekring) niet in gevaar brengen. Daar zullen dus de juiste en adequate maatregelen voor moeten worden genomen zowel naar organisatiestructuur toe als naar financieringsstructuur.

Er zal ook een boedelscheiding moeten plaatsvinden tussen het Franstalige en het Nederlandstalige segment van het Participatiefonds.

Een eventuele overname kan dus pas geschieden nadat volgende stappen zijn gezet:

- Een inventarisatie van de huidige activiteiten en een inschatting van het middelenbeslag en de verliesfinanciering bij een status quo beleid.
- Een simulatie van mogelijke scenario's, ervan uitgaande dat bepaalde minder rendabele en risicovolle activiteiten niet worden gecontinueerd.
- Het voorbereiden van een beleidskeuze voor het kiezen van een bepaald scenario.
- Het opstellen van een businessplan en een financiële meerjarenplanning voor het geselecteerde scenario.
- Een voorstel van beslissing voor de Vlaamse regering en voor de raad van bestuur van PMV met omschrijving van het operationele plan en de financiële impact ervan in de tijd gezien.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Alle activiteiten worden stopgezet, maar er blijft een lichte structuur over waarmee de Gewesten het verleden beheren (lopende kredieten en leningen) (200 miljoen (eigen vermogen) op 8 jaar tijd).

Die 200 miljoen heeft betrekking op de totale portefeuille en zou over een periode van 8 jaar moeten terugstromen naar het Fonds Welk het aandeel voor Vlaanderen en Wallonië zal zijn moet nader worden uitgezocht. Dit bedrag houdt nog geen, of te weinig rekening met de defaults die in de toekomst zullen optreden. Bovendien wordt er van uitgegaan dat er een plotse standstill zal zijn van de activiteiten. Dat lijkt niet voor de hand te liggen.

Bovendien moet er rekening worden gehouden met de kosten van de structuur die in stand moet worden gehouden om het verleden af te wikkelen. Ook als het om een lichte structuur gaat.

Wordt echter besloten om bepaalde activiteiten verder te zetten dan zal er veel meer geld nodig zijn met regelmatige kapitaalstortingen vanuit het Vlaamse gewest. Vandaar dat het nodig is om een degelijk financieel plan te maken om te weten waar aan begonnen wordt, welk scenario het ook mag zijn waar voor gekozen wordt.

2. Over welke goederen beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Het Participatiefonds beschikt over een gebouw in eigendom en de daarbij horende infrastructuur. Er bestaat ook een informaticasysteem en een afgeleid administratief systeem voor de opvolging van de leningen.

PMV maakt nu al gebruik van het informaticasysteem tegen betaling.

Het gebouw kan in de vastgoedportefeuille van PMV worden opgenomen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Niet bekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Niet bekend

2. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Niet bekend

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de werking van de over te dragen entiteit?

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen entiteit kunnen gepositioneerd worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Het gaat om een activiteit die valt onder economie. Als PMV de overnemer wordt dan zal het gaan om een EVA.

2. Als de over te dragen entiteit ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Entiteit zal als dochtermaatschappij moeten gestructureerd worden.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

De activiteiten sluiten aan bij deze van ondernemerschap en PMV. De beheersovereenkomst van 15.07.11 met PMV zal moeten aangepast worden met opname van de wettelijke en reglementaire opdrachten van het Participatiefonds, en omzetting ervan in Vlaamse regelgeving.

Quid met de verdeelsleutel.

Naast de loutere deelnames is er ook een studiecentrum bv over financiering van kmo's (KeFik).

Naast de wettelijke en reglementaire opdrachten zijn er ook enkele contractuele opdrachten die het fonds uitvoert.

F. Contactpersoon

Naam: Marcel van Handenhoven

Graad: Algemeen Manager

Entiteit: PMV

Tel: 02 229 52 30

e-mail: mvh@pmv.eu

Fiche 16. Economie – artikel 6, §1, VI, BWHI

Toegang tot het beroep - vestigingsvoorwaarden

Uittreksel akkoord: p. 41

“Toegang tot het beroep – vestigingsvoorwaarden: Overheveling naar de Gewesten, met een lijst van de beroepen waarvoor de toegang federaal blijft. .”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Op dit moment is de over te dragen bevoegdheid nog niet geconcretiseerd. De FOD Economie laat weten dat ze op dit ogenblik nog niet beschikken over concretere informatie.

RWO:

Voor onroerend erfgoed wordt er gewerkt met erkenningen voor ontwerpers van restauratiedossiers (restauratiearchitecten), uitvoerders van restauratiewerken of gespecialiseerde restauratiewerkzaamheden, mensen die archeologische opgravingen mogen uitvoeren, landmeters etc.. De restauratiearchitecten hebben momenteel GEEN specifieke erkenning. Daarom wordt de (ontoereikende) erkenning als gewoon architect gehanteerd. De bestaande erkenningen van uitvoerders binnen de sector restauratie zijn de erkenningen voor aannemers D21 (gevels reinigen en opknappen), D23 (restauratie door ambachtslieden) en D24 (restauratie van monumenten. Ook deze erkenningen zijn ontoereikend (te weinig gericht kwaliteit van restauratie-uitvoering) Daarom worden momenteel voor restauratiearchitecten of gespecialiseerde restauratie-uitvoerders, extra voorwaarden opgelegd qua studie- en beroepskwalificaties, en aan te tonen relevante referenties. .

Mensen die archeologische opgravingen mogen uitvoeren, zijn gebonden aan kwalificatievoorwaarden, waaronder studiekwalificaties, opleiding in opgravingstechnieken en - methoden, ervaring in archeologische opgravingen en kennis en ervaring inzake cultuurhistorische perioden. Dit is geregeld in het BVR van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, met wijzigingen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

LV:

FOD Economie is momenteel bevoegd voor de toegang tot het beroep en vestigingsvoorwaarden (economische vergunningen) zoals de vergunning beenhouwer – spekslager, ambulante activiteiten, kermisactiviteiten

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

Geregeld door een Programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap. (BS 21.02.1998)

Zie:

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/loi_a.pl?language=nl&caller=list&cn=1998021033&la=n&fromtab=wet&sql=dt='wet'&tri=dd+as+rank&rech=1&numero=1

IV:

De wet dient opgeheven te worden en ingevoerd in Vlaamse regelgeving middels een decreet, uitgezonderd de delen die niet overgeheveld worden blijkens de lijst van beroepen waarvoor de toegang verder federaal geregeld blijft.

WVG:

Wel moet melding gemaakt worden van arrest nr. 36 van 10 juni 1987 van het Grondwettelijk Hof waaruit volgens de afdeling wetgeving van de Raad van State kan worden afgeleid dat de aangelegenheden die onder het begrip “vestigingsvoorwaarden” ressorteren, niet beperkt zijn tot de aangelegenheden die worden geregeld bij de wet van 15 december 1970 op de uitoefening van beroepswerkzaamheden in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen (thans hoofdstuk I van titel II van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap (zie hoger)) en bij de wet van 1 maart 1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen (thans de kaderwet betreffende de dienstverlenende intellectuele beroepen), waarvan tijdens de parlementaire voorbereiding van de (bijzondere) wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen gewag werd gemaakt. In latere arresten van het Grondwettelijk Hof wordt volgens de afdeling wetgeving van de Raad van State het begrip “vestigingsvoorwaarden” dan ook omschreven als onder meer betrekking hebbend op de bevoegdheid om regels te stellen inzake de toegang tot bepaalde beroepen of het oprichten van handelsvestigingen, om algemene regels of bekwaamheidseisen te stellen in verband met de uitoefening van sommige beroepen en om beroepstitels te beschermen.

We verwijzen hier naar het advies nr. 42.544/VR/3 van 2 oktober 2007 van de afdeling wetgeving van de Raad van State over een voorontwerp van decreet “betreffende de zorg- en bijstandsverleners en de opleidingscentra voor polyvalente verzorgenden” (Vlaams Parlement, Stuk 1708 (2007-2008) – Nr. 1).

In dit advies wordt ook gesteld dat alhoewel de federale bevoegdheid inzake vestigingsvoorwaarden is ingeschreven als een uitzondering op de bevoegdheden van de gewesten inzake het economisch beleid, zij ook geldt ten aanzien van alle bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten, zelfs wanneer het aangelegenheden betreft die geheel buiten een economische sfeer worden uitgeoefend.

OND:

Opmerking [ma1]: Opmerking if: DiV merkt op dat dit juridisch gezien geen verplichting is. Een overgeheveld materie kan perfect met gelding van de bestaande wetgeving door de nieuw bevoegde instanties worden toegepast. Voorstel: schrappen van deze zin.

[Koninklijk besluit van 6 september 1993 tot bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van vastgoedmakelaar \(BS 13.10.1993\)](#)

[Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen. \(BS 11.05.1999\)](#)

[Koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants \(BS 31.03.1998\)](#)

[Koninklijk besluit van 22 november 1990 betreffende de diploma's van de kandidaat-accountants en de kandidaat-belastingconsulenten \(BS 29.11.1990\)](#)

[Koninklijk besluit van 4 mei 1999 betreffende het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten \(BS 29.06.1999\)](#)

[Koninklijk besluit van 8 april 2003 betreffende het toelatingsexamen, stage en bekwaamheidsexamen van accountant en/of belastingconsulent \(BS 06.06.2003\)](#)

[Wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten \(BS 11.05.1999\)](#)

[Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen. \(BS 11.05.1999\)](#)

[Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog \(BS 31.05.1994\)](#)

[Wet van 20 februari 1939 op de bescherming van den titel en van het beroep van architect \(BS 25.03.1939\)](#)

[Wet van 26 juni 1963 tot instelling van een orde van architecten \(BS 05.07.1963\)](#)

[Wet van 15 mei 2007 tot erkenning en bescherming van het beroep van auto-expert en tot oprichting van een Instituut van de auto-experts \(BS 02.06.2008\)](#)

[Wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert. \(BS 06.06.2003\)](#)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Effect op personeel en middelen

Afstemming met Syntra Vlaanderen

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.*]

De vermelde opdracht is nog niet geconcretiseerd, bijgevolg geen gegevens over budget.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel*]

De vermelde opdracht is nog niet geconcretiseerd, bijgevolg geen gegevens over goederen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[*Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden*]

De vermelde opdracht is nog niet geconcretiseerd, bijgevolg geen mogelijke raming gegevens over budget en goederen.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen*]

De vermelde opdracht is nog niet geconcretiseerd, bijgevolg geen gegevens over personeelsinzet.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[*Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten*]

De vermelde opdracht is nog niet geconcretiseerd, bijgevolg geen gegevens over budget.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

De vermelde opdracht is nog niet geconcretiseerd, bijgevolg geen gegevens over budget, personeelsinzet en ruimte.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Agentschap Ondernemen

LV:

Gelet op de specificiteit van de landbouw-, tuinbouw-, aquacultuur- en zeevisserijsector en de ervaringen met deze economische spelers bij het beleidsdomein LV is het aangewezen om deze materie aan het beleidsdomein LV toe te wijzen, voor wat betreft de toegang tot de beroepen in voornoemde sectoren. Immers, worden het voor het stellen van bepaalde handelingen ook nu reeds erkenningen en vergunningen uitgereikt. Het is evident dat de overdracht zowel de regelgevende bevoegdheid, controle- of inspectietaken, vergunningen, erkenningen, als het geven van subsidies of toelagen omvat.

Agentschap Ondernemen

RWO:

met noodzakelijke betrokkenheid van een aantal diensten bij de Vlaamse Overheid zoals: SERV (Sociaal Economische raad van Vlaanderen): bepalen samen met de sociale partners de competenties nodig om een bepaald beroep uit te voeren
AKOV (Agentschap voor kwaliteit in onderwijs en Vorming) : zorgen voor de opmaak van beroepskwalificatiedossiers op basis van competentieprofielen. Ze bepalen de inschaling van competentieprofielen in de Vlaamse Kwalificatiestructuur (basis voor erkenning op termijn!)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

272 FTE (op 1/1/2011)

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

WVG:

Ingeval van overleg met de federale overheid wil het beleidsdomein WVG op de hoogte gehouden worden, zodat eventuele inbreng vanuit WVG mogelijk is. Momenteel geldt de federale bevoegdheid inzake vestigingsvoorwaarden immers ten aanzien van alle bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten (zie het voormelde advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State en de verwijzing daarin naar arresten van het Grondwettelijk Hof). En er zal blijkbaar een lijst komen van de beroepen waarvoor de toegang federaal blijft.

OND:

Vanuit de bevoegdheid onderwijs lijkt het voornamelijk van belang er borg voor te staan dat de studiebewijzen die worden uitgereikt opgenomen worden in de betrokken vestigingsreglementering, zowel binnen Vlaanderen als eventueel in Brussel en Wallonië zodat afgestudeerden zich ook in deze Gewesten als zelfstandige kunnen vestigen.

F. Contactpersoon

Naam: Bernard De Potter

Graad: administrateur-generaal

Entiteit: Agentschap Ondernemen

Tel:

e-mail:

Fiche 17. Economie – artikel 6, §1, VI, BWHI

Kruispuntbank van ondernemingen

Uittreksel akkoord: p. 41:

“Kruispuntbank van ondernemingen: Vertegenwoordiging van de Gewesten”

1. Welke invloed heeft deze vertegenwoordigingsbevoegdheid op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

[WVG:

De keuze van KBO om vooral te focussen op de economische actoren en bv niet op de non-profit sector zorgt er voor dat de functionele niveau's waarop Vlaanderen relatie onderhoudt met voorzieningen en instellingen die dikwijls een VZW structuur hebben, onvoldoende eenduidig geïdentificeerd zijn in het KBO. Zo kan één VZW meerdere erkenningen hebben in Vlaanderen. De identificatie enkel op het hogere niveau zorgt er voor dat er geen informatie-uitwisseling mogelijk is op het functionele niveau.

Met de FOD Economie is er op initiatief van het departement Bestuurszaken een overleg geweest op 5/9/2011 waarbij de FOD zich engageerde om een structurele samenwerking te onderzoeken. Alhoewel een korte termijn afgesproken werd, is het onderzoek nog niet afgerond.]

De niet-vertegenwoordiging van de gewesten/gemeenschappen in de KBO-beslissingsorganen leidde er toe dat Vlaanderen lijdzaam moest toezien op de KBO-processen en –inhoud. Er was weliswaar een constructieve sfeer en een behoorlijke informatie-uitwisseling, maar alles gebeurde op basis van 'goodwill'. Er was geen structureel overleg, er waren geen officiële informatie-kanalen, er waren geen drukkingsmiddelen.

Een effectieve vertegenwoordiging in de KBO-beslissingsorganen maakt dat Vlaanderen meer grip zal krijgen op de KBO-processen die voor het Vlaamse ondernemingslandschap uiterst belangrijk zijn. Alle primaire demografische processen in de ondernemingswereld (oprichting/afsluiting, BTW- en RSZ en NBB-registraties en –verplichtingen...) spelen zich af op federaal niveau en worden geregistreerd in KBO als centrale master-database. Vlaanderen kan op dit vlak dan eindelijk ook structurele en gemotiveerde voorstellen indienen.

De vertegenwoordiging van de gewesten in het Comité belast met de kwaliteit van de gegevens van de KBO en de werking ervan zal een betere afstemming mogelijk maken voor een meer geïntegreerde en ondernemersgerichte aanpak voor de verdere uitbouw van generieke instrumenten voor een geoptimaliseerde gegevensuitwisseling met bedrijven in het kader van sleutelproject 1.1. 'Naar een geïntegreerde benadering van de ondernemer vanuit de Vlaamse overheid – geïntegreerd loket', de implementatie van de Europese dienstenrichtlijn en andere beleidsprojecten.

Samengevat, structurele inspraak vanuit Vlaanderen is belangrijk voor

- Eventuele bijsturing, opmerkingen m.b.t. de vermelde 'primaire' processen
- de Vlaamse inspanningen m.b.t. geïntegreerde benadering van de ondernemer, EDRL-verplichtingen en andere beleidsprojecten.

Dit veronderstelt in een eerste fase – in samenwerking met Corve en binnen het netwerk van Vlaamse agentschappen/departementen – een geoptimaliseerde samenwerking tussen alle betrokken actoren voor onder meer de ontwikkeling van generieke instrumenten/componenten waardoor de dienstverlening van de Vlaamse overheid beter afgestemd wordt op de behoeften van de ondernemer (bv. ondernemingsfoto op portaalsite voor ondernemers, opvragen van status van aanvraag erkenning/vergunning, koppeling ondernemingsdata aan geografische data...), afstemming van de processen van de Vlaamse overheid voor het aanvragen van erkenningen en vergunningen op het gebruik van authentieke bronnen en het eenmalig opvragen van gegevens, ...

Dit moet leiden tot de realisatie van een geïntegreerde benadering van ondernemers vanuit de overheid via een geïntegreerde uitbouw van intra-en interbestuurlijk gegevensverkeer (portaalsite voor ondernemers, kruispuntbank voor ondernemers, uitbouw netwerk).

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Hoe wordt dit geregeld? Wordt dit eenzijdig beslist of wordt de vertegenwoordiging in onderlinge overeenstemming geregeld?

Wat wordt de rol van de gewesten? Welk mandaat hebben de afgevaardigden van de gewesten? Geven deze zelf informatie voor de kruispuntbank en/of voeren ze toezicht uit op (een deel) van de gegevens in de kruispuntbank?

Er is nog geen duidelijkheid over hoe het aanduiden en de rol van een vertegenwoordiger / vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid zal geregeld worden. De FOD Economie beschikt op dit ogenblik niet over concretere informatie.

Een gecoördineerde aanpak op Vlaams niveau is belangrijk ter voorbereiding van de 'zittingen' in het bedoelde KBO-Comité gezien het aantal partners die belang hebben bij een goede doorstroming van informatie en een gerichte behandeling van de opmerkingen/suggesties rond de KBO-werking:

- EWI-AO, als verantwoordelijke voor geïntegreerd loket voor ondernemers aan Vlaamse kant, EDRL-verplichtingen, KMO-portefeuille,...
- eIB/CORVE/MAGDA/VKBO: Het MAGDA-platform binnen eIB/CORVE is hoofdafnemer van de KBO-stromen en dispatcher aan Vlaamse kant (via de VKBO-dienstverlening) richting Vlaamse administraties en lokale besturen. In die zin is CORVE/VKBO het belangrijkste 'kenniscentrum' qua initiële KBO-processen enerzijds en de 'stroomafwaartse' aanwending van KBO-data anderzijds (en de feedback daaromtrent) in Vlaamse en lokale processen t.a.v. de ondernemingen.
- Eigenaars van belangrijke administratieve processen (subsidies, vergunningen,...) t.a.v. ondernemingen: fiscaliteit (Vlaams Fiscaal Platform), werkgelegenheid, milieu, energie,...

Beknopt overzicht huidige samenstelling van commissies/comités binnen bestaande KBO-regelgeving:

- **Art. 26. KBO-wet**

Er wordt bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie een coördinatiecommissie opgericht, voorgezeten dooreen vertegenwoordiger van de Eerste minister. De coördinatiecommissie verstrekt advies overeenkomstig de artikelen 7, 18, § 1, en 73.

Deze adviezen worden overgemaakt aan het begeleidingscomité, opgericht bij de beheersdienst van de Kruispuntbank van Ondernemingen, dat belast is met de begeleiding van de werking van de Kruispuntbank voor ondernemingen.

De Koning bepaalt bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de samenstelling en de werkingsmodaliteiten van de coördinatiecommissie en het begeleidingscomité.

- **Koninklijk besluit van 13 maart 2003 houdende de samenstelling en de werking van de Coördinatiecommissie van de Kruispuntbank van Ondernemingen**

Artikel 1. Naast haar voorzitter is de Coördinatiecommissie van de Kruispuntbank van Ondernemingen samengesteld uit de volgende effectieve leden:

- o 1° een ondervoorzitter;
- o 2° twee vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdiensten Financiën;
- o 3° één vertegenwoordiger van de andere niet in 2° vermelde federale overheidsdiensten;
- o 4° één persoon die alle openbare instellingen van sociale zekerheid vertegenwoordigt.

Een KB houdende samenstelling van het begeleidingscomité werd niet gevonden.

- **Art. 47. KBO-wet**

De Koning richt een adviescomité op. Dit comité heeft de volgende taken:

- o 1° de minister adviseren inzake de erkenning als ondernemingsloket en de intrekking en schorsing van die erkenning, het bepalen van het aantal vestigingseenheden en de vestigingsplaatsen;
- o 2° op vraag van de minister, een Gemeenschap of een Gewest, advies uitbrengen over alle aangelegenheden met betrekking tot de werking en de controle van de ondernemingsloketten.
- o De Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit de nadere regels inzake samenstelling en werking van het comité, en de erkenningprocedure van de ondernemingsloketten.

Een KB houdende samenstelling van het adviescomité werd niet gevonden.

- **Koninklijk besluit van 13 februari 2006 tot oprichting van en tot vastlegging van de samenstelling en de werkingsregelen van het Comité dat belast is met de kwaliteit van de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen en van de werking ervan**

Art. 2. Naast de Voorzitter ervan bestaat het Comité uit de volgende effectieve leden:

- o 1° een vertegenwoordiger van elke gegevensbeheerder die aangewezen is bij of krachtens het koninklijk besluit van 26 juni 2003 houdende aanwijzing van de overheden, administraties en diensten die, betreffende bepaalde categorieën van ondernemingen, belast zijn met de eenmalige inzameling en het actualiseren van de gegevens bedoeld in artikel 6 van de wet van 16 januari 2003 houdende oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen,

modernisering van het handelsregister, oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen;

- 2° een vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie;
- 3° een vertegenwoordiger van de Dienst voor de Administratieve Vereenvoudiging.

Art. 7. Binnen het Comité wordt een bureau opgericht dat, naast de Voorzitter ervan, samengesteld is uit de volgende effectieve of plaatsvervangende leden:

- 1° de vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie;
- 2° de vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Financiën;
- 3° de vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Justitie;
- 4° de vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
- 5° de vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie;
- 6° de vertegenwoordiger van de Dienst voor de Administratieve Vereenvoudiging.
- Het bureau wordt voorgezeten door de Voorzitter van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

3. Contactpersoon

Naam: Bernard De Potter

Graad: administrateur-generaal

Entiteit: Agentschap Ondernemen

Tel:

e-mail:

Fiche 18. Economie – artikel 6, §1, VI, 3°, BWHI

Nationale Delcrederedienst, Finexpo, Belgische Maatschappij voor Internationale Investering, Agentschap buitenlandse handel

Uittreksel akkoord: p. 41:

- *Nationale Delcrederedienst: Rol van de deelstaten vergroten.*
- *De overheidsdelegatie moet in meerderheid uit vertegenwoordigers van de Gewesten bestaan.*
- *Finexpo: Rol van de Gewesten vergroten.*
- *De overheidsdelegatie moet in meerderheid uit vertegenwoordigers van de Gewesten bestaan.*
- *Belgische Maatschappij voor Internationale Investering : Rol van de deelstaten (Gewesten) vergroten.*
- *De overheidsdelegatie moet in meerderheid uit vertegenwoordigers van de Gewesten bestaan.*
- *Agentschap buitenlandse handel : Rol van de deelstaten (Gewesten) vergroten.*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke invloed heeft deze vertegenwoordigingsbevoegdheid op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Indien de deelstaten, bevoegd voor internationaal ondernemen, een ruimere vertegenwoordiging en rol en verantwoordelijkheid opnemen in de Nationale Delcrederedienst (ONDD), Comité voor de financiële ondersteuning van de export (Finexpo), de Belgische Maatschappij voor Internationale Investering (BMI) en het Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH), impliceert dat de investering van meer uren vergadertijd, en meer uren voor de studie en de voorbereiding van de dossiers die ter vergadering worden voorgelegd.

De versterkte vertegenwoordiging van VL in deze instellingen vergt allicht ook een grotere consolidatie of éénheid van benadering ten aanzien van het gebruik en de aansturing van deze instrumenten van economische diplomatie.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Het secretariaat van Finexpo wordt verzorgd door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De andere drie entiteiten zijn parastatale organen (ONDD: zelfstandige instelling met staatswaarborg, BMI: naamloze vennootschap met overheidsparticipatie, ABH: interregionale samenwerking).

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

- **ONDD:** Artikel 12 van de wet van 31 augustus 1939 op de Nationale Delcrederedienst
- **Finexpo:** Artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 juli 1997 tot vaststelling van de samenstelling en de werkwijze van het Comité voor financiële steun aan de export, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 25 februari 2003
- **ABH:** Artikel 6⁹ en Artikel 8¹⁰ van het Samenwerkingsakkoord tussen Federale overheid en Gewesten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel van 24 mei 2002
- **BMI:** nog te bepalen

⁹ Indien men opteert voor de uitbreiding van het relatief aantal Gewestelijke vertegenwoordigers ten opzichte van de Federale Overheid (zie onder).

¹⁰ Indien de voorzitter zou worden gekozen uit de vertegenwoordigers van de Gewesten (zie onder).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De Gewesten krijgen een grotere rol binnen bovengenoemde entiteiten.

De overheidsdelegaties van ONDD, Finexpo en BMI moeten uit een meerderheid van gewestelijke vertegenwoordigers bestaan. De raad van bestuur van Delcredere telt momenteel 11 vertegenwoordigers van het federale niveau en 9 van de Gewesten, 3 van elk Gewest. De raad van bestuur van Finexpo bestaat uit 9 leden van de Federale overheid en 2 leden van iedere Gewestregering. De raad van bestuur van BMI telt 15 vertegenwoordigers uit de private en de publieke sector. Hoewel sommige vergaderingen worden bijgewoond door een afgevaardigde van Vlaamse Regering, lijken de Gewesten geen officiële vertegenwoordiger te hebben in de raad van bestuur van BMI. Binnen ONDD, Finexpo en BMI zal de rol van de Gewesten uitbreiden, alleszins voor wat betreft het relatief aantal vertegenwoordiger in vergelijking met de Federale Overheid.

Voor ABH wordt de uitbreiding van het aantal regionale vertegenwoordigers niet vermeld. Toch is een optie om de rol van de Gewesten te vergroten. Momenteel bestaat de raad van bestuur uit 16 leden. Zowel Federale als Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijke Regering duiden 4 leden aan, waarvan 2 de respectievelijke regering vertegenwoordigen en 2 de private sector. De taalpariteit binnen de Federale en de Brussels Hoofdstedelijke Regering wordt hierbij gerespecteerd. Daarnaast vaardigt elke gewestregering een regeringscommissaris af die over vetorecht beschikt. De rol van de Gewesten kan nog op een andere manier worden vergroot, namelijk door een gewestelijke vertegenwoordiger te benoemen tot voorzitter. Momenteel bekleedt Annemie Neyts-Uyttebroeck, vertegenwoordiger van de Federale Regering, de functie van voorzitter. Pierre Henri Rion, vertegenwoordiger van de private sector van het Waalse Gewest, is ondervoorzitter.

De samenstelling en werking van de raad van bestuur van het ABH kan als voorbeeld dienen voor ONDD, Finexpo en BMI.

De taken van ONDD en van de DAB Waarborgfonds Microfinanciering, dat in beheer is van VAIS, overlappen elkaar gedeeltelijk. In 2012 wil VAIS het Waarborgfonds hervormen, en heeft daarvoor in 2011 een onderzoek uitgevoerd naar de knelpunten en mogelijkheden. Daarbij is gebleken dat het interessant zou kunnen zijn om meer samen te werken met ONDD, maar dat dit onmogelijk was door de politieke structuur van België. Als de rol van Vlaanderen binnen ONDD wordt versterkt, liggen hier mogelijk belangrijke kansen voor een betere werking van het Vlaams Waarborgfonds Microfinanciering (o.a. samenwerking op vlak van beheer).

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Op te vragen.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Op te vragen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Op te vragen.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Nihil.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Op te vragen.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

Op te vragen.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

De dossiers die worden behandeld tijdens vergaderingen van de raad van bestuur van Delcredere, Finexpo, BMI en ABH hebben betrekking op een aantal operationele instrumenten ter bevordering van het internationaal ondernemen van o.m. Vlaamse bedrijven. Deze moeten worden voorbereid en opgevolgd vanuit een globale beleidsbenadering inzake de Vlaamse economische diplomatie waarbij de interactie tussen betrokken overheidsdiensten wordt gegarandeerd en de versnippering van het beleid wordt tegengegaan. Om bedoelde taken naar behoren te vervullen wordt gerekend op een minimale inzet van .... extra personeelsleden (over te hevelen)

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Drie entiteiten komen in aanmerking om de bevoegdheid uit te oefenen:

- Departement internationaal Vlaanderen
- Flanders Investment and Trade
- EWI (voor BMI)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

- cel internationaal ondernemen: 3 beleidsmedewerkers (DiV - afdeling beleid)
- Flanders Investment and Trade: 4 stafmedewerkers (Staf van de gedelegeerd bestuurder)
- EWI (voor BMI): (in te vullen)

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

De werking van het agentschap voor Buitenlandse Handel wordt door de Vlaamse overheid gefinancierd via Departement internationaal Vlaanderen:

- DB0 DF010 4540 A 3 00000 E (Dotatie aan ABH): 2012: 1.628 keuro
- DB0 DF000 1100 A 3 04110 LE (vergoeding aan de regeringscommissaris): 2012: 3 keuro

Achtergrondinformatie

De Nationale Delcrederedienst (ONDD) is een openbare kredietverzekeraar die bedrijven en banken verzekert tegen politieke en commerciële risico's van internationale handelstransacties die betrekking hebben op kapitaalgoederen, industriële producten, aannemingswerken en diensten. Hiervoor werkt ONDD samen met banken op basis van risk-sharingsschema's. Daarnaast verzekert ONDD directe investeringen in het buitenland. Ook financiert ONDD handelstransacties van beperkte omvang. ONDD oefent deze taken uit als een autonome overheidsinstelling die staatsgarantie geniet. De activiteiten zijn vooral gericht op niet-OESO-landen aangezien de verzekerden daar de meeste risico's aantreffen.

Bovendien is de ONDD op internationaal vlak actief in verschillende werkgroepen rond kredietverzekering, dit zowel binnen de Europese Unie, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling als de Berner Unie (Internationale Unie van Verzekeraars van Kredieten en Investerings). Binnen de Club van Parijs neemt ONDD ook actief deel aan gesprekken over schuldherschikking.

Het Comité voor financiële steun aan de export (Finexpo) is een interministerieel adviescomité dat exportkrediet levert. Het wordt beheerd door de administratie van Buitenlandse Zaken. Voorzitter is Geert Muylle, directeur-generaal Bilaterale Zaken van de FOD Buitenlandse Zaken. De FOD Financiën levert de vicevoorzitter, momenteel Hilda Ackermans. Daarnaast bestaat het Comité uit vertegenwoordigers van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel, Ontwikkelingssamenwerking, Financiën, Economie, Begroting, de Nationale Delcrederedienst en de Gewesten. De voorzitter en de vicevoorzitter benoemen ieder een secretarissen, de éne afkomstig van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de andere van het Ministerie van Financiën. Zij wonen de vergaderingen van het comité bij zonder stemgerechtigd te zijn. Op de website van Finexpo wordt geen melding gemaakt van vertegenwoordigers uit de private sector. Finexpo richt zich op bedrijven die uitrustingsgoederen en aanverwante diensten exporteren. Finexpo biedt enerzijds een financiering aan competitieve marktvoorwaarden. Hierdoor kunnen financieringskosten die worden aangeboden door de banken worden verminderd of gestabiliseerd. Anderzijds kan Finexpo overheidssteun toekennen aan projecten die worden gerealiseerd in ontwikkelingslanden.

De Belgische Maatschappij voor Internationale Investering (BMI) biedt cofinancieringen aan voor de oprichting, overname, herstructurering en ontwikkeling van buitenlandse ondernemingen. Dit gebeurt door middel van kapitaalbreng of lening. Haar tussenkomsten worden aangepast aan de behoeften van de Belgische investeerders en aan de risico's die verbonden zijn aan het project en aan het land van bestemming. In principe kan de financiële inbreng van BMI nooit hoger zijn dan die van de Belgische partner die zich engageert voor het project. Daarnaast treedt BMI op als bemiddelaar om bijkomende financiering te verkrijgen van Belgische, Europese of plaatselijke instellingen. Tenslotte geeft BMI advies aan ondernemingen en verleent ze hen toegang tot haar netwerk. De activiteiten van BMI zijn gelijkaardig aan die van participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). PMV verschaff

risicokapitaal, waarborgen voor bedrijfskredieten, voordelige leningen en investeringen via externe fondsen.

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel is bevoegd voor de algemene coördinatie van gezamenlijke handelsmissies op initiatief van één of meer gewesten of op vraag van de federale overheid. Het programma van deze zendingen wordt opgesteld in nauwe samenwerking met Agence wallonne à l'exportation et aux investissements (AWEX), Brussel Export, Flanders Investment and Trade (FIT) en de FOD Buitenlandse Zaken. De specifieke B2B programma's voor de deelnemende bedrijven worden samengesteld door de handelsattachés van deze regionale agentschappen die verantwoordelijk zijn voor de bestemming in kwestie. Naast de organisatie van zendingen zet het ABH zich in voor het verzamelen, analyseren en verspreiden van informatie en studies over buitenlandse markten ten behoeve van de gewesten.

F. Contactpersoon

Naam: Evi Roelen

Graad: Adjunct van de Directeur – beleidsmedewerker internationaal ondernemen

Entiteit: Departement internationaal Vlaanderen

Tel: 02/5535437

e-mail: evi.roelen@iv.vlaanderen.be

Fiche 19. OV– Onderwijs – artikel 127, §1, eerste lid, 2°, Grondwet

Studentenmigratie (Nu BZ)

Uittreksel akkoord: p. 45:

“De Gemeenschappen worden bevoegd voor het uitreiken van een studiekaart. De federale overheid behoudt de bevoegdheid voor de toekenning van het verblijfsrecht.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[*bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

In de **huidige situatie** kan een buitenlandse student – derdelander - een voorlopige verblijfsvergunning krijgen mits voorleggen van onder meer een attest van toelating tot inschrijving aan een Belgische hogeronderwijsinstelling dat aan een aantal criteria moet voldoen, en een bewijs dat men over voldoende middelen van bestaan kan beschikken tijdens de duur van de studies in België. Het is de **Dienst Vreemdelingenzaken** die het dossier beoordeelt en vervolgens al dan niet de verblijfsvergunning uitreikt.

In de **voorgestelde piste** is er sprake van een **studiekaart**, uit te reiken door de Gemeenschappen (logischerwijze door Onderwijs) die ook zelf de criteria kunnen bepalen.

Dit is een vergelijkbare procedure als die die wordt voorgesteld voor de arbeidskaart A en B (die nu al door de Gewesten worden uitgereikt, en waarvoor de criteria volgens de formateursnota ook naar de Gewesten zouden gaan) met dit verschil dat onderwijs een Gemeenschapsbevoegdheid is. Zoals bij de arbeidskaart B, waarbij het verblijfsrecht en dus de verblijfsvergunning wordt afgeleid van het al dan niet verkrijgen van de arbeidskaart, zou ook nu verblijfsvergunning een afgeleide zijn van de studiekaart.

Daar waar nu eenvormige criteria bestaan voor gans België, federaal opgesteld en getoetst, zouden de Gemeenschappen dan zelf de criteria kunnen bepalen en zo een eigen 'studentenmigratiebeleid' voeren.

De normerende bevoegdheid komt derhalve bij de Gemeenschappen te liggen, terwijl een ander deel (toch voor wat het verblijf betreft) federaal blijft.

Gesteld dat de studiekaart enkel de mogelijkheid tot studeren binnen de Gemeenschap regelt, en daar een verblijfsrecht aan koppelt, zal nog moeten worden uitgeklaard binnen welk beleidsdomein zich deze bevoegdheid situeert.

Opmerking

Op dit moment is de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen nog steeds in voege.

Momenteel wordt een wetsvoorstel tot wijziging van die wet behandeld waarin de introductie van een studiekaart, het beleid en de verblijfsprocedure wordt geregeld.

Dit wetsvoorstel werd ingediend op 16 maart 2011 bij de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers door Theo Francken. Met zijn wetsvoorstel wil Theo Francken een studiekaart invoeren die afgegeven wordt door de bevoegde overheidsdienst. Met de invoering van de studiekaart zal de beslissingsmacht in mindere mate bij de instellingen komen te liggen waardoor er een betere controle kan uitgevoerd worden (dixit Theo Francken in de memorie van toelichting). De Gemeenschappen zullen bij de decretale

regelgeving vanzelfsprekend de bepalingen van de Europese richtlijn 2004/114/EG van 13 december 2004 betreffende de voorwaarden voor toelating van onderdanen van derde landen met het oog op studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk moeten respecteren.

Vermits een "studiekaart" nog niet legistisch verankerd is, kunnen de onderwijsinstellingen van de Gemeenschappen enkel de vereiste attesten afleveren, zoals bepaald in artikel 59 van de wet van 15 december 1980. Wel kan de Vlaamse Gemeenschap al voorlopige informatie verstrekken over de toekomstige plannen rond de invoering van een studiekaart.

Bovenstaande is onder voorbehoud dat het enkel gaat over het al dan niet bekomen van een studiekaart en de daaraan gekoppelde verblijfsvergunning, en niet de toegang tot de arbeidsmarkt van studenten regelt. Die blijft tot nader order zoals ze is, via de arbeidskaart C, en de regelgeving en de wet en KB van 99 betreffende tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Indien ook het toekennen van arbeidskaarten zou bedoeld zijn in het institutioneel akkoord, valt deze bevoegdheid misschien eerder onder het beleidsdomein WSE. Maar in principe is daar voorlopig geen sprake van.

Aangezien studenten ook beperkt mogen werken (systeem van de vakantiejobs) zonder arbeidskaart, kan een studentenmigratiebeleid ook - zij het beperkte - gevolgen hebben voor de arbeidsmarkt.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Binnenlandse Zaken - Dienst Vreemdelingenzaken: blijft verantwoordelijk voor het uitreiken van de verblijfsvergunning. Daar waar ze dat vroeger deden op basis van de attesten van de onderwijsinstellingen zullen ze dat nu doen om basis van de door de gemeenschappen toegekende studiekaart.

Het gaat dus om een activiteit (uitreiken van een studiekaart) die voordien niet bestond.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.
- Omzendbrief van 23 september 2002 ter aanvulling van de omzendbrief van 15 september 1998 betreffende het verblijf van vreemdelingen die in België wensen te komen studeren. (mbt sociale promotie);
- Omzendbrief van 15 september 2005 tot wijziging van de omzendbrief van 15 september 1998 betreffende het verblijf van vreemdelingen die in België wensen te komen studeren.

OPM

Voor kandidaat-studenten uit de Chinese Volksrepubliek geldt een extra voorwaarde, namelijk het ondergaan van de APS screening..

In december 2006 sloten het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de Bondsrepubliek Duitsland en de Vlaamse overheid een overeenkomst waarin bepaald werd dat het Academisch Evaluatiecentrum (APS) van de Duitse ambassade in Peking de verantwoordelijkheid zou opnemen voor de authenticiteit-screening van diploma's en getuigschriften van Chinese studenten die in Vlaanderen wensen te studeren. Ook de Franse en Duitstalige Gemeenschap sloten gelijkaardige akkoorden met de Duitse Bondsrepubliek zodat de regeling voor alle studenten op Belgisch territorium geldt.

In ruil voor deze dienstverlening worden door Vlaanderen jaarlijks 2 interviewers (1 namens de universiteiten en 1 namens de hogescholen) elk voor een periode van minstens 4 weken naar APS in China gedetacheerd.

Sinds het academiejaar 2007-2008 moeten alle studenten uit de Chinese Volksrepubliek die daar hun vooropleiding hebben genoten een APS certificaat voorleggen bij inschrijving aan een Vlaamse universiteit of hogeschool. Bovendien hebben zij het APS certificaat nodig voor het ontvangen van een studentenvisum dat dan ambtshalve afgeleverd wordt door de Belgische ambassade ter plaatse.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Vlaanderen normeert zelf de (toegang tot) studentenmigratie en het toezicht op het voldoen aan de voorwaarden van studentenmigratie: als het de studentenkaart intrekt wordt ook de verblijfsvergunning, die daarvan een afgeleide is, ingetrokken door Dienst Vreemdelingenzaken.

Vlaanderen (Onderwijs) zal hiervoor zelf diensten moeten uitbouwen voor uitreiking van de studiekaart en de controle erop. Het gaat om een activiteit (uitreiken van een studiekaart) die voordien niet bestond. Vlaanderen zal hierover afstemming met de andere Gemeenschappen zoeken om het gevaar voor legal shopping zoveel als mogelijk te vermijden.

Vlaanderen kan zelf de criteria bepalen waaraan moet voldaan zijn vooraleer een studiekaart wordt uitgereikt. Mogelijke criteria kunnen o.a. zijn: de student beschikt over een minimum vermogen en huisvesting, een numerus clausus obv nationaliteit, een erkenning van de onderwijsinstellingen, slagen voor examens, aanwezigheid in de lessen,... Het is daarbij van belang een evenwicht te vinden tussen het aantrekken van jong talent enerzijds en het voorkomen van misbruiken anderzijds.

Vandaag wordt de mogelijkheid voor derdelanders om een verblijfsvergunning als student te bekomen dikwijls misbruikt louter omwille van het verkrijgen van een verblijfsvergunning. Op die manier is studentenmigratie dikwijls een excuus voor verdoken arbeidsmigratie. Veel zgd. studenten verdwijnen in de illegaliteit. Hieruit blijkt ook studentenmigratie en arbeidsmigratie met elkaar verbonden zijn en dat een omvattende aanpak en visie noodzakelijk is. De bevoegdheidsoverdracht biedt de mogelijkheid om ook inzake studentenmigratie meer normerend te werken en meer te controleren.

Voor gefinancierde opleidingen en instellingen zijn er beschikbare cijfers. Dat is echter niet het geval voor zelfbedruipende MBA programma's of privé instellingen. Het instellen van een vereiste van registratiesysteem voor de onderwijsinstellingen op de studiekaart zou aan dit probleem kunnen verhelpen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Aangezien het om meer 20.000 dossiers per jaar gaat, moet een relatief belangrijk aantal personeelsleden worden ingezet.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

De werklust op DVZ zal afnemen aangezien zij de toelatingen tot inschrijving van onze universiteiten en hogescholen niet meer moeten nakijken. Dit gebeurt door de Gemeenschappen in het kader van de uitreiking van de studiekaart.

Er kan aan de Federale overheid gevraagd worden om een aantal personeelsleden vanuit DVZ te transfereren naar de Gemeenschappen. De DVZ beschikt o.a. over een afdeling studentenvisa.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Zie hoger. Budget conform de toegenomen personeelslast.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Nader te bepalen

Het departement WSE beschikt over ruime ervaring inzake het controleren (Inspectie WSE) van overtredingen inzake arbeidsmigratie en inzake het sanctioneren van overtredingen middels een bestuurlijke procedure (Cel Administratieve Geldboeten). Deze expertise zou ook hier van nut kunnen zijn.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

1. Vlaamse overheid heeft geen precieze cijfers over het aantal visumplichtige studenten in het hoger onderwijs. Databank Tertiair Onderwijs (DTO) registreert enkel financierbare studenten. Studenten die een niet door de Vlaamse overheid gefinancierd programma volgen, moeten niet worden gemeld. Ook studenten die in het kader van een uitwisseling ingeschreven blijven in de buitenlandse thuisinstelling figuren niet in DTO.
2. Universiteiten en hogescholen zullen dus moeten melden aan de Vlaamse overheid aan welke studenten zij een toelating tot inschrijving hebben afgeleverd. Opletten voor verhoging planlast bij de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen.
3. De ultieme omzettingsdatum van de Europese Richtlijn 2004/114/EG van 13 december 2004 betreffende de voorwaarden voor de toelating van onderdanen van derde landen met het oog op de studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk is 12 januari 2007 en dus al lang verstreken. Met het bovenvermeld wetsvoorstel kan de wetgever die Europese Richtlijn ook omzetten. Het verdient aanbeveling om de Federale overheid te verplichten het omzettingswerk van de Europese Richtlijn eerst af te maken alvorens de implementatie naar de Gemeenschappen over te dragen.
4. Implementatie op Vlaams niveau dient te gebeuren in nauw overleg met de andere Gemeenschappen. Gemeenschappelijk standpunt mbt modaliteiten en timing van de overdracht is wenselijk.

F. Contactpersoon

Onderwijs:

Naam: Wouter Janssens

Graad: adjunct van de directeur

Entiteit: Strategische beleidsondersteuning

Tel: 02/553 95 60

e-mail: wouter.janssens@ond.vlaanderen.be

Werk en Sociale Economie:

Marc Haesendonckx

Adjunct van de directeur

Afdeling werkgelegenheidsbeleid

02.553.09.48

marc.haesendonckx@wse.vlaanderen.be

Fiche 20. Onderwijs – artikel 127, §1, eerste lid, 2°, Grondwet

Uitzendarbeid in de openbare sector

Uittreksel akkoord: p. 30-31

“Overheveling van de voorwaarden en financiering voor loopbaanonderbreking in de openbare sector: regionalisering van de loopbaanonderbreking voor het lokale, provinciale, communautaire en regionale openbaar ambt, alsook in het onderwijs, met uitsluiting van contractuele personeelsleden die onder het tijdskrediet vallen.”

(...)

“Uitzendarbeid:

- Alle arbeidsrechtelijke bepalingen die de uitzendarbeid regelen blijven federaal ;*
- de Gewesten en de Gemeenschappen worden bevoegd om uitzendarbeid in hun respectievelijke overheidsdiensten en lokale besturen toe te staan, en de Gewesten worden bevoegd om in het kader van tewerkstellingstrajecten op uitzendarbeid een beroep te doen.”*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

a) Regelgevende bevoegdheid

Vandaag is het zo dat er een gezamenlijke federale wet (Herstelwet van 22 januari 1985) is die de onderbreking of vermindering van de beroepsloopbaan mogelijk maakt. Daarnaast zijn er een aantal KB's die uitvoering geven aan de loopbaanonderbreking in de verschillende sectoren (o.m. Onderwijs, Bestuurszaken). De meeste bepalingen in deze diverse besluiten lopen gelijk. Binnen comité A is steeds geprobeerd om deze besluiten zoveel mogelijk gelijk te laten lopen. In het verleden zijn pogingen om kleine verschillen tussen de besluiten gelijk te trekken weliswaar vastgelopen, maar in grote lijnen zijn de besluiten nog steeds gelijklopend. Deze besluiten regelen de toekenning van de onderbrekingsuitkeringen in de diverse sectoren waarin loopbaanonderbreking mogelijk is.

Op basis van die federale wetgeving betaalt de RVA de premies uit, zowel van het onderwijspersoneel als van de Vlaamse ambtenaren (en alle andere sectoren waarin loopbaanonderbreking mogelijk is).

Daarnaast betaalt het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk bovenop de onderbrekingsuitkering nog een aanmoedigingspremie uit. Dit kan maximaal gedurende twee jaar. De cel aanmoedigingspremies betaalt deze premies uit voor iedereen die gebruik maakt van een loopbaanonderbreking, ongeacht de sector.

b) Uitvoering:

Toekenning en uitbetaling van de onderbrekingsuitkeringen: gebeurt op dit moment door de regionale kantoren van de RVA. Beleidskeuze moet worden gemaakt of dit centraal zal gebeuren of voor Onderwijs apart. Overleg nodig met BZ en WSE, en binnen O&V af te stemmen met agentschappen Agodi en Ahovos.

In het schooljaar 2010-2011 waren er in Onderwijs in totaal 15540 aanvragen voor loopbaanonderbreking (alle stelsels samen). Daarvan waren er 3857 aanvragen voor een

gedeeltelijke loopbaanonderbreking vanaf de leeftijd van 50 jaar (= GLBO50+). Dit stelsel moet slechts éénmaal aangevraagd worden en loopt dan door tot aan het pensioen. Bij deze 3857 personeelsleden zullen een aantal nieuwe aanvragen zitten, de rest is niet nieuw. Dit betekent dat er in het schooljaar 2010-2011 minimaal 11683 aanvragen voor loopbaanonderbreking waren voor onderwijspersoneel (15540-3857).

In het schooljaar 2011-2012 (uitbreiding met mogelijkheid tot 1/5de loopbaanonderbreking) zijn er tot nu toe in totaal 16225 aanvragen voor loopbaanonderbreking, waarvan 4900 voor een GLBO50+ (4361 voor een halftijdse loopbaanonderbreking 50+ en 539 voor een GLBO50+ met een vijfde, deze laatste zijn dus allemaal nieuwe aanvragen voor schooljaar 2011-2012). Dit betekent dat er in het schooljaar 2011-2012 minimaal 11864 aanvragen waren voor loopbaanonderbreking voor onderwijspersoneel (16225 – 4361).

Dit impliceert dat de personeelseffecten van deze uitvoerende bevoegdheid groot zijn: het is moeilijk de omvang te kwantificeren. De RVA vervult deze opdracht samen met de loopbaanonderbrekingen in andere sectoren dan onderwijs, en bovendien gebeurt dit in de diverse regionale kantoren van de RVA. Een exacte inschatting is op dit moment niet mogelijk.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Beleidsvoorbereiding: FOD WASO
Uitvoering: RVA

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

A. De herstellwet van 22 januari 1985

[Wet van 22.01.1985](#) | Herstelwet houdende sociale bepalingen

1. Onderwijs

- Leerplichtonderwijs en hoger onderwijs

▶ [KB van 12.08.1991](#)

Koninklijk besluit betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen aan de personeelsleden van het onderwijs en de psychomedisch-sociale centra
Verder geregeld door het B BVR van 9 september 2011

BVR van 24 mei 2002 (hogescholen)

- Universiteiten

▶ [KB van 27.11.1985](#)

Koninklijk besluit betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan voor de leden van het administratief, gespecialiseerd, meester-, vak en dienstpersoneel van de universitaire instellingen

- Contractuele personeelsleden in het onderwijs die met lonen worden betaald

Voor gewone LBO en palliatief verlof

▶ [KB van 02.01.1991](#)

Koninklijk besluit betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen

2. Openbare besturen

▶ [KB van 07.05.1999](#)

Koninklijk Besluit betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van het personeel van de besturen

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De gemeenschappen worden bevoegd om de loopbaanonderbreking voor het onderwijspersoneel zelf te regelen. Dit beleid zal gestalte krijgen in nauwe samenhang met het algemene werkgelegenheidsbeleid en met het beleid rond het statuut van het

overheidspersoneel. Het zal dus nodig zijn een visie te ontwikkelen over de ruimte voor specifiek sectorale invulling binnen een globaal beleid inzake loopbaanonderbreking.

Voorstel:

Beleidsvoorbereidend proces gebeurt voor de hele openbare sector, inbegrepen onderwijs. Bij dat proces werken BZ, O&V en WSE nauw samen. Indien nodig wordt een aparte regelgeving voor Onderwijs gemaakt, waarvan de modaliteiten zo gelijklopend mogelijk zijn met de regelingen voor het overheidspersoneel.

Voor de uitvoerende opdrachten die overkomen (beheer dossiers, uitbetalingen, controle) zal met agentschappen uit de beleidsdomeinen O&V, BZ en WSE tot afspraken moeten gekomen worden.

Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Departement Onderwijs en Vorming (beleidsvoorbereiding)
Agentschap voor Onderwijsdiensten (beleidsuitvoering)
Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs (beleidsuitvoering)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Departement Onderwijs en Vorming (beleidsvoorbereiding): 299
Agentschap voor Onderwijsdiensten (beleidsuitvoering): 465
Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs (beleidsuitvoering): 199

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam: Wouter Janssens
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: strategische beleidsondersteuning
Tel: 02/553 95 60
e-mail: wouter.janssens@ond.vlaanderen.be

Fiche 21. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Oprichting Interfederaal Instituut Gezondheidszorg

Uittreksel akkoord: p. 32

“Er zal een instituut worden opgericht dat een overlegd antwoord zal geven op de grote, onder meer budgettaire, uitdagingen met betrekking tot de toekomst van de gezondheidszorg (vergrijzing, knelpuntberoepen in dat domein, technologische ontwikkeling, maatschappelijke ontwikkelingen, leefmilieuaandoeningen, enz.).

Dit instituut zal de permanente en interfederale ontmoetingsplaats vormen voor het overleg tussen de voor gezondheid bevoegde ministers, en zal tot taak hebben een gemeenschappelijke en toekomstgerichte visie en een duurzaam gezondheidsbeleid te definiëren.

*Het zal zich daarvoor onder andere steunen op de studies van het Studiecomité voor de vergrijzing en van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg. Het zal de opdrachten van het Kankercentrum overnemen. Een **samenwerkingsakkoord** zal zijn samenstelling en financiering regelen. Dit instituut zal van de bestaande structuren vertrekken teneinde de budgettaire weerslag strikt te beperken.*

De huidige opdrachten en samenstelling van de Algemene raad van het RIZIV en de werking van de interministeriële conferentie Gezondheid zullen ongewijzigd blijven.

Vooraf: De omschrijving uit het Vlinderakkoord is te vaag en onduidelijk om deze, en vele andere, vragen te beantwoorden. Ook het regeerakkoord biedt weinig extra informatie over draagwijdte en bedoeling van het beleidsinitiatief. Budgettair / financieel is de het feit dat “*De huidige opdrachten en samenstelling van de Algemene raad van het RIZIV en de werking van de interministeriële conferentie Gezondheid zullen ongewijzigd blijven.*” alvast erg belangrijk en, naar mijn persoonlijke mening een sterk beperkende factor voor een positieve impact op het Vlaamse beleid.

A. Implicaties van de oprichting van de nieuwe entiteit

Welke invloed heeft de oprichting van deze nieuwe entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Zonder het mandaat en reikwijdte van het op te richten Instituut te kennen is het onmogelijk om de invloed ervan op de opdrachten en taken op het Vlaamse beleidsdomein WVG te kennen. Er zou kunnen gesteld worden dat de meerwaarde van het Instituut er in kan bestaan om over die thema's een gedragen politiek maatschappelijk advies te geven waar ook na de zesde staatshervorming de bevoegdheden verdeeld blijven en waar één centraal beleidsniveau niets kan realiseren zonder een ander.

- Vergrijzing
  - ?
- Knelpuntberoepen in kader van de vergrijzing
  - ?
  - Mogelijke interactie met Vlaams initiatief rond zorgberoepen (cf Ambassadeur Zorgberoepen, Eleonora Holtzer??)
- Technologische ontwikkelingen
  - ?
  - Mogelijke impact of relatie met Flanders Care die tot doel heeft om “op een aantoonbare wijze en door innovatie het aanbod van kwaliteitsvolle zorg verbeteren en verantwoord ondernemerschap in de zorg economie stimuleren.” ?
  - ?
- Maatschappelijke ontwikkelingen
  - ?
  - ?

- o Mogelijke versterking van de sowieso erg moeilijk te realiseren Vlaamse beleidsdoelstelling om de sociale gradiënt in morbiditeit en mortaliteit te verkleinen. Uit het federale regeerakkoord: "De regering moet eveneens ... de voorwaarden scheppen waardoor alle burgers toegang hebben tot medische innovatie op basis van evidence based medicine."
- o De integrale aanpak van "Kanker" als maatschappelijk fenomeen zal naar alle waarschijnlijkheid tot het actiedomein behoren aangezien het nieuwe Instituut de taken van het "Kankercentrum" (WIV?) zal overnemen.
- Leefmilieuaandoeningen:
  - o De impact is waarschijnlijk klein en, in vergelijking met de huidige situatie, niet verschillend.
  - o Sinds het einde van de vorige eeuw is er al overleg tussen alle bevoegde centrale overheden in België wat (delen van) het milieugezondheidsbeleid betreft (gewesten, gemeenschappen, federaal, Brussel). Dit gebeurde in eerste instantie naar aanleiding van de opmaak van een eerste NEHAP (National Environmental Health Action Plan), een opdracht vanuit de VN voor alle lidstaten. Daarna en tot nog toe gebeurt de samenwerking krachtens het samenwerkingsakkoord van 10 december 2003 tussen gewesten, gemeenschappen en de federale overheid. De Vlaamse gemeenschap en het Vlaamse Gewest delen respectievelijk ieder 19.5% in de kosten. Het overleg gebeurt in een gemeenschappelijke "Nationale Cel Leefmilieu Gezondheid", de beslissingen worden genomen in de GICLG (Gemeenschappelijke Interministeriële Vergadering Leefmilieu Gezondheid).
  - o De meerwaarde van de Nationale Cel na bijna 10 jaar werking wordt als relatief klein beschouwd binnen de Vlaamse gemeenschap.
  - o Bij de oprichting van het Interfederaal Instituut Gezondheidszorg zal de inhoud van het samenwerkingsakkoord van 10/12/2003 (eventueel gewijzigd) opgenomen dienen te worden in het nieuwe samenwerkingsakkoord en geschrapt moeten worden.
- Enz..
  - o De reikwijdte van de "enz." in het institutioneel akkoord van 11 oktober 2011 is volstrekt onduidelijk

B. Samenwerkingsakkoord

De oprichting impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Voor zover geweten is er nog geen overleg geweest.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Neen

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

- Financiering

- Concrete taakomschrijving en –begrenzing (mandaat)
- Inplantingsplaats. Aangezien het blijkbaar de bedoeling is dat het nieuwe Instituut de opdrachten van het bij het WIV ondergebrachte Kankercentrum zal overnemen, is het mogelijk de bedoeling het nieuwe Instituut in te bedden binnen het WIV. Is dat voor alle partners aanvaardbaar?
- Positionering t.o.v. andere adviesorganen en t.o.v. Interministeriële Conferentie(s)
- Vertegenwoordiging huidige structuren die in het nieuwe Instituut opgenomen worden.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Zoals het Vlinderakkoord en het federale regeerakkoord stellen zou uitgegaan worden van bestaande structuren. In dezelfde zin is het mogelijk opportuun om wat kostendeling uit te gaan van beproefde precedenten. Wat betreft de bovengenoemde Nationale Cel Leefmilieu Gezondheid, rond een thema waar zowel Gewesten als Gemeenschappen een bevoegdheid hebben, is de kostenverdeling als volgt geregeld in het akkoord van december 2003:

Verdeelsleutel (in %)	
Federale overheid leefmilieu	15
Federale overheid Gezondheid	15
Vlaamse Gemeenschap	19,5
Vlaams Gewest	19,5
Franse Gemeenschap	6
Duitstalige Gemeenschap	0,5
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3,25
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	2
Franstalige Gemeenschapscommissie	1,25
Waals Gewest Leefmilieu	9
Waals Gewest Gezondheid	9
	100

Een alternatief is de verdeelsleutel te handteren die gebruikt wordt bij de organisatie van de Gezondheidsenquête

D. Contactpersoon

Naam: Dirk Wildemeersch
 Graad: Afdelingshoofd
 Entiteit: afdeling Toezicht Volksgezondheid – Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
 Tel: 02 – 553 35 07
 e-mail: dirk.wildemeersch@wvg.vlaanderen.be

Fiche 22. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI*Homogenisering van het ziekenhuisbeleid*

Uittreksel akkoord: p. 33-34

De Gemeenschappen zullen bevoegd zijn om de normen te definiëren waaraan de ziekenhuizen en de diensten, de zorgprogramma's, ziekenhuisdiensten, enz. moeten beantwoorden om erkend te worden, met dien verstande dat:

- de programmatie een federale bevoegdheid blijft, maar waarbij er asymmetrische bilaterale overeenkomsten kunnen worden gesloten als een Gemeenschap dat wenst ;*
- de financiering van de ziekenhuizen een federale bevoegdheid blijft [behalve voor wat betreft A1 en A3 van de BFM], evenals de regels met betrekking tot het vastleggen en de verrekening van het budget van de financiële middelen van de ziekenhuizen ;*
- men zal verifiëren dat de door de Gemeenschappen uitgevaardigde erkenningsnormen geen negatieve impact hebben op de federale budgetten, behalve in geval van bilateraal akkoord ;*
- de kwalitatieve referentienormen die door de Europese Unie worden vastgesteld zijn van toepassing.*

De onderdelen A1 en A3 van het ziekenhuisbudget (BFM) zullen worden overgeheveld. Een jaarlijkse dotatie zal voorzien worden in de financieringswet. Deze dotatie zal uit twee delen bestaan: een uitdovend deel dat jaarlijks wordt berekend ten belope van de reeds aangegane engagementen (gedurende 33 jaar), en een nog af te spreken bedrag voor de nieuwe toekomstige en toegestane investeringen. Voor deze nieuwe investeringen zullen de verdeelsleutels tussen de deelstaten worden geactualiseerd zodat ze overeenstemmen met de werkelijke investeringsuitgaven van alle ziekenhuizen, met inbegrip van de universitaire ziekenhuizen. Een technische werkgroep, samengesteld uit ambtenaren van de federale overheid, dienst boekhoudingen van de ziekenhuizen en van de deelstaten, zal de concrete berekening maken.

Een Gemeenschap die de tenlasteneming buiten het ziekenhuis wil bevorderen, in het bijzonder met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorgsector of het ouderenbeleid, zal bovendien met de federale overheid bilaterale akkoorden in verband met de reconversie van ziekenhuisbedden kunnen sluiten.

Voorafgaand: er is, bij het invullen van deze fiche, nog overleg met VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) nodig (i.v.m. overdracht van A1 en A3 van BFM).

Wat de insteek van VIPA betreft: zie deel II van deze fiche m.b.t. onderdelen A1 en A3 van het ziekenhuisbudget.

DEEL I.**A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht**

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Regelgevende bevoegdheid (opstellen van de erkenningsnormen). Het erkennings- en inspectiebeleid is momenteel al de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

- Financiering (wat A1 en A3 van het BFM betreft).

- Er is ook overleg nodig met de federale overheid omtrent de reconversieregels (zie ook fiche GGZ). Het is mogelijk dat ziekenhuisbedden gereconverteerd worden naar plaatsen IBW en PVT. Hieromtrent moeten dan afspraken gemaakt worden met de FOD Volksgezondheid, want dit grijpt in op de programmatie van ziekenhuisbedden.

!!! Er is grote onduidelijkheid over waar de bevoegdheid omtrent de geïsoleerde categorale ziekenhuizen SP terecht komt enerzijds de categorale zh met G en Sp-chronisch en anderzijds de gespecialiseerde categorale ziekenhuizen.

Worden deze allemaal beschouwd als zijnde ziekenhuizen, en horen ze thuis onder deze fiche? Of worden ze allemaal beschouwd als zijnde "long term care", en worden ze meegenomen bij de fiche i.v.m. overdracht bevoegdheid voor het ouderenzorgbeleid? Of wordt er opsplitsing/onderscheid gemaakt ivf type bedden Sp ?

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, DG Gezondheidszorg, cel acute zorg.

<http://www.health.belgium.be/eportal/Healthcare/Specialisedcare/Acutecare/index.htm>

Er is onduidelijkheid over welke RIZIV-conventies juist worden overgedragen.

Indien RIZIV-conventies binnen de ZH worden overgedragen, is ook het RIZIV belast met de huidige uitvoering van de opdrachten.

<http://www.riziv.be/care/nl/hospitals/legal-texts/textes-legaux.htm>

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

!!! Deze opsomming geeft een overzicht van de belangrijkste regelgeving. Deze lijst is zeker niet als limitatief te interpreteren.

- Ziekenhuizen

Ziekenhuiswet (Gecoördineerde wet betreffende de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, gecoördineerd op 10 juli 2008)

- Algemene erkenningscriteria

Koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd (+ bijlagen)

Koninklijk besluit van 30 januari 1989 houdende vaststelling van aanvullende normen voor de erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten alsmede tot nadere omschrijving van de ziekenhuisgroeperingen en van de bijzondere normen waaraan deze moeten voldoen

- Specifieke erkenningsnormen

o Afdelingen en functies

▪ Ziekenhuisbloedbank

- Koninklijk Besluit van 17 februari 2005 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie van de ziekenhuisbloedbank
- Koninklijk Besluit van 17 februari 2005 houdende vaststelling van de normen waaraan een ziekenhuisbloedbank moet voldoen om te worden erkend

▪ Psychiatrische gezinsverpleging

- Koninklijk Besluit van 10 april 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie van psychiatrische gezinsverpleging moet voldoen om te worden erkend

▪ Ziekenhuisapotheek

- Koninklijk Besluit van 4 maart 1991 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie van ziekenhuisapotheek
- Koninklijk Besluit van 4 maart 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan een ziekenhuisapotheek moet voldoen om te worden erkend

▪ Neonatale zorg (N*-functie) en Perinatale Zorg (P*-functie)

- Koninklijk Besluit van 20 augustus 1996 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie van lokale neonatale zorg (N*-functie)
- Koninklijk Besluit van 20 augustus 1996 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987,

toepasselijk worden verklaard op de functie van regionale neonatale zorg (P*- functie)

Koninklijk Besluit van 20 augustus 1996 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie van lokale perinatale zorg (N*-functie) moet voldoen om te worden erkend

- Koninklijk Besluit van 20 augustus 1996 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie van regionale perinatale zorg (P*-functie) moet voldoen om te worden erkend

▪ Palliatieve zorg

- Koninklijk Besluit van 15 juli 1997 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie van palliatieve zorg
- Koninklijk Besluit van 15 juli 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan een ziekenhuisfunctie van palliatieve zorg moet voldoen om te worden erkend

▪ Chirurgische daghospitalisatie

- Koninklijk Besluit van 25 november 1997 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie "chirurgische daghospitalisatie"
- Koninklijk Besluit van 25 november 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie "chirurgische daghospitalisatie" moet voldoen om te worden erkend

- Eerste opvang van spoedgevallen
  - Koninklijk Besluit van 27 april 1998 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie 'eerste opvang van spoedgevallen'
  - Koninklijk Besluit van 27 april 1998 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie 'eerste opvang van spoedgevallen' moet voldoen om te worden erkend.
- Gespecialiseerde spoedgevallenzorg
  - Koninklijk Besluit van 27 april 1998 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie 'gespecialiseerde spoedgevallenzorg'
  - Koninklijk Besluit van 27 april 1998 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie "gespecialiseerde spoedgevallenzorg" moet voldoen om erkend te worden .
  - Ministerieel besluit van 19 januari 2000 tot opname van de erkende functies 'gespecialiseerde spoedgevallenzorg' in de dringende geneeskundige hulpverlening
  - Ministerieel Besluit van 19 april 2001 houdende verlenging van de termijnen bedoeld in artikel 13,§§1,2 en 3 van het koninklijk besluit van 27 april 1998 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie "gespecialiseerde spoedgevallenzorg" moet voldoen om erkend te worden.
- Intensieve zorg
  - Koninklijk Besluit van 27 april 1998 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie voor intensieve zorg
  - Koninklijk Besluit van 27 april 1998 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie voor intensieve zorg moet voldoen om erkend te worden
- Mobiele urgentiegroep en dringende geneeskundige hulpverlening
  - Koninklijk Besluit van 10 april 1997 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie 'mobiele urgentiegroep'
  - Koninklijk Besluit van 10 april 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie 'mobiele urgentiegroep' (MUG) moet voldoen om te worden erkend
  - Ministerieel Besluit van 19 april 2001 houdende verlenging van de termijnen bedoeld in artikel 18§§ 1,2 en 3 van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie 'mobiele urgentiegroep' (MUG) moet voldoen om te worden erkend
  - Koninklijk Besluit van 2 april 1965 houdende vaststelling van de modaliteiten tot inrichting van de dringende medische hulpverlening en houdende aanwijzing van de gemeenten als centra van het eenvormig oproepstelsel
- Ombudsfunctie
  - Koninklijk Besluit houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan de ombudsfunctie in de ziekenhuizen moet voldoen

o Medische diensten en medisch-technische diensten

- Centra voor menselijke erfelijkheid

- Koninklijk Besluit van 14 december 1987 houdende vaststelling van de normen waaraan de centra voor menselijke erfelijkheid moeten voldoen
- Medische beeldvorming met CT-scan
  - Koninklijk Besluit van 28 november 1986 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst voor medische beeldvorming waaraan een transversale axiale tomograaf wordt opgesteld, moet voldoen, moet voldoen om te worden erkend als medisch technische dienst zoals bedoeld in artikel 6bis, §2, 6bis, van de wet op de ziekenhuizen
- Medische beeldvorming met N.M.R.
  - Koninklijk Besluit van 25 oktober 2006 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst waarin een magnetische resonantie tomograaf wordt opgesteld, moet voldoen om erkend te worden.
- Centra voor behandeling chronische nierinsufficiëntie
  - Koninklijk Besluit van 27 november 1996 houdende vaststelling van de normen waaraan de centra voor de behandeling van chronische nierinsufficiënties moeten voldoen om te worden erkend als medisch-technische dienst in de zin van artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987
- Diensten voor radiotherapie
  - Koninklijk Besluit van 5 april 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst radiotherapie moet voldoen om te worden erkend als medisch-technische dienst, zoals bedoeld in artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987
- Nucleaire geneeskunde met PET-scanner
  - Koninklijk Besluit van 14 december 2006 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst nucleaire geneeskunde waarin een PET-scanner wordt opgesteld, moet voldoen om te worden erkend als medisch-technische dienst zoals bedoeld in artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987
- Transplantatiecentra
  - Koninklijk Besluit van 23 juni 2003 houdende vaststelling van de normen waaraan een transplantatiecentrum moet voldoen om te worden erkend als medische dienst zoals bedoeld in artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987
- Brandwondencentrum
  - Koninklijk Besluit van 19 maart 2007 houdende vaststelling van de normen waaraan een brandwondencentrum moet voldoen om te worden erkend als medische dienst zoals bedoeld in artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987
- o Zorgprogramma's
  - Reproductieve geneeskunde
    - Koninklijk Besluit van 15 februari 1999 houdende de vaststelling van de normen waaraan de zorgprogramma's "reproductieve geneeskunde" moeten voldoen om erkend te worden
  - Cardiale Pathologie
    - Koninklijk Besluit van 15 juli 2004 houdende vaststelling van de normen waaraan de zorgprogramma's "cardiale pathologie" moeten voldoen om erkend te worden

- Oncologie
  - Koninklijk Besluit van 21 maart 2003 houdende vaststelling van de normen waaraan het zorgprogramma voor oncologische basiszorg en het zorgprogramma voor oncologie moeten voldoen om erkend te worden
- Zorgprogramma voor kinderen
  - Koninklijk Besluit van 13 juli 2006 houdende vaststelling van de normen waaraan het zorgprogramma voor kinderen moet voldoen om erkend te worden en tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie "chirurgische daghospitalisatie" moet voldoen om te worden erkend
- Zorgprogramma voor de geriatrie patiënt
  - Koninklijk Besluit van 29 januari 2007 houdende vaststelling, eenzijdig, van de normen waaraan het zorgprogramma voor de geriatrie patiënt moet voldoen om te worden erkend, en, anderzijds, van bijzondere aanvullende normen voor de erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten
- Zorgprogramma borstkanker
  - Koninklijk Besluit van 26 april 2007 houdende vaststelling van de normen waaraan het gespecialiseerd oncologisch zorgprogramma voor borstkanker moet voldoen om te worden erkend
- Samenwerkingsverbanden
  - Groepering
    - Koninklijk Besluit van 30 januari 1989 houdende vaststelling van aanvullende normen voor de erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten alsmede tot nadere omschrijving van de ziekenhuisgroeperingen en van de bijzondere normen waaraan deze moeten voldoen
  - Fusie
    - Koninklijk Besluit van 31 mei 1989 houdende nadere omschrijving van de fusie van ziekenhuizen en van de bijzondere normen waaraan deze moeten voldoen
  - Associatie
    - Koninklijk Besluit van 25 april 1997 houdende nadere omschrijving van de associatie van ziekenhuizen en van de bijzondere normen waaraan deze moet voldoen.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Vlaamse Gemeenschap wordt, naast de erkennings- en inspectietaak, nu ook bevoegd voor de eigenlijke normering van de ziekenhuisdiensten, -afdelingen, ..., met uitzondering van de programmatie. (Zie wel opmerking onder vraag 1 wat de reconversie naar plaatsen PVT en IBW betreft.)

M.b.t. programmatie: er kunnen wel bilaterale samenwerkingsakkoorden met de federale overheid worden afgesloten.

Aandachtspunt:

- men zal verifiëren dat de door de Gemeenschappen uitgevaardigde erkenningsnormen geen negatieve impact hebben op de federale budgetten, behalve in geval van bilateraal akkoord ;

- de kwalitatieve referentienormen die door de Europese Unie worden vastgesteld zijn van toepassing.

Deze passages zijn onduidelijk en het is moeilijk om te achterhalen wat de concrete draagwijdte hiervan zal zijn.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

- Moet worden nagevraagd bij C. De Coster (Fod Volksgezondheid) en RIZIV

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

- Moet worden nagevraagd bij C. De Coster (Fod Volksgezondheid) en RIZIV

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

- Moet worden nagevraagd bij C. De Coster (Fod Volksgezondheid) en RIZIV

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Schatting moet gemaakt worden op basis van het antwoord op de twee vragen hierboven.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

- Moet worden nagevraagd bij C. De Coster (Fod Volksgezondheid) en RIZIV

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

- Moet worden nagevraagd bij C. De Coster (Fod Volksgezondheid) en RIZIV

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Schatting moet gemaakt worden op basis van het antwoord op de twee vragen hierboven.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, Afdeling Residentiële en Gespecialiseerde Zorg, Team Algemene Ziekenhuizen en Geestelijke Gezondheidszorg

VIPA

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Team AZ/GGZ: deel AZ/PZ: ca. 8 FTE

VIPA : aan te vullen

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?..]

Naast de bevoegdheid om de erkenningsnormen op te stellen, is het ook wenselijk/noodzakelijk dat ook de regelgevingsdossiers van de vroegere regelgeving raadpleegbaar worden. (vb.: adviezen Raad van State, e.d.m.)

Er is onduidelijkheid over welke RIZIV-convenanten juist worden overgedragen, en welke middelen hier tegenover zullen staan.

F. Contactpersoon

Naam: Danny Vandewalle
Graad: Jurist (Adjunct van de directeur)
Entiteit: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Tel: 02 553 35 22
e-mail: danny.vandewalle@wvg.vlaanderen.be

DEEL II. Insteek van VIPA wat betreft onderdelen A1 en A3 van het ziekenhuisbudget

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

A1 en A3 van het BFM: Betoelaging m.b.t. de investeringslasten ziekenhuizen

A1: investeringslasten

A3: investeringslasten medisch-technische diensten

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Volksgezondheid - Dg organisatie van de gezondheidszorgvoorzieningen – Dienst boekhouding en beheer van de ziekenhuizen

Contact:

[Celhoofd Financieringscontrole NL:](mailto:koen.schoonjans@health.fgov.be)

koen.schoonjans@health.fgov.be

koen.schoonjans@gezondheid.fgov.be

tel.: 02/524 87 41

diensthoofd : Annick Poncé

annick.ponce@health.fgov.be

adviseur generaal

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen

Wet op de ziekenhuizen (wordt eveneens veel naar gerefereerd)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De infrastructuurbetoelaging voor de ziekenhuizen wordt een integraal Vlaamse bevoegdheid. (tot op heden 60% Vlaams en 40% federaal) (ook mogelijk 90% federaal/10% Vlaams)

Bij het pakket investeringen hoort ook het onderdeel C1 aanloopkosten doch dit is niet vermeld in het regeerakkoord !!!

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

A1 (op 1/7/11): 516.521.062 euro groot op nationaal niveau. De regionale verdeling :

Brussel : 14.56% : 75.229.995 euro
Vlaanderen : 59.18% 305.684.746 euro
Wallonie : 132.094.617 euro of 25.57%
Duitstalige gemeenschap : 3.511.703 euro of 00,68%

A3: (op 1/7/11) : 26.987.877 euro

Vlaanderen : 15.353.354 (57%)
Wallonie 2.911.148 (32.21%)
Brussel 8.693.375 (10.79%)

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Moelijk in te schatten : momenteel worden de herzieningen 2005-2006 afgewerkt. Dit wil zeggen dat een aantal jaren moeten ingehaald worden doch de daaruit voortvloeiende inhaalbedragen zijn zeer moeilijk in te schatten aangezien ze ziekenhuis per ziekenhuis, budgettype per budgettype moeten vastgesteld worden.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

60 personen. De Nederlandstalige cel inspectie omvat 14 VTE.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Beleidsdomein WVG – departement WVG – VIPA (iva rp)

(VIPA: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

VIPA: 22 personeelsleden

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]]

Er was reeds regelmatig overleg. Dit zal verder geïntensifieerd worden.

F. Contactpersoon

Naam: Ivan De Boom

Graad: afdelingshoofd VIPA

Entiteit: departement WVG

Tel: 02/553 32 50

e-mail: ivan.deboom@wvg.vlaanderen.be

Fiche 23. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Homogenisering van het ouderenbeleid en “long care”-zorgen

Uittreksel akkoord: p. 34

- De volledige bevoegdheid (inclusief de prijsbepaling voor de bewoners) inzake rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, centra voor dagverzorging, centra voor kort verblijf, geïsoleerde G-diensten en Sp-diensten zal integraal aan de Gemeenschappen worden overgedragen.

- De volgende revalidatieovereenkomsten zullen naar de deelstaten worden overgeheveld: NOK, PSY, verslaafden, slechthorenden, gezichtsstoornissen, psychosociale revalidatie voor volwassenen, functionele revalidatie vroegtijdige stoornissen interactie ouderskinderen, autisme, revalidatie-instellingen voor kinderen met een ernstige medisch-psychologische aandoening, instellingen voor motorische revalidatie.

DEEL I. Homogenisering van het ouderenbeleid

Voorafgaand:

1. Er bestaat blijkbaar nog onduidelijkheid over het al dan niet overhevelen van Sp-diensten en de over te hevelen bevoegdheden voor deze diensten. De impact kan daarom nog niet beschreven of berekend worden.
2. De tweede paragraaf heeft betrekking op longterm care en revalidatieovereenkomsten die in Vlaamse Gemeenschap over diverse entiteiten zijn verspreid. Ouderenzorg zelf valt buiten deze scope. Ook problematiek en aanpak zijn verschillend.
Dit luik komt in dbijgevoegd ontwerp van antwoord verder niet aan bod.
Voorstel om dit onderdeel in aparte fiche of als fiche 23 B apart te behandelen, en hiervoor een meer rechtstreeks betrokken behandelaar aan te stellen.
3. RIZIV heeft eind 2011 al een oefening gemaakt tbv het kabinet Onkelinx waarin de budgetten, middelen en personeelseffectieven die gevat worden door de voorliggende staatshervorming zijn berekend. Riziv is bereid (cfr mail Ri De Ridder dd 09/01/2012 12.:27) om deze informatie ter beschikking te stellen, mits de vraag hiertoe op een gecoördineerde wijze wordt ingediend (ook VAPH had bv reeds vragen gesteld). Voorstel: brief vanuit departement naar RIZIV én naar FOD Volksgezondheid.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Regelgeving

Regelgeving mbt de programmatie van rustoorden, RVT, CVD, CVK, (die nu geplafonneerd is in een federaal moratorium) van geïsoleerde G-diensten en Sp-diensten

Regelgeving mbt de erkenningnormen van RVT, CVD, CVK, geïsoleerde G-diensten en Sp-diensten

Regelgeving mbt de (zorg-) financiering: van rustoorden, RVT, CVD, CVK (zorgforfaits), geïsoleerde G-diensten en Sp-diensten (ligdagprijs); die betrekking heeft op

- De samenstellende elementen
- De wijze van verantwoording en staving
- De berekening van de zorgforfaits en ligdagen
- De uitbetaling van zorgforfaits en ligdagen

- De controles en de inspecties ter plekke
- De procedures en termijnen, van aanvraag tot beroep

Regelgeving mbt de inspraak van zorgaanbieders, zorgverstrekkers en zorgfinanciers

Conventies met individuele voorzieningen mbt zorgvernieuwingsprojecten, MS.

Pro memorie: Revalidatieovereenkomsten mbt NOK, PSY, verslaafden, slechthorenden, gezichtsstoornissen, psychosociale revalidatie voor volwassenen, functionele revalidatie vroegtijdige stoornissen interactie ouderskinderen, autisme, revalidatie-instellingen voor kinderen met een ernstige medisch-psychologische aandoening, instellingen voor motorische revalidatie.

Activiteiten

Begroting opstellen (en onder controle houden!)

Aanpassen van financieringselementen ifv evolutie op het werkveld en begrotingsruimte

Overleg hierover met zorgaanbieders, zorgverstrekkers en zorgfinanciers

Databanken beheren mbt

- financieringselementen (zorgzwaarte, kwalificaties van personeelsleden, erkende capaciteiten ...)
- gegevensuitwisseling tussen voorzieningen, overheden, mutualiteiten, zorgverstrekkers

Instellingsforfaits en dagprijzen berekenen, verantwoorden en toekennen

Nieuwe zorgvormen, regelgeving, financiering ontwikkelen

Secretariaat van overlegorganen

- onderdelen van Nationale Raad Ziekenhuisvoorzieningen
- onderdelen van verzekeringscomité
- beroepscommissie

Individuele dossiers beoordelen, conventies opstellen en revalidatieovereenkomsten uitwerken

Controles van de berekeningselementen van het instellingsforfait, met inbegrip van inspecties ter plaatse

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu – DG Dier, Plant en Voeding – Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

1./ FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, DG Gezondheidszorg, Cel chronische, ouderen en palliatieve zorgen.

<http://www.health.belgium.be/eportal/Healthcare/Specialisedcare/Chronic.geriatricandpalliativ e/index.htm>

Diensthooft : isabelle.vanderbrempt@gezondheid.belgie.be

Celhoofd: paul.matthys@gezondheid.belgie.be

2./ RIZIV. Dienst Geneeskundige Verzorging, Directie verzorgingsinstellingen en diensten.

<http://www.riziv.fgov.be/care/nl/residential-care/information-topic/mrpa-mrs.htm>

Contact : Daniel Crabbe, adviseur-generaal

1. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Niveau RIZIV:

- Koninklijk besluit van 9 juli 2003 over het quotum aan dagen in de financiering ROB-RVT vanaf 1 januari 2004. (koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 69, § 4, tweede lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994)
- Koninklijk besluit van 3 juli 1996 (artikelen 147 tot 153bis) Voorwaarden voor tegemoetkoming – (schaal, toekenningsprocedures, verzorgingsmateriaal...)
- Ministerieel besluit van 6 november 2003 tot vaststelling van het bedrag en de voorwaarden voor de toekenning van de tegemoetkoming, bedoeld in artikel 37, § 12, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, in de rust- en verzorgingstehuizen en in de rustoorden voor bejaarden, vanaf 1 januari 2004
- ROB-RVT-CDV/2010 – Nationale overeenkomst tussen de rustoorden voor bejaarden, de rust- en verzorgingstehuizen, de centra voor dagverzorging en de verzekeringsinstellingen
- Omzendbrieven aan de ROB's-RVT's
- Koninklijk besluit van 2 juli 2009 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder het Verzekeringscomité met toepassing van artikel 56, par. 2, eerste lid, 3°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, overeenkomsten kan sluiten voor de financiering van alternatieve en ondersteunende zorg voor kwetsbare ouderen

Niveau FOD Volksgezondheid:

- 10 JULI 2008. – Wet betreffende de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, gecoördineerd op 10 juli 2008.
- Koninklijk Besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd.
- Koninklijk Besluit van 21 september 2004 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning als rust- en verzorgingstehuis of als centrum voor dagverzorging.

1. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- De betrokken Riziv diensten kampen al jarenlang met een tekort aan personeel.
  - De specialisatiegraad is zeer hoog,
    - o Op het vlak van instellingsfinanciering
    - o Op het vlak van reglementering
    - o Op het vlak van ICT
- De opsplitsing van het personeel zal ongetwijfeld leiden tot know-how verlies.

- Het recurrente takenpakket dat vooral financiering van zorgactiviteiten betreft moet nochtans naadloos kunnen verder gezet worden.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Op te vragen bij RIZIV en bij FOD Volksgezondheid.

Indicatief:

Voor RIZIV betreft het een zeer groot budget; de aangroei van recurrente middelen voor ouderenzorg via protocol 3 in Vlaanderen bedroegen, gespreid over 6 jaren, 100 mio €.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Op te vragen bij RIZIV en bij FOD Volksgezondheid.

Waarschijnlijk geen tot verwaarloosbaar budget.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Op te vragen bij RIZIV en bij FOD Volksgezondheid.

Indicatief:

Naast schadeclaims zijn er ook terugvorderingen.

Hoe deze – elkaar neutraliserende - correcties, zich tot elkaar verhouden is nu niet bekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Riziv heeft de recurrente taken sterk tot nagenoeg volledig geïnformatiseerd en geautomatiseerd.

Er zal dus veel geëigende ICT-technologie overgedragen worden, en (zeer) weinig personeel.

De knowhow overdracht is m.i. een bijzonder kwetsbaar punt, dat niet – alleszins niet voor ieder van de deelstaten – gegarandeerd kan worden;

Zowel RIZIV als FOD Volksgezondheid hebben veel zwaarder uitgebouwde overlegstructuren. Controles van instellingsforfaits worden deels uitbesteed aan mutualiteiten. Eén en ander creëert wellicht kostenvergoedingen.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Op te vragen bij RIZIV en bij FOD Volksgezondheid.

Indicatief:

In totaal betreft het

- 27 VTE voor het volledige takenpakket en over de taalgroepen heen.
- Waarvan RIZIV: 22 VTE en FOD Volksgezondheid: 5 VTE

De taalrollen zijn niet gekend.

Bij RIZIV zijn leidinggevenden overwegend nederlandstalig

Ook de cel chronische ouderen en palliatieve zorg (FOD volksgezondheid) is overwegend nederlandstalig.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Op te vragen bij RIZIV en bij FOD Volksgezondheid.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Wat Riziv betreft:

- De betrokken dienst kampt al jarenlang met een ernstig personeelstekort.
- Het uiteenrafelen van personeel en vooral van knowhow zal in de opstartfase tot een enorm gestegen werkdruk leiden.
- Het recurrente takenpakket dat vooral financiering van zorgactiviteiten betreft moet naadloos kunnen verder gezet worden.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Opdracht	Commentaar	Entiteit
Dataverwerking; technisch beheer onlinedossiers, linken met E-healthbox ...	Nu reeds sterk uitgebouwd bij RIZIV	Nieuw op te richten Agentschap dataverwerking
Instellingsfinanciering: berekenen en toekennen forfaits	Via BELRAI is er interferentie tussen forfaits en zorgverzekering	Nieuw op te richten Agentschap sociale bescherming
Instellingsfinanciering: afrekening met mutualiteiten		Nieuw op te richten Agentschap sociale bescherming
Controle en inspectie	Betreft administratief nazicht en aansturing; inspectie zelf gebeurt door artsen en verpleegkundigen van mutualiteiten	Nieuw op te richten Agentschap sociale bescherming
Projecten: zorgvernieuwing, Belrai, en aansluitend: ontwerpen nieuwe regelgeving	Uittesten van randvoorwaarden nieuw beleid via conventies en overeenkomsten	Agentschap Zorg en Gezondheid
Overlegorganen	Agentschapsoverschrijdend:	Departement WVG
Begrotingsvoorstellen	Is gelinkt aan beleidsopties, noden werkveld, budgettaire ruimte, overleg zorgpartners	?

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv.: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht?]

Via de protocoltechniek werken de federale overheid en de deelstaten al jarenlang samen op tal van domeinen.

Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...

Er bestaat nog geen draaiboek.

Suggesties:

- Er is nood aan juridische uitklaring en/of een interpretatie regeerakkoord om exact te weten over welke bevoegdheden het hier gaat
- Cijfers mbt begroting, middelen en personeel zijn beschikbaar maar worden best op gecoördineerde wijze opgevraagd.
- Deze twee gegevens, die in wezen voor Vlaamse Gemeenschap vast en onveranderlijk zijn, kan dan vervolgens aan de architectuur binnen en de transitie naar Vlaamse Gemeenschap gewerkt worden.

F. Contactpersoon

Naam: Jan Opdebeeck
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: IVA Zorg en Gezondheid - afdeling RGZ – team ouderenzorg
Tel: 02/55.3610
e-mail: jan.opdebeeck@wvg.vlaanderen.be

DEEL II. Revalidatieovereenkomsten

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- beheer van de overeenkomsten: onderhandelingen m.b.t. nieuwe overeenkomsten, ontwerp voorstellen aan beslissend orgaan (nu College van Geneesheren-Directeurs) en aan een commissie voor begrotingscontrole, in toepassing brengen van beslissingen/advies. Wijzigingen in prijzen en bepalingen voorstellen en opvolgen

- zorgen voor informering ziekenfondsen

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Het RIZIV, onder bevoegdheid van de federale minister voor Volksgezondheid en Sociale Zekerheid (Laurette Onkelinx). Coördinator van de revalidatie-afdeling is Geert Verscuren, Adviseur. Voor belangrijke beleidsinformatie is binnen het RIZIV wel de instructie verspreid, dat hiervoor de leidend ambtenaar (Jo De Cock) moet gecontacteerd worden.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- De wet op de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging, gecoördineerd op 14 juli 1994, art. 22, 6° en 23 § 3. Hierin wordt de procedure voor het sluiten van overeenkomsten voor revalidatie beschreven.
- K.B. van 9 juli 2000 delegatie toestemming voor tegemoetkoming in de kosten van de revalidatieverstrekingen
- K.B. van 3 mei 2006 (toestemming voor de tegemoetkoming in de kosten van de revalidatieverstrekingen: College van geneesheren-Directeurs of adviserend geneesheer)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De overname van 84 overeenkomsten, wat overeenkomt met 91 centra en diensten (sommige overeenkomsten hebben betrekking op meerdere campussen)

Aandachtspunten:

- (voorlopig ?) gaan we uit van 84 overeenkomsten, waarbij veruit de meeste betrokken centra niet gebonden zijn aan ziekenhuizen (81 op 91). Dit beeld wordt helemaal verschillend als met “motorische revalidatie” ook “locomotorische en neurologische revalidatie” en/of “evaluatie mobiliteitshulpmiddelen” wordt bedoeld. Dan zouden er nog 103 overeenkomsten (met centra die wel aan ziekenhuizen gebonden zijn) bijkomen ! Op dit punt moet zo snel mogelijk volledige klaarheid komen.
- Van de 91 centra heeft de meerderheid (66) reeds specifieke banden met de Vlaamse Overheid, via erkenning en/of subsidiëring door VAPH en VIPA. (zie bijgevoegde tabel)
- De tegemoetkomingen gebeuren via de ziekenfondsen, die dus ook betrokken partij zijn

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Info te leveren door het RIZIV

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Info te leveren door RIZIV. Huisvesting van personeel speelt waarschijnlijk geen rol.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Info te leveren door RIZIV

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Hangt af van antwoord RIZIV.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Info te leveren door RIZIV

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Info te leveren door RIZIV

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

H.a.v. info vanwege RIZIV.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Hoofdzakelijk 3 mogelijkheden:

- toevoeging van de bevoegdheid aan het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (dat reeds een deel van de betrokken centra erkent en subsidieert)
- nieuwe afdeling binnen Agentschap Zorg en Gezondheid, met samenbrengen van alles wat revalidatie is
- Nieuwe EVA of IVA binnen departement Welzijn, Volksgezondheid & Gezin, eveneens met samenbrengen van alles wat revalidatie is

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

VAPH: 320 personeelsleden.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

(Nog) geen draaiboek. Voor andere opmerkingen: zie aandachtspunten

F. Contactpersoon

Naam: Jan Stevens

Graad: Directeur-arts

Entiteit: Medische cel, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid (ODB)

Tel: 02 225 85 06

e-mail: jan.stevens@vaph.be

Fiche 24. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Homogenisering van de geestelijke gezondheidszorg

Uittreksel akkoord: p. 34

De overlegplatforms geestelijke gezondheidszorg worden aan de deelstaten overgedragen. De volledige bevoegdheid inzake de psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT) en de initiatieven Beschut Wonen (BeWo) wordt naar de Gemeenschappen overgeheveld.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Regelgevende bevoegdheid (erkenningnormen, programmatienormen, reconversie, ...)
- Financiering (inclusief bouw mn verbouwing/aankoop van aanloopadres IBW, niet voor de woningen waar bewoners wonen en bouw PVT)

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

- FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Dienst Psychosociale Gezondheidszorg, Cel Geestelijke Gezondheidszorg
http://www.health.belgium.be/eportal/Healthcare/Specialisedcare/Mentalhealth/714695_NL

- R.I.Z.I.V., Dienst voor geneeskundige verzorging, Directie Verzorgingsinstellingen
<http://www.riziv.be/care/nl/mental-health/contacts/index.htm>

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

!!! Deze opsomming geeft een overzicht van de belangrijkste regelgeving. Deze lijst is zeker niet als limitatief te interpreteren

Niveau FOD :

- Ziekenhuiswet (Gecoördineerde wet betreffende de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, gecoördineerd op 10 juli 2008)
- Verschillende koninklijke besluiten van 10 juli 1990 betreffende initiatieven van beschut wonen, psychiatrische verzorgingstehuizen, samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten.
- Regelgeving omtrent overlegplatforms geestelijke gezondheidszorg.

Niveau RIZIV :

- Besluiten

- PVT - ministerieel besluit van 10 juli 1990 tot vaststelling van de tegemoetkoming van de verplichte verzekering in de psychiatrische verzorgingstehuizen (gecoördineerde versie van 28/03/2011) (PDF - 20 KB - Word - 36 KB)
- Voorwaarden voor tegemoetkoming in een PVT: Uittreksel van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 (artikelen 147 tot 153bis) (PDF - 163 KB - Word - 66 KB)

-Overeenkomsten

- PVT/2007- Overeenkomst tussen de psychiatrische verzorgingstehuizen en de verzekeringsinstellingen
gecoördineerde tekst op 03/12/2009 (PDF - 47 KB - Word - 126 KB)

-Omzendbrieven naar PVT/IBW/..

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Naast de erkennings- en inspectiebevoegdheid, die de Vlaamse Gemeenschap nu al heeft, zal de bevoegdheid om de bedoelde instellingen te normeren (erkenningnormen, programmatienormen, bouwtechnische normen, ...) nu ook naar de Vlaamse Gemeenschap komen. Ook de financiering van bedoelde leefvormen wordt overgedragen (ook: bouwwerken), net als bepaalde RIZIV-conventies (vb.: volwassenen en kinderen).

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

- Moet worden nagevraagd bij FOD Volksgezondheid en RIZIV.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

- Moet worden nagevraagd bij FOD Volksgezondheid en RIZIV.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

- Moet worden nagevraagd bij FOD Volksgezondheid en RIZIV.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Moet worden nagevraagd bij FOD Volksgezondheid en RIZIV.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

- Moet worden nagevraagd bij FOD Volksgezondheid en RIZIV.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

- Moet nagevraagd worden bij FOD Volksgezondheid en RIZIV.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Schatting is afhankelijk van antwoord op vragen hierboven.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?
[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, Afdeling Residentiële en Gespecialiseerde Zorg, Team Algemene Ziekenhuizen en Geestelijke Gezondheidszorg

VIPA

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Team AZ/GGZ: deel GGZ (exclusief CGG): circa 3 FTE

VIPA : aan te vullen

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Naast de bevoegdheid om de erkenningsnormen op te stellen, is het ook wenselijk/noodzakelijk dat ook de regelgevingsdossiers van de vroegere regelgeving raadpleegbaar worden. (vb.: adviezen Raad van State, e.d.m.)

Er is onduidelijkheid over welke RIZIV-conventies juist worden overgedragen, en welke middelen hier tegenover zullen staan.

Daarnaast zijn door de FOD en RIZIV verschillende projecten opgestart binnen de GGZ. Welke impact dit heeft naar IBW, overlegplatforms en PVT en bevoegdheden/opdrachten voor Vlaanderen is niet duidelijk gekend op dit ogenblik.

F. Contactpersoon

Naam: Danny Vandewalle
Graad: Jurist (Adjunct van de directeur)
Entiteit: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Tel: 02 553 35 22
e-mail: danny.vandewalle@wvg.vlaanderen.be

Fiche 25. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Homogenisering van het preventiebeleid

Uittreksel akkoord: p. 34

“- Alleen de deelstaten kunnen preventie-initiatieven nemen. Als die preventieve acties de medewerking vragen van zorgverstrekkers door middel van terugbetaalde prestaties (bv. screeningshonoraria of het honorarium voor het toedienen van een vaccin) dan kunnen die prestaties vanuit het RIZIV worden gehonoreerd. Dit kan op asymmetrische wijze met het RIZIV worden overeengekomen.

- De middelen die momenteel federaal worden ingezet voor preventie worden overgedragen, alsook het Fonds ter bestrijding van verslavingen.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

De omschrijving uit het akkoord is **te vaag en onduidelijk** om deze, en vele andere, vragen te beantwoorden:

- er is niet gedefinieerd wat onder preventie-initiatieven wordt verstaan, bijvoorbeeld (niet limitatief):
  - o heel wat initiatieven binnen de zogenaamde ‘curatieve’ sector gaan eigenlijk om preventie, zo is het beleid rond het behandelen van hypertensie en cholesterolverlaging louter preventief van aard in het kader van de aanpak in functie van het cardiovasculair risicoprofiel en dit naast een beleid voor gezonde voeding en beweging en rookstop en reductie van alcoholgebruik;
  - o In ziekenhuizen worden op basis van goodwill preventiestrategieën toegepast, bv in de zorg voor suïcidepogers. Dit is voor de preventie van zelfdoding een zeer relevante preventiestrategie, behoort het tot de Vlaamse bevoegdheden om ziekenhuizen te verplichten tot medewerking? Dit zou de werking aanzienlijk vergemakkelijken en verbeteren.
  - o productnormering (vb. veilig speelgoed) en beschikbaarheid van middelen (vb. tabak, alcohol, kleine verpakkingen geneesmiddelen, verkrijgbaarheid van geneesmiddelen, prijzenpolitiek gezonde en ongezonde producten...) zijn vaak efficiënte preventie-initiatieven. Horen die hier onder?
  - o Vaccinatiebeleid: enkel basisvaccins die nu al medegefinancierd worden, ook vaccins die wel in de (basis)vaccinatiekalender of adviezen van de Hoge Gezondheidsraad opgenomen zijn maar niet gratis verstrekt worden door de Gemeenschappen (bv. Tegen rota, tegen influenza) of ook de andere vaccins waaronder reizigersvaccins die nu via apotheek worden verkocht?
  - o En wat met wapeninzamelingen, wordt dit ook een Vlaamse bevoegdheid? Dit is ook op preventief vlak relevant.
  - o Wat met de federale “subsidie” aan ziekenfondsen voor het uitvoeren van preventie-initiatieven?
  - o Wat met chemoprophylactische medicatie?
- onvoldoende homogeniteit, bijvoorbeeld:
  - o de opmerking hierboven;
  - o preventieacties door tandartsen wordt vermeld bij eerstelijnsgezondheidszorg;
  - o de kunstmatige afsplitsing van preventie-initiatieven en preventie-budgetten los van RIZIV-initiatieven en RIZIV-budgetten is niet werkbaar;

- o de formulering 'kunnen die prestaties vanuit het RIZIV worden gehonoreerd' is vrijblijvend en verwarrend; bijvoorbeeld: momenteel is er geen enkele federale (RIZIV)-terugbetaling voor het toedienen van vaccins in private praktijken. Alleen vaccinaties in de georganiseerde preventie (CLB, K&G) zijn momenteel volledig gratis (vaccin + toediening) voor de gebruiker. Het Institutioneel akkoord lijkt de mogelijkheid van terugbetaling in private praktijken formeel te voorzien, wat zeker nieuwe mogelijkheden voor het vaccinatiebeleid opent.
- geen duidelijke informatie over de verhouding tussen de overgehevelde taken en de overgehevelde budgetten (vb. budget 'preventieacties door tandartsen' is veel kleiner dan het budget 'preventieve tandzorg')

Conclusie: er zou best, op basis van onderhandelingen, meer informatie gevraagd worden aan de federale overheid over een precieze omschrijving van de bedoelde preventie-initiatieven en bijhorende budgetten. Vanuit het Vlaamse niveau hebben wij geen volledig overzicht van alle initiatieven die het federale niveau neemt op vlak van preventie.

Over **welke preventie-initiatieven** zou het kunnen gaan?

De oplijsting is wellicht nog onvolledig: na te vragen bij federaal.

1. Vaccinatiebeleid (basisvaccinatieschema en andere):
  - 1.1. Vaccins
    - 1.1.1. Basisvaccins
    - 1.1.2. Vaccin(s) in GMD+ (Td)
    - 1.1.3. Vaccins voor risicogroepen
    - 1.1.4. Reïsvaccinaties
  - 1.2. Prestaties (toediening)
2. Milieugezondheid
3. Seksuele gezondheid
  - 3.1. HIV en SOI beleid, met inbegrip van de aids-referentiecentra
  - 3.2. Initiatieven m.b.t. contraceptie en ongewenste zwangerschap
4. Preventie in de eerstelijnsgezondheidszorg
  - 4.1. GMD + (preventiemodule globaal medisch dossier en gezondheidsgids)
  - 4.2. Preventieve mondzorg (kinderen, ouderen)
5. Kankerpreventie als onderdeel van het nationale kankerplan
  - 5.1. Kanker voorkomen
    - 5.1.1. Gezonde leefstijl
    - 5.1.2. Vaccinatie tegen humaan papillomavirus (HPV)
    - 5.1.3. Omgevingsfactoren
  - 5.2. Tijdig opsporen
    - 5.2.1. Bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker
    - 5.2.2. Bevolkingsonderzoek naar borstkanker
    - 5.2.3. Bevolkingsonderzoek naar darmkanker
    - 5.2.4. Awareness
6. Nationaal voedings- en gezondheidsplan en de relatie tot het Vlaams actieplan voeding en beweging
7. Ongevallenpreventie
  - 7.1. Vallen bij ouderen
  - 7.2. Brandveiligheid e.a. beschermende maatregelen
8. Bedrijfsgezondheidszorg (werkomgeving als risico, maar ook als gezondheidsbevorderende omgeving): medisch toezicht en risicobeheersing: o.a. pesten, geestelijke gezondheid, voeding, beweging, middelengebruik ...
9. Zeldzame aandoeningen: bevolkingsonderzoek naar aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen (11 aandoeningen en nieuw op te sporen aandoeningen zoals mucoviscidose)

10. Tabak, alcohol en drugs
  - 10.1. Rookstopbegeleiding
  - 10.2. Fonds verslavende middelen
  - 10.3. Algemene cel
11. Preventie m.b.t. geestelijke gezondheidsproblemen en zelfdoding: bijvoorbeeld:
  - 11.1. universele richtlijn over de preventie van zelfdoding te implementeren in alle zorginstellingen.
  - 11.2. op suïcidaliteit gerichte behandeling, voorafgaand aan verdere psychotherapie,
  - 11.3. deskundigheidsbevordering van medewerkers, betrekken van het sociale netwerk en andere hulpverleners, het opvolgen van het zorgpad en actief betrekken van eerstelijns hulpverleners zoals huisartsen.
  - 11.4. Aandacht voor de preventie van zelfdoding in alle artikel 107 projecten, niet enkel binnen de functie 1, maar meer algemeen, op elk niveau van het art 107 zorgnetwerk, analoog aan de aanbevelingen voor psychiatrische en algemeen ziekenhuizen.
12. Voor de preventie van ggz problemen is o.a. erkenning en terugbetaling van psychotherapie aangewezen.
13. Preventie van en bij chronische aandoeningen

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Voornamelijk:

- RIZIV
- FOD Volksgezondheid
- Andere in functie van hoe breed men preventie-initiatieven omschrijft

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Onvolledig, na te vragen bij federaal:

1. RIZIV-regelgeving
2. KB 78 (uitoefening gezondheidszorgberoepen)
3. Protocollen:
  - 3.1. Preventieprotocol
  - 3.2. Vaccinatieprotocol
  - 3.3. Protocol bortschankeropsporing
4. Economische zaken (prijzenpolitiek)
5. Consumentenzaken
6. Patiëntenrechten (informed consent)
7. Wetgeving experimenten op de menselijke persoon
8. ...

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Nog veel onduidelijkheid en niet noodzakelijk meer homogeniteit in de bevoegdheden. Veel zal afhangen van de **politieke ambitie om** maximaal de bevoegdheden op te nemen en **te heroriënteren**.

Enkele voorbeelden:

- GMD+, eerstelijnsgezondheidszorg, ondersteuning huisartsgeneeskunde: heeft Vlaanderen de ambitie hier eigen accenten te leggen of zal men gewoon verder zetten wat bezig was? Wil men de middelen heroriënteren naar een meer geïntegreerde multidisciplinaire aanpak?
- Het huidige preventieprotocol en de RIZIV-reglementering late toe om screeningsprogramma's meer centraal te organiseren (zoals in andere EU-landen) waarbij het RIZIV Vlaanderen financiert voor de technische prestaties. Vlaanderen zou met verstrekkers contracten kunnen sluiten en zo de kwaliteit beter bewaken.
- Door het vaccinatiebeleid zo aan te pakken dat alle door de Hoge Gezondheidsraad aanbevolen vaccins (cf evidence base, kosteneffectiviteit) via overheidsopdrachten worden aangekocht kan waarschijnlijk budget vrijkomen voor andere initiatieven.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Dit wordt best door de Vlaamse Regering opgevraagd bij de federale instanties.

Richtinggevende informatie: *nog later aan te vullen (cf indeling onder punt A 1) op basis van elders verkregen informatie*

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Dit wordt best door de Vlaamse Regering opgevraagd bij de federale instanties. Vermoedelijk geen 'goederen' hiervoor.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Dit wordt best door de Vlaamse Regering opgevraagd bij de federale instanties. Vermoedelijk

geen 'lasten van het verleden', met uitzondering van achterstallige betalingen voor vaccins en andere prestaties.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Veel hangt af van de ambitie van de Vlaamse overheid ter zake. Zie ook A. 4.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Dit wordt best door de Vlaamse Regering opgevraagd bij de federale instanties.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Dit wordt best door de Vlaamse Regering opgevraagd bij de federale instanties.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt hieromtrent over te weinig informatie. Veel hangt af van de ambitie van de Vlaamse overheid ter zake. Zie ook A. 4.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?
[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Vaccinaties en milieugezondheid ((federaal personeel binnen de nationale cel milieu en gezondheid): Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Toezicht Volksgezondheid

Rest: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Preventie, Eerstelijns en Thuiszorg, team Preventie

Men kan zich ook afvragen of ten gevolge van deze staatshervorming zich geen herschikking opdringt binnen het Agentschap. Zo zou het samengaan van 'preventie' en 'eerstelijnsgezondheidszorg' enerzijds en 'ouderenzorg' en 'thuiszorg' anderzijds niet onlogisch zijn. Ook op vlak van 'geestelijke gezondheidszorg' zijn er raakvlakken tussen eerstelijns, gespecialiseerde zorg en preventie.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Vaccinaties en milieugezondheid: 69 personeelsleden

Rest: team preventie: 12 personeelsleden

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Het team preventie heeft regelmatig contacten met de federale overheid in het kader van de voorbereiding van de interministeriële conferentie volksgezondheid en de algemene cel middelengebruik.

Rond de zesde staatshervorming zijn er nog geen concrete initiatieven genomen binnen de genoemde overlegorganen.

F. Contactpersoon

Naam: Pieter Vandenbulcke
Graad: Teamverantwoordelijke
Entiteit: Agentschap Zorg en Ge
Tel: 02 553 35 94
e-mail: pieter.vandenbulcke@wvg.vlaanderen.be

Fiche 26. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg

Uittreksel akkoord: p. 34-35

“De ondersteuning van de gezondheidszorgberoepen van de eerste lijn en de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg (Impulsefonds, Huisartsenkringen, Lokaal Multidisciplinaire netwerken (LMN), Geïntegreerde Diensten Thuiszorg (GDT), preventieacties door tandartsen...) worden aan de deelstaten overgedragen.

- De palliatieve netwerken en de palliatieve multidisciplinaire teams worden aan de deelstaten overgedragen.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Impulsefonds:

Om de vestiging en de werking van huisartsenpraktijken te ondersteunen werden extra financiële middelen vrijgemaakt via het “Impulsfonds voor de huisartsgeneeskunde” binnen de begroting van de verzekering voor geneeskundige verzorging.

- [Impulseo I](#) voorziet een financiering om :
  - Jonge huisartsen te helpen bij de installatie van hun praktijk
  - Huisartsen te stimuleren om zich te installeren in zones die een tekort aan huisartsen kennen.
- [Impulseo II](#) voorziet een financiële ondersteuning voor een onthaal- en administratief bediende voor huisartsengroeperingen

Huisartsenkringen (HAK):

Erkennen en subsidiëren van HAK.

Lokale Multidisciplinaire netwerken (LMN):

Lokale multidisciplinaire netwerken zijn pilootprojecten ter ondersteuning van de zorgtrajecten, gefinancierd door het RIZIV. Deze netwerken werven één of meerdere zorgtrajectpromotoren aan om de samenwerking tussen de verschillende zorgverleners, namelijk de huisarts, specialist en andere zorgverleners, in het kader van de zorgtrajecten te ondersteunen. De initiatiefnemers voor deze projecten zijn de huisartsenkringen in samenwerking met de GDT's. De Nationale Commissie Geneesheren-Ziekenfondsen wenst de mogelijkheid te bieden om deze 'good practices' uit te breiden. De bedoeling is dus niet nieuwe structuren ter coördinatie van de zorg op te zetten, maar de bestaande actoren in hun samenwerking en interactie te ondersteunen met een financiële stimulus. De lokale huisartsenkring(-en) neemt/nemen het initiatief om een actieplan voor 4 jaar op te maken en nodigt/nodigen de lokale geïntegreerde dienst voor thuisverzorging (GDT) uit daaraan mee te werken.

Opdrachten na overdracht bevoegdheid: jaarlijks subsidiëren van de Lokale Multidisciplinaire Netwerken. Opvolging van deze pilootprojecten (onder meer door jaarlijks overleg met de LMN).

Geïntegreerde Diensten Thuiszorg (GDT):

Subsidiëren van GDT's

Preventieacties door tandartsen: ???

Samenwerkingsverbanden Palliatieve Zorg:

Palliatieve netwerken worden nu reeds door Vlaanderen erkend en gesubsidieerd. Het zijn de Palliatieve Samenwerkingsverbanden die door Vlaanderen erkend worden, en met federale middelen worden gefinancierd. In Vlaanderen vallen de palliatieve netwerken samen met de "**palliatieve samenwerkingsverbanden**". Alle palliatieve zorgverleners van een bepaalde regio zijn hierin vertegenwoordigd.

Oprichting na overdracht: subsidiëren Palliatieve Samenwerkingsverbanden

Palliatieve multidisciplinaire teams (multidisciplinaire begeleidingsequipe):

Elk palliatief samenwerkingsverband heeft een multidisciplinaire begeleidingsequipe. Die equipe bestaat uit een team van **deskundigen in de palliatieve zorg** die andere zorgverleners of patiënten en hun mantelzorgers kunnen ondersteunen. Die deskundigen worden meestal enkel ingeschakeld in complexe zorgsituaties.

De multidisciplinaire begeleidingsequipes zijn verbonden aan de **federale palliatieve samenwerkingsverbanden**. In Vlaanderen zijn die samenwerkingsverbanden hetzelfde als de "palliatieve netwerken". Daar zijn alle palliatieve zorgverleners van een bepaalde regio in vertegenwoordigd.

De multidisciplinaire begeleidingsequipes hebben overeenkomsten met het **RIZIV**. Het RIZIV bepaalt de minimale criteria voor de samenstelling van de equipe, de opdrachten en werkingsvoorwaarden.

De multidisciplinaire begeleidingsequipes worden gefinancierd op basis van een systeem van forfaitaire vergoedingen per begeleide patiënt.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Impulsefondsen: RIZIV

Erkennen en subsidiëren van HAK: FOD Volksgezondheid

Lokale Multidisciplinaire netwerken (LMN): RIZIV

Subsidiëren van GDT's: RIZIV

contactpersonen: Marc Glorieux, GSM 0479-73 13 33, Muriel Quinet: 02-524 85 78 en Henk Vanden Broele: 02-524 97 16.

Preventieacties door tandartsen: ???

Palliatieve Samenwerkingsverbanden: FOD Volksgezondheid

contactpersonen: Timo Thibo, Marijke Ghysels: 02-210 47 84 en Pol Gerits: 02-210 44 47.

Palliatieve multidisciplinaire teams (multidisciplinaire begeleidingsequipe): financiering RIZIV,

contactpersoon: Koen.Deraedt@riziv.fgov.be , Attaché, RIZIV, Directie verzorgingsinstellingen- en diensten, Afdeling Revalidatie, tel: 02 739 73 77.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

Impulsefonds:???

Huisartsenkringen (HAK):

Opdrachten huisartsenkringen

8 JULI 2002. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de opdrachten verleend aan huisartsenkringen
DECEMBER 2004. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 juli 2002 tot vaststelling van de opdrachten verleend aan huisartsenkringen

Voorwaarden voor de erkenning

28 JUNI 2002. - Ministerieel besluit tot vaststelling van de voorwaarden tot het verkrijgen van de erkenning van huisartsenkringen

Erkenningmodaliteiten

16 DECEMBER 2002. - Ministerieel besluit tot vaststelling van de erkenningsmodaliteiten van de huisartsenkringen

Subsidiëring huisartsenkringen

4 JUNI 2003. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden overeenkomstig dewelke de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen een financiële tegemoetkoming verleent in de werking van de huisartsenkringen erkend overeenkomstig de normen vastgesteld op basis van artikel 9 van het koninklijk besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

31 OKTOBER 2005. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden overeenkomstig dewelke de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen een financiële tegemoetkoming verleent in de werking van de huisartsenkringen erkend overeenkomstig de normen vastgesteld op basis van artikel 9 van het koninklijk besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen

21 FEBRUARI 2011. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden overeenkomstig dewelke de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen een financiële tegemoetkoming verleent in de werking van de huisartsenkringen erkend overeenkomstig de normen vastgesteld op basis van artikel 9 van het koninklijk besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen

Erkenning huisartsenkringen

12 MAART 2003. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen

28 MEI 2003. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen

13 JUNI 2003. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen

24 MAART 2004. - Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 12 maart 2003 houdende erkenning van huisartsenkring

24 MAART 2004. - Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 mei 2003 houdende erkenning van huisartsenkring

6 APRIL 2004. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen

6 JULI 2004. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen

19 JULI 2004. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen en tot wijziging van de ministeriële besluiten van 12 maart 2003 en van 28 mei 2003 houdende erkenning van huisartsenkringen

9 NOVEMBER 2004. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen en tot wijziging van de ministeriële besluiten van 12 maart 2003 en van 28 mei 2003 houdende erkenning van huisartsenkringen

11 OKTOBER 2005. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen en tot wijziging van de ministeriële besluiten van 12 maart 2003 en van 28 mei 2003 houdende erkenning van huisartsenkring

10 JULI 2006. - Ministerieel besluit houdende erkenning van huisartsenkringen en tot wijziging van de ministeriële besluiten van 12 maart 2003 en van 28 mei 2003 houdende erkenning van huisartsenkring

28 FEBRUARI 2007. - Ministerieel besluit houdende definitieve erkenning van huisartsenkringen

28 AUGUSTUS 2007. - Ministerieel besluit houdende definitieve erkenning van huisartsenkringen

22 APRIL 2008. - Ministerieel besluit houdende definitieve erkenning van huisartsenkringen

3 MAART 2009. - Ministerieel besluit houdende definitieve erkenning van een huisartsenkring

12 FEBRUARI 2010. - Ministerieel besluit houdende definitieve erkenning van huisartsenkringen

Lokale Multidisciplinaire netwerken (LMN):

Voor de subsidiëring van de LMN bestaat momenteel nog geen regelgeving. Het gaat nog om pilootprojecten.

Op datum van 21 december 2009 zijn in totaal 58 pilootprojecten "Lokaal Multidisciplinair Netwerk" (LMN) goedgekeurd door het verzekeringscomité. Zie: Lijst van de goedgekeurde pilootprojecten - PDF

www.zorgtraject.be/NL/Professioneel/network/pdf/pilotProjects.pdf

Voor het sluiten van zorgtrajecten werd een Koninklijk Besluit uitgevaardigd: KB van 21 januari 2009 tot uitvoering van artikel 36 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat betreft de zorgtrajecten, gewijzigd bij het KB van 14 december 2011.

Geïntegreerde Diensten Thuiszorg (GDT):

KB 14 mei 2003 tot vaststelling van de verstrekkingen omschreven in artikel 34, eerste lid, 13°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

Verordening van 28 juli 2003: Hoofdstuk XII - gecoördineerde versie

MB van 18 november 2005 tot vaststelling van het bedrag en de voorwaarden waarin een tegemoetkoming kan worden toegekend voor de verstrekkingen omschreven in artikel 34, eerste lid, 13° van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (BS 30 november 2005)

Extra info:

- [Bijkomende uitleg inzake de tegemoetkomingen aan de GDT's](#)
- [Overzicht van de wijzigingen van de regels voor patiënten met een verminderde fysieke zelfredzaamheid \(PDF - 15 KB\)](#)
- [Overzicht van de regels inzake de patiënten in een persisterende vegetatieve status \(PDF - 16 KB\)](#)

Preventieacties door tandartsen:

Palliatieve Samenwerkingsverbanden:

Koninklijk besluit van 19 juni 1997 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de samenwerkingsverbanden, inzake palliatieve verzorging tussen verzorgingsinstellingen en diensten

Koninklijk besluit van 19 juni 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan een samenwerkingsverband inzake palliatieve zorg moet voldoen om te worden erkend.

Koninklijk besluit van 19 juni 1997 houdende vaststelling van de subsidie toegekend aan de samenwerkingsverbanden inzake palliatieve verzorging tussen verzorgingsinstellingen en -diensten en houdende regeling van de toekenningsprocedure.

Koninklijk besluit van 16 december 1997 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 juni 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan een samenwerkingsverband inzake palliatieve zorg moet voldoen om te worden erkend.

Koninklijk besluit van 19 april 1999 tot wijziging van het koninklijk besluiten van 19 juni 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan een samenwerkingsverband inzake palliatieve zorg moet voldoen om te worden erkend, en houdende vaststelling van de subsidie toegekend aan de samenwerkingsverbanden inzake palliatieve verzorging tussen verzorgingsinstellingen en -diensten en houdende regeling van de toekenningsprocedure.

Koninklijk besluit van 4 oktober 2001 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 juni 1997 houdende vaststelling van de subsidie toegekend aan de samenwerkingsverbanden inzake palliatieve verzorging tussen verzorgingsinstellingen en -diensten en houdende regeling van de toekenningsprocedure

Koninklijk besluit van 4 oktober 2001 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 juni 1997 houdende vaststelling van de normen waaraan een samenwerkingsverband inzake palliatieve zorg moet voldoen om te worden erkend

Palliatieve multidisciplinaire teams (multidisciplinaire begeleidingsequipe):

Een officiële regelgeving voor de multidisciplinaire begeleidingsequipes kwam er met het K.B. van 13 oktober 1998, waarin de minimale criteria werden vastgelegd waaraan de overeenkomsten tussen de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging en het Comité van de Verzekering voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV moeten voldoen.

In de conventies met het RIZIV zijn de basisopdrachten van de equipe opgenomen.

In het K.B. van 13 oktober 1998 worden de elementaire werkingsvoorwaarden voor de equipes bepaald.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Deze overdracht geeft een homogeen bevoegdheidspakket voor wat de palliatieve zorg betreft. Maakt dan ook een consequent en transparant beleid mbt de organisatie van de palliatieve zorg in Vlaanderen mogelijk. Maakt tevens een efficiëntere inzet van subsidies mogelijk. Ook de overdracht van de organisatie van de GDT's heeft deze opportuniteiten.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op inspectie. De impact heeft te maken met het feit dat de geregionaliseerde voorzieningen ook zullen moeten geïnspecteerd worden. Eventuele federale inspectieactiviteiten moeten worden overgeheveld.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid (VAZG) beschikt alleen over de actuele gegevens van de voorzieningen palliatieve zorg (SV en MBE's), zie bijlage.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Geen informatie beschikbaar bij VAZG.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Geen informatie beschikbaar bij VAZG.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

VAZG beschikt hiervoor over te weinig informatie. Veel is afhankelijk van de ambitie van de Vlaamse Overheid terzake.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Geen informatie hieromtrent beschikbaar bij VAZG.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Niet gekend bij VZAG.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

VAZG beschikt hiervoor over te weinig informatie. Veel is afhankelijk van de ambitie van de Vlaamse Overheid terzake.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Preventie, Eerstelijn en Thuiszorg, team Eerstelijn en Thuiszorg

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Team Eerstelijn en Thuiszorg: 17 personeelsleden

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Er zijn nog geen concrete initiatieven met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht.

F. Contactpersoon

Naam: Erna Scheers
Graad: Teamverantwoordelijke
Entiteit: Agentschap Zorg en Gezondheid
Tel: 02- 553 33 55
e-mail: erna.scheers@wvg.vlaanderen.be

Bijlage fiche 26

volgnr . PN	palliatief netwerk (PN)	inwoners PN (bron: ADSEI - toestand d.d. 01/01/2009)	Vlaamse subs. PN 2010	federale subsidie SV 2010 (bron: mb 04/06/2010 en mb 17/11/2010)	vlaams PN + federaal SV	MBE	totaal eenmalig forfait + totaal verminderd forfait (gebaseerd op gegevens d.d. 01/10/2011 verstrekt door RIZIV)	vlaams PN + federaal SV + RIZIV-MBE
P01	Palliatieve Hulpverlening Antwerpen	704.445,00	89.893,98	124.996,83	214.890,81	Palliatieve Hulpverlening Antwerpen	565.239,44	780.130,25
P02	Palliatief Netwerk arr. Turnhout	431.843,00	57.205,26	86.327,61	143.532,87	Ispahan (Turnhout)	522.704,00	666.236,87
P03	Palliatief Netwerk arr. Mechelen	321.914,00	40.860,90	70.873,38	111.734,28	Palliatief Netwerk Arrondissement Mechelen	392.100,45	503.834,73
P04	Netwerk Palliatieve Zorg Noorderkempen	273.567,00	32.688,72	64.194,98	96.883,70	Netwerk Palliatieve Zorg Noorderkempen (Wuustwezel)	310.139,16	407.022,86
P05	Palliatief Netwerk arr. Leuven	480.277,00	65.377,44	93.312,15	158.689,59	Palliatief Netwerk Arrondissement Leuven (PANAL)	589.855,29	748.544,88
P06	Netwerk Palliatieve Zorg Brussel-Halle- Vilvoorde (*)	888.914,00	114.410,52	108.862,32	223.272,84	Omega (Halle-Vilvoorde)	692.119,10	915.391,94
P07	Netwerk Palliatieve Zorg Limburg	833.324,00	106.238,34	168.734,17	274.972,51	Listel (Limburg)	773.734,65	1.048.707,16
P08	Netwerk Palliatieve Zorg Gent-Eeklo	590.252,00	73.549,62	108.835,97	182.385,59	Palliatieve Thuiszorg Gent-Eeklo	616.836,86	799.222,45
P09	Netwerk Palliatieve Zorgen Aalst-arr. Dendermonde-Ninove	379.820,00	49.033,08	79.158,21	128.191,29	Netwerk Palliatieve Zorg Regio Aalst - Arrondissement Dendermonde - Regio Ninove	445.716,00	573.907,29
P10	Het Leven Helpen Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-Oost-Vlaanderen	215.785,00	24.516,54	55.852,30	80.368,84	Het Leven Helpen (vzw Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-Oost-Vlaanderen) (Ronse)	291.085,28	371.454,12
P11	Netwerk Palliatieve Zorg Waasland	235.112,00	24.516,54	58.555,82	83.072,36	Netwerk Palliatieve Zorg Waasland (Sint-Niklaas)	314.717,77	397.790,13
P12	Netwerk Palliatieve Zorg Westhoek- Oostende	322.852,00	40.860,90	71.141,43	112.002,33	Palliatieve Zorgen Westhoek (Oostende-Diksmuide)	309.405,60	421.407,93
P13	Netwerk Palliatieve Zorg Noord West- Vlaanderen	268.669,00	32.688,72	63.567,95	96.256,67	Palliatieve Zorg Noord West-Vlaanderen (Brugge)	347.850,36	444.107,03
P14	Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-West- Vlaanderen	307.308,00	40.860,90	68.930,76	109.791,66	Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-West-Vlaanderen (Kortrijk)	346.356,65	456.148,31
P15	De Mantel Palliatief Netwerk regio Roesselare-Izegem-Tielt-Torhout	256.983,00	32.688,72	61.820,21	94.508,93	De Mantel (Roesselare)	289.197,04	383.705,97
		6.511.065,00	825.390,18	1.285.164,09	2.110.554,27		6.807.057,65	8.917.611,92
	(*) Vlaamse overheid brengt voor Brussel 300.000 inwoners in rekening Federale overheid en RIZIV brengt enkel Halle-Vilvoorde in rekening							

Fiche 27. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Samenwerkingsakkoord eHealth

Uittreksel akkoord: p. 35

Het beheer en het gebruik van eHealth en de kennis- en informatieoverdracht.

Het principe daarbij is een wederzijdse en onvoorwaardelijke verplichting tot uitwisseling van beschikbare informatie met respect voor de rechten van de patiënt en de wet voor de bescherming van de persoonlijke levensfeer. Bijgevolg zullen de federale overheid en de deelstaten eHealth cofinancieren.

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Er is een optie genomen in het regeerakkoord en de beleidsnota van minister Vandeurzen om het eHealthplatform als dienstenintegrator aan te duiden. Een voorontwerp van decreet is in voorbereiding. Aangezien de diensten van WVG verweven zijn met de federale gezondheidsdiensten is dit de beste oplossing.

De reeds gerealiseerde basisdiensten van eHealth kunnen de gemeenschappen gratis gebruiken. Voor de nieuw te ontwikkelen diensten zal de gemeenschap de kosten moeten financieren. In functie daarvan is een samenwerkingsakkoord nodig met het oog op het medebeheer van het eHealthplatform.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Met de federale overheid is er al contact geweest, zowel op ambtelijk als op politiek niveau. Met de andere gemeenschappen zou er eveneens contact genomen zijn door de federale dienst.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Voor de nieuwe basisdiensten die gevraagd worden door een gemeenschap zal steeds voorafgaand een prijsraming opgesteld worden. De huidige kosten zullen via medebeheer geregeld worden.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Het is niet duidelijk of de andere gemeenschappen bereid zijn om in deze samenwerking te stappen.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

geen

D. Contactpersoon

Naam: Luc Moens
Graad: afdelingshoofd
Entiteit: Departement WVG
Tel: 02/553.31.08
e-mail: luc.moens@wvg.vlaanderen.be

Fiche 28. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Samenwerkingsakkoord Internationale verplichtingen gezondheidsbeleid

Uittreksel akkoord: p. 35

*“Volgende materies zullen in een samenwerkingsakkoord geregeld worden:
De nalevingsmodaliteiten van internationale verplichtingen i.v.m. het gezondheidsbeleid:
Het principe daarbij is dat de federale overheid hieromtrent het nodige overleg organiseert wanneer de
bestaande overlegstructuren (COORMULTI) hier nog niet in voorzien.”*

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

Aangezien in het akkoord is voorzien dat de federale overheid coördineert en het nodige overleg organiseert, zal dit niets veranderen aan de huidige situatie.

In de praktijk gebeurt dit nu immers ook: voor internationale verplichtingen in principe via COORMULTI of DGE (FOD Buitenlandse Zaken); zoniet door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Neen

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

- Geen financiële gevolgen

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

- Het is niet duidelijk wat precies onder ‘internationale verplichtingen’ valt. Dit zal moeten gedefinieerd worden.
- Er is geen sprake van internationale vertegenwoordiging, al dan niet gerelateerd aan deze verplichtingen; dit is nochtans net een eeuwig discussiepunt.

DiV: mogelijk overlap met andere structuren, bv. voor conventies waar gezondheid een onderdeel van is maar die ruimer gaan?

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

D. Contactpersoon

Naam: Machteld Wauters

Graad: Adjunct van de directeur

Entiteit: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid – afdeling Informatie en Ondersteuning

Tel: 02-553 35 34

e-mail: machteld.wauters@wvg.vlaanderen.be

Fiche 29. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Samenwerkingsakkoord contingentieringsmodaliteiten gezondheidszorgberoepen

Uittreksel akkoord: p. 35

*“Volgende materies zullen in een samenwerkingsakkoord geregeld worden:
De bevoegdheid inzake de subquota wordt aan de Gemeenschappen overgedragen.”*

Vooraf: Zowel voor het invullen van deze fiche, als voor het uitwerken van het samenwerkingsakkoord zelf, zal nog overleg moeten gevoerd worden met het beleidsdomein OV. De bepaling van de subquota's (vb.: meer geriateren nodig in Vlaanderen) zal immers een weerslag hebben op het opleidingsaanbod van de universiteiten.

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Door de beknoptheid van de omschrijving is het zeer moeilijk om in te schatten welke impact bedoeld samenwerkingsakkoord kan/zal hebben.

De Commissie Planning Medisch Aanbod zal in deze materie richtlijnen kunnen opgelegd worden, opgesteld door de Vlaamse Gemeenschap, zodat de specifieke noden voor de Vlaamse Gemeenschap meer kunnen beantwoord worden.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

NEEN

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

- In eerste opzicht zijn er geen/weinig financiële gevolgen te bedenken.
- Er zullen vooral afspraken moeten gemaakt worden over hoe, en over welke, richtlijnen kunnen opgelegd worden aan de Commissie Planning Medisch Aanbod.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Nog niet in te schatten.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

- Zie ook fiche 30. Het samenwerkingsakkoord dat daar bedoeld wordt (inzake KB nr. 78) kan samen met dit samenwerkingsakkoord over subquota contingentering zorgberoepen

geregeld worden.(N.B.: Commissie Planning Medisch Aanbod wordt opgericht in het KB nr. 78 (artikel 35nonies)).

D. Contactpersoon

Naam: Danny Vandewalle
Graad: Jurist (Adjunct van de directeur)
Entiteit: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Tel: 02 553 35 22
e-mail: danny.vandewalle@wvg.vlaanderen.be

Fiche 30. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Samenwerkingsakkoord KB nr. 78

Uittreksel akkoord: p. 35

*"Volgende materies zullen in een samenwerkingsakkoord geregeld worden:
De aanpassings- en evaluatiemodaliteiten van het KB nr. 78:
De deelstaten worden bevoegd om de zorgverstrekkers te erkennen, met naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden."*

- VOORAF: wat de eerste materie betreft: "de aanpassings- en evaluatiecriteria van het KB. Nr. 78", is het onmogelijk om de impact daarvan op het Vlaams beleid in te schatten. De draagwijdte van het samenwerkingsakkoord kan, door de beknoptheid van de informatie in het Vlinderakkoord, moeilijk ingeschat worden.

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

- Zie ook fiche 29. Het samenwerkingsakkoord dat daar bedoeld wordt ("de bevoegdheid over de subquota inzake contingentering zorgberoepen wordt in een samenwerkingsakkoord geregeld) kan samen met dit samenwerkingsakkoord over KB nr. 78 geregeld worden.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

NEEN

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

I.v.m. erkenning van zorgverstrekkers:

- Afspraken i.v.m. de te volgen procedure;
- Afspraken i.v.m. de werking van de huidige commissies.
- ...

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

- Enorme workload;
- Voor de verschillende types van zorgberoepen zijn er andere procedures (Provinciale Geneeskundige Commissie, Verpleegkundige Commissie bij de FOD Volksgezondheid, ...)

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

- Als we bovenstaande bevoegdheidsoverdracht letterlijk nemen, dan betekent dit ook dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd wordt om de erkenningsbevoegdheid van de Orde der Geneesheren te reguleren. Is dat de bedoeling?

D. Contactpersoon

Naam: Danny Vandewalle
Graad: Jurist (Adjunct van de directeur)
Entiteit: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
Tel: 02 553 35 22
e-mail: danny.vandewalle@wvg.vlaanderen.be

Fiche 31. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

Samenwerkingsakkoord sociale akkoorden voor gezondheidszorgberoepen

Uittreksel akkoord: p. 35

"Volgende materies zullen in een samenwerkingsakkoord geregeld worden:

De wijze waarop het overleg tussen de betrokken overheden m.b.t. de sociale akkoorden voor de gezondheidszorgberoepen wordt georganiseerd.

De federale overheid organiseert een overleg met de deelstaten vooraleer zij sociale akkoorden in de zogenaamde "federale sectoren" afsluit (en, insgelijks, overleggen de deelstaten vooraf met de federale overheid)."

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

Dit samenwerkingsverband zal geen invloed hebben op de opdrachten van het team ELTZ van het VAZG. In geen enkele van onze regelgevingen is er een loonsubsidiëring opgenomen met een rechtstreekse link met de PC's.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Er werden nog geen initiatieven genomen ivm dit samenwerkingsakkoord.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Er is nog teveel onduidelijkheid om nu al een inschatting te maken van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden. Bijgevolg kunnen de gevolgen nog niet worden ingeschat.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

D. Contactpersoon

Naam: Erna Scheers

Graad: Directeur

Entiteit: afdeling Preventie, Eerstelijns en Thuiszorg – Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid

Tel: 02 – 553 33 55
e-mail: erna.scheers@wvg.vlaanderen.be

Fiche 32. Gezondheidsbeleid – artikel 5, §1, I, BWHI

<i>Samenwerkingsakkoord Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg</i>
--

Uittreksel akkoord: p. 35-36

<i>"Volgende materies zullen in een samenwerkingsakkoord geregeld worden: De wijze waarop het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) wordt bestuurd en gefinancierd."</i>

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Het kenniscentrum is opgericht bij de programmawet van 24 december 2002 (B.S 31 december 2002).

De bepalingen beschrijven het beheer, de opdrachten, onderwerpen van studies en de financiering. Het beheer gebeurt uitsluitend door Federale overheidsdiensten (riziv, FOD Volksgezondheid en FOD Sociale Zekerheid). Deze stellen ook het jaarprogramma samen. De onderwerpen sluiten dan ook aan bij de (huidige) bevoegdheden van de federale overheid inzake het gezondheidsbeleid (financiering, allocatie van middelen binnen de gezondheidszorg, evaluatie van de medische praktijk en ziekenhuisactiviteiten, ...).

De bepalingen voorzien dat bij koninklijk besluit de voorwaarden kunnen worden bepaald waarbij de lijst van opdrachtgevers kan worden uitgebreid. (Dit is nog niet gebeurd).

Binnen het beleidsdomein WVG is er niet geopteerd voor een eigen onderzoekscentrum (Wetenschappelijke instelling). Voor het wetenschappelijk onderzoek is gekozen voor de formule van wetenschappelijke steunpunten (SWVG, Steunpunt Milieu en Gezondheid en Steunpunt Armoede).

Wat een gemeenschappelijk beheer en financiering betreft m.b.t. de materies van het Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg is er op niveau van het beleidsdomein nog geen besluitvorming voorbereid.

Indien een samenwerkingsakkoord zou worden afgesloten moet worden nagegaan op welke onderdelen van de huidige bepalingen dit betrekking zal hebben: het beheer, de financiering, de keuze van de onderwerpen en samenstelling van het jaarprogramma, het organogram, ... Ook moeten de modaliteiten worden bepaald.

Er zal moeten worden vastgesteld over welke expertise het kenniscentrum beschikt en de mate van relevantie voor het beleidsdomein m.b.t. de huidige en toekomstige bevoegdheden.

Verder moet worden nagegaan welke consequenties een akkoord zal hebben op de huidige organisatie en ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en de samenwerking met wetenschappelijke instellingen binnen het beleidsdomein (werken met steunpunten).

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

neen

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Indien beslist zou worden tot een cofinanciering zal duidelijk moeten worden bepaald op basis van welke parameters het aandeel van elke overheid zal worden berekend.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

De verwachtingen van de verschillende overheden naar het kenniscentrum toe zouden kunnen verschillen. Moet er een consensus zijn over het jaarprogramma?

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Er is een link met de 'oprichting van een instituut om overlegde antwoorden op de grote uitdagingen inzake de gezondheidszorg te waarborgen' (fiche 21)

D. Contactpersoon

Naam: Luc Moens
Graad: afdelingshoofd
Entiteit: Kenniscentrum WVG
Tel: 02/553.31.08
e-mail: luc.moens@wvg.vlaanderen.be

Fiche 33. Bijstand aan personen – artikel 5, §1, II, BWHI

Mobiliteitshulpmiddelen en hulp aan bejaarden

Uittreksel akkoord: p. 33

"De mobiliteitshulpmiddelen worden aan de deelstaten overgedragen.

De tegemoetkoming hulp aan bejaarden wordt aan de gemeenschappen overgedragen (in Brussel zal de GGC die bevoegdheid krijgen).

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Regelgeving (opstellen nomenclatuur, voorwaarden voor tegemoetkoming), organisatie overleg (meer bepaald met de bandagisten),

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), onder voogdij van de federale minister voor Volksgezondheid en Sociale Zekerheid (mevrouw Laurette Onkelinkx). Contactpersoon: Dr. Ri De Ridder (Directeur-generaal, Dienst voor geneeskundige verzorging). Administrateur-generaal van het RIZIV is Jo De Cock.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Wet: gecoördineerde wet van 14 juli 1994
- Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 en Koninklijk Besluit van 14 september 19984: vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen (bedoeld in art. 24 van de wet van 9 augustus 1963). Art.28 § 8 = mobiliteitshulpmiddelen (bevoegdheid bandagisten). Het K.B. van 12 januari 2005 omvat de huidig geldende nomenclatuur voor mobiliteitshulpmiddelen. Sindsdien werd deze op enkele punten gewijzigd bij andere K.B.'s.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Effect: de totale uitgaven voor tegemoetkoming voor mobiliteitshulpmiddelen bedroegen in 2010 € 34.327.114 voor 67.427 dossiers. Inschatting voor Vlaanderen (60%): 20.596.268 voor 40.456 dossiers.

Aandachtspunten:

- Bij RIZIV geldt geen algemene leeftijdsgrens. Het VAPH voorziet ook in tegemoetkomingen voor rolstoelen, maar daar geldt wel een leeftijdsgrens (de mobiliteitsproblematiek moet reeds bestaan vóór 65 jaar)..
- Mobiliteitshulpmiddelen omvatten niet alleen rolstoelen ! In de nomenclatuur mobiliteitshulpmiddelen vindt men manuele rolstoelen, elektronische rolstoelen, elektronische scooters, manuele kinderrolstoelen, elektronische rolstoelen, stasystemen, orthopedische driewielfietsen, loophulpmiddelen, kussens tegen doorligwonden, modulair aanpasbare systemen ter ondersteuning van de zithouding in een rolstoel, onderstel voor zitschelp . Als het de bedoeling is de overdracht te beperken tot rolstoelen en bijhorende verstrekkingen, dan moet daar snel duidelijkheid over zijn.
- De uitbetalende instanties zijn de ziekenfondsen, zodat zij ook betrokken partij zijn
- Het RIZIV bepaalt de tarieven in overleg met de bandagisten. Dit overleg zal voortgezet moeten worden.
- Het gaat hier om de overdracht van een deel van de ziekteverzekering, en dus een deel van de sociale zekerheid. Dat is min of meer een primeur, en er moet aandacht zijn voor eventuele juridische consequenties.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook mogelijke impact op het Agentschap Zorginspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Het juiste bedrag van het budget wordt aan RIZIV gevraagd. Totale uitgaven in 2010 waren € 34.327.114, waarvan € 28.007.476 m.b.t. rolstoelen en materiaal in verband met rolstoelen. Hier komen wel nog uitgaven voor "maatwerk" bij (bedrag staat niet in de nomenclatuur, bij RIZIV valt dit onder "pseudonomenclatuur").

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Info door RIZIV te leveren.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Info door RIZIV te leveren

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

H.a.v. door RIZIV geleverde info.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Info door RIZIV te leveren

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Info door RIZIV te leveren.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

H.a.v. door RIZIV geleverde info

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Drie mogelijkheden:

- toevoeging van de bevoegdheid aan de bevoegdheden van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). (pro: het VAPH voorziet al in tegemoetkomingen, vooral opleg voor elektronische rolwagens en is dus al enigszins thuis in de materie; contra: het VAPH hanteert een leeftijdsgrens en er bestaat de vrees dat een aantal specifieke regelingen voor personen met een handicap verloren zouden gaan in de zee van bijkomende verstrekkingen)
- nieuwe afdeling bij het Agentschap Zorg en Gezondheid, eventueel met samenbrengen van al de bevoegdheden m.b.t. mobiliteitshulpmiddelen (komt dan over van het VAPH) en met de bevoegdheden inzake revalidatie (zie fiche 23)
- nieuwe IVA of EVA binnen Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, al dan niet met samenbrengen van bevoegdheden m.b.t. mobiliteitshulpmiddelen en revalidatie.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Nog geen overleg of draaiboek.

Andere opmerkingen: zie aandachtspunten

F. Contactpersoon

Naam: Jan Stevens

Graad: Directeur-arts

Entiteit: Medische cel, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid (ODB), VAPH

Tel: 02 225 85 06

e-mail: jan.stevens@vaph.be

Fiche 34. Bijstand aan personen – artikel 5, §1, II, BWHL

Overheveling gezinsbijslagen

Uittreksel akkoord: p. 36

“Overheveling kinderbijslag, geboortepremies en adoptiepremies naar de Gemeenschappen. In Brussel is de GGC bevoegd, met uitsluiting van de twee Gemeenschappen.
- Vóór de overheveling wordt het verschil tussen loontrekkenden en zelfstandigen weggewerkt.
- Tijdens een overgangperiode zullen de Gemeenschappen en de GGC desgewenst een beroep kunnen doen op de huidige betalingsinstellingen om, tegen betaling, het administratieve beheer en de uitbetaling van de kinderbijslagen te blijven verzekeren.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Overdracht van de gezinsbijslag naar de gemeenschappen. Onderdelen van de gezinsbijslag zijn:

1. Kraamgeld: uitgekeerd bij de geboorte van elk kind dat onder één van de kinderbijslagwetten valt.
2. Adoptiepremie.
3. Basiskinderbijslag.
4. Verhoogde wezenbijslag: uitgekeerd indien een ouder overleden is op voorwaarde dat de overlevende ouder niet hertrouwt of geen feitelijk gezin vormt.
5. Toeslagen: leeftijdstoelagen, sociale toeslagen en toeslag voor gehandicapte kinderen.
6. Schoolpremie, eenmalig bedrag begin september voor ouders met schoolgaande kinderen

De Vlaamse Gemeenschap zal o.a. de rol van de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers (RKW) moeten overnemen, met inbegrip van volgende taken:

- beleidsvoorbereiding en toezicht
- verdeling van de subsidies aan de 17 kinderbijslagfondsen
- RKW is ook uitbetalende instantie (kinderbijslagfonds) voor
  - gewaarborgde kinderbijslag
  - ambtenaren waarvoor uitbetalingsbevoegdheid werd overgedragen aan de RKW (bijv. VDAB, onderwijs)
  - contractuelen bij de overheid
  - functie van residuaire uitbetalingsinstelling
    - voor kinderen van grensarbeiders die geen kinderbijslag kunnen krijgen in een Belgische of buitenlandse regeling, kan de RKW kinderbijslag, kraamgeld en een adoptiepremie betalen
    - gehandicapten zonder beroep
    - Studerende ouders

De RKW staat ook in voor de regulering van het stelsel en het beheer van de kennis. Daarnaast is er ook nog het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) die de kinderbijslag voor de zelfstandigen regelt en de inkomsten verdeelt aan de vrije sociale verzekeringsfondsen en de Nationale Hulpkas voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, die de kinderbijslag uitbetalen aan zelfstandigen. De Rijksdienst voor

sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (RSZPP) is het socialezekerheidsorganisme dat bevoegd is voor de provinciale en plaatselijke besturen zoals o.m. de provincies, gemeenten, intercommunales, OCMW's. Tot slot zijn er ook nog de zelfstandige kinderbijslagfondsen die aangestuurd, geïnformeerd en gecontroleerd worden vanuit het RKW.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Sociale Zekerheid, meer bepaald de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers, de RKW, het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, het RSVZ en de Rijksdienst voor sociale zekerheid voor provinciale en plaatselijke overheidsdiensten.

Contactpersoon: Anne Ottevaere, Administrateur-Generaal van de RKW (02-237 27 00 – anne.ottevaere@rkw-onafts.fgov.be)

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

De Kinderbijslagwet voor Werknemers, de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, de wet gewaarborgde gezinsbijslag van 20 juli 1971, het koninklijk besluit van 9 juni 1999 betreffende de beheersrekening en de administratieve reserve van de kinderbijslagfondsen en andere Koninklijke en ministeriële besluiten en omzendbrieven zijn allemaal terug te vinden op de website www.famidoc.be/.

Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen van de Zelfstandigen (RSVZ) werd opgericht op 1 januari 1971 (wet van 21 december 1970) en beheert de sociale zekerheid van de zelfstandigen.

De bij de Rijksdienst aangesloten lokale en provinciale besturen worden opgesomd in artikel 32 van de op 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor werknemers. Deze wet werd aangevuld met de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Vóór de overdracht moet het probleem van het op elkaar afstellen van de bedragen tussen het stelsel van de zelfstandigen en dat van de loontrekkenden worden geregeld, rekening houdend met de budgettaire situatie en de verworven rechten om zoveel mogelijk inkomstenverlies te vermijden. Dit betekent dat het onduidelijk is wanneer de overdracht tot stand zal kunnen komen. Een andere voorwaarde naast de overdracht is het inschrijven van het recht op kinderbijslag in de Grondwet.

Daarnaast bevat het institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming niet veel meer informatie en dus blijven er nog veel vragen open. Het effect van de bevoegdheidsoverdracht kan momenteel dus moeilijk ingeschat worden. Wat we wel weten is dat de problematiek zeer uitgebreid is. Naast de kinderbijslagregeling voor werknemers is er bijvoorbeeld ook een

regeling voor de zelfstandigen is, een voor de overheidssector en ten slotte de gewaarborgde gezinsbijslag, elk van die regelingen met een eigen betaalcircuit.

Aandachtspunten die de Rijksdienst in de Bestuursvereenkomst zelf aanhaalt:

- De architectuur van de rechtsregels voor de kinderbijslag in België steunt op vijf onderscheiden regelingen (vier professionele, met name de werknemers, de overheid in het algemeen, de RSZPPO in het bijzonder en de zelfstandigen, met daaronder een restregeling als sociaal vangnet) waarin zowel overheids- als private instellingen een rol spelen. Die concurrerende regelingen met elk een eigen financiering voorzien in de toekenning van verschillende uitkeringen met eigen toekenningsvoorwaarden.
- Omdat maar in zeer uitzonderlijke gevallen voorzien is in de toekenning van aanvullende kinderbijslag, zijn de verschillende regelingen en hun instellingen telkens exclusief bevoegd voor een bepaald kind. Om dat te garanderen, hanteren al die regelingen eigen anticumulatieregels, die moeten voorkomen dat tegelijk betaald wordt door meer dan één regeling of zelfs door verschillende instellingen van één regeling voor hetzelfde kind.
- De bestaande complexe architectuur zorgt weliswaar globaal gezien voor een efficiënte sociale bescherming, maar toch zijn het evenwicht van het geheel en de interne efficiëntie van de actie van elke regeling afzonderlijk, bedreigd.

Die vaststellingen tonen aan dat een herdenking van het toekenningsstelsel onontkoombaar is, enerzijds met het oog op convergentie van de verschillende professionele regelingen en anderzijds in de zin van een radicale vereenvoudiging van de toekenningsvoorwaarden voor het recht op kinderbijslag binnen een geharmoniseerde bevoegdhedenregeling.

Op het federale niveau is men wel al voorbereidingen aan het treffen voor de uitklaring van de overdracht. Het Beheerscomité van de RKW (waarin vertegenwoordigers van de sociale partners zitting hebben maar ook vertegenwoordigers van de gezinsorganisaties en van de kinderbijslagfondsen) heeft een lijst gemaakt van alle vragen die een oplossing vergen, zodat de bevoegde overheidsinstanties een constructieve dialoog kunnen beginnen voor de uitvoering van de bevoegdheidsoverdracht. Daarnaast zijn al eerste contacten gelegd met het Kabinet van Staatssecretaris Courard die instaat voor de kinderbijslag.

Ook de beleidsnota Sociale Zaken van 20 december 2011 stelt dat het duidelijk is dat 'bij elke stap tijdens de overdracht er opties naar voor treden; er zal moeten worden bepaald welke van die opties het meest geschikt zijn om het algemeen en onontbeerlijk evenwicht te behouden, om de technische en praktische haalbaarheid te waarborgen van de te nemen maatregelen en om de financiële leefbaarheid van het geheel te verzekeren in het belang van alle families van het land'. Er zijn dus nog veel zaken waar beslissingen over moeten genomen worden en waar rekening mee gehouden moet worden.

Aandachtspunten die we nu al kunnen vermelden, zijn:

- De kinderbijslag van werknemers in de privé-sector wordt betaald door het kinderbijslagfonds van de werkgever. Om kinderbijslag te ontvangen, moet je de geboorteakte van de burgerlijke stand overhandigen aan het kinderbijslagfonds. Bij wijziging van werkgever, wijzig je ook van bevoegd kinderbijslagfonds. Dit zorgt voor extra problemen nu de kinderbijslag naar de gemeenschappen overkomt, want dit betekent dat bijvoorbeeld een Vlaming die in Wallonië werkt, kinderbijslag ontvangt volgens het Waalse systeem.
- Het recht op kinderbijslag wordt wel ingeschreven in de Grondwet, maar dit betekent dat ieder kind kinderbijslag moet krijgen, maar niet hoe hoog deze bijslag moet zijn. Verschillen in bedragen kinderbijslag tussen de gemeenschappen is dus mogelijk. Dit betekent dat er een aanzuigeffect kan zijn van ouders die in een gemeenschap wonen met lagere kinderbijslag naar de gemeenschap met een hogere kinderbijslag.

- Nood aan grondige hervorming én vereenvoudiging van het kinderbijslagstelsel. Momenteel zijn er 18 verschillende kinderbijslagfondsen, met RKW inbegrepen. In 2010 was 61,71% van de rechtgevende kinderen geconcentreerd bij de 5 grootste fondsen; RKW kent grootste marktaandeel bij alle verhoogde schalen. Door zo'n groot aantal kinderbijslagfondsen wordt extra tijd en energie gestoken in het informeren en controleren.
- Er worden vraagtekens geplaatst bij de demografische verdeelsleutel en zijn verdere evolutie (beperkt tot alle kinderen van 0 tot 18 jaar) van het kinderbijslagbudget over de verschillende Gemeenschappen. Die benadeelt gemeenschappen waar procentueel meer 18-plussers verder studeren, zoals momenteel in Vlaanderen het geval is. Ook al voorziet een kleine clausule dat de sociale partners kunnen voorstellen om een deel van de welvaartsenveloppe toe te wijzen als in de toekomst blijkt dat meer jongeren hoger onderwijs volgen. In het verleden konden kinderbijslagen echter beroep doen op deze enveloppe, de sociale partners zijn daar weinig toe geneigd.
- In de Algemene beleidsnota voor de staatssecretaris voor Sociale Zaken, voor Gezinnen en voor Personen met een Handicap wordt vermeld dat er een regeling zal moeten worden getroffen m.b.t. het personeel dat thans belast is met het beheer en de betaling van de kinderbijslagen, met aandacht voor een strategie, die naast de budgettaire en economische imperatieven oog heeft voor de sociale en humane dimensie. Dit betekent naar ons inziens dat het personeel niet wordt overgeheveld naar de gemeenschappen.
- Vraag is of de Vlaamse overheid de kinderbijslag opnieuw in de vorm van medebeheer met sociale partners zal uitkeren of voor een ander uitbetalingsstelsel zal kiezen (geheel overheid)?
- Er zal ook nog een beleidsdiscussie gevoerd moeten worden of de schoolpremie al dan niet inkomensgerelateerd moet worden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

In 2010 betaalden de 17 kinderbijslagfondsen 3.520.332.648,36 EUR aan gezinsbijslagen en ontvingen daarvoor ongeveer 2,25% administratiekosten. In totaal werden in 2010 door de verschillende instanties 5.592.921.320 euro aan gezinsbijslagen uitbetaald.

Tabel 1: Verhouding tussen de uitgaven en de financieringsbasis per stelsel – 2010

2010	aantal kinderen	% v/d kinderen	uitgaven	% de uitgaven
werknemersstelsel	1.975.504	73,85%	4.151.406.676	74,23%
art.102	966	0,04%	2.079.344	0,04%
gewaarborgde kinderbijslag	16.911	0,63%	46.152.030,69	0,83%
zelfstandigen	204.107	7,63%	411.009.975	7,35%
overheid	477.359	17,85%	982.273.294	17,56%
Totaal	2.674.847	100,00%	5.592.921.320	100,00%

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Uitbetaling van kinderbijslagen gebeurt momenteel door volgende instanties:

- **RKW** (gewaarborgde + bepaalde ambtenaren)
- **Sociale verzekeringfondsen**
(lijst zie http://www.rsvz.be/nl/contact/list_insurance_companies.htm)
- **Administraties** zelf voor de statutaire ambtenaren in hun dienst, tenzij overgedragen naar RKW
- **RSZPPO** voor de ambtenaren in lokale en provinciale besturen
- **Kinderbijslagfondsen** voor de kinderbijslag van werknemers

De RKW neemt een aantal coördinerende en controlerende taken op (zie o.a. bijlage bestuursovereenkomst en bijlage beheerskredieten) en beheert het Kadaster van de kinderbijslag, het werk- en referentie-instrument voor de correcte vaststelling van het recht op kinderbijslag en voor de gegevensuitwisseling van de hele kinderbijslagregeling.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Dit is ons onbekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Het is momenteel enorm moeilijk om hier concreet antwoord op te geven, aangezien veel zal afhangen van de keuzes die Vlaanderen maakt m.b.t. kinderbijslag. Als er bijvoorbeeld beslist wordt om af te stappen van de koppeling kinderbijslag-werkgever en het louter te bekijken als recht van het kind en toe te kennen op basis van de woonplaats van het kind, zijn alle attesten i.v.m. werkloosheid, ziekte en invaliditeit van de ouders, arbeidsongeval, beroepsziekte enz. overbodig. Ter info: momenteel moet de RKW ongeveer jaarlijks 6,5 miljoen elektronische berichten verwerken van het Rijksregister en de Kruispuntbank t.o.v. 34,5 miljoen elektronische berichten in het totaal (zie Bestuursakkoord pg 18)

Belangrijk is om de automatische toekenning van de kinderbijslag te blijven garanderen met zo weinig mogelijk stappen en kosten. De gegevensstroom vanuit het Rijksregister en de Kruispuntbank Sociale Zekerheid blijft dus belangrijk en noodzakelijk. Ook een frontoffice om vragen van ouders te kunnen beantwoorden is nodig. En tenslotte een goed informaticasysteem om de dossiers te kunnen opvolgen en de kinderbijslagen te kunnen uitbetalen.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

RKW heeft in totaal 935 medewerkers, 774,08 VTE's, waarvan 418 Nederlandstalig (JV 2010 pg 114). In de bijlage 'beheerskredieten' vind je een overzicht van de taken – met bijhorende VTE's – die opgenomen worden door het RKW. In dat overzicht zijn er een 550 VTE's bezig met uitbetalingen en betalingsinstructies.

Het is onbekend hoeveel personeelsleden tewerkgesteld zijn in de andere 17 kinderbijslagfondsen. Ook weten we niet hoeveel van het personeelsleden tewerkgesteld bij het RSVZ en de RSZPP instaan voor het uitbetalen van de gezinsbijslag. Om dit in kaart te kunnen brengen, zal er eerst een bevraging moeten gebeuren.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Volgens de Gezinsbond beschikt het RKW over 100 miljoen euro aan betaal- en administratiekosten. Deze apparaatkredieten worden echter niet overgeheveld naar de gemeenschappen.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Er zijn nog teveel factoren die meespelen en waarover momenteel nog geen kennis over is, waardoor het niet mogelijk is hier al een ruwe inschatting te geven. Feit is wel dat het mogelijk moet zijn om het systeem effectiever en efficiënter te organiseren, maar hier moeten eerst beleidskeuzes gemaakt worden, vooraleer budget kan tegenover gezet worden.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Nog teveel onduidelijkheden.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Nog niet van toepassing

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht?]

Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...

Er is contact geweest met de AG van de RKW, maar momenteel kan die persoon ons nog niet veel informatie bezorgen, omdat het op het federaal niveau nog moet uitgeklaard worden. De knelpunten voor de overdracht zijn opgelijst op federaal niveau, maar nog niet vrijgegeven. Ook is er een groenboek 'Quo Vadis, kinderbijslag?!' waarin de knelpunten van het huidige kinderbijslagsysteem worden opgesomd, maar momenteel is dit nog niet openbaar.

Onderwijs gaat akkoord dat Welzijn de trekker is voor deze fiche, maar wil wel verder betrokken blijven bij de uitwerking van de overheveling.

F. Contactpersoon

Naam: Charlotte Reilhof
Graad: Stafmedewerker
Entiteit: Kind en Gezin, cel beleidscoördinatie K&G
Tel: 02 533 14 82
e-mail: Charlotte.reilhof@kindengezin.be

Berekening en verantwoording van de beheerskredieten

Het budget voor de periode 2010-2012 werd uitgewerkt volgens de methodologie van Activity-Based Budgeting waarbij de Activity-Based Budgeting oefening gebaseerd is op de resultaten van het Activity-Based Costing systeem van de RKW uitgewerkt in SAP CO.

De administratiekosten worden geboekt op 256 boekhoudrekeningen die werden gecatalogeerd volgens 10 kostensoortgroepen en 5 hoofdkostensoortgroepen. Voor de budgetoefening werd de rapportering volgens kostensoortgroep gehanteerd daar deze nauw aansluit bij de, door de Staat, vereiste structuur naar aard van de kosten.

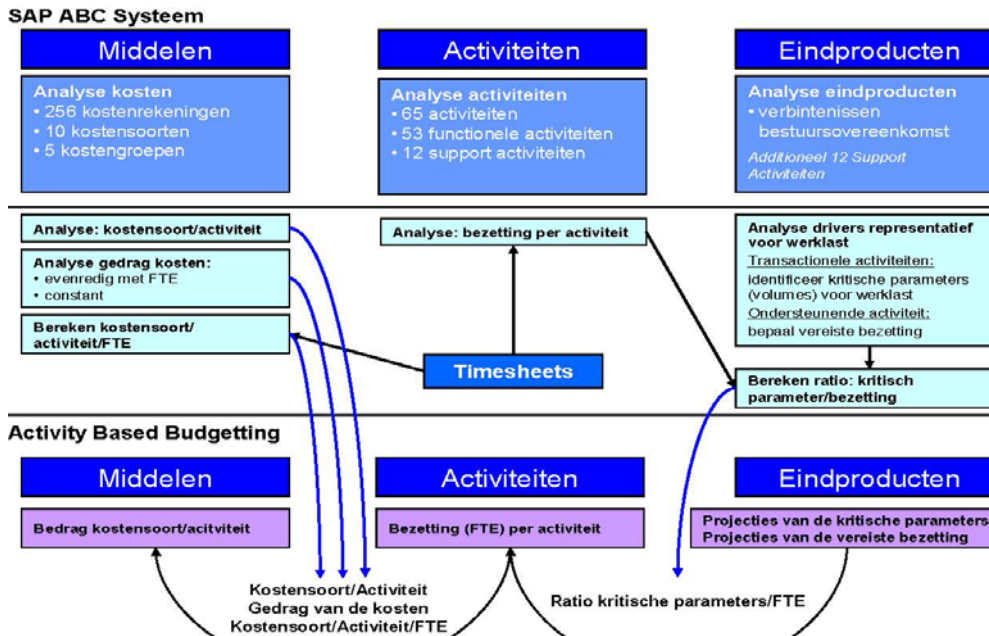
De 10 kostensoortgroepen zijn:

- Personeelskosten vast personeel
- Personeelskosten contractueel personeel
- Personeelsgebonden werkingskosten
- Personeelsgebonden informaticakosten
- Vaste werkingskosten
- Gebouwgebonden werkingskosten
- Informaticawerkzaamheden door derden
- Andere informaticakosten
- Betwiste zaken (excl. werking)
- Fonds Collectieve Uitrustingen & Diensten

Vervolgens werden de boekhoudrekeningen toegewezen aan 65 activiteiten. Hierbij tellen we 53 functionele activiteiten zoals financiële opdrachten, technische opdrachten, informatie-opdrachten, beleidsopdrachten, gerechtelijke opdrachten, speciale opdrachten FCUD en 12 ondersteunende activiteiten zoals de dienst Human Resources. De verschillende activiteiten werden dan gegroepeerd naar de verschillende opdrachten zijnde de eindproducten in SAP.

Deze methodologie wordt toegelicht in onderstaand schema.

Bij de opstelling van een budget volgens de Activity-Based Budgeting methodologie worden de middelen bepaald op basis van het volume der kritische parameters. Zij bepalen of, gegeven eenzelfde graad van efficiëntie en kwaliteit, meer of minder activiteit(en) moeten worden uitgevoerd.

Op basis daarvan werd een activiteitenhandboek opgesteld waarin ook de kritische parameters werden vermeld.

Nadien werd voor elke activiteit de capaciteit per eenheid kritische parameter berekend. Dit volgt uit de deling van hun historische volumes door de tijdsbesteding voor de betrokken activiteit bijgehouden in de timesheets. Het resultaat van deze berekening is een 'hoeveelheid kritische parameter' per FTE per jaar (bv 586 nieuwe aanvragen per FTE per jaar). Wanneer voor eenzelfde activiteit meerdere parameters werden gedefinieerd, werd via het gebruik van gewichten de activiteit opgesplitst (bv 30/70).

Op basis van een analyse van de trends uit de historische gegevens werd voor elke kritische parameter een projectie gemaakt van de volumes voor de toekomstige 3 jaren.

Door deling van de geprojecteerde volumes met de hoeveelheid kritische parameter per FTE worden voor elke activiteit de benodigde FTE's bepaald. Voor de activiteiten waarvoor geen kritische parameter kon gedefinieerd worden, werd de toekomstige bezetting bepaald aan de hand van de huidige bezetting en rekening houdend met de wijzigingen in de werklust.

Nieuwe activiteiten werden, analoog aan de bestaande activiteiten, eveneens opgenomen in het activiteitenhandboek. In overleg met de dienstverantwoordelijken werd bepaald welke bezetting (in FTE) noodzakelijk is om deze activiteiten te kunnen uitvoeren.

Als bijlage gaat een overzicht van het aantal FTE voor de verschillende activiteiten.

Voor de ABB-oefening is het essentieel een onderscheid te maken tussen kosten die tevens uitgaven met zich meebrengen (kaskosten) enerzijds en kosten die geen impact hebben op de begroting (afschrijvingen, voorzieningen, ...) (niet-kaskosten) anderzijds. Daartoe werd voor elke activiteit een onderscheid gemaakt tussen het directe kostengedeelte en het gedeelte afkomstig van ondersteunende activiteiten, wat noodzakelijk is om een correcte inschatting van de effectief benodigde middelen te kunnen maken.

Voor de eigenlijke Activity-Based Budgeting oefening werden enkel de kaskosten weerhouden. De niet-kaskosten werden vervangen door een afzonderlijk investeringsbudget.

Op basis van de historische en toekomstige evolutie van de kritische parameters en hun impact op de kostenstromen, werd het Activity-Based Budget opgesteld. Door het linken van de operationele kaskosten (exclusief de IT-kosten) met de activiteiten kan voor elke activiteit per FTE de kost verdeeld per kostensoort worden berekend. Deze dient als basis voor het budget 2010-2012. Het totaal budget voor elke individuele activiteit is het resultaat van de vermenigvuldiging van het benodigde aantal FTE's met de kost per FTE. De groepering van de diverse kostensoorten (personeelskosten, werkingskosten) geeft het budget zoals opgenomen in de bestuursovereenkomst.

Naast het operationeel budget is het noodzakelijk inzicht te verwerven in de geplande investeringen voor de komende 3 jaar (investeringsbudget). Hiervoor werd een onderscheid gemaakt tussen:

- jaarlijkse investeringen in werkingsmiddelen (vervangingsinvesteringen);
- specifieke investeringen.

Voor de IT-uitgaven werd een afzonderlijk budget opgesteld. Het betreft de personeelskosten voor het IT-personeel, de werkingskosten van de IT-afdeling en de investeringen specifiek voor het IT departement. De IT-activiteiten worden voornamelijk uitgevoerd door gedetacheerden en externe partijen. Het IT-Budget bestaat dan ook uit werkingskosten. Een onderscheid wordt gemaakt tussen recurrente kosten en kosten voor projecten. De recurrente kosten zijn essentieel voor de normale ondersteuning van de IT-infrastructuur. De kosten voor projecten zijn zowel voor de verdere voltooiing van de lopende projecten als de opstart van nieuwe projecten.

De IT-investeringen omvatten voornamelijk investeringen in hardware en software en in IT-veiligheid.

FTE evolutie voor de activiteiten in de periode 2006-2012

Act.nr	Act.Naam	Categorie	werkelijk	werkelijk	werkelijk	FTE 2009 -	FTE 2009 -	FTE 2010 - 2012
			FTE 2006	FTE 2007	FTE 2008	avenant	toegekend	
T131	Herverdelen gezinsbijslag	Finance	0,74	0,69	0,74	0,74	0,74	0,74
T132	Herverdelen werkingskosten	Finance	0,54	0,53	0,55	0,55	0,55	0,55
T150	Nazorg (Gez.)	Gezinnen	4,31	4,24	15,00	15,00	7,00	15,00
T151	Administratieve terugvordering	Gezinnen	34,79	30,25	39,48	42,96	39,48	42,96
T161	Beheer financiën	Finance	1,41	1,20	1,01	1,01	1,01	1,01
T162	Begroting-opvolging	Finance	1,49	1,44	1,33	1,33	1,33	1,33
T212	Aansluiting werkgevers	Gezinnen	7,55	7,34	7,03	7,03	7,03	7,03
T215b	Betalingsinstructie nieuwe aanvragen: Bepaling Bedrag	Gezinnen	117,14	116,30	120,79	148,11	120,79	148,11
T215t	Betalingsinstructie nieuwe aanvragen: Toelaatbaarheid	Gezinnen	27,20	27,35	30,12	34,55	30,12	34,55
T216-T217	Betalingen	Finance	4,16	4,00	4,90	4,90	4,90	4,90
T218	Betalingsinstructie goedgekeurde dossiers	Gezinnen	312,44	311,11	325,04	353,71	325,04	353,71
T219	BPR vernieuwing	Gezinnen	3,02	0,54	2,00	2,00	2,00	2,00
T221	Sociaal toezicht	Controle	17,66	17,83	17,53	17,53	17,53	17,53
T222	Administratief toezicht	Controle	26,47	26,05	27,72	34,72	33,72	34,72
T223	Sturing van administratieve controle (CO)	Controle	0,97	0,96	1,00	1,00	1,00	1,00
T224	Gesystematiseerde verwerking van de resultaten (CO)	Controle	2,00	1,95	2,00	2,00	2,00	2,00
T225	Sturing van Financiële controle (CO)	Controle	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
T226	Consolidatie en analyse financiële gegevens	Controle	2,83	2,79	3,00	5,00	3,00	5,00
T227	Gegevensuitwisseling	Controle	3,65	3,97	3,25	5,25	3,25	5,25
T228	Gegevensbeheer	Controle	4,44	4,85	5,56	6,56	5,56	6,56
T229	Medische onderzoeken + geboortetests	Controle	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
T232	Financieel toezicht ex-ante	Controle	0,40	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50
T233	Financieel toezicht ex-post	Controle	9,64	9,04	11,03	11,03	11,03	11,03
T234	Responsabilisering	Controle	0,60	0,63	0,61	0,61	0,61	0,61
T235	Bemiddeling - oriënteren	Controle	10,69	10,74	11,72	11,72	11,72	11,72
T236	Bemiddeling - Informeren/bijstaan	Controle	21,98	22,15	22,39	22,39	22,39	22,39
T237	Bemiddeling - behandeling klachten	Controle	1,41	1,37	0,94	0,94	0,94	0,94
T241-T246	Informatica-ondersteuning	IT	5,80	6,61	3,15	3,15	3,15	3,15
T311	Juridische adviezen	Juridisch	3,28	3,58	3,05	3,05	3,05	3,05
T312	Verbindingsorgaan EU - bilateraal	Controle	3,93	3,93	4,95	4,95	4,95	4,95
T313	Samenloop met rechten Nederland	Controle	0,84	0,84	1,40	1,40	1,40	1,40
T314	Samenloop met rechten België	Controle	2,05	2,08	2,83	2,83	2,83	2,83
T321	Afleveren van attesten	Gezinnen	1,00	1,00	0,94	0,94	0,94	0,94
T330	Informatiesysteem	Research	0,42	1,47	1,00	2,00	1,00	2,00
T331	Statistieken	Research	2,38	2,76	3,57	3,57	3,57	3,57

Act.nr	Act.Naam	Categorie	werkelijk	werkelijk	werkelijk	FTE 2009 -	FTE 2009 -	FTE 2010 - 2012
			FTE 2006	FTE 2007	FTE 2008	avenant	toegekend	
T332	Documentatie	Research	4,90	5,37	3,98	3,98	3,98	3,98
T333	Studies	Research	3,30	3,67	4,47	4,47	4,47	4,47
T334	Inlichtingen	Research	0,80	0,74	1,16	1,16	1,16	1,16
T340	Kennismanagement	Support	1,05	1,96	5,94	7,94	5,94	7,94
T410	Adviseren beleid	Research	1,71	1,64	1,47	1,47	1,47	1,47
T421	Circulaires-onderrichtingen	Juridisch	1,08	1,11	1,00	1,00	1,00	1,00
T422	Formulieren	Controle	0,99	0,95	1,52	1,52	1,52	1,52
T441	Algemeen Bestuur	Directie	0,81	0,83	0,80	1,80	0,80	1,80
T442	Beheer en controle	Directie	4,70	4,46	4,35	4,35	4,35	4,35
T443	Beleid en directie	Directie	12,38	12,57	13,63	13,63	13,63	13,63
T501	Gerechtigde terugvordering	Juridisch	2,74	2,15	1,79	1,79	1,79	1,79
T502	Optreden in rechte	Juridisch	5,42	6,17	6,77	6,77	6,77	6,77
T503	Opvolgen van de rechtspraak (Jur)	Juridisch	0,47	0,59	1,00	1,00	1,00	1,00
T601	Subsidies FCUD	FCUD	4,93	4,75	6,73	6,73	6,73	6,73
T604	Controle FCUD	FCUD	6,05	6,05	6,03	6,03	6,03	6,03
T609	Beleid FCUD	FCUD	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67
T711	Personeelsdienst	Support	13,39	13,84	13,48	13,48	13,48	13,48
T712	Opleiding en vorming	Support	6,33	6,08	5,63	5,63	5,63	5,63
T713	Sociale dienst	Support	4,05	3,90	4,25	4,25	4,25	4,25
T721	Dienst gebouwen	Support	11,80	11,23	11,30	11,30	11,30	11,30
T722	Technische diensten	Support	12,98	19,43	16,55	16,55	16,55	16,55
T723	Diverse hulpdiensten	Support	29,38	20,91	44,83	30,83	44,83	30,83
T731	Boekhouding - SAP	Finance	6,89	5,94	6,17	6,17	6,17	6,17
T732	Datawarehouse-Boordtabellen	Research	0,92	0,80	1,25	1,25	1,25	1,25
T733	Famldoc - juridisch beheer	Juridisch	0,79	0,73	4,00	4,00	4,00	4,00
T734	Interne audit	BC	0,00	0,00	7,00	7,00	7,00	7,00
T736	Preventie-veiligheid	Support	2,12	1,05	1,00	1,00	1,00	1,00
T738	Mess + onderhoud Gebouwen	Support	26,60	22,20	29,80	29,80	29,80	29,80
Totaal			605,68	791,01	683,94	949,84	881,94	949,84
T219 - FIAT						30,00	0,00	30,00
						979,84	881,94	979,84

PERSONNEEL

Het operationeel kader 2010 voor het centraal bestuur en de buitendiensten van het Directoraat-generaal Justitiezaken wordt in de volgende tabel weergegeven.

FUNCTIE	
CENTRALE DIENSTEN	
Directeur-generaal	1
Adviseur-generaal A4	1
Adviseur A3	4
Attaché A2	3,8
Attaché A1	30,2
Niveau B	12,9
Niveau C	10,3
TOTAAL CENTRALE DIENSTEN	62,2
BUITENDIENSTEN	
Regionale directeur A4	2
WJ-directeur A3	24,6
ET-directie A3	1
Attaché A2	5,8
Attaché A1	24,1
Niveau B	829,28
Niveau C	188,46
Niveau D	59,13
TOTAAL BUITENDIENSTEN	1134,37

Het is belangrijk hierbij op te merken dat de personeelsleden van de 'monitoring' (Dienst Nationaal centrum Elektronisch toezicht) opgeteld werden bij het personeel van de buitendiensten en niet bij de personeelsleden van het centraal bestuur.

BUDGET

Het Directoraat-generaal Justitiehuizen kreeg na de eerste budgettaire controle een globaal budget mee van € 76.674.000, waarvan € 8.992.150 werd toegewezen om nieuwe initiatieven te financieren.

Dit budget dient uitsluitend voor de financiering van de buitendiensten en het elektronisch toezicht. De centrale diensten (het Directoraat-generaal zelf) hangen af van het budget van de centrale administratie.

De verdeling van het budget tussen de Justitiehuizen en het NCET ziet er als volgt uit:

	ONGEWIJZIGD BELEID	NIEUWE INITIATIEVEN	TOTAAL
MJH	59.512.000	8.175.000	67.687.000
NCET	8.169.850	817.150	8.987.000

De verdeling tussen de belangrijkste uitgavenposten ziet er als volgt uit:

Personeelskosten

	ONGEWIJZIGD BELEID	NIEUWE INITIATIEVEN	TOTAAL
MJH	45.219.000	1.598.000	46.817.000
NCET	2.843.000	569.000	3.412.000

Werkingskosten

	ONGEWIJZIGD BELEID	NIEUWE INITIATIEVEN	TOTAAL
MJH	11.829.000	6.577.000	18.406.000
NCET	5.223.850	248.150	5.472.000

Werkingskosten die verband houden met de informatica

	ONGEWIJZIGD BELEID	NIEUWE INITIATIEVEN	TOTAAL
MJH	2.464.000	0	2.464.000
NCET	102.000	0	102.000

Merk op dat op budgetair vlak het jaar 2010 werd gekenmerkt door de afsluiting van een nieuw contract voor de huur van uitrustingen voor elektronisch toezicht.

Fiche 35. Bijstand aan personen – artikel 5, §1, II, 6°, BWHI

Jeugdsanctierecht

Uittreksel akkoord: p. 37

“Communitarisering (GGC in Brussel) van de volgende materies:

- het bepalen van de aard van de maatregelen ten aanzien van de minderjarigen die een als strafbaar omschreven feit hebben gepleegd;
- de regels inzake de uithandengeving;
- de regels inzake de plaatsing in een gesloten instelling;
- de gesloten instellingen, volgens nader te bepalen uitvoeringsregels.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Regelgevende bevoegdheid

Uitvoerende bevoegdheid

Financiering

Inspectietaken

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Justitie 02/ 542 65 11

Directoraat-generaal Wetgeving en fundamentele rechten en vrijheden

Directoraat III – Strafrecht:

*regelgevende bevoegdheid

*financiering

Contactpersoon: mevr. Nele Fraeyman

Directoraat-generaal Penitentiaire inrichtingen:

*uitvoerende bevoegdheid

*inspectie en toezicht

Contactpersoon: ondanks verschillende contactnamen met dit directoraat-generaal (02/ 542 82 01) werd ons geen naam van een contactpersoon bezorgd.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat] - december 2011:

- De wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade. Gewijzigd bij de wetten van 15 mei 2006 en van 13 juni 2006.

- Wet 15 mei 2006 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het Wetboek van stafvordering, het Strafwetboek, het Burgerlijk Wetboek, de nieuwe Gemeentewet en de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie. (B.S. 2 juni 2006).
- Wet 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, (B.S. 19 juli 2006).
  - o Ministeriële omzendbrief nr. 1/2006 van 28 september 2006 betreffende de wetten van 15 mei 2006 en 16 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, (B.S. 19 september 2006).
  - o Ministeriële omzendbrief nr. 1/2007 van 7 maart 2007 betreffende de wetten van 15 mei 2006 en 16 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, (B.S. 8 maart 2007). (herstelbemiddeling)
  - o Ministeriële omzendbrief nr. 2/2007 van 7 maart 2007 betreffende de wetten van 15 mei 2006 en 16 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, (B.S. 8 maart 2007). (Uithandengeving)
- Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, (B.S. 14 augustus 1990).
- Wet van 28 november 2000 betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen, (B.S. 17 maart 2001).
- Wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, (B.S. 1 maart 2002).
- Koninklijk Besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. (B.S. 1 maart 2002 (Everberg) + KB van 12 november 2009, B.S. 19 november 2009 (Tongeren).
- Het samenwerkingsakkoord van 30 april 2002 tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.
Decreet van 19 juli 2002 houden instemming met dit samenwerkingsakkoord (B.S. 20/08/2002).
- Wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel. (B.S. 22 december 2003).
- Het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade
Decreet van 25 mei 2007 houdende instemming met dit samenwerkingsakkoord, (B.S. 29 juni 2007).
- Het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade. Uitvoering van dit SA werd opgezegd bij brief van de minister van Justitie van 29 juni 2009.
Decreet van 25 mei 2007 houdende instemming met dit samenwerkingsakkoord. (B.S 2 juli 2007)

- Het Samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7° van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. (B.S 13 juli 2007).
Decreet van 25 mei 2007 houdende instemming met dit samenwerkingsakkoord, (B.S 29 juni 2007)

- Protocol van 22 februari 2007 gesloten tussen de Federale Regering en de overheden bedoeld in de artikelen 128, 130, 135 en 138 van de Grondwet, over de organisatie van een zorgtraject voor jongeren met een psychiatrische problematiek die vallen onder de toepassing van artikel 36, 4° en artikel 52 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, als onderdeel van een globaal zorgprogramma voor kinderen en jongeren. (B.S. 26 juni 2007).

- Koninklijk Besluit van 14 september 2007 betreffende de minimumnormen, de inplanting en de aanwending van de door de politiediensten gebruikte opsluitingsplaatsen. (B.S 16 oktober 2007). (toezichtslokaal voor minderjarigen)

- Wet van 13 augustus 2011 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, om aan elkeen die wordt verhoord en aan elkeen wiens vrijheid wordt benomen rechten te verlenen, waaronder het recht om een advocaat te raadplegen en door hem te worden bijgestaan. (B.S. 5 september 2011).

Belangrijke wetsartikelen

- Uithandengeving

Het betreft een feit zoals bedoeld in de artikelen 373, 375, 393 tot 397, 400, 401, 417ter, 417quater, 471 tot 475 van het Strafwetboek of een poging tot het plegen van een feit zoals bedoeld in de artikelen 393 tot 397 van het Strafwetboek.

De artikelen 323, 374, 376-378, 392, 468-470 en 476 van het Strafwetboek.
De artikelen 373, 375, 393, 394, 401 en 471-475 van het Strafwetboek.

Artikel 101 van het Gerechtelijk Wetboek

Dit artikel bepaalt dat ten minste een van de jeugdkamers bevoegd wordt voor de vervolgingen ingesteld tegen personen ten aanzien van wie een beslissing tot uithandengeving is genomen.

Artikel 259sexies, § 1, 1°, lid 3 van het Gerechtelijk Wetboek

Opdat de jeugdkamer rechtsgeldig samengesteld zou zijn, moeten ten minste twee van de drie leden de opleiding hebben genoten die georganiseerd wordt in het kader van de voortgezette vorming van de magistraten.

- Specifieke bescherming van de privacy van de uithandengegeven minderjarige

Artikel 433bis van het Strafwetboek

Gewijzigd door artikel 22 van de wet 15 mei 2006, waardoor de publicatie en verspreiding wordt verboden van teksten, tekeningen, foto's of beelden waaruit de identiteit kan blijken van een persoon ten aanzien van wie een maatregel is genomen als bedoeld in de artikelen 37, 39, 43, 49, 52, 52quater en 57bis van de wet van 8 april 1965 of van volgens de wet van 1 maart 2002 voorlopige geplaatste minderjarigen.

- Aanhangigmaking

artikel 216quater, § 1, lid 4 van het Wetboek van Strafvordering

De uithandengegeven jongere wordt bij voorrang opgeroepen via een proces-verbaal.

- Geen levenslange opsluiting

Artikel 12 van het Strafwetboek

Levenslange opsluiting en levenslange hechtenis kunnen niet worden uitgesproken tegen jongeren die op het tijdstip van de misdaad de volle leeftijd van 18 jaar niet hadden bereikt.

- In mindering brengen van de 'Voorlopige hechtenis'

Artikel 30 van het Strafwetboek

Gewijzigd door artikel 20 van de wet van 15 mei 2006 waardoor de periode van opsluiting bij wijze van preventieve hechtenis in een gesloten federaal centrum kan worden toegerekend op de duur van de uitgesproken straf.

Elke hechtenis, vóór het onherroepelijk worden van de veroordeling ondergaan ten gevolge van het misdrijf dat tot die veroordeling aanleiding geeft, wordt toegerekend op de duur van de vrijheidstraffen.

Iedere voorlopige plaatsingsmaatregel in een gesloten opvoedingsafdeling van een instelling als bedoeld in artikel 52quater van de wet van 8 april 1965 of bedoeld in de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen, wordt onder dezelfde voorwaarde toegerekend op de duur van de vrijheidstraffen.

- Specifiek gesloten federaal centrum

Hierbij kan verwezen worden naar artikel 606 van het Wetboek van Strafvordering, zoals hersteld door artikel 18 van de wet van 15 mei 2006.

Een specifiek gesloten federaal centrum zal worden opgericht, waarin de uit handen gegeven jongere zal worden geplaatst tijdens zijn voorlopige hechtenis of in uitvoering van zijn straf. Deze jongeren zijn immers niet op hun plaats in een gewone gevangenis. Ze hebben nood aan specifieke educatieve begeleiding. Daarnaast moet de detentie in een afzonderlijke instelling voorkomen dat de opgesloten jongere in contact zou komen met zware volwassen criminelen.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Deze bevoegdheidsoverdracht leidt tot een gewenst, meer homogeen bevoegdheidspakket met betrekking tot de gerechtelijke (dwang)maatregelen ten aanzien van minderjarigen die verdacht worden van een als misdrijf omschreven feit. Met de staatsvorming van 1988 was al het grootste gedeelte van de uitvoering van deze maatregelen naar de gemeenschappen overgeheveld.

De voorliggende staatsvorming beoogt in het bijzonder:

-het bepalen van de gerechtelijke maatregelen die ten aanzien van minderjarige delictplegers kunnen genomen worden (wetgevende bevoegdheid)

- de financiering van herstelgericht aanbod, de ouderstage en de verlenging van sommige maatregelen tot de leeftijd van 23 jaar (budgettaire middelen en uitvoering)

-de inrichting en werking van de gesloten federale centra (budgettaire middelen, uitvoering en toezicht op deze uitvoering).

Aandachtspunt:

1° de formulering van het akkoord is van dien aard dat eerst moet uitgeklaard worden onder welke precieze modaliteiten de overheveling van de gesloten instellingen kan gebeuren.

2° de overheveling van een aantal bevoegdheden heeft mede tot gevolg dat een aantal van de hierboven vermelde samenwerkingsakkoorden overbodig worden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Voorafgaandelijke opmerking

Het heeft in deze materie zeer moeilijk om het onderscheid beleidskredieten / apparaatkredieten te hanteren. Immers het beleid inzake de opvang van minderjarigen in gesloten detentiecentra wordt grotendeels aangerekend op de apparaatkredieten van het Directoraat-generaal penitentiaire inrichtingen (salarissen personeel, werkingskosten en investeringsuitgaven van de centra).

1.1 Voor uitvoering van het Samenwerkingsakkoord betreffende het herstelrechtelijk aanbod: 3.000.000 € aan spilindex 104,68, dwz voor 2012: 3.367.979 (index 117,52)

1.2 Voor uitvoering van het Samenwerkingsakkoord betreffende de ouderstage : Vermits de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord werd opgezegd werd er op de begroting van de FOD Justitie geen budget meer gereserveerd voor deze opdracht.

1.3 Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7° van de wet van 13 juni 2006: vermits deze bepaling tot op heden niet in werking werd gesteld –onder meer bij gebrek aan federale middelen- kan geen budget opgegeven worden.

1.4 Voor uitvoering van het Samenwerkingsakkoord betreffende federaal gesloten centra: Werkingsbudget van de gesloten centra: ondanks diverse contactnamen met de bevoegde federale dienst werden geen gegevens bekomen.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Voorafgaandelijke opmerking

Het heeft in deze materie geen zin om enkel de onroerende goederen te vermelden met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor huisvesting van het personeel. Immers de opvang en begeleiding van minderjarigen in gesloten detentiecentra vereist dat de betrokken gebouwen zowel door de personeelsleden als het cliënteel worden gebruikt.

Onroerende en roerende goederen:

Gesloten federaal centrum De Grubbe te Everberg met inbegrip van de volledige uitrusting
Gesloten federaal centrum Tongeren met inbegrip van de volledige uitrusting.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Onbekend maar vermoedelijk zeer beperkt.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is, daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Herstelrechtelijk aanbod: 3.367.979 (aan index 117,52)

Ouderstage: de uitvoering van de wettelijke maatregel betreffende de ouderstage werd in 2009 stopgezet. Het is onduidelijk of deze maatregel in de toekomst nog uitgevoerd wordt. Oorspronkelijk werd de jaarlijkse kostprijs van de uitvoering geraamd op 1.316.224 € (aan huidige index 117,52).

Verlenging van maatregelen tot 23 jaar: (artikel 7, 7° van de wet van 13 juni 2006): deze bepaling trad tot op heden niet in werking. Destijds, bij het tot stand komen van de wet (2006!), werd de kostprijs voor het inrichten van de nodige opvangcapaciteit door de Vlaamse Gemeenschap geraamd op 3.000.000 € recurrente middelen (1.300.000 subsidies en 1.700.000 eigen instellingen) en 3.000.000 € eenmalige investeringskosten.

Gesloten instellingen:

Er wordt hier enkel ingegaan op de werking. Personeelsbudgetten komen onder rubriek C aan bod.

Vermits de infrastructuur van de betrokken instellingen volkomen achterhaald is – er bestaan trouwens op federaal niveau plannen tot grondige vernieuwing- moeten hierbij ook de nodige investeringsbudgetten voorzien worden.

Raming voor (80 plaatsen)

Investeringskredieten gebouwen, infrastructuur en uitrusting:	16.000.000
Werkingskost minderjarigen	900.000

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Wetgeving: niet bepaald, de wetgeving inzake deze materie maakt een beperkt deel uit van het takenpakket van het Directoraat Strafrecht

Samenwerkingsakkoorden:

De uitvoering van het samenwerkingsakkoord inzake herstelgerichte afhandeling wordt reeds opgenomen door het agentschap Jongerenwelzijn. Dus geen bijkomende personeelsinzet. Zoals reeds gesteld werden de andere SA in praktijk niet uitgevoerd.

Gesloten instellingen: uit het jaarverslag 2010 van de Penitentiaire inrichtingen leiden we af:

FGC De Grubbe 78 VTE
FGC Tongeren 62 VTE

Belangrijke nuancering: in deze instellingen zijn op dit ogenblik ook personeelsleden van de Vlaamse Gemeenschap tewerkgesteld:

FGC De Grubbe 50 VTE
FGC Tongeren 6 VTE

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Ondanks verscheidene contactnamen met het Directoraat-generaal Penitentiaire inrichtingen konden deze gegevens niet verkregen worden.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Wetgevend werk: nihil

Herstelrechtelijk aanbod: nihil

Ouderstage: nihil

Verlenging maatregelen tot 23 jaar: Personeelsbudget 2.500.000 €

Gesloten instellingen uitgaande van een capaciteit van 80 plaatsen:

Personeelsbudget 10.000.000 €

Huisvesting: zit om reeds aangehaalde redenen inbegrepen in de raming onder B.4

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Beleidsvoorbereiding en Wetgeving: departement WVG en agentschap Jongerenwelzijn

Uitvoering materie opgenomen in de Samenwerkingsakkoorden: agentschap Jongerenwelzijn

Exploitatie gesloten instellingen: agentschap Jongerenwelzijn en het departement WVG (MOD en de afdeling Welzijn en Samenleving)

Andere betrokken diensten van de Vlaamse Overheid:

Bij de inrichting en organisatie van de dienstverlening aan jongeren geplaatst in de over te hevelen gesloten instellingen is het beleidsdomein Onderwijs betrokken partij. Deze rol zal verder moeten uitgeklaard worden in overeenstemming met de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden die momenteel uitgebouwd worden voor de gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand (gesloten instellingen die nu reeds onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid ingericht en georganiseerd worden).

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Departement WVG: 208 VTE

Agentschap Jongerenwelzijn 1179 VTE

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Zoals reeds vermeld bestaat er rond deze materies al uitgebreide samenwerking met de FOD Justitie:

- de huidige bevoegdheid inzake wetgeving kan door de federale overheid maar uitgeoefend worden mits overleg met de Gemeenschappen.
- voor de uitvoering van het huidige jeugdsanctierecht werden enkele samenwerkingsakkoorden afgesloten
- in de gesloten instellingen die voor overheveling in aanmerking komen zijn op het huidige ogenblik een aantal Vlaamse ambtenaren of door de Vlaamse overheid gesubsidieerde organisaties werkzaam. Daarnaast zijn besprekingen lopende om diensten uit het beleidsdomein Onderwijs te betrekken bij de inrichting van het onderwijs in deze instellingen.

Er zijn echter op dit ogenblik nog geen stappen gezet in de verdere implementatie tot bevoegdheidsoverdracht.

F. Contactpersoon

Naam: Karel Henderickx

Graad: afdelingshoofd

Entiteit: agentschap Jongerenwelzijn, afdeling Algemene diensten

Tel: 02 / 553 08 04 e-mail: karel.henderickx@jongerenwelzijn.be

Fiche 36. Bijstand aan personen – artikel 5, §1, II, BWHL

Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD)

(Kinderopvang/Beleid/FCUD)

Uittreksel akkoord: p. 36:

Opheffing van het FCUD. De middelen worden over de Gemeenschappen verdeeld.

1. Welke invloed heeft deze opheffing op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

De opheffing van het FCUD sluit in dat de toewijzing van de financiële middelen van het FCUD als bevoegdheid wordt overgeheveld naar de Gemeenschappen. Voor deze fiche wordt ervan uitgegaan dat de bevoegdheid aan Kind en Gezin zal worden toegekend, zoals dit nu reeds het geval is. De gevolgen daarvan of de problemen die zich daarbij stellen zijn :

- a. De overheveling van de bevoegdheid zou los staan van de overheveling van de gezinsbijslagen.
- b. Hoe worden de middelen overgeheveld ? Vanuit de middelen RSZ of vanuit de Algemene federale middelen ?
- c. Dit kan bepalend zijn voor de positie van de sociale partners in het proces van toewijzing of herbestemming van deze middelen.
- d. Blijft het arrest van het Grondwettelijk Hof van kracht waarbij werd bepaald dat de middelen uit het FCUD (0,05M van de patronale bijdragen voor werknemers) dienden te worden toegekend aan de rechthebbenden, en niet aan voorzieningen.
- e. Zal er een parallellisme moeten blijven tussen de Vlaamse en de Franse gemeenschap qua bestemming of wijze van beheer ?
- f. Er is nog geen zekerheid over het juiste bedrag van de middelen die onder de bevoegdheid van de gemeenschappen kunnen vallen.
- g. De in het regeerakkoord vermelde verdeelsleutel, nl. op basis van een gebruiksleutel, is niet duidelijk. Wat wordt daarmee juist bedoeld ? Is een andere sleutel mogelijk ? Nagegaan moet worden welke sleutel aan Vlaanderen een correct aandeel toekent. Nu worden in de buitenschoolse opvang voornamelijk gesco's tewerkgesteld. Het FCUD past dan bij, bovenop de Vlaamse subsidiëring. In de Franse Gemeenschap gebeurt de subsidiëring weliswaar met dezelfde normen, maar daar is er niet het systeem van gesco's in voorzieningen voor buitenschoolse opvang.
- h. De sociale partners willen bij de concrete toekenning of herbestemming van de middelen minstens betrokken zijn. Voor de ONE (Franse Gemeenschap) is binnen de Raad van Bestuur decretaal een structuur voorzien waarbij de sociale partners vast betrokken zijn. Voor Kind en Gezin (indien het beheer van de middelen aan Kind en Gezin wordt toegewezen) is er geen raad van bestuur, en bijgevolg geen vaste structuur louter binnen Kind en Gezin mogelijk. De vaste betrokkenheid van de sociale partners kan dan alleen gegarandeerd worden via een engagement of structuur die wordt bepaald door de Vlaamse Regering of door de minister bevoegd voor bijstand aan personen.
Dit kan eventueel via een Beheerscharter of via een gemengde (overheid – sociale partners) stuurgroep waarvan het advies bindend is.
- i. De subsidiëring voor de toepassing van de VIA-akkoorden in hun totaliteit op de personeelsleden die door het FCUD worden betoelaagd.
- j. De continuïteit van de op dit moment in dienst zijnde personeelsleden op basis van de FCUD-subsidie.

- k. Uniformisering van de subsidiëring : de FCUD-subsidiëring moet ingepast worden in de Kind en Gezinsubsidiëring. Dit sluit ook in dat er voor beide subsidies (die op termijn gelijkgeschakeld wordt) nog één single point of contact is, en nog één dossier. Dit verlaagt de administratieve last.
De middelen worden nu aangewend voor buitenschoolse opvang, voor flexibele opvang, voor urgente opvang, voor opvang van zieke kinderen, voor gemengde projecten en voor (niet over Vlaanderen gelijk gespreide) regionale coördinatie. Behalve voor de opvang van zieke kinderen en de regionale coördinatie kan de inschakeling in de bestaande regelgeving wellicht eerder gemakkelijk kunnen gebeuren. Voor opvang van zieke kinderen en voor de regionale coördinatie zal nieuwe regelgeving nodig zijn, voor ofwel herbestemming, ofwel uitdoving, ofwel bestendinging.
- l. De toewijzing voor Brussel, via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Hiervoor is overleg nodig tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Frans Gemeenschap, met de VGC en met de GGC.
- m.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op het Agentschap Zorginspectie. Verder onderzoek is nog nodig.

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Artikel 107 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, vervangen bij wet van 24 april 2007, stelt bij de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor werknemers een "Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten" in. Dit fonds wordt onder meer gestijfd met jaarlijkse bijdragen van de werkgevers ten bedrage van 0,05% van de totale loonmassa van de door hen tewerkgestelde werknemers.

Het Fonds (FCUD) kan tussenkomen in de financiering van de kosten voor de opvang van ieder op kinderbijslag rechtgevend kind bij bepaalde opvangdiensten. Tot nu toe ging het daarbij om de financiering van vier types voorzieningen: de buitenschoolse opvang, de opvang van zieke kinderen, de flexibele opvang en de noodopvang. Deze voorzieningen zijn toegankelijk voor kinderen van werknemers (met inbegrip van kinderen van gemengde koppels: zelfstandigen-werknemers), voor alle andere kinderen die recht geven op kinderbijslag of op de gewaarborgde gezinsbijslag en voor kinderen van overheidsambtenaren.

Het Grondwettelijk Hof heeft weliswaar de grondwettigheid aanvaard van artikel 107 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, zoals vervangen bij de programmawet (I) van 24 december 2002. Het Hof aanvaardde de grondwettigheid echter enkel in de mate dat het Fonds niet gemachtigd is om rechtstreeks aan "diensten" subsidies te verstrekken. Daaruit blijkt nogmaals hoe nauw het gebruik van de financiële middelen van het Fonds samenhangt met de bevoegdheid van de gemeenschappen om op grond van artikel 5, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het beleid met betrekking tot de voorzieningen inzake kinderopvang te voeren.

De federale wetgever heeft bij wet van 21 april 2007 de regeling inzake het FCUD gewijzigd, met de bedoeling de regeling meer in overeenstemming te brengen met de bevoegdheidsrechtelijke vereisten zoals geformuleerd door het Grondwettelijk Hof. Uit de memorie van toelichting bij deze wet blijkt de bedoeling van de wetgever om de tegemoetkoming van het FCUD niet meer te verbinden aan de opvangvoorzieningen, en een recht toe te kennen aan het kind. Het Fonds komt

aldus tussen in de financiering van de kosten voor de opvang van ieder op kinderbijslag rechtgevend kind bij welbepaalde opvangdiensten. Om de criteria te bepalen waaraan de structuren moeten beantwoorden, moet, aldus artikel 107 in zijn nieuwe lezing, een samenwerkingsakkoord worden gesloten tussen de federale staat en de bevoegde deelgebieden.

Ook in de nieuwe lezing van artikel 107 vertoont het Fonds nog een zeer nauwe band met de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake kinderopvang. Dit blijkt ook uit de opmerkingen van de afdeling wetgeving van de Raad van State bij het ontwerp van wet dat de wet van 21 april 2007 werd. De Raad van State wijst erop dat in het samenwerkingsakkoord geen afspraken mogen gemaakt worden waardoor de gemeenschappen afstand zouden doen van hun bevoegdheid om de erkenningsnormen voor deze voorzieningen vast te stellen.

Die middelen van het FCUD bestaan, zoals ook de nieuwe lezing van artikel 107, § 5 bepaalt, uit de bijdragen bedoeld in artikel 38, §3quiquies van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid, en uit de bedragen bedoeld in artikel 48 van de programmawet van 27 december 2004. Artikel 38, §3quiquies van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, zoals ingevoegd bij de wet van 22 februari 1998, bepaalt dat met ingang van 1 januari 1999 ten laste van de werkgever een bijdrage van 0,05 %, berekend op het loon van de werknemer, wordt ingevoerd. Artikel 48 van de programmawet van 27 december 2004, zoals aangevuld bij wet van 23 december 2005 bepaalt dat aan het fonds bepaalde bedragen worden toegekend ten laste van het globaal beheer. Voor het dienstjaar 2007 gaat het om een bedrag van 18,1 miljoen euro. Vanaf het dienstjaar 2008 is het bedrag bedoeld in het eerste lid 20 miljoen euro.

Wordt de thans opgelegde werkgeversbijdrage van 0,05% behouden, en wordt die in de middelen van het globaal beheer van de Sociale Zekerheid opgenomen ?

3. Contactpersoon

Naam: Will Verniest en vanaf 1 februari 2012 : Anke Willekens
Graad: Will Verniest is afdelingshoofd. Anke Willekens is juriste,
Entiteit: Kind en Gezin
Tel: 02 5331201
e-mail: will.verniest@kindengezin.be, anke.willekens@kindengezin.be

Fiche 37.

- Binnenlandse aangelegenheden – artikel 6, §1, VIII, BWHI
- Bijstand aan personen – artikel 5, §1, II, BWHI

Federaal Impulsfonds Migrantenbeleid en Europees Integratiefonds

Uittreksel akkoord: p. 45:

- *Federaal Impulsfonds Migrantenbeleid: opheffen, middelen naar de Gemeenschappen overhevelen [De kwestie van de huidige financiering van de FIM-projecten door de Nationale Loterij zal worden bestudeerd.] De federale overheid houdt op middelen in te zetten voor projecten die tot de bevoegdheden van de Gemeenschappen of de Gewesten behoren.*
- *Europees Integratiefonds : Opheffen, middelen naar de Gemeenschappen overhevelen. De federale overheid houdt op middelen in te zetten voor projecten die tot de bevoegdheden van de Gemeenschappen of de Gewesten behoren.*

1. a. Fiche 37: Federaal Impulsfonds Migrantenbeleid**Achtergrondinfo**

Op initiatief van de federale regering is in 1991 door een Interministeriële Conferentie een Fonds voor het Migrantenbeleid (verder afgekort: 'Fonds') opgericht dat bestemd is voor steun aan projecten die een gunstig kader bieden voor de maatschappelijke integratie van personen van vreemde oorsprong, de preventie van discriminatie en de interculturele dialoog.

De financiering van het Fonds gebeurt o.a. via de winsten van de Nationale Loterij. Jaarlijks wordt bij de verdeling van deze winsten een bedrag toegekend aan het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding (verder afgekort: CGKR) dat in dit verband als secretariaat fungeert.

Zowel in 2010 als in 2011 bedroeg het totaalbudget 8 mio euro. Hiervan was 5 mio euro afkomstig vanuit het budget van de Nationale Loterij. In 2010 en 2011 gebeurde er telkens een bijpassing van 3 mio euro door de federaal bevoegde minister.

De verdeling van de middelen voor het Fonds gebeurt sinds jaar en dag via een vaste verdeelsleutel: na aftrek van de middelen voor het CGKR (rol van secretariaat – 3%) en de federale projecten (22,2%), is 75% van de overblijvende middelen voorbehouden voor projecten in de 5 grote steden (Brussel, Antwerpen, Gent, Charleroi en Luik), de overige 25% is verdeeld over de andere actiezones in Vlaanderen en Wallonië. Als resultaat van deze verdeling wordt een bedrag van 2.686.589,60 euro voorbehouden voor de Vlaamse Gemeenschap. Voor de zone Vlaanderen wordt 951.264,02€ voorzien, voor de steden Antwerpen en Gent samen 1.011.244,40€, voor Brussel (Vlaamse Gemeenschapscommissie) een budget van 724.081,18€. De projectoproep wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Huidige situatie

Sinds 2002 is de Vlaamse Gemeenschap belast met de coördinatie van de selectie- en adviseringsprocedure van de Nederlandstalige projecten. In 2006 werd deze procedure bijgestuurd op basis van een nota aan de leden van de Vlaamse Regering (VR/2006/1301/DOC.0023).

Deze bijsturing betekende o.a. dat bij een projectoproep van het Impulsfonds de Vlaamse Gemeenschap communiceert naar zoveel mogelijk projectaanvragers i.s.m. met de 3 steden

Antwerpen, Gent en Brussel en de overige 27 steden en gemeenten. Eveneens worden de Vlaamse inhoudelijke beleidsprioriteiten jaarlijks bepaald door de Vlaamse Regering. Bijkomend werd beslist dat er een voorafname is van 20% van de budgetten van Antwerpen, Gent, Brussel en zone Vlaanderen zodat overkoepelende projecten kunnen worden gesubsidieerd.

Het Vlaams Impulsfondscomité bevestigt de toewijzing van de middelen voor Gent, Antwerpen en Brussel op basis van een bindend advies van de drie steden. Voor de 27 andere Vlaamse steden en gemeenten en voor de overkoepelende projecten beslist de Vlaamse Regering.

Jaarlijks worden in het kader van het fonds middelen toegekend voor de inhoudelijke opvolging, zowel in de steden als voor zone Vlaanderen. Voor zone Vlaanderen is die opvolging ingebed binnen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, afdeling SII, team Integratie.

1. Welke invloed heeft deze opheffing op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

Het Fonds valt onder de gemeenschapsbevoegdheid 'bijstand aan personen', art. 5, §1, II van de BWHI, in het bijzonder het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Dit beleid wordt binnen de Vlaamse overheid gecoördineerd door de minister bevoegd voor Inburgering en binnen de Vlaamse administratie door de afdeling Stedenbeleid, Inburgering en Integratie (SII) binnen het agentschap Binnenlands Bestuur (Beleidsdomein Bestuurszaken).

Zoals hierboven gesteld wordt het Fonds momenteel vanuit Vlaanderen reeds opgevolgd en gecoördineerd door de afdeling SII van ABB. Deze opvolging en coördinatie omvat momenteel:

- communicatie over de oproep naar alle relevante organisaties en voorzieningen;
- de bepaling van de prioriteiten voor de Vlaamse gemeenschap;
- de bepaling van de selectieprocedure;
- de adviesverstrekking (deze gebeurt voor alle actiezones door de betrokken steden en gemeenten én voor de zone Vlaanderen tevens door de betrokken beleidsdomeinen);
- de coördinatie van de adviesverstrekking;
- de beslissing over de toewijzing van de projecten door de Vlaamse Regering;
- de opvolging van de geselecteerde projecten.

Door de overheveling van het fonds krijgt Vlaanderen volledige autonomie over het dossier. Concrete gevolgen, bij ongewijzigd beleid:

- Het secretariaat van het Impulsfonds moet worden opgenomen door de Vlaamse Gemeenschap. Momenteel is het secretariaat voor de beide gemeenschappen ondergebracht bij het Centrum van Gelijkheid van Kansen en van Racismebestrijding. Voor de Nederlandstalige dossiers is momenteel 1 VTE belast met de administratief-technische dossieropvolging. Er moet worden onderzocht of het mogelijk is het betrokken personeelslid over te hevelen.

Het secretariaat neemt op dit ogenblik volgende taken op die zullen moeten worden overgenomen:

- o de reglementering van de projectoproep en de financiële uitgaven;
  - o het sluiten van overeenkomsten met de projectuitvoerders;
  - o de uitbetalingen van voorschotten en saldi;
  - o de controle van de verantwoordingsstukken.
- De indiening en administratieve opvolging van de projecten gebeurt aan de hand van de ICT-applicatie Cen@tor (www.fim-fipi.be). Deze applicatie besteedt het Centrum van

Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding uit aan een externe firma IT Optics. Voor de licentie, het onderhoudscontract, het netwerkbeheer, de externe server worden de middelen momenteel betaald vanuit de werkmiddelen van het Fonds. Deze ICT-software kan, indien gewenst, worden overgekocht. Op langere termijn is het wenselijk om een globaal geïntegreerd dossiersysteem te ontwikkelen.

- Het Fonds moet een juridische verankering krijgen binnen de Vlaamse regelgeving. Aangewezen is de inbedding ervan binnen het Integratiedecreet van 28 april 1998, gewijzigd door het decreet van 30 april 2009. Gezien de specifieke herkomst van de middelen van het Fonds (via de Nationale Loterij) zal verder moeten worden onderzocht of en hoe inbedding in het integratiedecreet mogelijk is.

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

- Het regeerakkoord vermeldt een bedrag van 8 mio euro. Volgens het regeerakkoord zal de huidige financiering van de FIM-projecten door de Nationale Loterij nog worden bestudeerd. Een deel van de middelen werd in het verleden bijgepast door de Federale overheid. Het is onduidelijk of de middelen 2012 momenteel voorzien zijn in de Federale begroting. Begrotingstechnisch moet worden nagegaan op welke wijze de budgettaire overheveling kan verlopen.
- Momenteel wordt er een verdeelsleutel gehanteerd voor de verdeling van het budget (zie hierboven bij achtergrondinfo). Het agentschap stelt voor om de huidige verdeelsleutel te handhaven.
- Voor een vlotte afhandeling moet de projectoproep 2012 ten laatste eind maart worden gelanceerd. Een dringende samenkomst, ten laatste begin maart, van het huidige Beheerscomité is noodzakelijk zodat er o.a. snel duidelijkheid kan komen rond 2012. Gezien deze krappe timing zal de oproep voor 2012 nog vanuit de Federale overheid moeten gebeuren.
- Om de overheveling voor te bereiden stelt het agentschap voor om een werkgroep, met vertegenwoordigers van de relevante beleidsdomeinen, lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie op te richten. Deze werkgroep heeft de opdracht een beleidskader voor de overgehevelde middelen te ontwikkelen (doelstelling en prioriteiten, juridisch kader, financieringswijze, mogelijke afbakening steden en gemeenten, verdeling middelen en bevoegdheden binnen de Vlaamse overheid ...).

Samengevat zullen bij de overheveling de volgende afspraken moeten gemaakt worden:

1. De budgettaire verdeelsleutel m.b.t. de herverdeling van de federale middelen.
2. Afspraken rond de timing teneinde de continuïteit van het fonds te waarborgen (o.m. oproep 2012).
3. De overheveling van de secretariaatsfunctie van het CGKR (overheveling van de middelen, het personeel, de applicatie).

3. Contactpersoon

Naam: Greta Roels
Graad: Adjunct van de directeur
Entiteit: Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Tel: 02-553 33 85
e-mail: Greta.roels@bz.vlaanderen.be

1. b. Fiche 37: Europees Integratiefonds (EIF)

Relevante achtergrondinformatie m.b.t. EIF

Bij de indiening van het Meerjarenprogramma 2007-2013 werd het beheers- en controlesysteem voor België in een aparte format beschreven. In dit document wordt het ESF-Agentschap Vlaanderen aangeduid als beheers- en certificeringsautoriteit voor het Vlaamse luik van het Belgische EIF-programma. Inspectie Financiën werd aangeduid als auditautoriteit.

De rechtsgrond voor het beheer en de certificering werd geregeld door de wijziging van het decreet van 8 november 2002 houdende de oprichting van de vzw ESF-agentschap bij het decreet van 16 juli 2010 houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

De aanstelling van Inspectie Financiën als auditautoriteit werd op 10 september 2010 geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2007 houdende de aanduiding van de Vlaamse Auditautoriteit voor de Europese Structuurfondsen en houdende de oprichting van de Auditcel van de Auditautoriteit.

De Europese Commissie heeft het Belgische beheers- en controlesysteem goedgekeurd.

1. Welke invloed heeft deze opheffing op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

- Opmaak van een aangepast protocol-akkoord tussen de Gemeenschappen dat volgende elementen bevat:
  - o Afspraken met betrekking tot de coördinatie ten aanzien van de Europese Commissie en de vertegenwoordiging in het SOLID committee
  - o Afspraken maken over de rapportering over de volledige programmatie bij afloop van het EIF programma (eind 2015)
  - o Herberekening van het verdelingspercentage van de Europese middelen over de gemeenschappen, inclusief een herberekening met betrekking tot Brussel
  - o herverdeling van de federale middelen en hierbij rekening houden met de cofinancieringsmiddelen van de federale overheid
  - o Afspraken maken over de verantwoordelijke autoriteit (één Gemeenschap neemt dit op zich of een beurtstelsel)
- Uitbreiding voorzien van de taken van de beheers- en certificeringsautoriteit (ESF-Agentschap). Dit kan geregeld worden in een Besluit van de Vlaamse Regering op basis van het aangepaste decreet van 10 september 2010.
- Aanpassing van het EIF meerjarenplan en beheers- en controlesysteem
- Aanpassing van de regeling m.b.t. de auditautoriteit
- Afspraken met de federale overheid dat zij over de nieuwe situatie aan de Europese Commissie zal communiceren.

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

De einddatum van de lopende EIF-programmatie is 2013 (tot juni 2015 einde projecten).

Het voorlaatste jaarprogramma 2012 ligt nu voor ter goedkeuring bij de Europese Commissie. Jaarprogramma 2013 zal het laatste EIF jaarprogramma zijn. Daarna zullen de Europese middelen voor integratie worden opgenomen in het Migratiefonds.

Gelet op deze timing volgende suggestie:

- De tijdshorizon voor de regionalisering is 2012: de aanpassing van de beheersstructuur kan gebeuren in 2012 zodat voor het jaarprogramma 2013 de federale overheid geen verantwoordelijkheid meer heeft.
- Opmerking in geval de tijdshorizon voor de regionalisering 2013 zou zijn: op het moment dat alles geregeld is, is de EIF-programmatie afgelopen.

De besprekingen met betrekking tot de nieuwe programmaperiode (Migratiefonds) moeten zo spoedig mogelijk worden opgestart.

3. Contactpersoon

Naam: Inge Hellemans
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Tel: 02-553.33.19
e-mail: inge.hellemans@bz.vlaanderen.be

Fiche 38. Radio-omroep en televisie – artikel 4, 6°, BWHI

Telecommunicatie

Uittreksel akkoord: p. 46:

De omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen wordt aangepast aan de ingrijpende technische evoluties en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, met behoud van een federaal regelgevend kader inzake elektronische communicatie: regulering van de telecommunicatiemarkten, beheer van en controle op het gebruik van het spectrum, bescherming van de consument, domeinnamen, nummering, universele dienstverlening en privacy.

*Eventueel via een gedetailleerd **samenwerkingsakkoord**.*

Een deskundigenwerkgroep zal deze hervorming voorbereiden.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: *regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Vooraf:

- De lezing van de tekst is niet eenvoudig: het is onduidelijk of het eventuele samenwerkingsakkoord enkel slaat op de aanpassing van de omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen, dan wel ook op de aanpassing van het federaal regelgevend kader dat in dezelfde zin vermeld wordt.
- Vooral de passage ‘*beheer van en controle op het gebruik van het spectrum*’ die deel uitmaakt van het ‘*behoud van een federaal regelgevend kader inzake elektronische communicatie*’ kan – afhankelijk van de interpretatie – een grote impact hebben op de bevoegdheidsverdeling.
- Een absolute federale vrijgeleide inzake “*beheer van en controle op het gebruik van het spectrum*” maakt het voeren van bepaalde aspecten van een Vlaams spectrumbeleid onmogelijk
- Hoewel de universele dienstverlening (met uitzondering van de must carry-verplichtingen) en privacy onder de federale wetgeving vallen, zijn ook daar raakvlakken met de omroepbevoegdheid. Enkele voorbeelden:
  - het opvragen en opslaan van media-inhoud via een settopbox valt onder Vlaamse bevoegdheid, maar de metadata aan persoonsgegevens die daarmee gepaard gaan zijn dan federaal?
  - dergelijke metadata omvatten ook kijk-, zap-, VOD- en reclamegedrag, hetgeen onlosmakelijk verbonden is met de inhoud van de aangeboden media.
  - potentiële universele verplichtingen m.b.t. minimum aan te bieden bandbreedte kunnen een grote impact hebben op de (resterende) capaciteit voor het mediagebruik.
  - “*Regulering van de telecommunicatiemarkten met respect van behoud van het federaal regelgevend kader*” is beperkt tot zuivere telecommunicatiediensten, zoals datatransmissie en real-time communicatie. De regeling van die diensten heeft weliswaar ook een impact op de infrastructuur die voor omroep gebruikt wordt.
- Kortom, een gedetailleerd samenwerkingsakkoord - t.g.v. de aanpassing van de omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen kan (theoretisch wel, maar in de

praktijk) moeilijk anders dan ook rekening houden met of betrekking hebben op materies die vermeld zijn in het 'federaal regelgevend kader inzake elektronische communicatie' en die dus betrekking hebben op regulering van telecommunicatiemarkten, universele dienstverlening, privacy en bij uitbreiding ook nummering/domeinnamen - dit laatste verwijzend bijvoorbeeld naar het feit dat TV-settopboxen werken met IP-adressen .

Opdrachten en activiteiten waarvan concreet sprake in het regeerakkoord:

- Deelname aan deskundigenwerkgroep
- Opmaak van een gedetailleerd samenwerkingsakkoord

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

- BIPT is federaal belast met de uitvoering van de wetgeving inzake elektronische communicatie
- Wellicht zullen vertegenwoordigers van het BIPT en van het federale kabinet elektronische communicatie deelnemen aan de deskundigenwerkgroep en aan de onderhandelingen over een samenwerkingsakkoord.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Wet 13 juni 2005 op de elektronische communicatie
- Wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische Post- en Telecommunicatiesector

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Er is in het regeerakkoord niet meteen sprake van een bevoegdheidsoverdracht. Er wordt enkel gezegd dat de omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen wordt "aangepast" aan de ingrijpende technische evoluties en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, met behoud van een federaal regelgevend kader inzake elektronische communicatie.
- Dit kan op uiteenlopende wijzen geïnterpreteerd worden (zie supra). Wat deze tekst precies betekent moet worden verduidelijkt door een deskundigenwerkgroep, en eventueel worden neergelegd in een aangepast samenwerkingsakkoord.
- Er kan worden vastgesteld dat ten gevolge van de toenemende convergentie van infrastructuur en diensten de vraag naar een meer gedetailleerd samenwerkingsakkoord prangender wordt.

Aandachtspunt voor de Vlaamse Gemeenschap is in elk geval het beheer van het frequentiespectrum en de vaste infrastructuur. Tot nog toe werd het standpunt aangehouden dat de Gemeenschappen autonoom hun frequentieplannen opmaken, dat zij betrokken moeten worden bij internationale en Europese afspraken over het spectrum en dat zij streven naar een gezamenlijk beheer van de frequenties die gebruikt worden voor

mobiele breedband (cf. het dossier digitaal dividend).

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

- Het is onduidelijk of en zo ja, welke bevoegdheden er uiteindelijk precies zullen verschuiven. Het is dan ook niet mogelijk om daar budgetten op te kleven.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

- Het is onduidelijk of en zo ja, welke bevoegdheden er uiteindelijk precies zullen verschuiven. Het is dan ook niet mogelijk om daar goederen aan te koppelen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

- .

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

- Voor deelname aan een deskundigenwerkgroep en onderhandelen van samenwerkingsakkoord zal het BIPT gebruik maken van de bestaande personeelskaders. Daarnaast zullen ook raadgevers van de federale kabinetten deelnemen. Het is onduidelijk hoeveel personen precies met deze opdrachten zullen belast worden.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

- Aangezien het onduidelijk is hoeveel personeelsleden exact zullen ingezet worden in

functie van de deskundigenwerkgroep en het samenwerkingsakkoord, is het ook onduidelijk hoeveel budget daarvoor wordt uitgetrokken.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

- Voor deelname aan de deskundigenwerkgroep zouden binnen de Vlaamse overheid minstens 3 personen moeten worden aangeduid: een kabinetsverantwoordelijke en een jurist en een technicus van de administratie, en dit voor de gehele looptijd van de gesprekken binnen de werkgroep.
- Voor het onderhandelen van een samenwerkingsakkoord zouden binnen de Vlaamse overheid minstens 3 personen moeten worden aangeduid: een kabinetsverantwoordelijke en een jurist en een technicus van de administratie, en dit voor de gehele looptijd van de onderhandelingen.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

- Als er bevoegdheden inzake elektronische communicatie worden overgedragen naar de Vlaamse Gemeenschap, kunnen deze uitgevoerd worden binnen het departement CJSM, Afdeling Beleid en Beheer, cluster mediabeleid.
- 2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?
  - De cluster mediabeleid bestaat vandaag uit 11 personen.

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven).

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

- Er is over dit samenwerkingsakkoord (noch over de vorm, noch over de inhoud) nog geen overleg gepleegd.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

- De aanpassing van de omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen is nog niet duidelijk. Er zijn op dit moment nog allerlei interpretaties mogelijk. Het is dus onmogelijk om nu al vooruit te lopen op de afspraken en de financiële gevolgen van het samenwerkingsakkoord.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

- Knelpunten zullen o.m. zijn de gemeenschapsbevoegdheid voor het omroepspectrum, het eventueel gezamenlijk beheer van het spectrum voor mobiele breedband en de afstemming met de Gemeenschappen bij de opmaak van internationale en Europese afspraken over het frequentiespectrum.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Caroline Uyttendaele
Graad: Directeur
Entiteit: Departement CJSM, Afdeling Beleid en Beheer
Tel: 03/553.06.84
e-mail: caroline.uyttendaele@cjsm.vlaanderen.be

Fiche 39. Cultuur – artikel 4 BWHI

Filmkeuring

Uittreksel akkoord: p. 46:

"Filmkeuring: Naar de Gemeenschappen, mits een aangepaste oplossing voor Brussel."

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

Regelgevende, controlerende en sanctionerende bevoegdheid m.b.t. toegang van jongeren tot bioscoopzalen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Bevoegdheid bij FOD Justitie, echter uitgevoerd door departement CJSM (cf. sub B 1.).

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

Wet van 1 september 1920 waarbij aan minderjarigen beneden 16 jaar toegang tot de bioscoopzalen wordt ontzegd.

Koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende oprichting van de Commissie voor de filmkeuring.

Koninklijk besluit van 30 april 2007 houdende benoeming van de leden van de filmkeuring.

Koninklijk besluit van 21 mei 2008 houdende bijkomende benoemingen van leden van de Commissie filmkeuring.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

W 01.09.1920 verbiedt minderjarigen beneden de 16 jaar de toegang tot bioscoopzalen, tenzij de vertoonde films door een commissie geschikt werden bevonden voor een jeugdig publiek.

Deze bevoegdheid wordt nu een gemeenschapsbevoegdheid *mits* een aangepaste regeling wordt getroffen voor Brussel. De sector zelf is sterk vragende partij voor een uniforme regeling voor het gehele Belgische grondgebied. Overleg met de gemeenschappen en BHG is derhalve nodig, zowel wat betreft de modaliteiten als wat betreft het principe (auto-, co- of overheidsregulering).

Implementatie via decreet + samenwerkingsakkoord met Franse en Duitstalige Gemeenschap en Brussels Hoofdstedelijk Gewest en eventueel benoeming van de Nederlandstalige leden van de commissie.

Quid classificatie televisie, andere dragers, games,...?

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Nihil: budget (?) en personeel (1 administratieve kracht van de Nederlandse taalrol en 1 technische kracht van de Franse taalrol) werden in globo met de bevoegdheid voor de jeugdbescherming naar de gemeenschappen overgeheveld, in uitvoering van de derde staatsvorming; in 2004 kwam de Raad van State alsnog tot de conclusie dat de filmkeuring '...niet kan worden geacht te behoren tot de aangelegenheid van de jeugdbescherming in de zin van artikel 5, § 1, II, 6o, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (...) en dat het incoherent is de bevoegdheid inzake de keuring van culturele gegevensdragers aan de gemeenschappen toe te wijzen als een onderdeel van de aangelegenheid van de jeugdbescherming (of, ruimer, als een aangelegenheid ressorterende onder de bijstand aan personen).'

De Vlaamse Gemeenschap neemt de filmkeuring de facto waar sinds 1990. Ter wille van continuïteit en rechtszekerheid werd deze taak, onder federale paraplu, voortgezet.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Nihil

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nihil

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Cf. sub C 3.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Zie sub B 1.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Nihil.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Budget voor vergoedingen en presentiegelden voor de leden van de commissie: € 10.000

Personeelsinzet:

in voorbereidende fase 1 ¼ VTE 65.000

In implementatiefase (administratieve afhandeling en follow up): ¾ VTE € 40.000

Werkingsbudget: € 25.000

Benodigde ruimte: 25 m²

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Gezien affiniteit met film en media is departement CJSM logische optie.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Er is overleg gaande met Franse Gemeenschap en Duitstalige Gemeenschap over gecoördineerde aanpak.

F. Contactpersoon

Naam: Adriaan Heirman

Graad: adjunct van de directeur

Entiteit: departement CJSM, afd. Beleid & Beheer

Tel: 02 553 46 65

e-mail: adriaan.heirman@cjsm.vlaanderen.be

Fiche 40. Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI

Controle op de beschikbaarheid

Uittreksel regeerakkoord: p. 35

“De Gewesten verwerven volledige **beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid** om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren en de daarbij behorende sancties op te leggen.

[Opdat deze bevoegdheidsverdeling zou kunnen werken, is het noodzakelijk dat de overheid die de uitkeringen betaalt ook de sanctie materieel uitvoert.]

- Het normatief kader voor regelgeving inzake passende betrekking, actief zoekgedrag, administratieve controle en sancties blijft federaal.

- De Gewesten hebben de mogelijkheid om, tegen betaling, de sanctioneringsbevoegdheid aan de federale overheid (RVA) uit te besteden.

- Op basis van Europese richtlijnen zullen er **samenwerkingsakkoorden** worden gesloten om gemeenschappelijke doelstellingen voor de intensiteit van de begeleiding van werklozen vast te leggen.

- Vrijstellingen van beschikbaarheid in geval van studiehervatting of het volgen van een beroepsopleiding: de Gewesten bepalen autonoom welke studies en beroepsopleidingen een uitkeringsgerechtigde werkloze met behoud van zijn uitkeringen kan aanvatten en welke soort werkzoekende voor deze maatregel in aanmerking kan komen.

De Gewesten zullen de soort rechthebbende werkzoekende bepalen na eensluidend advies van de federale staat. Er zal per Gewest een federale enveloppe worden bepaald. De Gewesten zijn financieel verantwoordelijk bij overschrijding van de vastgelegde enveloppe.”

p.90

- “Vanaf 2013 zal het beschikbaarheidsbeginsel op 60 jaar worden gebracht. In de tewerkstellingsgebieden met een lage werkloosheidsgraad zal het, bij beslissing van het bevoegde subregionale tewerkstellingscomité of het Resoc, op 65 jaar worden toegepast.

- Met betrekking tot de controle op de beschikbaarheid bepaalt het institutioneel akkoord van 11 oktober 2011 onder andere het volgende: “De Gewesten krijgen de volle beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid inzake de controle op de beschikbaarheid...”. Het institutioneel akkoord van 11 oktober 2011 bepaalt ook dat het “normerend kader betreffende de regelgeving inzake passende betrekking, actief werk zoeken, administratieve controles en sancties op federaal vlak blijft.”

- Bijgevolg zal de federale overheid **de leeftijd waarop de actieve beschikbaarheid wordt gecontroleerd in 2013 op 55 jaar en in 2016 ten minste op 58 jaar brengen** (zie hierna).

- Zodra de bevoegdheid “controle op de beschikbaarheid, naar de gewesten zal zijn overgedragen, zullen de Gewesten volledig bevoegd zijn om de leeftijd waarop de beschikbaarheid wordt gecontroleerd desgewenst te verhogen, teneinde beter rekening te houden met de specificiteit van hun arbeidsmarkt. Indien één of meer gewesten van die mogelijkheid gebruik maakt, zullen de sancties van de RVA voor de betrokken rechthebbenden worden aangepast.

- De controle op de beschikbaarheid zal worden **uitgebreid tot de bruggepensioneerden, de “pseudo-bruggepensioneerden” en de oudere werklozen**, met uitzondering van de bruggepensioneerden met een zwaar beroep en de afwijkende brugpensioenstelsels buiten lange loopbaan.

- Via een samenwerkingsakkoord met de gewesten zal een snellere beschikbaarheidscontroleprocedure worden ingevoerd. Het is de bedoeling om de controletermijnen met de helft te verminderen. Voor personen die het verst van de arbeidsmarkt staan, zal er in specifieke voorzieningen worden voorzien.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

De controle op de beschikbaarheid heeft betrekking op verschillende taken:

- Uitvoering van het normatieve kader inzake passende betrekking en actief zoekgedrag (o.m. transmissies)
- Afspraken rond vernieuwing van het samenwerkingsakkoord uit 2004 tussen de RVA en de gewestelijke bemiddelingsdiensten rond opvolging van zoekgedrag (“disprocedure” naar disponibilité)
- Vrijstelling van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt omwille van studies of

beroepsopleiding

Zie bovenstaande passages.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

RVA kan op basis van de informatie van de VDAB over het weigeren van vacatures, opleidingen,... overgaan tot een sanctie van de werkzoekende. De RVA kan dit ook op basis van eigen informatie doen.

In het kader van het samenwerkingsakkoord uit 2004 werd een opvolgingsprocedure met facilitatoren uitgewerkt. Het gaat om een specifieke groep van langdurig werklozen volgens een RVA-afbakening.

RVA beslist over de vrijstelling van beschikbaarheid. In bepaalde gevallen regelen de diensten voor beroepsopleiding de aanvraag collectief voor de uitkeringsgerechtigde cursisten. Verder stelt de RVA jaarlijks een Nederlandstalige en Franstalige lijst van studies op met volledig leerplan die voorbereiden op beroepen waarvoor een significant tekort aan arbeidskrachten bestaat. De taal waarin de werkzoekende de opleiding volgt bepaalt welke lijst van toepassing is. Voor bepaalde beroepen geldt ook de woonplaats van de werkzoekende als bijkomend criteria.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Protocol tussen de RVA en de regionale instellingen van 22/12/88
- Samenwerkingsakkoord van 30/4/2004 betreffende de begeleiding en de actieve opvolging van werkzoekenden in hun zoektocht naar werk
- KB van 25/11/1991 houdende de werkloosheidsreglementering (o.m. art. 51 e.v. tijdelijke of definitieve uitsluiting van het recht op werkloosheidsreglementering, art. 56 beschikbaarheid, art. 58 actief zoeken naar werk, art 79, 90-98 vrijstellingen van beschikbaarheid)
- Art 22 tot 32 van het MB van 26/11/1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De wetgever heeft in de werkloosheidsreglementering reeds bepaalde vrijheidsgraden voor de gewestelijke bemiddelingsdiensten voorzien. In de praktijk zijn er een aantal struikelblokken waardoor de gewesten behoefte hebben aan meer ruimte om hun activerings- en werkgelegenheidsbeleid af te stemmen op noden en verschillen van de regionale arbeidsmarkt. Het overdragen van de bovenstaande bevoegdheden kan hierop een antwoord zijn. **Aangezien verschillende elementen federaal blijven zoals het normatieve kader is de uitwerking van de modaliteiten rond deze bevoegdheidsoverdracht en afspraken rond aanpassingen aan het federale kader essentieel. Immers, dergelijke aanpassingen hebben een weerslag op de uitvoering van deze bevoegdheid, maar ook naar capaciteit van begeleiding/bemiddeling van werkzoekenden.**

Vlaanderen heeft steeds de **beslissingsbevoegdheid** gevraagd. Dit betekent een duidelijker rechten- en-plichten verhaal naar de werkzoekende. Nu stelt de VDAB een duidelijk dossier samen op basis van verschillende feiten vooraleer over te gaan tot transmissie. Ingeval van werkweigering of opleiding tekent de werkzoekende zelf. De VDAB is evenwel niet op de hoogte van het gevolg dat de RVA aan het dossier geeft, al ontvangt ze wel via elektronische gegevensuitwisseling informatie over eventuele sancties die de werkzoekende krijgt. De dossiers die door RVA zonder gevolg worden geklasseerd (steeds na onderzoek) betreffen vooral dossiers van werkzoekenden die ondertussen aan het werk zijn of arbeidsongeschikt zijn verklaard of die geen werkloosheidsuitkering (meer) ontvangen. Voor de rest betreft het dossiers die na verhoor door de RVA zonder gevolg werden gelaten of door een administratieve reden niet verder behandeld werden. De VDAB maakt geen onderscheid in dienstverlening tussen uitkeringsgerechtigde en niet-uitkeringsgerechtigde werklozen. Bij vrijwillig ingeschreven werkzoekenden is de impact van een transmissie heel gering, ze kunnen zich later opnieuw inschrijven. Bij schoolverlaters heeft dit wel een impact op de duur van hun wachttijd en eventuele wachttuitkering.

We moeten bovendien ook rekening houden met de aanpassingen aan het normatieve kader rond beschikbaarheid (p.90 regeerakkoord). Vanaf 2013 zal het beschikbaarheidsbeginsel op 60 jaar worden gebracht, in regio's met een lage werkloosheidsgraad mogelijk tot 65 jaar. Bovendien voorziet men een uitbreiding naar bruggepensioneerde, de "pseudo-bruggepensioneerden" en de oudere werklozen met uitzondering van de bruggepensioneerden met een zwaar beroep en de afwijkende brugpensioenstelsels buiten lange loopbaan. Dergelijke aanpassingen aan het federale kader hebben een grote weerslag op de gewestelijke uitvoering en vragen minstens afspraken naar uitwisseling van gegevens. Aangezien bruggepensioneerden tot op heden niet langer beschikbaar moesten zijn voor de arbeidsmarkt zijn ze ook niet bij de VDAB gekend. Verder heeft een dergelijke uitbreiding ook gevolgen voor het Vlaamse beleid op vlak van activerend herstructurend beleid, activering bij outplacement, sluitend maatpak voor werkzoekenden,...

De **uitvoeringsbevoegdheid** maakt ook deel uit van het institutioneel akkoord. Het is belangrijk om dit grondig te analyseren. Uiteindelijk blijft het de RVA die een materieel gevolg moet geven aan de beslissing. De nota laat dan ook toe dat de gewesten dit tegen betaling nog door de RVA laten uitvoeren.

Het **samenwerkingsakkoord rond de opvolging van het zoekgedrag van werkzoekenden** heeft specifiek betrekking op de opvolging van langdurige werkzoekenden. In het voorstel van het CLA (College van Leidende Ambtenaren) dat op 22 maart 2010 werd goedgekeurd door de federale regering, werd tegemoet gekomen aan de voornaamste bezwaren van de gewestelijke bemiddelingsdiensten. Ze kregen meer vrijheid en erkenning van hun rol in bemiddeling van werkzoekenden, de opvolgingsprocedures zijn afgestemd op Europese richtsnoeren. In het voorstel dienen de gewestelijke diensten binnen de 6 (-25-jarigen) of 12 maanden (25 à 50-jarigen) een individueel actieplan overeen te komen met de uitkeringsgerechtigde werkzoekende, wat naadloos aansluit bij het sluitend maatpak van de VDAB en afgestemd is op de Europese richtsnoeren. Het zijn de gewestinstellingen die gedurende de eerste 12/18 maanden contact hebben met de werkzoekenden. Een maand voor de eerste evaluatie door RVA (na 12/18 maanden) bezorgen de gewestelijke diensten de acties die opgenomen zijn in het actieplan en de manier waarop deze acties werden uitgevoerd. De RVA baseert zich op deze informatie, maar ook op de verklaring van de werkzoekende e.a. gegevens, om zich over de inspanningen van de werkzoekende uit te spreken. De RVA komt niet tussen in het opstellen van het traject, ook niet na een negatieve

evaluatie. Bovendien zal de RVA voor de berekening van de werkloosheidsduur zich alligneren op de werking van de gewesten die een Europese definitie gebruiken. In het institutioneel akkoord gaat men een stap verder en nemen de gewestelijke bemiddelingsdiensten ook deze taak van de RVA over. De concrete uitwerking moet in een nieuw afsprakenkader vastgelegd worden. We stellen voor om in eerste instantie de termijnen uit het voorstel van het CLA te gebruiken (na 12/18 maanden) alsook de voorgestelde uitbreiding naar de leeftijdsgroep (zie verder). De organisatie van deze opvolging moet door de gewesten ingevuld worden, mogelijk kan dit verschillen naar bemiddelingsdienst. Op zich zou het moeten kunnen volstaan dat de huidige curatieve aanpak van de VDAB met een nieuw evaluatiemoment en een nieuw passend traject na 1 jaar werkzoekend als voldoende wordt beschouwd. De gegevensuitwisseling naar de RVA moet nog verder op punt gezet worden.

Het voorstel bevatte bovendien een oplossing voor de OCMW's die geconfronteerd werden met een verhoogde toestroom n.a.v. de sancties bij de opvolgingsprocedure (extra middelen) en ook naar de harde kern van moeilijk bemiddelbare werkzoekenden en zelfs personen waarvan men moet vaststellen dat ze ook na intensieve begeleiding op korte termijn niet toeleidbaar zijn naar de arbeidsmarkt. De RVA schorst de opvolgingsprocedure tijdens de gespecialiseerde screening (max. 3 maanden) en de activeringsbegeleiding (max. 18 maanden) van **werkzoekenden die omwille van een problematiek van medische, mentale, psychische of psychiatrische aard (MMPP) ver verwijderd zijn van de arbeidsmarkt**. Binnen het CLA werd op 28/4/10 een gemeenschappelijke kaderdefinitie van deze doelgroep goedgekeurd. Ook over de inhoud, de benadering en de methodologie van de begeleiding voor de betrokken werkzoekenden is een principiële akkoord bereikt. Voor de **niet-toeleidbare werkzoekenden** was er het engagement om op middellange termijn door het CLA een soortgelijk kader uit te werken. Ondertussen wordt de activeringsprocedure voor de werkzoekenden, die na afloop van de intensieve begeleidingstrajecten als niet-toeleidbaar worden beschouwd, gedurende 2 jaar geschorst.

In geval van volledige arbeidsongeschiktheid wil het CLA, met advies van de Hoge Raad voor personen met een arbeidshandicap, op middellange termijn werken aan een voorstel om de uitkeringen ten laste van de sector van de uitkeringen voor gehandicapten over te laten nemen. **Het is essentieel dat het samenwerkingsakkoord ook deze elementen bevat. Met de uitwerking van het Vlaamse W²-kader is het noodzakelijk om naar deze groepen kwetsbare werkzoekenden voldoende zekerheid te kunnen bieden.** In het regeerakkoord is sprake van "specifieke voorzieningen" voor mensen die het verst van de arbeidsmarkt staan. Het is belangrijk dat de gewesten en gemeenschappen een eigen invulling aan de begeleiding van deze groep kunnen geven en er binnen de sociale zekerheid gezocht wordt naar het wegwerken van drempels binnen de verschillende uitkeringsstelsels.

Verder bevatte het voorstel goedgekeurd door de federale regering:

- een gelijke behandeling voor deeltijds werkenden,
- werkzoekenden die een intensieve opleiding (minimum 20u/week) volgen niet langer opgeroepen worden door de RVA.
- vrijstellingen omwille van sociale en familiale redenen, opstarten van een zelfstandige activiteit, vrijstelling voor intensieve opleiding of studie geven aanleiding tot een opschorting van de procedure.
- Meer kansen op inschakeling voor langdurig werklozen die een positieve evaluatie

krijgen om zo een oplossing te bieden voor het 'carrousel-effect' van de opvolgingsprocedure. Bv. zolang de regionale dienst geen passend aanbod kan bieden de opvolgingsprocedure opschorten.

- De toegang tot de tewerkstellingsmaatregelen voor gesanctioneerde werklozen mogelijk maken.

De verhoging van de maximale leeftijdsgrens in het kader van de opvolgingsprocedure vormt een belangrijke uitdaging naar het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. Werkzoekende 50+ vormen de sterkst groeiende groep onder de langdurige werkzoekenden, maar worden momenteel niet systematisch uitgenodigd in het kader van de curatieve aanpak. De VESOC-akkoorden beperken zich tot de kortdurige werkzoekenden. Langdurige werkzoekenden ouder dan 50 worden momenteel enkel op vrijwillige basis begeleid (wat eigenlijk een ongelijke behandeling van werkzoekenden inhoudt) of in het kader van de maatregel werkervaring (wat als maatregel vaak onvoldoende tegemoet komt aan de behoeften van werkzoekende 50-plussers). Ook de aanpassingen aan het beschikbaarheidsbeginsel (zie hoger) vormen een uitdaging voor het Vlaamse beleid.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Nog niet gekend.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

In 2010 behandelde de RVA 72.583 dossiers rond transmissie, maar de RVA voert ook controles uit op fraude, onder meer via de koppeling van databanken.

In 2010 behandelde de dienst vrijstellingen van de RVA 148.591 dossiers (België en alle vrijstellingen, inbegrepen alsook toekenningen voor vrijwilligerswerk). De gemiddelde behandelingstermijn is 7 kalenderdagen.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting

van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

In het institutioneel akkoord wordt 38 miljoen voorzien. Het is onmogelijk om een inschatting te maken in welke mate dit overeenstemt met de kosten verbonden aan het opvolgen van het zoekgedrag.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Nog niet gekend.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Nog niet gekend.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie :

- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding: de overdracht van bevoegdheden is een versterking van de bestaande rol van de VDAB en sluit aan bij het bestaande takenpakket.
- De vraag kan gesteld worden of in het kader van de controle op de beschikbaarheid geen rol is weggelegd voor IWSE. De werkwijze die VDAB hanteert leidt tot een opname van 98% van de doelgroep in de curatieve werking. Hiervoor zijn gemiddeld 2,15 uitnodigingen nodig vooraleer de werkzoekende effectief komt. In bepaalde gevallen kan men zich indenken dat meer uitgebreide bevoegdheden nodig zijn om tot een beslissing te komen of het nodig is een dossier over te maken aan RVA. Specifieke onderzoeksdata sluiten aan bij de kerntaken van IWSE.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De hiernavolgende entiteiten van het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie hebben de volgende personeelsaantallen (in koppen):

- Departement Werk en Sociale Economie : 116;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 116;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding : 5005;
- Syntra Vlaanderen : 167;
- ESF-Agentschap Vlaanderen : 58

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Een voorstel van het College van leidende ambtenaren rond een nieuw samenwerkingsakkoord inzake de opvolging van het zoekgedrag van werkzoekenden werd door de federale regering op 22/3/2010 goedgekeurd. De bevoegdheidsoverdracht gaat evenwel verder dan de afspraken die in dit kader gemaakt zijn.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Idealiter worden de afspraken die reeds door de federale regering in 2010 werden goedgekeurd, bevestigd, zodat de knelpunten waar we nu in het Vlaamse beleid mee geconfronteerd worden, aangepakt kunnen worden. De afspraken naar timing van de uitbreiding volgens leeftijd worden best aangepast, omdat deze reeds achterhaald zijn. Verder zijn ook nieuwe afspraken nodig rond onder meer de beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid van controle op de beschikbaarheid, aanpassingen aan het federale normatieve kader,...

Het door de federale regering goedgekeurde document inzake de aanpassing van het in 2004 afgesloten samenwerkingsakkoord bevatte volgende voorstellen:

- Een nieuwe oplossing voor werkzoekenden die ver verwijderd zijn van de arbeidsmarkt

Er werd voorgesteld om de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk te schorsen tijdens inschakelingsacties van lange duur voor:

- a) **de werkzoekenden die ver van de arbeidsmarkt verwijderd zijn ten gevolge van een medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek** (MMPP): de procedure zou geschorst worden tijdens de gespecialiseerde screening (die maximum 3 maanden duurt) en tijdens de activeringsbegeleiding (die maximum 18 maanden duurt);
- b) **de werkzoekenden die ver van de arbeidsmarkt verwijderd zijn ten gevolge van een andere reden** (grote problemen inzake sociale aanpassing): de procedure zou aangepast worden op voorwaarde dat:
  - de groep unaniem en met precisie wordt gedefinieerd door het CLA, en duidelijk

- wordt afgebakend ten aanzien van andere groepen van werkzoekenden,
- de inhoud, de aanpak en de methodologie van de inschakelingsacties duidelijk worden gedefinieerd door het CLA,
- een maximale duurtijd van ten hoogste 18 maanden wordt vastgesteld,
- een transparante monitoring wordt opgezet;

c) **de 'niet-toeleidbare' werkzoekenden:** op middellange termijn zou door het CLA een gemeenschappelijke definitie en aanpak uitgewerkt worden voor deze groep. Wanneer specifieke begeleidings- en inschakelingsacties de sociaal-professionele inschakeling van de werkzoekenden die ver verwijderd zijn niet mogelijk maken, rijst de vraag of dit publiek wordt overgedragen aan een ander solidariteitsmechanisme dat aangepast is aan hun situatie. In afwachting van een definitieve oplossing zou de procedure gedurende twee jaar geschorst worden, indien de werkzoekende wordt gekwalificeerd als niet-toeleidbaar op het einde van de screening, de activeringsbegeleiding of op het einde van de specifieke inschakelingstrajecten.

- **De aanpak van de werkzoekenden die volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn**

Er werd voorgesteld om de volledig arbeidsongeschikte werkzoekenden ten laste te laten nemen door de sector van de uitkeringen voor gehandicapten, wat een wijziging van de wetgeving inhoudt. In geval van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid blijft de beschikbaarheid op de arbeidsmarkt een voorwaarde voor vergoeding in de werkloosheidsverzekering en zouden de gewestinstellingen specifieke actieplannen moeten opstellen.

Het CLA zou op middellange termijn een gemeenschappelijke definitie en aanpak uitwerken voor deze groep, met advies van de Hoge Raad voor personen met handicap.

- **De aanpak van de werkzoekenden die ouder zijn dan 50 jaar**

De activeringsprocedure ingezet voordat de leeftijd van 50 jaar werd bereikt, zou voortlopen na de leeftijd van 50 jaar. De maximumleeftijd van de doelgroep van de activeringsprocedure zou vanaf 1/1/12 opgetrokken worden tot 52 jaar.

- **Harmonisering van het bemiddelings-/begeleidingsmodel van de VDAB en de activeringsprocedure van de RVA**

Tijdens de eerste 12 maanden (voor -25-jarigen) of 18 maanden (voor +25-jarigen) zou enkel de VDAB contact hebben met werkzoekenden, rekening houdende met de Europese richtsnoeren.

Enkel de VDAB- consulenten zouden het inschakelingstraject van werkzoekenden in een actieplan of overeenkomst kunnen vastleggen, binnen een termijn die ze gepast achten in functie van het profiel van de werkzoekenden. Bij een negatieve evaluatie van het zoekgedrag door de RVA zou ook de tweede overeenkomst die opgesteld wordt om hieraan te remediëren door de VDAB (en dus niet meer door de facilitatoren van de RVA) opgesteld worden.

Een maand voor de eerste evaluatie door RVA (na 12/18 maanden) zou de VDAB aan de RVA de acties bezorgen die opgenomen zijn in het actieplan, en de manier waarop die acties werden uitgevoerd.

Bovendien zou de berekening van de duur van de werkloosheidsduur en de termijnen geharmoniseerd worden. Het voorstel is dat de werkloosheidsduur wordt onderbroken en een nieuwe periode aanvangt op het ogenblik van een herinschrijving die volgt op een ononderbroken periode van 3 maanden tijdens dewelke de inschrijving als werkzoekende niet meer effectief was, ofwel omwille van een persoonlijke of professionele gebeurtenis (werk, ziekte,...), ofwel als gevolg van een vrijstelling van inschrijving toegekend in toepassing van de werkloosheidsreglementering. Dit criterium wordt momenteel op een geharmoniseerde manier toegepast door de gewestelijke bemiddelingsdiensten.

- **Nieuwe voorstellen inzake vrijstelling van de toepassing of opschorting van de procedure**

De periode tussen de waarschuwing en het eerste evaluatieonderhoud zou verlengd worden in geval van vrijstelling omwille van sociale of familiale redenen.

De opvolgingsprocedure zou opgeschort worden gedurende de periode waarin de werkzoekende een intensieve opleidings- of inschakelingsactie voorgesteld door de VDAB volgt, de voorbereidende periode voor het opstarten van een zelfstandige activiteit,...

De opvolgingsprocedure zou opgeschort worden voor werkzoekenden die vrijgesteld zijn om te studeren of om een opleiding te volgen, op voorwaarde dat het om een intensieve opleiding of studie gaat (minstens 20 uur per week). Een vrijstelling gedurende minstens 3 maanden leidt tot de onderbreking van een werkloosheidsperiode en het begin van een nieuwe werkloosheidsperiode.

- **Overdracht en optimaliseren van gegevens**

De procedure voor overdracht van gegevens tussen de VDAB en de RVA zou geoptimaliseerd worden volgens modaliteiten te voorzien in een samenwerkingsakkoord. Een gemengde werkgroep van de RVA en de tewerkstellingsdiensten zou belast worden met de voorbereiding van de voorstellen tot aanpassing.

Verder bevatte het document ook voorstellen voor

- een gelijke behandeling van deeltijdse werknemers,
- analoge sanctiemechanismen voor rechthebbenden op wachtuitkeringen (o.b.v. studies) en voor de rechthebbende op werkloosheidsuitkeringen (o.b.v. arbeidsprestaties) als samenwonende
- de problematiek van de overdrachten naar de OCMW's

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

In dit dossier is het een kwestie van een evenwicht te vinden tussen de vrijheid om als gewest een eigen invulling aan het werkgelegenheidsbeleid te kunnen geven in functie van de noden van de regionale arbeidsmarkt en het bieden van garanties naar de federale overheid dat deze ook op een verantwoorde manier worden gebruikt.

Onze vragen naar een oplossing voor werkzoekenden ver verwijderd van de arbeidsmarkt en niet-toeleidbaren botst op de grenzen van de werkloosheidsreglementering. Een beperkte groep van de personen die momenteel via de werkloosheidsverzekering een inkomen krijgen zullen ondanks alle inspanningen naar begeleiding, competentieversterking, zorg, etc. niet binnen een redelijke termijn op de arbeidsmarkt kunnen ingeschakeld worden. Echter, de toegang tot andere takken van de sociale zekerheid is omwille van het ontbreken van een arbeidsverleden voor hen momenteel niet mogelijk.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Patricia Vroman

Graad: adjunct van de directeur

Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie

Tel: 02 553 39 45

e-mail: patricia.vroman@wse.vlaanderen.be

Fiche 41. Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI

Doelgroepenbeleid

Uittreksel akkoord: p. 29-30

“- Regionalisering van RSZ-kortingen voor doelgroepen en van de activering werkloosheidsuitkeringen. De bevoegdheid voor structurele RSZ-verminderingen en de vrijstelling van het doorstorten van de bedrijfsvoorheffing blijft federaal.

- De Gewesten krijgen de volle bestedingsautonomie voor de budgetten. Ze zullen het overgehevelde budget (met inbegrip van de eventuele overschotten) naar goeddunken kunnen gebruiken voor verschillende vormen van arbeidsmarktbeleid in de brede zin (maatregelen inzake loonkosten, opleiding en begeleiding van werkzoekenden, tewerkstellingsprogramma's, ...).

- RSZ en RVA blijven de enige administratieve en technische operatoren.

- Na de overheveling van deze bevoegdheden zal de federale overheid geen nieuwe doelgroepen meer invoeren¹⁴ maar zal een beslissingsvrijheid behouden i.v.m. de maatregelen m.b.t. de loonkost, die onder haar bevoegdheid blijven vallen.

- Regionalisering van de dienstencheques, met behoud op federaal vlak van de aspecten in verband met het arbeidsrecht, zoals die inzake de arbeidsvoorwaarden in de sector.

- Overheveling Ervaringsfonds naar de Gewesten.”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Het institutioneel akkoord voorziet in een regionalisering van de hierna vermelde doelgroepenmaatregelen :

- RSZ-kortingen (doelgroepen en sectorale kortingen);
- activering werkloosheidsuitkeringen
- banenplannen;
- dienstencheques;
- ervaringsfonds;
- jongerenbonus.

1.1. RSZ-kortingen :

1.1.1. Doelgroepen

De federale overheid voorziet een aantal kortingen van werkgevers- en/of werknemersbijdragen sociale zekerheid voor bepaalde categorieën van werknemers. Het gaat om volgende doelgroepen:

- Jongeren (-19, erg kortgeschoolden via startbaankaart, 18-30 onder referteloon)
- Langdurig werklozen (Activa, SINE, WEP/DSP)
- 50+ (vermindering A, vanaf 57 jaar vermindering B)
- Wegens herstructurering ontslagen werknemers
- Eerste aanwervingen (zie p. 93)

Op basis van de tabel in het institutioneel akkoord kunnen we enkel een inschatting maken over welke maatregelen naar doelgroepen het kan gaan. De maatregelen worden niet in detail benoemd.

Jongeren

De federale overheid heeft verschillende maatregelen naar jonge werknemers.

Algemeen is er de startbaan-/jongerenverplichting (50 werknemers op 30 juni van het voorgaand jaar) waarbij werkgevers een bijdragevermindering kunnen genieten. Hier zijn drie types te onderscheiden

- de bijdragevermindering voor "zeer jonge werknemers" die tewerkgesteld worden vóór 1 januari van het jaar waarin ze 19 jaar worden en die nog niet aan alle takken van de sociale zekerheid onderworpen zijn (maximum 1000 euro per kwartaal);
- de bijdragevermindering voor laaggeschoolde of erg laag geschoolde startbaners van ruwweg 19 tot 26 jaar
  - voor "laaggeschoolden": maximum 1000 euro per kwartaal voor het kwartaal van indiensttreding en de 7 daaropvolgende kwartalen;
  - voor "erg laag geschoolden", voor "laaggeschoolden" met een handicap of voor "laaggeschoolden" van buitenlandse afkomst": maximum 1000 euro per kwartaal voor het kwartaal van indiensttreding en de 15 daaropvolgende kwartalen.
  - Na de periode van maximum 1000 euro volgt voor beide doelgroepen nog een periode van maximum 400 euro per kwartaal, en dit voor alle volgende kwartalen tot wanneer de tewerkstelling de hoedanigheid van SBO verliest.
- de bijdragevermindering voor jonge werknemers met een laag loon van ruwweg 19 tot 29 jaar (maximum **300 euro** per kwartaal, degressief i.f.v. de leeftijd van de jongere).

Onder de naam Activa Start kan een deel van het nettoloon door de RVA ten laste genomen worden in de vorm van een werkuitkering en dit voor erg laag geschoolde jongeren, laaggeschoolde jongeren van buitenlandse afkomst en laaggeschoolde jongeren met een handicap. Het gaat om 350 euro voor een periode van hoogstens 6 maanden.

Merk op dat men in deze federale afbakening van de doelgroep geen rekening houdt met de integratie van de diensten van begeleiding van personen met een handicap naar werk binnen de diensten van de VDAB en nog steeds verwijst naar de oude indeling van voor BBB.

Budget: RSZ: 105 miljoen, RVA: 1,1 miljoen

Langdurig werklozen (Activa, SINE, WEP/DSP)

ACTIVA (RSZ-kortingen+activering werkloosheidsuitkeringen)

Het Activaplan is een tewerkstellingsmaatregel voor langdurige werkzoekenden die voorziet in een vermindering van de patronale basisbijdragen voor de sociale zekerheid bij aanwerving van een werkzoekende en een activering van de werkloosheidsuitkering of maatschappelijke integratie bij de aanwerving van een werkzoekende die volledig uitkeringsgerechtigd werkloos is of die het leefloon geniet. In dat geval kan de werkgever de werkuitkering aftrekken van het uit te betalen nettoloon (maximumbedrag van de werkuitkering bedraagt € 500 per maand). Om de RSZ-vermindering en de werkuitkering te kunnen genieten moet de werknemer in het bezit zijn van een werkkaart (aangevraagd door de werkzoekende of door de werkgever).

De modaliteiten (aantal maanden werkzoekend, hoogte, duur) variëren naar leeftijd (hogere voordelen bij stijgende leeftijd).

De regeling win-win, die deel uit maakte van de algemene regeling Activa bestond in de

periode 2010-2011 uit 'versterkte' (hogere) werkuitkeringen (= loonsubsidie die de werkgever van het nettoloon mag aftrekken). Ze liep af op 31.12.2011. Daarnaast bestaat ook een specifieke vorm Activa naar Preventie- en Veiligheidspersoneel (PVP - stadswachten).

Situatie 2012 : De algemene regeling Activa blijft verder bestaan. In dat kader kunnen 'gewone' werkuitkeringen en ook RSZ-bijdrageverminderingen voor de werkgever worden toegekend. Om de overgang van win-win naar de gewone regeling Activa te begeleiden, wordt nu voorzien dat tewerkstellingen met de voordelen van win-win worden gelijkgesteld met periodes van inschrijving als niet-werkende werkzoekende. Op die wijze kan een werknemer die werkloos zou worden na een tewerkstelling win-win, gemakkelijker voldoen aan de algemene Activavoorwaarden en worden zijn tewerkstellingskansen niet in het gedrang gebracht.

De maximale periode gedekt door de werkuitkeringen die hij kan genieten in het kader van een tewerkstelling bij een nieuwe werkgever, wordt wel verminderd met 12 of 18 kalendermaanden indien de werknemer enkel aan de Activavoorwaarden kon voldoen door de tewerkstelling win-win gelijk te stellen.

Nieuw vanaf 2012 is ook dat bruggepensioneerden voortaan aan de voorwaarden kunnen voldoen om de werkuitkering i.k.v. Activa te genieten.

SINE

De doelstelling is de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen in de sociale inschakelingseconomie. Het gaat om de indienstneming van een uitkeringsgerechtigde volledig werkloze, een begunstigde van het leefloon of een begunstigde van financiële maatschappelijke hulp. De werknemer mag niet in het bezit zijn van een getuigschrift of diploma van het hoger secundair onderwijs. Daarenboven moet de werknemer een zekere periode uitkeringsgerechtigd werkloos zijn geweest of begunstigde van het leefloon of financiële maatschappelijke hulp. Deze periodes variëren naargelang de leeftijd van de betrokkene (-45 en 45+). De werkgevers die SINE-werknemers aanwerven kunnen van een RSZ-bijdragevermindering en een loonkosttoelage genieten.

De doelgroepvermindering bedraagt 1000 euro per kwartaal en wordt toegekend van het kwartaal van aanwerving gedurende een bepaalde periode. Deze periode varieert van minimaal 11 kwartalen, tot maximaal onbepaalde duur. De duur van deze periode varieert naar gelang de leeftijd van de werknemer en de duur van de werkloosheid voorafgaand aan de tewerkstelling in het kader van SINE.

WEP/DSP

Doorstromingsprogramma's zijn specifieke tewerkstellingprogramma's, bedoeld voor langdurig werklozen, opgericht door werkgevers uit de publieke sector in ruime zin, met de bedoeling deze langdurig werklozen de nodige werkervaring te laten opdoen teneinde hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren en hen gemakkelijker te laten doorstromen naar het regulier arbeidscircuit. In Vlaanderen gaat het over de maatregel werkervaring (WEP+).

De werkgevers genieten een vermindering van de patronale sociale zekerheidsbijdragen en een tussenkomst in het nettoloon van de werknemers. Deze verminderingen zijn verschillend naargelang de leeftijd en de werkloosheidsduur van de werknemer op het ogenblik van de aanwerving. Ook de integratieuitkering (die de werkloze ontvangt en de werkgever in mindering kan brengen van het nettoloon) varieert naargelang de tewerkstellingsduur en de gemeente waar de werkloze woont (bij hoge werkloosheidsgraad verhoogde tegemoetkoming).

RVA-Budget:

- langdurige werklozen (excl. DSP): 438 miljoen
- langdurige werklozen DSP: 24,6 miljoen
- oudere werklozen: 28,7

RSZ-budget:

- langdurige werklozen: 155 miljoen
- WEP/DSP: 12,8 miljoen
- SINE: 25,6 miljoen

50+ (vermindering A, vanaf 57 jaar vermindering B)

Om de indienstneming en het aan het werk houden van oudere werknemers te stimuleren kunnen werkgevers aanspraak maken op een forfaitaire doelgroepvermindering van de werkgevers sociale bijdragen. Tot 1 april 2007 gold dit enkel ten bedrage van € 400 per kwartaal voor hun werknemers van 57 jaar of ouder (met minstens een referentekwartaalloon van 12.000 euro/jaar of meer). Vanaf 1 april 2007 werd de doelgroepvermindering voor oudere werknemers verruimd. Een werknemer van minstens 50 jaar oud en van wie het kwartaalloon een bepaalde grens niet overschrijdt (< 12.000 euro/jaar), opent voor zijn werkgever het recht op een bijkomende bijdragevermindering, waarvan het bedrag toeneemt met de leeftijd van de werknemer. Deze bijkomende vermindering is cumuleerbaar met de bestaande forfaitaire vermindering voor de minstens 57-jarigen.

Budget: RSZ oudere werknemers: 338 miljoen euro

Wegens herstructurering ontslagen werknemers

De vermindering voor de doelgroep herstructurering heeft tot doel de in het kader van een herstructurering ontslagen werknemers aan een nieuwe baan te helpen. Het gaat om een forfaitaire vermindering van de socialezekerheidsbijdragen van de nieuwe werkgever en om een vermindering van de persoonlijke socialezekerheidsbijdragen van de werknemer. De werknemer moet ontslagen zijn in het kader van een herstructurering van de onderneming, dit betekent o.m. dat de onderneming moet overgegaan zijn tot collectief ontslag, moet deelnemen aan een tewerkstellingscel en een aanbod tot outplacementbegeleiding doen (aanvraag bij de federale minister van Werk, dossier indienen bij de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen).

De vermindering van sociale bijdragen verloopt via de verminderingsskaart herstructureringen A en B. De RVA levert gedurende maximaal 8 kwartalen een verminderingsskaart herstructureringen A af voor elke werknemer die lid is van de tewerkstellingscel. De tewerkstellingscel vraagt aan de RVA voor de ontslagen werknemer die bij een andere werkgever werd aangeworven, een verminderingsskaart herstructureringen B aan. Deze kaart heeft een looptijd van drie kwartalen vanaf het kwartaal van de eerste aanwerving door een nieuwe werkgever.

De wetgeving rond collectief ontslag blijft federaal. Men voorziet in regeerakkoord echter een aanpassing opdat de ondernemingen die tot een collectief ontslag overgaan de leeftijdspiramide in het bedrijf zouden naleven. Bij gebrek daaraan zal de regering een bijkomende bijdrage op de brugpensioenen invoeren of, bij gebrek daaraan, een terugbetaling van de bijdrageverminderingen die de werkgever voor de ontslagen oudere werknemers heeft genoten.

Budget: RSZ Herstructurering: 10,9 miljoen euro

Eerste aanwervingen (zie p. 93)

Om de werkgever bij zijn eerste aanwervingen te helpen, heeft de regering de ambitie om hem vanaf 2013 voor de aanwerving van zijn eerste drie werknemers een vermindering van sociale bijdragen toe te kennen die hoger is dan de huidige.

Uit deze passage in het regeerakkoord blijkt dat niet alle doelgroepmaatregelen overgedragen worden naar de gewesten. Bij de uitwerking van het akkoord is het dan ook belangrijk om snel over de details te kunnen beschikken.

1.1.2. Sectorale kortingen

Op dit ogenblik bestaat er voor bepaalde categorieën van werkgevers, of voor werkgevers van bepaalde categorieën werknemers een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de verschuldigde RSZ-bijdragen. Deze maatregelen werden in het verleden ingevoerd om zowel economische (sommige economische sectoren die zwaar onder druk stonden) als sociale redenen (bijv. de creatie van een sociaal statuut voor sommige categorieën van werkenden die, zonder door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden, arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst).

Het niet doorstorten van de bedrijfsvoorheffing is de facto een fiscale gunstmaatregel in het voordeel van de werkgever en wordt gebruikt in het kader van het doelgroepenbeleid om de loonkost in bepaalde sectoren te verlagen. Normaal houdt de werkgever de bedrijfsvoorheffing van het loon af en stort dit voorafgenomen bedrag in de schatkist. In bepaalde gevallen bestaat er echter een gedeeltelijke of volledige vrijstelling van de doorstorting. In die gevallen neemt de werkgever het bedrag weliswaar af van het loon van zijn werknemers, maar stort hij dit bedrag niet of slechts gedeeltelijk in de schatkist. Het gevolg is dat de loonkost in hoofde van de werkgever verlaagd wordt.

In concreto gaat het om de volgende categorieën :

1) en 2) Bagger- en sleepvaartsector :

De volledige vrijstelling van doorstorting (100% vrijstelling) van bedrijfsvoorheffing bestaat in de sector van de koopvaardij, bagger en sleepvaart, weliswaar onder bepaalde voorwaarden.

- 1) Het moet gaan om werkgevers, behorende tot deze sectoren.
- 2) Vrijgesteld zijn de doorstorting van bedrijfsvoorheffingen op bezoldigingen aan communautaire zeelieden, d.w.z.
  - a) EER-burgers die werken aan boord van schepen die geregelde passagiersdiensten tussen havens van de Gemeenschap verzorgen;
  - b) Alle andere zeelieden die in een lidstaat aan belasting en/of sociale zekerheid onderworpen zijn;
- 3) Tewerkgesteld aan boord van
  - a) Schepen die in een lidstaat van de EER zijn geregistreerd en waarvoor een zeebrief wordt voorgelegd;
  - b) Een zeewaardige sleepboot of baggerschip met eigen voortstuwing, ingericht voor het vervoer van lading over zee, die in een lidstaat is geregistreerd, waarvoor een zeebrief wordt voorgelegd en die minstens 50% van zijn bedrijfstijd werkzaamheden op zee verrichten;
- 4) Voor de bagger- en de sleepvaartsector geldt de maatregel enkel voor het zeevervoersgedeelte;
- 5) Voor de sleepvaartsector wordt een evenredig deel van de wachttijd in aanmerking genomen als zeevervoer voor de berekening van de drempel van 50%.

Er wordt een vrijstelling van de werkgeversbijdragen toegekend mits behoud van een gelijkaardig arbeidsvolume.

Toelating aan de werkgevers om een gedeelte van de persoonlijke bijdragen in te houden.

Omvang van de maatregel : 3,7 miljoen euro (werkgeversbijdragen) en 0,7 miljoen euro (werknemersbijdragen); 54,3 miljoen euro fiscale vrijstelling.

3) Huispersoneel: een vrijstelling van de werkgeversbijdragen (m.u.v. jaarlijkse vakantie) voor de werkgever-natuurlijke persoon die voor zijn privébehoefte of diens gezin een eerste huisbediende aanwerft.

Omvang van de maatregel : 0,2 miljoen euro

4) Kinderopvang (onthaalouders): de erkende diensten voor opvanggezinnen genieten een vrijstelling van de werkgeversbijdragen voor een deel van het fictief forfaitair loon.

Omvang van de maatregel : 14,2 miljoen euro

5) Kunstenaars: aan de personen die als werkgever worden beschouwd wordt voor een gedeelte van het gemiddelde dagloon of van het gemiddelde uurloon een vrijstelling van de verschuldigde werkgeversbijdragen toegekend.

Omvang van de maatregel : 14,3 miljoen euro

1.1.3. Situatie na de overdracht

In concreto krijgen de Gewesten m.b.t. de RSZ-kortingen de volgende bevoegdheden : de regelgevende bevoegdheid, de bestedingsbevoegdheid en de controlebevoegdheid.

De Gewesten zullen het overgehevelde budget (met inbegrip van de eventuele overschotten) naar goeddunken kunnen gebruiken voor verschillende vormen van arbeidsmarktbeleid in de brede zin (maatregelen inzake loonkosten, opleiding en begeleiding van werkzoekenden, tewerkstellingsprogramma's,...).

Wat de fiscale gunstmaatregel betreft, als die behouden blijft zoals zij is, is er geen wezenlijke impact op de Vlaamse begroting of schatkist, aangezien het gaat om een vrijstelling van betaling. In het institutioneel akkoord wordt deze bevoegdheidsoverdracht geraamd op 54,3 miljoen €. Dit is met andere woorden het bedrag van de fiscale gunstmaatregel, het bedrag aan bedrijfsvoorheffing dat niet wordt doorgestort in de schatkist. Er is dus geen reële verhoging van de inkomensstroom naar de schatkist.

Het beheer blijft evenwel binnen de sociale zekerheid en derhalve een federale bevoegdheid, gezien de RSZ en de RVA de enige administratieve en technische operatoren blijven.

De bevoegdheid voor de structurele RSZ-verminderingen en de vrijstelling voor het doorstorten van de bedrijfsvoorheffing blijft eveneens federaal (behoort niet tot de doelgroepen).

1.2. Activering van werkloosheidsuitkeringen

ACTIVA

Zie bij RZS kortingen

1.3 Gesco's

- vermindering patronale bijdragen
- trekkingsrechten

1.4 Dienstencheques

In het institutioneel akkoord wordt de volledige bevoegdheid voor de dienstencheques overgedragen aan de Gewesten : d.w.z. regelgevende bevoegdheid, controle- of inspectietaken, erkenningen, bestedingen (subsiëringen).

1.5. Ervaringsfonds

In het regeerakkoord wordt de volledige bevoegdheid voor het Ervaringsfonds overgedragen aan de Gewesten: d.w.z. regelgevende bevoegdheid, premietoekenningen, controlebevoegdheid- of inspectietaken). Het federale Ervaringsfonds geeft financiële premies aan bedrijven voor projecten die individuele werknemers ondersteunen in de aanpassing van de arbeidsomstandigheden of van de arbeidsorganisatie. De projecten staan dus in functie van de verbetering van het welzijn van de werknemers en hebben bij voorrang betrekking hebben op de arbeidsveiligheid, de gezondheid van de werknemers, de ergonomie of de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk.

Ervaringsfonds   5 miljoen euro

1.6. Jongerenbonus RSZ non profit

Volgens de financiële tabel bij het institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming (pag. 49) wordt de jongerenbonus overgedragen aan de Gewesten.

In uitvoering van het generatiepact werd er vanaf 1 juli 2006 een nieuw banenplan ingevoerd voor laaggeschoolde jongeren in de private en openbare social profitsector waarvoor ook de Sociale Maribel geldt. Het gaat daarbij zowel over:

- de sectoren die reeds behoren tot de Gemeenschappen/Gewesten (cf. kinderopvang, sociale economieondernemingen, gezins- en bejaardenhulp) waarvoor via een dotatie al middelen vanuit federaal worden toegekend aan de Gemeenschappen/Gewesten;
- de sectoren die actueel onder de bevoegdheden van de federale overheid vallen (cf. ziekenhuizen, rusthuizen,...).

Deze maatregel is op een paar afwijkingen na, sterk gelijkend op de maatregel Sociale Maribel binnen de social profit. Dientengevolge wordt soms naar deze maatregel verwezen als Sociale Maribel bis.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

2.1. RSZ-kortingen :

- Beleid en reglementering

*Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel*

contactpersonen :

- Voorzitter van het Directiecomité
Pierre-Paul Maeter
- Directeur-generaal Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt
Jan Vanthuyne

Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid
DG Sociaal Beleid
Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 115
1000 Brussel

contactpersonen :

- Voorzitter van het Directiecomité
Frank Van massenhove
- Directeur-generaal Sociaal Beleid
Jan Bertels

• Controle

Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten (TSW)
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel

contactpersonen :

- Voorzitter van het Directiecomité
Pierre-Paul Maeter
- Directeur-generaal Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten
Michel Aseglio

Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid
Directie-generaal Sociale Inspectie (SI)
Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 110
1000 Brussel

Contactpersonen:

- Voorzitter van het directiecomité
Frank Van Massenhove
- Directeur-generaal SI
Jean Claude Heirnan

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
Inspectie RSZ
Victor Hortaplein 11
1060 Brussel

Contactpersonen:

- Administrateur generaal
Koen Snyders
- Directeur-generaal van de algemene directie van de Inspectiediensten
Karel De Ridder

- Beheer sociale zekerheid

*Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
Inspectie RSZ
Victor Hortaplein 11
1060 Brussel*

Contactpersonen:

- *Administrateur-generaal
Koen Snyders*

*Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)
Keizerslaan 7
1000 Brussel*

Contactpersonen:

- *Administrateur-generaal
Georges Carlens*
- *Adjunct-administrateur-generaal
Claudette De Koninck*

2.3 Gesco's

- Vermindering patronale bijdragen:
  - o RSZ voor het veralgemeend stelsel
  - o RSZPPO voor de KB474-gesco's
- Uitbetaling trekkingsrechten: RVA aan VSAWSE
Beheer trekkingsrechten: VSAWSE

Opmerkingen:

- RSZ en RSZPPO blijven de administratieve en technische operatoren. Voor wat de trekkingsrechten betreft, blijft het in het Regeerakkoord onduidelijk welke rol wordt voorzien voor de RVA. Tot hertoe immers stortte de RVA op kwartaalbasis de voorschotten door aan het VSAWSE. Het zou logisch zijn dat de RVA hier als tussenschakel wegvalt.
- De toekenning van de omvang van de vermindering van de patronale bijdragen blijft een federale bevoegdheid.
- De uitbetaling van de loonpremies van de KB474-gesco's gebeurt door de RSZPPO, die hiervoor per kwartaal de middelen krijgt doorgestort van het VSAWSE. De uitbetaling van de loonpremies voor het veralgemeend stelsel gebeurt door het VSAWSE.

2.4 Dienstencheques

- Beleid en reglementering

*Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt
Cel Migratie (2 personeelsleden)
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel*

contactpersonen :

- *Voorzitter van het Directiecomité
Pierre-Paul Maeter*
- *Directeur-generaal Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt
Jan Vanthuyne*

- Beheer Dienstencheques

*Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)
Keizerslaan 7
1000 Brussel*

Contactpersonen:

- *Administrateur-generaal
Georges Carlens*
- *Adjunct-administrateur-generaal
Claudette De Koninck*

Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (voor vrouwelijke zelfstandigen die een beroep wensen te doen op moederschapshulp)

- Controle

*Inspectie Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)
Keizerslaan 7
1000 Brussel*

Contactpersonen:

- *Administrateur-generaal
Georges Carlens*
- *Adjunct-administrateur-generaal
Claudette De Koninck*

2.5. Ervaringsfonds

- Beleid en reglementering

*Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Algemene Directie Humanisering van de Arbeid
Directie van het Ervaringsfonds
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel*

contactpersonen :

- *Voorzitter van het Directiecomité
Pierre-Paul Maeter*
- *Directeur-generaal Algemene Directie Humanisering van de Arbeid
Christian Deneve*

2.6. Jongerenbonus RSZ non profit

RSZ & RSZPPO

Federaal is er een projectmatige aansturing. Sectoren of individuele werkgevers moeten een project indienen. Sectoren dienen collectieve projecten in en individuele werkgevers individuele projecten.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift

volstaat]

3.1. RSZ-kortingen :

Doelgroepen

- Programmawet (I) van 24 december 2002 (titel IV, hoofdstuk 7, artikel 340 e.v.)
- Koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van Hoofdstuk 7 van Titel IV van de Programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen
- Wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering
- Koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering
- Artikel 33 van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor de werkgelegenheid
- Koninklijk besluit van 2 april 1998 tot uitvoering van artikel 33 van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid
- Wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering
- Koninklijk besluit van 17 januari 2000 tot uitvoering van artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering

Sectorale kortingen

Baggersector

- wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, artikel 37ter, ingevoegd bij de wet van 24 december 1999 en vervangen bij de wet van 20 juli 2005
- Koninklijk besluit van 26 april 2009 tot uitvoering van artikel 37ter van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en tot opheffing van het koninklijk besluit van 16 mei 2001 houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen ten behoeve van de ondernemingen behorende tot de baggersector

Sleepvaartsector

- wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, inzonderheid op artikel 37ter, ingevoegd bij de wet van 24 december 1999
- Koninklijk besluit van 16 mei 2001 houdende vrijstelling van bepaalde werkgevers- en werknemersbijdragen ten behoeve van de ondernemingen behorende tot de sleepvaartsector.

Kunstenaars

- wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, inzonderheid op artikel 37quinquies, § 1, tweede lid, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002

- Koninklijk besluit van 23 juni 2003 houdende maatregelen inzake de vermindering van de socialezekerheidsbijdragen verschuldigd voor de kunstenaar

Kinderopvang - onthaalouders

- wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, inzonderheid op artikel 37sexies, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002

Huispersoneel

- Koninklijk besluit nr. 483 van 22 december 1986 tot vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen van de werkgevers bij de indienstneming van dienstboden. -

3.2. Activering werkloosheidsuitkeringen :

- Besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, inzonderheid op artikel 7;
- Koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering; Koninklijk besluit van 23 december 1994 tot uitvoering van Hoofdstuk II van Titel IV van de wet van 21 december 1994 houdende sociale bepalingen; Koninklijk besluit van 19 december 2001 tot bevordering van de tewerkstelling van langdurig werkzoekenden
- Koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt aangeworven in het kader van het Activaplan
- Koninklijk besluit van 29 maart 2006 tot uitvoering van artikel 7, § 1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders ter bevordering van de tewerkstelling van laaggeschoolde of erg laag geschoolde jongeren
- Koninklijk besluit van 9 juni 1997 tot uitvoering van artikel 7, § 1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders betreffende de doorstromingsprogramma's
- Koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van Hoofdstuk 7 van Titel IV van de Programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen
- Artikelen 194 en 195 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen
- Koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst van wege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het kader van de invoeginterim
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp in het kader van de invoeginterim
- Koninklijk besluit van 3 mei 1999 tot uitvoering van artikel 7, § 1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders betreffende de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen
- Koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst van wege het openbaarcentrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die wordt tewerkgesteld in een sociale inschakelingsinitiatief
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst

vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt tewerkgesteld in een sociale inschakelingsinitiatief

- Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de loonkost van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die wordt tewerkgesteld in een sociale inschakelingsinitiatief en tot vaststelling van de vrijstelling van werkgeversbijdragen.

3.3. Banenplannen :

- K.B. nr 474 van 28 oktober 1996 tot opzetting van de door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen
- Titel III, hoofdstuk II van de Programmawet van 30 december 1988
- K.B. 27 februari 1989 tot uitvoering van de Programmawet van 30 december 1988- Titel III- Hoofdstuk II tot opzetting van een stelsel van gesubsidieerde contractuelen bij sommige openbare besturen

3.4. Dienstencheques :

- Wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen (B.S van 11 augustus 2001), gewijzigd bij de wetten van 22 december 2003, 9 juli 2004, 27 december 2006 (2), 8 juni 2008, 22 december 2008, 17 juni 2009, 30 december 2009 (2) en 4 juli 2011 (2).
- Koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques (B.S. van 22 december 2001), gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 9 januari 2004, 5 februari 2004, 31 maart 2004, 14 juli 2004, 10 november 2004, 17 september 2005, 10 november 2005, 17 januari 2006, 5 maart 2006, 16 januari 2007 (2), 13 juli 2007, 28 april 2008, 28 september 2008, 27 oktober 2008, 11 december 2008, 12 juli 2009, 21 december 2009 en 26 januari 2010.

3.5. Ervaringsfonds :

- Hoofdstuk VII (artikelen 22 tot en met 35) van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers.
- Koninklijk besluit van 1 juli 2006 tot bevordering van de arbeidsmogelijkheden, de kwaliteit van de arbeidsvoorwaarden of de organisatie van de arbeid van oudere werknemers in het kader van het Ervaringsfonds.
- Artikel 30, 6° van het Koninklijk besluit van 27 oktober 2006 betreffende de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.
- Artikel 7, zc van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

3.6. Jongerenbonus non-profit :

- Wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact. Hoofdstuk III - tewerkstelling van jongeren in de social profitsector. Artikelen 79 tot en met 87.
- Koninklijk Besluit van 27 april 2007 houdende de algemene uitvoeringsbepalingen van de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in social profitsector voortvloeiend uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

4.1. RSZ-kortingen /4.2 Activering van werkloosheidsuitkeringen

- Gewesten krijgen volledige bestedingsautonomie van deze doelgroepbudgetten en kunnen prioriteiten inzake aanwending (loonkostverlaging; begeleiding; opleiding) zelf vastleggen. Hierdoor komt er grotere ruimte om eigen Vlaamse accenten te leggen, aansluitend bij regionale arbeidsmarktnoden
- Uitbreiding van Vlaamse bevoegdheid voor loonkostverlaging voor oudere zittende werknemers (was tot nog toe niet mogelijk)
- Met doelgerichte vermindering van de loonkosten (vraagzijdebeleid) krijgen we hefboom/groter draagvlak voor het uitbreiden van de controle op de beschikbaarheid van werkzoekenden. Zeker met het oog op uitbreiding systematische aanpak is dit belangrijk.
- Uniformiteit binnen regionale beleidskaders, specifiek de TW-matrix. Zoals overeengekomen in het principekader kunnen we evolueren van een categoriale benadering en de hoogte van de ondersteuning afstemmen op de competenties van de persoon alsook de afstand tot de arbeidsmarkt
- Vereenvoudiging van de modaliteiten voor toekenning en dus grotere klantvriendelijkheid
- Transparantie naar Europese regelgeving
- Afstemming nodig met federaal: resultaat van indiceringen die de arbeidsmarktregisseur ontwikkelt ook op een eenvoudige manier aan de RSZ of RVA over maken zodat zij de diverse premies kunnen uitbetalen (blijven technische en administratieve operatoren) + technische afstemming met betalingssystemen van de RSZ/RVA om Vlaams beleid uit te voeren.
- Federale overheid wil toch nog invloed hebben op doelgroepenbeleid: zie par "zal de regering, in het kader van een budgettaire neutraliteit en met eerbied voor het institutioneel akkoord, na overleg met de Gewesten en de sociale partners, een relanceprogramma opstarten dat de tewerkstelling, vooral die van de jongeren, moet bevorderen (zie p.86)

4.3 Gesco's

Het Regeerakkoord Di Rupo I voorziet in de overheveling van de totale bedragen van de RSZ- resp. RSZPPO-verminderingen en van de trekkingsrechten. M.b.t. de Gesco's worden enkel deze totale bedragen expliciet vermeld.

De voorbije jaren werd reeds meermaals de mogelijkheid van een regularisatie van de Gesco's opgeworpen. Het stelsel werd tot nog toe evenwel ongemoeid gelaten omwille van het verlies van de federale voordelen (RSZ-vermindering en trekkingsrechten), waarmee dergelijke regularisatie gepaard zou gaan. Wanneer de RSZ-verminderingen en trekkingsrechten naar de Gewesten worden overgeheveld, vervalt deze federale drempel tot regularisatie.

De regionalisering van de RSZ-verminderingen voor de Gesco's kan perspectieven openen voor een regularisering van de Gesco's, die op haar beurt een grondige hervorming van de maatregel mogelijk maakt. Er kan dan een weldoordachte afweging worden gemaakt van welke Gesco's men wil regulariseren en welke men wil behouden en onder welke modaliteiten.

In het kader van een eventuele toekomstige regularisering van de Gesco's stellen zich evenwel 2 vragen, nl.

- in welke mate de koppeling tussen de Gesco Trekkingsrechten en de te besteden bijdragenverminderingen zal behouden blijven;
- in welke mate er voor de Gewesten al dan niet beschotten zullen bestaan tussen de aan te wenden bijdragenverminderingen bij de RSZ en deze bij de RSZPPO.

Deze vragen zouden op het eerste zicht afgedekt worden door het Regeerakkoord. Volgens het Regeerakkoord krijgen de Gewesten immers de volle bestedingsautonomie voor de budgetten. Ze kunnen de overgehevelde budgetten (met inbegrip van de eventuele overschotten) naar goeddunken gebruiken voor verschillende vormen van arbeidsmarktbeleid in de brede zin (maatregelen inzake loonkosten, opleiding en begeleiding van werkzoekenden, tewerkstellingsprogramma's, ...). Aangezien de RSZ en RSZPPO betrokken blijven als uitvoerende instanties, moeten er duidelijke en juridisch verankerde (kaderbesluit, decreet,...) afspraken worden gemaakt over hoe één en ander concreet wordt aangepakt.

4.4 Dienstencheques

De dienstencheque is een betaalmiddel, uitgegeven door een uitgiftebedrijf, waarmee natuurlijke personen een prestatie kunnen laten leveren door een erkende onderneming. De erkende onderneming laat de diensten uitvoeren door een werkzoekende die tewerkgesteld wordt met een arbeidsovereenkomst. De erkenning gebeurt door de bevoegde overheid en kan gegeven worden aan ieder natuurlijk of rechtspersoon wiens activiteit of doel ten minste gedeeltelijk bestaat in het leveren van de afgebakende activiteiten.

De doelstellingen van de dienstencheques zijn drieërlei:

- scheppen van duurzame banen die vooral geschikt zijn voor laaggeschoolden;
- vervangen van een gedeelte van illegaal werk door wit werk;
- aanbieden van kwaliteitsvolle dienstverlening aan particulieren in het kader van de wijzigende socio-economische en demografische omstandigheden.

Aanvankelijk stond de gewestelijke overheid in voor de erkenning van de ondernemingen.

Sinds 1 januari 2004 draagt de federale overheid de volledige budgettaire last voor de dienstencheques voor huishulp van huishoudelijke aard én staat in voor de erkenning van de ondernemingen. Het bestaande stelsel van dienstencheques werd aldus een volledig federale aangelegenheid

Vanaf 1 januari 2006 werd het stelsel uitgebreid naar moederschapshulp. De moederschapshulp bestaat erin om gratis een uitkering toe te kennen onder de vorm van 70 dienstencheques aan zelfstandigen die net bevallen zijn en die, na hun wettelijke moederschapsrust, hun beroepsactiviteiten hernemen. De dienstencheques worden ingeruild om thuis een beroep te kunnen doen op de diensten van een persoon (één cheque/uur) die taken van huishoudelijke aard verricht. De aankoopprijs wordt ten laste genomen door het sociaal verzekeringsfonds.

Sinds de invoering van het stelsel van de dienstencheques en tot en met eind augustus 2011 werden er in België 436.518.865 dienstencheques aangekocht door de gebruikers. Van dit aantal werden er 278.413.677 in het Vlaamse Gewest aangekocht.

Deze cheques werden aangekocht door 803.798 gebruikers, waarvan er zich 485.972 in het Vlaamse Gewest situeren.

In het kader van de dienstencheques werden in België 2.716 ondernemingen erkend, waarvan er 1.184 gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest.

Binnen het stelsel van de dienstencheques in het kader van moederschapsrust werden tot eind augustus 2011 2.022.841 cheques aangekocht in België, waarvan 1.318.193 in het Vlaams Gewest.

Voordelen:

- We krijgen hiermee als Vlaams beleid een belangrijke hefboom in handen om niet

alleen kortgeschoolden te activeren, maar ook de combi arbeid-gezin en bepaalde zorgtaken te verlichten.

- De dienstencheques zijn een belangrijk instrument ter ondersteuning van de economische groei.
- De dienstencheques zijn een belangrijk instrument in het kader van de bestrijding van zwartwerk

Aandachtspunten:

- De vraag naar dienstencheques blijft groeien, de budgettaire impact op lange termijn is een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst.
- Een eventuele aanpassing van de prijzen van dienstencheques of van de fiscale aftrekbaarheid na de overdracht kan een impact hebben op de stijging van zwartwerk in een toch fraudegevoelige sector en derhalve van de informele economie.
- De verschillende verslagen en rapporteringen met betrekking tot dienstencheques tonen aan dat een gedegen opvolging en controle noodzakelijk is met het oog op de bestrijding van misbruiken. De overdracht naar de Gewesten zal derhalve een belangrijke impact hebben op de controlecapaciteit van de bevoegde inspectiediensten.

3.5. Ervaringsfonds :

Effecten:

- Met het EF krijgen we er een concreet instrument bij om individuele werknemers te ondersteunen in hun werkbaarheid, wat belangrijk is gezien de ontwikkeling naar langere loopbanen
- Er kan meer structurele afstemming komen omtrent aanbieden, stimuleren en begeleiden van Ervaringsfondsprojecten (gericht op individuele werknemers) en diversiteitsplannen (gericht op het ontwikkelen van een HRbeleid met aandacht voor diversiteit) in Vlaanderen + het huidige gevaar dat dezelfde projecten voor dezelfde acties zowel Vlaamse als federale financiering ontvangen wordt opgelost
- Er is een opportuniteit om het ervaringsfonds te integreren in het luik 'arbeidspostaanpassing' van de tewerkstellingsmatrix
- De meet- en diagnoseinstrumenten binnen het Ervaringsfonds ontwikkeld zijn een belangrijk startpunt met het oog op het ontwikkelen van een Vlaamse werkbaarheidsinstrument ikv ESF project van het departement. In dit instrument dient aandacht te zijn voor een koppeling tussen vraagzijde (werkbaarheid als component van een kwalitatieve arbeidsorganisatie) en aanbodzijde (investeringen in het individuele werkvermogen)
- opportuniteit van link met sectorconvenants gezien de samenwerkingsovereenkomsten die vanuit ervaringsfonds met sommige sectoren gesloten zijn.

Aandachtspunten:

- Financieel: In het institutioneel akkoord wordt een bedrag van 5 miljoen euro voorzien in het kader van deze overdracht. Maar in het Jaarverslag EF wordt ook verwezen naar reserves. Op 31 december 2008 was er bij het Ervaringsfonds een bedrag van 30.370.459,37 € vastgelegd. Dit moet uitgezocht worden.
- Personeel: thans zijn er 3 à 4 vte nl-talig tewerkgesteld bij EF
- Juridisch: opletten voor bevoegdheidsconflicten tussen federale welzijnswet en instrumenten die investeren in de individuele werkbaarheid.

Cijfers (nog niet geüpdate):

Het Ervaringsfonds is het meest succesvol in Vlaanderen. Sedert de start van het ervaringsfonds in 2004 zijn er meer dan 600 toelageaanvragen binnengekomen, het

merendeel uit Vlaanderen. In 2008 heeft het Ervaringsfonds 219 toelageaanvragen opgetekend, waarvan 65% in Vlaanderen (143 in Vlaanderen, 62 in Wallonië en 14 in Brussel). Die aanvragen handelden over in totaal 5 646 werknemers. Voor de in 2008 goedgekeurde projecten komt men op een totale waarde van 2.469.460 € verspreid over 160 projecten.

Van de in 2008 binnengekomen en behandelde aanvragen werden er ongeveer 95 % goedgekeurd. Inhoud van de projecten:

- 45 % slaan op *ergonomische aanpassingen*;
- 26 % slaan op een *functiewijziging*;
- 17 % slaan op een *wijziging van de arbeidsorganisatie*;
- 12 % slaan op *vaardigheidsontwikkeling*

4.6. Jongerenbonus RSZ non profit

- **Vlaamse wetgeving**

- De maatregel werd gefinancierd via een globale enveloppe. Elk jaar dient dit bedrag via KB te worden bepaald. De vraag is hoe dit naar de toekomst toe dan zal gebeuren?
  - Incorporeren in de afsprakenkaders en regelgeving die op Vlaams niveau hieromtrent al van toepassing zijn.
  - Quid uitgetekend beleid kansengroepen?
  - Vlaanderen geeft bij nieuwe jobs prioriteit aan kinderopvang, dag verzorging en kortverblijf voor ouderen. Volgens de algemene criteria kunnen ook andere ondernemingen/organisaties of sectoren in aanmerking komen. Vraag is of Vlaanderen bij haar prioriteitsbepalingen blijft.
- Integrale inbedding van de maatregel binnen kansengroepen gekoppeld aan de andere voorstellen tot overheveling m.b.t. RSZ -structurele verminderingen en/of Sociale Maribels;
  - Vlaamse prioriteiten versus de projecten die overgemaakt worden die niet behoren tot de Vlaamse prioriteiten;
  - Zowel impact op resterend deel van sociale economie dat van federaal naar Vlaanderen gaat als naar alle andere beleids(deel)domeinen Welzijn, Werk, Volksgezondheid, Gezin, Cultuur, Ontwikkelingssamenwerking, ...;
  - Dit instrument kan door de opleidingscriterium versterkend werken op het competentie- en loopbaanbeleid.
- **Algemeen:**
Voor het deel dat overkomt dient uitgeklaard te worden welke sectoren met hun respectieve aandeel behoren tot de bevoegdheden Sociale Economie dan wel tot de andere beleids(deel)domeinen.

De betiteling van de federale regelgeving spreekt specifiek over social profit terwijl in de artikelen van de regelgeving de term non-profit wordt gehanteerd. Social profit is echter niet hetzelfde als non profit maar worden vaak in documenten door mekaar gehaspeld. De vraag is nu naar verduidelijking of het gaat over non profit wat ruimer is dan enkel social profit.

Naar toekomstig beleid in Vlaanderen: incorporatie in het Vlaams doelgroepenbeleid SE versus kansengroepen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

1.1. RSZ-kortingen :

1.1.1. Doelgroepen

Voor doelgroepenbeleid wordt er in het institutioneel akkoord een bedrag voorzien van : 687,3 miljoen euro.

1.1.2. Sectorale kortingen

Voor sectorale kortingen wordt er in het institutioneel akkoord een bedrag voorzien van : 33,1 miljoen euro.

1.2. Activering werkloosheidsuitkeringen :

Voor sectorale kortingen wordt er in het institutioneel akkoord een bedrag voorzien van : 541,4 miljoen euro.

1.3 Gesco's

Volgende federale bedragen worden vermeld in de de basisonderhandelingsnota van de formateur (juli 2011) en het institutioneel akkoord :

Gesco RSZ	291,5 mio EUR
Gesco RSZPPO	240,9 mio EUR
Gesco Trekkingsrechten	485,8 mio EUR

Voor de trekkingsrechten heeft Vlaanderen recht op 261,5 mio EUR. Het trekkingsrecht per Gesco-werknemer bedraagt 7433,14 EUR. Het aantal Gesco's voor wie een trekkingsrecht wordt uitbetaald is geplafonneerd op 35.188.359. Dit aantal omvat alle types van Gesco-werknemers. Het totaal aantal Vlaamse Gesco's ligt hoger dan dit maximum.

Wat de omvang van de RSZ-vermindering betreft, wordt in het Regeerakkoord een totaalbedrag van 291,5 mio EUR naar voor geschoven. Ramingen van de RSZ komen aan 294 mio EUR (per jaar, gemiddelde over de jaren 2008, 2009 en 2010), waarvan een klein kwart (71,8 mio EUR) betrekking had op GESCO's woonachtig in het Vlaams Gewest. Het is evenwel nog onduidelijk welke versleuteling men zal toepassen bij de verdeling van de middelen over de Gewesten.

Aan de RSZPPO werd voor de KB474-Gesco's een gelijkaardige raming opgevraagd. Het geraamde bedrag voor alle gewesten samen -304 à 309 mio EUR- overschrijdt echter in grote mate het bedrag uit het Regeerakkoord. Van het geraamde totaalbedrag zou ongeveer 139 à 141 mio EUR betrekking hebben op het Vlaams Gewest.

Hier geldt dezelfde opmerking als hoger: in de nota wordt niet aangegeven welke versleuteling gebruikt zal worden bij de verdeling van de middelen over de Gewesten.

1.4. Dienstencheques

Per correct ingediende dienstencheque is er voor alle cheques besteld vanaf 1 mei 2011 een federale tegemoetkoming van 13,91 EUR.

De constante groei in het gebruik zal onvermijdelijk een impact hebben op de begroting.

	Door gebruikers aangekochte dienstencheques			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Het rijk
2003		710.213	63.291	773.504
2004	195.320	6.094.769	1.821.172	8.111.261
2005	688.748	14.635.928	4.989.137	20.313.813
2006	1.659.061	24.938.905	9.331.546	35.929.512
2007	3.379.182	34.891.212	14.909.525	53.179.919
2008	5.640.336	47.211.727	20.744.843	73.596.906
2009	7.586.882	48.108.564	22.519.271	78.214.717
2010	10.381.980	59.300.065	27.071.321	96.753.366
jan-11	1.026.875	5.494.912	2.417.540	8.939.327
feb-11	956.619	5.288.302	2.367.884	8.612.805
ma-11	1.112.796	5.846.500	2.617.007	9.576.303
apr-11	935.511	5.143.786	2.313.769	8.393.066
mei-11	1.173.227	6.048.618	2.792.728	10.014.573
jun-11	1.044.212	5.466.747	2.439.207	8.950.166
jul-11	773.123	4.203.147	1.985.926	6.962.196
aug-11	849.957	5.030.282	2.317.192	8.197.431
sept-11	1.145.492	5.909.852	2.602.289	9.657.633
okt-11	1.172.332	5.898.254	2.645.622	9.716.213
nov-11	1.160.930	5.885.676	2.615.953	9.662.559
dec-11	1.212.202	6.058.785	2.710.706	9.981.693
TOTAAL	42.094.790	302.166.244	131.275.929	475.536.963

Bron RVA

Door gebruikers aangekochte dienstencheques

In het institutioneel akkoord worden in het kader van de dienstencheques de volgende te regionaliseren bedragen voorzien :

Luik sociale zekerheid : 1.444 mio euro;

Daarnaast is er voor de gebruikers een fiscaal voordeel van toepassing op het systeem van de dienstencheques, namelijk een forfaitaire belastingvermindering van 30%. Cheques die

gekocht worden aan 7,5 € per stuk kosten dus, na aftrek, 5,25 €.

Totaal voorzien belastingkrediet : 131 mio euro

Voor Vlaanderen zou dit op basis van de cijfers 2011 het volgende betekenen: $66.274.861 \times 2,25$ euro = 149.118.437,25 euro. Het budget lijkt dus ontoereikend om de huidige fiscale tussenkomst te compenseren.

Om inmenging van de federale overheid in de materies die onder de bevoegdheid van de Gewesten vallen te vermijden, zal de federale overheid, onverminderd wat in punt 4.4. wordt verduidelijkt, echter vanaf het budget 2012 aan de huidige op zijn niveau bestaande stimuli ter zake een einde kunnen maken. Dit betekent dat het fiscaal voordeel de facto mogelijk al niet meer bestaat op het moment van overheveling.

1.5. Ervaringsfonds :

Voor sectorale kortingen wordt er in het institutioneel akkoord een bedrag voorzien van : 5 miljoen euro.

1.6. Jongerenbonus RSZ non profit

De huidige financiering van de federale maatregel:

- Elk jaar wordt bij K.B. het bedrag bepaald en is ingeschreven bij het Globaal Beheer van de Sociale Zekerheid voor Werknemers;
- O.b.v. de tewerkstellingsstatistieken van de RSZ en de RSZPPO gaat 2/3 van de middelen naar de federale en al 1/3 naar de Gemeenschappen/Gewesten.

Federaal:

- 2007 = 20 mio. Euro waarvan 14,1 mio. Euro private en 5,9 mio. Euro openbare sector
- 2008 = 30 mio. Euro waarvan 21,1 mio. Euro private en 8,9 mio. Euro openbare sector

Al naar de deelstaten:

- 2007 = 10 mio. Euro waarvan 6 mio. Euro voor Vlaanderen
- 2008 = 15 mio. Euro waarvan 9 mio. Euro voor Vlaanderen

In het institutioneel akkoord is er sprake van een budget van 25,9 mio. Euro. De verdeling van dit federaal budget zal afhankelijk zijn van het aantal projecten volgens herkomst gedurende een vastgestelde periode.

Gemoduleerd maximumbedrag van de tegemoetkoming t.g.v. de werkgever: 35.000 Euro / jaar per VTE en mag de loonkost van de jongere werknemer niet overschrijden (loonkost = bruto + patronale lasten).

Bemerking: De vraag stelt zich hoe de middelen naar de gewesten zich verhouden ten opzichte van de projecten die reeds zijn ingediend. Mogelijk worden er momenteel meer Waalse projecten gefinancierd. Vraag is wat er zal gebeuren indien er te weinig middelen vloeien naar Wallonië in dit kader?

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nog niet gekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Nog niet gekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Nog niet gekend.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Nog niet gekend.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie :

- Departement Werk en Sociale Economie;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
- Syntra Vlaanderen;
- ESF-Agentschap Vlaanderen :

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De hiernavolgende entiteiten van het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie hebben de volgende personeelsaantallen (in koppen):

- Departement Werk en Sociale Economie : 116;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 116;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding : 5005;
- Syntra Vlaanderen : 167;
- ESF-Agentschap Vlaanderen : 58

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam: Patricia Vroman
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie
Tel: 02 553 39 45
e-mail: patricia.vroman@wse.vlaanderen.be

Naam: Lieve De Lathouwer
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie
Tel: 02 553 09 59
e-mail: lieve.delathouwer@wse.vlaanderen.be

Fiche 42. Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI

Arbeidsbemiddeling

Uittreksel akkoord: p. 30

- "De Gewesten worden bevoegd voor de programma's voor de arbeidsmarktbegeleiding van leefloners (art. 60 en 61) om ze opnieuw te integreren in de arbeidsmarkt.

- De PWA-bevoegdheid valt onder de autonomie van de Gewesten (Overheveling naar de Gewesten van de arbeidsbemiddelaars van de PWA's en van de bijhorende middelen). Indien de Gewesten beslissen

om een PWA-voorziening te behouden, zal de federale overheid de financiering van de werkloosheidsuitkeringen van de PWA-werknemers voortzetten, beperkt tot het aantal huidige gerechtigden per gewest.

Het systeem zal gelden voor de langdurige werklozen en zij die ver van de arbeidsmarkt staan.

- Regionalisering outplacement: het arbeidsrecht blijft federaal (inzonderheid CAO nrs. 51 en 82), maar de Gewesten worden bevoegd voor de inhoudelijke vereisten die niet in cao 51 en 82 vastliggen, voor de terugbetaling van outplacementkosten aan de bedrijven en voor het opleggen van sancties aan werkgevers bij gebrek aan outplacement."

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Leefloners:

Via art 60§7/61 van de OCMW-wet helpen OCMW's leefloners aan een job met als doel de betrokkene voldoende arbeidsdagen te bieden zodat hij/zij in aanmerking komt voor een werkloosheidsuitkering. In geval van art. 60§7 treedt het OCMW zelf op als werkgever, bij art 61 is dit een werkgever uit de privé-sector. Het OCMW betaalt het loon maar krijgt van de POD MI het bedrag van het leefloon (vermeerderd met 25% voor jongeren) en geniet als werkgever van een vrijstelling van werkgeversbijdragen. Het OCMW kan de leefloners ook ter beschikking stellen van een derde werkgever/gebruiker of een sociale economieproject opstarten. In het bijzondere geval dat het OCMW voor het tewerkstellen van zijn gerechtigden samenwerkt met een privé-werkgever, ontvangt het van de federale overheid een toelage voor de omkadering en eventuele opleiding van de tewerkgestelde persoon. Deze toelage is de zogeheten omkaderings- en opleidingspremie.

Naar gelang het aantal mensen die ze aan het werk gekregen hebben, kunnen de OCMW's een financiële beloning van de POD Maatschappelijke integratie krijgen. Voor kleinere gemeenten werd een systeem van "clusters" ontwikkeld. Op vrijwillige basis kunnen ze kiezen voor een groepering van OCMW's om zo een activeringsbeleid vorm te geven. De POD MI biedt hen extra middelen. Naast de verhoging van het aantal activeringen maakt deze maatregel eveneens een verdieping van de werking mogelijk en biedt ze dus een kwaliteitsvol traject aan. Het totale subsidiebedrag dat voor deze maatregel bestemd is, bedraagt € 250.000 per jaar, hetzij € 12.500 per cluster (met een maximum van 20 clusters per jaar). In 2011 telt men 20 clusters die 98 deelnemende OCMW's omvatten, waarvan 10 in Vlaanderen. Naast de subsidie van 12.500 Euro per jaar heeft de cluster ook de

mogelijkheid om een persoon aan te werven in het kader van een startbaanovereenkomst.

Indien de terbeschikkingstelling gebeurt bij een sociale-economieproject heeft het OCMW hiervoor recht op een extra staatstoelage, de zogenaamde "verhoogde staatstoelage".

2010	Art 60§7		Andere (o.a.Art. 61)	
Vlaanderen	8968	42,0%	529	19,5%
Brussels Gewest	4662	21,8%	730	27,0%
Waals Gewest	7737	36,2%	1447	53,5%
Totaal	21367	100,0%	2706	100,0%

Aangezien de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie nu reeds instaat voor de controle op o.a. sociale werkplaatsen, werkervaring, gesubsidieerde contractuelen, tewerkstellingspremies, professionele integratie van personen met een arbeidshandicap en lokale diensteneconomie, lijkt het om redenen van homogeniteit en efficiëntie aangewezen om ook de controlebevoegdheid voor de programma's inzake de arbeidsmarktbegeleiding van leefloners over te dragen naar de Vlaamse inspectie.

PWA:

De federale regering richtte in het verleden de *plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen* (PWA's) op met de bedoeling de vraag naar een aantal activiteiten die door de privé-sector niet worden aangeboden, en de herinschakeling van werklozen op de arbeidsmarkt samen te brengen. Daarnaast beoogde de maatregel ook het tegengaan van zwartwerk.

Ieder PWA kan binnen bepaalde grenzen zelf bepalen welke activiteiten in de gemeente aangeboden worden.

De invoering van het nieuwe systeem van dienstencheques bracht vanaf 1 maart 2004 een aantal belangrijke wijzigingen met zich mee op het vlak van de "thuishulp met huishoudelijk karakter" in de PWA-reglementering. De bedoeling was om de PWA-werknemers, die het statuut van werkloze behouden tijdens hun PWA-activiteit, de mogelijkheid te bieden over te stappen naar een volwaardig werknemersstatuut (met aldus arbeidsovereenkomst). Het belangrijkste gevolg is dat er sinds 1 maart 2004 geen nieuwe instroom van werklozen en gebruikers voor thuis hulp met huishoudelijk karakter meer mogelijk is. Sinds 1 juli 2009 werd een bijkomende voorwaarde toegevoegd: de PWA-werknemer moet minstens 50 jaar oud zijn om deze activiteit uit te oefenen, behalve indien hij een blijvende arbeidsongeschiktheid van minstens 33 % bewijst.

Voor andere activiteiten zowel bij particulieren (kleine onderhouds- en herstellingswerken thuis bij de gebruiker, hulp voor klein tuinonderhoud, bewaken en verzorgen van huisdieren, oppas bij zieken en kinderen ...) als bij lokale overheden, vzw's, onderwijsinstellingen,... (stadswachten, hulp bij organisatie naschoolse activiteiten,...) blijft de instroom van nieuwe PWA'ers mogelijk.

Gemeenten en OCMW's kunnen bij het PWA terecht voor allerlei taken die het leefmilieu ten goede komen: taken zoals het sporadisch opruimen van straten en openbare parken, het

leegmaken van papierbakken of het schoonmaken van verwaarloosde wijken kunnen via het PWA aangevraagd worden. Het regelen van het verkeer aan scholen, hulp bij de begeleiding van kinderen, jongeren en sociaal zwakkeren of gelegenheidshulp bij bibliotheken behoren ook tot de mogelijkheden.

Bij heel wat scholen gebeurt de hulp bij de maaltijdbedeling door PWA-werknemers. Zij kunnen ook helpen bij voor- en naschoolse opvang, begeleiding van kinderen naar activiteiten, meehelpen bij een opendeurday of bij kleine herstellingswerkjes.

Vzw's en niet-commerciële verenigingen kunnen PWA-hulp gebruiken voor klein administratief werk (zoals het up to date houden van adressenbestanden, bedelen van folders en meehelpen bij een mailing. Ook klussen zoals opruimen na een activiteit, schoonmaken van de lokalen en dergelijke meer worden door PWA-werknemers uitgevoerd. Sportverenigingen kunnen PWA-werknemers inschakelen voor o.a. het onderhoud van de terreinen en/of de kleedkamers.

De land- en tuinbouwsector is de enige commerciële sector die beroep kan doen op PWA-werknemers. Binnen de tuinbouwsector kunnen activiteiten uitgevoerd worden in het kader van het Paritair Comité voor het tuinbouwbedrijf. Champignonenteelt en het aanplanten en onderhouden van parken en tuinen zijn evenwel uitgesloten. Binnen de landbouwsector gaat het om seizoens- en gelegenheidsgebonden werken zoals zaaien, planten, onkruid wieden of meehelpen bij het oogsten. Het betreft uitsluitend manuele arbeid. Het besturen van landbouwmachines en het werken met chemicaliën en pesticiden mag niet.

Bovendien kan de minister afwijkingen toestaan waardoor PWA'ers ingeschakeld kunnen worden om hulp te verlenen in uitzonderlijke omstandigheden en diensten van algemeen belang. In 2010 gebeurde dit twee maal om slachtoffers van zware weersomstandigheden hulp te bieden.

Het aantal PWA's erkend en actief in het systeem van de dienstencheques bedraagt 230 (op 560 PWA's en 2.664 dienstenchequebedrijven – gegevens op Belgisch niveau – jaarverslag RVA 2010).

Per kalenderjaar kan een persoon maximum 630 uur tewerkgesteld zijn als PWA. Bovendien is dit nog eens per kalendermaand geplafonneerd. In principe is het maximaal aantal uren beperkt tot 45 uur, maar hierop zijn tal van uitzonderingen. Voor de activiteiten ten behoeve van plaatselijke overheden die een overeenkomst hebben gesloten met de Minister van Binnenlandse Zaken (veiligheids- of preventie-overeenkomst), blijft het maximum aantal uren per kalendermaand 53 uur. Voor de seizoens- en occasionele activiteiten in de sector van de land- en tuinbouw, blijft het maximum aantal uren per kalendermaand 150 uur.

Sinds 1 maart 2010 is het maximum aantal uren dat een PWA-werknemer per kalendermaand mag presteren voor sommige activiteiten verhoogd tot 70 uur. Het gaat om twee van de toegelaten activiteiten ten behoeve van natuurlijke personen, namelijk:

- het opvangen of begeleiden van zieke personen of van kinderen;
- hulp bij het klein tuinonderhoud;
- en alle activiteiten ten behoeve van de onderwijsinstellingen.

Om tewerkgesteld te worden in een PWA moet de werkloze gedurende 2 jaar uitkeringen ontvangen indien hij/zij jonger is dan 45 jaar of gedurende 6 maand indien hij/zij ouder is dan 45 jaar. Ook personen die het leefloon of financiële bijstand van het OCMW krijgen

kunnen tewerkgesteld worden. PWA'ers krijgen boven hun werkloosheidsuitkering een vergoeding van 4,10 euro/uur (belastingvrij). Bij een tewerkstelling van 45 uur betekent dit dat de werkloze bovenop zijn werkloosheidsuitkering 184,50 euro per maand kan verdienen.

Vanaf 1 oktober 2004 zijn PWA-ers die 180 PWA-uren in de voorbije zes maanden kunnen aantonen niet langer vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende bij VDAB. Zij moeten dus beschikbaar zijn voor de algemene arbeidsmarkt, een passende dienstbetrekking of inschakelingsparcours aanvaarden en zich aanbieden bij VDAB na door deze dienst te zijn opgeroepen of doorverwezen. Enkel PWA-werknemers met een beperkte arbeidsgeschiktheid of tewerkgesteld als stadswachter kunnen de vrijstelling nog wel genieten. 1.538 PWA'ers hadden in 2010 een vrijstelling. Het gemiddeld aantal personen dat voor een PWA werkt is in 2010 met 9% gedaald en ligt nu op 18 764 eenheden per maand (46% in Vlaanderen). 67 % van hen is een vrouw. Het jaarverslag van de RVA laat niet toe om een opdeling naar sector of andere kenmerken te maken. 1425 werklozen beschikten nog over een vrijstelling van beschikbaarheid (dus omwille van beperkte arbeidsgeschiktheid of stadswachten).

In de werkwinkel staat de RVA, via de PWA-beambte, in voor de volgende diensten: de diensten voorzien in de PWA-reglementering, het afleveren van attesten met het oog op een betrekking alsook het geven van informatie over de federale tewerkstellingsmaatregelen en over het systeem van de dienstencheques. Er kunnen ook andere diensten aangeboden worden: informatie over en promotie van loopbaanonderbreking en tijdskrediet en het uitreiken van de hiermee verband houdende formulieren en attesten, ondersteuning van werkgevers en sociaal verzekerden in verband met het raadplegen en het overmaken van elektronische gegevens in het kader van de opdrachten van de RVA en het PWA, alsook informatie over en promotie en uitvoering van nieuwe of gewijzigde maatregelen.

In de formateursnota sprak men nog van een uitdoofscenario en een aantal activiteiten binnen PWA zitten momenteel ook reeds in dat scenario. Bij het institutioneel akkoord is echter niet langer sprake van een uitdoofscenario en wordt de mogelijkheid voorzien voor een voortzetting van het systeem door de gewesten. De federale middelen voor de uitkeringen worden wel geplafonneerd op het huidige aantal gerechtigden per gewest.

Het overdragen van de controlebevoegdheden zou kunnen afhankelijk gemaakt worden van dit al dan niet uitdovend karakter. Indien de maatregel een uitdovend karakter heeft, lijkt het weinig aangewezen om de controlebevoegdheden over te dragen. Omgekeerd, als de maatregel effectief wordt voortgezet, is het logisch dat Vlaanderen ook de controlebevoegdheden opneemt. Immers, het betreft een vorm van arbeidsbemiddeling. Bovendien bestaat er een duidelijk raakvlak met dienstencheques en lokale diensteneconomie.

Outplacement:

Outplacement bestaat uit een geheel van begeleidende diensten en adviezen die in opdracht van een werkgever door een derde, het outplacementbureau, worden verleend naar aanleiding van een herstructurering of collectief ontslag. Deze begeleiding heeft tot doel om een werknemer in staat te stellen zelf binnen een zo kort mogelijke termijn een betrekking bij een nieuwe werkgever te vinden of een beroepsbezigheid als zelfstandige te ontplooien.

Door het institutioneel akkoord wordt in een regionalisering van outplacement voorzien: het arbeidsrecht blijft weliswaar federaal (inzonderheid CAO nrs. 51 en 82), maar de Gewesten

worden bevoegd voor de inhoudelijke vereisten die niet in cao 51 en 82 vastliggen, voor de terugbetaling van outplacementkosten aan de bedrijven, en voor het opleggen van sancties aan werkgevers bij gebrek aan outplacement. Vlaanderen verkrijgt aldus (beperkte) regelgevende bevoegdheden, sanctionerende bevoegdheden en (verdere) operationele bevoegdheden.

De controlerende bevoegdheden van de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie kunnen worden uitgebreid. De Vlaamse Inspectie controleert nu ook reeds de Vlaamse outplacementkantoren, meer specifiek binnen de context van de Sociale Interventie. Een gedeelde controlebevoegdheid met de federale inspectiediensten (meer bepaald de inspectie RVA) moet overwogen worden.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Leefloners: POD Maatschappelijke integratie (incl. federaal ESF-Agentschap)

PWA: de RVA

Outplacement: De RVA en RSZ

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Vlaanderen vraagt de verankering van de definitie inzake arbeidsbemiddeling in artikel 6, §1, IX, 1° BWHI of in een institutioneel samenwerkingsakkoord bij wet of decreet bekrachtigd.

De volgende definitie wordt voorgesteld: *“Arbeidsbemiddeling heeft betrekking op elke handeling van een tussenpersoon, die erop gericht is, al dan niet tegen betaling, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks werknemers bij te staan bij het zoeken van werk en/of werkgevers bij het zoeken van werknemers.”*

3.1. Leefloners :

- Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn
- Wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie
- Wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn
- Koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden, het bedrag en de duur van de toelage, verstrekt aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor een deeltijdse tewerkstelling met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van een gerechtigde op maatschappelijke integratie
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de toelage, verstrekt aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor de omkadering en opleiding van rechthebbenden op financiële maatschappelijke hulp die bij overeenkomst worden tewerkgesteld bij een privé-onderneming

- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden, het bedrag en de duur van de toelage, verstrekt aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor een deeltijdse tewerkstelling met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp
- Koninklijk besluit van 4 september 2002 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden van de toelage, verstrekt aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor een tewerkstelling met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van een gerechtigde op maatschappelijke integratie die ter beschikking wordt gesteld van een privé-onderneming
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden van de toelage, verstrekt aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor een tewerkstelling met toepassing van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, van een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp die ter beschikking wordt gesteld van een privé-onderneming
- Koninklijk besluit van 23 december 2002 tot toekenning van een verhoogde staatstoelage aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van sommige steden en gemeenten voor specifieke initiatieven gericht op sociale inschakeling
- Wet van 23 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid
- Koninklijk besluit van 2 april 1998 tot uitvoering van artikel 33 van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid
- Artikelen 194 en 195 van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen
- Koninklijk besluit van 11 juli 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het kader van de invoeginterim
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 tot vaststelling van de financiële tussenkomst vanwege het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor een rechthebbende op financiële maatschappelijke hulp in het kader van de invoeginterim

3.2. PWA :

- Wet van 7 april 1999 betreffende de PWA-arbeidsovereenkomst
- Koninklijk besluit van 13 juni 1999 tot vaststelling van een model van de PWA-arbeidsovereenkomst en tot uitvoering van artikel 17, 3° van de wet van 7 april 1999 betreffende de PWA-arbeidsovereenkomst
- Artikel 79 en 79bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering
- Artikel 8 en 8bis van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders
- Koninklijk besluit van 10 juni 1994 tot uitvoering van artikel 8, §1 en §6 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders
- Koninklijk besluit van 14 november 2002 betreffende het overlegcomité van de PWA's
- K.B. 19 juni 1987 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende de arbeidsvoorziening en de werkloosheid, B.S. 1 juli 1987, err. B.S. 16 juli 1987
- Art. 73 Wet 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, B.S. 31 maart 1994

3.3. Outplacement :

- Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

- Wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers.
- Koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.
- Koninklijk besluit van 23 januari 2003 tot uitvoering van de artikelen 15 en 17 van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers.
- Koninklijk besluit van 9 maart 2006 betreffende het activerend beleid bij herstructurerings.
- Koninklijk besluit van 21 oktober 2007 tot uitvoering van artikel 13, § 3, 2°, van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van artikelen 7 en 9 van de wet van 17 mei 2007 houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008.
- Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 51 van 10 februari 1992 betreffende outplacement.
- Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002 betreffende outplacement voor werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 bis van 17 juli 2007.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

4.1. Leefloners :

Effect: de overdracht bewerkstelligt een eenduidig activeringsbeleid op vlak van de verschillende uitkeringsstelsels, ook naar derdenorganisaties.

Bovendien wordt een betere aansluiting naar de arbeidsmarkt vanuit het art. 60§7/61-traject gerealiseerd, waardoor draaideureffecten (activering door OCMW via leefloon, gevolgd door inschrijving als werkzoekende bij VDAB) voorkomen worden.

Tenslotte zorgt de overdracht ook voor een versterking van de competentiegerichte aanpak en een eenduidiger begeleiding. Het regionaliseren van de bevoegdheid laat toe om ook naar deze doelgroep een activeringsbeleid te ontwikkelen dat meer gericht is op de noden van de Vlaamse arbeidsmarkt. Het moet mogelijk zijn om in de activeringstrajecten meer bemiddelingsactiviteiten en competentieversterking te brengen zodat op het einde van de trajecten deze personen hopelijk meteen op de Vlaamse arbeidsmarkt kunnen ingeschakeld worden; de begeleiding tijdens de art 60§7/61 trajecten kan in handen van het OCMW blijven. Zij hebben de expertise om hun cliënten te begeleiden.

Aandachtspunten:

- Het is vooralsnog onduidelijk in welke mate een regionalisering van het stelsel nog toegang tot de werkloosheidsverzekering biedt.
- Wat met federale ESF-middelen binnen POD Maatschappelijke integratie voor OCMW's?
- Zal bij regionalisering de vrijstelling van werkgeversbijdragen gevrijwaard blijven?
- Op het werkveld is al geruime tijd sprake van een spanningsveld OCMW-VDAB. Leefloners lopen vaak op dezelfde begeleidingsvloeren als werkzoekenden maar er gelden andere regels naargelang het statuut van de betrokkene, OCMW's hanteren een andere visie op activering, inschrijving als werkzoekende bij de VDAB, samenwerking met de VDAB binnen de werkwinkel,... Binnen de sociale werkplaatsen wordt vaak het loonverschil aangehaald en vraagt men voldoende

begeleidingsmiddelen voor deze groep.

- We vragen duidelijke afspraken tussen de VDAB en OCMW's zodat leefloners zich tijdig inschrijven als werkzoekende, wat niet betekent dat ze hiermee meteen opgenomen zijn in de automatische vacaturematching. Het is perfect mogelijk dat de OCMW-consulenten een eerste screening op de vacatures doorvoeren alvorens hun cliënten hier op te verwijzen, zoals dit nu bij werkzoekende 50-plussers gebeurt. Bij meer zelfredzame/arbeidsmarktrijpe cliënten kan de vacaturematching meer automatisch verlopen.
- Het is onduidelijk in welke mate gewesten lokale OCMW's kunnen aansturen. Een belangrijke randvoorwaarde rond aansturing moet bijgevolg uitgeklaard worden. Op Vlaams niveau is de aansturing van de OCMW's eerder beperkt, evenals op federaal niveau waar men met de lokale autonomie van de OCMW's schermt. De grote verschillen tussen OCMW's en gebruik van diverse maatregelen laat vermoeden dat er op dit vlak nog sprake kan zijn van een groeipad aan tewerkstellingsplaatsen voor leefloners, als het mogelijk is om de neuzen in dezelfde richting te zetten.
- Inhoudelijk kunnen deze activeringsmaatregelen zowel bij werkervaring als bij de sociale economie (lokale diensteneconomie of maatwerkbedrijven (voornamelijk huidige SW's)) aansluiting vinden. De toeleiding tot deze maatregelen blijft best bij de lokale OCMW's. Idealiter is wel een afstemming met het indiceringssysteem dat de VDAB zal ontwikkelen i.k.v. maatwerk noodzakelijk.
- Art. 60§7 worden bij derdenorganisaties ingeschakeld op de werk- of begeleidingsvloer, onder meer bij werkervaringsprojecten en binnen de sociale economie. De spanningen die dit in het verleden creëerde door verschillende behandeling naargelang statuut kan hopelijk met een regionalisering uitgeklaard worden. We stellen voor om deze plaatsen bij de huidige contingenten te brengen in zoverre zij beantwoorden aan de vereisten die voor Vlaamse maatregelen worden gesteld. We moeten een mogelijke gelijkschakeling naar de duur van de begeleiding onderzoeken, zowel in belang van de betrokkene (toegang tot de werkloosheidsverzekering) als de organisatie.
- Het regionaliseren van deze bevoegdheid vraagt op middellange termijn een herziening van de gelijkstellingen die voor Vlaamse tewerkstellingsmaatregelen gelden. Vaak wordt een periode van leefloon of art60§7/61 gelijkgeschakeld met uitkeringsgerechtigde werkloosheid om aan de formele criteria van werkloosheidsduur te beantwoorden.

4.2. PWA :

Effect: De overdracht maakt een geïntegreerde visie van bemiddeling en toeleiding naar de arbeidsmarkt (specifiek naar dienstenchequebedrijven, lokale diensteneconomie) mogelijk. Andere voordelen zijn:

- Betere samenwerking in de werkwinkel
- Bijkomende expertise van begeleiding van kwetsbare werkzoekenden en behoefte van lokale gemeenschap
- Homogeen bevoegdheidspakket rond bemiddeling
- Mogelijkheid versterking partnerschap lokale werkgelegenheid
- Mogelijkheden om systeem door gewesten te laten verderzetten, weliswaar beperkt tot langdurig werkzoekenden en zij die ver van de arbeidsmarkt staan.

Aandachtspunten:

- In eerste instantie zullen de kenmerken van de PWA'ers en de activiteiten die deze personen uitvoeren in kaart moeten gebracht worden om een gefundeerde beslissing te nemen over het al dan niet voortzetten/uitdoven van de maatregel. PWA-ers tewerkgesteld als thuishulp zijn minstens 50 jaar (voorwaarde sinds 2009), voor de andere activiteiten is het moeilijker om een profiel vast te stellen. Gezien het om langdurige werklozen gaat, kunnen we veronderstellen dat ze een zekere afstand tot de arbeidsmarkt hebben.
- De PWA's hebben een belangrijk lokaal draagvlak waardoor een afschaffing van de maatregel, zeker op korte termijn, niet wenselijk noch haalbaar is. Bovendien kunnen we via een korte tewerkstelling in een dergelijk systeem competenties van werkzoekenden aanspreken en detecteren, op basis hiervan kunnen we een traject naar de arbeidsmarkt uittekenen. Via laagdrempelige activiteiten worden ook de latente functies van arbeid aangesproken. Het gaat vaak om activiteiten waarbij de persoon een zekere rol opneemt in de lokale gemeenschap, op die manier opnieuw structuur of arbeidsritme kan opbouwen en zo gemotiveerd kan worden om de overstap naar de reguliere arbeidsmarkt te maken. Dit betekent evenwel een aanpassing van de maatregel zodat deze een meer activerend karakter krijgt en deel uitmaakt van een traject naar werk.
- Wat thuishulp betreft, lijkt een uitdoofscenario het meest haalbare scenario. Via dienstencheques worden dergelijke diensten op de reguliere markt aangeboden, voor specifieke, meer kwetsbare groepen wordt de dienstverlening via OCMW of lokale diensteneconomie aangeboden. Gezien de leeftijd van de personen is een overstap naar het dienstenchequecircuit of lokale diensteneconomie mogelijk niet realistisch noch wenselijk (in termen van hun inkomen). Vandaar eerder uitdoving dan afschaffing.
- De stadswachten hebben een specifieke positie binnen het stelsel. Zij beschikken nog steeds over de vrijstelling van beschikbaarheid en worden door de lokale overheden ingezet voor zogenaamde "niet-politionele veiligheids- en preventiefuncties". Ook deze activiteit is een systeem in uitdoving. Met het KB van maart 2003 werd de overgang van het PWA-stelsel naar het Activa-stelsel geregeld (Activa PVP). Op deze manier krijgen zij bij aanwerving een reguliere arbeidsovereenkomst met een werkgever en niet langer een werklozenstatuut. Sinds januari 2003 mogen de stadswachten, aangeworven onder het PWA-statuut, enkel nog worden vervangen door Activa-stadswachten. De nieuwe aanwervingen van stadswachten moeten eveneens gebeuren onder het Activa-statuut. Bij een regionalisering moet overwogen worden om de overblijvende PWA-stadswachten te laten doorstromen naar een gunstiger statuut met een volwaardig arbeidscontract. Hiervoor moeten we een duidelijk zicht hebben op hun aantal en de mate waarin ze ingeschakeld worden als stadswacht.
- Bij de andere activiteiten moet de afweging gemaakt worden of deze ingeschakeld kunnen worden in het Vlaamse beleid, bijv. LDE of het nieuwe W²-beleidskader. Dit betekent een aanpassing van de PWA-maatregel naar de criteria die binnen deze LDE/W² van toepassing zijn. In geval van aanpassing naar de criteria van het W²-kader betekent dit ook dat het om onbetaalde arbeid zou gaan en de vergoeding van 4,5 euro komt te vervallen. In het institutioneel akkoord wordt hier een opening naar gemaakt omdat het systeem voorbehouden blijft voor langdurig werklozen en zij die ver van de arbeidsmarkt staan.
- Wat de PWA-beambten betreft, stellen we een volledige integratie (niet de afschaffing) in de werkwinkels voor. Dit moet leiden tot een betere dienstverlening (betere aansturing – één bemiddelingsconcept – versterking van de begeleiding – betere

integrale dienstverlening in de werkwinkelantennes). De ervaring van de PWA-beambten met de lokale behoeften kan op een positieve manier ingezet worden om de tweede pijler van de werkwinkels, namelijk de uitbouw van de lokale diensteneconomie, te ondersteunen. Door hun laagdrempelig karakter hebben zij vaak zicht op noden die leven in de lokale gemeenschap, behoefte aan kleine klusjes, buitenschoolse opvang in scholen, etc.

4.3. Outplacement :

Effect:

Vlaanderen krijgt de goedkeuring van (de kwaliteit) van het outplacement in handen, waar nu slechts een niet bindend advies (via de regionale toetsing) kan gegeven worden. Hierdoor kan een aanvullend beleid gevoerd worden t.a.v. de inhoud van outplacement bovenop het federale kader en wordt versnippering van gelijksoortige bevoegdheden over federaal en regionaal niveau weggewerkt waardoor er meer transparantie is naar de werknemers en werkgevers.

Binnen de regio's kan een coherent en homogeen beleid gevoerd worden op het vlak van herstructureringen waarbij meer middelen in handen zijn om de outplacementbegeleiding op maat van eigen regionale noden en behoeften te organiseren, op voorwaarde dat:

- De middelen die nu vanuit de federale overheid worden gespendeerd aan de financiering van de outplacementbegeleiding moeten worden overgedragen aan de Gewesten. De inschakelingsvergoeding lijkt federaal te blijven, want onderdeel van de wetgeving collectief ontslag. (de inschakelingsvergoeding vervangt de opzeggingsvergoeding volledig of gedeeltelijk en is gelijk aan het normale loon. Ze wordt betaald door de werkgever gedurende de eerste 6 maanden vanaf inschrijving in de tewerkstellingscel. Nadien kan de werkgever het bedrag dat hij heeft betaald bovenop de normale opzeggingsvergoeding terugvorderen bij de RVA (is dus eigenlijk een soort activering van de ontslagvergoeding gedurende de periode van de tewerkstellingscel).
- De middelen voor lastenverlagingen ikv herstructureringen (de zgn. federale verminderingsskaart) dienen ikv een regionalisering van het doelgroepenbeleid worden opgenomen (zie fiche 41).

Vlaanderen kan de sanctie voor het niet-naleven van outplacement verhogen. Het lage bedrag van de sanctie heeft nu een neerwaarts effect op de marktprijs van outplacement.

Aandachtspunten:

- De wetgeving rond collectief ontslag blijft federaal. Zo kunnen de regio's begeleiding/outplacement ikv een tewerkstellingscel pas opstarten wanneer contracten van ontslagen werknemers worden verbroken. Het ware beter als de begeleiding sneller opgestart zou kunnen worden (snelle werk-werk transitie).
- Een meer coherente beleid rond outplacement bij collectief ontslag kan pas gevoerd worden wanneer Vlaanderen ook de volgende instrumenten in handen krijgt:
  - controlebevoegdheid op beschikbaarheid van werkzoekenden en sanctiebeleid tijdens outplacement. Met de uitbreiding van de beschikbaarheid voor bruggepensioneerden (tot 55 jaar vanaf 2013 en tot 58 jaar vanaf 2016) zal activering van oudere werklozen ikv outplacement effectiever kunnen verlopen. (zie fiche 40 Controle op de beschikbaarheid). Zullen de gronden voor een weigering van

outplacement kunnen uitgebreid worden, nl. het weigeren van een passende dienstbetrekking en de weigering tot het volgen van een opleiding?

- wetgeving rond het (verlaagd) brugpensioen.
- financiële prikkels voor ontslagen werknemers (zie vermindering persoonlijke RSZ bijdrage; werkhervattingstoelage,...).
- financiële prikkels naar werkgevers (herstructureringskaart/vermindering RSZ bijdragen werkgevers,...).

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Nog niet gekend.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Financiële impact volgens het institutioneel akkoord is:

- Programma's leefloners = 138,7 miljoen euro.
- PWA = 35 miljoen euro
- Outplacement = 4,5 miljoen euro

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nog niet gekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Nog niet gekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Nog niet gekend.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze

personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Nog niet gekend.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie :

- Departement Werk en Sociale Economie;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
- Syntra Vlaanderen;
- ESF-Agentschap Vlaanderen :

De regelgevende en sanctionerende bevoegdheden (Cel Administratieve Geldboeten) zouden kunnen uitgevoerd worden door het departement Werk en Sociale Economie.

De controlerende bevoegdheden zouden kunnen uitgevoerd worden door de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie, mogelijks in samenwerking met de federale controleinstanties.

De operationele bevoegdheden zouden kunnen uitgevoerd worden door:

- Programma's leefloners:
- PWA:
- Outplacement: door VDAB voor terugbetaling van outplacementkosten

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De hiernavolgende entiteiten van het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie hebben de volgende personeelsaantallen (in koppen):

- Departement Werk en Sociale Economie : 116;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 116;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding : 5005;
- Syntra Vlaanderen : 167;
- ESF-Agentschap Vlaanderen : 58

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam: Patricia Vroman
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie
Tel: 02 553 39 45
e-mail: patricia.vroman@wse.vlaanderen.be

Naam: Lieve De Lathouwer
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie
Tel: 02 553 09 59
e-mail: lieve.delathouwer@wse.vlaanderen.be

Fiche 43.

- Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI
- Sociale promotie – artikel 4, 15°, BWHI
- Beroepsomscholing- en bijscholing – artikel 4, 16°, BWHI

Educatief verlof en industrieel leerlingenwezen

Uittreksel akkoord: p. 30

*- Betaald educatief verlof en industrieel leerlingenwezen: het leerlingenwezen gaat naar de Gemeenschappen, en het betaald educatief verlof gaat naar de Gewesten. Met betrekking tot het betaald educatief verlof zullen de Gewesten met de Gemeenschappen een **samenwerkingsakkoord** moeten sluiten om de opleidingen te organiseren en te erkennen.*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

1.1. Huidige situatie :

Krachtens artikel 4 van de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 zijn de Gemeenschappen exclusief bevoegd voor het Onderwijsbeleid, de opleiding en vorming. Onder deze bevoegdheid ressorteren tevens :

- de sociale promotie (artikel 4, 15°);
- de beroepsomscholing en –bijscholing, met uitzondering van de tegemoetkomingen aan werkgevers (artikel 4, 16°).

Op basis van artikel 5, § 1, II., 4° zijn de Gemeenschappen ook bevoegd voor de beroepsopleiding, -omscholing en herscholing van mindervaliden.

Op basis van artikel 4, 16° van de Bijzondere Wet werd de bevoegdheid voor de leerovereenkomsten in het kader van de vorming en begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen, overgedragen aan de Gemeenschappen.

Het leerlingenstelsel voor werknemersberoepen (het Industrieel Leerlingenwezen), net zoals het Betaald Educatief Verlof werden evenwel federaal gehouden.

1.2. Situatie na de uitvoering van het akkoord :

1.2.1. Betaald Educatief Verlof :

Volgens het institutioneel akkoord wordt het stelsel van het betaald educatief verlof een Gewestbevoegdheid.

De Gewesten krijgen de volledige bevoegdheid : d.w.z. regelgevende bevoegdheid, controle- of inspectietaken, erkenningen van verloven, de betaling van toelagen aan werkgevers.

1.2.2. Industrieel leerlingenwezen :

Volgens het institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming (pag. 30) wordt het stelsel van het industrieel leerlingwezen een Gemeenschapsbevoegdheid.

De Gemeenschappen krijgen de volledige bevoegdheid : d.w.z. regelgevende bevoegdheid, controle- of inspectietaken, erkenningen van werkgevers en opleidingsverantwoordelijken.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

*Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel.*

contactpersonen :

- *Voorzitter van het Directiecomité
Pierre-Paul Maeter*

- *Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt
Jan Vanthuyne
Directeur-generaal*

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

3.1. Betaald Educatief Verlof :

- Herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen (B.S. 24/01/1985): Hoofdstuk IV, Afdeling 6- toekenning van betaald educatief verlof in het kader van de voortdurende vorming van de werknemers;
- Koninklijk besluit van 1 september 2006 tot wijziging van sommige bepalingen inzake toekenning van betaald educatief verlof in uitvoering van artikel 111, §7 van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen (B.S. 07/09/2006);
- Koninklijk besluit van 23 juli 1985 tot uitvoering van afdeling 6 - toekenning van betaald educatief verlof in het kader van de voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen (B.S. 10/08/1985)

Bepalingen die aflopen eind 2011:

Art. 114, §3 Herstelwet
Art. 16, §1, laatste lid KB '85

Bepaling voor het schooljaar 2010/2011:

Art. 16 bis, §3, laatste lid KB '85

Bepaling tot en met het derde kwartaal van 2011:

Art. 19, tweede lid KB '85

3.2. Industrieel leerlingwezen :

- Wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen uitgeoefend door werknemers in loondienst

- K.B. van 19 augustus 1998 - Bepaling van de ambtsgebieden van de paritaire comités en subcomités (werknemers)
- K.B. van 19 augustus 1998 - Leervergoeding (werknemers)
- KB van 5 juli 1998 - Paritaire leercomités, paritair leercomité van de Nationale Arbeidsraad en paritaire sub-leercomités
- KB van 5 juli 1998 - Voorwaarden en erkenning als patroon en opleidingsverantwoordelijke (leerlingwezen werknemers in loondienst)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Algemeen : homogenere Gewestbevoegdheden (Vlaamse bevoegdheden).

4.1. Betaald Educatief Verlof :

Door de overdracht van betaald educatief verlof, worden quasi alle incentives inzake levenslang leren een Vlaamse bevoegdheid. Dit biedt perspectieven om al deze stelsels op elkaar af te stemmen en mogelijke hiaten en overlap weg te werken. Uiteraard dient er wel rekening gehouden te worden met het feit dat een samenwerkingsprotocol moet worden afgesloten over de lijst van opleidingen waarvoor BEV gebruikt kan worden, waardoor de beweegruimte vermoedelijk wel beperkt is.

4.2. Industrieel leerlingenwezen :

Vlaanderen heeft reeds diverse systemen van leren en werken. Ook rond het industrieel leerlingenwezen kan nu beter afgestemd worden. De dienst beroepsopleiding Een aandachtspunt is wel dat het ILW vaak op sectorniveau wordt afgesproken (vaak in CAO) en ook een sectorale uitvoering krijgt (via sectorcommissies). Sectoren zijn echter vaak federaal georganiseerd. De impact van deze bevoegdheidsoverdracht op de sectorale organisatie en afspraken dient dus onderzocht te worden. Daarnaast blijft wel het probleem rond de statuten en de regelgeving rond werkervaring bestaan, gezien cruciale knelpunten (bv. werkuren) federale materie blijven. Omtrent de beroepsinlevingsovereenkomst wordt in het akkoord niets vermeld. Dit is een van de laatste stelsel van leren en werken die federaal blijft.

Aandachtspunten : Het industrieel Leerlingenwezen wordt een Gemeenschapsbevoegdheid. De volledige bevoegdheid ter zake wordt aan de Gemeenschappen overgedragen. Nu worden vele van deze afspraken evenwel geregeld via cao's. Het is op dit ogenblik evenwel nog niet duidelijk hoe de bevoegdheid van de Gemeenschappen zich situeert t.a.v. controle en sanctionering van de niet-naleving van van de afspraken die in deze cao's zijn voorzien.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

1.1. Betaald Educatief Verlof :

Het institutioneel akkoord (pag. 49) voorziet de overheveling van een bedrag van 83,9 mio € (educatief verlof).

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de budgetten van de voorbije jaren :

	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010 *
Brussel	23.392.765	15.242.118	14.301.004	10.344.743	14.058.595	14.615.088	9.000.520
Vlaanderen	49.327.351	53.069.311	52.986.084	41.572.037	56.180.490	59.694.910	43.252.791
Wallonië	11.364.971	11.967.945	11.332.846	9.098.276	12.071.391	12.097.472	10.425.572
Totaal Rijk	84.085.087	80.279.374	78.619.934	61.015.056	82.310.476	86.407.470	62.678.883

Voor de periode 2009/2010 betreft het voorlopige cijfers

De gedeeltelijke terugbetaling van de lonen van de werknemers die gebruik maken van het stelsel van betaald educatief verlof, wordt gefinancierd deels door werkgeversbijdragen, deels door de Belgische staat.

De bijdrage van de Belgische staat voor het kalenderjaar 2011 wordt vastgesteld op 54.360.000 euro. De bijdrage ten laste van de werkgevers is (vanaf het vierde kwartaal 2009 t.e.m. het derde kwartaal 2011) bepaald op 0,05%.

1.2. Industrieel leerlingenwezen :

Er zijn geen specifieke bedragen gekend.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal goedgekeurde leerovereenkomsten tijdens de voorbije jaren :

Leerlingstelsel voor werknemersberoepen (ook industrieel leerlingwezen genoemd), Vlaanderen

Jaar	Leerovereenkomsten
2000-2001	922
2001-2002	857
2002-2003	889
2003-2004	785
2004-2005	994
2005-2006	1081
2006-2007	1071
2007-2008	1254
2008-2009	1347

Bron: Dienst Beroepsopleiding

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nog niet gekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Nog niet gekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

1.1. Betaald Educatief Verlof :

Binnen de FOD WASO, Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt, is er een Directie Betaald Educatief Verlof.

Geraamd aantal personeelsleden : 32
- Nederlandstalig :
- Franstalig :

1.2. Industrieel leerlingenwezen :

Geraamd aantal personeelsleden :
- Nederlandstalig :
- Franstalig :

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Nog niet gekend.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?
[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

1.1. Betaald Educatief Verlof :

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

Beleid en regelgevende bevoegdheden : Departement Werk en Sociale Economie;

inspectie en controlebevoegdheden : Departement Werk en Sociale Economie;

erkenningen en beheer van dossiers :

1.2. Industrieel leerlingenwezen :

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

Beleid en regelgevende bevoegdheden : Departement Werk en Sociale Economie;

inspectie en controlebevoegdheden : Departement Werk en Sociale Economie;

erkenningen en beheer van dossiers :

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De hiernavolgende entiteiten van het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie hebben de volgende personeelsaantallen (in koppen):

- Departement Werk en Sociale Economie : 116;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 116;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding : 5005;
- Syntra Vlaanderen : 167;
- ESF-Agentschap Vlaanderen : 58

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Neen

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Neen

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Neen

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?..]

Er is nog geen overleg geweest.

Er is nog geen draaiboek voor de implementatie.

G. Contactpersoon

Naam: Lieselotte Bommerez

Graad: adjunct van de directeur

Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie

Tel: 02 553 09 45

e-mail: lieselotte.bommerez@wse.vlaanderen.be

Fiche 44. Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI*Economische migratie*

Uittreksel akkoord: p. 31:

"Economische migratie: regionalisering van de regelgevende bevoegdheid voor arbeidskaarten A en B en de beroepskaart voor zelfstandigen. De werknemer die een arbeidskaart A in een van de Gewesten krijgt, kan op basis van diezelfde vergunning eveneens in de twee andere gewesten werken. De zelfstandige die in één gewest een beroepskaart heeft gekregen kan zijn activiteit niet in een ander gewest vestigen, maar er wel zijn activiteit uitoefenen."

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht**1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?**

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Arbeidskaarten**• Huidige situatie:**

De Gewesten zijn reeds bevoegd voor de toepassing van de (federale) regelgeving (afleveren van arbeidsvergunningen en arbeidskaarten, arbeidsmarktanalyse), en mogen daarnaast ook de naleving van de normen controleren. De Gewesten zijn reeds betrokken bij de adviesverlening van de Adviesraad voor buitenlandse arbeidskrachten.

De federale overheid heeft vooralsnog de regelgevende bevoegdheid, controlerende bevoegdheid en sanctioneringsbevoegdheid voor de arbeidsmigratie van werknemers.

De controlebevoegdheden worden nu dus zowel door de federale inspectiediensten als door de Vlaamse inspectie (IWSE) uitgeoefend. Het sanctionerend optreden gebeurt echter uitsluitend federaal. M.a.w.: ook de vaststellingen/pro justitia's opgesteld door de Vlaamse inspectie worden door de federale overheid gesanctioneerd middels administratieve geldboeten. Vlaanderen legt dus op dit moment geen administratieve geldboeten op inzake migratiedossiers, maar het heeft wel de bevoegdheid om arbeidskaarten in te trekken.

	Voorlopige vergunning	Kaart A	Kaart B	Kaart C
2000	9.659	833	5.191	-
2001	10.445	509	5.421	-
2002	5.111	323	6.268	-
2003	2.076	142	5.402	9.779 (periode van 9 m.)
2004	971	35	5.269	12.585

2005	601	31	7.546	12.171
2006	320	31	15.271	11.902
2007	208	17	31.404	12.513
2008	121	22	40.175	12.330
2009	70	23	21.485	10.827
2010	37	55	18.188	11.666

NB: cijfers voor 2011 zijn nog niet gekend.

- Situatie na uitvoering akkoord:

Bij uitvoering van het akkoord verkrijgen de Gewesten de regelgevende bevoegdheid inzake arbeidskaarten A en B. De federale regelgeving kan dan worden omgezet in Vlaamse regelgeving. Aangezien elk Gewest bevoegd is voor de handhaving van haar eigen regelgeving, dient ook de sanctioneringsbevoegdheid (nu exclusief federaal) te worden overgedragen naar het Vlaamse Gewest.

De controlerende bevoegdheden kunnen - voor de Vlaamse bevoegdheden tenminste – ofwel volledig worden overgedragen naar IWSE, ofwel moet een gedeelde controlebevoegdheid met TSW en de andere federale inspectiediensten worden uitgewerkt. Het akkoord geeft hierover geen uitsluiting. Zeker de eerste optie impliceert een grote toename van de workload voor de Vlaamse sociale inspectie.

- De gehele verblijfsreglementering blijft federaal:

Aan een arbeidskaart is ook een verblijfsvergunning gekoppeld. De toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (op dit ogenblik geregeld via de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen) blijft federaal. De federale overheid is het meest geschikte bevoegdheidsniveau omdat deze bevoegdheid betrekking heeft op de binnenlandse veiligheid. (Niettemin moet de controlebevoegdheid van de regionale inspectiediensten ook op dit vlak uitgebreid worden.)

- De arbeidskaart C blijft federaal:

Deze arbeidskaart wordt toegekend aan personen die al op een andere basis dan werk verblijfsgerechtigd zijn. Deze regeling wordt niet overgedragen aangezien de arbeidskaart C een afgeleide is van het verblijfsrecht (bv. slachtoffers van mensenhandel, studenten, kandidaat-vluchteling na zes maanden procedure, personen met een verblijfstitel voor samenwonen in het kader van een duurzame relatie, personen die om gezinshereniging hebben verzocht). Het zou logisch zijn mocht de federale overheid deze arbeidskaart C integreren in de verblijfstitel, in lijn met de *single permit* (één document, één loket) logica die de EU hanteert (zie verder). Op die manier is er een duidelijker afbakening tussen de federale bevoegdheden (focus op verblijfsvergunningen) en de Gewestelijke bevoegdheden (focus op arbeidsvergunningen), ook al zijn beide vergunningen in de praktijk logischerwijs met elkaar verweven.

Beroepskaart

- Huidige situatie:

De economische migratie van zelfstandigen behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de Federale overheid. Overeenkomstig artikel 6, § 1,VI, vijfde lid, 6° v/d BWHI, behoren de vestigingsvoorwaarden (voor zelfstandigen en ondernemingen) tot de bevoegdheid van de Federale overheid. Tot de vestigingsvoorwaarden behoort de reglementering inzake de toekenning van beroepskaarten.

Alle niet-Belgen die op het Belgisch grondgebied een zelfstandige beroepsactiviteit willen uitoefenen, hetzij als natuurlijke persoon, hetzij binnen een vereniging of een vennootschap naar rechte of in feite, moeten op grond van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen in het bezit zijn van een beroepskaart (behoudens de vele vrijgestelde categorieën).

Voor de toepassing van deze wet wordt elke activiteit die niet onder de toepassing van de reglementering over de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten¹¹ valt, als een zelfstandige beroepsactiviteit beschouwd.

In 2007 werden 347 Nederlandstalige en 366 Franstalige beroepskaarten afgeleverd. In 2008 werden 297 Nederlandstalige en 434 Franstalige beroepskaarten afgeleverd. In 2009 werden 449 Nederlandstalige en 595 Franstalige beroepskaarten afgeleverd. In 2010 werden 393 Nederlandstalige en 456 Franstalige beroepskaarten afgeleverd. In 2011 werden 398 Nederlandstalige beroepskaarten afgeleverd; het aantal afgeleverde Franstalige beroepskaarten is nog niet gekend.

- Situatie na uitvoering akkoord:

Bij uitvoering van het akkoord verkrijgen de Gewesten exclusief de regelgevende bevoegdheid inzake beroepskaarten. De federale regelgeving kan dan worden omgezet in Vlaamse regelgeving. Aangezien elk Gewest bevoegd is voor de handhaving van haar eigen regelgeving, dient ook de sanctioneringsbevoegdheid (nu exclusief federaal) te worden overgedragen naar het Vlaamse Gewest.

Het is niet duidelijk welke gevolgen dit zal hebben voor de controlerende bevoegdheden inzake beroepskaarten. Deze controles gebeuren op heden door een hele reeks verschillende federale instanties. Waarschijnlijk kunnen de controlerende bevoegdheden - voor de Vlaamse bevoegdheden tenminste – ofwel volledig worden overgedragen naar IWSE, ofwel moet een gedeelde controlebevoegdheid met TSW en de andere federale inspectiediensten worden uitgewerkt. Het akkoord geeft hierover geen uitsluiting. Zeker de eerste optie impliceert een grote toename van de workload voor de Vlaamse sociale inspectie.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

---

¹¹ Wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en koninklijk Besluit van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Arbeidskaarten

- Reglementerende bevoegdheden

Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt

Cel Migratie (2 personeelsleden)

Ernest Blerotstraat 1

1070 Brussel

contactpersonen :

- *Voorzitter van het Directiecomité*
Pierre-Paul Maeter
- *Directeur-generaal Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt*
Jan Vanthuynne

Belangrijke rol voor de adviesraad voor buitenlandse arbeidskrachten en haar technisch comité. Toekomst, invulling en rol adviesraad is vooralsnog onduidelijk.

- Controlerende bevoegdheden

Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten (TSW)

Ernest Blerotstraat 1

1070 Brussel

contactpersonen :

- *Voorzitter van het Directiecomité*
Pierre-Paul Maeter
- *Directeur-generaal Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten*
Michel Aseglio

Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid

Directie-generaal Sociale Inspectie (SI)

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 110

1000 Brussel

Contactpersonen:

- *Voorzitter van het directiecomité*
Frank Van Massenhoven
- *Directeur-generaal SI*
Jean Claude Hernan

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

Inspectie RSZ

Victor Hortaplein 11

1060 Brussel

Contactpersonen:

- *Administrateur generaal*
Koen Snyders
- *Directeur-generaal van de algemene directie van de Inspectiediensten*
Karel De Ridder

Inspectie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)

Keizerslaan 7

1000 Brussel

Contactpersonen:

- *Administrateur-generaal*
Georges Carlens
- *Adjunct-administrateur-generaal*
Claudette De Koninck

- Sanctionerende bevoegdheden

Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Diensten van de voorzitter

Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen

Directie van de administratieve geldboeten (23 personeelsleden, maar die zijn uiteraard niet uitsluitend met migratiedossiers bezig).

Ernest Blerotstraat 1

1070 Brussel

contactpersonen :

- *Voorzitter van het Directiecomité*
Pierre-Paul Maeter
- *Adviseur-generaal*
Jacky Van Damme

Beroepskaart

- Het beslissingsrecht inzake het toekennen van de beroepskaart behoort momenteel toe aan de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Dienst Economische Vergunningen, WTC Toren III - 12e verdieping, Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel.
- Controle gebeurt door:
  - controleurs van de Administratie der reglementering van het Ministerie van middenstand en de inspecteurs en controleurs der Algemene Economische Inspectie van het Ministerie van Economische Zaken en Energie (ondertussen samengevoegd binnen Economische inspectie),
  - de ambtenaren en beambten van het Bestuur der Registratie en Domeinen,
  - de ambtenaren en beambten van het Bestuur der Douanen en Accijnzen;
  - Sociale Inspectie
  - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
  - Toezicht Sociale Wetten
  - Federale en lokale politiediensten

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Arbeidskaarten

- Wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (Belgisch Staatsblad van 21 mei 1999);

- Koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (Belgisch Staatsblad van 26 juni 1999) gewijzigd door het koninklijk besluit van 6 februari 2003 (Belgisch Staatsblad van 27 februari 2003);
- Koninklijk besluit van 7 oktober 2009 houdende bijzondere bepalingen met betrekking tot de tewerkstelling van sommige categorieën van buitenlandse werknemers (Belgisch Staatsblad van 14 oktober 2009).
- Koninklijk besluit van 23 mei 2006 betreffende de modaliteiten van indiening van de aanvragen en aflevering van de arbeidsvergunningen en arbeidskaarten bepaald in artikel 38quater, § 3, van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (B.S. 31.5.2006, Ed. 2)
- KB van 16 april 1992 tot reorganisatie van de Adviesraad voor buitenlandse arbeidskrachten

De bestaande bevoegdheidsbepaling inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers - opgenomen in artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de hervorming der instellingen – moet als volgt worden aangepast :

3° het beleid inzake de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit door vreemdelingen of de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten, met uitzondering van :

- a) de straf- en sanctiebepalingen;*
- b) de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.*

Het toezicht op naleving van de regelgeving kan worden uitgevoerd door de daartoe door de federale overheid en gewesten gemachtigde ambtenaren.

Beroepskaart

- [wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen \(BS 26.02.1965\);](#)
- wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit;
- [koninklijk besluit van 24 augustus 1970 tot invoering van een afwijking van de voorwaarde van nationaliteit gesteld bij artikel 428 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het voeren van de titel en de uitoefening van het beroep van advocaat;](#)
- [koninklijk besluit van 2 augustus 1985 houdende uitvoering van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen;](#)
- [koninklijk besluit van 3 februari 2003 tot vrijstelling van bepaalde categorieën van vreemdelingen van de verplichting houder te zijn van een beroepskaart voor de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit;](#)
- [omzendbrief van 22 december 1999 verblijfsvoorwaarden voor bepaalde onderdanen van Centraal- en Oost-Europa die een economische activiteit anders dan in loondienst wensen uit te oefenen in het Rijk of er een vennootschap wensen op te richten;](#)
- [omzendbrief van 11 juli 2002 betreffende de verblijfsvoorwaarden voor Zwitserse onderdanen en hun familieleden.](#)
- [Wet van 2 februari 2001 tot wijziging van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen.](#)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Arbeidskaarten

Effect:

De overheveling van de regelgevende bevoegdheid voor AK A & B levert een homogene regionale bevoegdheid (normering, uitvoering en controle) op, die de Gewesten toelaat een eigen beleid inzake economische migratie te voeren, dat aangepast is aan de specifieke regionale arbeidsmarktbehoeftes en het regionaal arbeidsmarktbeleid.

De grote lijnen van het beleid inzake economische migratie worden meer en meer op Europees niveau bepaald. Binnen dit Europees normatief kader, kunnen eigen accenten worden gelegd in functie van de arbeidsmarkt en het eigen arbeidsmarktbeleid.

De bevoegdheidsoverdracht kan ook aangewend worden om een verregaande vereenvoudiging door te voeren (bijv. door het afschaffen van de zo goed als nutteloze AK A). De Europese initiatieven in dit verband zullen sowieso een aanpassing van de wetgeving noodzaken. Neemt niet weg dat intra-Belgische afstemming cruciaal is om legal shopping te vermijden (gelijkaardige normen toepassen zodat niet in de soepelste regio AK worden aangevraagd die dan in andere regio's worden gebruikt).

Aandachtspunten:

- Het is niet duidelijk in welke mate de Vlaamse Inspectie de exclusieve controlerende instantie wordt in het Vlaamse Gewest, of dat die bevoegdheid zoals voorheen gedeeld zal worden met de federale inspectiediensten. In 2010 deed IWSE 1245 controles inzake migratie en stelde zij 234 pro justitia's op. In totaal werden in België in 2010 ongeveer 1100 processen verbaal inzake migratie opgesteld door de Fod Waso. Naar schatting een 600 tal hebben betrekking op Vlaanderen.
- Zowel voor AK A&B als voor de beroepskaart geldt dat het niet gespecificeerd is in het akkoord, of het straf- en sanctioneringsbeleid bij inbreuken ook (of deels) geregionaliseerd wordt. Regionalisering lijkt echter voor de hand te liggen en in de geest te zijn van het akkoord.
- Een nauwe afstemming, informatie-uitwisseling en takenverdeling met de federale DVZ (Dienst Vreemdelingszaken) wordt uiterst belangrijk. Zeker ook in het kader van het Europese Single Permit principe.
- De Europese Unie werkt sedert een aantal jaren aan een omvattende aanpak (zowel politiek als juridisch) van de arbeidsmigratie op Europees niveau. Dit resulteert in een reeks (initiatieven tot) richtlijnen, die in de nationale/regionale rechtsorde zullen moeten worden geïncorporeerd. Het is niet ondenkbeeldig dat de Gewesten een aantal van deze richtlijnen in decreten zullen moeten omzetten.
- Hierbij dient opgemerkt dat het Europees Parlement op 13 december 2011 een Europese Richtlijn definitief goedkeurde die één gecombineerde vergunning voor verblijf en werk (één document, één loket, één procedure) voorziet, wat impliceert dat er hiervoor in elk geval een nauwe samenwerking zal moeten komen tussen de Federale Dienst Vreemdelingszaken en de Gewestelijke arbeidsmigratiediensten waarbij, naargelang verblijfsrecht is afgeleid van arbeidsrecht of andersom, de ene dienst een kaart aflevert en de andere op die kaart aanvult/adviseert. De omzetting van deze richtlijn binnen twee jaar na publicatie wordt mogelijks een taak van de Gewesten (als de bevoegdheidsoverdracht voor die tijd gebeurt).

- De Gewesten zijn eveneens betrokken bij de adviesverlening van de Adviesraad voor buitenlandse arbeidskrachten op grond van het KB van 16 april 1992 tot reorganisatie van de Adviesraad voor buitenlandse arbeidskrachten. De overheveling van de regelgevende bevoegdheid maakt dat de opdracht en de samenstelling van de Adviesraad moet worden herbekeken: elk Gewest bepaalt immers haar eigen regelgeving. Afstemming en ervaringsuitwisseling met de andere Gewesten blijft echter aangewezen. Misschien aanbevelenswaardig om eveneens vertegenwoordigers van de IWSE op te nemen in de Adviesraad? Op dit ogenblik 4 federale vertegenwoordigers (werk, economie, binnenlandse zaken en buitenlandse zaken) en 1 vertegenwoordiger per Gewest.
- *De werknemer die een arbeidskaart A in een van de Gewesten krijgt, kan op basis van diezelfde vergunning eveneens in de twee andere gewesten werken, aldus het akkoord. Deze regeling geldt dus enkel voor AK A, niet voor AK B, waarschijnlijk omdat men er vanuit gaat dat AK B werknemers sowieso verbonden zijn aan 1 werkgever. Om misbruiken of legal shopping tussen de regio's te vermijden zou voor de arbeidskaarten B een gelijkaardige regeling moeten worden voorzien in de wet tot uitvoering van het institutioneel akkoord.*
- In het kader van de bestrijding van legal shopping en fraude m.b.t. de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten is het eveneens noodzakelijk dat dringend de afspraken worden uitgevoerd m.b.t. de databank LIMOSA (d.w.z. uitbouw van LIMOSA, waarbij de Gewestelijke migratiediensten de gegevens in het systeem invoeren maar ook, net zoals de gewestelijke sociale inspectiediensten, toegang krijgen tot het kadaster van LIMOSA).

Beroepskaart

Effect:

Het regionaliseren van de tot nu toe exclusieve federale bevoegdheid inzake beroepskaarten voor zelfstandigen is een belangrijke aanvulling van de Vlaamse bevoegdheden om een volwaardig eigen beleid inzake economische migratie te kunnen uitwerken, en sluit perfect aan bij de regionalisering van de normerende bevoegdheid m.b.t. arbeidskaarten. *De zelfstandige die in één gewest een beroepskaart heeft gekregen kan zijn activiteit niet in een ander gewest vestigen, maar er wel zijn activiteit uitoefenen.*

Aandachtspunten:

- Zowel voor AK A&B als voor de beroepskaart geldt dat het niet gespecificeerd is in het akkoord, of het straf- en sanctioneringsbeleid bij inbreuken ook (of deels) geregionaliseerd wordt. Regionalisering lijkt echter voor de hand te liggen en in de geest te zijn van het akkoord.
- Op heden worden inzake beroepskaarten geen administratieve geldboetes opgelegd. Het lijkt aangewezen om dit bij de overdracht gelijk te schakelen met de arbeidskaarten en ook voor beroepskaarten een mogelijkheid tot bestuurlijke sanctivering te installeren. Voor beroepskaarten worden naar schatting ongeveer 200 processen verbaal per jaar opgesteld voor heel België.
- Zoals gezegd is het ook voor de controlerende bevoegdheden niet duidelijk wie deze zal uitoefenen: voortzetting door het bestaande amalgaam van federale inspectiediensten, gedeelde bevoegdheid tussen de Vlaamse en federale diensten of

exclusief Vlaamse bevoegdheid. In ieder geval biedt deze bevoegdheidsoverdracht de mogelijkheid om het bestaande systeem te vereenvoudigen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatskredieten.]

Nog geen inschatting beschikbaar. Het Samenwerkingsakkoord maakt geen melding van een over te dragen budget inzake economische migratie. Een in kaart brengen van het benodigde budget veronderstelt logischerwijs een overleg met de federale diensten die deze bevoegdheden op heden uitoefenen.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn. "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Nog niet gekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Nog niet gekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Arbeidskaarten

- Reglementerende bevoegdheden

Binnen de Fod Waso, algemene directie werkgelegenheid en arbeidsmarkt, is er een Cel Migratie.

Geraamd aantal personeelsleden : 2

- Nederlandstalig : 0

- Franstalig : 2

- Controlerende bevoegdheden

Volgende federale inspectiediensten houden zich onder andere bezig met de controle inzake arbeidskaarten. Het is echter nog niet exact duidelijk hoeveel personeelsleden zich louter met de controle inzake arbeidskaarten bezighouden:

- *Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten (TSW)*
- *Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociale Inspectie (SI)*
- *Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, Inspectie RSZ*
- *Inspectie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)*

Indien de controlerende bevoegdheden worden overgedragen naar Vlaanderen, zijn verschillende scenario's denkbaar op vlak van personeelsinzet:

- 1) Het federale personeel wordt niet overgedragen en Vlaanderen zet geen extra personeel in. De controletaken komen in voorkomend geval in het gedrang wegens te beperkte personeelscapaciteit.
- 2) Het federale personeel wordt overgedragen naar de Gewesten.
- 3) Het federale personeel wordt niet overgedragen en Vlaanderen doet nieuwe aanwervingen. Nood aan extra middelen (maar die nood is er ook als het federale personeel overkomt).

- Sanctionerende bevoegdheden

Binnen de Fod Waso, Diensten van de voorzitter, Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen, is er een Directie van de administratieve geldboeten (maar die houden zich niet uitsluitend met het sanctioneren van arbeidsmigratie bezig).

Geraamd aantal personeelsleden : 23

- Nederlandstalig :
- Franstalig :

Een overdracht van de sanctionerende bevoegdheden betekent een zware belasting op vlak van personeelsinzet. De Fod Waso behandelt vandaag naar schatting ongeveer 600 migratiedossiers per jaar (Vlaams deel). Dit betekent een enorme uitdaging voor de bestaande Cel Administratieve Geldboeten binnen het departement WSE.

Beroepskaart

- Het beslissingsrecht inzake het toekennen van de beroepskaart behoort momenteel toe aan de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Dienst Economische Vergunningen, WTC Toren III - 12e verdieping, Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel.

Geraamd aantal personeelsleden :

- Nederlandstalig :
- Franstalig :

- Controlerende bevoegdheden:

Geraamd aantal personeelsleden :

- Nederlandstalig :
- Franstalig :

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatskredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Nog niet gekend.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatskredieten en huisvesting van het personeel]

Nog niet gekend.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie :

- Departement Werk en Sociale Economie;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
- Syntra Vlaanderen;
- ESF-Agentschap Vlaanderen.

Het ligt voor de hand dat de over te dragen regelgevende, controlerende en sanctionerende taken worden geïncorporeerd binnen het kerndepartement WSE, bij de respectievelijke entiteiten (met name: juridische dienst, inspectie WSE en Cel Administratieve Geldboeten).

Het verdient aanbeveling dat de bevoegdheden inzake arbeidskaarten en beroepskaarten binnen 1 beleidsdomein worden geïntegreerd. Enerzijds om redenen van efficiëntie bij de behandeling en controle en sanctionering (beide zijn zeer gelijkaardig). Anderzijds om een globale visie op economische migratie te kunnen verwezenlijken. Nu worden beroepskaarten dikwijls gebruikt als achterpoortje wanneer de arbeidskaart geweigerd wordt (beroepskaarten kennen soepelere toekenningsvoorwaarden). Een samenvoeging vermijdt legal shopping.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De hiernavolgende entiteiten van het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie hebben de volgende personeelsaantallen:

- Departement Werk en Sociale Economie : 116;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 116;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding : 5005
- Syntra Vlaanderen : 167;
- ESF-Agentschap Vlaanderen : 58.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam:: Ianis Van Steendam
Graad: adjunct van de directeur
Entiteit: Departement Werk en Sociale Economie
Tel: 02 553 09 64
e-mail: ianis.vansteendam@wse.vlaanderen.be

Fiche 45. Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI

Werkgelegenheidsprogramma's

Uittreksel akkoord: p. 31:

“Overheveling van programma's:

- *startbaanovereenkomsten in kader van globale projecten: naar de Gemeenschappen en Gewesten;*
- *start- en stagebonus voor de stagiaires uit het alternerend onderwijs: naar de Gewesten;*
- *werkhervattingstoeslag voor oudere werklozen en eenoudergezinnen: naar de Gewesten;*
- *overige federale programma's sociale economie: naar de Gewesten.”*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: *regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

1.1. Overheveling van startbaanovereenkomsten i.k.v. globale projecten

In 2000 besloot de Federale Regering bij de uitvoering van het Rosetaplan (startbaanovereenkomsten) 2000 extra banen te scheppen, bovenop de verplichtingen die aan de overheidssector werden opgelegd.

Het instrument heeft tot doel jongeren onder de 26 jaar, en in de eerste plaats de laagst geschoolden onder hen, de kans te bieden een eerste werkervaring op te doen. De federale overheid had aanvankelijk voor de globale projecten 377 startbanen, in 8 projecten die tot doel hebben sociale behoeften van collectieve aard te dekken, waaronder o.a. 170 startbanen toegewezen aan 15 steden in het kader van het federale grootstedenbeleid (animatoren, stadswachten,...). Met het Generatiepact werd het engagement genomen om dit aantal startbanen in federale globale projecten te verdubbelen.

In een reeks van samenwerkingsovereenkomsten die de federale staat met de gewesten en gemeenschappen afsloot werden de startbaanovereenkomsten in kader van globale projecten verdeeld: de Vlaamse overheid kreeg er 315 toegewezen, het Waals Gewest 22, het Brussels Gewest 72. De Federale Staat zorgt voor het brutosalair van deze startbaanovereenkomsten in globale projecten en de sociale werkgeversbijdragen (**met een maximum van 35.000 EUR per jaar per voltijds equivalent**). **De tegemoetkoming wordt stopgezet op de laatste dag van het kwartaal waarin de jongere de leeftijd van 26 jaar bereikt heeft.** De samenwerkingsovereenkomsten werden voor onbepaalde duur gesloten. De aard van de projecten is vastgelegd bij koninklijk besluit, en samenwerkingsovereenkomsten tussen de Staat en de gefedereerde entiteiten voorzien in gezamenlijk uit te voeren projecten.

In 2008 wees het Rekenhof op de problemen rond registratie die bestaan bij dit type maatregel, *“(...) de rapportering door de instellingen die de globale projecten uitvoeren door middel van partnerships met de federale Staat vertoont lacunes, hoewel ze contractueel verplicht is. Er valt dus onmogelijk na te gaan hoeveel jongeren precies betrokken zijn bij die globale projecten(...)”*.

In Vlaanderen werden voor de tewerkstelling van deze startbaners twee nieuwe projecten opgericht, namelijk Scholen voor Jongeren-Jongeren voor Scholen (JoJo-preventieproject) en verkeersveiligheid. De projecten streven twee doelstellingen na:

- De eerste doelstelling is voor beide projecten dezelfde en luidt, in navolging van de geest van het Rosetta-plan, als volgt: *Jongeren een leerrijke eerste werkervaring aanbieden, waarbij ze tegelijkertijd de kans krijgen om bijkomende opleidingen en vormingen te volgen.* In het bijzonder worden de startbaners aangemoedigd om hun diploma secundair onderwijs te behalen door tweede kansonderwijs te volgen of door deel te nemen aan de examens van de Examencommissie van de Vlaamse gemeenschap.
- De tweede doelstelling is specifiek voor elk project:
  - o De specifieke doelstelling van het Jo-Jo-preventieproject is: *Scholen met een publiek van jongeren met (schoolse) problemen een bijkomende werkkraft bieden om te werken aan een positief schoolklimaat.* Daarom worden de plaatsen in het JoJo-preventieproject toegewezen aan instellingen die behoren tot één van deze drie categorieën: (1) Een school secundair onderwijs, met minstens honderd leerlingen, die beschikt over GOK-uren, (2) een school voor buitengewoon onderwijs die type 1 – opleidingsvorm 3 aanbiedt en minstens honderd leerlingen telt of (3) een centrum voor deeltijdse vorming (CDV) of centrum voor deeltijds onderwijs (CDO).
  - o Het startbanenproject verkeersveiligheid heeft als specifieke doelstelling: *steden en gemeenten een bijkomende werkkraft bieden om te werken aan een verkeersveilige schoolomgevingen het school-woonverkeer veiliger te maken.* In tegenstelling tot het JoJo-project worden de startbanen bij het startbanenproject verkeersveiligheid niet rechtstreeks aan een school toegewezen, maar aan steden, gemeenten, provinciebesturen en verkeersorganisaties.

Naar aanleiding van het Vlaams Meerbanenplan werd 5 miljoen extra toegewezen aan het project scholen voor jongeren – jongeren voor scholen. De 200 extra tewerkstellingsplaatsen gingen gepaard met een inhoudelijke uitbreiding naar onderhoud van scholen. Binnen het initiatief verkeersveiligheid werden 20 plaatsen ingevuld door schoolspotters. Zij worden ingezet in die steden en gemeenten waar het openbaar vervoer en de schoolomgeving te kampen hebben met overlast door schoolgaande jeugd. In december 2006 werden 18 schoolspotters toegewezen aan acht steden: Antwerpen, Gent, Mechelen, Hasselt, Wetteren, Eeklo, Ieper en Vilvoorde. De gemeente Wetteren, die beroep kon doen op één schoolspotter, stapte in 2007 uit het project.

1.2. Overheveling van start- en stagebonus:

- start- en stagebonus voor de stagiaires uit het alternerend onderwijs: naar de Gewesten;
- De Gewesten krijgen de volledige bevoegdheid : d.w.z. regelgevende bevoegdheid, controle- of inspectietaken, erkenningen van verloven, de betaling van toelagen aan werkgevers.

1.3. Werkhervattingstoeslag voor oudere werklozen en eenoudergezinnen: naar de Gewesten:

De Gewesten krijgen regelgevende bevoegdheid, controle- en inspectietaken, en de de betaling van de werkherlevingstoelagen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen diverse werkherlevingstoelagen:

- **Werkhervattingstoelage voor oudere werklozen van 50 jaar en meer**

Oudere werklozen die het werk hervatten (als loontrekkende, statutair personeelslid of zelfstandige) kunnen onder bepaalde voorwaarden een werkhervattingstoelage ontvangen (minstens 50 jaar oud zijn; minstens 20 jaar beroepsverleden bewijzen; niet genieten of genoten hebben van een aanvullende vergoeding bij brugpensioen; in de loop van de 6 maanden voorafgaand aan de werkhervatting niet in dienst geweest zijn van dezelfde werkgever). Deze werkhervattingstoelage is een vergoeding ten laste van de RVA die wordt toegekend als aanvulling op het loon. Deze werkhervattingstoelage wordt toegekend voor een periode van 12 maanden die kan verlengd worden met 12 maanden. De werkhervattingstoelage bedraagt gedurende de eerste 12 maanden 190,23 euro; gedurende de daaropvolgende 12 maanden 126,82 euro; gedurende de daaropvolgende 12 maanden 63,41 euro. De bedragen worden forfaitair bepaald en hangen niet af van het werkrooster, noch van het loon of het soort contract.

Budget: niet afzonderlijk gekend, zit vervat in totaal budget RVA oudere werkzoekenden: 28,7 miljoen euro

- **Werkhervattingstoelage voor eenoudergezinnen/kinderopvangtoelage**
(kinderopvangtoelage)

De gezinshoofden van een eenoudergezin die sinds ten minste 3 maanden uitkeringsgerechtigd volledig werkloos zijn en die het werk hebben hervat na 31 januari 2009, kunnen een premie van 75 EUR per maand genieten in geval van werkhervatting. Deze premie, kinderopvangtoelage genaamd, kan worden toegekend mits naleving van bepaalde voorwaarden, aan de alleenstaande ouder die het werk hervat als loontrekkende of die zich vestigt als zelfstandige in hoofdberoep. Deze premie wordt gedurende maximum 12 maanden betaald. In 2010 ging het om 1341 personen die deze kinderopvangtoelage ontvingen.

Budget: in regeerakkoord wordt 1,2 miljoen euro voorzien

1.4. Sociale economie

Op 28 februari 2008 heeft de Raad van Wijzen met betrekking tot de staatshervorming een voorstel geformuleerd waarin zij stelt het Samenwerkingsakkoord met ingang van 1 januari 2009 te regionaliseren en het federaal Kringloopfonds uit te doven. Het uitdoofscenario van het Kringloopfonds is in uitvoering. Het luik regionalisering van het samenwerkingsakkoord nog niet.

Het institutioneel akkoord voorziet nu (naast de sine en de artikel 60-ers (zie hoger)) in de overheveling van de overige federale programma's sociale economie naar de Gewesten, op basis van het jaarverslag 2010 gaat dit meer bepaald over:

- **Samenwerkingsakkoord betreffende de meerwaardeneconomie**

Het «Samenwerkingsakkoord Sociale Economie 2000-2004» werd op 4 juli 2000 ondertekend. Hierin worden zowel de gemeenschappelijke als de individuele verplichtingen van de gewesten en van de Duitstalige Gemeenschap beschreven. Het akkoord werd vernieuwd in 2005 voor de periode 2005-2008.

De politieke gebeurtenissen van 2007 en 2008 hebben tot grote vertraging geleid in de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.

Het dossier werd echter weer opgepikt na de installatie van de gewestelijke kabinetten en door het kabinet van staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding. Een gedeelte van de vertraging werd ingehaald, meer bepaald de goedkeuring vóór eind 2009, door alle betrokken partijen, van de bijlage 2008 van het Samenwerkingsakkoord, evenals de uitbreiding van de basis voor de

bijlage 2009. Intussen hebben alle betrokken partijen beslist om het samenwerkingsakkoord te verlengen tot eind 2010.

- **Steun aan de organisatie**

1. Facultatieve subsidies

Om de sector van de sociale economie te steunen en nieuwe impulsen te geven aan de pilootprojecten en innoverende initiatieven besloot de staatssecretaris in 2010 om een projectoproep te lanceren. Voor deze oproep werden drie thema's voorgesteld: de verhoging van de koopkracht, energiebesparingen en recyclage. De projecten die verband houden met de thema's van het voorzitterschap (namelijk kinderarmoede, dakloosheid en het minimuminkomen) hebben verhoogde aandacht gekregen tijdens de evaluatie. In 2010 werden, in het kader van deze projectoproep, 38

vzw's gesteund voor een bedrag van 1.311.859 euro en 11 ondernemingen voor een bedrag van 427.000 euro. Acht andere projecten werden gesteund door de OCMW's of lokale administraties voor een bedrag van 279.266 euro.

2. Erkenningsaanvragen

In 2010 werden 43 erkenningsaanvragen als pilootproject, als innoverend experiment in de sociale economie of als project inzake sociale inschakeleconomie (uitgevoerd door een OCMW) behandeld, evenals 37 erkenningsaanvragen als federale inschakelonderneming.

- **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)**

Project Quadrant

In het kader van het «Federaal Actieplan MVO» verbindt de POD zich ertoe het MVO te ondersteunen. Omwille van het succes van de vorige edities, heeft de POD in 2010 de Lerende Netwerken van de Kamers van Koophandel, Quadrant, eveneens gesteund. Dat netwerk beoogt een wederzijdse beïnvloeding tussen de KMO's uit de «reguliere» economie en de ondernemingen uit de sociale economie.

Zo hoopt Quadrant de MVO-doelstellingen op een meer geïntegreerde manier te benaderen. In 2010 is het project Quadrant nog gegroeid, zowel op het vlak van het aantal deelnemers als in de draagwijdte van het project. Voor het jaar 2010 werd een enveloppe van 398.979 euro toegekend aan het project.

2. Open Stadionfonds

De vzw Open Stadionfonds gebruikt de troeven van het voetbal als sociale hefboom en heeft als belangrijkste doel de optimalisering van het MVO van de voetbalclubs. Om deze doelstellingen te bevorderen, steunt de vzw projecten met een maatschappelijk, milieu-, democratische en/of participatieve meerwaarde.

De vzw werd gefinancierd voor een bedrag van 100 000 euro door de POD Maatschappelijke Integratie voor de periode 2010-2011, zodat het project kon worden voortgezet.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

2.1. Overheveling van startbaanovereenkomsten:

→ FOD WASO staat in voor de reglementering
beheer : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA)

2.2. Overheveling van start- en stagebonus:

-Start- en stagebonus:

- FOD WASO staat in voor de reglementering
- Alle aanvragen in verband met de start- en stagebonussen moeten ingediend worden bij het **werkloosheidsbureau** van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (**RVA**) dat bevoegd is voor de **woonplaats van de jongere**. Zie <http://www.rva.be> voor de adressen van deze bureaus (op de Nederlandse onthaalpagina, onder "De RVA", klikken op "RVA-kantoren") en voor het standaardaanvraagformulier (op de Nederlandse onthaalpagina, onder "Werkloosheid en brugpensioen" klikken op "Startbonus en stagebonus").
- De RVA staat in voor alle nodige **betalingen**.

2.3. Werkhervattingstoeslag voor oudere werklozen en eenoudergezinnen: naar de Gewesten:

regelgeving: FOD WASO en RVA (contact Michaël de Reijer Attaché Directie Werkloosheidsreglementering)

uitvoering: RVA

2.4 Overige maatregelen sociale economie

POD Maatschappelijke Integratie

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

3.1. Startbaanovereenkomsten :

- Wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid
- Koninklijk besluit van 30 maart 2000 tot uitvoering van de artikelen 32, § 2, eerste lid, 33, § 2, derde lid, 34, 39, § 4, tweede lid, en § 5, tweede lid, 42, § 2, 46, eerste lid, 47, § 4, eerste en vierde lid, van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid
- Koninklijk besluit van 30 maart 2000 tot uitvoering van de artikelen 26, 27, eerste lid, 2§, 30, 39, § 1, en § 4, tweede lid, 40, tweede lid, 40bis, tweede lid, 41, 43, tweede lid, en 47, § 1, vijfde lid, van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid
- Koninklijk besluit van 5 september 2002 tot financiering van het samenwerkingsakkoord van 25 oktober 2000 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap betreffende de startbaanovereenkomst.
- Koninklijk besluit tot vaststelling, voor het jaar 2011, van de aanpassing van het bedrag van de alternatieve financiering met het oog op de financiering van de startbaanovereenkomsten die deel uitmaken van de globale projecten in de openbare sector bedoeld in artikel 43 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid
- Samenwerkingsakkoord van 25 oktober 2000 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap betreffende de startbaanovereenkomst
- Samenwerkingsakkoord van 31 augustus 2001 tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende het inschakelingsparcours van werkzoekenden naar de startbaanovereenkomst
- Samenwerkingsakkoord van 1 augustus 2002 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap betreffende de startbaanovereenkomst.

- Samenwerkingsakkoord van 30 april 2004 tussen de Federale Staat, de Gewesten en de gemeenschappen

3.2. Start- en stagebonus :

- Wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact Titel IV. Werk - Hoofdstuk XII. RVA – Start- en stagebonus
- Koninklijk besluit van 1 september 2006 betreffende de start- en stagebonus
- Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 Titel II, Hoofdstuk II, Afdeling IV, Onderafdeling III, B, 1°bis : Stage in de onderneming
- Koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, afgekort als « KB/WIB 92 » Hoofdstuk I, Afdeling XVbis. - Stage in de onderneming (Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikel 67bis, tweede lid)

3.3. Werkhervattingstoeslag :

- Besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders
- KB van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering

3.4. Overige programma's sociale economie :

- Samenwerkingsakkoord van 4 juli 2000 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie.
- Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie voor de periode 2005-2008.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

4.1 Startbaanovereenkomsten

Effect: de projecten startbaanovereenkomsten kunnen binnen het algemene leren en werken kader geïntegreerd worden

Aandachtspunten:

- De samenwerkingsovereenkomsten tussen de federale staat en de Gewesten en Gemeenschappen over de startbaanovereenkomsten in kader van globale projecten kunnen afgeschaft worden. De invulling van de plaatsen is derhalve ook niet langer onderworpen aan de voorwaarden in samenwerkingsovereenkomst (o.m. niveau).
- De Gewesten en Gemeenschappen staan voortaan zelf in voor het brutosalaris van deze startbaanovereenkomsten in globale projecten en de sociale werkgeversbijdragen.
- Het is belangrijk de maatregel te behouden en middelen te blijven inzetten voor ongekwalificeerde jongeren met de bedoeling hen een werkervaring en een kans te geven om alsnog hun diploma te behalen (contracten van bepaalde duur).
- De maatregel wordt nu vanuit Onderwijs beheerd, vanuit WSE zien we mogelijkheden om de maatregel te versterken door aandacht te hebben voor de uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt afgestemd op het diploma dat ze behalen of de competenties die ze opdoen in de loop van het project (EVC).

- Deze projecten kunnen mogelijk binnen het algemene leren en werken kader geïntegreerd worden.
- In afstemming met de principes van de tewerkstellingsmatrix zou dit eventueel uitgebreid kunnen worden tot alle werkgevers indien conform de Europese staatssteunreglementering en werkgevers voldoen aan begeleiding. Het voordeel van de huidige projecten is dat ze laagdrempelig zijn, inspelen op de leefwereld van jongeren en bijdragen aan hun eigenwaarde. Voor de jongeren waarmee de schoolspotters in aanmerking komen kan het ongekwalificeerde uitstroom ontmoedigen.

4.2 Start-en stagebonus

Werkervaring wordt steeds belangrijker binnen het Vlaams beleid (zie ook trend binnen hervorming SO). In dit kader kan een maatregel die een dergelijke werkervaring ondersteunt en stimuleert een positief effect hebben. Het effect van de start- en stagebonus is nu echter eerder klein (bereik vs aantal dat recht zou hebben op bonus). Een grondige analyse van het systeem dringt zich op, waarbij gedacht kan worden aan een prioritisering in het kader van het knelpuntenbeleid, om dit versterkend ten aanzien van het beleid te kunnen inzetten.

4.3 Werkhervattingstoelage

Deze werkhervattingstoelagen gaan itt werkgeverstoelagen naar werknemers, ze verhogen het netto-loon en verminderen daardoor de werkloosheidsval bij de overgang van een uitkeringssituatie naar een arbeidsbestaan.

Aandachtpunten:

- Het is nodig om dit soort van uitkeringen te integreren met de overige doelgroepgerichte maatregelen.
- Het is nodig om deze uitkeringen te bekijken in het licht van de opties die werden genomen ikv de Vlaamse TW-matrix. Zo werden eenoudergezinnen niet weerhouden als doelgroep binnen de tewerkstellingsmatrix. Bij de IBO's naar kansengroepen i.k.v. alternatieve jobkorting worden ze wel weerhouden als specifieke doelgroep. Het moet bekeken worden hoe flankerend beleid tav werkloosheidsvallen kan gevoerd worden.
- De Werkhervattingstoelage activiteitencoöperatie wordt onder bepaalde voorwaarden toegekend aan de werkloze die zich, na een overeenkomst met een activiteitencoöperatie, vestigt als zelfstandige in hoofdberoep. Deze toeslag, ten laste van de werkloosheidsverzekering, komt bovenop de inkomsten ontvangen als zelfstandige en kan gedurende maximum 12 maanden worden toegekend. In 2010 ging het om 2 personen. Het is niet duidelijk of deze premie eveneens wordt overgedragen.

4.4 Overige programma's sociale economie

De maatregelen kunnen perfect geïntegreerd worden in de bestaande instrumenten. Aandachtspunt is dat we de ook middelen van het samenwerkingsakkoord –dat ondertussen met terugwerkende kracht wordt uitgevoerd (zie hoger)- voor de jaren tot aan de overheveling nog krijgen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

1.1 Startbaanovereenkomsten

In 2008 betekende dit een budget van 4,8 miljoen euro op federaal niveau (Bron: INQ14). In het institutioneel akkoord is 12,6 miljoen euro voorzien.

1.2 Start-en stagebonus

In het institutioneel akkoord is 24 miljoen euro voorzien.

Ter vergelijking: in het jaarraport 2010 van de RVA vinden we de volgende cijfergegevens terug.

	20 10	Vershil 2010 - 2009	Vershil 2010-2009 in %
Startbonus	10.915	1.334	13,92%
Stagebonus	9.278	- 1.839	- 16,54%

Aantal klanten van RVA

	2009	2010	2009-2010
stagebonus	8.036	7.609	- 5,31%

3.3. Werkhervattingstoeslag :

Nog verder uit te klaren.

3.4. Overige maatregelen sociale economie

Voor het 1e pakket sociale economie is 19,3 mio euro voorzien in het akkoord. Overeenkomstig de afspraken in het samenwerkingsakkoord werd voor SASE Avenant 2009 8.830.812,79 euro voorzien voor Vlaanderen.

De verdeelsleutel in het federaal samenwerkingsakkoord is:

55,7% van deze federale middelen ter beschikking voor gezamenlijke initiatieven met het Vlaamse Gewest

33% van deze federale middelen ter beschikking voor gezamenlijke initiatieven met het Waals Gewest

10% van deze federale middelen ter beschikking voor gezamenlijke initiatieven met het Brussels Hoofdstedelijk gewest

1,3 % van deze federale middelen ter beschikking voor gezamenlijke initiatieven met de Duitstalige Gemeenschap

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel*]

Nog niet gekend

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nog niet gekend

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[*Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden*]

Nog niet gekend

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen*]

Nog niet gekend

1.4 Sociale Economie

Voor er sprake was van een regionalisering waren er binnen de POD Maatschappelijke Integratie – cel Sociale Economie ca 6 personeelsleden tewerkgesteld in activiteiten sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen (geraamd aantal Nederlandstaligen: 3). Ondertussen werd deze cel opgeheven en zijn 4 personen verdeeld over verschillende cellen bezig met Sociale Economie)

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[*Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten*]

Nog niet gekend

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[*Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel*]

Nog niet gekend

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Binnen het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie :

- Departement Werk en Sociale Economie;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
- Syntra Vlaanderen;
- ESF-Agentschap Vlaanderen :

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De hiernavolgende entiteiten van het Beleidsdomein Werk en Sociale Economie hebben de volgende personeelsaantallen (in koppen):

- Departement Werk en Sociale Economie : 116;
- Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie 116;
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding : 5005;
- Syntra Vlaanderen : 167;
- ESF-Agentschap Vlaanderen : 58

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

De al dan niet overdracht van de overstappremie voor 50+ bij overstap naar lichter werk

De loontrekkende werknemer van 50+ die op eigen verzoek, bij dezelfde werkgever, overstapt van zwaar werk naar lichter werk en hierbij inkomensverlies lijdt, kan aanspraak maken op een overstappremie onder bepaalde voorwaarden. Op de datum van de overstap moet de werknemer ten minste 5 jaar zwaar werk hebben verricht. Het gaat hier om de (zwaarte)van de inhoud van het werk en niet om het aantal te presteren arbeidsuren. Van deze regeling kan slechts éénmaal gebruik gemaakt worden. De premie wordt door de RVA toegekend en door de uitbetalingsinstelling uitbetaald.

Bevoegd: FOD WASO en RVA

Regelgeving:

Koninklijk besluit van 19 april 2010 tot wijziging van de artikelen 113, 133 en 144 van het Koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoeging van een artikel 131nonies in hetzelfde besluit

Effect:

- Deze premie past in het licht van het verbeteren van de werkbaarheid met het oog op langere loopbanen. Ze ondersteunt interne jobmobiliteit (functieveranderingen binnen de zelfde werkgever/jobrotatie/implacement).

Aandachtpunten:

- Deze maatregel dient afgestemd te worden binnen de tw-matrix.

F. Contactpersoon

Naam: Kathleen Vandebroek

Graad: Adviseur

Entiteit: Departement Werk en sociale economie

Tel: 02 553 44 29

e-mail: kathleen.vandebroek@wse.vlaanderen.be

Fiche 46. Arbeidsmarkt – artikel 6, §1, IX, BWHI

Reorganisatie van de beheersstructuur van de RVA

Uittreksel akkoord: p. 31:

Rekening houdende met de nieuwe bijkomende bevoegdheden van de Gewesten zal de beheerstructuur van de RVA worden aangepast om een vlotte samenwerking tussen de RVA en de Gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling te garanderen.

Daartoe zal elk Gewest deelnemen aan de vergaderingen van het beheerscomité van de RVA via een vertegenwoordiger van de Gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling.

1. Welke invloed heeft deze vertegenwoordigingsbevoegdheid op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Gezien de rol van de RVA op vlak van doelgroepenbeleid als administratieve en technische operator is het voor de Gewesten belangrijk om een vertegenwoordiging in de raad van bestuur van de RVA te hebben.

Uit het institutioneel akkoord is het niet mogelijk om op te maken of het om een waarnemende dan wel een stemgerechtigde stem gaat.

De vertegenwoordiging binnen de beheersstructuur van de RVA vraagt evenwel duidelijke afspraken op Vlaams niveau. Een belangrijk deel van de taken van de RVA hebben immers betrekking op de uitbetaling van geactiveerde werkloosheidsuitkeringen wat niet enkel voor werking van de VDAB maar ook voor deze van het Vlaams Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie (VSAWSE) gevolgen heeft.

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

- Besluitwet van 28 december 1991 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.
- Wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg
- Koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering

3. Contactpersoon

Naam: Sven De Haeck
Graad: Adjunct van de directeur
Entiteit: VDAB
Tel: 02/506 12 16
e-mail: sven.dehaeck@vdab.be

Fiche 47. Landbouw – artikel 6, §1, V, BWHI

Belgisch Interventie en Restitutie Bureau

Uittreksel akkoord: p. 44

Belgisch Interventie en Restitutie Bureau: Naar de Gewesten

A. Implicaties van de overdracht van de entiteit

Welke invloed heeft de overdracht van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB) is een overheidsinstelling met rechtspersoonlijkheid onder toezicht van de federale minister van Middenstand en Landbouw (categorie B). Het BIRB is een erkend betaalorgaan in het kader van het landbouwbeleid van de Europese Unie.

De organieke structuur van het BIRB bestaat uit een raad van bestuur, een bestendig comité en de administratieve diensten van het Bureau. In de raad van bestuur en het bestendig comité zijn vertegenwoordigers van de verschillende gewesten, afgevaardigd vanuit de respectievelijke landbouwadministraties, opgenomen.

Het BIRB bestaat uit een directoraat-generaal en de volgende 7 diensten:

Directie-generaal

DS1 - Dienst Coördinatie en Communicatie

DS2 - Dienst Certificaten en Restituties (de activiteiten van deze dienst hebben te maken met alles met invoer en uitvoer)

DS3 - Dienst Interventie (de opdracht van deze dienst heeft te maken met activiteiten op het Belgische grondgebied)

DS4 - Controles

DS5 - Dienst Personeel & Organisatie en Financiën

DS6 - Dienst ICT

DS7 - Dienst Interne audit

Het BIRB is belast met de uitbetaling van financiële tegemoetkomingen aan economische marktdeelnemers die geen producent zijn en met de controle op die uitgaven. Deze tegemoetkomingen gebeuren in de vorm van (i) restituties (subsidies bij uitvoer), (ii) interventies (rechtstreekse aankoop of steun bij opslag van overschotten) of (iii) steunmaatregelen (steun voor productie, verwerking en bevordering van de afzet). Voor de uitvoering van deze taken is het BIRB een erkend betaalorgaan in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van de Europese Unie. Daarnaast maakt het BIRB eveneens de nodige certificaten op om de in- en uitvoer van landbouwproducten en niet-bijlage I-producten in het verlengde van de geldende EU-marktordeningen mogelijk te maken. Het BIRB kan bovendien belast worden met opdrachten die voortvloeien uit het landbouwbeleid van de federale regering of van de gewestregeringen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Volgens de tabel met financiële middelen in het document van het Vlinderakkoord beschikt het BIRB over 13,1 miljoen euro middelen waarmee het personeel, de werking en de gebouwen betaald worden. Verder beschikt het BIRB over een reserves van 6 miljoen euro (bedrijfskapitaal genaamd).

Het BIRB beschikt over een overheidstoelage ingeschreven in de begroting van zijn toezichthoudende overheid (FOD Economie) en over beperkte eigen ontvangsten (opbrengst van enkele retributies en van beperkte beleggingen). Bovendien worden conform het KB van 4 juli 2004, retributies aangerekend aan de marktdeelnemers voor de administratieve behandeling van sommige dossiers. Deze inkomsten moeten een gedeelte van de kosten van het informaticaplan van het BIRB financieren.

De overheidstoelage is gelijk aan de geraamde uitgaven verminderd met de raming van de eigen ontvangsten en dient om de personeelsuitgaven (ca. 70%) en de courante werkingskosten (ca. 30%) te financieren. Het boekjaar 2010 werd afgesloten met een batig exploitatiesaldo van 967.659,45€.

Het batige saldo wordt voor een bepaald percentage in het reservefonds van het BIRB gestort. Dit fonds dient hoofdzakelijk voor de dekking van de uitzonderlijke en specifieke uitgaven (hoofdzakelijk investeringen in het gebouw en ICT) die door de raad van bestuur zijn goedgekeurd.

Administratieve begroting (begrotingsjaar 2010) (EUR)

Eigen ontvangsten	101.768,39
Toelage van de FOD Economie	13.298.786,07
TOTAAL ONTVANGSTEN	13.400.554,46
Administratieve uitgaven	-12.432.895,01
SALDO	967.659,45

De uitgaven van het BIRB ten laste van het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) bedroegen 6,84 miljoen EUR: 36,14 miljoen EUR voor restituties en -29,29 miljoen EUR voor interventies en steunmaatregelen.

De vergoedingen voor de in 2008 opgestarte campagne voor vaccinatie tegen blauwtong werden via het BRIB uitbetaald. De vergoedingen voor de vaccinaties geregistreerd vanaf januari 2010 tot eind juni 2010 werden in september en december 2010 betaald voor een totaalbedrag van 3.248.216,00 EUR.

2. Over welke goederen beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Nog onduidelijk.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

De Sectie Geschillen van de dienst Juridische Zaken, Studies en Informatie beheerde eind 2010 - bijgestaan door 4 advocatenbureaus – 78 dossiers die hangende waren bij de hoven en rechtsbanken, waarvan:

- 51 Nederlandstalige
- 25 Franstalige
- 2 Duitstalige

De financiële impact van de respectievelijke dossiers is momenteel niet gekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Het BIRB stelt 160 VTE's tewerk. De regionalisering van het BIRB wordt al sinds geruime tijd aangekondigd, waardoor de betrokken diensten in dit perspectief recent herschikt werden zodat voor iedere dienst reeds een Nederlandstalige en een Franstalige persoon aan het hoofd staat om de opdeling per gewest te vergemakkelijken.

Personeelsbestand op 31/12/2010

	Statutairen	Contractuelen	TOTAAL
Niveau A	34	6	40
Niveau B	11	5	16
Niveau C	61	13	74
Niveau D	31	19	50
Totaal eenheden	137	43	180
Totaal VTE	120,6	38,6	159,2

Het valt op dat de het personeelsbestand van het BIRB een oudere beroepsbevolking kent.

Het BIRB stelt momenteel een deel van haar personeel ter beschikking aan andere overheden, zijnde 123 personeelsleden, verdeeld over:

- FAVV: 18
- FAGG: 32
- FOD Economie: 10
- FOD Financiën: 63

De vraag stelt zich of hiermee rekening gehouden zal worden bij de personeelsoverdracht in het kader van de regionalisering.

2. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Zie punt B.1.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de werking van de over te dragen entiteit?

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Er staan ongeveer 95 personeelsleden bij het BIRB ingeschreven als Nederlandstalig. De implicaties op budget en ruimte zijn nog niet gekend.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen entiteit kunnen gepositioneerd worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

De taken van het BIRB zullen binnen het Vlaamse Gewest na regionalisering opgenomen worden door het beleidsdomein LV, de BBB principes indachtig. Concrete beslissingen op het vlak van toewijzingen aan entiteiten zijn nog niet gebeurd.

2. Als de over te dragen entiteit ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Nog geen zicht op.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Zowel het Vlaams als het Waals Gewest hebben reeds een door de Europese Unie erkend betaalorgaan dat de uitbetaling van de financiële steun aan de producenten voorziet, dat de

taken van het BIRB kan overnemen. Dit sluit aan bij de nieuwe voorstellen van de Europese Commissie over het nieuwe GLB die stellen dat er maar één betaalorgaan per regio / lidstaat mag zijn. Ook zal er aandacht moeten besteed worden aan het feit dat sommige activiteiten van het BIRB (o.a. voor interventie maatregelen) vereisen dat er bij regionalisering een rechtspersoonlijkheid gecreëerd wordt binnen het beleidsdomein.

Het BIRB stelt zijn personeel tewerk in het gebouw gelegen te Trierstraat 82, 1040 Brussel, waar zij tevens eigenaar van zijn.

Ook in het aanpalende gebouw, zijn dat gelegen in de Trierstraat 80, huurt het BIRB nog 1 verdieping die recent volledig gemoderniseerd werd.

F. Contactpersoon

Naam: Evi Vervueren

Graad: Jurist - Beleidsmedewerker

Entiteit: Dep LV, AOSB

Tel: 02/552 77 15

e-mail: evi.vervueren@lv.vlaanderen.be

Fiche 48. Landbouw – artikel 6, §1, V, BWHI

Landbouwrampenfonds

Uittreksel akkoord: p. 44

Landbouwrampenfonds: Naar de Gewesten

A. Implicaties van de overdracht van de entiteit

Welke invloed heeft de overdracht van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

De Nationale kas voor Rampenschade werd opgericht bij de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen, als instelling «sui generis» onder gezag van de minister van Financiën. Binnen deze Kas werden twee fondsen geopend, met het oog op het dekken van de uitgaven die voortvloeien uit de toepassing van voormelde wet: (i) het nationaal Fonds voor algemene Rampen (de erkenning van een algemene ramp gebeurt door de Ministerraad op voordracht van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken) en (ii) het nationaal Fonds voor Landbouwrampen (de erkenning van een landbouwramp gebeurt door de Ministerraad op voordracht van de minister bevoegd voor Landbouw).

Sinds 1 oktober 2002 vallen de landbouwrampen onder de verantwoordelijkheid van de federale Minister die Landbouw onder zijn bevoegdheid heeft. De aanvragen worden binnen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, behandeld door de Algemene Directie Economisch Potentieel, die vervolgens de betaalopdrachten overmaakt aan de Nationale Kas voor Rampenschade. De voogdijminister is hier de minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom.

Het is evident dat de beoordeling van landbouwschade eenvoudiger en correcter kan gebeuren vanuit het beleidsdomein bevoegd voor landbouw. Bovendien staat het beleidsdomein LV de federale overheid nu reeds bij in deze aangelegenheid voor wat betreft de vaststelling van de schade.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Zoals beschreven in artikel 37 en 38 van de wet van 12 juli 1976, kunnen zowel het Landbouwrampenfonds als het Rampenfonds gespijsd worden door schatkistvoorschotten of leningen op korte termijn (ten laste van de algemene thesaurie), dotaties ingeschreven op de begroting van de FOD Financiën, schenkingen en legaten, de opbrengst van beleggingen van bezittingen, een gedeelte van de opbrengst van de Nationale Loterij en/of de toewijzing van een gedeelte van de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen. Naar verluid gebeurt de huidige financiering voornamelijk via leningen ten laste van de algemene thesaurie; slechts een beperkte bijdrage wordt momenteel geleverd via de Nationale Loterij.

Via actuele berichtgeving in de pers wordt gecommuniceerd dat de Nationale kas voor Rampenschade op dit moment geen middelen zou bevatten. Ondanks dit gebrek aan middelen worden er als gevolg van versoepelde regelgeving de laatste jaren meer rampen erkend, waardoor er maandelijks ca 2 miljoen euro uitgekeerd wordt.

Het "Nationaal Fonds voor Landbouwrampen" heeft als (voornaamste inkomen) een dotatie van de Nationale Loterij. In geval van een erkende ramp is het soms nodig een beroep te doen op voorschotten uit de Schatkist of op leningen op korte termijn, die de Nationale Kas voor Rampenschade aangaat.

Het voorstel van bijzondere wet houdende institutionele maatregelen besproken ter zitting van 5 maart 2008 (stuk 4-602/1) bevat het voorstel om na overdracht van de bevoegdheid tot het toekennen van de vergoedingen aan slachtoffers van landbouwrampen, de Nationale Loterij 50% van deze vergoedingen ten laste te nemen. De ten laste neming opgenomen in dit voorstel zou maximaal 2,12 miljoen euro per jaar en per gewest bedragen. Dit cijfer kan richtinggevend genomen worden voor de jaarlijkse te verwachten uitgaven van dit fonds. In het voorliggend institutioneel akkoord dd. 11 oktober 2011 lijken geen bedragen vermeld te worden voor de overdracht van het landbouwrampenfonds. Het Vlinderakkoord kent aan de aangelegenheid beheerd door het Rampenfonds wel een budget toe van 11,8 miljoen euro. De vraag stelt zich of hier een deel begrepen is voor het Landbouwrampenfonds.

2. Over welke goederen beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Dit is momenteel nog onduidelijk.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

De uitbetaling van dergelijke vergoedingen in geval van natuurrampen vergt – in naleving van de Europese staatssteunregels – de aanmelding ervan bij de Europese Commissie. Indien dit in het verleden niet gebeurde, ondergaan deze uitbetaalde dossiers in de toekomst mogelijks nog een rechtsmatigheidstoets op Europees niveau.

Niet zelden gaan de uitbetalingen door het landbouwrampenfonds achteraf nog gepaard met betwistingen. Het is daarom aangewezen om bij overdracht aan de gewesten een duidelijke datum van inwerkingtreding te bepalen die uitgaat van de toepasselijkheid op rampen vanaf een bepaalde datum, gelegen na inwerkingtreding van de nodige wijzigingen aan de BWHI.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Volgens informele bronnen, zou op deze materie slechts 1 VTE actief zijn, die in geval van ramp bijgestaan wordt door tijdelijk hiervoor aangewezen (interne) krachten. Dit moet verder nagegaan worden.

2. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Dit is momenteel nog onduidelijk.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de werking van de over te dragen entiteit?

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Dit is momenteel nog onduidelijk.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen entiteit kunnen gepositioneerd worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

2. Als de over te dragen entiteit ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

F. Contactpersoon

Naam: Evi Vervueren
Graad: Jurist - beleidsmedewerker
Entiteit: Dep LV, AOSB
Tel: 02/552 77 15
e-mail: evi.vervueren@lv.vlaanderen.be

Fiche 49. Energiebeleid – artikel 6, §1, VII, BWHI

Distributietarieven

Uittreksel akkoord: p. 42-43:

Distributietarieven: Naar de Gewesten (gas en elektriciteit) Voor de elektriciteit betreft dit niet de tarieven van de netwerken die een transportfunctie hebben, zelfs indien ze een nominale spanning gelijk aan of lager dan 70.000 volt hebben.

Alle andere bevoegdheden die de federale overheid momenteel uitoefent blijven een federale bevoegdheid. Dat betreft de prospectieve studies inzake energie; de nucleaire brandstofcyclus; de energieproductie, met inbegrip van de offshore; de grote infrastructuur voor de aanvoer en opslag van energie; het energietransport; het beleid inzake de uiteindelijke energieprijzen voor de gebruiker, inclusief het socialeprijzenbeleid; de energie-efficiëntie van de federale gebouwen.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Regelgevende bevoegdheid (vastleggen methodologie distributienettarieven)
- Goedkeuren voorgelegde voorstellen van distributienettarieven
- Controle – en inspectietaken ter ondersteuning van deze bevoegdheid

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG)
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel: 02 289 76 11

Contactpersoon: de heer Guido Camps, directeur controle prijzen en rekeningen

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- De wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt
- De wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Effect bevoegdheidsoverdracht: toezicht op technisch en financieel beheer distributienetten hierdoor in handen van één overheid (met name gewestelijke overheid) i.p.v. voorheen verspreid over twee bevoegdheidsniveau's
- Aandachtspunten:
  - o Welke is de timing overdracht tariefbevoegdheid, voorlopig uitstel gevraagd voor invoering nieuwe meerjarentarieven met 1 jaar

- Kennisopbouw door overdracht kennis met overname personeelsleden van CREG naar VREG en/of door opleiding in specifieke materie van aan te trekken medewerkers
- informatieverlening, klachtenbehandeling en geschillenbeslechting rond tarieven zal extra werklast met zich mee brengen voor VREG
- risico voor gerechtelijke procedures groeit omwille van de belangen die spelen bij tariefbeslissingen, dit moet afgedekt worden door voldoende middelen
- hangende procedures moeten overgenomen worden

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Input opgevraagd bij CREG, maar nog niet bekomen.

Uit informele gesprekken blijkt dat moet gerekend worden met 6 VTE, een eerste minimale inschatting gebaseerd op het volgende:

Een directeur die instaat voor Vlaanderen, Wallonië en Brussel, administratieve krachten (?) en 4 mensen van universitair niveau voor de Vlaamse dossiers, dat er daarenboven alle juridische competentie uitbesteed wordt in plaats van intern opgebouwd.

De huidige ruimte waar de VREG gehuisvest in het Ferrarisgebouw is onvoldoende om deze uitbreiding op te vangen.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

De VREG bestaat momenteel uit 34 personeelsleden (of 32,4 VTE).

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]]

Antwoord CREG (F. Possemiers, voorzitter CREG) per e-mail aan VREG van 23/1 op vraag om input voor de beantwoording van vragen onder punt B en C :

“Voorlopig zijn er binnen de Creg andere prioriteiten (o.a. prijzenrapport ons door de regering gevraagd, maar ook evaluatie van de nieuwe wetten en hun in werkingstelling) dan een antwoord te kunnen formuleren op de brief.

In mijn telefonisch contact met de Heer Pictoel heb ik te kennen gegeven dat de evaluatie in budgettaire eenheden in plus (nieuwe bevoegdheden Creg) en in min (over te dragen bevoegdheden als die ondertussen definitief werden vastgelegd) in raming niet voor einde van volgende maand zal klaar zijn.

De cijfers zullen maar definitief worden bij het indienen van het budget 2013 eind september van dit jaar. “

Uit deze reactie blijkt dat de CREG bezig is met het vastleggen van wat zij zelf wenst te behouden aan personeel en middelen en hierdoor mogelijk gekleurd zal antwoorden op de gestelde vragen.

Er werd afgesproken dat op de eerstvolgende meeting van de Belgische regulatoren (6 februari) afspraken zouden gemaakt worden om overleg op te zetten.

F. Contactpersoon

Naam: Sarah Van Kerckhoven
Graad: Directeur organisatie- en beleidsondersteuning
Entiteit: VREG
Tel: 02/553.13.54
e-mail: sarah.vankerckhoven@vreg.be

Fiche 50. Energiebeleid – artikel 6, §1, VII, BWHI

Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost

Uittreksels akkoord:

p. 43: *Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost: Naar de Gewesten*

p. 40: *Participatiefonds: Naar de Gewesten. Alle activiteiten worden stopgezet, maar er blijft een lichte structuur over waarmee de Gewesten het verleden beheren (lopende kredieten en leningen)*

[zie ook fiche 15]

A. Implicaties van de overdracht van de entiteit

Welke invloed heeft de overdracht van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Het FRGE is een NV van publiek recht, 100% dochter van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM).

Het FRGE verstrekt leningen aan zogenaamde Lokale Entiteiten, voor energiebesparende investeringen in woningen van (lees "bewoond door") particulieren. De interestvoet van deze leningen is (momenteel) 2%.

De Lokale Entiteiten, die worden opgericht door de gemeenten in samenwerking met de OCMW, verlenen op hun beurt een "consumentenkrediet" aan de particulieren in kwestie (of aan rechtspersonen met een sociale doelstelling), aan een interestvoet die niet hoger mag zijn dan deze die hen door het FRGE zelf wordt aangerekend.

In Vlaanderen zijn er nu zo'n 20 Lokale Entiteiten actief, zowel grote steden als samenwerkingsverbanden tussen verschillende gemeenten.

Het Vlaams Regeerakkoord zegt: *"We zorgen voor een gewestelijke waarborgregeling voor lokale entiteiten in het kader van het Fonds voor de Reductie van de Globale Energiekost, waardoor er overal in Vlaanderen goedkope of renteloze leningen voor energiebesparing ter beschikking kunnen worden gesteld. Op die manier prefinancieren we investeringen in energie-efficiëntie in afwachting van de recuperatie van de kosten door middel van premies en de fiscale aftrek."*

Het Vlaamse gewest staat sinds begin 2011 voor 95% borg voor de terugbetaling van de leningen (zie het programmadecreet van 18 december 2009, artikel 99 en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010). Het FRGE zelf laat, onder bepaalde voorwaarden, een "wanbetaling" toe van 5%, zodat het hele leningbedrag is gedekt.

Het dossierbeheer gebeurt door het Participatiefonds, in haar contractuele opdracht van "Beheer van de obligatielening uitgegeven door het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost" en het ter beschikking stellen van een kredietbeheerssysteem voor de opvolging van de FRGE-leningen.

. Het Participatiefonds is een federale kredietorganisatie, in principe bedoeld voor zelfstandigen, beoefenaars van vrije beroepen, KMO's, starters, inclusief werkzoekenden, die een eigen zaak willen opzetten, maar die door haar al bestaande "kredietorganisatie" beter geschikt is om de FRGE-kredietdossiers te beheren dan dat het FRGE zelf beheerstool zou hebben ontwikkeld.

Ook het Participatiefonds wordt naar de gewesten overgedragen (zie fiche 15).

Op dit ogenblik lijkt de meest aangewezen piste om het "Vlaamse" FRGE onder een nog te bepalen vorm onder te brengen bij de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), naar analogie met de huidige situatie ten aanzien van de FPIM. Verder moet worden onderzocht hoe het (geregionaliseerde) Participatiefonds blijvend kan worden ingeschakeld in de dagelijkse werking, gelet

op haar bestaande know-how. Op te merken valt dat het federale Participatiefonds ook nu al instaat voor het beheer van de kredietverleningsdossiers van PMV.

Het beheer van de dossiers m.b.t. het verlenen van de Vlaamse waarborg aan de FRGE-leningen gebeurt vandaag door het Vlaams Energieagentschap, weliswaar onder de beslissingsbevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor de Financiën en de Begrotingen. Het beheer van de eventuele uitwinningdossiers (sinds de oprichting van het FRGE zijn er nog geen geweest) gebeurt door het departement Financiën en Begroting, afdeling Financieel Management.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

In principe geen. Het FRGE financiert haar activiteit door de uitgifte van eigen obligaties, met staatsgarantie. Er werden voor 50 miljoen euro obligaties uitgegeven. In de praktijk financiert de federale overheid sinds een paar jaar wel het renteverschiil tussen de obligaties en de uitstaande leningen. Het FRGE mag haar schuldbelasting tot maximaal 250 miljoen euro uitbreiden (voorheen 150 miljoen euro). Recent besliste de Raad van Bestuur om beroep te doen op een lening bij de federale schatkist om haar activiteiten te financieren, i.p.v. nieuwe obligaties uit te geven. De huidige obligaties moeten op 14 februari 2012 worden terugbetaald.

Daarnaast kan het overschot van de apparaatkredieten (2.000.000 euro voor eigen werkingskosten) ook worden aangewend om werkingskosten van de Lokale Entiteiten te dekken.

Volgens de bijlage aan het regeerakkoord wordt 7.000.000 euro aan de gewesten overgedragen. Het is voorlopig nog onduidelijk waar dit bedrag voor staat.

Het FRGE heeft als N.V. een maatschappelijk kapitaal van 2,5 miljoen euro.

2. Over welke goederen beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Totaal aan materiële vaste activa op 21/12/2011: 30.172,42 euro niet afgeschreven (historische waarde: 27.769,22 euro meubilair, 16.454,09 euro kantoormachines, 1.683,69 euro informatica)

Immateriële vaste activa betreffen uitsluitend licenties op informaticaprogramma's (

vlottende activa:

- vorderingen op Lokale Entiteiten (uitstaande leningen) op meer dan één jaar: 39.167.185,29 euro
- vorderingen op Lokale Entiteiten (uitstaande leningen) op ten hoogste één jaar: 7.101.486,02 euro
- geldbeleggingen en zichtrekeningen: 17.424.449,21 euro
- overlopende rekeningen (interestvorderingen op Lokale Entiteiten en termijnbelegging): 205.000,00 euro.

Totaal vlottende activa: 63.901120,52 euro

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Geen, behoudens de leningscontracten (trekkingsrechten) van de Lokale Entiteiten.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

3, waaronder het secretariaat, en waarvan 1 Nederlandstalige (de gedelegeerd bestuurder).

2. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Het personeelsbudget is mee inbegrepen in de algemene apparaatkredieten (2.000.000 euro, zie ook hoger i.v.m. het gebruik van een [onbepaald] deel van de apparaatkredieten voor beleid t.a.v. de Lokale Entiteiten).

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de werking van de over te dragen entiteit?

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Pro memorie.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen entiteit kunnen gepositioneerd worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Ontvangende entiteit:

Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), met medewerking van het te regionaliseren Participatiefonds (zie fiche 15)

Betrokken entiteiten:

Vlaams Energieagentschap
Departement Financiën en Begroting, afdeling Financieel Management

2. Als de over te dragen entiteit ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Pro memorie.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Er is een duidelijk Vlaams overwicht in de verdeling van de FRGE-dossiers: 80% van de dossiers worden beheerd door Vlaamse Lokale Entiteiten, 20% van de dossiers worden beheerd door Waalse Lokale Entiteiten, terwijl de twee Brusselse Lokale Entiteiten hun activiteiten op 31/12/2011 nog niet hadden opgestart. Als wordt uitgegaan van de bedragen die "in omloop" zijn, neemt Vlaanderen daarvan 76% voor zijn rekening. Deze verhouding bemoedigt ongetwijfeld de onderhandelingen over een billijke verdeling bij de overdracht. De Vlaamse Lokale Entiteiten hebben midden januari 2012 ongeveer 44.650.000 euro schuld openstaan bij het FRGE, verdeeld over 7800 kredietdossiers.

Ten einde de kredietbeheerstool van het Participatiefonds up-to-date te houden, wordt jaarlijks zo'n 400.000 à 500.000 euro geïnvesteerd. Dat is verantwoord wegens de positieve schaafeffecten die voortvloeien uit het feit dat diverse "klanten" van het Participatiefonds gebruik maken van deze beheerstool (FRGE, PMV, Brussels Waarborgfonds, ...). Een 10-tal informatici (voor alle "klanten")

samen) staan in voor de dagelijkse ICT-ondersteuning van het Participatiefonds. De schaalvoordelen zouden volledig wegvallen als zou worden geopteerd voor het onderbrengen van het dagelijkse beheer bij een andere instelling, die dan een eigen beheerstool zou moeten ontwikkelen en/of up-to-date houden. Ter info: de initiële investering door het Participatiefonds voor deze tool bedroeg ongeveer 5.000.000 euro.

Het FRGE betaalt het Participatiefonds voor ongeveer 400.000 euro per jaar voor de opdrachten die haar worden toevertrouwd (personeelskosten dus inbegrepen).

Het Participatiefonds heeft in relatie tot het FRGE vier (soorten) contracten:

- een voor het beheer van de obligatielening
- een voor het beheer van de kredieten
- een voor het beheer van de interestbonificatie bij groene leningen
- een standaard contract met elk van de Lokale Entiteiten.

Het Participatiefonds beschikt in het totaal over 65 personeelsleden.

Een alternatief voor PMV kan erin bestaan het Fonds onder te brengen in het Woonbeleid. Er bestaan al competenties inzake het toekennen van leningen aan woonactoren bij de VMSW, via de Erkende Kredietmaatschappijen (EKM's). De Lokale Entiteiten zouden in dit systeem kunnen worden ingekapseld. De tussenkomst van de PMV en het Participatiefonds zou dus komen te vervallen. De beheerskost voor de bestaande erkende kredietinstellingen ligt echter vrij hoog, terwijl het Participatiefonds als overheidsinstelling tegen kostprijs opereert. EKM's verlenen in de huidige omstandigheden hypothecaire leningen, terwijl het FRGE een consumentenkrediet (voor kleinere energiebesparende investeringen) verleent. Als ook consumentenkredieten worden toegestaan, zal moeten worden nagegaan welke specifieke risico's zich hier stellen en hoe die kunnen worden ingedekt. De know-how op het vlak van de beoordeling van de kredietmaatschappijen is bij de administratie echter gering. Ze heeft ook geen enkele ervaring op het vlak van consumentenkredieten.

Eveneens binnen het beleidsdomein Wonen, kan er worden aan gedacht de leningen te laten verstrekken door de VMSW of het Vlaams Woningfonds. Deze instellingen verschaffen nu al leningen aan particulieren. De VMSW en/of het Vlaams Woningfonds zouden dan een leningsmachtiging en een interestsubsidie vanwege de Vlaamse Regering ontvangen om het verschil in de rentelasten van de funding en de leningen op te vangen. Daarnaast kunnen via een "deficitsubsidiëring" de werkingskosten en de verliezen ingevolge wanbetaling worden gedekt. Wanneer hierdoor de Lokale Entiteiten niet langer als tussenluik zouden fungeren, zou dit wel in tegenstrijd zijn met de filosofie van het huidige FRGE, en wellicht ook van de doelstellingen van de Vlaamse Regering, om goedkope tot renteloze leningen te verschaffen aan voornamelijk de doelgroep van de meest behoeftigen. Er zou dan geen band met de OCMW's meer overblijven, tenzij er een nieuw systeem van samenwerkingsverband zou worden opgezet.

Een andere optie kan erin bestaan de opdracht toe te vertrouwen aan het Vlaams Energiebedrijf. Het Vlaams Energiebedrijf zal in principe ondernemingsactiviteiten ondersteunen en ontplooien voor energiebesparende investeringen in Vlaamse overheidsgebouwen, scholen en sociale woningen. Het zou ook leningen aan particulieren kunnen verschaffen. Het Vlaams Energiebedrijf wordt gefinancierd via een kapitaalsinbreng, zodat leningen, obligaties en (specifieke) kredietwaarborgen niet nodig zijn. Het is echter de bedoeling om het Vlaams Energiebedrijf buiten de consolidatie van de Vlaamse overheidsschulden te houden. Integratie van de FRGE-activiteit past daar niet in.

Ten slotte zou kunnen worden overwogen om de activiteiten van het FRGE onder te brengen in de Vlaamse administratie, in casu het Vlaams Energieagentschap (VEA). De kerntaak van het VEA is immers om energiebesparende investeringen te stimuleren. Het VEA heeft ook enige ervaring met het opvolgen van FRGE-dossiers, via de evaluatie van de waarborgaanvragen. Het VEA heeft echter geen enkele competentie wat betreft het beheer van leningdossiers.

Het departement Financiën en Begroting laat in verband met de regionalisering van het FRGE nog het volgende opmerken:

- Het betreft waarschijnlijk een activiteit die volgens het INR geconsolideerd moet worden in de rekening van de Vlaamse overheid omdat er door het FRGE geen rendement wordt nagestreefd.

- Er moet ernaar worden gestreefd om de waarborgverlening van het Vlaamse Gewest te vermijden, omwille van de rating van de Vlaamse overheid door internationale ratingbureaus. Een financiering via een kapitaalparticipatie geniet in dit opzicht de voorkeur. Zodra de Vlaamse overheid "zelf" leningen verschaft, is het inderdaad niet meer logisch om hieraan ook nog haar waarborg te verlenen voor de terugbetaling. Een kapitaalinjectie in een Vlaamse overheidsinstelling in plaats van een beroep te moeten doen op de kapitaalmarkt (obligaties) of op leningen bij derden, zou ook voor de instelling zelf het nodige comfort leveren voor haar werking.

F. Contactpersonen

Naam: Wilfried Bieseman
Graad: senior adviseur
Entiteit: Vlaams Energieagentschap
Tel: 02 553 46 10
e-mail: wilfried.bieseman@vea.be

Naam: Isabel Haest
Graad: afgevaardigd bestuurder
Entiteit: FRGE
Tel: 02 234 62 00
e-mail: isabel.haest@frge.be

Naam: Jan Van de Voorde
Graad: Groepsmanager duurzame ontwikkeling
Entiteit: Participatiemaatschappij Vlaanderen
Tel: 02 229 52 30
e-mail: jan.vandevoorde@pmv.eu

Naam: Marc Van den Bergh
Graad: directeur Algemene Zaken
Entiteit: Participatiefonds
Tel: 02 210 87 82
e-mail: mav@fonds.org

Naam: Luc Keereman
Graad: afdelingshoofd
Entiteit: departement Financiën en Begroting, afdeling Financieel Management
Tel: 02 553 54 34
e-mail: luc.keereman@fb.vlaanderen.be

Fiche geactualiseerd op 20 januari 2012.

Fiche 51. Leefmilieu – artikel 6, §1, II, BWHI

Handhaving regelgeving doorvoer afvalstoffen

Uittreksel akkoord: p. 43:

*Handhaving regelgeving doorvoer afvalstoffen: Naar de Gewesten (met een **samenwerkingsakkoord** om de coördinatie tussen de federale overheid en de Gewesten te verzekeren, aangezien dat ook de douane en de politie aangaat).*

De overdracht heeft geen betrekking op nucleaire afvalstoffen.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Wettelijk kader:

- Verordening 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen (EVOA)
- Wet van 12 mei 2011 tot wijziging van de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen (BS 23/05/2011)
- Samenwerkingsakkoord van 26 oktober 1994 tussen de Belgische Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen. Deze tekst werd sindsdien geactualiseerd en opnieuw ondertekend op 20 mei 2011.

a. Inspecties van doorvoertransporten van afval

- Controles op containerexport en –import, export van tweedehandsvoertuigen in de zeehavens
- Wegcontroles i.s.m. de politie en alleen
- Terugzendingen van illegale transporten naar het land van vertrek
- Coördinatie van bovenstaande activiteiten, verzorging van het logistieke gebeuren
- Overleg met binnenlandse en buitenlandse partners, i.h.b. IMPEL-TFS
- Engagements in internationale samenwerkingsprojecten
- Opleiding van binnen- en buitenlandse inspectiediensten

b. Bestuurlijke sanctionering

De wet van 12 mei 2011 laat toe dat administratieve boetes worden opgelegd, maar tot op heden werd volgens de beschikbare informatie nog geen dossier in die zin opgestart. Het is onduidelijk of voor deze taak personeel werd voorzien binnen de FOD VVVL.

Regionalisering van de controle op de doorvoer vraagt o.a. een wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet, dat zowel de toezichtsbevoegdheden als de sanctionering regelt. Dit betekent dat de regionalisering van de bestuurlijke sanctionering impliciet is aan die van de controles.

c. Vergunningenbeleid

- Behandelen van kennisgevingsdossier, administratieve opvolging hiervan, archivering dossierstukken, toegang verzekeren tot deze informatie voor inspectiediensten, ICT-ondersteuning (o.a. databank), ...
- Terugzendingen van illegale transporten naar het land van vertrek: dit aspect houdt enkel het verlenen van toelatingen en/of documenten indien er tot een terugzending

wordt overgegaan. De opvolging van de effectieve terugzending behoort tot het luik handhaving.

- Overleg in het kader van het beleid rond doorvoer van afvalstoffen, opleiding verstrekken, ...

Opmerking: tot op heden is het onduidelijk of het vergunningenbeleid met betrekking tot doorvoer ook behoort tot de te regionaliseren bevoegdheden. In het kader van de Verordening 1013/2006 is elke lidstaat verplicht om slechts 1 centraal contactpunt te hebben voor het vergunningenbeleid ten aanzien van doorvoer. Deze Europese verplichting zorgt ervoor dat een regionalisering van dit deel van de bevoegdheid rond doorvoer voor bijkomende praktische problemen zorgt zowel op het organisatorische, financiële als personele vlak.

De optie om het vergunningenbeleid te regionaliseren door overdracht aan één gewest lijkt vandaag zonder meer ongrondwettelijk wegens het niet-onderhandelbaar karakter van toegewezen bevoegdheden en de in beginsel territoriale beperkingen van de uitoefening van gewestelijke bevoegdheden. Overdracht in die zin is heel moeilijk en vereist wellicht een expliciete wijziging van de Grondwet en de Bijzondere Wet.

Het vergunningenbeleid wordt daarom pro memorie in deze fiche opgenomen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD VVVL, DG5-Leefmilieu:

- dienst Inspectie (FLI): uitvoeren van haven- en wegcontroles, coördinatie en overleg, opleiding externen, en een gedeelte van de terugzendingen van illegale zendingen naar het land van vertrek (art. 24 EVOA)
- rechtstreeks afhankelijk van de DG: vergunningenbeleid, administratieve ondersteuning van vergunningenbeleid en controles, terugzendingen met kennisgeving.

FOD VVVL, juridische dienst:

- bestuurlijke sanctionering: onduidelijk of hier al personeel voor toegekend werd.

Opmerking: in 1993 werden een 30-tal ambtenaren van de FOD-Financiën, Administratie der Douane & Accijnzen, ter beschikking gesteld voor de controle op de in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen. Dit zijn de zogenaamde "**gebezigde ambtenaren**" of "ex-douaniers". Deze personen blijven op de loonlijst van de FOD-Financiën, maar worden opgevolgd door de FOD VVVL, DG5. Zij kunnen opdrachten uitvoeren voor de drie gewesten, die hiervoor een jaarlijkse bijdrage in de werkingskosten betalen. Begin 2012 is er nog één Nederlandstalige over, en 6 Franstalige.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]*

Wet van 12 mei 2011 tot wijziging van de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen (BS 23/05/2011).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Bedreigingen (inherent aan de aard van doorvoertransporten):

- **Aantal inspecties:** momenteel is VLA enkel bevoegd voor de controle van grensoverschrijdende afvaloverbrengingen die vertrekken vanuit of aankomen in VLA. Het aantal doorvoertransporten is hiervan een veelvoud: transporten tussen lidstaten die doorheen het Vlaamse grondgebied plaatsvinden en vooral de export van afval uit omliggende lidstaten die de EU verlaten via Vlaamse havens.
- Aard van de inspecties: een deel van de huidige inspecties door MI op de in-/uitvoer van afval gebeurt op Vlaamse bedrijfsterreinen (bij producenten en handelaars in afval). Dergelijke inspecties kunnen relatief eenvoudig ingepland worden. Bemonstering en uitladen van containers kan vrij snel gebeuren omdat er aan elk transport een locatie binnen VLA gelinkt is. **Voor doorvoertransporten zijn de betrokken afvalproducenten en –verwerkers altijd in een ander land dan België gevestigd.** Voor een grondige inspectie of tijdelijke opslag van dergelijke transporten zal dus steeds een moeilijkere oplossing moeten onderhandeld worden (bv. stockage bij een bedrijf in de sector, controle in slechte omstandigheden op de kade, ...)
- **Buitenlandse bedrijven zijn moeilijker te vervolgen:** hiervoor moeten afspraken gemaakt worden met de parketten en de buitenlandse autoriteiten. Het gevaar bestaat dat het gehele traject, van vaststelling tot sanctionering, doorlopen wordt om uiteindelijk op de onmogelijkheid om de effectieve boete bij buitenlandse bedrijven te kunnen invorderen, te botsen.
- **Problemen kunnen moeilijker bij de bron aangepakt worden,** aangezien de Belgische/Vlaamse autoriteiten enkel impact hebben tijdens de transportfase, maar de manier van werken van een buitenlandse producent of verwerker veel minder rechtstreeks kunnen bijsturen. Hiervoor is meer overleg met buitenlandse autoriteiten nodig (bv. betrokkenheid in IMPEL/TFS) dan VLA momenteel doet.
- De controle op de export van Vlaams afval wordt voor een groot deel uitgevoerd op basis van douanemeldingen, die gebaseerd zijn op declaraties in een Belgisch douanekantoor. Export vanuit andere lidstaten, met doorvoer door VLA, wordt dikwijls in een buitenlands kantoor gedeclareerd en is dus gedeeltelijk onzichtbaar voor de Belgische autoriteiten. **Bevoegdheid voor de doorvoer impliceert dus dat andere inspectiemethoden ontwikkeld moeten worden,** nieuwe afspraken met de douane, en een andere interne taakverdeling om meldingen op te vangen.
- De controleurs van FLI zijn momenteel sterk aanwezig op het terrein, met veel autonomie, met een relatief beperkte administratieve last (nauwelijks PV's), en hebben hun standplaats thuis. Voor tussentijdse administratieve afhandeling wordt ook veel gebruik gemaakt van de logistiek (kantoren, internet) van douane en politie. De controleurs vormen één team met een leidinggevende in Brussel. De structuur van MI is meer rigide: de standplaats is een provinciaal kantoor, verspreiding van de controleurs over verschillende buitendiensten, sterke planning van de uit te voeren inspecties. **Er zal bekeken moeten worden hoe de controleurs van FLI in de structuur van MI kunnen ingepast worden.**
- **Taalproblemen:** communicatie met buitenlandse bedrijven en autoriteiten veronderstelt kennis van het Engels, Frans en Duits. Dit geldt ook op het niveau van de bestuurlijke sanctionering.
- **Terugzendingen:** illegale transporten moeten volgens de procedure in EVOA art. 24 terug genomen worden door het land van vertrek. Het aantal terugzendingen in doorvoersituaties ligt 10x hoger dan in in-/uitvoersituaties. Dit zijn meestal complexe dossiers die gemiddeld enkele werkdagen vragen.
- Afspraken moeten gemaakt worden over **lopende controledossiers** op moment van regionalisering zodat het strafrechtelijk vervolg hierdoor niet verhinderd wordt. Quid toegang tot de afgehandelde controledossiers wanneer later in het bestraffingsproces

hierover nog vragen gesteld worden? Wie zal dit verder opvolgen: Federaal of gewest? Worden de afgehandelde dossiers overgedragen en in welke vorm?

Met betrekking tot **het vergunningenbeleid** – indien dit ook tot de scope van de regionalisering behoort – kunnen volgende bedreigingen verwacht worden :

- In het kader van de Verordening 1013/2006 is elke lidstaat verplicht om slechts 1 centraal contactpunt te hebben voor het vergunningenbeleid ten aanzien van doorvoer. Deze Europese verplichting zorgt ervoor dat een regionalisering van dit deel van de bevoegdheid rond doorvoer voor bijkomende praktische problemen zorgt zowel op het organisatorische, financiële als personele vlak.
- Er worden ca 400 doorvoerdossiers behandeld op federaal niveau per jaar. Dit stemt overeen met 1/3 van de dossiers die op Vlaams niveau jaarlijks worden behandeld voor in- en uitvoer. Het aantal behandelde in- en uitvoer dossiers in het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is niet gekend. Het is onduidelijk wat de houding van de 2 andere gewesten is ten aanzien van een mogelijke regionalisering van het vergunningenbeleid doorvoer.
- Indien er beslist wordt tot regionalisering van het vergunningenbeleid doorvoer moeten er afspraken gemaakt worden tussen de 3 gewesten over het beheer van dit takenpakketten om te voldoen aan de Europese verplichting tot 1 contactpunt voor doorvoer per lidstaat. Verschillende mogelijke scenario's kunnen bekeken worden om dit te realiseren, zoals bv. de installatie van een contactpunt bij 1 van de intergewestelijke cellen (bvb IVC) die deze taken op zich neemt, maar dan moeten afspraken gemaakt worden tussen de gewesten over aanwerving van het personeel;
- Bij een eventuele regionalisering van het vergunningenbeleid voor doorvoer moet erover gewaakt worden dat de informatie in de doorvoerdossiers, inclusief de transportmeldingen, toegankelijk zijn voor de inspectiediensten in de 3 gewesten. Immers doorvoertransporten kunnen zich bewegen in en gecontroleerd worden in de 3 gewesten.

Opportunities:

- **Vereenvoudiging t.o.v. externen** (zowel de sector als handhavingspartners). Politie, douane, parketten, havendiensten, ... hebben behoefte aan één gesprekspartner i.v.m. afvaltransporten, zowel tijdens operationele voorvallen (één transport) als voor strategische afspraken. Dit geldt ook op het niveau van de bestuurlijke sanctionering. Het is voor alle betrokken partijen eenduidiger als de bestuurlijke sanctionering van invoer, uitvoer én doorvoer van afvalstoffen zich binnen één entiteit situeert.
- De **grens tussen uitvoer/invoer en doorvoer is niet altijd duidelijk**. Dit leidt ertoe dat dossiers momenteel soms enkele keren worden doorgegeven tussen MI en FLI, vooraleer het duidelijk is wie bevoegd is. Dit heeft ook als gevolg dat tijdens een weg- of havencontrole idealiter van elke dienst minstens één vertegenwoordiger aanwezig is, terwijl één persoon zou volstaan mocht deze over alle bevoegdheden beschikken. Dit geldt natuurlijk ook op niveau van de bestuurlijke sanctionering.
- Groter aantal bevoegde en deskundige personeelsleden betekent een gemakkelijkere spreiding van **permanentetaken**.
- De **databank** doorvoer bij FOD en de databank in- en uitvoer bij de OVAM zijn qua structuur hetzelfde. Integratie van deze databanken is mogelijk zonder al te veel problemen. Er zijn op middellange termijn ook mogelijkheden rond elektronische transportmeldingen (EUDIN-project).

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: *beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.*]

Werkingskosten bestaan uit kilometervergoedingen, onderhoud van het materieel, kledij, vorming, dagvergoedingen, ... Onderstaande tabel geeft een samenvatting, details gaan als bijlage bij deze fiche. Alle bedragen zijn uitgedrukt in euro.

Dossiers die betrekking hebben op controles op de doorvoer worden bijgehouden door de controleurs zelf (thuis), en worden niet centraal gearhiveerd. Archiefruimte zit dus niet vervat in deze kosten.

	Werkingskosten 2010	Taak
technische controleurs (inspecties)	46.471	a. inspecties
gebezigde ambtenaar (inspecties)	11.068	a. inspecties
attaché-adjunct v/h diensthoofd (coördinatie)	9.688	a. inspecties (coördinatie)
juridische dienst	onbekend	b. bestuurlijke sanctionering
vergunningenbeleid (ICT + werkingskosten), + administratieve ondersteuning inspecties	Ca. 20.000	a. inspecties (ondersteuning) 20% c. vergunningenbeleid 80%
Totaal	Min. 87.227	

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Item	Aantal	Aankoopwaarde	Taak
Kantoor materiaal (laptop + printer)	5	12.500	a. inspecties
PBM (gasmeters + radioactiviteitsmeters)	5	47.500	a. inspecties
Containercamera	1	5.800	a. inspecties
Fototoestel, GSM, ladder	5	2.500	a. inspecties
Kantoor materiaal	1	2.500?	a. inspecties (coördinatie)
Kantoor materiaal	1?	2.500?	b. bestuurlijke sanctionering
Kantoor materiaal administratie	2	5.000?	a. inspecties (ondersteuning) 20% c. vergunningenbeleid 80%
Totaal		ca. 78.300	

Opmerking: materieel voor de controleurs werd in vijfvoud geteld: 4 technische controleurs + 1 gebezigde ambtenaar.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Geen schadeclaims, noch lopende gerechtszaken.

Quid lopende controles op moment van regionalisering? En juridische implicaties indien er geen goede regeling – juridisch onderbouwde overgangsbepalingen – getroffen wordt?

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen [Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

De werkingskosten zijn verschillend voor toezichthouders en ambtenaren met een meer administratieve taak (generiek). Bij deze laatste moet geen rekening gehouden worden uitgeruste dienstwagens, budgetten voor monsternames, meettoestellen etc. Deze werkingskosten vallen uiteen in een eenmalige investering en een recurrent deel.

De werkingskosten voor de inspectietaken zijn gebaseerd op de gemiddelde werkingskost voor een **toezichthouder MI**. Deze kost bestaat uit:

- een eenmalige investering: (algemene aankopen incl. ICT, kledij, dienstwagen met uitrusting per twee TH's): 15.100 EUR/TH
- een recurrente kost (algemene werkingskosten incl. ICT, niet-duurzaam materiaal voor monsternames en materieel, onderhoud meettoestellen, juridische bijstand etc.): 27.625 EUR/TH/jaar.

De werkingskosten voor een **jurist voor bestuurlijke sanctionering, en een administratief medewerker** bestaan uit:

- een eenmalige investering: 3.500 EUR/persoon
- een recurrente kost: 5.225 EUR/persoon/jaar

Item	Aantal	Budget	Taak
Eenmalige investering toezichthouders	5	15.100 * 5 = 27.625	a. inspecties
Eenmalige investering administratief medewerker	0,5	3.500 * 0,5 = 1.750	a. inspecties (ondersteuning)
Eenmalige investering jurist	1	3.500	b. bestuurlijke sanctionering
Recurrent toezichthouders	5	27.625 * 5 = 138.125	a. inspecties
Recurrent administratief medewerker	0,5	5.225 * 0,5 = 2.613	a. inspecties (ondersteuning)
Recurrent jurist	1	5.225	b. bestuurlijke sanctionering
Totaal		Enmalig: 32.875 Recurrent: 145.963	

Nota: budget vergunningenbeleid: pro memorie.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

	Niveau	Loonlast 2010	Taak
4 technische controleurs (inspecties)	Statutair BT2	141.192 + premies ca. 12.000 = 153.192	a. inspecties
1 gebezigde ambtenaar (inspecties)	Statutair C?	FOD Financiën	a. inspecties
1 attaché-adjunct v/h diensthoofd (coördinatie en overleg)	Statutair A22	59.304	a. inspecties (coördinatie)
1 jurist?	?	?	b. bestuurlijke sanctionering
1 attaché (vergunningenbeleid + terugzendingsdossiers)	Statutair A21	Ca. 60.000	c. vergunningenbeleid
1 administratief medewerker	onbekend	onbekend	a. inspecties (ondersteuning) 20% c. vergunningenbeleid 80%

Nota: budget vergunningenbeleid enkel pro memorie.

Opmerkingen:

- De enige overblijvende Nederlandstalige **gebezigde ambtenaar** staat op de loonlijst van de FOD Financiën, en zou na het verdwijnen van zijn taak opnieuw geïntegreerd worden in de administratie van de FOD Financiën
- De **attaché-adjunct v/h diensthoofd** werkt grotendeels in functie van de handhaving van de doorvoer van afvalstoffen, en ondersteunt ook in beperkte mate (max. 0,2 VTE) de controles op andere wetgevingen die federale bevoegdheid blijven.
- Een **administratief medewerker** ondersteunt zowel de terreincontroles (20%) als het vergunningenbeleid (80%).
- De **attaché belast met het vergunningenbeleid** spendeert ook een gedeelte van die tijd aan ondersteuning van de inspecties, met name de terugzending van illegale transporten naar het land van vertrek die volgens een kennisgevingsprocedure verlopen. Bij de Vlaamse overheid wordt de afhandeling van de terugzendingen grotendeels door de inspectiediensten geregeld. Het Vlaamse vergunningenbeleid komt uitsluitend tussen voor het afleveren van transportdocumenten en het geven van een toelating voor een terugzending met kennisgeving indien de inspectiediensten dit opleggen.
- Het is onduidelijk of er in het kader van de wet van 12 mei 2011 extra **juristen** werden aangeworven voor de bestuurlijke sanctionering van overtredingen op de wetgeving rond doorvoer van afvalstoffen.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Zie bovenstaand punt.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Als men hetzelfde controleniveau wil behalen als vandaag, dan gaan we ervan uit dat deze taak door evenveel VTE uitgevoerd zal worden: 4 controleurs op het terrein en 1 persoon voor overleg, coördinatie, opvolging van het handhavingsbeleid etc.

Uitgaande van de volledige inzet van deze personeelsleden voor dezelfde taak, maar werkend volgens de methodiek van afdeling Milieu-inspectie, werd een raming gemaakt van het aantal processen-verbaal dat jaarlijks opgesteld zal worden. Rekening houdend met de geschatte doorstroom van de parketten raamt AMMC het jaarlijks aantal extra dossiers voor bestuurlijke sanctionering op 50 tot 90. Hiervoor zou 0,5 tot 0,9 VTE niveau A (jurist) voorzien moeten worden.

Onderstaande inschatting van de loonlast is gebaseerd op cijfers van MOD.

	Niveau	Loonlast 2010	Taak
4 controleurs (inspecties)	Statutair B11 10j anc.	4 * 46.702 = 186.808	a. inspecties
1 adjunct v/d directeur (coördinatie en overleg)	Statutair A11 10 j anc.	1 * 61.908 = 61.908	a. inspecties (coördinatie)
0,5 administratief medewerker	C	onbekend	a. inspecties (ondersteuning)
0,5 – 0,9 jurist	Niveau A jurist	28.150 - 50.650	b. bestuurlijke sanctionering

De kost van huisvesting kan geschat worden op 6.500 EUR/jaar. Dit is de kost voor een gemiddelde werkplek in het VAC Leuven (kosten op andere locaties vergelijkbaar), en omvat huur, huurlasten, onderhoud, gebouwbeheer, catering, schoonmaak, etc. Men gaat ervan uit dat een werkplek maar voor 80% van de tijd bezet is.

	Aantal	Huisvestingskost	Taak
4 controleurs (inspecties) + 1 adjunct v/d directeur (coördinatie en overleg)	5	5 * 80% * 6.500 = 26.000	a. inspecties
1 administratief medewerker	0,5	0,5 * 80% * 6.500 = 2.600	a. inspecties
1 jurist	1	80% * 6.500 = 5.200	b. bestuurlijke sanctionering
Totaal		33.800	

Indien **de regionalisering van het vergunningenbeleid** ook tot de scope van de regionalisering behoort, zal het behandelen van doorvoerdossiers en de bijhorende administratieve opsplitsing toevertrouwd worden aan personeelsleden van niveau B en C. Een inschatting van het aantal VTE en nodige budget is op dit moment nog niet mogelijk.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

- a. Inspecties: LNE, afdeling Milieu-inspectie.
- b. Bestuurlijke sanctionering: LNE, afdeling AMMC

- c. Vergunningenbeleid (indien dit ook tot de scope van de regionalisering behoort):
onduidelijk (bv. intergewestelijke cel).

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

- a. Inspecties: ca. 100 personeelsleden, waarvan 20 administratieve medewerkers.
b. Bestuurlijke sanctionering: 12 personeelsleden niveau A en 5 ondersteunende personeelsleden.
c. Vergunningenbeleid: ca. 380 personeelsleden (OVAM)

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Een eerste samenwerkingsakkoord werd gesloten op 26 oktober 1994. Vanaf mei 2009 werden gesprekken opgestart m.b.t. de actualisering van deze tekst. Het nieuwe Samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen werd door de bevoegde ministers ondertekend op 20 mei 2011. Partners in dit samenwerkingsakkoord zijn de milieu-administraties van de 3 gewesten en de federale staat, de politie, de douane, het openbaar ministerie en het ministerie van justitie.

Het Samenwerkingsakkoord verkeert momenteel in de fase van goedkeuring (in VLA via een instemmingsdecreet). De partners binnen het Samenwerkingsakkoord hebben voorgesteld om dit proces te pauzeren, en een nieuwe tekst te onderhandelen rekening houdende met de nieuwe bevoegdheidsverdeling.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

De bestaande tekst van het samenwerkingsakkoord kan vermoedelijk grotendeels overgenomen worden, m.u.v.:

Optie a.: enkel de “zuivere” handhaving wordt overgedragen (i.c. inspecties, bijhorende coördinatie en overleg, en bestuurlijke sanctionering)

- Alle verwijzingen naar de (handhavende) functie van de federale overheid
- Verwijzingen naar de gebezigde ambtenaren. Verwacht wordt dat vanaf 2013 nog slechts 0,5 VTE in VLA actief zal zijn, wat te weinig is om nog rekening mee te houden. Budgettaire impact: ca. 18.500 euro minder uitgaven.
- Regeling van de toegang voor Vlaamse ambtenaren tot de databank met kennisgevingsdossiers op Federaal niveau.
- Overname van lopende engagementen van FLI m.b.t. handhaving
- Regeling voor de afgehandelde controledossiers van FLI indien later vragen gesteld worden over deze dossiers in het strafrechtelijk/administratief sanctioneringstraject.
- Een expliciete verwijzing naar het afstemming van de bestuurlijke sanctionering kan opgenomen worden.

Optie b.: de "uitgebreide" handhaving wordt overgedragen (incl. vergunningenbeleid)

- Overname van lopende engagementen van FOD m.b.t. vergunningenbeleid
- Regeling uitwerken zodat er 1 centraal contactpunt voor doorvoer bestaat (cf. Europese verplichting) en bijhorende verdeling van de werklast en kosten tussen de 3 gewesten
- Toegang tot de informatie in de doorvoerdossiers voor alle inspectiediensten (Vlaamse, Brusselse en Waalse) verzekeren
- Regeling uitwerken voor het archief van de afgehandelde doorvoerdossiers van FOD (De dossiers die in 2012 worden goedgekeurd kunnen lopen tot 2015 en moeten dus voor de inspectiediensten nog steeds toegankelijk zijn).

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

- **Overheveling personeel:**
  - Het zwaartepunt van de huidige controles door FLI ligt in de zeehavens van Antwerpen en Zeebrugge, uitgevoerd door 4 Nederlandstalige controleurs. In het Waalse Gewest worden de wegcontroles uitgevoerd door één Franstalige controleur. Op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er geen permanente controleur, maar BIM maakt soms gebruik van de Nederlandstalige gebezigde ambtenaren voor de inspectie van grensoverschrijdende afvaltransporten met Brussel als startpunt. De logische verdeling tussen VLA-WAL-BRU zou zijn: 4-1-0, maar de vraag is of iedereen hiermee akkoord gaat.
  - Coördinatie van de controles, incl. overleg met derden: de attaché-adjunct van het diensthoofd is niet voltijds bezig met deze taak (80%?). Door deze ene persoon over te dragen naar het gewest zou er "te veel" VTE's voor deze taak overgedragen worden. Tegelijk bestaat ook de mogelijkheid dat deze VTE door een ander gewest wordt opgeëist.
- **Afhandeling van terugzendingsdossiers:** een onbekend aantal dossiers wordt afgehandeld door de attaché die belast is met vergunningenbeleid, ter ondersteuning van de controleurs. Indien het vergunningenbeleid niet geregionaliseerd zou worden, dan moet de uitvoering van deze taak wel gecompenseerd worden.
- **Noodzaak om het vergunningenbeleid te regionaliseren.** EVOA stelt welliswaar dat er per lidstaat maar één doorvoer-autoriteit mag aangewezen worden, maar in theorie zou dit een intergewestelijke cel kunnen zijn (vast te leggen in een Samenwerkingsakkoord). Bij de andere gewesten en de FOD lijkt hier weinig animo voor te bestaan. Pro: overdracht van een complete bevoegdheid, rationalisering van de informaticakosten. Contra: huidige administratie op FOD-niveau blijkt goed te werken in huidige toestand. Regionalisering zorgt voor bijkomende problemen zowel op het organisatorische, financiële als personele vlak.
- **Bestuurlijke sanctionering:** regionalisering van de controles zal meer PV's, en uiteindelijk meer dossiers voor bestuurlijke sanctionering genereren bij de gewestelijke entiteit, nl. AMMC. Anderzijds is de FOD pas zeer recent begonnen met het uitschrijven van PV's, en hebben zij nog geen ervaring/beschikbaar personeel voor dergelijke dossiers. Een potentiële overdracht van middelen voor deze toekomstige taak is nog niet besproken met de FOD. Rechtszekerheid creëren voor lopende controledossiers.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?..]

De bevoegdheidsoverdracht werd tweemaal besproken in het kader van het Samenwerkingsakkoord waarvan sprake in punt E.

a. Inspecties

Buiten de interne procedures die de huidige werking rond controle op in- en uitvoer regelen, bestaat er nog geen draaiboek binnen MI, maar dit is wel wenselijk. In het draaiboek moeten volgende zaken uitgewerkt worden:

- 1) Actualisatie van het Samenwerkingsakkoord
- 2) Aanpassing van het Milieuhandhavingsdecreet met nieuwe bevoegdheid (wijziging/opheffing wet?)
- 3) Inpassing van de nieuwe controleurs in de structuur van MI: taken, interne werkafspraken, standplaats
- 4) Relaties met derden: communicatie van nieuwe bevoegdheidsverdeling, interne evaluatie van de toekomstige relaties met parket/politie/douane en betrokkenheid in IMPEL/TFS en andere engagementen
- 5) Herbekijken van de werkafspraken met derden, i.h.b. douane
- 6) Opleiding van de nieuwe controleurs: Handhavingsdecreet, Vlaamse sectorale milieu-wetgeving, monsternames

Punten (1), (2) en (3) moeten afgerond zijn vóór de bevoegdheidsoverdracht. Punten (4), (5) en (6) in het jaar nadien, maar het succes daarvan zal voor een belangrijk deel afhangen van de personen die overgedragen worden. De overgang zal vlot kunnen verlopen als die personen worden overgedragen die deze taak al enkele jaren hebben uitgeoefend, en dus voldoende ervaring hebben.

b. Bestuurlijke sanctionering

AMMC heeft een intern draaiboek i.v.m. invoer en uitvoer van afvalstoffen uitgewerkt. Dit is een leidraad die gehanteerd wordt om tot bestuurlijke geldboetes op te leggen voor overtredingen inzake invoer en uitvoer van afvalstoffen. De doorvoer van afvalstoffen zou hier gemakkelijk ingepast kunnen worden.

c. Vergunningenbeleid

Er dient eerst duidelijkheid te zijn of het vergunningenbeleid al dan niet tot de scope van de regionalisering behoort voordat werk kan gemaakt worden van een draaiboek om de regionalisering te regelen.

Slotopmerking : belangrijk

De in deze fiche vervatte analyse wordt met enige voorzichtigheid aangereikt, aangezien zij voor een deel berust op veronderstellingen. Ook spelen er allerlei variabelen mee, die niet steeds gemakkelijk in te schatten zijn (bijv elementen van fasering en timing over de komende jaren).

Een andere reden die aanzet tot voorzichtigheid houdt verband met de interne werking van ons eigen Vlaamse bestuursapparaat ; zo mag men ervan uitgaan dat kwesties ivm personeel en financiën zullen moeten voorgelegd worden aan de hiërarchische meerderen, de eigen minister, de inspecteur van financiën, de minister bevoegd voor begroting, de minister bevoegd voor personeelszaken,.. ed. Idem voor informatica-toepassingen, waar ook allerlei instanties hun woord te spreken zullen hebben.

M.a.w. : deze fiche bevat slechts een eerste ruwe aanzet met voorlopige voorstellen, schattingen en ramingen, die ongetwijfeld verfijnd, bijgestuurd, beoordeeld en gevalideerd zullen (moeten) worden.

G. Contactpersoon

Naam: Martine Blondeel (bij afwezigheid: Bart Palmans, 02/553.03.06)

Graad: adviseur

Entiteit: LNE/MI

Tel: 02/553.81.77

e-mail: martine.blondeel@lne.vlaanderen.be

Bijlage: details van de beleidskredieten m.b.t. de uitoefeningen van deze taak door de FOD VVVL, jaar 2010.

	totaal voor alle leden transitcel (Fr + NL) in 2011	1 Gebezigde ambtenaars	4 Ambtenaren FOD VVVL N technische controleurs	FOD VVVL Attaché_A djunct van het diensthoofd	Totaal NL ambtenaren FOD VVVL (AC+AF)	Alg totaal NL leden transitcel (AB+AG) excl vergunningenbeleid	FOD VVVL Attaché vergunningenbeleid (3)	Algemeen totaal inclusief vergunningenbeleid (AJ+AK)
WERKINGSKOSTEN								
Interne vergaderkosten	750	50	200	200	400	450		450
Ticket online	7400	569	2277	0	2277	2846		2846
Internationale zendingen	7996	0	2500	5496	7996	7996		7996
GSM kosten inspectiedienst	2763	260	1053	789	1842	2102		2102
ADSL/VPN inspectiedienst	7550	580	2032	580	2612	3192		3192
Kmver kredieten 191000 km aan 0,3352	64023	5279	21117	670	21787	27066		27066
Dagvergoedingen inspectie 2270*12,29+25*15,18	28278	2028	8111	380	8491	10519		10519
Diverse kosten (metro, bus, tunnel..)	750	55	220	55	275	330		330
Calibratie van draagbare gasdetectie MX	2000	0	889	0	889	889		889
Kledij controleurs transit	8500	653	2615	0	2615	3268		3268
Klein materiaal controleurs transit (phototoest, gsm, inktpatronen enz)	5000	357	1429	357	1786	2143		2143
Brainstorming en teambuilding	2250	160	643	161	804	964		964
Permanente vorming van de personeelsleden	9000	615	2462	1000	3462	4077		4077
Tot te betalen op BA 25,55,71,12,11,01	146260	10606	45548	9688	55236	65842		65842
								0
Bijkomend op BA 25,55,71,74,22,02 duurzaam materiaal deel doorvoer	3000	462	923	0	923	1385		1385
Alg totaal werking transit afval (excl vergunningenbeleid)	149260	11068	46471	9688	56159	67227		67227
ICT kosten uitsluitend gelinkt aan het federaal vergunningingen beleid BA 25. 55 02. 12.11.04	17.000						17000	17000
Algemeen totaal werking afval inclusief vergunningenbeleid	166.260	11.068	46.471	9.688	56.159	67.227	17.000	84227

Fiche 52. Economie (handel in strategische goederen) – artikel 6, §1, IV, 4°BWHI

Nucleaire export

Uittreksel akkoord: p. 43:

*De Gewesten en het federale niveau verbinden er zich via een **samenwerkingsakkoord** toe om de samenwerking rond het nucleaire exportbeleid te vergemakkelijken. Het samenwerkingsakkoord zal voortbouwen op de huidige geldende wettelijke en institutionele bepalingen en zich richten op informatie-uitwisseling, expertiseuitwisseling en het doeltreffend maken van de voorziene procedures.*

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

Nucleaire exportcontrole als onderdeel van de gewestelijke bevoegdheid over de in-, uit- en doorvoer van producten en technologieën voor tweërlei gebruik heeft zowel een operationeel aspect als een beleidsaspect, grotendeels vervat in verordening (EG) Nr. 428/2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik.

Het operationeel aspect betreft het toekennen van vergunningen voor de overbrenging en uitvoer van bepaalde kernmaterialen en kernuitrustingen en de controle over producten die bestemd zijn of kunnen zijn voor ondermeer de ontwikkeling, de productie, of de verspreiding van nucleaire wapens, beide uitgeoefend door de gewestelijke minister van Economie.

In het kader van de vergunningsprocedure wordt nu reeds samengewerkt of minstens in coördinatie opgetreden met de federale overheid, die op basis van de wet van 9 februari 1981 houdende de voorwaarden voor export van kernmaterialen en kernuitrustingen, alsmede van technologische gegevens uitvoer van dergelijke producten tevens aan een federale machtiging onderwerpt, afgegeven door de federale minister van Energie. In die zin worden aanvragen tot overbrenging of uitvoer die een federale machtiging behoeven overgemaakt aan het secretariaat van de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens ("CANVEK") – die de federale minister van Energie adviseert – of worden de gewesten omgekeerd door de CANVEK in kennis gesteld van afgegeven machtigingen voor overbrengingen en uitvoer die een gewestelijke vergunningen behoeven. Tevens kan elk gewest zich in de CANVEK laten vertegenwoordigen door een waarnemer. Inhoudelijk hanteren de gewesten en de federale overheid zowel gelijkaardige als geheel verschillende criteria in hun beoordeling, wat inhoudt dat elke actor ook in het kader van een samenwerkingsakkoord de bestaande rol zal behouden. **Het samenwerkingsakkoord zal dus wat betreft het operationeel aspect van de bevoegdheid geen bijkomende opdrachten voor de Vlaamse overheid creëren, maar zal als voornaamste invloed hebben het creëren van een beter focus van de bestaande opdrachten en het efficiënter – vlotter – maken van het proces waarin deze opdracht samen met de federale overheid wordt uitgeoefend.**

Het beleidsaspect betreft de deelname aan internationale fora over de invoer, uitvoer en doorvoer van kernmaterialen en kernuitrusting en de onderhandeling en implementatie van internationale verplichtingen inzake nucleaire exportcontrole. De betrokkenheid van de gewesten op dit vlak is tot op heden beperkt. De gewesten hebben weliswaar het woordvoerderschap van België in de EU-werkgroep voor tweërlei gebruik binnen het kader van de Raad van Ministers van de EU, maar zijn op geen enkele wijze vertegenwoordigd

binnen de relevante internationale controleregimes, inzake nucleaire wapens, met name het Zangger Committee en de Nuclear Suppliers Group, noch is er in het licht van hun werkzaamheden sprake van enige intrafederale coördinatie waardoor er geen stelselmatige doorstroom van verslagen, relevante documenten en andere informatie van deze regimes vanuit de federale overheid naar de gewestelijke administraties is. Deze regimes werden immers niet opgenomen in het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2007 met betrekking tot de invoer, uitvoer en doorvoer [...] van producten en technologieën voor dubbel gebruik.

Het te sluiten samenwerkingsakkoord moet dus de gewestelijke administraties toelaten om ook mee te werken aan het internationaal regelgevend kader voor nucleaire exportcontrole en om deel te nemen aan de werkzaamheden binnen de relevante internationale fora of deze werkzaamheden minstens op te volgen. **Anders gezegd zal het samenwerkingsakkoord aan de bestaande operationele activiteiten van het departement inzake nucleaire exportcontrole (internationale) beleidsactiviteiten toevoegen.**

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Wat de operationele aspecten van de materie betreft, bestond er sinds 2009 tot recent een bevoegdheidsgeschil tussen de federale overheid en het Vlaamse Gewest, dat door het Grondwettelijk Hof grotendeels werd beslecht in het kader van een vernietigingsberoep dat de Vlaamse Regering had ingesteld tegen uitbreiding van de genoemde wet van 9 februari 1981 (arrest nr. 168/2011 van 10 november 2011). Noch voor, noch na het arrest van het Grondwettelijk Hof dat het status-quo van de complementaire bevoegdheid bevestigde en de uitbreiding van de wet van 9 februari 1981 goedgekeurde werd gesproken over een eventueel samenwerkingsakkoord.

Wat betreft de beleidsaspecten werd op ambtelijk niveau wel al gediscussieerd over het regelen van de deelname van de gewesten aan de relevante internationale fora. In de praktijk gaf dit tot op heden slechts aanleiding tot een enkele deelname, als assessor, aan de vergadering van de Nuclear Suppliers Group, dit op aandringen van de FOD Buitenlandse Zaken.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Het 'doeltreffend maken van de voorziene procedures' noopt tot een verdere integratie van de vergunningsprocedure op gewestelijk vlak en de machtigingsprocedure op federaal vlak. Een aantal maatregelen zijn daarbij onontbeerlijk.

De eerste noodzakelijke maatregel is de verankering de gewestelijke administraties als 'single window' voor: 1) het indienen van een aanvraag van een toelating tot overbrenging of uitvoer van producten die zowel een gewestelijke vergunning als een federale machtiging behoeven; 2) het opvragen van informatie en documenten bij de betrokken actoren; 3) het afleveren van de (gezamenlijke) toelating tot overbrenging of uitvoer of van de melding van geweigerde overbrenging of uitvoer (waarbij de motivering van de gronden tot weigering door de relevante instantie worden aangeleverd).

De tweede maatregel is het volwaardig lidmaatschap – inclusief stemrecht – van de gewesten binnen de CANVEK. Op die manier hebben de gewesten een autoritatieve stem in de toekenning van de federale machtiging en wordt een dubbele toets aan gelijkaardige criteria vermeden.

Beide maatregelen zijn logisch aangezien in de praktijk de gewestelijke administraties de facto al als eerste aanspreekpunt gelden en de aanvraagdossiers beheren. De tweede maatregel is tevens logisch gelet op de bijzondere expertise van de gewestelijke administraties.

Het versterken van 'informatie-uitwisseling en expertiseuitwisseling' noopt tot verschillende afspraken op operationeel vlak en beleidsvlak.

Op operationeel vlak moet in het licht van de machtigings- en vergunningsprocedure duidelijk gemaakt worden welke concrete controleaspecten tot de federale en de gewestelijke toets behoren en moet expliciet het principe ingeschreven worden dat elk niveau alle relevante informatie waarover het beschikt moet overmaken voor het toekennen of weigeren van vergunningen en machtigen. In het licht daarvan moet eventueel ook bekeken worden welke instanties hierbij betrokken moeten worden.

Op beleidsvlak moet de verdiepte samenwerking en coördinatie vorm krijgen in afspraken over de verschillende aspecten van deelname aan de relevante internationale fora: vertegenwoordiging, standpuntbepaling, voorbereiding van onderhandelingen, implementatie van beslissingen en, algemeen het opvolgen van de werkzaamheden.

Wat betreft het operationele vlak gelden bovenstaande overwegingen des te meer nu de bevoegdheid van de federale overheid is uitgebreid tot het bepalen van voorwaarden voor de overbrenging en uitvoer van producten die bestemd zijn of kunnen zijn voor ondermeer de ontwikkeling, de productie, of de verspreiding van nucleaire wapens, quasi-identiek aan de controleverplichtingen van de gewesten op basis van artikel 4 van EU-verordening 428/2009.

De concrete gevolgen van de voorgestelde afspraken werden hoger al vermeld. Gelet op de aard van de problematiek en de voorgestelde oplossingen zal het Samenwerkingsakkoord geen directe financiële gevolgen hebben.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Er wordt algemeen verwacht dat de opmaak van dit samenwerkingsakkoord *in globo* een moeilijke en tijdrovende oefening zal worden.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

-.

D. Contactpersoon

Naam: Tom Nijs
Graad: A1 – Jurist
Entiteit: DiV – dCSG
Tel: 02/5535756
e-mail: tom.nijs@iv.vlaanderen.be

Fiche 53. – Leefmilieu - artikel 6, §1, II, BWHI

Nationale Klimaatcommissie en responsabilisering inzake klimaat

Uittreksel akkoord: p. 43:

De werking van de Nationale Klimaatcommissie wordt geoptimaliseerd en haar rol wordt versterkt. De nadere uitvoeringsregels van die hervormingen zullen het voorwerp uitmaken van technische besprekingen. Er zal een klimaatresponsabiliseringsmechanisme worden ingesteld.

Uittreksel akkoord: p. 55-56:

Responsabilisering inzake klimaat: De bijzondere financieringswet zal er in voorzien dat een mechanisme, op basis van een voorstel van de nationale klimaatcommissie, voor elk gewest een meerjarig traject voor de reductie van de uitstoot van broeikasgassen in de sector van de gebouwen zal vastleggen. Indien een gewest zijn toegewezen doelstelling overschrijdt, krijgt het een financiële bonus in verhouding tot het verschil ten aanzien van het traject, dat het Gewest investeert in beleid ter reductie van broeikasgassen. De betrokken federale middelen worden uitsluitend gefinancierd vanuit het federale aandeel in de veiling van de Emissions Trading Scheme- emissierechten.

Indien een gewest zijn doelstelling niet behaalt, zal het een financiële malus betalen in verhouding tot het verschil ten aanzien van het traject, die de federale overheid in beleid ter reductie van de broeikasgassen investeert.

Nadere regels van dit mechanisme zullen worden vastgelegd in de gewone wet, die tegelijk met de bijzondere financieringswet zal gestemd worden.

Algemene opmerking

Het luik optimalisatie en versterking van de Nationale Klimaatcommissie is op dit ogenblik dermate vaag, dat momenteel moeilijk kan worden ingeschat wat de mogelijke gevolgen ervan zullen zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Gewesten en de Gemeenschap. Daarom is het aangewezen de achterliggende uitgangspunten en doelstelling van de betrokken passage te kennen, om de mogelijke impact er van te kunnen inschatten. Bovendien rijst de vraag in welke mate dit kan en moet worden gelinkt met de ontwerpen uit het akkoord inzake het verbeteren van het samenwerkingsfederalisme, en meer bepaald de wettelijke verankering en formalisering van het Overlegcomité.

In de hierna volgende nota wordt vervolgens enkel ingegaan op het luik klimaatresponsabiliseringsmechanisme. We schetsen zowel de mogelijke gevolgen van het klimaatresponsabiliseringsmechanisme in het algemeen als de gevolgen van de hypothese waarbij de afschaffing van de federale maatregelen inzake energiebesparende investeringen in de bouwsector een verhoging zou inhouden van de Vlaamse maatregelen inzake energiebesparing in de bouwsector.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Ondanks het ontbreken van een directe link in het regeerakkoord tussen maatregelen voor energiebesparende investeringen in de bouwsector en het klimaatresponsabiliseringsmechanisme zoals opgenomen in het regeerakkoord, dient vermeld te worden dat de federale overheid in het verleden een aantal maatregelen heeft genomen met het oog op energiebesparende investeringen (belastingvermindering, groene leningen voor zonnepanelen, boilers, etc.). Deze maatregelen bestonden parallel naast de

maatregelen die binnen het Vlaamse Gewest zijn voorzien inzake rationeel energie gebruik (premies met het oog op het energiezuinig en milieuvriendelijk maken van woningen).

Vermits de federale maatregelen met het oog op energiebesparende investeringen worden afgeschafte vanaf 2012, kan er zich mogelijk een neerwaartse evolutie voordoen van energiebesparende investeringen in het Vlaamse Gewest, wat een impact zou kunnen hebben op het behalen van de Vlaamse doelstellingen in het kader van het Kyoto Protocol en van het Europese Klimaat- en Energiepakket.

Wanneer die hypothese zich zou voordoen, zal het Vlaamse Gewest mogelijk bijkomende maatregelen moeten nemen.

Situering energie- en klimaatdoelstellingen

In het Europese Klimaat- en Energiepakket heeft de Europese Unie voor de EU-27 de volgende ambitieuze 20-20-20 doelstellingen voor 2020 vastgelegd:

- Een vermindering van het energiegebruik met 20% door efficiënter gebruik ten opzichte van het verwachte niveau in 2020 bij ongewijzigd beleid (indicatieve doelstelling);
- Een stijging van het aandeel van hernieuwbare energiebronnen in het bruto eindgebruik tot 20%. Voor België stelt Europa deze doelstelling vast op 13%. Voor transport geldt een specifieke doelstelling van minstens 10% hernieuwbare energie op het totale energiegebruik voor vervoer.
- Een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met minstens 20% ten opzichte van 1990.

Deze laatste doelstelling van vermindering van de uitstoot van broeikasgassen werd op Europees niveau verder opgesplitst. De lidstaten krijgen enkel een individuele doelstelling voor die sectoren die niet onder het Europees emissiehandelssysteem vallen. Voor België werd die doelstelling vastgelegd in Beschikking 406/2009/EG (de zogenaamde *Effort Sharing Decision* of ESD) op een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in de niet-ETS sectoren met minstens 15% in 2020 ten opzichte van 2005.

De Belgische niet-ETS doelstelling (-15%) uit het Europese Klimaat- en Energiepakket is nog niet vertaald naar een Vlaamse doelstelling. Deze vertaalslag dient te worden doorgevoerd door middel van een intra-Belgische inspanningsverdeling. Deze inspanningsverdeling zal niet enkel gaan over de verdeling van de niet-ETS doelstelling maar ook over een aantal andere aspecten, zoals de verdeling van de doelstellingen inzake hernieuwbare energie, de verdeling van de opbrengsten uit veiling van emissierechten en de verdeling van de (nog niet gekende) Belgische bijdrage aan de internationale klimaatfinanciering.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

De federale overheidsdienst Financiën was belast met de groene lening en de federale belastingvermindering voor energiebesparende maatregelen.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

De "economische herstelwet" van 27 maart 2009 regelde de belastingvermindering voor energiebesparende maatregelen en de groene lening. De toepassingsvoorwaarden voor de interestbonificatie werden bepaald bij koninklijk besluit van 12 juli 2009 betreffende de interestbonificatie voor lening overeenkomsten bestemd voor de financiering van energiebesparende uitgaven.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Mogelijke algemene impact van het klimaatresponsabiliseringsmechanisme:

Eerzijds zal het Vlaamse Gewest mogelijk bijkomende inspanningen moeten doen om de energie-en klimaatdoelstellingen te halen. De federale overheid lijkt hier extra middelen tegenover te willen zetten maar wel volgens een mechanisme waarbij belangrijke vraagtekens kunnen worden geplaatst.

Anderzijds is het luik klimaatresponsabiliseringsmechanisme in de nota immers vrij verwarrend en onduidelijk, en lijkt op het eerste zicht te vertrekken van onderling tegenstrijdige uitgangspunten (zie ook nieuwe fiche substitutiemechanisme). Er is dan ook nood aan nader inzicht in de achterliggende uitgangspunten en de doelstelling van de betrokken passages uit het akkoord om de mogelijke impact duidelijk te kunnen inschatten.

Het idee van het **klimaatresponsabiliseringsmechanisme** lijkt te vertrekken van het idee van een bestendiging van de bestaande principiële gewestelijke bevoegdheid inzake klimaatbeleid, terwijl het idee van het “federale aandeel” in de veiling van de ETS-emissierechten vertrekt vanuit het idee van een overdracht van de bevoegdheden inzake klimaat naar de federale overheid. In het laatste geval lijkt de nadere uitwerking van het responsabiliseringsmechanisme bij ‘bijzondere’ en niet bij ‘gewone’ wet te moeten gebeuren.

Het hoger stellen van een orgaan (federale overheid) boven andere organen (deelstaten) van de Belgische Staat door middel van een responsabiliseringsmechanisme, staat immers op gespannen voet met de geldende beginselen van het Belgische federalisme, dat uitgaat van een gelijkschakeling tussen de federale overheid, Gewesten en Gemeenschappen. De vraag is overigens wat met de responsabilisering voor de engagementen van de federale overheid? Om het uitgangspunt van het Belgisch federalisme niet te doorbreken, lijkt de uitvoering van het responsabiliseringsmechanisme eerder in handen te moeten worden gegeven van het Overlegcomité (na zijn wettelijke verankering zoals vooropgesteld in het akkoord).

De tekst van het akkoord geeft nog aanleiding tot de volgende vragen:

- Is de toepassing van het klimaatresponsabiliseringsmechanisme beperkt tot “de reductie van uitstoot van broeikasgassen in de sector van gebouwen”? Wat met de overige non-ETS sectoren?
- Is de financiële malus gewoon een boete? Zo ja, komt deze dan bovenop de internationale/Europese boete/schadevergoeding? (in welk geval er sprake is van een dubbele boete, die de kans op het ontstaan van een niet-nakomingsspiraal versterkt). Of is het de bedoeling dat hiermee remediërend wordt opgetreden in het geval het betrokken gewest de voor haar bepaalde doelstelling niet nakomt? (het is echter niet duidelijk hoe dit praktisch zou kunnen worden gerealiseerd, gezien de betrokken handelsperiode tegen dan waarschijnlijk al verstreken is en de federale overheid per definitie niet bevoegd is om de betrokken maatregelen te nemen).

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Een schatting van het Vlaams Energieagentschap¹² raamt de totale kost voor de fiscale voordelen voor energiebesparende maatregelen op 1 miljard euro. Van dat bedrag zou naar

¹²http://www2.vlaanderen.be/economie/energiesparen/reg/doc/02_communicatiepremies_2012.ppt, slide 26

schatting 35% toe te wijzen zijn aan PV-panelen, 15% aan ramen, 10% aan dakisolatie en 15% aan cv-ketels. Het aandeel van Vlaanderen in het totale bedrag zou naar schatting zo'n 70% bedragen. Exacte cijfers hieromtrent zijn echter niet beschikbaar.

In het regeerakkoord is er daarentegen slechts sprake van een raming van 333,2 miljoen euro voor energiebesparende investeringen en passieve huizen. De discrepantie tussen beide schattingen zou gelegen zijn aan het feit dat de federale overheid eerst een besparingsoefening op het totale bedrag heeft uitgevoerd om vervolgens het overschot toe te wijzen aan de Gewesten.

2. Over welke goederenbeschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Geen gegevens beschikbaar.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Geen gegevens beschikbaar.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: eeneerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Het te voorziene budget valt moeilijk in te schatten aangezien de concrete maatregelen nog bepaald moeten worden.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Geen gegevens beschikbaar.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Geen gegevens beschikbaar.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaat kredieten en huisvesting van het personeel]

Niet in te schatten zolang het meerjarig traject voor het Vlaamse Gewest inzake de reductie van de uitstoot van broeikasgassen in de sector van de gebouwen, zoals vastgelegd door de Nationale Klimaatcommissie, niet gekend is.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

De afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie volgt nu reeds alle dossiers m.b.t. de Nationale Klimaatcommissie op. Het lijkt dus logisch dat diezelfde afdeling ook de discussies en implementatie van "maatregelen die de werking van de NKC moeten verbeteren en de rol van de NKC dienen te versterken", zou opvolgen.

Momenteel volgen zowel de afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie als het Vlaams Energieagentschap het meerjarig traject voor de reductie van broeikasgassen in de sector van de gebouwen op in het kader van een lopende studie, uitgevoerd door VITO, ter voorbereiding van het Vlaams Klimaatplan 2013-2020. De verdere uitoefening kan dus ook door beide entiteiten worden uitgevoerd.

In de hypothese van een verhoging van de Vlaamse maatregelen inzake energiebesparing in de gebouwensector, is het logisch dat het Vlaams Energieagentschap de uitwerking hiervan op zich neemt.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Binnen de afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid zijn er momenteel 2 mensen (deeltijds) belast met de opvolging van de Nationale Klimaatcommissie en de opvolging van de lopende studie ter voorbereiding van het Vlaams Klimaatplan 2013-2020.

Binnen het Vlaams Energieagentschap zijn er momenteel 21 VTE betrokken bij de uitvoering van het Vlaams energiebeleid dat gericht is op REG in gebouwen (EPB, EPC, energiepremies, informatieverstrekking).

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven).

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Op administratief niveau werd reeds overleg gepleegd over alle aspecten van de uitvoering van het Klimaat- en Energiepakket binnen de werkgroep Klimaat-Energie onder de Nationale Klimaatcommissie. De Nationale Klimaatcommissie nam akte van het eindrapport van de werkgroep Klimaat-Energie op haar plenaire vergadering van 1 april 2011.

Er dient evenwel op gewezen te worden dat dit eindrapport intussen achterhaald is vermits het niet de laatste cijfers bevat en geen rekening houdt met het federale regeerakkoord.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

De verdeling van de veilingopbrengsten van emissierechten en andere afspraken betreffende de uitvoering van het Klimaat- en Energiepakket zullen in een samenwerkingsakkoord verankerd moeten worden.

Het voorgestelde klimaatresponsabiliseringsmechanisme interfereert in belangrijke mate met de afspraken die in het kader van het samenwerkingsakkoord zullen moeten gemaakt over de verschillende aspecten van het Klimaat- en Energiepakket (lastenverdeling, verdeling veilingopbrengsten van emissierechten,...). Beide aspecten lijken niet los van mekaar te kunnen worden beslist.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Eventuele knelpunten of discussiepunten worden duidelijk weergegeven in het eindrapport van de werkgroep Klimaat-Energie. Een belangrijk mogelijk knelpunt betreft de verdeling van de veilingopbrengsten van emissierechten. Zowel de gewesten als de federale overheid zouden er kunnen naar streven een zo groot mogelijk deel van de opbrengsten te ontvangen.

De federale overheid wenst blijkbaar haar deel van de veilingopbrengsten te gebruiken voor het financieren van het gewestelijke beleid voor de bouwsector. Vanuit gewestelijk oogpunt zou het dan logischer, efficiënter en meer in lijn met de geldende beginselen van het Belgische federalisme lijken dat deze veilingopbrengsten rechtstreeks aan de gewesten toekomen, zonder dat de federale overheid zich een rol opneemt via het voorgestelde klimaatresponsabiliseringsmechanisme.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Het lijkt ons bij de nadere uitwerking van deze passages van belang dat deze op een coherente manier wordt uitgewerkt in lijn met de geldende beginselen van het Belgische federalisme en dat geen precedent gezet wordt met een mogelijke negatieve impact op andere aangelegenheden.

G. Contactpersonen

Naam: Dries Maebe
Graad: Adjunct van de Directeur
Entiteit: Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid
Tel: 02/553 70 15
e-mail: dries.maebe@lne.vlaanderen.be

Naam: Isabelle Vanden Bulcke
Graad: Juridisch Beleidsmedewerker
Entiteit: LNE - AIM
Tel: 0499/94 93 42
e-mail: isabelle.vandenbulcke@lne.vlaanderen.be

Fiche 54. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Verkeersreglement

Uittreksel akkoord: p. 38

Het verkeersreglement blijft een federale bevoegdheid, behalve de overheveling naar de Gewesten van:

- de snelheidsbeperkingen op de openbare weg, uitgezonderd de autosnelwegen;
- de regelgeving inzake het plaatsen van verkeerstekens (overeenkomstig het 1e pakket);
- de regelgeving inzake de beveiliging van de lading en de hoogst toegelaten massa en de massa's over de assen van de voertuigen op de openbare weg;
- de regelgeving met betrekking tot het gevaarlijk en uitzonderlijk vervoer (volgens nader te bepalen regels teneinde de coördinatie van de procedures tussen de Gewesten te verzekeren);
- de handhaving van de geregionaliseerde regels van het verkeersreglement, met inbegrip van het bepalen van administratieve en strafrechtelijke sancties. Het bepalen van deze sancties doet geen afbreuk aan de prerogatieven van de politie, het parket en van de rechtbanken en hoven. Gewestelijke ambtenaren zullen bevoegd kunnen zijn om op de toepassing van de gewestelijke regels toe te zien (zie artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

De voogdij van de Gewesten over de aanvullende regelgeving inzake verkeersveiligheid wordt bevestigd.

Men zal meer rekening houden met het advies van de Gewesten met betrekking tot de wijzigingen aan het verkeersreglement. Indien een gewest een negatief advies geeft over de federale voorstellen, zal er een overleg tussen de federale staat en de Gewesten worden georganiseerd via de interministeriële conferentie. Bij gebrek aan een akkoord, neemt de federale regering de uiteindelijke beslissing.

Anderzijds zullen de Gewesten op eigen initiatief voorstellen kunnen doen om de regels van het verkeersreglement te wijzigen. Indien de Gewesten en de federale staat het, na overleg, over deze wijzigingen eens zijn, zullen ze worden goedgekeurd en in het verkeersreglement worden ingevoegd.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Overdracht naar de Gewesten van regelgevende bevoegdheid voor een gedeelte van de verkeersreglementering, meer bepaald:
  - Snelheidsbeperkingen
  - Plaatsen van verkeersborden
  - Beveiliging van lading en hoogst toegelaten massa
  - Gevaarlijk en uitzonderlijk vervoer
- Overdracht naar de Gewesten van de controle op en handhaving van deze reglementering (onverlet de bevoegdheden van politie en parket ter zake)
- Initiatiefrecht om voorstellen inzake wijzigingen van het verkeersreglement te formuleren.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Mobiliteit en Vervoer:

- DG Mobiliteit en Verkeersveiligheid (hoofdzakelijk)
- DG vervoer te Land (voor een gedeelte van de controletaken)

FOD Binnenlandse Zaken (federale politie)

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer
- Koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg
- Koninklijk besluit van 2 juni 2010 betreffende het wegverkeer van uitzonderlijke voertuigen
- Ministerieel besluit van 16 december 2010 betreffende de procedure, de vorm en de inhoud van de vergunning voor het wegverkeer van uitzonderlijke voertuigen
- Ministerieel besluit van 15 juni 2010 tot toekenning van de bevoegdheidsdelegaties voor de toepassing van artikel 5, §1, van het koninklijk besluit van 2 juni 2010 betreffende het wegverkeer van uitzonderlijke voertuigen
- Koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen
- Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 houdende de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens
- Ministerieel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg
- Ministerieel besluit van 22 januari 2010 tot bepaling van de gevaarlijke goederen, bedoeld in artikel 48bis 2 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer
- Koninklijk besluit van 9 januari 1987 inzake de massa's en de afmetingen van de voertuigen welke in het internationaal verkeer tussen de Lid-Staten van de Benelux Economische Unie zijn toegelaten
- Koninklijk besluit van 24 maart 1997 betreffende de inning en de consignatie van een som bij het vaststellen van sommige overtredingen inzake het vervoer over de weg van gevaarlijke goederen, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen
- Koninklijk besluit van 19 juli 2000 betreffende de inning en de consignatie van een som bij het vaststellen van sommige inbreuken inzake het vervoer over de weg
- Koninklijk besluit van 18 december 2002 tot aanwijzing van de overtredingen waarvan de vaststelling gesteund op materiële bewijsmiddelen die door onbemande automatisch werkende toestellen worden opgeleverd, bewijskracht heeft zolang het tegendeel niet bewezen is
- Koninklijk besluit van 22 december 2003 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van de overtredingen van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en zijn uitvoeringsbesluiten
- Koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer
- Wet van 21 december 2006 tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer
- Koninklijk besluit van 28 juni 2009 betreffende het vervoer via de weg of per spoor van gevaarlijke stoffen, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Op dit ogenblik beschikken de gewesten al over ruime bevoegdheden op het vlak van de reglementering inzake verkeer en vervoer. Op grond van de B.W.H.I. is momenteel de federale overheid bevoegd voor de "algemene politie" en zijn de gewesten bevoegd voor de "bijzondere politie". In de praktijk is al herhaaldelijk gebleken dat deze bevoegdheidsversnippering voor heel veel problemen zorgt. De voorgenomen regionalisering lijkt de versnippering nog groter te maken. Er worden geen homogene bevoegdheidspakketten gecreëerd.

Voorbeelden van de versnippering zijn:

- de gewesten worden bevoegd voor snelheidsbeperkingen maar niet op autosnelwegen;
- de gewesten worden bevoegd voor de plaatsing van de verkeerstekens maar zullen niet de regels in verband met de verkeerstekens op zich kunnen bepalen (terwijl deze toch in hoofdzaak Europees bepaald zijn);
- de versnippering tussen algemene en bijzondere politie lijkt behouden te blijven.

Sommige bevoegdheden die lijken te worden overgedragen, behoren eigenlijk nu al tot de bevoegdheid van de gewesten. Het is belangrijk er voor te zorgen dat de zogezegde "verdere regionalisering" niet tot gevolg heeft dat bepaalde bevoegdheden worden teruggeschroefd.

Voorbeelden van bevoegdheden die de gewesten nu al hebben:

- de gewesten voeren nu al snelheidsbeperkingen in via aanvullend reglement en dit op alle gewestwegen (ook autosnelwegen);
- de gewesten beschikken nu al over de bevoegdheid op het vlak van de aanvullende reglementen (en niet enkel over de voogdijbevoegdheid);
- de gewesten kunnen nu al (en dit in elke materie) toezicht uitoefenen op hun eigen reglementering en de straffen voor de niet-naleving ervan bepalen (zie bijvoorbeeld het aslastendecreet);
- de gewesten zijn nu al bevoegd voor de bepalingen inzake "bijzondere politie" (zoals de regelingen in verband met het betalend parkeren en het gebruik van de weg voor het geregeld vervoer);
- de gewesten zijn nu al bevoegd voor de bepalingen van het wegverkeersreglement wanneer die samenhangen met de bevoegdheid inzake het beheer van de wegen in de meest ruime zin (zoals de regels in verband met het beveiligen van voertuigen tegen ladingverlies en de regels in verband met het uitzonderlijk vervoer die betrekking hebben op de bescherming van de weg);
- bepaalde ambtenaren van de gewesten worden nu al als "bevoegde personen" in het Wegverkeersreglement opgesomd en oefenen nu al toezicht uit op sommige bepalingen van het Wegverkeersreglement (zoals onder meer de collega's van De Lijn).

Er moet worden over gewaakt dat het feit dat nu bepaalde bevoegdheden van de gewesten uitdrukkelijk worden opgesomd niet tot gevolg heeft dat de sedert lang verworven bevoegdheden ter discussie komen te staan.

Voor wat betreft het uitzonderlijk vervoer wordt voorzien dat regels vereist zijn om de procedures van de verschillende gewesten te coördineren. Het kan niet de bedoeling zijn dat deze regels zover gaan dat de autonomie van de gewesten wordt beknot.

Op dit ogenblik is geen gevolg verbonden aan het negatief advies van de gewesten bij voorgenomen federale wijzigingen aan het Wegverkeersreglement. Nu wordt voorzien dat na een negatief advies een overleg zal volgen tussen de federale overheid en de gewesten. Uiteindelijk blijft het wel de federale overheid die de beslissing neemt. Het gevolg van deze voorgestelde wijziging is dan ook marginaal.

Hetzelfde geldt voor het initiatiefrecht van de gewesten waar het uiteindelijk ook de federale overheid is die beslist. Ook hier moet nogmaals uitdrukkelijk worden vermeld dat de gewesten nu ook al, en dit autonoom, wijzigingen aan het Wegverkeersreglement kunnen doorvoeren. Dit is het geval wanneer het gaat om bepalingen die behoren tot de "bijzondere politie" of betrekking hebben op het "beheer van de weg". Het kan toch niet de bedoeling zijn dat dit in de toekomst niet meer mogelijk is. De manier waarop het voorstel nu wordt geformuleerd laat uitschijnen dat enkel nog de federale overheid wijzigingen aan het Wegverkeersreglement zal kunnen doorvoeren. Dit is onaanvaardbaar.

Hoe groot het effect van de bevoegdheidsoverdracht zal zijn, zal afhangen van de concrete uitvoering van de voorgenomen maatregelen. Het is erg onduidelijk wat precies de bedoeling is met de voorstellen. Het gevaar schuilt erin dat het eerder om een terugschroeven van de bevoegdheden gaat dan om een verdere overdracht van bevoegdheden. In het licht van het tot stand brengen van homogene bevoegdheidspakketten zou een regeling te verkiezen zijn waarin de gewesten volledig bevoegd worden voor de politie over het wegverkeer en waarin een aantal uitzonderingen worden opgesomd die dan federale bevoegdheid zouden blijven.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Momenteel niet bekend.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Momenteel niet bekend.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Momenteel niet bekend.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Momenteel niet in te schatten gelet op de onduidelijkheid van sommige gedeelten van de tekst.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Dienst Verkeersreglementering: 4 NL + 7 FR

Dienst Voertuigreglementering : 4 NL + 5 FR

Dienst Uitzonderlijk Vervoer: 8 NL + 9 FR

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Momenteel niet bekend.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Momenteel niet in te schatten gelet op de onduidelijkheden in de tekst en de verschillende mogelijkheden om uitvoering te geven aan het akkoord.

Evenwel kan er op basis van de huidige federale personeelsaantallen (zie onder C.1 hierboven) een eerste inschatting gemaakt worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de in C.1 genoemde personeelsleden niet allemaal voor de hier vermelde over te dragen bevoegdheden ingezet worden, maar ook voor andere taken.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Regelgeving, handhaving: Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Plaatsen verkeerstekens, Afleveren vergunningen uitzonderlijk vervoer, handhaving (cfr. aslasten) : Agentschap Wegen en Verkeer (?)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid: 56 personeelsleden op 01/01/2012

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Er is nog geen overleg geweest met de FOD Mobiliteit en Vervoer. Gelet op de onduidelijkheden die er nog bestaan is het prematuur om al aan een concreet draaiboek te werken.

F. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Disclaimer: deze insteek is gebaseerd is op een regeringsverklaring waarbij de nominatie van het beleidsdomein of de bevoegdheid niet eenduidig te relateren is aan de organisatiestructuur van de huidige FOD.

Fiche 55. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Samenwerkingsakkoord intergewestelijke mobiliteit

Uittreksel akkoord: p. 38

Update van het samenwerkingsakkoord van 17 juni 1991 betreffende de wegen die Gewestgrenzen overschrijden, dat met name tot andere aspecten van de intergewestelijke mobiliteit en inzonderheid inzake verkeersveiligheid zal worden uitgebreid.

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

Er bestaan twee samenwerkingsakkoorden van 17 juni 1991. Enerzijds het samenwerkingsakkoord “betreffende de gewestgrens-overschrijdende wegen” en anderzijds het samenwerkingsakkoord “in verband met het geregeld vervoer van en naar het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest”.

Het lijkt de bedoeling te zijn het samenwerkingsakkoord betreffende de gewestgrens-overschrijdende wegen aan te passen. Op dit ogenblik heeft dit akkoord enkel betrekking op het beheer (onderhoud, exploitatie en investering) van de gewestgrensoverschrijdende wegen.

De federale overheid is uiteraard geen betrokken partij bij dit akkoord (want beheert geen wegen).

Het is dan ook niet duidelijk waarom deze bepaling thuishoort in het “Vlinderakkoord”. Ook in de toekomst kan het niet de bedoeling zijn dat de federale overheid enige bevoegdheid heeft op dit vlak.

Als de gewesten hun samenwerkingsakkoord wensen aan te passen, dan kunnen zij dit perfect autonoom doen.

Wanneer het de bedoeling zou zijn om het samenwerkingsakkoord uit te breiden in die zin dat wel federale bevoegdheden ter sprake zouden komen (bijvoorbeeld op het vlak van verkeersveiligheid) dan kan het hier niet gaan om een “update” van het bestaande samenwerkingsakkoord maar dan is de doelstelling iets totaal anders en moet een nieuw samenwerkingsakkoord afgesloten worden.

Ook hier moet weer worden vastgesteld dat het dan eigenlijk zou gaan om een materie waar de gewesten nu autonoom optreden maar waar de federale overheid zich dan bevoegdheden zou toe-eigenen: ook hier weer een stap terug.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Nee

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Nee

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Bij een uitbreiding van het samenwerkingsakkoord tot de bevoegdheden van de federale overheid zullen discussies ontstaan over de grens van deze bevoegdheden. Immers: zowel de gewesten als de federale overheid beschikken over bevoegdheden inzake verkeersveiligheid. De term "mobiliteit" bevindt zich niet alsdusdanig in de B.W.H.I. Bij gebrek aan een duidelijker aflijning van de bevoegdheden zijn interpretatieproblemen onvermijdelijk.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

D. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Fiche 56. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Overheveling Verkeersveiligheidsfonds en BIVV

Uittreksel akkoord: p. 39

“Overheveling naar de Gewesten van het Verkeersveiligheidsfonds. De middelen die verband houden met bevoegdheden die federaal blijven ,blijven op federaal niveau. De overige middelen worden naar de Gewesten overgedragen.

- Overheveling van de bevoegdheden van het BIVV naar de Gewesten. Door middel van een **samenwerkingsakkoord** tussen de Gewesten, waarbij de federale overheid wordt betrokken, zullen op de autosnelwegen nationale bewustmakingsacties naar het brede publiek kunnen worden gevoerd.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met de “overheveling naar de Gewesten van het Verkeersveiligheidsfonds”.

Gaan de gewesten bevoegd worden om de regels te bepalen die nu vastliggen in de wet van 6 december 2005 betreffende de opmaak en financiering van actieplannen inzake verkeersveiligheid? Gaat Vlaanderen m.a.w. op dit vlak een decreet kunnen maken? En Wallonië een ander decreet? Of is het de bedoeling dat de middelen die nu op grond van de wet van 6 december 2005 aan de andere overheden (in hoofdzaak de lokale politiediensten) toekomen aan de gewesten overgemaakt worden?

En wat wordt bedoeld met “de middelen die verband houden met bevoegdheden die federaal blijven”? De snelheidsbeperingen op autosnelwegen blijven bijvoorbeeld federaal. Betekent dit dat wanneer een flitspaal van het gewest een snelheidsovertreding vaststelt op een autosnelweg, dat de opbrengst hiervan aan de federale overheid toekomt? En geldt hetzelfde voor boetes die worden opgelegd voor de overtreding van de technische eisen? Want het vaststellen van de technische eisen gaat ook een federale bevoegdheid blijven.

Of bedoelt men hiermee gewoon dat de opbrengsten die nu op grond van de wet van 6 december 2005 toekomen aan bijvoorbeeld de FOD Justitie en de FOD Binnenlandse Zaken in de toekomst ook nog aan deze diensten gaan toekomen?

Maar het lijkt toch bijna onmogelijk te zijn dat het de bedoeling zou zijn om alle inkomsten te ontnemen aan de lokale politiezones?

Net zoals voor vele andere bepalingen geldt ook hier zeker dat meer verduidelijking nodig is vooraleer kan worden uitgemaakt wat hier nu eigenlijk wordt overgedragen.

- BIVV: heeft vier grote pijlers:
  - Kenniscentrum voor de Verkeersveiligheid (observatorium, studies en onderzoek, adviezen opstellen en beleidsondersteuning, documentatiecentrum en vertaaldienst)
  - Communicatie en sensibilisering (jongeren van 0 tot 24 jaar, volwassenen, acties op het terrein, nieuwe media, woordvoerder)
  - Centrum voor rijgeschiktheid (CARA, herstelonderzoeken, Driver Improvement)

- Dienstverlening aan derden (technisch centrum, opleidingscentrum, mobiliteit en infrastructuur)

De bevoegdheden van het BIVV zouden naar de gewesten worden overgeheveld. Op dit ogenblik neemt het BIVV de communicatie en sensibilisering op het vlak van de verkeersveiligheid voor haar rekening. Ondanks het feit dat het BIVV zou worden overgeheveld blijft de federale overheid toch bevoegdheden naar zich toetrekken voor bewustmakingsacties op de autosnelwegen. Dit is niet logisch. Als het BIVV een gewestelijke instelling wordt, dan heeft de federale overheid niets meer met de bevoegdheden van het BIVV te maken.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu – DG Dier, Plant en Voeding – Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

- De middelen van het Verkeersveiligheidsfonds worden verdeeld onder
  - Lokale politiezones
  - Federale politie
  - FOD Justitie
  - FOD Mobiliteit en Vervoer
- Een deel zou ook naar de gewesten vloeien, maar hierover is de bestaande wetgeving bijzonder vaag, wat met de 'gewesten' precies bedoeld wordt.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Wet van 6 december 2005 betreffende de opmaak en financiering van actieplannen inzake verkeersveiligheid
- Koninklijk besluit van 19 december 2005 betreffende de opmaak en financiering van actieplannen inzake verkeersveiligheid
- Financiering BIVV: o.a. artikel 22 van het Koninklijk besluit van 23 december 1994 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en de regeling van de administratieve controle van de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen
- ...

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

- Er bestaat nu grote onduidelijkheid over de verdeling van de middelen van het Verkeersveiligheidsfonds. De impact van de formulering in de tekst is onduidelijk: welke middelen uit het fonds worden nu besteed aan bevoegdheden die federaal blijven?
- Het BIVV heeft zeer uiteenlopende taken. Het is niet evident (en misschien ook niet wenselijk) om een regionale 'kopie' op te richten die de bevoegdheden rechtstreeks en onverkort zou overnemen. Een grondige discussie dringt zich op.
- Het BIVV is een vzw waarvan het personeel dus niet zomaar kan overgeplaatst worden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

- Verkeersveiligheidsfonds: bij M.B. 8 november 2010 werd voor het jaar 2010 aan de lokale politiezones 86.137.506 miljoen toegekend en aan de federale politie 4.533.553 euro
- BIVV: Personeelskost in 2010 € 7.838.806,49 (in 2009: € 9.406.316,35)

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Niet bekend

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Niet bekend

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Dit is afhankelijk van de gekozen opties, wat nu echter nog niet bekend is.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Het BIVV beschikte in 2010 over 138 personeelsleden (127,9 VTE), waarvan de verdeling per taalrol niet bekend is.

Welke personeelsinzet er op federaal niveau gepaard gaat met het verkeersveiligheidsfonds is onbekend

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Niet bekend

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Dit is afhankelijk van de gekozen opties, wat nu echter nog niet bekend is.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

- Beheer en verdeling middelen Verkeersveiligheidsfonds: Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
- BIVV: gelet op de uiteenlopende taken dient een grondige discussie over de allocatie van de verschillende activiteiten gevoerd te worden.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid: 56 personeelsleden op 01/01/2012

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Nee

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Nee

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Gelet op de versnipperde bevoegdheden tussen de gewesten en de federale overheid op het vlak van de verkeersveiligheid zullen ook hier weer discussiepunten ontstaan over de omvang van de bevoegdheden van beide overheden.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck

Graad: Adviseur

Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid

Tel: 02-553 75 42

e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Disclaimer: deze insteek is gebaseerd is op een regeringsverklaring waarbij de nominatie van het beleidsdomein of de bevoegdheid niet eenduidig te relateren is aan de organisatiestructuur van de huidige FOD.

Fiche 57. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Normering van verkeersinfrastructuur

Uittreksel akkoord: p. 39

De normering van de verkeersinfrastructuur en de controle op de technische normering van de voertuigen worden naar de Gewesten overgeheveld.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Op grond van de BWHI is op dit ogenblik de federale overheid bevoegd voor de “minimale” technische veiligheidsnormen inzake het bouwen en onderhouden van wegen, havens, waterwegen, dijken, luchthavens en vliegvelden” en moet overleg worden gepleegd met de gewesten over deze “minimale” normen.

Buiten deze “minimale” normen kunnen de gewesten zelf normen bepalen. In het Vlaamse Gewest gebeurt dit bijvoorbeeld door middel van dienstorders.

Gelet op het feit dat de normen nu al in hoofdzaak door de gewesten worden bepaald, zal de hier voorgenomen bevoegdheidsoverdracht maar kleine gevolgen hebben. Bovendien liggen een groot gedeelte van deze normen Europees vast.

De technische normering van de voertuigen wordt dan weer niet overgedragen. Enkel de controle op deze normering wordt aan de gewesten overgedragen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

???

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Koninklijk besluit van 9 oktober 1998 tot bepaling van de vereisten voor de aanleg van verhoogde inrichtingen op de openbare weg bestemd om de maximumsnelheid te beperken tot 30 km per uur en van de technische voorschriften waaraan die moeten voldoen
- Koninklijk besluit van 6 november 2007 betreffende de minimale technische veiligheidsnormen voor tunnels in het trans-Europese wegennet
- Ministerieel rondschrijven van 23 juni 1978 betreffende de woonerven
- Ministerieel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg

- Andere wetgeving afhankelijk van wat precies onder: 'controle op de technische normering van de voertuigen' begrepen wordt

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Door enkel de controle op de technische normering van de voertuigen over te dragen en niet de technische normering zelf, wordt het verticaliteitsbeginsel doorbroken: de ene overheid oefent controle uit op normen die door een andere overheid worden vastgesteld. Dit is in strijd met één van de basisbeginselen van de staatshervorming.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

???

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

???

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

???

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen *[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]*

???

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

???

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

???

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

???

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

???

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

???

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]]

F. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck

Graad: Adviseur

Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid

Tel: 02-553 75 42

e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Disclaimer: deze insteek is gebaseerd is op een regeringsverklaring waarbij de nominatie van het beleidsdomein of de bevoegdheid niet eenduidig te relateren is aan de organisatiestructuur van de huidige FOD.

Fiche 58. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Technische keuring van voertuigen

Uittreksel akkoord: p. 39

"De technische keuring van voertuigen, homologatie van radars en andere instrumenten die gelinkt zijn met de Gewestelijke bevoegdheden worden naar de Gewesten overgeheveld. Het federaal niveau blijft bevoegd voor de productnormen en de inschrijving van de voertuigen. Er wordt afgesproken dat elke burger zijn voertuig in een keuringscentrum van het Gewest van zijn keuze kan laten keuren, ongeacht zijn verblijfplaats."

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdrachtⁱ

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

Het lijkt de bedoeling te zijn om de gewesten regelgevende bevoegdheid te verlenen op het vlak van de homologatie.

De gewesten zullen ook bevoegd worden om de technische keuring van de voertuigen uit te voeren. Op dit vlak ontvangen de gewesten wel geen regelgevende bevoegdheid: de gewesten oefenen m.a.w. enkel de controle uit op technische normen die door de federale overheid worden bepaald.

De gewesten kunnen zelf bepalen op welke wijze zij de technische keuring organiseren.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

- FOD Mobiliteit en Vervoer – DG Mobiliteit en Verkeersveiligheid – Directie Certificatie en Inspectie
- FOD Economie – Dienst Metrologie

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen
- Koninklijk besluit van 12 oktober 2010 betreffende de goedkeuring, de ijking en de installatie van de meettoestellen gebruikt om toezicht te houden op de naleving van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en haar uitvoeringsbesluiten
- Koninklijk besluit van 11 oktober 1997 betreffende de bijzondere modaliteiten van het overleg voor de bepaling van de plaatsing en de gebruiksomstandigheden van vaste automatisch werkende toestellen in afwezigheid van een bevoegd persoon bestemd om op de openbare weg toezicht te houden op de naleving van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en haar uitvoeringsbesluiten

- Koninklijk besluit van 23 december 1994 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en de regeling van de administratieve controle van de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen
- Koninklijk besluit van 26 april 2007 tot vaststelling van de retributies te innen voor de dekking der kosten van controle en toezicht betreffende de instellingen belast met de technische controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Ook op dit vlak geldt een doorbreking van het verticaliteitsbeginsel.

Het is verder ook niet duidelijk hoe ver de bevoegdheid op het vlak van de homologatie van de gewesten zal gaan. Op dit ogenblik kent de B.W.H.I. de bevoegdheid op het vlak van "metrologie en normalisatie" toe aan de federale overheid. Het lijkt de bedoeling te zijn om de B.W.H.I. aan te passen en de gewesten bevoegd te maken in deze aangelegenheid wanneer het gaat om "instrumenten die gelinkt zijn met de gewestelijke bevoegdheden".

Maar wat wordt hiermee bedoeld?

Wat met flitspalen die worden geplaatst door het gewest langs een autosnelweg? Het gewest is niet bevoegd voor de snelheidsbeperkingen langs de autosnelweg. Houdt de flitspaal die langs de autosnelweg geplaatst wordt dan verband met de bevoegdheid van het gewest?

Wat met een camera die wordt gebruikt door de lokale politie bij een mobiele snelheidscontrole langs een gemeenteweg? Is dit een andere situatie dan wanneer deze mobiele radar wordt gebruikt langs een gewestweg of een autosnelweg? Moet elke camera dan door verschillende overheden gehomologeerd worden?

Volgens het voorstel blijft het federale niveau bevoegd voor de productnormen en de inschrijving van de voertuigen. Productnormen zijn voorwaarden voor het op de markt brengen van producten. Vermoedelijk is het de bedoeling dat de federale overheid bevoegd zal blijven om de normen vast te stellen waaraan een voertuig moet voldoen vooraleer het op de weg mag komen. Een verduidelijking is hier wel op zijn plaats om zekerheid te hebben over de vraag of de "modelgoedkeuring" van bijvoorbeeld een onbemande camera niet buiten de homologatiebevoegdheid van de gewesten zou vallen.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

???

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

???

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

???

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

???

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

- Dienst Certificatie en Audit (tachografen, snelheidsbegrenzers, LPG): 2 NL + 2 FR
- Dienst Certificatie en Audit (organisatie technische controle ne technische diensten): 2 NL + 3 FR
- Dienst Inspectie (technische controle): 3 NL + 3 FR
- Dienst Metrologie : niet bekend welke personeelsinzet specifiek verbonden is aan de ijking van toestellen die gerelateerd zijn aan de over te dragen bevoegdheden
- Personeelsinzet van de keuring: niet bekend maar wel vrij aanzienlijk; indien Vlaams gewest keuring in eigen beheer zou wensen uit te voeren dienen deze aantallen geïnventariseerd te worden.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Niet bekend; wel is bekend dat het grootste deel van het personeel dat de keuringsstations inspecteert, betaald wordt uit specifieke, bij K.B. bepaalde, retributies.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

???

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

- Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid voor wat betreft de regelgeving, erkenning ed
- Indien keuring in eigen beheer zou worden uitgevoerd lijkt het logisch hiervoor een EVA (of IVA?) op te richten.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid: 56 personeelsleden op 01/01/2012

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

NVT

F. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Disclaimer: deze insteek is gebaseerd is op een regeringsverklaring waarbij de nominatie van het beleidsdomein of de bevoegdheid niet eenduidig te relateren is aan de organisatiestructuur van de huidige FOD.

Fiche 59. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Rijopleiding

Uittreksel akkoord: p. 39

"De rijopleiding, de rij scholen en de examencentra worden geregionaliseerd (rijbewijs blijft federaal). Er wordt afgesproken dat:

- een rij school die in een Gewest erkend is eveneens in de andere Gewesten werkzaam kan zijn;*
- de regionalisering van de rijopleiding geen afbreuk doet aan de initiatieven voor rijbewijslessen op school;*
- elke burger een rijopleiding in een rij school van het Gewest van zijn keuze kan volgen, ongeacht zijn verblijfplaats;*
- elke burger zijn examen in een examencentrum van het Gewest van zijn keuze kan afleggen, ongeacht zijn verblijfplaats."*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdrachtⁱⁱ

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Reglementering betreffende de rijopleiding (organisatie opleiding en examens) + regelgeving betreffende de opleiding instructeurs en examinatoren
- Erkenning van en toezicht op rij scholen en examencentra (en hun personeel)

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Mobiliteit en Vervoer – DG Mobiliteit en Verkeersveiligheid:

- Dienst Verkeersreglementering (reglementering m.b.t. rijopleiding + reglementering m.b.t. opleiding tot instructeur) + Dienst Rijbewijs
- Dienst Certificatie en Inspectie (toezicht op autorijscholen en examencentra)

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

- Koninklijk besluit van 13 juni 2010 houdende de erkenning van de beroepskwalificaties die door rij-instructeurs en directeurs van rij scholen werden verworven in de lidstaten van de Europese Gemeenschap, alsook tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 mei 2004 betreffende de voorwaarden voor erkenning van scholen voor het besturen van motorvoertuigen
- Koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E
- Koninklijk besluit van 10 juli 2006 betreffende het rijbewijs voor voertuigen van categorie B

- Koninklijk besluit van 11 mei 2004 betreffende de voorwaarden voor erkenning van scholen voor het besturen van motorvoertuigen
- Koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs
- Ministerieel besluit van 30 januari 2006 tot bepaling van de leerstof van de jaarlijkse opleiding voor het leidend en onderwijzend personeel van de rij scholen bedoeld in artikel 14 van het koninklijk besluit van 11 mei 2004 betreffende de voorwaarden voor erkenning van scholen voor het besturen van motorvoertuigen
- Ministerieel besluit van 30 januari 2006 tot bepaling van de leerstof van de voorafgaande opleiding bedoeld in artikel 26, §2 van het koninklijk besluit van 11 mei 2004 betreffende de voorwaarden voor erkenning van scholen voor het besturen van motorvoertuigen
- Ministerieel besluit van 29 oktober 2008 tot bepaling van de beoordelingsregels van de theoretische en praktische examens met het oog op het behalen van het getuigschrift van basiskwalificatie bedoeld in het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C, C+E, D, D+E en de subcategorieën C1, C1+E, D1, D1+E
- Allerhande andere MB's

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Er zijn een aantal belangrijke lacunes in de tekst van de nota:

- Wat met de regelgeving die de fysieke rijgeschiktheid bepaalt? FOD gaat er van uit dat dit federaal blijft, terwijl Vlaams Gewest meent dat dit om reden van homogeniteit in bevoegdheid hoort bij het totale pakket opleiding en examens.
- Idem wat betreft de medische en psychologische onderzoeken voor het herstel in het recht tot sturen.
- Idem wat betreft de vakbekwaamheid van wegvervoerders (opleiding die voorafgaat aan de aflevering van de rijbewijzen C en D).

Ook op dit vlak is weer sprake van een versnippering van bevoegdheden. De gewesten zullen wel de rijopleiding mogen organiseren terwijl het rijbewijs (dat het gevolg is van de rijopleiding) door de federale overheid zal worden afgeleverd.

Is het dan de federale overheid die bepaalt wat de voorwaarden zijn die moeten vervuld zijn om een rijbewijs te krijgen, want zij kent toch het rijbewijs toe?

Of zijn het de gewesten die bepalen wat in de rijopleiding aan bod moet komen en die bijgevolg de voorwaarden bepalen om een rijbewijs toegekend te krijgen?

Zijn een rijopleiding en een rijbewijs wel van mekaar los te koppelen?

En is het gerechtvaardigd een onderscheid te maken tussen de lichamelijke eisen en de andere eisen die moeten vervuld zijn om een rijbewijs te krijgen?

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

???

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

???

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

???

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

???

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Dienst Verkeersreglementering: 4 NL + 7 FR (maar niet enkel voor rijopleiding!)

Dienst Certificatie en Audit: 6 NL + 5 FR

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

???

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

???

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Dept. MOW - afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid: 56 personeelsleden op 01/01/2012

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Disclaimer: deze insteek is gebaseerd is op een regeringsverklaring waarbij de nominatie van het beleidsdomein of de bevoegdheid niet eenduidig te relateren is aan de organisatiestructuur van de huidige FOD.

Fiche 60. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Binnenscheepvaart

Uittreksel akkoord: p. 39

"De regelgeving en de controle op de binnenscheepvaart gaan naar de Gewesten, inclusief de bevoegdheid van de politie (artikel 11 bijzondere wet 8 augustus 1980)."

Voorafgaande opmerkingen:

Er liggen momenteel nog geen (duidelijke) wetteksten voor.

We kunnen dan ook enkel uitgaan van een eigen interpretatie van de teksten al dan niet in vergelijking met het voorstel van bijzondere wet houdende institutionele maatregelen dat op 5 maart 2008 werd neergelegd in de Senaat (Parl. St. Senaat 2007-2008, nr 4 – 602/1)

Daarbij valt op dat de bevoegdheidsoverdracht toentertijd werd bekeken vanuit de invalshoek (verkeers)veiligheid. Deze beperking lijkt nu weg te vallen waardoor een ruimere bevoegdheidsoverdracht, minstens een ruimere interpretatie, mogelijk wordt.

Verder moet ook gewezen worden op een mogelijke interpretatie i.v.m. de gehanteerde terminologie in de nota Di Rupo nl.

Binnenscheepvaart = scheepvaart op de binnenwateren (ongeacht de verschijningsvorm m.a.w. incl. recreatievaart, zeevaart, enz..)

Binnenvaart = scheepvaart die uitsluitend/hoofdzakelijk uitgerust is om te varen op de binnenwateren

In deze fiche wordt tot nader order geredeneerd in functie van het begrip "binnenvaart".

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

De bevoegdheidsoverdracht inzake binnenvaart is integraal en houdt in:

- Politie- en scheepvaartreglementen
- Bevrachting, aansprakelijkheid en exploitatie van binnenvaartuigen
- Regelgeving m.b.t. schip, bemanning en lading
- Rijnvaartreglementering

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

FOD Mobiliteit:

DG Vervoer te Land (Binnenvaart)

DG Maritiem Vervoer (Binnenvaart en pleziervaart certificatie en inspectie; Wetgeving en juridische aangelegenheden; Veiligheid en milieuvrijwaring)

FOD Mobiliteit en Vervoer : aandeel van de horizontale diensten

- DG Vervoer te Land :
  - o Binnenvaart en Intermodaliteit (Herman Verschueren)
    - Binnenvaart – juridische aspecten en bemanning (Christiane Vanluchene)
    - Binnenvaart – Economische aspecten (Jean-Claude Tirlo)
- DG Maritiem Vervoer:
  - o Directie scheepvaartcontrole (Jozef Heynderickx)
    - Binnenvaart en pleziervaart certificatie en inspectie (Dirk Van den Abeele)
      - “one stop” binnenschepen (Tony van Lathem)
      - River state (Didier Delaere)
      - Epic (Stefan Himpens)
      - Schepenbeheer Antwerpen (Pierre Busschaert)
      - Schepenbeheer Oostende (Ronny Mahieu)
      - Schepenbeheer Gent (Karine De Saedeleir)
      - Schepenbeheer Zeebrugge (Ronny Mahieu)
      - Schepenbeheer Brussel (N.N.)
  - o Wetgeving en juridische aangelegenheden (Anne Van Hautte)
  - o Veiligheid en milieuvrijwaring (Peter Claeysens)
    - Technische voorschriften binnenvaart (N.N.)
    - ICT (N.N.)
    - Opleiding en Verkeer (Marc Danneels)

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

Overzicht :

- a. Politie- en scheepvaartreglementen
- b. Bevrachting, aansprakelijkheid en exploitatie van binnenvaartuigen
- c. Regelgeving m.b.t. schip, bemanning en lading
- d. rijnvaartreglementering

a. Politie- en scheepvaartreglementen

- 1) KB 24/9/2006 betreffende het algemeen politiereglement voor de scheepvaart op de binnenwateren van het Koninkrijk (gelinkt aan Wet 5/6/1972 over de veiligheid van de vaartuigen – hoofdstuk 4 binnenvaart)
- 2) KB 15/10/1935 houdende het algemeen reglement der scheepvaartwegen van het Koninkrijk (niet gelinkt aan een wet)
- 3) KB 23/09/1992 Politiereglement van de Beneden-Zeeschelde
- 4) KB 23/09/1992 Scheepvaartreglement van de Beneden-Zeeschelde
- 5) KB 23/09/1992 Scheepvaartreglement voor het kanaal van Gent naar Terneuzen
- 6) 06/01/1993 Scheepvaartreglement voor de gemeenschappelijke Maas
- 7) KB 18/08/1975 Reglement van de politie en scheepvaart voor het kanaal van Brussel naar de Rupel en voor de haven van Brussel.

- 8) De Wet van 05/06/1972 over de veiligheid van de vaartuigen stelt dan nog een bijzonder probleem voor het Boudewijnkanaal en het Kanaal Van Brugge naar Oostende.

Opmerking : in het octopusakkoord van 2008 was er sprake van de overdracht van een deel van bovenvermelde regelgeving. Het is wenselijk dat het volledige pakket samen overkomt.

b. Bevrachting, aansprakelijkheid en exploitatie van binnenvaartuigen

- 1) KB 19/06/2011 betreffende de ligtijd en het bedrag van de overliggelden op het gebied van binnenvaartbevrachting
- 2) Wet 05/05/1936 op binnenvaartbevrachting
- 3) Wet 08/07/1976 vergunning voor de exploitatie van binnenvaartuigen
- 4) KB 16/01/1996 Toegang tot het beroep van ondernemer van goederenvervoer over de binnenwateren
- 5) CMNI-verdrag (aansprakelijkheid)

c. Regelgeving m.b.t. schip, bemanning en lading

- Technische voorschriften voor binnenschepen (incl scheepsmetingen, keuringen en estuaire vaart);
- Bemanningsvoorschriften;
- Bekwaamheidsbewijzen beroepsvaart en recreatievaart (vaarbevoegdheidsbewijzen en radar)
- ADN (vervoer van gevaarlijke goederen)
- ...

d. rijnvaartreglementering

België is vertegenwoordigd in de Rijnvaartcommissie.

Als CCNR partner vaardigen wij mee regelgeving uit, die voornamelijk bedoeld is voor het varen op de Rijn. Als schepen voldoen aan die bepalingen kunnen ze ook op onze binnenwateren daarmee terecht. Echter, specifiek voor onze binnenwateren hebben wij specifieke regelgeving die daarbinnen valt.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De bevoegdheidsoverdracht lijkt ruimer te zijn dan in het Octopusakkoord van 2008 omdat toen de bevoegdheidsoverdracht enkel vanuit de invalshoek (verkeers)veiligheid was bepaald terwijl nu die beperking is weggefallen.

(het is evenwel wachten op de eigenlijke wetteksten om een vergelijkende analyse te kunnen maken met de overdracht zoals die in 2008 werd geregeld)

- Het is wenselijk dat het volledige pakket wordt overgedragen en dat moet ook het streefdoel en de interpretatie van het Vlaams Gewest zijn.
- O.m. ligtijd en bedrag van overliggelden op gebied van binnenvaartbevrachting, vergunning voor de exploitatie van binnenvaartuigen, toegang tot beroep van ondernemer goederenvervoerder over de binnenwateren, aansprakelijkheid i.k.v. CMNI-verdrag

- Technische voorschriften voor binnenschepen, bemanningsvoorschriften, bekwaamheidsbewijzen beroepsvaart en recreatievaart

België is vertegenwoordiger in de Rijnvaartcommissie: hiervoor zullen afspraken tussen de gewesten moeten gemaakt worden

Mogelijkheid voor Vlaanderen om een eigen beleid te voeren inzake binnenvaart en dit beleid (beter) af te stemmen op andere vervoersmodi of beter te integreren in het globale mobiliteitsbeleid.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

- FOD Mobiliteit en Vervoer : aandeel van de horizontale diensten 20 – 40 pers.
Berekend à rato van aantal overgedragen ambtenaren versus totaal aantal ambtenaren
- DG Vervoer te Land :
  - o Binnenvaart en Intermodaliteit (Herman Verschueren) 10 – 16 pers.
(alleen de mensen binnenvaart minus de dossierbehandelaars exploitatie, aansprakelijkheid en bevrachting)
- DG Maritiem Vervoer: 50 – 95 pers.
Volgens raming zouden ongeveer 71 personen voor binnenvaart, 74 voor zeervaart en 23 personen zijn niet eenduidig toe te wijzen

Totaal : minimum 80 personen - maximum 150 personen voor binnenvaart.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Departement MOW

Onderdeel inspectie: Handhaving in aparte entiteit of bij Departement MOW

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

1. (Beperkte) informele contacten met federale collega's leverden op dit moment ofwel geen reactie op de passage in het regeerakkoord op ofwel de interpretatie dat de zin moet geïnterpreteerd worden analoog met de afspraken uit 2008 ("de borrelnootjes")
2. BELANGRIJKE OPMERKING:
Als de de bevoegdheid over 1°) de toegang tot het beroep van ondernemer van goederenvervoer over de binnenwateren en 2°) de Rijnvaartreglementering wordt overgedragen aan de gewesten, dan is er een **impact op fiche 16**.

F. Contactpersoon

Naam: Ilse Hoet

Graad: Afdelingshoofd

Entiteit: Afdeling Haven- en waterbeleid

Tel:

e-mail: ilse.hoet@mow.vlaanderen.be

Fiche 61. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

Spoorlijnen

Uittreksel akkoord: p. 39

*"Nadat de federale overheid een meerjareninvesteringsplan heeft goedgekeurd dat in voldoende financiering voorziet en de 60/40-sleutel respecteert, zullen de Gewesten voor een bijkomende financiering kunnen zorgen voor de aanleg, aanpassing of modernisering van de spoorlijnen. Deze bijkomende gewestelijke financiering zal een evenredigheid ten aanzien van de federale financiering moeten naleven. Deze evenredigheid zal door een verplicht **samenwerkingsakkoord** tussen de federale overheid en het (de) betrokken Gewest(en) moeten worden vastgelegd. Dat samenwerkingsakkoord zal dus de voorwaarde vormen voor de bijkomende gewestelijke financiering."*

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Het akkoord bevestigt de procedure en het mechanisme die reeds in 2001 werd toegepast voor het Investeringsplan 2001-2012 van de toenmalige NMBS, en geeft er een grondwettelijke basis aan.

De implicaties zijn beperkt, in die zin dat er een zekere werklast is bij het opstellen, van een dergelijk investeringsplan en samenwerkingsakkoord, alsook bij het afsluiten van eventuele co- en prefinancieringsovereenkomsten. De opvolging van een en ander gebeurt nu ook al en zal dus in principe geen (grote) bijkomende werklast meebrengen. Wel kan het om reden van efficiëntie aangewezen zijn om de verschillende taken en bevoegdheden inzake spoorwegen (samenwerkingsakkoord, GEN, eigen visie, ...) intern samen te brengen binnen één afdeling.

Opmerking:

De Raad van State had fundamentele opmerkingen bij de goedkeuring van het vroegere Samenwerkingsakkoord 2001 – 2012. Zo stelde de Raad van State vast dat een aantal bepalingen in strijd zijn met de bevoegdheidsverdelende regels, terwijl ook een samenwerkingsakkoord de bevoegdheidsverdeling moet respecteren.

Tevens merkte de Raad van State (standpunt wordt ook gehanteerd door het Grondwettelijk Hof) op dat een overheid enkel aangelegenheden, werken, of instellingen mag financieren als ze bevoegd is voor de materie. De gewesten mogen De Lijn financieren want ze zijn bevoegd voor het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer, maar ze mogen niet de spoorwegen beheerd door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen financieren. De NMBS mag volgens de Raad van State enkel gefinancierd worden door de federale overheid, terwijl in de samenwerkingsovereenkomst voorzien is in twee vormen van financiering door de gewesten: cofinanciering en prefinanciering.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Er is nog geen formeel overleg geweest over het afsluiten van een nieuw samenwerkingsakkoord maar wel overleg over de mogelijke inhoud van het nieuwe Investeringsplan 2013-2025.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

- Opstellen van een juridisch waterdichte tekst voor een samenwerkingsakkoord
- (Eventueel) bepaling van de projecten en het bedrag inzake pre- en/of cofinanciering

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

De uitvoering van het lopende investeringsprogramma (IP) 2001-2012 leverde een aantal problemen op inzake de afdwingbaarheid van het plan door de gewesten. Er zijn mechanismen voorzien i.v.m. mogelijke klachten bij de uitvoering van samenwerkingsakkoorden, met name bij het Overlegcomité, (politiek) en Grondwettelijk Hof of Afdeling Administratie van de Raad van State.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

D. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Fiche 62. Mobiliteitsbeleid – artikel 6, §1, X, BWHI

NMBS

Uittreksel akkoord: p. 39:

- Vertegenwoordigers van de Gewesten in de raden van bestuur van de entiteiten van de NMBS-Groep (...)
- Binnen de NMBS zal een structuur worden opgericht waarin de drie Gewesten en de federale overheid vertegenwoordigd zijn en die het geheel van de uitbating van het Gewestelijk Expresnet (GEN) zal beheren..

1. Welke invloed heeft deze vertegenwoordigingsbevoegdheid op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

- Vertegenwoordigers van de Gewesten in de raden van bestuur van de entiteiten van de NMBS-Groep: dit heeft weinig directe impact; wel zal de administratie mogelijk moeten instaan voor de ondersteuning van de beheerders bij de voorbereiding van de vergaderingen van de raden van bestuur, maar dit kan gemakkelijk binnen de bestaande administratie opgevangen worden.
- Structuur beheer/uitbating Gewestelijk Expresnet: afhankelijk van de gekozen optie (zie punt 2) kunnen er implicaties voor de administratie en het Vlaamse Gewest zijn. Ook indien het enkel over een beheersovereenkomst gaat moet deze voorbereid, opgevolgd en geëvalueerd worden. Dit vergt, naar analogie met het toezicht op De Lijn, de inzet van enkele personeelsleden.

2. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Wat betreft het Gewestelijk Expresnet bevat de nota Di Rupo twee tekstpassages met een duidelijk verschillende inhoud en dito consequenties:

- “Binnen de NMBS zal een structuur worden opgericht waarin de drie Gewesten en de federale overheid vertegenwoordigd zijn en die het geheel van de uitbating van het Gewestelijk Expresnet (GEN) zal **beheren**.” (p.39)
- “Binnen de NMBS zal een structuur worden opgericht waarin de drie Gewesten en de federale staat zullen zijn vertegenwoordigd om samen het Gewestelijk Expres Net (GEN) **uit te baten** (p.23)

In het eerste geval beheren de vier politieke overheden een exploitatiestructuur (d.m.v. een beheersovereenkomst?), in het tweede geval komt er blijkbaar een soort dochtermaatschappij van de NMBS die de exploitatie op zich neemt maar die wordt aangestuurd vanuit de 4 politieke overheden (?). Juridisch lijkt dit laatste echter onmogelijk, aangezien de NMBS een federale overheidsonderneming is, onder federaal gezag. Eén en ander moet dus dringend uitgeklaard worden. Ofwel gaat het om een gezamenlijke beheersovereenkomst voor de exploitatie van het GEN (door de NMBS), ofwel komt er een afzonderlijke exploitatiemaatschappij onder voogdij van de federale overheid en de 3 gewesten. Dit vergt dan echter de afschaffing van het NMBS-monopolie. Het lijkt in de gegeven omstandigheden onwaarschijnlijk dat men deze laatste optie voor ogen had bij het afsluiten van het akkoord over de staats Hervorming.

3. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Fiche 63. Justitie

strafuitvoering

Uittreksel akkoord: p. 37

"- *Strafuitvoeringsrechtbanken: betrokkenheid van de Gemeenschappen door de deelname van de directeurs-generaal van de Justitiehuisen aan het selectiecomité van de assessoren.*"

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[*bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Strafuitvoeringsrechtbanken: betrokkenheid van de Gemeenschappen door de deelname van de directeurs-generaal van de Justitiehuisen aan het selectiecomité van de assessoren.

Momenteel maakt de directeur-generaal van de Justitiehuisen geen deel uit van het selectiecomité voor de assessoren van de strafuitvoeringsrechtbank.

Het selectiecomité is samengesteld uit:

(Wet van 17 mei 2006 houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken).

In boek I, deel II, titel VI, hoofdstuk II, afdeling II, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 196bis ingevoegd, luidende :

" Art. 196bis. De Koning benoemt de werkende en plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken gespecialiseerd in penitentiaire zaken en de werkende en plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken gespecialiseerd in de sociale reïntegratie.

Zij worden benoemd uit de geslaagden voor een examen georganiseerd door een **selectiecomité samengesteld uit** :

- de eerste voorzitter van het hof van beroep van het rechtsgebied waarin de strafuitvoeringsrechtbank is gevestigd waarvoor de kandidaat solliciteert;
- de directeur van de stafdienst Personeel en Organisatie van de federale overheidsdienst Justitie of zijn vertegenwoordiger aangewezen door de minister van Justitie;
- de directeur-generaal van het directoraat-generaal Uitvoering van Straffen en Maatregelen van de federale overheidsdienst Justitie of zijn vertegenwoordiger aangewezen door de minister van Justitie.

Niemand mag zitting hebben in een comité indien hij geen blijk geeft van de kennis van de taal van de kandidaten.

Het examen, waarvan de regels worden bepaald door de Koning, bestaat uit een schriftelijk gedeelte en een mondeling gedeelte.

De geldigheidsduur van het examen is vastgesteld op zeven jaar. "

Het koninklijk besluit van 2 oktober 2006 tot vaststelling van de nadere regels voor de examens met het oog op de werving van effectieve en plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken gespecialiseerd in penitentiaire zaken en van effectieve en plaatsvervangende assessoren gespecialiseerd in sociale re-integratie bepaalt o.m. dat het voorzitterschap van het selectiecomité wordt waargenomen door de directeur van de stafdienst Personeel en Organisatie van de FOD Justitie of door zijn vertegenwoordiger, aangewezen door de Minister van Justitie.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Momenteel is er één directeur-generaal Justitiehuisen. Dit valt onder de FOD Justitie – Directoraat-generaal Justitiehuisen (opgericht op 1 januari 2007).

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Wet van 17 mei 2006 houdende oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken.

Koninklijk besluit van 2 oktober 2006 tot vaststelling van de nadere regels voor de examens met het oog op de werving van effectieve en plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken gespecialiseerd in penitentiaire zaken en van effectieve en plaatsvervangende assessoren gespecialiseerd in sociale re-integratie.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

M.b.t. de deelname van de directeur-generaal van de justitiehuisen aan het selectiecomité van de assessoren van de strafuitvoeringsrechtbank schatten we geen grote impact in.

B. Inschatting van de middelen: geen informatie over beschikbaar

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet: geen informatie over beschikbaar

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Wat betreft directeur-generaal van de justitiehuisen: zie fiche 64

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Nee

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Marijke Enghien

Graad: Afdelingshoofd a.i.

Entiteit: Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, afdeling Welzijn en Samenleving

Tel: 02 553 33 49

e-mail: marijke.enghien@wvg.vlaanderen.be

Fiche 63bis. Justitie

Vervolgingsbeleid

Uittreksel akkoord: p. 37

“- De deelstaten zullen, via een door de deelstaatregering afgevaardigde minister, over een positief injunctierecht beschikken voor de materies waarvoor zij bevoegd zijn. De afgevaardigde minister van de deelstaat zal zijn aanvraag aan de federale minister van Justitie bezorgen die haar onmiddellijk zal laten uitvoeren.

- In de materies die tot hun bevoegdheden behoren zullen de deelstaten met de federale staat een

samenwerkingsakkoord sluiten dat betrekking zal hebben op:

- het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie en het opstellen van richtlijnen inzake het strafrechtelijk beleid;
- het formaliseren van de vertegenwoordiging van de deelstaten in het College van procureurs-generaal;
- de kadernota Integrale veiligheid en het Nationaal veiligheidsplan.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

I. ALGEMEEN

- Op federaal niveau aanpassing van sommige basisteksten vereist om opdrachten voor Vlaamse overheid te kunnen realiseren:
  - a. Gerechtelijk wetboek,
  - b. wet geïntegreerde politie
  - c. Artikel 92bis bijzondere wet
- Op Vlaams niveau:
  - a. aanstellen van afgevaardigd minister (aanpassing BVR 13/07/2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering 13/07/2009).
  - b. uitwerken uniforme procedure injunctierecht voor alle beleidsvelden Vlaamse overheid
  - c. regelgevend optreden via samenwerkingsakkoord
  - d. opstellen van richtlijnen van strafrechtelijk beleid, inclusief opsporings- en vervolgingsbeleid, voor materies waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is.
  - e. Aanstellen door Vlaamse regering van vertegenwoordiger Vlaamse overheid in College van Procureurs-generaal (voortaan CPG)
  - f. Deelnemen van Vlaamse vertegenwoordigers aan maandelijkse vergaderingen van het CPG of vergaderingen op verzoek van minister Justitie of afgevaardigde Vlaamse minister
  - g. Regeling wat uitvoering richtlijnen Vlaamse vervolgingsbeleid betreft wanneer CPG niet tot consensus komt. De vereiste van consensus in CPG (artikel 143bis, § 2 Ger. Wb.) mag Vlaams vervolgingsbeleid niet in het gedrang brengen.
  - h. Verzoeken tot inlichting en advies aan CPG richten over uitvoering vervolgingsbeleid
  - i. (laten) instellen van expertisenetwerken voor materies waarvoor Vlaamse overheid bevoegd is
  - j. Ontvangen en meedelen aan Vlaams Parlement van jaarlijks rapport over vervolgingsbeleid voor materies waarvoor Vlaamse overheid bevoegd is
  - k. Bepalen van prioriteiten die aann bod moeten komen in de kadenota Integrale veiligheid en Nationaal Veiligheidsplan

I. Toezien op de vertaling van prioriteiten in veiligheidsplannen

Het landschap van inspectiediensten in de schoot van de Vlaamse overheid moet wellicht hertekend worden om de door de deelstaatregering afgevaardigde "minister strafrechtelijk beleid" zijn/haar rol naar behoren te laten vervullen.

II. PER BEVOEGDHEIDSDOMEIN

II.1. WERKGELEGENHEIDSBELEID

Algemeen – bevoegdheidssituering van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

De bevoegdheden inzake werkgelegenheid en sociale economie zijn verdeeld over de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten.

De juridische basis voor deze bevoegdheidsverdeling is terug te vinden in :

- de gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994¹³;
- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen¹⁴;
- de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten¹⁵;

Om het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid vorm te geven, doet de Vlaamse overheid een beroep op haar gemeenschaps- en gewestbevoegdheden.

De gemeenschapsbevoegdheden zijn terug te vinden in de artikelen 4, 15° en 16°, en 5, § 1, II, 4° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het gaat in eerste instantie om bevoegdheden gerelateerd aan professionele vorming en opleiding, en de bijstand aan personen, en betreffen :

- de sociale promotie;
- de beroepsomscholing, de beroepsbijscholing en de beroepsopleiding;
- het beleid inzake minder-validen, met inbegrip van de beroepsopleiding, de omscholing en de herscholing.

Een gemeenschapsbevoegdheid betreft eveneens het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van ondernemingen, vermeld in artikel 129, § 1, 3°, van de Grondwet.

Onder de Gewestbevoegdheden valt het eigenlijke tewerkstellingsbeleid vermeld in artikel 6, § 1, IX van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het gaat hier meer bepaald om :

- de arbeidsbemiddeling;

---

¹³ De gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1992, gewijzigd bij de wetten tot wijziging van de Grondwet van 25 maart 1996, 28 februari 1997, 11 maart 1997, 20 mei 1997, 12 juni 1998, 17 juni 1998, 20 november 1998, 11 december 1998, 12 maart 1999, 7 mei 1999, 23 maart 2000, 16 mei 2000, 20 maart 2001, 21 februari 2002 en 17 december 2002.

¹⁴ De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, de bijzondere wetten van 12 januari 1989, 16 januari 1989, 5 mei 1993, 16 juli 1993, 28 december 1994, 5 april 1995, 25 maart 1996, 4 december 1996, 8 februari 1999, 19 maart 1999, 4 mei 1999, 21 maart 2000, 13 juli 2001, 22 januari 2002, 29 april 2002, 5 mei 2003, 10 juli 2003 en 12 augustus 2003 en de bijzondere decreten van 24 juli 1996, 15 juli 1997, 14 juli 1998 en 18 mei 1999.

¹⁵ De bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, gewijzigd bij de wet van 21 maart 1991 en de bijzondere wetten van 16 juli 1993 en 13 juli 2001.

- de tewerkstellingsprogramma's (zowel de klassieke, tewerkstellingsprogramma's, werkervaringsprogramma's als maatregelen die gericht zijn op doelgroepen);
- de toepassing van de normen inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.

Haar bevoegdheden inzake sociale economie ontleent de Vlaamse Overheid aan het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005¹⁶ betreffende de meerwaarde-economie dat op grond van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 werd afgesloten.

Controle- en inspectiebevoegdheden

Binnen het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) staat de Inspectie Werk en Sociale Economie in voor de controle van het Vlaams werkgelegenheidsbeleid.

De Inspectie Werk en Sociale Economie is een sociaalrechtelijke inspectie die werd opgericht in het kader van het IAO-verdrag nr. 81 van 11 juni 1947 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel.

De werking, bevoegdheden, en het optreden van de Inspectie WSE is vergelijkbaar met dit van de federale sociale inspectiediensten.

Voor de controle- en inspectiebevoegdheden kan het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid gemakkelijks halve opgedeeld worden in de volgende domeinen :

- 1) Tewerkstelling buitenlandse arbeidskrachten (migratie);
- 2) Arbeidsbemiddeling, uitzendarbeid, herstructureringen en outplacement;
- 3) Tewerkstellingsmaatregelen en –stimuli;;
- 4) Sociale Economie (met inbegrip van de tewerkstellingsstimuli in de Sociale Economie);
- 5) Aanmoedigingspremies (onderbreking beroepsloopbaan/combinatie werk en gezin)
- 6) Professionele vorming en opleiding (met inbegrip van de vormingsstimuli);
- 7) Diversiteit en gelijke kansen;
- 8) Europees Sociaal Fonds (ESF) en andere communautaire initiatieven;
- 9) Sociaal-economisch overleg op Vlaams niveau;
- 10) Taalwetgeving in sociale betrekkingen;

Huidige situatie

Op dit ogenblik worden de Gewesten slechts fractioneel betrokken bij het vervolgingsbeleid inzake sociale fraude, maar echt wegen op het vervolgingsbeleid of op de richtlijnen voor het strafrechtelijk beleid, waar dit implicaties heeft voor het eigen beleid, kunnen ze niet.

Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst inzake de strijd tegen sociale fraude en illegale arbeid (SIOD)

De Sociale Inlichtingen en OpsporingsDienst inzake de strijd tegen de sociale fraude en de illegale arbeid (SIOD) werd bij artikelen 312 en volgende van de Programmawet I van 27 december 2006 opgericht. Deze artikelen - die een hervorming inhielden van de structuren van de Federale Raad voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude, het Federale Coördinatiecomité, en de Arrondissementscellen die werden ingevoerd door de wet van 3 mei 2003 – beogen een betere (centrale) aansturing, coördinatie en rapportering van het beleid en van de acties die op het terrein worden ondernomen.

Binnen de SIOD zijn de volgende organen voorzien :

- de Algemene Raad van de Partners;
- het Federaal Aansturingsbureau;

¹⁶Het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaarde-economie

- de Arrondissementscellen (met in haar midden de besloten groep voor regionale interventie (GRI)).

De Algemene Raad van de Partners

De regionale Inspectie kunnen voor wat betreft hun bevoegdheden overeenkomstig artikel 6, § 1, IX van de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen op hun verzoek zitting hebben in de Algemene Raad van de Partners. De regionale inspectiediensten hebben op dit ogenblik Zitting in deze Algemene Raad.

Justitie is vertegenwoordigd door de Procureur-generaal aangewezen door het College van Procureurs-generaal.

Zoals de toelichting bij de programmawet het zelf opmerkt, is de Algemene Raad van de Partners geen strategisch orgaan maar enkel een reflectie- en adviesorgaan waar de partners van gedachten willen wisselen. Het eigenlijke strategisch beleid en de centrale aansturing gebeuren in het Federaal Aansturingsbureau waar de regionale inspectiediensten geen zitting in hebben.

Het Federaal Aansturingsbureau

De regionale inspectiediensten hebben geen zitting in het Federaal Aansturingsbureau of zijn Directiecomité.

Justitie is in het Directiecomité van het Federaal Aansturingsbureau vertegenwoordigd door de Procureur-generaal aangewezen door het College van Procureurs-generaal. Het Federaal Aansturingsbureau (met een Directiecomité en een Coördinatie- en expertisecel) is het eigenlijke strategisch en operationele orgaan van de SIOD. Het Directiecomité van het Federaal Aansturingsbureau is belast met de opstelling van het beleidsplan en operationeel plan (dus de strategische voorbereiding van het vervolgingsbeleid) overeenkomstig de door de regering genomen beslissingen. Het federaal Aansturingsbureau is belast met de uitvoering van dit beleidsplan en in het operationeel plan. Het zorgt tevens voor het opstellen van de richtlijnen voor de Arrondissementscellen en voor de aansturing van deze cellen.

Andere belangrijke taken van het Bureau zijn o.m. :

- het ondernemen van de inspanningen die nodig zijn voor een volledige toegang tot alle gegevensbanken, nodig voor de uitvoering van de opdrachten van de federale Inspectiediensten;
- het voeren van een beleid inzake het verzamelen, bewaren, ontwikkelen en gestructureerd uitwisselen van informatie, met name in het kader van de modernisering van de sociale zekerheid; met de Kruispuntbank van de sociale zekerheid;
- de internationale samenwerking tussen de federale inspectiediensten en buitenlandse inspectiediensten;

De Arrondissementscellen (met in haar midden de besloten groep voor regionale interventie (GRI))

Op hun verzoek kunnen de regionale inspectiediensten overeenkomstig de artikelen 320 en 322 van de Programmawet I van 27 december 2006 deelnemen aan de werking van de Arrondissementscellen (met in haar midden de besloten groep voor regionale interventie (GRI)).

De regionale inspectiediensten zijn op dit ogenblik vertegenwoordigd in de meeste Arrondissementscellen. Ondanks de uitdrukkelijke wettelijke bepalingen zijn er op dit

ogenblik nog steeds een beperkt aantal magistraten van het Openbaar Ministerie die weigeren om de regionale inspectiediensten te betrekken bij de werking van de Arrondissementscellen.

De opdrachten van de Arrondissementscellen bestaan voornamelijk uit de organisatie en de coördinatie van de controles en de uitvoering van de richtlijnen en de instructies van het Bureau.

Het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude, en het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude opgericht

Bij het koninklijk besluit van 29 april 2008 werd het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude opgericht.

Het Comité, dat wordt voorgezeten door de Eerste Minister, is samengesteld uit de federale Ministers en Staatssecretarissen die betrokken zijn bij de strijd tegen de sociale en fiscale fraude. De Gewestregeringen maken geen deel uit van dit Ministerieel Comité. Het Comité bepaalt het algemene beleid voor de strijd tegen de fiscale en de sociale fraude, bepaalt de prioriteiten van de inspectiediensten, en ziet erop toe dat de wetgeving in het hele land op uniform wordt toegepast.

College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

Bij het koninklijk besluit van 29 april 2008 werd College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude opgericht.

Het college wordt voorgezeten door de federale staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding. De federale inspectiediensten die een centrale rol spelen in de fraudebestrijding nemen eraan deel.

De regionale inspectiediensten hebben geen zitting in het College.

Het college is belast met :

- de uitwerking van het ontwerp van jaarlijks actieplan;
- het toezicht op een gecoördineerde uitvoering van het jaarlijks actieplan, goedgekeurd door het Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude;
- het toezicht op de uniforme toepassing van de wetgeving in gans het land en brengt daarover verslag uit aan het Ministerieel Comité.

Doordat de beslissingen van het Ministerieel Comité worden uitgevoerd door het College, mee worden voorbereid en uitgevoerd door het Federaal Aansturingsbureau, en uiteindelijk moeten worden uitgevoerd door de Arrondissementscellen, heeft dit een impact op het vervolgingsbeleid van de Gewesten.

Conclusie :

Op dit ogenblik worden de Gewesten slechts fractioneel betrokken bij het vervolgingsbeleid inzake sociale fraude.

Het echte gewicht voor het bepalen van het vervolgings- en het strafrechtelijk beleid zit bij het Ministerieel Comité, College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude, en het Federaal Aansturingsbureau.

De structuren voor het bepalen van het vervolgings- en strafrechtelijk beleid inzake sociale fraude zijn reeds aanwezig. Er hoeven derhalve geen deelcolleges van procureurs-generaal te worden opgericht voor het vervolgingsbeleid inzake sociale fraude. Het volstaat dat de bevoegde Gewestministers en regionale Inspectiediensten actief worden betrokken en aldus daadwerkelijk kunnen meewegen op het beleid.

II.2 LEEFMILIEU

De bevoegdheden inzake leefmilieu zijn quasi volledig geregionaliseerd.

De regelgeving inzake milieuhandhaving in Vlaanderen ligt vervat in titel XVI "Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen" van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM), zoals ingevoegd bij decreet van 21 december 2007 (reeds meermaals gewijzigd) alsook het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 (reeds meermaals gewijzigd).

Deze regelgeving omvat een duidelijk en uniform kader voor het toezicht en de sanctionering van het Vlaamse milieurecht. Naast het "klassieke" systeem van strafrechtelijke sanctionering bestaat tevens de mogelijkheid tot bestuurlijke sanctionering. Enerzijds betreft het de zgn. milieu-inbreuken die gedepenaliseerd zijn en exclusief bestuurlijk kunnen worden gesanctioneerd. Anderzijds betreft het de zgn. milieumisdrijven, die aan de bevoegde procureur des Konings worden overgemaakt. De procureur des Konings beslist of hij het milieumisdrijf strafrechtelijk behandelt dan wel of het misdrijf wordt doorgestuurd (verval van de strafvordering) naar de gewestelijke entiteit met oog op bestuurlijke beboeting.

Thans wordt het vervolgingsbeleid inzake leefmilieu volledig bepaald door het openbaar ministerie, in die zin dat zij autonoom beslissen welk gevolg er gegeven wordt aan een milieumisdrijf.

Wel kan er melding worden gemaakt van de Prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht in het Vlaams gewest goedgekeurd door de Commissie Vervolgingsbeleid op 30 mei 2000 (destijds ook ondertekend door de minister van justitie en de minister van leefmilieu). Hierin liggen de prioriteiten inzake de vervolging van milieumisdrijven in de sector van het milieubeheer- en milieuhygiënerecht vervat. De aanduiding van een nader omschreven categorie van milieumisdrijven als een "prioriteit" heeft voor gevolg dat het dossier "op de meest doeltreffende manier zal afgehandeld worden". De definitieve beslissing om al dan niet strafrechtelijk te vervolgen blijft evenwel bij de procureur des Konings, die dus ook kan beslissen om een prioritair milieumisdrijf niet (strafrechtelijk) te behandelen. Momenteel wordt, mede gelet op de inwerkingtreding van het Milieuhandhavingsdecreet, gewerkt aan een actualisatie van deze Prioriteitennota, met inbreng van alle betrokken handhavingsactoren (oa. gewestelijke toezichthouders) en vertegenwoordigers van het parket-generaal en het parket.

Verder kan er ook melding worden gemaakt van de zgn. Sorteernota, opgesteld door het College van procureurs-generaal, waarin richtlijnen liggen vervat om milieumisdrijven strafrechtelijk dan wel door te sturen voor bestuurlijke beboeting. Bedoeling is ook hier dat in principe ieder PV een passend gevolg krijgt. De procureur des Konings behoudt evenwel de mogelijkheid om binnen zijn arrondissement vrij een eigen beleid te voeren, rekening houdend met onder meer de beschikbare capaciteit en middelen.

Tenslotte kan er ook nog gewezen worden op het bestaan, sedert mei 2009, van de Vlaamse Hoge Raad voor Milieuhandhaving. Binnen de VHRM is er overleg tussen alle handhavingsactoren, waaronder dus vertegenwoordigers van onder meer gewestelijke actoren (inspectie en sanctionering) en van het parket en het parket-generaal.

Conclusie :

Op dit ogenblik bestaat er overleg tussen de gewestelijke handhavingsactoren en het openbaar ministerie. Er bestaan richtlijnen over het vervolgingsbeleid en het strafrechtelijk beleid. Het echte gewicht voor het bepalen van het vervolgings- en het strafrechtelijk beleid zit evenwel bij het openbaar ministerie.

De structuren voor het bepalen van het vervolgings- en strafrechtelijk beleid inzake leefmilieu zijn reeds aanwezig. Het volstaat dat de bevoegde Gewestminister en regionale diensten (voor toezicht en sanctionering) actief worden betrokken en aldus daadwerkelijk kunnen meewegen op het beleid.

II.3 MOBILITEIT & OPENBARE WERKEN

De huidige regelgeving inzake binnenvaart is nog grotendeels federaal. De zesde staats hervorming brengt hier wel verandering in en regionaliseert de volledige regelgeving inzake binnenvaart. Het communautaire akkoord bepaalt concreet dat de regelgeving en de controle op de binnenscheepvaart naar de gewesten overgedragen, inclusief de bevoegdheid van de politie (art 11 bijzondere wet 08/08/1980).

Dit is m.a.w. het uitgelezen moment om een hervorming door te voeren inzake handhaving - en vervolgingsbeleid.

De opzet hierbij is dat in de toekomst een systeem van strafrechtelijke sanctionering bestaat maar tevens de mogelijkheid tot bestuurlijke sanctionering wordt uitgewerkt en dat vervolgens afspraken worden gemaakt tussen de administratie en het parket over welke inbreuken administratief kunnen afgehandeld worden en welke gerechtelijk worden vervolgd. (De geïnde administratieve boetes komen ten goede van de waterwegbeheerder). Het is eveneens belangrijk om afspraken te maken over welke inbreuken prioritair dienen vervolgd te worden.

Thans is er wel overleg, maar dit is niet gestructureerd en fragmentarisch. Het is derhalve opportuun hiervoor een forum en/of fora te institutionaliseren om hierover concrete afspraken te maken en opdat er op reguliere basis een gestructureerd overleg kan ingebed worden tussen de administratie en het openbaar ministerie.

Op het vlak van de wegeninspectie zijn er, wat het vervolgingsbeleid betreft, in het verleden een aantal richtlijnen opgemaakt door het openbaar ministerie(o.a. in het kader van het Aslastendecreet).

De wegeninspectie is bij het opstellen van deze richtlijnen zeer nauw betrokken geweest. Wat dat betreft zijn er dus zeker positieve ervaringen. In de praktijk blijkt evenwel dat niet alle parketten deze richtlijnen even strikt opvolgen.

Ook hier is het dus aangewezen dat de Gewesten in de toekomst zelf richtlijnen van strafrechtelijk beleid , inclusief opsporings- en vervolgingsbeleid, kunnen opstellen voor materies waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is of minstens formeel inspraak hebben bij het opstellen van dergelijke richtlijnen door de aanduiding van één of meer vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in het College van Procureurs-generaal.

Ook voor andere, nog te regionaliseren bevoegdheden is het een uitgelezen moment om een hervorming door te voeren inzake handhaving -en vervolgingsbeleid en eigen prioriteiten en accenten te kunnen leggen. Dit houdt in dat het openbaar ministerie, niet of niet langer autonoom kan beslissen welk gevolg er gegeven wordt aan een verkeersmisdrijf.

Kanttekening hierbij is dat in tegenstelling tot de hoger vernoemde binnenvaart, de verkeersreglementering na de zesde staatsvorming nog steeds niet homogeen, efficiënt en coherent geregeld is op één beleidsniveau. Gevreesd mag worden dat het handavings- en vervolgingsbeleid eveneens incoherent wordt.

De bevoegdheden inzake mobiliteit – openbaar vervoer zijn quasi volledig geregionaliseerd.

De regelgeving inzake openbaar vervoer in Vlaanderen ligt vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 betreffende de exploitatie en de tarieven van De Lijn.

Deze regelgeving omvat een duidelijk en uniform kader voor de organisatie van het openbaar vervoer in Vlaanderen, alsook voor het toezicht op het gebruik van dit openbaar vervoer en de sanctionering van het verkeerdelijk gebruik van het openbaar vervoer.

Daarnaast draagt De Lijn bevoegdheden in het kader van het KB van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen; het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie en het wegverkeer en de wet van 10 april 1990 betreffende de bijzondere en private veiligheid.

Tenslotte kunnen we aangeven dat het Decreet van 8 mei 2009 betreffende het toegangsverbod tot de voertuigen van de VVM uitvoering kent van zodra het uitvoeringsbesluit (Besluit van de Vlaamse Regering) opgesteld en gepubliceerd wordt.

Ook hier is het opportuun om op reguliere basis een gestructureerd overleg te organiseren worden tussen de administratie en het openbaar ministerie en te zorgen dat de Gewesten in de toekomst zelf richtlijnen van strafrechtelijk beleid, inclusief opsporings- en vervolgingsbeleid, kunnen opstellen voor materies waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is.

Voor het luchthavenbeleid wordt gedacht aan de beveiligingstaken op de regionale luchthavens.

De luchthavens Oostende en Antwerpen voeren hun beveiligingstaken uit in samenwerking met de Federale luchtvaartautoriteiten op basis van :

“Overeenkomst tussen de Belgische Staat, het Vlaams Gewest en het Waals Gewest houdende de uitvoering van beveiligingstaken door de Gewesten in hun hoedanigheid van uitbaters van de gewestelijke openbare luchthavens” van 10 november 2005.

Hierop zou een gewijzigde situatie kunnen ontstaan door de voorgenomen transitie van de bedrijfsvorm van de luchthavens naar de LOM/LEM structuur en het feit dat de werking van de beveiligingsdiensten onder de privaatrechterlijke LEM zullen werken.

Wijzigingen in het strafuitvoering en vervolgingsbeleid zouden soms hun belang kunnen hebben voor de Vlaamse Overheid, wanneer deze zou menen dat de Federale Luchtvaartautoriteiten niet voldoende gevolg geven aan feiten gepleegd en/of vastgesteld op regionale luchthavens.

Er zou dan sterker kunnen worden aangedrongen via de door de deelstaatregering afgevaardigde minister bij de federale minister van Justitie of via de door de Vlaamse regering aangestelde vertegenwoordiger in het College van Procureurs-generaal.

Conclusie:

MOW is m.a.w. vragende partij om actief betrokken te worden en aldus daadwerkelijk te kunnen meewegen op het vervolgingsbeleid.

II.4. RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

---

a) ruimtelijke ordening (bouwinspectie)

Tussen het openbaar ministerie en de bouwinspectie worden de prioriteiten gezamenlijk overeengekomen. Dit gebeurde vóór de BBB-reorganisatie in de schoot van de commissie vervolgingsbeleid en mondde uit in de omzendbrief RO/97/05 van 29 juli 1997. De commissie vervolgingsbeleid was het forum voor verder overleg over de handhaving van de ruimtelijke ordening.

Na BBB werden de prioriteiten vastgelegd in het handhavingsplan RO, nadat er voorafgaand overleg was geweest met het expertisenetwerk leefmilieu. In opvolging van de commissie vervolgingsbeleid is inmiddels de commissie handhavingsbeleid RWO opgericht, waaraan naast de entiteiten van RWO wordt deelgenomen door de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, de parketten-generaal, de parketten, de lokale politie, de VVSG en een afvaardiging van gemeenten.

Er is met de meeste parketten een actief overleg op parketniveau op dossierniveau.

b) Wonen (wooninspectie)

- De eerste afspraken i.v.m. de vervolging wegens inbreuken op de Vlaamse woningkwaliteitsnormen werden genomen in de commissie vervolgingsbeleid. Dit leidde tot verdergaand overleg op parketniveau. Er is een nauwe samenwerking met gespecialiseerde gerechtelijke diensten zoals MEPROSH, onderzoeksrechters enz..

Het overleg op hoog niveau vindt momenteel plaats in de commissie handhavingsbeleid RWO.

- Domiciliefraude in de sociale huisvesting: het college van procureurs-generaal heeft recent meegedeeld deze inbreuken niet te beschouwen als een prioriteit. De Vlaamse overheid kon niet wegen op deze beslissing of een herziening ervan.

c) onroerend erfgoed

Sinds de BBB-reorganisatie verlopen de afspraken met het openbaar ministerie volgens hetzelfde traject en op hetzelfde forum (commissie handhavingsbeleid RWO) als het handhavingsbeleid op het vlak van ruimtelijke ordening.

Op de drie beleidsvelden van het beleidsdomein is er sprake van een steeds verdergaande integratie van de handhaving omdat er vaak sprake is van ééndaadse samenloop.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

I. ALGEMEEN

- Minister van Justitie

- FOD Justitie – Dienst voor strafrechtelijk Beleid (KB van 14 januari 1994)
- CPG en expertisenetwerken

Opmerking [raedscsi2]: Voor leefmilieu gaat het concreet om het expertisenetwerk leefmilieu op niveau van het parket-generaal en om de werkgroep Vlaamse milieumagistraten.

II. SPECIFIEK PER BEVOEGDHEIDSDOMEIN

II.1. WERKGELEGENHEIDSBELEID

- De Sociale Inlichtingen en OpsporingsDienst
- Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude
- College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

I. ALGEMEEN

- Grondwet, art. 151
- Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, art. 92bis
- Gerechtelijk wetboek, artikel 143, 143bis, 143ter en 143quater
- Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, vnl. artikelen 4, 61, 92 en 97
- Koninklijk besluit van 28 december 2011 betreffende de verlenging 2012 van de strategische veiligheids- en preventieplannen 2007-2010

II. PER BEVOEGDHEIDSDOMEIN

II.1. WERKGELEGENHEIDSBELEID

- IAO-verdrag nr. 81 van 11 juni 1947 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel;
- artikelen 312 en volgende van de Programmawet I van 27 december 2006;
- Wet van 6 juni 2010 tot invoering van het sociaal strafwetboek;
- Koninklijk besluit van 29 april 2008 houdende oprichting van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude;
- Koninklijk besluit van 29 april 2008 houdende oprichting van een Ministerieel Comité voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

I. ALGEMEEN

Effecten:

- Verhoogde aandacht bij openbaar ministerie en politiediensten voor de opsporing en vervolging van inbreuken inzake materies waarvoor de Vlaamse overheid een strafrechtelijk beleid wenst te voeren;
- Verhoogde kans op effectieve vervolging en bestraffing in materies waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is;
- Differentiatie in het vervolgingsbeleid volgens deelstaat wordt mogelijk;

- Éénduidiger strafrechtelijk beleid op Vlaams niveau door aanstelling van één afgevaardigde minister;

Aandachtspunten:

- Vergt een grondige afstemming over de beleidsvelden heen op politiek en ambtelijk niveau
- Vlaams minister met een horizontale bevoegdheid justitie/strafrechtelijk beleid t.o.v. collega ministers
- De vraag rijst
  - o of een aantal bestaande fora waaraan individuele beleidsvelden participeren in de gewijzigde context moeten blijven bestaan
  - o in hoeverre de verschillende inspectiediensten in de toekomst nog los van elkaar kunnen blijven bestaan, omdat op basis van wetenschappelijk onderbouwde analyses beleidsdomeinoverschrijdende keuzes moeten worden gemaakt: in welke materie wordt, gelet op de verwerkingscapaciteit van de parketten, prioritair ingezet op een strafrechtelijke handhaving op Vlaams niveau?

Om deze aandachtspunten te duiden volgen enkele passages uit de visie en missie van de Dienst voor Strafrechtelijk Beleid (DSB). Een gelijkaardige werking moet op Vlaams niveau worden uitgebouwd, aanvullend op de werking van DSB:

Visie DSB: "Het concept integrale veiligheid gaat ervan uit dat criminaliteit, overlast en verkeersveiligheid in al hun aspecten in een zo breed mogelijke context benaderd moeten worden. Daarbij is de kerngedachte de permanente aandacht voor zowel preventie, repressie als de opvolging van daders en slachtoffers. Een geïntegreerde aanpak is de noodzakelijke samenwerking van alle betrokken actoren om te komen tot een gezamenlijke probleemoplossing.

Om dit te verwezenlijken en een ondersteunende, coördinerende en faciliterende rol te kunnen vervullen, organiseert de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid zelf overlegstructuren en -fora over de verschillende bevoegdheidsniveaus heen of neemt eraan deel. De Dienst voor het Strafrechtelijk beleid legt verbanden met alle maatschappelijke partners die bij een integraal veiligheidsbeleid doorheen de ganse beleidscyclus betrokken dienen te worden."

Missie DSB volgens koninklijk besluit van 14 januari 1994:

1. alle nuttige informatie verzamelen of te laten verzamelen voor de opbouw van de criminaliteitsbestrijding;
  2. de evolutie van de criminaliteit vast te stellen en op te volgen, de oorzaken ervan onderzoeken en analyseren;
  3. de oriëntaties van het strafrechtelijk beleid voor te stellen en de voor de uitvoering en voor de organisatie ervan vereiste middelen te formuleren;
  4. advies te verstrekken over de coördinatie van het preventief, het repressief en het penitentiair beleid;
  5. de criteria voor te stellen die de uitoefening van de strafvordering structureren;
  6. tot de algemene voorlichting van de magistraten en de politiediensten bij te dragen.
- Geactualiseerde missie en takenpakket, geoperationaliseerd in functie van de strategische visie en de prioriteiten van het strafrechtelijk beleid, rekening houdend met de maatschappelijke evoluties en de noodzakelijke hervorming van het sterk versnipperde gerechtelijke landschap:*
1. alle voor de beleidsontwikkeling, -opvolging en -evaluatie nuttige nationale en internationale informatie en documentatie betreffende het strafrechtelijk beleid

verzamelen, structureren (en ter beschikking stellen van de minister van Justitie en zijn beleidscel);

2. het wetenschappelijke en statistische onderzoek op het gebied van het strafrechtelijk beleid en de diverse beleidsthema's en problematieken in kaart brengen, verzamelen, organiseren, coördineren en analyseren (onder meer door het organiseren en voorzitten van het Onderzoekplatform Justitie, Veiligheid en Samenleving, dat werd opgericht in het perspectief van transparantie, kennisdeling en afstemming van de onderzoeksactiviteiten);
3. zelf kortlopend en beleidsrelevant onderzoek volgens wetenschappelijke onderzoeksmethodieken verrichten, om het strafrechtelijk beleid van de minister van Justitie wetenschappelijk te onderbouwen;
4. de statistieken van iedere laag van de strafrechtelijke veiligheidsketen verzamelen, analyseren, contextualiseren en de stroomschema's doorheen de strafrechtsketen laten invullen met de criminografische data om het strafrechtelijk beleid van de minister van Justitie statistisch te onderbouwen en een prognose van de effecten van de beleidsbeslissingen te kunnen ontwikkelen;
5. participeren aan de voorbereiding en ontwikkeling van de beleidsplannen en nota's van de minister van Justitie (in het bijzonder de Kadernota Integrale Veiligheid);
6. de minister van Justitie adviseren betreffende vraagstukken van strafrechtelijk beleid;
7. organiseren van overlegfora met de actoren en partners van het strafrechtelijk beleid op het internationale, federale en regionale niveau om een integraal en geïntegreerd beleid te bevorderen en de implementatie van het vastgelegde beleid te begeleiden en coördineren;
8. het overleg met het openbaar ministerie, de justitiehuisen en de strafuitvoering betreffende het strafrechtelijk opsporings-, vervolgings- en strafuitvoeringsbeleid organiseren en ondersteuning bieden aan de expertisenetwerken van het College van procureurs-generaal;
9. het strafrechtelijk beleid evalueren met het oog op de bijsturing en de voorbereiding van nieuwe beleidsinitiatieven.

Binnen de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid worden deze taken geconcretiseerd in operationele plannen, die volgens de meest aangewezen periodiciteit worden opgesteld en (zoveel als mogelijk) projectmatig uitvoering geven aan de vooropgestelde strategische doelstellingen en opdrachten.

Daarnaast wordt ook veel aandacht besteed aan de onderliggende en ondersteunende werkprocessen die in niet geringe mate bijdragen tot de hierboven vermelde kernopdrachten van de Dienst, waaronder het communicatiebeleid naar de externe partners en stakeholders en het permanente beheer van nuttige informatie en documentatie betreffende het integraal veiligheidsbeleid, waarvan een geïntegreerd strafrechtelijk beleid de hoeksteen vormt. "

II. SPECIFIEK PER BEVOEGDHEIDSDOMEIN

II.1 WERKGELEGENHEIDSBELEID

Aandachtspunten ;

- Voor de uitwerking van het vervolgingsbeleid inzake sociale fraude, moet voor wat betreft de Gemeenschappen en Gewesten, rekening worden gehouden met de bestaande fora die het vervolgingsbeleid inzake sociale fraude bepalen. (De afzondering van het vervolgingsbeleid van de Gemeenschappen en Gewesten in andere dan de bestaande fora, zou aanleiding geven tot een niet-adequaat en niet-efficiënt vervolgingsbeleid.)
- De uitwerking van het vervolgingsbeleid vervolgingsbeleid dient zowel betrekking te hebben op de Gemeenschaps- als Gewestbevoegdheden.

II.2 LEEFMILIEU

- Aandacht vereist voor rol van de bestaande fora, zoals de Vlaamse Hoge Raad voor Milieuhandhaving
- Aandacht vereist voor reeds bestaande richtlijnen, opgenomen in de Prioriteitennota en de Sorteernota (cf. supra)
- Aandacht vereist voor mogelijke depenalisering van schendingen van het milieurecht
- Aandacht vereist voor de mogelijkheden inzake bestuurlijke sanctionering van milieumisdrijven en de wisselwerking tussen strafrechtelijke afhandeling en de bestuurlijke sanctionering door de gewestelijke entiteit

II.3. WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Uit het onderzoeksrapport van Ruth D'haese (met als promotor Prof. dr. Johan Put): *“Ontwikkeling van een intersectoraal juridisch kader voor het toezicht en de handhaving binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin”* (Rapport van een onderzoek in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin; KUL – Faculteit Rechtsgeleerdheid – Instituut voor Sociaal Recht – november 2010) blijkt dat in de huidige stand van de wetgeving strafrechtelijk gesanctioneerde inbreuken eigen aan de WVG-regelgeving vrijwel onbestaand zijn.

Op het vlak van inspectie zijn vooral de volgende instanties binnen WVG betrokken:

1. het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Zorginspectie

Het agentschap Zorginspectie heeft als missie om, ten aanzien van de doelgroep, toezicht te houden op de toepassing van de voor deze voorzieningen geldende regelgeving met betrekking tot het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De doelgroep waarop de activiteiten van het agentschap betrekking hebben, wordt gevormd door:

- 1° voorzieningen die door het departement en de andere agentschappen van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin kunnen worden erkend, geattesteerd, vergund of gesubsidieerd of anderszins ondersteund of die zich bij het departement of een agentschap van het beleidsdomein Welzijn en Volksgezondheid moeten melden;
  - 2° de begunstigden van individuele tegemoetkomingen die door het departement of een agentschap van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin rechtstreeks worden uitgekeerd.
2. een eigen inspectiedienst binnen het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Zorg en Gezondheid

De dienst staat in het kader van de volksgezondheid in voor het uitvoeren van inspecties, de advisering over milieuvergunningen en het behandelen van klachten en incidenten

Meer specifiek gebeurt dit toezicht door de afdeling Toezicht Volksgezondheid. Zoals ook blijkt uit de opbouw van deze afdeling – ze bestaat namelijk uit twee teams, zijnde het team infectieziekten en het team milieugezondheidszorg – heeft de inspectiebevoegdheid van deze afdeling betrekking op de (preventie van) infecties en aangelegenheden betreffende het milieu. Aan deze afdeling wordt een inspectietaak toegekend door het decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

Ondanks de huidige evolutie naar depenalisering is het voor het beleidsdomein WVG toch belangrijk om betrokken te worden bij de opmaak van het samenwerkingsakkoord.

Zo zijn er in de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen (gecoördineerd bij KB van 10 juli 2008) strafsancties opgenomen en is er het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2001 betreffende de aanwijzing van de ambtenaren voor het uitoefenen van het toezicht op de toepassing van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen en van de krachtens die gecoördineerde wet genomen uitvoeringsbesluiten.

Tevens kan hier dan nog melding gemaakt worden van artikel 33 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. Volgens dit artikel 33 wordt het toezicht op de naleving van deze wet in de psychiatrische diensten uitgeoefend door de procureur des Konings en de rechter van de plaats waar de dienst gelegen is, alsook door de geneesheren-inspecteurs-psychiaters hiertoe aangewezen door de Gemeenschappen. Het gaat hier om geneesheren-inspecteurs-psychiaters die behoren tot het beleidsdomein WVG. Vanuit het agentschap Zorginspectie wordt hier gevraagd naar afstemming met het Openbaar Ministerie.

Daarnaast is er een aandachtspunt voor het agentschap Jongerenwelzijn

Aandachtspunt: Bij het opstellen van het voorgestelde samenwerkingsakkoord zal in het kader van de bijzondere jeugdzorg specifieke aandacht moeten gaan naar:

1° het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Met de staatshervorming van 1988 werd het uitvoeringsbeleid ten aanzien van delinquente minderjarigen reeds overgeheveld naar de Gemeenschappen. Met de voorliggende staatshervorming wordt ook de wetgevende bevoegdheid betreffende de gerechtelijke maatregelen overgeheveld waardoor deze materie volledige bevoegdheid wordt van de Gemeenschappen. Een permanent overleg tussen de bevoegde Vlaamse instanties (de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn en het agentschap Jongerenwelzijn) en het College van procureurs-generaal is noodzakelijk.

Deze behoefte wordt nog versterkt door de betrokkenheid van de gerechtelijke instanties in de gedwongen hulpverlening inzake bijzondere jeugdbijstand. Ook in deze materie heeft het optreden van het Openbaar Ministerie een belangrijke impact op de uitvoering van het beleid.

2° het strafbeleid ten aanzien van meerderjarigen aangezien deze staatshervorming een overheveling voorziet van de alternatieve gerechtelijke maatregelen.

Ongeacht waar het vervolgingsbeleid voor de Vlaamse bevoegdheden wordt ondergebracht, de specifieke betrokkenheid van het beleidsdomein WVG moet zowel voor volwassenen als voor minderjarigen beklemtoond worden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Bevraagd bij Dienst voor Strafrechtelijk Beleid – antwoord is nog niet binnen - verder aan te vullen

OPMERKING : De bevoegdheid van de DSB blijft integraal behouden op federaal vlak, FOD justitie voor het strafvervolgingsbeleid in globo. De andere in dit document genoemde gereguleerde (overleg)instanties op federaal niveau blijven ook behouden.

Er is m.a.w. niet zozeer sprake van een overdracht van bevoegdheden met daaraan gekoppelde middelen op personeels- en logistiek vlak, dan wel een toekennen van een mogelijkheid om een eigen vervolgingsbeleid uit te werken omdat daartoe te weinig mogelijkheid bestond binnen de huidige federale structuren. Het lijkt dan ook minder relevant om de huidige besteding van de middelen op federaal niveau te kennen.

2. Over welke goederenbeschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Bevraagd bij Dienst voor Strafrechtelijk Beleid – antwoord is nog niet binnen - verder aan te vullen

Zie opmerking onder 1.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Nihil

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: eeneerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Aan te vullen

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Bevraagd bij Dienst voor Strafrechtelijk Beleid – antwoord is nog niet binnen - verder aan te vullen

Zie opmerking onder B.1

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Bevraagd bij Dienst voor Strafrechtelijk Beleid – antwoord is nog niet binnen - verder aan te vullen

Zie opmerking onder B1

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: eeneerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Aan te vullen

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Aangaande leefmilieu zijn betrokken al de gewestelijke toezichthouders van de VLM, VMM, OVAM, ANB en de milieu-inspectie van het departement LNE, alsook de afdeling Milieuhandhaving van het dep. LNE (bestuurlijke beboeting) en de juridische dienst van het dep. LNE.

Op het vlak van RWO zijn alle ambtenaren van het agentschap Inspectie RWO bekleed met vaststellingsbevoegdheden op het vlak van ruimtelijke ordening en woonkwaliteitsinbreuken. Er zijn 31 stedenbouwkundige inspecteurs, 13 wooninspecteurs en 5 gemachtigde ambtenaren onroerend erfgoed die behalve met verbalisatiebevoegdheden bekleed zijn met de bevoegdheid om vorderingen in te leiden voor de straf- of burgerlijke rechter. Er zijn daarnaast 14 toezichthouders die domiciliefraude kunnen vaststellen. De vorderende ambtenaren hebben een grote ervaring in het omgaan met de gerechtelijke overheden.

Jaarlijks worden door inspectie RWO 2500 à 3000 PV's ruimtelijke ordening opgesteld, 60-70 PV's onroerend erfgoed en ca. 700 PV's woningkwaliteit. Al deze PV's worden doorgezonden naar het parket. Daarnaast worden er jaarlijks ca. 300 herstellvorderingen RO, 15 vorderingen onroerend erfgoed en 330 herstellvorderingen onroerend erfgoed opgesteld.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Neen

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Hubert Bloemen
Graad: administrateur-generaal
Entiteit: Inspectie RWO
Tel: 02/553.83.62
e-mail: hubert.bloemen@rwo.vlaanderen.be

Belangrijkste wetsartikels

A. Grondwet

Art. 151, § 1 “... Het openbaar ministerie is onafhankelijk in de individuele opsporing en vervolging onverminderd het recht van de bevoegde minister om de vervolging te bevelen en om de bindende richtlijnen van het strafrechtelijk beleid, inclusief die van het opsporings- en vervolgingsbeleid, vast te leggen.”

B. Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

Art.92bis § 1. De Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten die onder meer betrekking hebben op de gezamenlijke oprichting en het gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke diensten en instellingen, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden, of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.

Over de samenwerkingsakkoorden wordt onderhandeld en zij worden gesloten door de bevoegde overheid. (De akkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij decreet worden geregeld, alsmede de akkoorden die de Gemeenschap of het Gewest zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, hebben eerst gevolg nadat zij instemming hebben verkregen bij decreet. De akkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij wet worden geregeld, alsmede de akkoorden die de Staat zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, hebben eerst gevolg nadat zij instemming hebben verkregen bij wet.

§ 2. De Gewesten sluiten in ieder geval samenwerkingsakkoorden voor de regeling van de aangelegenheden die betrekking hebben :

- a) op de hydrologie en de waterbeheersing, op de waterwegen die de grenzen van een Gewest overschrijden, op de te beslissen werken en de te nemen maatregelen door een Gewest, waarvan de inwerkingtreding of de afwezigheid schade zouden kunnen veroorzaken in een ander Gewest;
- b) op de vakken van wegen en de panden van waterwegen die de grenzen van een Gewest overschrijden en op de havens die zich op het grondgebied van meer dan één Gewest bevinden;
- c) op de diensten voor gemeenschappelijk stads- en streekvervoer en taxidiensten die zich uitstrekken over meer dan één Gewest.
- d) op de verenigingen van gemeenten en van provincies tot nut van het algemeen die de grenzen van een Gewest overschrijden;
- e) op de begraafplaatsen die de grenzen van een gewest overschrijden of die gelegen zijn in een ander gewest dan de gemeente waartoe ze behoren;
- f) op de uitoefening van de in artikel 4, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten bedoelde bevoegdheden ingeval de belastingplichtige een vennootschap, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstgevend doel met leasingactiviteiten is;
- g) op de uitoefening van de in artikel 4, § 4, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten bedoelde bevoegdheden voor de voertuigen die in het buitenland zijn ingeschreven.
- h) op de kerkfabrieken en op de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten die de grenzen van een gewest overschrijden;

§ 3. De federale overheid en de Gewesten sluiten in ieder geval een samenwerkingsakkoord :

- a) voor het onderhoud, de exploitatie en de ontwikkeling van de telecommunicatie- en telecontrole-netwerken die, in verband met het verkeer en de veiligheid, de grenzen van een Gewest overschrijden;
- b) voor de toepassing op federaal en gewestelijk vlak van de door de Europese Gemeenschap vastgestelde regelen inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten;
- c) voor de coördinatie tussen het beleid inzake de arbeidsvergunningen en het beleid inzake de verblijfsvergunningen en inzake de normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.
- d) voor de oprichting van een Agentschap, dat zal beslissen tot en overgaan tot de organisatie van gezamenlijke handelsmissies, op initiatief van één of meer gewesten of op vraag van de federale overheid, en dat informatie, studies en documentatie over de buitenlandse markten zal organiseren, ontwikkelen en verspreiden;
- e) voor de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van de fiscale bevoegdheden van de gewesten, bedoeld in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, en van de federale overheid.

§ 4. De Gemeenschappen sluiten in ieder geval een samenwerkingsakkoord voor de regeling van de aangelegenheden die betrekking hebben op de Zeevaartschool te Oostende en te Antwerpen en het internaat ervan.

§ 4bis. De federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten sluiten, elk wat hen betreft, in ieder geval één of meer samenwerkingsakkoorden over de vertegenwoordiging van België bij internationale en supranationale organisaties en over de procedure in verband met de standpuntbepaling en met de bij gebreke van consensus aan te nemen houding in deze organisaties. Onverminderd het bepaalde in artikel 83, §§ 2 en 3, wordt in afwachting van dit samenwerkingsakkoord of die samenwerkingsakkoorden overleg gepleegd tussen de federale overheid en de betrokken Regeringen voor de voorbereiding van de onderhandelingen en de beslissingen, evenals voor het opvolgen van de werkzaamheden van de internationale en supranationale organisaties die betrekking hebben op de tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen of de Gewesten behorende aangelegenheden.

§ 4ter. De federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten sluiten in ieder geval een

samenwerkingsakkoord over de nadere regelen voor het sluiten van de verdragen die niet uitsluitend betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappen of de Gewesten bevoegd zijn en over de nadere regelen voor de rechtsgedingvoering voor een internationaal of supranationaal rechtscollege zoals bedoeld in artikel 81, § 7, vierde lid.

In afwachting van dit samenwerkingsakkoord worden de Regeringen in ieder geval betrokken bij de onderhandelingen over die verdragen en bij de rechtsgedingvoering voor een internationaal of supranationaal rechtscollege zoals bedoeld in artikel 81, § 7.

§ 4quater. De federale overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gewesten sluiten in ieder geval een samenwerkingsakkoord voor de verplichte overheveling zonder schadeloosstelling van het personeel en de overdracht van de goederen, rechten en verplichtingen van de provincie Brabant naar de provincie Vlaams-Brabant, de provincie Waals-Brabant, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschapscommissies bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en de federale overheid.

Het in het eerste lid bedoelde samenwerkingsakkoord over de overheveling van het personeel kan slechts worden gesloten na overleg met de representatieve vakorganisaties van het personeel.

De overgang van personeelsleden geschiedt met hun graad of een gelijkwaardige graad en in hun hoedanigheid.

Zij behouden ten minste de bezoldiging en de ancienniteit die zij hadden of zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij hun overplaatsing bekleedden.

Het bedrag van het pensioen dat zal worden toegekend aan de personeelsleden van de provincie Brabant die ter uitvoering van deze bepaling naar de federale Staat, de provincie Vlaams-Brabant, de provincie Waals-Brabant, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden overgeheveld, mag niet langer zijn dan het bedrag van het pensioen dat zij zouden hebben gekregen overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen die op het ogenblik van de overheveling op hen van toepassing waren, maar rekening houdend met de wijzigingen die deze bepalingen later zouden hebben ondergaan krachtens algemene maatregelen die van toepassing zijn op de instelling waartoe ze op het ogenblik van de overheveling behoorden.

De nadere regelen voor het ten laste nemen van de bijkomende uitgaven die het gevolg zijn van de in het vijfde lid gestelde waarborg, worden door de Koning vastgesteld op de voordracht van de minister die bevoegd is voor pensioenen.

§ 4quinquies. De Nationale Plantentuin van België wordt overgedragen nadat hierover een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de gemeenschappen.

§ 5. De geschillen die tussen de contracterende partijen bij de in de §§ 2, 3, 4, 4bis, 4ter en 4 quater bedoelde akkoorden rijzen met betrekking tot de uitlegging of de uitvoering van die akkoorden, worden beslecht door een bij de wet opgericht rechtscollege.

Iedere partij wijst een van de leden van dit rechtscollege aan.

Betwistingen omtrent wraking van de voorzitter of van een lid van het rechtscollege worden beslecht door de voorzitter in functie van het Grondwettelijk Hof.

De akkoorden regelen de wijze van aanwijzing van die leden, behalve wat de voorzitter betreft.

De voorzitter wordt gecoöpteerd door de leden; bij gebreke van aanwijzing van de leden of van coöptatie van de voorzitter gebeurt de aanwijzing door de voorzitter in functie van het Grondwettelijk Hof.

De uitgesproken beslissing is niet vatbaar voor beroep en mag het voorwerp zijn van een gedwongen tenuitvoerlegging.

Zij stelt de maximumtermijn vast waarin zij moet worden uitgevoerd en zij kan desgevallend bepalen dat de andere partij in de plaats komt van de in gebreke blijvende partij op kosten van deze laatste.

De akkoorden treffen een regeling voor de werkingskosten van het rechtscollege.

De wet bedoeld in het eerste lid regelt de procedure die het rechtscollege volgt. Zij waarborgt de naleving van de rechten van de verdediging.

§ 6. De partijen bij de andere dan de in de §§ 2, 3, 4, 4bis, 4ter en 4 quater bedoelde samenwerkingsakkoorden, kunnen eveneens de bepalingen van § 5 daarop van toepassing maken.

C. Gerechtelijk wetboek

Art.143 §1. Er is een procureur-generaal bij ieder hof van beroep (en een federale procureur die bevoegd is voor het gehele grondgebied van het Rijk.

§2. Onverminderd de bepalingen van artikel 138, derde en vierde lid, voert de procureur-generaal bij het hof van beroep onder het gezag van de Minister van Justitie en door toedoen van de Minister die de Arbeid in zijn bevoegdheid heeft, voor de aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de arbeidsgerechten, alle opdrachten van het openbaar ministerie uit bij het hof van beroep, het arbeidshof en de hoven van assisen van zijn rechtsgebied.

De procureur-generaal voert het woord in de verenigde kamers en op de plechtige zittingen van het hof van beroep en van het arbeidshof; ook op de zittingen van de kamers, wanneer hij het geraden acht.

§3. De federale procureur voert, in de gevallen en op de wijze bepaald door de wet, onder het gezag van de Minister van Justitie, alle opdrachten van het openbaar ministerie in strafzaken uit bij de hoven van beroep, de hoven van assisen, de rechtbanken van eerste aanleg en de politierechtbanken.

Art.143bis. § 1. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep vormen samen een college, college van de procureurs-generaal genaamd, dat onder het gezag van de minister van Justitie staat. De bevoegdheid van het college strekt zich uit over het gehele grondgebied van het Rijk en zijn beslissingen hebben bindende kracht (voor de procureurs-generaal bij de hoven van beroep, de federale procureur en alle leden van het openbaar ministerie (die onder hun gezag of hun toezicht en leiding staan)).

§ 2. Het college van procureurs-generaal beslist bij consensus over alle maatregelen die nodig zijn voor :

1° de coherente uitwerking en de coördinatie van het strafrechtelijk beleid vastgelegd door de in artikel 143ter beoogde richtlijnen, en met inachtneming van de finaliteit ervan;

2° de goede algemene en gecoördineerde werking van het openbaar ministerie.

Indien het college geen consensus bereikt en indien de uitvoering van de ministeriële richtlijnen van het strafrechtelijk beleid daardoor in het gedrang komt, neemt de minister van Justitie de noodzakelijke maatregelen om de toepassing ervan te waarborgen.

§ 3. Het college van procureurs-generaal heeft daarenboven tot taak de minister van Justitie in te lichten en te adviseren, ambtshalve of op diens verzoek, over elke zaak die verband houdt met de opdrachten van het openbaar ministerie.

Bij gebreke van consensus worden de verschillende standpunten in het advies vermeld.

(Het college van procureurs-generaal evalueert, op basis van onder meer de rapporten van de federale procureur en na deze laatste te hebben gehoord, de wijze waarop de richtlijnen van het strafrechtelijk beleid door de federale procureur worden uitgevoerd, de wijze waarop de federale procureur zijn bevoegdheden uitoefent en de werking van het federaal parket. Deze evaluatie wordt opgenomen in het verslag bedoeld in § 7.) <W 1998-12-22/48, art. 5, 069; Inwerkingtreding : onbepaald>

Het college van procureurs-generaal kan in de aangelegenheden die het bepaalt expertisenetwerken instellen, waarvan magistraten van het federaal parket, de parketten-generaal, de parketten van de procureur des Konings, de arbeidsauditoraten generaal en de arbeidsauditoraten en, desgevallend, andere deskundigen deel uitmaken.

Het college van procureurs-generaal legt de nadere regels voor de organisatie en de werking van de expertisenetwerken vast in overleg met de raad van procureurs des Konings of de raad van arbeidsauditeurs.

De aanwijzing van een magistraat van het openbaar ministerie voor een expertisenetwerk is onderworpen aan de toestemming van de korpschef van het korps waartoe de betrokken magistraat behoort.

Deze netwerken zorgen ervoor, onder het gezag van het college van procureurs-generaal en onder de leiding en het toezicht van de voor de betreffende aangelegenheden speciaal aangewezen procureur-generaal, dat de informatie en documentatiedoorstroming tussen de leden van het openbaar ministerie wordt bevorderd. Bovendien kunnen zij door het college worden belast met elke ondersteuningsopdracht met het oog op de uitoefening van zijn bevoegdheden.

§ 4. Voor het uitvoeren van zijn opdrachten wordt het college op permanente wijze bijgestaan door bijstandsmagistraten, wier aantal wordt bepaald door de wet.

Voor de uitvoering van zijn opdrachten kan het college, na advies van de betrokken korpschef, tijdelijk een beroep doen op leden van het openbaar ministerie, met uitzondering van degenen die de opdrachten van het openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie uitoefenen.) <W 1998-12-22/48, art. 5, 069; Inwerkingtreding : onbepaald>

§ 5. Het college van procureurs-generaal vergadert minstens eenmaal per maand, op eigen initiatief of op verzoek van de minister van Justitie.

De minister van Justitie of, in geval van verhindering zijn gemachtigde, neemt deel aan de vergaderingen van het college indien bevoegdheden, bedoeld in artikel 143ter, worden besproken en wanneer het college op zijn verzoek samenkomt in het kader van de uitoefening van de bevoegdheden bedoeld in § 2.

De minister zit de vergaderingen van het college voor waarop hij aanwezig is.

Met het oog op de uitoefening van de bevoegdheden van het college kan de Koning, na overleg met dat college, specifieke taken opdragen aan elk lid van het college.

(De federale procureur kan deelnemen aan de vergaderingen van het college, behalve wanneer het college vergadert in het kader van § 3, derde lid.) <W 1998-12-22/48, art. 5, 069; Inwerkingtreding : onbepaald>

§ 6. De Koning regelt de wijze van samenwerking tussen het college en de diensten die onder het gezag van de minister van Justitie staan.

§ 7. Het college brengt jaarlijks verslag uit aan de minister van Justitie. Dit verslag bevat een toelichting over zijn activiteiten, een analyse en een beoordeling van het opsporings- en vervolgingsbeleid in het voorbije jaar, alsook de prioritaire doelstellingen voor het komende jaar.

Het verslag wordt door de minister van Justitie aan de Kamers medegedeeld en openbaar gemaakt.

§ 8. Het voorzitterschap wordt voor de duur van een gerechtelijk jaar bij toerbeurt achtereenvolgens waargenomen door de procureurs-generaal bij respectievelijk het hof van beroep te Antwerpen, te Bergen, te Brussel, te Gent en te Luik. Er kan met instemming van alle leden van het college worden afgeweken van deze beurtwisseling tussen procureurs-generaal van een zelfde taalstelsel.

De procureur-generaal die het voorzitterschap bekleedt, bepaalt de agenda en de organisatie van de vergaderingen. (...).

§ 9. (Ingeval een lid van het college van procureurs-generaal afwezig of verhinderd is, wordt het lid vervangen door de overeenkomstig artikel 319 aangewezen vervanger.)

Onverminderd het bepaalde in het vorige lid wordt het voorzitterschap, bij verhindering of afwezigheid van de voorzitter, bekleed door de oudste procureur-generaal in rang van hetzelfde taalstelsel.

[Art.143ter](#). Ten behoeve van het college van procureurs-generaal bedoeld in artikel 143bis, de raad van procureurs des Konings, bedoeld in artikel 150bis en de raad van arbeidsauditeurs, bedoeld in artikel 152bis, wordt een gemeenschappelijke steundienst opgericht.

Deze steundienst staat onder het gezag van de procureur-generaal die het voorzitterschap bekleedt van het college van procureurs-generaal.

Hij is belast met het verlenen van ondersteuning in diverse domeinen waaronder juridische en administratieve bijstand, informaticabeheer, gebouwen en materiële uitrusting.

Hij staat in voor de mededeling van de agenda en de verslagen van de vergaderingen van het college

en de raden bedoeld in het eerste lid, aan de minister van Justitie, aan de leden, aan de federale procureur en de mededeling van de agenda en de verslagen van de vergaderingen van het college van procureurs-generaal aan de voorzitter van het directiecomité van de federale overheidsdienst Justitie en aan de adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid.

Op de personeelsleden van de gemeenschappelijke steundienst is hetzelfde statuut van toepassing als op de personeelsleden bedoeld in hoofdstuk V, van deel II, boek I, titel III.

De Koning bepaalt, op advies van de procureur-generaal die het voorzitterschap bekleedt van het college van procureurs-generaal, de nadere modaliteiten inzake de werking en de organisatie van de steundienst en het aantal betrekkingen.

[Art.143quater](#). De minister van Justitie legt de richtlijnen van het strafrechtelijk beleid vast, inclusief die van het opsporings- en vervolgingsbeleid, nadat hij het advies van het college van procureurs-generaal heeft ingewonnen.

Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie.

De procureurs-generaal bij de hoven van beroep staan in voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.

[D. Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.](#)

[Art.4](#). De ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie worden, met inachtnaam van de prerogatieven van de bevoegde overheden, belast met het coördineren van het algemeen politiebeleid, evenals met de coördinatie van het beheer van de federale politie en van de lokale politie. Zij stellen te dien einde (om de vier jaar) een nationaal veiligheidsplan op (na advies van de minister bevoegd voor verkeer over de elementen van dit plan die betrekking hebben op de verkeersveiligheid).

De krachtlijnen van het nationaal veiligheidsplan worden aan het Parlement medegedeeld.

Het nationaal veiligheidsplan waarborgt een globale en geïntegreerde aanpak van de veiligheid en verzekert de samenhang van het optreden van de politiediensten. De zonale veiligheidsplannen houden er rekening mee.

In het raam van de hun door deze wet toegekende bevoegdheden waken de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie er bovendien over de politiediensten op zodanige wijze te organiseren dat een doeltreffende operationele samenwerking en een geïntegreerde politiezorg worden gewaarborgd.

[Art.61](#). Overeenkomstig artikel 3, staat de lokale politie in voor sommige opdrachten van federale aard. De minister van Binnenlandse Zaken of de minister van Justitie bepaalt deze opdrachten door dwingende richtlijnen. Het uitvoeren van die richtlijnen mag de uitvoering van de lokale opdrachten niet in gevaar brengen.

Wanneer de richtlijnen algemeen zijn, worden ze voor advies voorgelegd aan de adviesraad van burgemeesters. Wanneer ze betrekking hebben op één of meer welbepaalde politiezones, maken zij het voorwerp uit van een voorafgaand overleg met de burgemeester of het politiecollege.

De richtlijnen kunnen betrekking hebben op het soort personeel alsook het in te zetten effectief op zijn uitrusting en bewapening en op de wijze van optreden.

De richtlijn wordt uitgevoerd onder leiding van de korpschef van de lokale politie, behalve wanneer ze betrekking heeft op een opdracht die tegelijk door de lokale politie en de federale politie wordt uitgeoefend. In dat geval duidt de richtlijn het politieniveau aan dat met de operationele leiding is belast.

De van de minister van Justitie uitgaande richtlijnen betreffende de opdrachten van gerechtelijke politie worden genomen na advies van het college van de procureurs-generaal.

[Art.92.](#) De federale politie bereidt het nationaal veiligheidsplan voor en draagt, met al haar algemene directies en diensten, bij tot de uitvoering ervan.

Onverminderd artikel 4, omvat het nationaal veiligheidsplan, wat de federale politie betreft :

- 1° de opdrachten en de prioritaire doelstellingen van de federale politie, bepaald door de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, en de wijze waarop zij moeten worden verwezenlijkt;
- 2° de verdeling van de personele en materiële middelen over de algemene directies en diensten.

[Art.97.](#) Voor het vervullen van haar opdrachten van bestuurlijke politie staat de federale politie onder het gezag van de minister van Binnenlandse Zaken die haar hiertoe de nodige bevelen, onderrichtingen en richtlijnen kan geven.

Onverminderd de eigen bevoegdheden die de gerechtelijke overheden rechtstreeks ten overstaan van de federale politie uitoefenen, staat zij voor het vervullen van haar opdrachten van gerechtelijke politie onder het gezag van de minister van Justitie, die haar hiertoe de nodige bevelen, onderrichtingen en richtlijnen kan geven. De bevelen en onderrichtingen met betrekking tot een bepaald strafrechtelijk onderzoek kunnen slechts worden gegeven op verzoek van de bevoegde gerechtelijke overheid.

Voor de uitvoering van de opdrachten die betrekking hebben op de politie van de hoven en rechtbanken, onverminderd de bepalingen van de artikelen 759 tot 763 van het Gerechtelijk Wetboek, de artikelen 31 en 32 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger en de artikelen 181, 267, tweede lid, 506 en 507 van het Wetboek van Strafvordering, op de politie van de gevangnissen en op de bescherming van de overbrenging van gevangenen, staat de federale politie onder het gezag van de minister van Justitie die haar hiertoe de nodige bevelen, onderrichtingen en richtlijnen kan geven.

[E.Koninklijk besluit van 28 december 2011betreffende de verlenging 2012 van de strategische veiligheids- en preventieplannen 2007-2010](#)

Fiche 64. Justitie

Justitiehuisen

Uittreksel akkoord: p. 37

- Justitiehuisen:

*Communautarisering van de organisatie en de bevoegdheden m.b.t. strafuitvoering, slachtofferonthaal, eerstelijns hulp en betoelaagde opdrachten. Een **samenwerkingsakkoord** tussen de federale staat en de deelstaten zal, ieder voor wat zijn bevoegdheden betreft, gesloten worden om het partnership te organiseren.*

Opmerking: Het institutioneel akkoord voor de zesde staats hervorming bepaalt m.b.t. de Justitiehuisen: communautarisering van de organisatie en de bevoegdheden m.b.t. strafuitvoering, slachtofferonthaal, eerstelijns hulp en betoelaagde opdrachten. Voor het invullen van de fiche zijn we er vanuit gegaan dat de Justitiehuisen volledig overgeheveld worden, hoewel dit niet eensluidend te interpreteren valt uit de tekst in het institutioneel akkoord.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid? [bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

- Het koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende de organisatie van de Dienst Justitiehuisen van het ministerie van Justitie definieert de opdrachten. Artikel 2 van dit besluit somt **de taken van de justitiehuisen** op (zie verder missie).
- In het ministerieel besluit van 23 juni 1999 worden **vier centrale doelstellingen van het justitiehuis** geformuleerd:
  - Het uitbrengen van advies inzake te nemen beslissingen en het begeleiden van personen, teneinde de uitvoering van genomen beslissingen tegenover deze personen op een verantwoorde manier te realiseren, binnen een dwingend en wettelijk kader.
  - Ten dienste staan van elke burger in zijn contacten met justitie, ongeacht de positie van deze burger (dader, slachtoffer, eiser, benadeelde of onrechtstreekse betrokkene in een justitiële actie).
  - Het stimuleren en versterken van de toegepaste menswetenschappelijke benadering in het justitiële landschap. Hierdoor wordt betracht de interne werking te optimaliseren en meer systematisch samen te werken met de belangrijkste partners: magistratuur, advocatuur, strafinrichtingen en welzijnsinstellingen.
  - Sensibiliseren is de vierde belangrijkste opdracht: het zoeken naar andere oplossingen dan de traditionele gerechtelijke aanpak kan justitie humaner maken. Centraal staat de zorg voor de justitiabele, d.w.z. de burger, de dader of het slachtoffer die verplicht of vrijwillig met justitie in aanraking komen.

- **De missie van het Directoraat-generaal Justitiehuizen wordt als volgt omschreven :**

- de justitiële begeleiding van en het toezicht op daders van inbreuken in opdracht van de gerechtelijke en/of administratieve overheden, gericht op het voorkomen van recidive,

De justitiehuizen zijn gemandateerd om volgende opdrachten op te nemen:

- o begeleiding:
  - vrijheid onder voorwaarden
  - bescherming maatschappij
  - autonome werkstraf
  - probatie
  - elektronisch toezicht
  - penitentiaire begeleiding
    - beperkte detentie
    - proeftermijn (gratie)
    - voorwaardelijke invrijheidsstelling
    - voorlopige invrijheidsstelling
    - uitstel terbeschikkingstelling
- o bemiddeling in strafzaken
- Het onthaal, het informeren, het bijstaan en doorverwijzen van slachtoffers, (sector slachtofferonthaal)
- Het informeren en eventueel doorverwijzen van burgers die betrokken zijn bij een conflict of die geconfronteerd worden met een gerechtelijke procedure (eerstelijnsopdracht),
- Het verstrekken van informatie aan de gerechtelijke en/of administratieve overheden dat vereist is voor hun besluitvorming,
  - Enquête en beknopt voorlichtingsrapport in het kader van vrijheid onder voorwaarden, bescherming van de maatschappij, autonome werkstraf, probatie, penitentiaire sector, elektronisch toezicht
  - Maatschappelijk onderzoek inherent aan de burgerrechtelijke opdrachten
- Het ondersteunen van een coherent beleid met betrekking tot alternatieve wijzen van conflicthantering en sanctionering.

De justitiehuizen staan in voor de uitvoering van de alternatieve straffen en maatregelen en staan in voor de omkadering van de leer- en werkstraffen. Voor dit laatste doen zij een beroep op projecten die gesubsidieerd worden via drie subsidiekanaalen¹⁷ (Nationale subsidiekanaal, het globaal plan, het verkeersveiligheidsfonds).

---

o ¹⁷ het nationale subsidiekanaal: via dit kanaal is er een subsidiëring van projecten mogelijk op de begroting van Justitie

o het globaal plan : voorziet in een veiligheidsfonds – dat onder de voogdij staat van de minister van Binnenlandse Zaken – waarvan jaarlijks een bedrag wordt gereserveerd voor de implementatie van de projecten voor de omkadering van alternatieve straffen en maatregelen. Op verzoek van de minister van Justitie worden kredieten door de minister van Binnenlandse zaken ter beschikking gesteld van de gemeenten en dit door tussenkomst van de RSZPPO.

- **De visie van het Directoraat-generaal Justitiehuizen wordt als volgt gedefinieerd:**

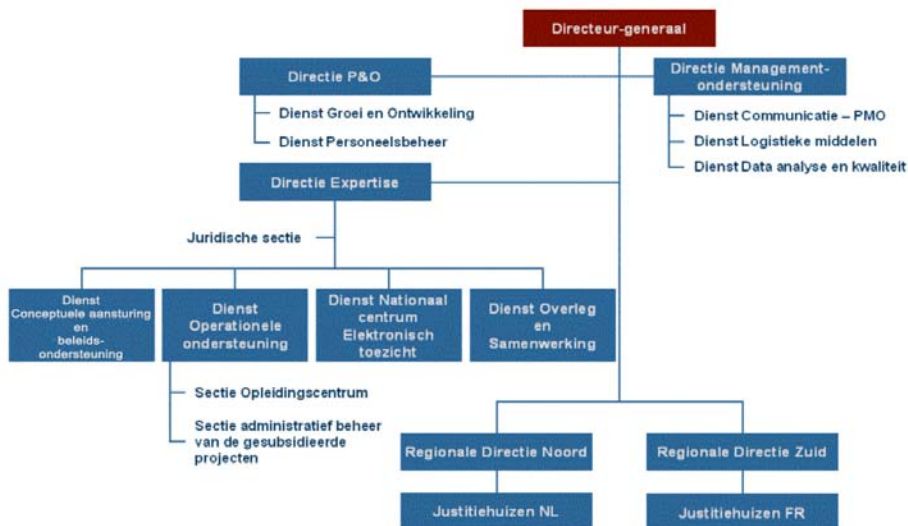
Het Directoraat-generaal Justitiehuizen wil:

- actief bijdragen tot een humane en toegankelijke justitie waarbij de responsabilisering van de justitiabele vooropstaat,
- binnen die context het uitbouwen van een breed maatschappelijk draagvlak voor alternatieve conflicthantering en sanctionering stimuleren,
- vanuit zijn ruime ervaring en expertise een bevoorrechte gesprekspartner zijn van de Minister van Justitie evenals van de verschillende actoren met betrekking tot de domeinen waarvoor het bevoegd is,
- een bewuste politiek voeren van gestructureerde partnerschappen met alle andere betrokken partijen,
- een vernieuwende, transparante en resultaatgerichte organisatie zijn, hiertoe steunend op het professionalisme, de loyaliteit en de hoge mate van deskundigheid van zijn medewerkers,
- de methodologie en deontologie voor de uitvoering van zijn opdrachten verder ontwikkelen op basis van een wetenschappelijke onderbouw, gericht op het evenwicht tussen de individuele en maatschappelijke belangen en conform de algemene principes van de Rechten van de Mens.

-
- het verkeersveiligheidsfonds (vroegere boetefonds): De FOD justitie beschikt over bijkomende middelen via het verkeersveiligheidsfonds voor de uitvoering van de alternatieve maatregelen of straffen die betrekking hebben op de verkeersveiligheid. Het aan de FOD Justitie toegekende bedrag wordt in het veiligheidsfonds gestort ter aanvulling van het budget dat reeds wordt gereserveerd voor gerechtelijke alternatieve maatregelen. De minister van Justitie dient hiertoe jaarlijks een verslag op te maken aan de minister van Mobiliteit over de uitvoering van desbetreffende projecten.

Het directoraat-generaal Justitieuhuizen is opgebouwd volgens volgend organogram:

Een gedetailleerde omschrijving van de rol en opdrachten van de centrale diensten enerzijds, en de rol en opdrachten van de buitendiensten anderzijds, vindt u in bijlage 1.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

De FOD Justitie – Directoraat-generaal Justitieuhuizen (opgericht op 1 januari 2007).
Directeur-generaal Justitieuhuizen is mevrouw Annie Devos.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

Algemeen:

13 juni 1999 – Koninklijk Besluit houdende de organisatie van de Dienst Justitiehuisen van het Ministerie van Justitie

13 juni 1999 – Koninklijk Besluit tot vaststelling van sommige administratieve en geldelijke bepalingen voor de personeelsleden van de buitendiensten van de Dienst justitiehuisen van het Ministerie van Justitie die bekleed zijn met een bijzondere graad

13 juni 1999 – Koninklijk besluit tot vaststelling van de personeelsformatie van de buitendiensten van de dienst justitiehuisen van het Ministerie van Justitie

13 juni 1999 – Koninklijk besluit genomen ter uitvoering van de wet van 12 april 1999 tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en tot overplaatsing van sommige personeelsleden in dienst bij de parketten of verbonden aan een probatiecommissie.

14 juni 1999 – Ministerieel besluit genomen ter uitvoering van het koninklijk besluit van 13 juni 1999 tot vaststelling van de personeelsformatie van de buitendiensten van de dienst justitiehuisen van het ministerie van justitie.

23 juni 1999 – Ministerieel besluit tot vaststelling van de basisinstructies voor de justitiehuisen

12 juli 2004 – Koninklijk besluit houdende hervorming van de loopbaan van sommige bijzondere graden binnen de buitendiensten van de Dienst Justitiehuisen

10 augustus 2004 – Ministerieel besluit tot vaststelling van de samenstelling en de werking van de commissie voor de evaluatie van de geschiktheid voor de uitoefening van de functie van coördinator bij een justitiehuis

22 december 2004 – koninklijk besluit tot vaststelling van de weddenscalen van de bijzondere graden binnen de buitendiensten bij de dienst justitiehuisen

Burgerrechtelijke opdrachten:

Artikel 348.11 B.W. (adoptie - weigeren van toestemming)

Artikelen 373 - 375bis B.W. (ouderlijk gezag)

Artikel 412 B.W. (vrederechter)

Artikel 1280 Ger.W. (voorzitter in kort geding)

Artikelen 931 en 1290 Ger.W. (horen van kinderen)

Artikel 50 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

Slachtofferonthaal

Artikel 3bis VTSv.

Samenwerkingsakkoord van 17 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.

Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten.

Koninklijk besluit van 29 januari 2007 tot uitvoering van artikel 2, 6°, van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie

Strafrechtelijke opdrachten

Artikel 216ter Sv. (bemiddeling in strafzaken)

Artikel 35 - 38bis Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis (vrijheid onder voorwaarden)

Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

Artikelen 37ter – 37quinquies Sw (werkstraf)

Wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij (internering)

Koninklijk besluit van 7 juni 2000 tot bepaling van de algemene principes inzake het gebruik van de maatschappelijke enquête en het beknopt voorlichtingsrapport in strafzaken

Penitentiaire opdrachten

Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

Koninklijk besluit van 29 januari 2007 tot bepaling van de inhoud van het beknopt voorlichtingsrapport en de maatschappelijke enquête zoals bepaald door de artikelen 8, derde lid, 17, § 1, tweede lid, 33, § 2 en 88, § 4, van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie

Koninklijk besluit van 29 januari 2007 tot bepaling van de inhoud van het verslag van de directeur en tot bepaling van de samenstelling en de werkwijze van het personeelscollege

Koninklijk besluit van 29 januari 2007 tot bepaling van de concrete invulling van het programma van de beperkte detentie en het elektronisch toezicht

Ministeriële omzendbrief nr. 1803 (III) 25 juli 2008 inzake de reglementering van het elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit

Subsidiëring alternatieve straffen en maatregelen

Koninklijk besluit van 12 augustus 1994 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de gemeenten een financiële hulp kunnen genieten voor de aanwerving van bijkomend burgerpersoneel belast met de begeleiding van alternatieve strafrechtelijke maatregelen

Koninklijk besluit van 17 december 2003 betreffende de subsidiëring van instellingen die voorzien in een gespecialiseerde begeleiding voor burgers die betrokken zijn in een gerechtelijke procedure.

Koninklijk besluit van 23 maart 2007 betreffende de terugbetaling door de Federale Overheidsdienst Justitie van de kosten in het kader van de uitvoering van de werkstraf en de dienstverlening.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Uit overleg met DG Justitiehuisen lijken volgende punten, zonder te willen vastpinnen op bepaalde effecten, relevant bij de bespreking van de overdracht.

1. Aandacht voor de eigen identiteit van het directoraat-generaal justitiehuisen

In het ministerieel besluit tot vaststelling van de basisinstructies wordt vermeld dat “de oprichting van de justitiehuisen kadert in één van de initiatieven om de gerechtelijke instellingen beter te doen aansluiten bij de maatschappelijke en persoonlijke verwachtingen en behoeften. Het doel dat wordt beoogd, bestaat in “een meer toegankelijke, efficiënte en humane justitie tot stand te brengen.””

Het samenbrengen van de justitiehuisen in een specifiek directoraat-generaal had tot doel om de zichtbaarheid van de instellingen te versterken en te bevorderen ten aanzien van het publiek, maar ook ten aanzien van de verschillende opdrachtgevers, gerechtelijke of andere, waarmee ze verwacht worden partnerschappen en samenwerkingsakkoorden te ontwikkelen.

De justitiehuisen zijn in dit opzet geslaagd. Het behoud **van de eigen identiteit** vindt het DG justitiehuisen ook naar de toekomst toe heel belangrijk voor de verdere uitoefening van de taken.

- De methodologische en deontologische principes van het directoraat-generaal zijn inherent aan de gedwongen hulpverlening die eindigt wanneer het mandaat stopt.

Het mandaatgericht werken is specifiek voor onze werkwijze, en is anders dan voor diensten van de gemeenschappen die bevoegd zijn voor persoonsgebonden materies.

De laatste jaren is er heel veel aandacht gegaan naar de vernieuwing en herdefiniëring van de operationele processen om de prestaties te verbeteren (BPR). Dit proces wordt nu nog verder verfijnd en uitgebouwd.

Ook op organisatorisch vlak zijn er bepaalde instrumenten ontwikkeld (beheerssystemen, registratiesystemen) die kenmerkend zijn voor ons directoraat-generaal.

- Het specifieke samenwerkingsverband met de magistratuur heeft er toe geleid dat DG justitiehuisen vlot gerechtelijke dossiers kunnen inzien, dat er een vlotte raadpleging kan gebeuren van het rijksregister en van het strafregister. Op vlak van rapportage is er reeds een hele weg afgelegd. In het algemeen kan er worden gezegd dat met de magistratuur een gemeenschappelijke taal wordt gesproken, een dialoog wordt gevoerd zonder afbreuk te doen aan de eigen rol, bevoegdheid en verwachtingen. Met betrekking tot de strafrechtelijke keten is DG justitiehuisen in vele opzichten een bevoorrechte partner (deelnemer) geworden, wat tot gevolg heeft dat ze over strafrechtelijke kwesties mee kunnen nadenken. Zo werden er expertisenetwerken opgebouwd op het gebied van slachtofferonthaal, bemiddeling in strafzaken en alternatieven voor conflicten die het directoraat-generaal justitiehuisen in staat stellen het college van procureurs-generaal bij te staan in het voeren van hun beleid. Ook voor dit aspect moet in de toekomst verdere aandacht blijven hebben. Andere samenwerkingsverbanden vb. met steden en gemeenten hebben er toe geleid dat er een groot aanbod aan werk- en leerstraffen kan worden verzekerd. Het

onderhouden en optimaliseren van de relatie met deze partners is voor de uitvoering van de opdracht van DG justitiehuisen van groot belang.

2. Aandacht voor het statuut van de medewerkers

We denken daarbij aan elementen zoals het behoud van het huidige loon, pensioenrechten, recht op verplaatsingskosten, hospitalisatieverzekering, competentiepremies, werkzekerheid voor contractuelen en mensen tewerkgesteld via rozetta-contracten, recht op thuiswerk. Er worden ook vragen gesteld over de mutatiemogelijkheden, toekomstmogelijkheden (administratief en geldelijk) alsook over de vraag of men op dezelfde locatie zal kunnen blijven werken.

3. Aandacht voor opgemaakte prioritaire doelstellingen waarop toekomstige acties worden gebaseerd:

- Op operationeel vlak
  - o **Het moderniseren van de SIPAR-gegevensbank** waarbinnen alle opdrachten die de justitiehuisen ontvangen, worden geregistreerd.
  - o **De aanpak van de problemen met betrekking tot de gebouwen van de justitiehuisen**, zowel op het vlak van capaciteit als gerelateerd aan de verouderde staat van de gebouwen. Een actieplan werd opgesteld door de Regie der Gebouwen voor de verbetering van de infrastructuur en de opvangcapaciteit van het personeel, rekening houdend met de behoeften, de prioriteiten en de beschikbare budgetten. Op regelmatige wijze wordt overleg georganiseerd tussen de verschillende actoren zodat de uitvoering van het actieplan kan worden opgevolgd.
  - o **Vraag naar een uitbreiding van het personeelskader**. Sinds 5 jaar is er een stijging van de opdrachten van de justitiehuisen van 38%. Het personeelskader van de justitiehuisen, en meer specifiek van de justitieassistenten en de administratief assistenten, is totaal niet evenredig meegestegen met de toename aan opdrachten, en dit ondanks het feit dat een mogelijkheid is om het personeelskader van de justitiehuisen, en meer specifiek dat van de justitieassistenten en administratief assistenten, te verhogen en dat is: 'de werving volgens artikel 4, §2, 1° van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken dat voorziet dat contractueel personeel kan geworven worden om te voldoen aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften voor in de tijd beperkte acties of als gevolg van een buitengewone toename van het werk.'
- op vlak van reglementering
  - o **Hervorming subsidiebeleid werkstraffen** (globaal plan en nationale projecten).
  - o **Conceptuele uitdieping leermaatregel** : terminologie, aard, bevoegdheden, strafkarakter, positionering aanbieders, statuut maatregel
  - o **Herbudgettering veiligheidsfonds**
  - o **Problemen ivm statuut werkgestrafte in het kader van de wetgeving welzijn op het werk**
  - o **Het uitklaren van de positie van het elektronisch toezicht binnen de strafketen en het statuut van personen onder elektronisch toezicht (uitkering leefloon,...)**
  - o **De verdere uitbouw van een unieke overlegstructuur per niveau (federaal, regionaal en lokaal)** ten einde de uitvoering van de opdrachten toegewezen aan de justitiehuisen te harmoniseren en te uniformiseren.

- **Aanpakken van het gebrek aan een geharmoniseerd beleid tussen de probatiecommissies**, wat problemen geeft voor de justitiehuizen, die werken volgens een gezamenlijke methodologie.
- **Er is nood aan bijsturing van de wet van 21 april 2007 betreffende de internering van personen met een geestesstoornis**. Het DG Justitiehuizen wenst verder betrokken te worden bij besprekingen die nog zouden voorafgaan aan de implementatie van de wet.
- **Nood aan de verdere uitwerking van de omzetting van de kaderbesluiten van de Raad van de Europese Unie 2008/947/JBZ betreffende de proeftijdbeslissingen en alternatieve straffen en 2009/829/JBZ betreffende de toezichtsmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis naar het Belgisch recht**, rekening houdend met de mogelijke praktische gevolgen van dergelijke omzettingen op het dagelijks werk van de justitiehuizen.
- **De problematiek aangaande de nationale implementatie van het project Proefzorg binnen de bemiddeling in strafzaken** moet op basis van het standpunt van het DG Justitiehuizen verder gedebatteerd worden alvorens over te gaan tot voorstellen tot wijziging van art. 216ter Sv.
- **Nood aan een aanpassing van de procedure bemiddeling in strafzaken zoals beschreven in art. 216ter Sv.** waarin er een duidelijker onderscheid moest komen tussen schaderegeling tussen dader en slachtoffer, dadergerichte maatregelen en bemiddeling tussen dader en slachtoffer. Stimuleren van een overleg met alle betrokken actoren (waaronder het DG MJH) teneinde mogelijke gewenste en ongewenste gevolgen te bespreken.

Vanuit het beleidsveld Wonen (invalshoek woninghuurwet) wordt volgend aandachtspunt meegegeven:

Het is onduidelijk in welke mate de staatshervorming een impact heeft op de eerstelijnsbijstand voor particulieren die met vragen zitten over de Woninghuurwet (vermeld in fiche 67 woninghuur).

Actueel is er de federale betoelaging door de FOD Justitie voor de eerstelijnsbijstand, georganiseerd door de "Commissies voor juridische bijstand", meestal gelocaliseerd binnen de Justitiehuizen.

Informatie betreffende zowel de omvang van de betoelaging, als de omvang van de verstrekte dienstverlening, is momenteel niet ter beschikking. Het betreft eerstelijnsbijstand die verstrekt wordt o.m. in het kader van de woninghuurwet, maar is ook ruimer. Het is eveneens onduidelijk in welke mate deze dienstverlening door de staatshervorming beïnvloed zal worden, of deze door de Vlaamse overheid op een andere wijze zal georganiseerd worden en welk beleidsdomein hiervoor zal instaan.

Bijkomende opmerking van het Agentschap Zorginspectie:

Er is hier ook impact op het Agentschap Zorginspectie. De impact heeft te maken met het feit dat de geregionaliseerde voorzieningen (bijvoorbeeld de Justitiehuizen) ook zullen moeten geïnspecteerd worden. Bovendien: als er daaromtrent federale inspectieactiviteiten bestaan zullen die dus moeten worden overgeheveld.

Verder onderzoek is nog nodig.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.*]

Zie bijlage 3: uittreksel uit activiteitenrapport 2010 van het Directoraat-Generaal Justitiehuzen.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Geen informatie over beschikbaar

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Geen informatie over beschikbaar

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Gelet op feit dat voor vragen 2 en 3 geen informatie beschikbaar is, is dit ook niet in te schatten.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Zie bijlage 2 voor raming kosten personeel **buitendiensten.**

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Zie bijlage 3: uittreksel uit activiteitenrapport 2010 van het Directoraat-Generaal Justitiehuzen.

Er is geen zicht op het budget van de subsidies die verstrekt worden aan vzw's (b.v. voor het uitvoeren van alternatieve gerechtelijke maatregelen; in dit kader worden onder meer de CAW's, Suggnomé, VAD, enz. gesubsidieerd).

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Op dit ogenblik niet in zijn geheel in te schatten.

Wat personeel betreft: dient personeel dat wordt ingezet voor Vlaamse landsgedeelte blijvend ingezet te worden.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Eenzijds nemen de justitiehuisen een opdracht op inzake beleidsondersteuning, anderzijds nemen zij een beleidsuitvoerende opdracht op (sensibilisering van burgers, subsidiëring van projecten en zelf hulp- en dienstverlening aanbieden). Er zijn linken te leggen tussen het DG Justitiehuisen en het Agentschap Jongerenwelzijn (jeugdsanctierecht) en het Departement WVG (coördinatie en uitvoering hulp- en dienstverlening aan gedetineerden). Echter de gehele opdracht van DG justitiehuisen kan geen plaats krijgen binnen het Agentschap Jongerenwelzijn aangezien de opdracht het Agentschap Jongerenwelzijn beperkt is tot minderjarigen (en in sommige gevallen tot 21-jarigen).

Het is wel aangewezen om verder te onderzoeken of de uitvoerende opdracht inzake burgerrechtelijke opdrachten onder de bevoegdheid van het Agentschap Jongerenwelzijn een plaats kan krijgen. Burgerrechtelijke opdrachten betreft het uitvoeren van een sociaal onderzoek in het kader van een burgerlijk verschil, wanneer het debat betrekking heeft op een zaak van familierecht (ouderlijk gezag, huisvesting van de kinderen, omgangsrecht, ...). In deze gevallen kan de magistratuur de justitiehuisen vragen een sociaal onderzoek in te stellen. Dankzij dit onderzoek krijgt de magistratuur de nodige informatie over de gezinsdynamiek, de huidige leefomstandigheden van de betrokken partijen en de kinderen, over hun opvattingen daarover en eventueel over die van betrokken derden.

Het Agentschap Jongerenwelzijn is bevoegd voor die aangelegenheden van de jeugdbescherming in België, waarvoor de bevoegdheid in 1980 door de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen, werd toevertrouwd aan de Vlaamse Gemeenschap. De uitvoering van dergelijke sociaal onderzoek viel voor de bevoegdheidsoverdracht ook onder jeugdbescherming.

Deze piste dient verder onderzocht te worden.

De kernopdracht van het Departement WVG is als volgt omschreven: 1° de taken waarmee het departement is belast overeenkomstig artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie; 2° de taken van beleidsuitvoering betreffende materies die tot het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin behoren en die niet werden toevertrouwd aan een

verzelfstandigd agentschap van dat beleidsdomein; 3° het beheren van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden; 4° het organiseren van de managementondersteunende dienstverlening van het departement, het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid, het intern verzelfstandigd agentschap Jongerenwelzijn en het intern verzelfstandigd agentschap Zorginspectie.

De taken van agentschappen zijn gericht op beleidsuitvoering. Gelet op de omvang van de uitvoerende taken van het DG Justitiehuisen, kan overwogen worden om een apart Agentschap hiervoor op te richten.

Het DG Justitiehuisen beschikt over MOD's. De plaats van deze MOD's dient bekeken te worden binnen de huidige oefening rond rationalisering MOD die binnen beleidsdomein WVG plaatsvindt.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

/

E. Samenwerkingsakkoord

De over te dragen bevoegdheid impliceert het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Zie bijlage 4 : ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap betreffende de organisatie van de hulpverlening aan niet-gedetineerde justitiabelen, dd. Mei 2010 en het daarbij behorende ontwerp van prestatieverbintenis Deze ontwerpen dateren van 2010 en houden dus nog geen rekening met de bevoegdheidsoverdracht van de opdrachten van de justitiehuisen naar de Vlaamse gemeenschap. Bepaalde elementen kunnen wel nuttig zijn in de opmaak van een samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de deelstaten.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

/

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

/

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

G. Contactpersoon

Naam: Marijke Enghien

Graad: Afdelingshoofd a.i.

Entiteit: Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, afdeling Welzijn en Samenleving

Tel: 02 553 33 49
e-mail:marijke.enghien@wvg.vlaanderen.be

BIJLAGE 1

1.1.1. ROL EN OPDRACHTEN VAN DE CENTRALE DIENSTEN

1.1.1.1. Directie Managementondersteuning

De Directie Managementondersteuning heeft als algemene opdracht

- de ondersteuning van het Directoraat-generaal te verzekeren voor wat betreft alle noodzakelijke beheerprocessen bij de uitvoering en opvolging van het managementplan evenals de ondersteuning met betrekking tot de specifieke activiteiten en opdrachten van het Directoraat-generaal,
- het Directoraat-generaal te ondersteunen en te adviseren op conceptueel, strategisch en organisatorisch vlak,
- persaanvragen voor interviews, reportages e.d. te behandelen.

A. Dienst Communicatie – PMO

De Dienst Communicatie – PMO heeft als opdracht

- de opvolging en evaluatie van projecten en doelstellingen uit het managementplan van het Directoraat-generaal te verzekeren en de projectleiders te ondersteunen,
- het Directoraat-generaal bij te staan bij het opstellen en uitwerken van de strategische communicatieplannen en te zorgen voor de communicatie:
  - op intern vlak ten behoeve van de medewerkers van de justitiehuisen en de diensten van het Directoraat-generaal,
  - op extern vlak ten behoeve van de burgers en cliënten van het Directoraat-generaal in lijn met de FOD Justitie,
  - met de diensten van de Voorzitter (de coördinatie verzekeren tussen de dienst van het Directoraat-generaal, de diensten van de Voorzitter en in het bijzonder de cel PMO en de communicatiedienst van de FOD Justitie, de protocoldienst, ...).

Het personeelslid van niveau A dat deze functie uitvoerde, verliet eind 2009 zijn post en kon niet worden vervangen. De PMO-functie werd door de adviseur-diensthofid verzekerd terwijl het communicatieaspect werd toevertrouwd aan de Dienst Overleg en Samenwerking.

B. Dienst Logistieke Middelen

De Dienst Logistieke Middelen heeft als opdracht de logistieke (uitrustingen en gebouwen) en budgettaire ondersteuning van het Directoraat-generaal Justitiehuizen te organiseren en te coördineren. In dit kader

- staat hij in voor de administratieve taken noodzakelijk voor de organisatie, planning en voorbereiding van de behoeften in het kader van de budgettaire cyclus,
- coördineert hij het gebruik van de logistieke middelen (zie dienstencatalogi),
- beheert hij de relaties met de interne partners B&B en ICT via de account managers.

De dienst staat eveneens meer specifiek in voor het financiële beheer van de algemene ontwerpplannen en de nationale projecten evenals voor het financiële beheer van dossiers met betrekking tot het elektronisch toezicht.

C. Dienst Data analyse en kwaliteit

De dienst Data analyse en kwaliteit heeft als taak de gegevens afkomstig uit de informaticasystemen (SIPAR, PROGSEET) te verzamelen en te ordenen in het kader van de ontwikkeling van beheertools en tools ter ondersteuning van de besluitvorming en de ontwikkeling van het strafbeleid.

Deze dienst heeft eveneens de opdracht de kwaliteit van deze informaticagegevens, die uiterst belangrijk zijn bij de individuele behandeling van dossiers, te verifiëren en te analyseren. In dat opzicht biedt de dienst functionele ondersteuning bij het dagelijkse gebruik van SIPAR en zijn randtoepassingen.

1.1.1.2. Directie Personeel & Organisatie

De Directie P&O heeft als algemene opdracht:

- de rekrutering en het beheer van de dossiers van personeel van de buitendiensten van de justitiehuizen te verzekeren,
- de organisatie en het management te ondersteunen bij de uitwerking van een gepast humanresourcesbeleid (competentiebeheer, kennisbeheer, ...).

A. Dienst Groei en Ontwikkeling

De Dienst Groei en Ontwikkeling heeft als opdracht

- het management te ondersteunen en te adviseren bij alle materies betreffende de ontwikkeling van kennis en competenties (analyse van de behoeften en moeilijkheden met betrekking tot opleidingen en de ontwikkeling van competenties, opstellen en opvolgen van strategische plannen voor opleidingen en de ontwikkeling van competenties (GOP) voor het Directoraat-generaal ...),

- de implementatie van ontwikkelcirkels te ondersteunen,
- de opleidingen te coördineren en te organiseren:
  - hij centraliseert aanvragen voor educatief verlof en dienstvrijstellingen en keurt ze goed,
  - hij organiseert de algemene opleidingen en de coaching voor leidinggevende functies,
  - hij staat in voor de logistieke ondersteuning bij de organisatie van opleidingen eigen aan de core business (werkt mee aan het opstellen van de bestekken, lanceert de offerteaanvragen en volgt ze op, beheert de facturen van de opleiders en geeft de betaalopdrachten, ...).
- de stageverzoeken van studenten te beheren.

B. Dienst Personeelsbeheer

De Dienst Personeelsbeheer heeft als opdracht

- het personeelsplan van de buitendiensten uit te werken en op te volgen,
- de selectieprocedures op te starten en de rekrutering van medewerkers voor de buitendiensten te coördineren,
- het administratieve beheer van de personeelsdossiers van de buitendiensten op zich te nemen,
- de sociale betrekkingen te beheren in overleg met de regionale directeurs,
- de disciplinaire dossiers en dossiers met betrekking tot arbeidsongevallen te behandelen.

1.1.1.3. Directie Expertise

De Directie Expertise heeft als algemene opdracht

- de Minister van Justitie, het College van procureurs-generaal en de hiërarchische leiding bij te staan bij de ontwikkeling van het strafbeleid,
- medewerkers op het terrein de expertise en noodzakelijke kennis ter beschikking te stellen voor de uitvoering van hun taken (kennis en knowhow),
- het overleg tussen de opdrachtgevende overheden en de verschillende externe partners te ondersteunen,
- op het terrein administratieve en logistieke ondersteuning te bieden wat betreft het instellen van autonome werkstraffen en maatregelen inzake elektronisch toezicht.

Ze bestaat uit een juridische afdeling en vier diensten:

A. De Dienst Conceptuele aansturing en beleidsondersteuning

De Dienst Conceptuele aansturing en beleidsondersteuning heeft als opdracht

- het noodzakelijke kennisbeheer te verzekeren voor de ondersteuning en uitwerking van het beleid, het definiëren van de inhoud van de opdrachten en praktijken van de medewerkers van de justitiehuizen,
- de knowhow en praktijken die nodig zijn voor de uitvoering van die taken te evalueren en verbeteringsvoorstellen te formuleren,
- mee te werken aan het uitstippelen van het beleid en de knowhow inzake de behandelde domeinen uit te breiden,
- de Minister van Justitie en de hiërarchische lijn bij te staan bij de uitstippeling van het beleid,
- het College van procureurs-generaal bij te staan bij de uitwerking van het strafbeleid binnen de domeinen slachtofferonthaal, bemiddeling in strafzaken en alternatieve conflictbehandeling.

B. De Dienst Overleg en samenwerking

De Dienst Overleg en Samenwerking heeft als opdracht

- de hiërarchische lijn bij te staan bij het overlegbeheer en hen te ondersteunen bij het concretiseren van de overlegakkoorden,
- de overlegstructuren samen met de externe partners op federaal, regionaal en lokaal niveau op te volgen en te waken over de uniformiteit en de harmonisering van de overlegpraktijken en over de samenhang daarvan in het kader van de opdrachten en prioriteiten van de justitiehuizen,
- de informatieverstrekking aan de opdrachtgevende overheden en de externe partners te organiseren met betrekking tot de uitvoering van de sleutelopdrachten van de justitiehuizen (methodologie, deontologie, prioriteiten, ...),
- de samenwerking van de justitiehuizen met de nuttige wetenschappelijke milieus en professionele netwerken voor de werking van de justitiehuizen te stimuleren en te organiseren, en het wetenschappelijke onderzoek met betrekking tot de justitiehuizen aan te moedigen.

C. Het Nationaal Centrum Elektronisch Toezicht

Het Nationaal Centrum Elektronisch Toezicht heeft als opdracht

- het correcte technische beheer van de waarschuwingen en de informaticatool te beheren en de noodzakelijke contacten te onderhouden met het bedrijf dat verantwoordelijk is voor de technische uitrusting,
- de interventies van de dienst te coördineren met die van het mobiele team dat verantwoordelijk is voor het aanbrengen van de enkelbanden en de boxen thuis,
- de justitiehuizen belast met de begeleiding van de justitiabelen en de controle op de naleving van de hen opgelegde voorwaarden in het kader van een maatregel van elektronisch toezicht te ondersteunen en binnen die context de gepaste reactie te verzekeren bij niet-naleving van de tijdschema's,
- in te staan voor de inzameling en het correcte beheer van de gegevens die dagelijks nodig zijn voor een globaal zicht op de uitvoering van het elektronisch toezicht.

D. De Dienst Operationele ondersteuning

De Dienst Operationele Ondersteuning bestaat uit twee secties

- Een Sectie Opleidingscentrum die als opdracht heeft
  - de hiërarchische lijn te ondersteunen en te adviseren bij de organisatie van opleidingen gericht op de core business,
  - de relevante, specifieke behoeften op het terrein te analyseren en opleidingen voor te stellen,
  - technische opleidingen te organiseren of te geven specifiek voor de core business,
  - de gepaste pedagogische ontwikkelingsmogelijkheden te onderzoeken (lessen, toezicht, intervisie, coaching, ...).

De twee teams (Frans- en Nederlandstalig) bieden bovendien doorlopend ondersteuning aan de Dienst Groei en Ontwikkeling bij de uitwerking van de voor de justitieassistenten bedoelde gecertificeerde opleiding en dat zowel op het vlak van de inhoud als wat betreft de ondersteuning van de interne opleiders (doelpubliek van 600 personen).

Het jaarlijkse opleidingsplan wordt uitgewerkt. Het voorziet in opleidingsactiviteiten voor alle functies binnen de justitiehuisen teneinde hen te ondersteunen bij het garanderen van de kwaliteit van hun dienstverlening aan zowel de instanties als de justitiabelen.

- Een Sectie Administratief beheer van de gesubsidieerde projecten waarvan de opdracht erin bestaat de algemene en nationale projecten administratief op te volgen (bestudeert de aanvragen en geeft advies, stelt overeenkomsten op, stelt bestekken op inzake het projectonderzoek).

De afgevaardigden verstrekken meer bepaald advies aan de Minister van Justitie met betrekking tot nieuwe subsidieaanvragen en schrijven de voorstellen tot overeenkomst uit. Ze garanderen een regelmatige opvolging van deze diensten en evalueren ze jaarlijks. Ze lichten deze diensten eveneens in over wijzigingen aan de wet- en regelgeving en beantwoorden de eventuele vragen.

Hun opdracht bestaat er verder nog in de met andere overheidsdiensten afgesloten akkoorden inzake de strafuitvoering op te volgen, te antwoorden op parlementaire vragen, de praktische en organisatorische moeilijkheden waarmee coördinatoren en gesubsidieerde diensten te maken krijgen, door te geven en zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens te verstrekken op vraag van het Directoraat-generaal en de Beleidscel van de minister van Justitie.

E. Juridische sectie

De Juridische cel verleent advies met betrekking tot de verschillende rechtsgebieden waarmee het Directoraat-generaal Justitiehuisen geconfronteerd wordt. De interne en externe actoren worden aldus ondersteund en gestuurd in hun activiteiten en bij het nemen

van beslissingen, teneinde te verzekeren dat deze in overeenstemming zijn met de wetgeving en reglementering.

Om een correct en gedocumenteerd antwoord of advies te verstrekken op een vraag of bij een probleem wordt de nodige informatie opgezocht in de vakliteratuur of andere informatiebronnen, de regelgeving en rechtspraak geanalyseerd en geïnterpreteerd, en zo nodig contact opgenomen met andere diensten of organisaties die geschikte informatie kunnen leveren.

Proactief of op aanvraag wordt documentatie en informatie van juridische en reglementaire aard opgezocht, samengevat en verhelderd. Deze wordt bij wijze van aandachtspunt of aanbeveling aan de geïnteresseerde personen verstrekt.

De juridische cel werkt mee aan de opmaak van omzendbrieven en dienstorders. In projecten van grotere omvang, zoals de voorbereiding van nieuwe regelgeving, wordt samengewerkt met andere diensten of organisaties.

1.1.1.4. Regionale Directie Noord en Regionale Directie Zuid

Beide Regionale Directies hebben als opdracht

- de buitendiensten te leiden en, binnen dat kader, erover te waken dat de opdrachten worden gerealiseerd, de mandaten en werkinstructies goed worden uitgevoerd, de operationele doelstellingen te formuleren die moeten worden gehaald door de directeurs van de justitiehuisen en deze directeurs bij te staan, te coachen en te evalueren,
- de betrekkingen met externe partners op regionaal niveau te onderhouden,
- het Directoraat-generaal te ondersteunen bij de beleidsontwikkeling (beoordeling van de implementatie van de operationele doelstellingen, de behoeften van de justitiehuisen en de relaties met externe partners, structurele problemen signaleren en verbeteringsvoorstellen formuleren),
- de sociale betrekkingen te beheren in samenwerking met de personeelsdienst.

1.1.2. ROL EN OPDRACHTEN VAN DE BUITENDIENSTEN

1.1.2.1. Wettelijk kader

A. Bemiddeling in strafzaken¹⁸

Bemiddeling in strafzaken is een maatregel die wordt voorgesteld door de procureur des Konings voor feiten die niet van die aard blijken te zijn dat ze moeten worden bestraft met een gevangenisstraf van meer dan twee jaar. Deze maatregel heeft tot doel middels een akkoord tussen de dader en het slachtoffer, een manier te vinden om de materiële en/of morele schade te vergoeden of te herstellen. De procureur des Konings kan de dader daarbij eveneens bepaalde voorwaarden opleggen (het volgen van een opleiding, de uitvoering van werkzaamheden van algemeen nut, een geneeskundige behandeling of therapie).

B. Vrijheid onder voorwaarden¹⁹

Met het oog op de openbare veiligheid en als de feiten tot een gevangenisstraf van een jaar of langer kunnen leiden, kan de gerechtelijke instantie beslissen de justitiabele in voorlopige hechtenis te plaatsen. De instantie beschikt evenwel, in bepaalde door de wet voorziene gevallen, over een alternatief: de invrijheidstelling van de justitiabele, onder bepaalde voorwaarden, voor een termijn van hoogstens drie maanden die hernieuwd kan worden.

C. Probatie²⁰

In bepaalde gevallen, wanneer de feiten niet van die aard blijken te zijn dat ze moeten worden bestraft met een gevangenisstraf van vijf jaar of langer, kan de rechter de justitiabele een opschorting of een uitstel verlenen. Hij kan hem dan bepaalde na te leven voorwaarden opleggen gedurende een probatieperiode van één tot vijf jaar. Men praat dan van opschorting of probatie-uitstel.

D. Autonome werkstraf²¹

De autonome werkstraf bestaat erin een bepaald aantal werkuren te presteren ten behoeve van de samenleving. De justitiabele voert ze gratis en tijdens zijn vrije tijd uit, daarbij rekening houdende met zijn eventuele schoolse of professionele activiteiten. De duur van een werkstraf bedraagt tussen 20 en 300 uren (tot 600 uren in geval van recidive).

E. Elektronisch toezicht²²

Het elektronisch toezicht maakt het voor een tot een gevangenisstraf veroordeelde justitiabele mogelijk een gedeelte van deze straf thuis uit te zitten overeenkomstig een bepaald uitvoeringsplan (uurrooster en na te leven voorwaarden). De naleving van deze maatregel wordt door elektronische middelen gecontroleerd, via een band aan de enkel van de justitiabele en een bewakingsbox die bij hem thuis wordt geïnstalleerd.

F. Beperkte detentie²³

¹⁸ Artikel 216ter van het Wetboek van Strafvordering.

¹⁹ Wet van 20 juli 1990 inzake de voorlopige hechtenis, B.S., 14 augustus 1990.

²⁰ Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, B.S., 17 juli 1964.

²¹ Artikels 37ter en volgende van het Strafwetboek.

²² Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, B.S., 15 juni 2006 en de ministeriële omzendbrief nr. 1803 (III) van 25 juli 2008 betreffende de reglementering van het elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit.

²³ Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, B.S., 15 juni 2006.

De beperkte detentie is een modaliteit die de justitiabele de mogelijkheid biedt op regelmatige basis de penitentiaire instelling te verlaten voor een vooraf bepaalde duur van hoogstens 12 uur per dag. Deze maatregel wordt aan de justitiabele verleend als hij in staat is professionele belangen, opleidings- of familiale belangen aan te tonen die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis vereisen.

G. Voorlopige invrijheidstelling²⁴

De voorlopige invrijheidstelling is een andere modaliteit van de invrijheidstelling. Een veroordeelde die een gevangenisstraf moet uitzitten waarvan de effectieve straf niet meer dan drie jaar bedraagt, kan in bepaalde gevallen van een voorlopige invrijheidstelling gebruikmaken op voorwaarde dat hij aan bepaalde voorwaarden voldoet.

H. Voorwaardelijke invrijheidstelling²⁵

De justitiabele die veroordeeld wordt tot een gevangenisstraf waarvan de effectieve straf drie jaar of langer bedraagt, heeft de mogelijkheid zijn voorwaardelijke invrijheidstelling te vragen nadat hij één derde van zijn straf heeft uitgezeten of twee derde in geval van recidive. Het verzoek van de justitiabele wordt onderzocht door de strafuitvoeringsrechtbank, die eveneens bepaalt welke voorwaarden aan de justitiabele worden opgelegd tijdens zijn proefperiode.

I. Terbeschikkingstelling van de regering²⁶

In bepaalde bij wet voorziene gevallen kan de gerechtelijke instantie beslissen de justitiabele een terbeschikkingstelling van de regering op te leggen die bovenop de gevangenisstraf komt maar pas begint bij het aflopen daarvan. Deze straf bestaat erin dat de justitiabele onder het toezicht van de minister van Justitie wordt geplaatst, die ofwel de internering van de justitiabele kan bevelen, of hem onder de door hem bepaalde voorwaarden in vrijheid kan stellen.

J. Bescherming van de maatschappij²⁷

Interneringsmaatregel van onbepaalde duur die wordt opgelegd aan personen die op het moment dat ze een misdrijf of delict pleegden, als ontoerekeningsvatbaar werden beschouwd. De interneringsmodaliteiten worden bepaald door de commissie tot bescherming van de maatschappij. Als de mentale toestand van de geïnterneerde voldoende verbeterd is en aan de voorwaarden van zijn sociale re-integratie voldaan wordt, kan de commissie tot een invrijheidstelling op proef besluiten, of zelfs een definitieve invrijheidstelling.

K. Burgerrechtelijke opdrachten²⁸

In het kader van een burgerlijk geschil, wanneer het debat betrekking heeft op een zaak van familierecht (ouderlijk gezag, huisvesting van de kinderen, omgangsrecht, ...), kan de

²⁴ Ministeriële omzendbrief nr. 1771 betreffende de voorlopige invrijheidstelling.

²⁵ Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, B.S., 15 juni 2006.

²⁶ Wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele misdrijven, B.S., 17 juli 1964.

²⁷ Wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen, de gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele misdrijven, B.S., 17 juli 1964.

²⁸ Artikels 145, 148, 373 tot 375bis, 348-11 en 412 van het Burgerlijk Wetboek, de artikels 931, 1231-13, 1288 en 1290 van het Gerechtelijk Wetboek en artikel 50 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, B.S., 15 april 1965.

magistraat de justitiehuzen vragen een sociaal onderzoek in te stellen. Dankzij dit onderzoek krijgt de magistraat de nodige informatie over de gezinsdynamiek, de huidige leefomstandigheden van de betrokken partijen en de kinderen, over hun opvattingen daarover en eventueel over die van betrokken derden.

L. Slachtofferonthaal²⁹

De met het slachtofferonthaal belaste justitieassistent zorgt er mee voor dat het slachtoffer de nodige aandacht krijgt tijdens de gerechtelijke procedure en zijn rechten kan laten gelden. Hij kan de slachtoffers en hun verwanten specifieke informatie geven over het dossier dat hen aanbelangt. Hij kan hen tevens bijstand verlenen en ondersteunen op moeilijke momenten (bv. bij het raadplegen van het dossier, de hoorzitting, de teruggave van bewijsstukken, ...).

M. Eerstelijnswerking

De justitieassistent die instaat voor de eerstelijnswerking zorgt voor het onthaal van de burger en informeert hem als hij vragen heeft over of moeilijkheden ondervindt met betrekking tot de domeinen waarvoor de justitiehuzen bevoegd zijn. Die eerstelijnswerking is volledig gratis en verloopt anoniem.

---

²⁹ Artikel 3bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering en de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, B.S., 15 juni 2006.

Bijlage 2

COMPOSITION DU PERSONNEL NLS MAISONS DE JUSTICE

PARTIE 1 : SERVICES EXTERIEURS

Grade	type contrat		TOTAL	
DIRECTEURS	STATUTAIRE	EFFECTIFS	13	
		ETP	13	
MANAGERS PROCESSUS CLE	STATUTAIRE	EFFECTIFS	8	
		ETP	3,8	
	CONTRACTUEL	EFFECTIFS		
		ETP	0	
	TOTAL général par grade	EFFECTIFS	8	
		ETP	3,8	
	EXPERTS TECHNIQUES JUDICIAIRES	STATUTAIRE	EFFECTIFS	402
			ETP	318,49
CONTRACTUEL		EFFECTIFS	65	
		ETP	59,8	
CASHFLOW		EFFECTIFS	11	
		ETP	11	
TOTAL général par grade		EFFECTIFS	478	
		ETP	389,29	

EXPERTS ADMINISTRATIFS JUDICIAIRES	STATUTAIRE	EFFECTIFS	1
		ETP	0,8
	CONTRACTUEL	EFFECTIFS	
		ETP	0
TOTAL général par grade	EFFECTIFS	1	
	ETP	0,8	
ASSISTANTS ADMINISTRATIFS JUDICIAIRES	STATUTAIRE	EFFECTIFS	48
		ETP	40,5
	CONTRACTUEL	EFFECTIFS	2
		ETP	1
	ROSETTA	EFFECTIFS	8
		ETP	7,8
	TOTAL général par grade	EFFECTIFS	58
		ETP	49,3
COLLABORATEURS AGENTS ACCUEIL	STATUTAIRE	EFFECTIFS	14
		ETP	11,4
	CONTRACTUEL	EFFECTIFS	2
		ETP	1,3
	TOTAL général par grade	EFFECTIFS	16
		ETP	12,7

COLLABORATEURS NETTOYAGE	CONTRACTUEL	EFFECTIFS	24
		ETP	13,98

Bijlage II

Prestatieverbintenis

De prestatieverbintenis is een overeenkomst die ondertekend wordt door betrokkene, de justitieassistent en de vertegenwoordiger van de gespecialiseerde voorziening. Deze overeenkomst verduidelijkt de positie en rol van de betrokken partijen. Zo is elke partij op de hoogte van de taken en verantwoordelijkheden van elkeen zodat de samenwerking goed kan verlopen.

Tussen

DE HEER/MEVROUW.....

INGESCHREVEN te .....

ADRES .....

TELEFOON .....

MOMENTEEL VERBLIJVENDE TE .....

ADRES .....

TELEFOON .....

hierna genoemd **de betrokkene**

en

De Belgische Staat,

FOD Justitie

vertegenwoordigd door:

NAAM .....

WERKADRES .....

TELEFOON .....

BEREIKBAARHEID .....

hierna genoemd **de justitieassistent**

en

NAAM ORGANISATIE .....

vertegenwoordigd door:

NAAM .....

WERKADRES .....

TELEFOON .....

BEREIKBAARHEID .....

hierna genoemd **de gespecialiseerde voorziening**

die de begeleiding of behandeling toevertrouwt aan (schrappen indien niet van toepassing):

NAAM .....

WERKADRES .....

TELEFOON .....

BEREIKBAARHEID .....

wordt volgende overeenkomst gesloten:

1. Partijen bevestigen er kennis van te hebben dat betrokkene in aanmerking komt voor of geniet van alternatieve maatregelen in toepassing van:

1.1 de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

1.2 de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

1.3 de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

1.4 de wet van 1 juli 1964 betreffende de bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en gewoontemisdadigers / de wet van 21 april 2007 betreffende de internering van personen met een geestesstoornis

1.5 artikel 216 ter van het wetboek van Strafvordering

1.6 een voorlopige invrijheidstelling

(aanduiden wat van toepassing is)

lopende van ..... tot .....

verlengd van ..... tot .....¹

de relevante bijzondere voorwaarden zijn:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. De gespecialiseerde voorziening verklaart zich bereid betrokkene te begeleiden of te behandelen op het vlak van zijn/haar seksueel probleemgedrag en:

.....
.....
.....
.....
.....

¹ zoals bepaald door de gerechtelijke overheden in het kader van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

3. Op aanvraag van de gespecialiseerde voorziening stelt de justitieassistent belast met de begeleiding en het toezicht op de alternatieve maatregelen – zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de rechtelijke overheden – de informatie ter beschikking die noodzakelijk is om een gepaste begeleiding of behandeling te kunnen verzekeren.

In uitvoering van deze bepaling worden volgende stukken meegedeeld aan de gespecialiseerde voorziening en in voorkomend geval de hulpverlener aan wie de begeleiding of behandeling wordt toevertrouwd:

.....
.....
.....
.....
.....

De betrokkene verklaart zich akkoord dat deze nuttige elementen uit zijn penitentiaire- en strafdossiers overgemaakt worden aan de gespecialiseerde voorziening.

4. De justitieassistent begeleidt betrokkene bij zijn/haar inspanningen tot (re-)integratie in de samenleving, houdt toezicht op de naleving van de voorwaarden en coördineert de verschillende interventies.

5. Betrokkene verklaart zich bereid volgende afspraken rond deze begeleiding of behandeling na te leven:

5.1. met de gespecialiseerde voorziening:

.....
.....
.....
.....
.....

5.2. met de justitieassistent

.....
.....
.....

.....
.....
Deze afspraken kunnen gewijzigd worden, ook op verzoek van de betrokkene, na akkoord tussen de gespecialiseerde voorziening en de justitieassistent.

6. De gespecialiseerde voorziening verklaart zich bereid om, binnen de maand na de inwerkingtreding van de gestelde begeleidings- of behandelingsvoorwaarden en ten minste om de zes maanden en verder als de justitieassistent het vraagt, of de gespecialiseerde voorziening het nodig acht, een verslag over betrokkene uit te brengen ten behoeve van de bevoegde overheid.

In het verslag worden onderstaande punten behandeld.

1° data en uren van de gemaakte afspraken;

2° afwezigheden die niet gerechtvaardigd zijn;

3° éézijdige stopzetting van de behandeling door de betrokken persoon;

4° mate waarin de betrokken persoon een inspanning levert om nuttig gebruik te maken van de begeleidingssessies;

5° situaties van acute sociale gevaarlijkheid met ernstig risico voor derden.

7. De justitieassistent neemt regelmatig contact op met de gespecialiseerde voorziening om de stand van de maatschappelijke (re)integratie van de betrokkene te bespreken.

Hij rapporteert aan de bevoegde overheid binnen de maand na de invrijheidstelling en verder telkens hij het nuttig acht, telkens de bevoegde overheid hem hierom verzoekt en tenminste om de zes maanden.

8. In geval van hoogdringendheid kan de justitieassistent rechtstreeks contact opnemen met de procureur des Konings. Bij onbereikbaarheid van de justitieassistent, geldt dit eveneens voor de gespecialiseerde voorziening.

9. De gespecialiseerde voorziening die een begeleidings- of behandelingsopdracht wil stopzetten, zal de justitieassistent hiervan onmiddellijk in kennis stellen.

Die stopzetting van de begeleiding of behandeling maakt het voorwerp uit van een overleg tussen de gespecialiseerde voorziening, de justitieassistent, de betrokkene en de bevoegde overheid.

In afwachting van een andere regeling die de continuïteit van de psychosociale begeleiding of behandeling waarborgt, wordt betrokkene gedurende maximaal één maand verder begeleid of behandeld door de gespecialiseerde voorziening.

10. Betrokkene kan aan de justitieassistent of aan de bevoegde overheid belast met het toezicht voorstellen om de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorziening te beëindigen of om zijn bijzondere voorwaarden te wijzigen of te versoepelen.

Telkens bepaalt deze overheid of de begeleiding of behandeling moet verdergezet worden evenals de identiteit van de eventuele nieuwe gespecialiseerde voorziening.

11. Deze verbintenis is opgesteld en ondertekend in vier exemplaren waarvan elke partij erkent er één ontvangen te hebben; het vierde exemplaar wordt overgemaakt aan de opdrachtgever.

De justitieassistent De gespecialiseerde voorziening De betrokkene

Datum en plaats van ondertekening:.....

Samenwerkingsakkoord
tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap
betreffende de organisatie van de hulpverlening aan niet-gedetineerde justitiabelen

Gelet op artikel 128, §1, van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 5, §1, I en II, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988 en de bijzondere wet van 16 juli 1993, en artikel 92bis, §1, ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;

Gelet op artikel 216ter van het Wetboek van Strafvordering, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1994 en gewijzigd bij de wetten van 7 mei 1999, 17 april 2003, 22 juni 2005 en 27 december 2006;

Gelet op de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten, artikel 18, gewijzigd bij de wetten van 10 februari 1998 en 27 december 2006;

Gelet op de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, artikel 1, §2 en §3, vervangen bij de wet van 10 februari 1994 en gewijzigd bij de wetten van 22 maart 1999 en 17 april 2002, en artikel 1bis, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1994 en gewijzigd bij de wetten van 28 maart 2000 en 17 april 2002;

Gelet op de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, artikel 35, gewijzigd bij de wetten van 27 december 2006, 31 juli 2009 en 30 december 2009;

Gelet op het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk, gewijzigd bij het decreet van 13 maart 2009;

Gelet op het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg, gewijzigd bij de decreten van 22 december 1999, 6 juli 2001, 25 november 2005 en 20 maart 2009;

Gelet op de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, artikel 62, §4;

Gelet op de omzendbrieven van de minister van Justitie inzake de voorlopige invrijheidstelling en inzake het elektronisch toezicht;

Overwegende dat, in het raam van bemiddeling in strafzaken, vrijheid op proef, probatie, voorlopige invrijheidstelling, vrijheid onder voorwaarden en strafuitvoeringsmodaliteiten die bepaald zijn in de wet op de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf, het aantal niet-vrijheidsberovende straffen en maatregelen gestaag groeit; dat personen die het voorwerp van zulke straffen of maatregelen uitmaken, in veel gevallen vanuit het justitiële kader aansluiting moeten vinden bij een of andere vorm van hulp- en dienstverlening die onder de gemeenschapsbevoegdheid valt (o.a. therapie, begeleiding en sensibiliseringscursussen), hetzij als een expliciete voorwaarde, hetzij vanuit de justitiële sociale begeleiding door een justitieassistent;

Overwegende dat, bij de uitvoering van die straffen en maatregelen, de federale bevoegdheid voor de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen en de gemeenschapsbevoegdheid voor de organisatie van de hulp- en dienstverlening in het raam van de persoonsgebonden aangelegenheden elkaar bijgevolg raken; dat daarvoor het sluiten van een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap aangewezen is;

Tussen:

1. de Federale Staat, vertegenwoordigd door de minister van Justitie;

en

2. de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van de minister-president en van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

is op grond van hun respectieve bevoegdheden overeengekomen wat volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:

1° justitiabele: de persoon die het voorwerp uitmaakt van een justitiële maatregel of straf als bepaald in:

- a) artikel 216ter van het Wetboek van Strafvordering;
- b) de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten;
- c) de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;
- d) de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis;
- e) de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten;
- f) de omzendbrieven van de minister van Justitie inzake de voorlopige invrijheidstelling en inzake het elektronisch toezicht;

2° hulpverlening: de hulp en zorg die wordt georganiseerd of verstrekt met toepassing van:

- a) het Vlaamse decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk;
- b) het Vlaamse decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg;

3° hulpverleningsvoorziening: een centrum voor geestelijke gezondheidszorg of een centrum voor algemeen welzijnswerk,

4° justitieassistent: ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Justitie die deel uitmaakt van het Directoraat-generaal Justitiehuisen;

5° gerechtelijke opdrachtgever: de gerechtelijke overheid die het mandaat verstrekt aan de justitieassistent en bevoegd is om op te treden indien de voorwaarden, verbonden aan de justitiële maatregel of straf worden geschonden;

6° prestatieverbintenis: een geschrift dat wordt ondertekend door de betrokken justitieassistent, de betrokken hulpverleningsvoorziening en de justitiabele, waarin de te ondernemen acties van de justitiabele worden vastgelegd, evenals de wijze van samenwerking tussen de voornoemde partijen;

7° driehoeksoverleg: een ontmoeting tussen de justitiabele, een vertegenwoordiger van de hulpverleningsvoorziening en de justitieassistent die op vraag van één van die partijen wordt georganiseerd.

Art. 2. §1. Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de hulpverlening aan niet-gedetineerde justitiabelen.

§2. Dit samenwerkingsakkoord is niet van toepassing op de personen, vermeld in artikel 2 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

Hoofdstuk 2. Organisatie van de hulpverlening aan niet-gedetineerde justitiabelen

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en het gezondheidsbeleid, verbindt zich ertoe om:

- 1° een ruim en sterk draagvlak te creëren binnen de hulpverleningsvoorzieningen voor een kwalitatief en kwantitatief aanbod van hulpverlening ten aanzien van niet-gedetineerde justitiabelen;
- 2° het bestaande aanbod van hulpverlening maximaal toegankelijk te maken voor de niet-gedetineerde justitiabelen, rekening houdende met de specifieke omstandigheden van de justitiële context;
- 3° de verdere uitbouw te verzekeren van een transparant, toegankelijk en aangepast aanbod van hulpverlening ten aanzien van de niet-gedetineerde justitiabelen;
- 4° jaarlijks een werkingsverslag op te stellen met een specifiek deel over kwantitatieve en kwalitatieve gegevens inzake het aanbod aan hulpverlening alsook de mate waarin hierop een beroep werd gedaan door de niet-gedetineerde justitiabelen. Dit werkingsverslag wordt opgesteld overeenkomstig een model dat wordt overlegd door de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en het gezondheidsbeleid, en de minister van Justitie.

Art. 4. De hulpverleningsvoorziening vervult de volgende taken:

- 1° in het kader van een beknopt voorlichtingsrapport en/of maatschappelijke enquête, na overleg met de justitiabele, desgevallend advies verlenen aan de justitieassistent met betrekking tot de aard en duur van de hulpverlening;
- 2° instaan voor de hulpverlening voor de niet-gedetineerde justitiabelen;
- 3° de afgesproken hulpverlening vermelden in de prestatieverbintenis;
- 4° het bestaande aanbod van hulpverlening maximaal toegankelijk maken voor de niet-gedetineerde justitiabelen, rekening houdende met de specifieke omstandigheden van de justitiële context;
- 5° een transparant, toegankelijk en aangepast aanbod van hulpverlening voor de niet-gedetineerde justitiabelen uitwerken overeenkomstig artikel 3, 3°;

6° het aanbod van hulpverlening kenbaar maken ten aanzien van de justitieassistenten en de gerechtelijke opdrachtgever;;

7° overeenkomstig de wetgeving bepaald in artikel 1, 1°, en telkens de justitieassistent erom vraagt of telkens de hulpverlener het noodzakelijk acht, rapporteren aan de justitieassistent over het verloop van de hulpverlening aan de justitiabele via een verslag waarin minimaal zijn opgenomen:

- a) de daadwerkelijke aanwezigheden van de betrokkene op de vooropgestelde afspraken;
- b) de ongewettigde afwezigheden;
- c) in voorkomend geval, het eenzijdig stopzetten van de hulpverlening;
- d) de moeilijkheden die bij de uitvoering van de hulpverlening zijn gerezen;
- e) de situaties die een ernstig risico inhouden voor derden;

8° meewerken aan een registratiemodel met het oog op het opstellen van het jaarlijks werkingsverslag, vermeld in artikel 3, 4°;

9° deelnemen aan het driehoeksoverleg indien dit wordt georganiseerd.

Hoofdstuk 3. Organisatie van de justitiële begeleiding en opvolging

Art. 5. De minister van Justitie verbindt er zich toe om de gerechtelijke opdrachtgevers voldoende te informeren en te sensibiliseren over de inhoud van dit samenwerkingsakkoord en over het aanbod van hulpverlening, vermeld in artikel 4, 4° en 5°.

Art. 6. De justitieassistenten staan in voor de hierna vermelde taken:

1° de justitiabele begeleiden en motiveren tot naleving van de opgelegde voorwaarden en toezien op de naleving ervan;

2° ervoor waken dat de afspraken tussen de justitiabele, de vertegenwoordiger van de hulpverleningsvoorziening en de justitieassistent genoteerd worden in een prestatieverbintenis overeenkomstig het model, gevoegd als bijlage bij dit samenwerkingsakkoord, en dat die prestatieverbintenis wordt ondertekend door de justitiabele, de vertegenwoordiger van de hulpverleningsvoorziening en de justitieassistent;

3° de voor de hulpverlening relevante informatie betreffende de justitiabele ter beschikking stellen van de hulpverleningsvoorziening;

4° rapporteren aan de gerechtelijke opdrachtgever binnen de hiertoe voorziene termijnen en overeenkomstig de hiertoe voorziene modaliteiten;

5° een driehoeksoverleg organiseren indien hierom wordt verzocht.

Hoofdstuk 4. Overleg

Art. 7. De gerechtelijke opdrachtgevers, de vertegenwoordiger van het justitiehuis en de vertegenwoordigers van de hulpverleningsvoorzieningen organiseren op het niveau van het gerechtelijk arrondissement overleg met het oog op :

1° het lokaal afstemmen van de vraag of behoefte en het aanbod inzake hulpverlening door de vraag of de behoefte en het beschikbare aanbod vast te stellen en hierin tot een evenwicht te komen;

2° het aanduiden van leemtes in het aanbod van hulpverlening;

3° het uitwerken van nodige samenwerkingsvormen en organisatiemodellen.

Hoofdstuk 5. Geschillenregeling

Art. 8. De geschillen met betrekking tot de uitlegging of de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord, worden beslecht door de minister van Justitie en de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en het gezondheidsbeleid, of door hun vertegenwoordigers.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 9. Dit samenwerkingsakkoord geldt voor een periode van twee jaar en wordt telkens voor één jaar stilzwijgend verlengd indien het door een van de partijen niet wordt opgezegd uiterlijk drie maanden voor het einde van de periode. De opzegging gebeurt met een aangetekende brief aan de andere partij.

Gedaan te Brussel, op ... in ...originele exemplaren in het Nederlands, waarvan één voor elke partij.

Voor de Federale Staat:

De minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK

Voor de Vlaamse Gemeenschap:

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

Fiche 65 . Prijzencontrole

Uittreksel akkoord: p. 41:

“De deelstaten zullen bevoegd zijn om de prijzen te controleren in materies die onder hun bevoegdheid vallen. (Het afvalbeleid, het waterbeleid, de openbare gasdistributie en de distributie en het lokale vervoer van elektriciteit via netwerken met een nominale spanning gelijk aan of kleiner dan 70.000 volt en die geen transportfunctie vervullen, de taxidiensten en diensten voor het verhuur van auto's met bestuurder, de huur van goederen bestemd voor verblijf, pacht en handel, de hotelaspecten van de rusthuizen en de teledistributie). De transversale maatregelen zoals de prijsblokkering zullen federaal blijven.

[dit zijn beide opmerkingen van MOW]

Opmerking [vercaiel3]: Deze opsomming mag niet limitatief worden beschouwd.

Opmerking [vercaiel4]: Wat betekent dit ? Zie het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 25/2004. Wordt hier extra bevoegdheid overgedragen in vergelijking met waarover het Grondwettelijk Hof in 2004 al heeft gesteld dat dit tot de bevoegdheden van de gewesten behoorde?

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

**Regelgevende bevoegdheid;
Beoordeling aanvragen prijsverhogingen;
Controle- of inspectietaken.**

Bij volgende bedrijfsactiviteiten (enkel de activiteiten worden vermeld die vallen onder de materies die worden overgedragen aan de deelstaten) komt de federale overheid (prijzendienst) tussen vooraleer een prijs kan worden aangepast:

- vervoer van taxi's;
- bejaardenopvang;
- teledistributie;
- waterdistributie en -levering [LNE](#)

De Vlaamse Overheid moet nagaan na voor welke activiteiten zij de prijscontroles wenst te behouden, welke ze wenst af te schaffen en welke ze wenst eventueel (opnieuw) in te voeren (bv de broodprijs).

[MOW]:

- Taxidiensten (waarbij de minister bevoegd voor het vervoer nu al de mogelijkheid heeft om maximumtarieven vast te stellen)
- Diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder (bestaande regelgeving waarbij een minimumtarief wordt vastgesteld)
- Gesubsidieerde diensten voor het vervoer van personen met beperkte mobiliteit (voorontwerp van decreet principieel goedgekeurd door de VR waarbij maximumtarieven worden opgelegd)

Wanneer een onderneming niet tot deze sectoren behoort, kan zij in alle vrijheid - dit wil zeggen zonder enige overheidstussenkomst - de prijzen bepalen.

Wat zijn de taken en functies van de prijzendienst:

- kennisgevingen van prijzen voor huisvesting in nieuwe bejaardentehuizen;
- kennisgeving van de prijs van nieuwe producten/diensten in bejaardentehuizen;
- kennisgeving van de prijs voor bejaardentehuizen: prijsverhoging volgens de indexeringsprocedure;
- kennisgeving van de prijs van een nieuw product bij waterdistributie;
- prijsverhogingsaanvraag van waterdistributie **en -levering (opm LNE)**;
- kennisgeving van de prijs van een nieuw product in teledistributie;
- prijsverhogingsaanvragen van teledistributie;
- prijsverhogingsaanvragen van de dienst taxivervoer.

MOW:

- taxidiensten: prijsverhogingsaanvragen + controle
- Verhuurvoertuigen met bestuurder : controle op de minimumdienstverlening
- gesubsidieerde diensten van personen met beperkte mobiliteit (opstellen minima en maxima voor het instapgeld + kilometerprijs) + controle]

In nauwe samenwerking met de Prijzendienst van de Algemene Directie Regulering en Organisatie van de Markt, is de **Algemene Directie Controle en Bemiddeling** betrokken bij de controle van de toepassing van de prijzenreglementering.

Momenteel heeft de prijzenreglementering nog slechts een residuaire rol in het economische beleid. Economische concurrentie is de regel, met als algemeen principe de vrije prijsvorming.

MOW:

De economische concurrentieregels werden beperkt voor de taxidiensten, diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder en de gesubsidieerde diensten.

Taxidiensten: omwille van het feitelijk openbaar nut van de diensten

Diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder: om een duidelijk onderscheid te maken met de taxidiensten

Gesubsidieerde diensten van personen met beperkte mobiliteit: openbaredienstverplichting]

Toch blijft, naast dit algemene concurrentieprincipe, een prijzencontrole bestaan met als wettelijke basis de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, later gewijzigd en gecoördineerd door de wet van 30 juli 1971, die nog altijd het stelsel van de "normale prijs" vastlegt. Met andere woorden, ook zonder tussenkomst van de federale minister van Economie is het verboden te verkopen aan abnormaal hoge prijzen. De wetgever verleent de federale minister van Economie bovendien het recht om tussen te komen in de prijsbepaling van goederen en diensten. Deze tussenkomsten kunnen met name tot stand worden gebracht door het afsluiten van programmaovereenkomsten, door een stelsel van prijsbepaling of maximummarges, of door een stelsel van verhogingsaanvragen of kennisgeving van prijsverhoging. Dit is het geval in bepaalde sectoren die nog beschouwd worden als monopolistisch of met een grote sociale dimensie en het is vooral om de consument en de zwakkere bevolkingsgroepen te beschermen dat de overheden besluiten om een prijzencontrole in die sectoren te behouden.

Het Europees recht verbiedt de prijzencontrole door de autoriteiten van de verschillende lidstaten niet, maar heeft in bepaalde gevallen wel een zeker aantal verplichtingen opgelegd om de doorzichtigheid van de genomen maatregelen te garanderen en de ondernemingen te garanderen dat hun dossier snel, efficiënt en eerlijk wordt behandeld. Dit is voornamelijk het geval voor de sector van terugbetaalbare geneesmiddelen.

De onderneming die de beslissing van de minister wil betwisten, heeft twee mogelijkheden:

- een aanvraag tot herziening van het ministerieel besluit op basis van nieuwe elementen indienen bij de Prijzendienst;
- een beroep tot nietigverklaring van de beslissing indienen bij de Raad van State, binnen 60 dagen na de mededeling van de beslissing van de minister.

WVG:

Deze inbreng betreft prijzenaspecten rusthuizen.

- Uitvaardigen van regelgeving inzake de te volgen procedure voor de aanmelding van een dagprijs en de verhoging ervan door indexering, en voor de aanvraag van een dagprijsverhoging op basis van gestegen kosten voor de instellingen voor bejaardenzorg, nl. woonzorgcentra (nieuwe benaming voor de rusthuizen), RVT, centra voor kortverblijf, dagverzorgingscentra en de serviceflats;
- de behandeling van de individuele aanvragen dagprijsmelding en dagprijsverhoging voor deze instellingen voor bejaardenzorg;
- controle op de toepassing ervan in de individuele voorzieningen.

Zie ook informatie hierover op website FOD
(http://economie.fgov.be/nl/consument/Gereguleerde_prijzen/Bejaardeninstellingen)

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Dossiers en Inspectie?

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Algemene Directie Regulering en Organisatie van de Markt
Prijzendienst (door MB van 29/11/1995 gewijzigd in “de Algemene Inspectie van de Prijzen en de Mededinging”)
North Gate III
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel
Contactpersoon: de heer Vermeulen (Tel.: 02/277 67 00; mail:
jacques.vermeulen@economie.fgov.be)

http://economie.fgov.be/nl/consument/Gereguleerde_prijzen/

WVG:

Federale Overheidsdienst (FOD) Economie, KMO, Middenstand en Energie
Algemene Directie Regulering en Organisatie van de Markt - Prijzendienst
North Gate III - Koning Albert II-laan 16
1000 BRUSSEL

contactpersonen:

FOD : Robert Geurts, directeur-generaal
Prijzendienst:
Marie-Thérèse Peeters, adviseur-generaal
tel. 02-206 51 62
e-mail: marie-therese.peeters@economie.fgov.be

Prijzen ouderenvoorzieningen (rusthuizen/rvt's, CVK, DVC en serviceflats):
Jacques Vermeulen (N)
Tel. 02-277 67 00
e-mail: jacques.vermeulen@economie.fgov.be

Controle?

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Controle en Bemiddeling
NG III, 3e verdieping
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel

Contactpersoon: directeur-generaal Marc Vanhende (mail:
marc.vanhende@economie.fgov.be)

Algemeen tel.: 02 277 54 84

<http://economie.fgov.be/nl/geschillen/Consumentengeschillen/>

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

-wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen;

De wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen legt het stelsel van de "normale prijs" vast als algemeen principe. Met andere woorden, ook zonder tussenkomst van de minister van Economie is het verboden te verkopen aan abnormale prijzen (abnormaal hoog). Het is aan de rechterlijke macht om zich hierover uit te spreken, rekening houdend met de toestand van de markt, de exploitatiekosten en de marges.

[MOW:

-ministerieel besluit van 11 januari 2002 houdende vaststelling van de maximumprijzen voor het vervoer met taxi's;]

-ministerieel besluit van 20 december 2005 tot vaststelling van de maximumprijzen voor het vervoer van taxi's;

-ministerieel besluit van 12 augustus 2005 houdende bijzondere bepalingen inzake prijzen voor de sector van de instellingen voor bejaardenopvang;

-ministerieel besluit van 20 april 1993 houdende bijzondere bepalingen inzake prijzen (teledistributie en waterdistributie).

[MOW:

Wat houdt het bevoegdheidsvoorbehoud in dat 'de transversale maatregelen zoals de prijsblokkering federaal zullen blijven'?

Betekent dit dat de wet van 22 januari 1945 integraal tot de bevoegdheid van de FOD blijft behoren ? -> in dit geval is er geen sprake van een overdracht op regelgevend vlak: het Arbitragehof heeft in 2004 al duidelijk gesteld hoever de bevoegdheden van de FOD gaan en dat de gewesten wel degelijk de prijzen kunnen regelen in materies die tot hun bevoegdheid behoren.

Of betekent dit dat in de mate dat de wet van 22 januari 1945 verder vertaald wordt in Vlaamse regelgeving voor de diensten waarvoor de gewesten bevoegd zijn, dat dan de federale overheid geen enkele bevoegdheid meer heeft ? -> in dat geval gaat het om een echte bevoegdheidsoverdracht.

Gelet op deze onzekerheid is het wel nodig dat de zin 'de transversale maatregelen zoals de prijsblokkering zullen federaal blijven' verduidelijkt wordt en dat er een juridisch correcte formulering wordt opgenomen in de teksten tot wijziging van de BWHI.]

WVG:

ministerieel besluit van 12 augustus 2005 houdende bijzondere bepalingen inzake prijzen voor de sector van de instellingen voor bejaardenopvang (BS 31/08/2005)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Zie eerder punt 1.

De reglementering m.b.t. de prijzencontrole voor het Vlaamse Gewest dient opnieuw opgesteld te worden.

MOW:

Opstellen regelgeving:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder bevat al een delegatie naar de minister bevoegd voor het vervoer om de maximumtarieven voor de taxidiensten vast te stellen. Zolang de bevoegdheid van de FOD geldt op basis van de wet van 22 januari 1945 komt het dus aan de FOD toe om het maximumplafond te bepalen (maar ook niet meer dan dat), waarna de Vlaamse minister onder dit federale plafond, een Vlaams plafond kan instellen.

Dit taxibesluit is een uitvoeringsbesluit van het Decreet Personenvervoer. Dit decreet maakt enkel de politie bevoegd voor de controle op de voertuigen. Er zouden bijgevolg nog Vlaamse ambtenaren bevoegd moeten worden gemaakt voor de controle.

Gesubsidieerd vervoer van personen met beperkte mobiliteit (vaststellen van de minima en maxima voor het instapgeld en de kilometerprijs): het voorontwerp van decreet is principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het voorontwerp van uitvoeringsbesluit is in opmaak.

Controles:

Uitvoeren van controles op de voertuigen en eventueel op de exploitatiezettel:

- 1° controleren van de prijzen die ingebracht zijn in de taxameter;
- 2° controleren van de prijzen die zijn opgenomen in de contracten van de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder;
- 3° controleren van de prijzen die aangerekend worden door de diensten aangepast vervoer.

Aantal te controleren voertuigen:

Taxi's: 1694

Verhuurvoertuigen met bestuurder: 1500

Nieuwe wetgeving in voorbereiding inzake het vervoer van personen met beperkte mobiliteit
Gesubsidieerd vervoer: 300]

WVG:

a) De bevoegdheid voor de behandeling van de individuele aanvragen voor de aanmelding van een dagprijs en de verhoging ervan door indexering, en voor de aanvraag van een dagprijsverhoging op basis van gestegen kosten voor de ouderenvoorzieningen en het toezicht op de toepassing ervan komen ook over naar Vlaanderen. Momenteel beschikt Vlaanderen reeds in het kader van het ouderenzorgbeleid over de bevoegdheid om te bepalen welke elementen verplicht deel moeten uitmaken van de dagprijs voor deze voorzieningen en

vaardigt de Vlaamse overheid reeds erkenningsvoorwaarden uit inzake de financiële afhandeling van een verblijf in een ouderenvoorziening (Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 en de bijhorende uitvoeringsbesluiten en ministeriële besluiten). Deze overheveling moet het mogelijk maken om een coherent Vlaams beleid te voeren inzake een correcte financiële afhandeling van het verblijf in een dergelijke voorziening en een beheersing van de dagprijzen en de componenten ervan zoals die aan de gebruikers ervan aangerekend worden. Dit kadert tevens in het decreet Sociale Bescherming dat er op termijn naar streeft om een maximumfactuur in te voeren voor de aan de bewoner aangerekende kostprijs van een verblijf in een woonzorgcentrum.

b) Dit blijft een gedeelde bevoegdheid: binnen het Vlaams niveau zullen de departementen WVG (Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid) en EWI elk gedeeltelijk bevoegd zijn voor deze materie, wat een afstemming van de werkzaamheden van beide entiteiten op dit vlak zal vergen. Zo zouden het departement WVG en de betrokken agentschappen bv. over statistische gegevens inzake de gemiddelde dagprijzen in de voorzieningen moeten kunnen beschikken in het kader van beleidsvoorbereiding, uitvoering en evaluatie, en zouden ook de werkzaamheden van beide inspecties (zorg en prijscontrole) op elkaar moeten afgestemd worden.

c) De teksten van het akkoord zijn op dit vlak niet echt duidelijk: volgens p. 41 van het akkoord is het enkel de prijscontrole op de hotelaspecten van de rusthuizen die wordt overgeheveld (en niet dus de controle op de dagprijzen in SFG, CVK en DVC), terwijl volgens pagina 34 (luik gezondheidzorg en hulp aan personen) de volledige bevoegdheid (inclusief de prijsbepaling) wordt overgeheveld voor rusthuizen, RVT, DVC/CDV, en CVK. De volledige bevoegdheid inzake SFG (vergunning, programmatie, erkenning en erkenningsnormen) zit reeds op Vlaams niveau, uitgezonderd evenwel de prijscontrole die nog federaal zit.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Personeelskosten, huisvesting en kantooormateriaal.

WVG: → Globaal op te vragen door departement EWI

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Huisvesting en kantooormaterieel.

WVG: → Globaal op te vragen door departement EWI

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

WVG: Globaal op te vragen door departement EWI

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Zie punt 2.

MOW:

Controle

Personeel: 3 personen voor 3.500 voertuigen

Huisvesting: voornamelijk wegcontroles

Kantoomateriaal: vooral mobiel materiaal

Controlevoertuig: 1

WVG: Globaal op te vragen door departement EWI

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

WVG: Globaal op te vragen door departement EWI

2 voltijdse personeelsleden voor wat het Vlaamse Gewest betreft. En de regionale economische inspectie (Algemene Directie Controle en Bemiddeling?) die naast hun taken ook de prijzencontrole uitvoert.

MOW:

Personeel: 3 personen voor 3.500 voertuigen (50 voertuigen X 300 dagen)

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

?

WVG: Globaal op te vragen door departement EWI

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

LNE:

Voorlopig **het budget** (kosten) voor 2 personeelsleden met de daarbij horende kosten voor kantoomateriaal en huisvesting.

Voor het opstellen van de nieuwe reglementering kunnen er tijdelijk extra personeelsleden nodig zijn. **In elk geval zal juridische ondersteuning (intern of extern) moeten worden voorzien.**

Inspectie: Transversaal (voor andere entiteiten ook buiten bevoegdheid Economie) of per bevoegdheidsdomein.

WVG: Globaal op te vragen door departement EWI

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Departement EWI (afdeling ondernemen en innoveren) of Agentschap Ondernemen (afdeling Inspectie).

Opsplitsing per bevoegdheidsdomein is minder aangewezen omdat het toch een economische materie betreft (zie punt A.1).

LV:

Gelet op de specificiteit van de prijzen van landbouw-, zeevisserij- en aquacultuurproducten, acht het beleidsdomein LV het nuttig om deze bevoegdheid toegewezen te krijgen. Deze sector wordt immers met bepaalde nadelen geconfronteerd (grote prijsvolatiliteit, weersomstandigheden die de opbrengst zwaar kunnen beïnvloeden, contractuele landbouw,...). Door deze specificiteit is het aangewezen dat het beleidsdomein LV een beleid kan voeren dat de landbouwers, rederijen en aquacultuurproducenten toelaat een eerlijk prijs voor hun product te krijgen.

MOW:

Departement Mobiliteit en Openbare Werken – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid

Nieuw te creëren basisallocatie

WVG: Globaal op te vragen door departement EWI

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

????

MOW:

Een adjunct van de directeur staat gedeeltelijk in voor de beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende opdrachten inzake de taxidiensten

WVG: □ Globaal op te vragen door departement EWI

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Veel van de prijzencontroles zijn de voorbije jaren afgeschaft. Die controle werd/wordt uitgevoerd door de Algemene Inspectie van de Prijzen en de Mededinging van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

Bij de overdracht is het volgende aan de orde: de Vlaamse overheid wordt bevoegd om de prijzen te controleren in materies onder haar bevoegdheid. Dit impliceert dat er verschillende mogelijkheden zijn:

- federale controles die nu bestaan worden overgedragen, uitgezonderd controles in materies die federale bevoegdheid zijn. De VO moet nagaan na welke controles zij daarvan wenst te behouden, welke ze wenst af te schaffen en welke ze wenst eventueel (opnieuw) in te voeren (bv de broodprijs).
- De controles in materies die onder de bevoegdheid van de deelstaten vallen en nu niet federaal worden gecontroleerd, moeten ingevoerd worden (indien de deelstaat deze materie aan controle wenst te onderwerpen).
- Het is aangewezen om bovenstaande gevallen in één keer te regelen in een gecombineerd ophef-, oprichtings-, en ontwerpdecreet.
- De vraag stelt zich of elk beleidsdomein eigen controles doet, dan wel er (ook) een transversale dienst komt, bv bij AO, Inspectie Economie. Volgens de Gids van de Vlaamse overheid voert deze nu alleen controles uit die binnen het domein van AO vallen. Quid met prijzen die betrekking hebben op andere domeinen als OV, LNE, WSE, LV,...? Sommige zijn niet uitdrukkelijk vernoemd, bv Landbouw, maar kunnen volgens de geest van de nota zeker in aanmerking komen.

MOW:

Deze materie is een specifieke mobiliteitsmaterie en geen algemene prijsreguleringspolitiek.

De Vlaamse Regering heeft de bevoegdheid al langer om de maximumprijzen voor taxidiensten vast te stellen en heeft deze bevoegdheid al gedelegeerd naar de minister bevoegd voor het vervoer (besluit van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder).

Het voorontwerp van uitvoeringsbesluit voor de diensten aangepast vervoer delegeert eveneens de bevoegdheid om de maximumprijzen per kilometer en het instapgeld vast te stellen naar de minister bevoegd voor het vervoer.

Om correct regulerend op te treden op het vlak van vervoer is er een inhoudelijke kennis nodig van de mobiliteitsproblematiek. De conflicten met de FOD zijn precies veroorzaakt

omdat men geen rekening hield met het feit dat prijzen een inhoudelijk instrument zijn om de mobiliteit te sturen.

F. Contactpersoon

Naam: Bernard De Potter
Graad: administrateur-generaal
Entiteit: Agentschap Ondernemerschap
Tel.: 02/553 37 00
e-mail: bernard.depotter@agentschapondernemen.be

MOW:

Eric Sempels, adjunct van de directeur, Dep MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid

Ellen Vercaigne, adjunct van de directeur, Dep MOW, Juridische Dienstverlening

WVG:

Naam: Eddy Mettepenningen

Graad: adjunct van de directeur

Entiteit: Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid – afdeling Residentiële en Gespecialiseerde Zorg – Team Ouderenzorg

Tel:02/ 553 33 98

e-mail: eddy.mettepenningen@wvg.vlaanderen.be

Fiche 66. Handelshuur

Uittreksel akkoord: p. 44:

“Handelshuur, woninghuur en pacht : Naar de Gewesten”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: *regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Beperkte workload, alleen een zeldzame wetgevende bevoegdheid.
Geen subsidiedossiers of andere echte klantendossiers.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: *RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...*
Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

De handelshuurwet van 30 april 1951, zoals gewijzigd.
(BW, Boek III, titel VII, Hoofdstuk II bis, sectie 2)

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[*Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.*]

Waarschijnlijk alleen beperkt deel van een geheel.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Geen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Geen.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Waarschijnlijk alleen beperkt deel van een geheel aan personeelskredieten, momenteel is wegens personeelsgebrek niemand echt met die materie bezig. Vragenstellers worden doorverwezen naar huurdersbond of notaris.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Kan bij dienst ruimtelijke economie van het Agentschap Ondernemen maar gezien de afwezigheid van klantendossiers ook bij departement EWI.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam: Bernard De potter
Graad: administrateur-generaal
Entiteit: agentschap Ondernemen
Tel: 02 553 37 00
e-mail: bernard.depotter@agentschapondernemen.be

Fiche 67. Woninghuur

Uittreksel akkoord: p. 44:

"Handelshuur, woninghuur en pacht : Naar de Gewesten"

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: *regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Enkel regelgevende bevoegdheid

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: *RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...*

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

FOD Justitie, DG Wetgeving (DG WL), Dhr.J.C. Boulet

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

3.1 Wetsartikels woninghuur:

Burgerlijk wetboek: Boek III, Titel VIII Huur, Hoofdstuk II Huur van goederen:

- **Afdeling I** Algemene bepalingen betreffende de huur van onroerende goederen = **gemeen huurrecht voor wat de onroerende huur betreft** (artikelen 1708 tot en met 1762bis);
- **Afdeling II** Regels betreffende de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats van de huurder in het bijzonder = **bijzondere bepalingen met betrekking de huishuur** (hoofdverblijfplaats), dat normaal wordt beoogd wanneer men over de 'huurwet' spreekt. Die bepalingen zijn ingevoegd in het Burgerlijk Wetboek met de wet van 20 februari 1991, waarbij een nieuwe afdeling is toegevoegd in het Burgerlijk Wetboek (dit verklaart ook de verschillende nummering).

De gemeenrechtelijke bepalingen inzake de huur van onroerende goederen gelden voor alle huurovereenkomsten (ook voor de huishuur). Veel van die bepalingen zijn niet van dwingend recht zodat er van afgeweken kan worden. Deze bepalingen regelen de verhuring van garages, bergingen en kamers of woningen die niet als hoofdverblijfplaats dienen (vb. studentenkamer en tweede verblijven).

De private woninghuurwetgeving (= bijzondere bepalingen met betrekking de huishuur - hoofdverblijfplaats) biedt de rechthebbenden extra bescherming in vergelijking met het gemeen huurrecht doch beperkt de huishuur = waar er een hoofdverblijfplaats is ingericht.

Het gemeen huurrecht inzake de huur van diensten en roerende goederen blijft zeker een federale bevoegdheid, maar welk deel er wordt overgeheveld inzake de huur van onroerende

goederen is geenszins duidelijk aangezien er interpretatieverschillen kunnen zijn. De bevoegdheidsoverdracht betreft zeker de bijzondere bepalingen inzake huishuur (afdeling II), doch eventueel ook de bepalingen onder voornoemde afdeling I (algemene bepalingen) en die mogelijks kunnen ressorteren onder het Vlaamse (woon)beleid (vb. verhuring studentenwoningen, tweede verblijven).

Bemerkingen: de formulering en de inhoud van de bevoegdheidsoverdracht bepaalt de draagwijdte van de overgehevelde bepalingen.

Afhankelijk van die formulering en inhoud zal er, al dan niet, kunnen afgeweken worden van de inhoud van het gemeen huurrecht inzake onroerende huur voor wat de private woninghuurwetgeving van het Vlaamse Gewest betreft.

Ofwel beperkt de overdracht zich tot de specifieke bepalingen m.b.t. de private woninghuurwetgeving op zich, waarbij het gemeen huurrecht blijft gelden (loutere detailregelingen), ofwel is er de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel waarbij de regionale overheden een eigen invulling kunnen geven aan deze bepalingen zonder daarbij beperkt te worden door het gemeen huurrecht (integrale bevoegdheidsoverdracht). Enkel bij de integrale bevoegdheidsoverdracht is een geïntegreerd en coherent woonbeleid mogelijk. Het is dus van belang op welke wijze en met welke bewoordingen de overdracht vorm wordt geven.

3.2 KB's ter uitvoering van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, Boek III, Titel VIII Huur, Hoofdstuk II, Afdeling II:

- KB van 8 juli 1997 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan ten minste voldaan moet zijn wil een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats in overeenstemming zijn met de elementaire vereisten inzake veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid (B.S. 21. 08. 97);
- KB van 4 mei 2007 genomen in uitvoering van artikel 10, § 1, laatste lid, van boek III, titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek (B.S. 21.05.07);
- KB van 4 mei 2007 genomen in uitvoering van artikel 11*bis* van boek III, titel VIII, hoofdstuk II, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek (B.S. 21.05.07 – ERRATA B.S. 31.05.07 et 16.02.10).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

De bevoegdheidsoverdracht vormt een belangrijke uitbreiding van de bevoegdheid Wonen op regionaal vlak, met een toevoeging van de regelgeving inzake de private huurovereenkomsten aan het beleidsveld Wonen. Het beleidsveld Wonen was tot op heden voornamelijk gericht op de sociale huursector. Door de uitbreiding van de bevoegdheid inzake de private huurwetgeving verwerft de Vlaamse overheid meer beleidsruimte om op te treden op de private huurmarkt.

Hierdoor zal voor het Vlaamse Gewest voor het beleidsveld Wonen een homogener, globaler en coherenter beleid mogelijk worden.

Het belang van de Vlaamse bevoegdheid inzake Wonen zal hierdoor veel zwaarder wegen binnen het Vlaamse beleid.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatskredieten.]

Momenteel is enkel gekend : het actuele budget bij de FOD Justitie voor de jaarlijkse publicatie van "de woninghuurwet", 10.000 ex NL , 7.000 euro (incl. BTW).

Hiernaast is het onduidelijk in welke mate de staatshervorming een impact heeft op de eerstelijnsbijstand voor particulieren die met vragen zitten over de Woninghuurwet. Actueel is er de federale betoelaging door de FOD Justitie voor de eerstelijnsbijstand , georganiseerd door de "Commissies voor juridische bijstand", meestal gelokaliseerd binnen de Justitiehuizen.

Informatie betreffende zowel de omvang van de betoelaging, als de omvang van de verstrekte dienstverlening, is momenteel niet ter beschikking. Het betreft eerstelijnsbijstand die verstrekt wordt o.m. in het kader van de woninghuurwet, maar is ook ruimer. Het is eveneens onduidelijk in welke mate deze dienstverlening door de staatshervorming beïnvloed zal worden, of deze door de Vlaamse overheid op een andere wijze zal georganiseerd worden en welk beleidsdomein hiervoor zal instaan.

Zie ook fiche 64 Justitiehuizen .

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

NVT

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

NVT

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Beleidsvoorbereiding : 0 VTE (taken opgenomen door kabinet of extern uitbesteed)

Juridische ondersteuning : 1 VTE (Franstalig)

FOD Justitie, DG Wetgeving, Fundamentele Rechten en Vrijheden, Dienst Burgerlijk Vermogensrecht (3VTE op deze dienst)
Helpdesk en publicaties : verspreid over diensten van de FOD Justitie en de Justitiehuisen : raming 1VTE

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatskredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Niet bekend

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatskredieten en huisvesting van het personeel]

- 1 Beleidsvoorbereiding en opvolging:
2VTE Beleidsmedewerker : coördinatie, beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie, aansturing van wetenschappelijk onderzoek, overleg stakeholders, opvolging
- 2 Regelgeving :
2VTE juristen :
1 beleidsjurist : opvolging materie, samenhang en coherentie bestaande Vlaamse regelgeving, juridische interpretaties, geschillen, ad hoc dossiers
1 beleidsjurist voor opmaak Vlaams huurdecreet en bijbehorende uitvoeringsbesluiten
- 3 Helpdesk (1^e lijn) infovragen:
-2 VTE centraal (afdeling Woonbeleid) : organisatie van helpdesk en doorverwijzingsfunctie voor infovragen van particulieren (Justitiehuisen, balies, e.a.), zowel 1^e als 2^e lijn.
- 2 tot 4 VTE in de buitendiensten van Wonen-Vlaanderen voor de 1^e lijn ondersteuning, afhankelijk van de concrete invulling hiervan bij de bevoegdheidsoverdracht.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Afdeling Woonbeleid, gesitueerd binnen het Agentschap Wonen-Vlaanderen (sinds januari 2012)

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Momenteel in transitie

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

F. Contactpersoon

Naam: Lize Haagdorens
Graad: Adj. Directeur, beleidsmedewerker
Entiteit: Afdeling Woonbeleid, Agentschap Wonen-Vlaanderen
Tel: 02/553.62.57
e-mail: lize.haagdorens@rwo.vlaanderen.be

Fiche 68. Pacht

Uittreksel akkoord: p. 44:

"Handelshuur, woninghuur en pacht : Naar de Gewesten"

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[*bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Momenteel behoren de bepalingen inzake pachtwetgeving en veepacht tot de residuaire bevoegdheden van de federale overheid, en worden deze op administratief niveau uitgeoefend door de FOD Justitie.

De pachtwet vertrouwt een aantal opdrachten toe aan de overheid. Bij samenwerkingsakkoord van 27 oktober 2006 hebben de federale Staat en de gewesten gesteld dat alhoewel de Pachtwet een federale bevoegdheid is, de opdrachten die in de pachtwet aan de overheid worden toebedeeld (zie de artikelen 10, 26 en 28 Pachtwet) een bevoegdheid van de gewesten is. De ratio legis hiervan is dat de expertise inzake de opdrachten die de pachtwet aan de overheid toevertrouwt sinds de regionalisering in 2001 van het gros van het landbouwbeleid binnen de gewesten zit.

Wat de vaststelling van de maximale rentabiliteitsoppervlakte (artikel 12.7 Pachtwet) en de uitvoering van de Wet tot beperking van de Pachtprizen betreft, heeft voornoemd samenwerkingsakkoord eveneens uitdrukkelijk gesteld dat elk gewest daarvoor het nodige doet.

Wat het Vlaams Gewest betreft, zijn deze opdrachten opgenomen door het departement Landbouw en Visserij, gelet op de aanwezige expertise. Ze worden binnen het departement Landbouw en Visserij uitgevoerd door:

- voor wat betreft het geven van de adviezen zoals bedoeld in de artikelen 10, 26 en 28 van de pachtwet, de ingenieurs in buitendienst van ADLO;
- voor wat betreft de opdrachten in het kader van de vaststelling van de maximale rentabiliteitsoppervlakten en in het kader van de wet tot beperking van de pachtprizen, de dienst Juridische Beleidsondersteuning van de Afdeling Organisatie en Strategisch Beleid..

Voor wat betreft de veepacht (artt. 1800-1831 BW) wordt de aandacht gevestigd op het feit dat de veepacht in de praktijk niet voorkomt in het Vlaamse Gewest, alhoewel deze regeling wel wordt vermeld in een aantal wetten of decreten.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Zie punt 1

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

De wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen, gewijzigd bij de wetten van 12 juni 1975, 23 november 1978, 19 juli 1979, 10 maart 1983, 7 november 1988, 13 mei 1999 en 3 mei 2003 bestaat uit vier artikelen:

- Artikel I omvat de eigenlijke pachtwetgeving en omvat 58 artikelen, die worden ingevoegd in het Burgerlijk Wetboek als afdeling 3 van het boek III, titel VIII hoofdstuk II van het Burgerlijk Wetboek met als opschrift : “Regels betreffende de pacht in het bijzonder”;
- Artikel II omvat enerzijds de wijziging van een aantal artikelen van de eerste afdeling van het boek III, titel VIII hoofdstuk II van het Burgerlijk Wetboek met als opschrift : “Regels die aan de huur van huizen en aan die van landeigendommen gemeen zijn” en anderzijds de opheffing van de wet van 7 mei 1929 op de verhuring van landeigendommen van de Staat, de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen;
- Artikel III omvat de wet tot beperking van de pachtprizen in vervanging van de vroegere wet van 26 juli 1952 en omvat 7 artikelen die niet worden opgenomen in de eigenlijke pachtwet en in het Burgerlijk Wetboek omdat het een tijdelijke uitzonderingswetgeving betreft;
- Artikel IV omvat overgangsbepalingen.

Deze wet omvat niet de veepacht die opgenomen is in het Burgerlijk Wetboek, Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk IV.

Daarnaast dient ook het samenwerkingsakkoord van 27 oktober 2006 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de uitoefening van de geregionaliseerde bevoegdheden op het gebied van landbouw en visserij, wat betreft de uitoefening van de bevoegdheden op het gebied van de pachtwetgeving, vermeld te worden, waarbij in het samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 een artikel 44bis onder hoofdstuk 17bis over de pachtwetgeving ingevoegd wordt.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Gelet op het feit dat een deel van het pachtbeleid nu reeds uitgevoerd wordt door het departement LV, is de feitelijke impact klein. (zie punt A.1. en A.2.)

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Deze aspecten dienen nader onderzocht te worden. Vermoed wordt dat het federale beleid omtrent de pacht momenteel nauwelijks nog inhoudelijk opgevolgd wordt door de federale overheid. Het beleidsdomein LV rekent er dan ook niet op dat dat de behoeften op het vlak van mensen, middelen vanuit het federale niveau ingevuld zullen worden bij de regionalisering.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Gelet op de toelichting onder punt 1: vermoedelijk geen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Onduidelijk: geen?

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Zie punt 1.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Zie punt B.1.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Zie punt B.1.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Aangezien de reeds opgenomen bevoegdheden inzake pacht momenteel uitgevoerd worden binnen het departement Landbouw en Visserij, lijkt het logisch om deze praktijk verder te zetten en ook de opdrachten die nog overgedragen moeten worden aan het departement LV toe te kennen.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?..]

Gelet op de beperkte invulling die de federale overheid momenteel nog geeft aan deze materie zijn er momenteel geen contacten met de federale overheid om deze overdracht over te nemen.

Er dient nog bekeken te worden in welke mate de nood bestaat een samenwerkingsakkoord te sluiten met de andere gewesten nog deze integrale overdracht.

F. Contactpersoon

Naam: Evi Vervueren
Graad: Jurist - beleidsmedewerker
Entiteit: Dep LV, AOSB
Tel: 02/552 77 15
e-mail: evi.vervueren@lv.vlaanderen.be

Fiche 69. Onteigeningen

Uittreksel akkoord: p. 44:

“Onteigeningen: Overdracht naar de Gewesten van de onteigeningsprocedure, behalve voor de onteigeningen die door de federale overheid of de rechtspersonen die van haar afhangen gebeuren, en die aan de federale procedure onderworpen blijven

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: *regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Regelgevende bevoegdheid.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: *RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...*

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

Is niet volledig duidelijk omdat hier geen initiatieven werden genomen. Tijdens overleg met de Fod Financiën/ Patrimoniumbeheer is gezegd dat deze opdracht aan Justitie werd overgedragen, gelet op de nauwe verwevenheid met deze. De situatie is jaren stabiel gebleven.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[*Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat*]

1. Grondwet art.16
2. Bijzondere Wet tot Hervorming van de Instellingen van 8 augustus 1980, art.79
3. Wet van 17 april 1835 op de onteigening ten algemenen nutte, gewijzigd bij onder andere wet van 9 september 1907 betreffende rechtspleging en de vergoeding voor schattingen en de wet van 6 april 2000 betreffende de interesten op het terug te betalen gedeelte van de onteigeningsvergoeding.
4. Wet van 27 mei 1870 houdende de vereenvoudiging van de administratieve vormvereisten inzake onteigening ten algemenen nutte
5. Wet van 10 mei 1926 tot instelling van een rechtspleging bij dringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte
6. Wet van 26 juli 1962 betreffende de onteigeningen ten algemenen nutte en de concessies voor de bouw van autosnelwegen
7. Wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte.

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Op deze wijze kan Vlaanderen zelf de noodzakelijke wijzigingen in de wetgeving doorvoeren. Door een wijziging van deze wetgeving kunnen de noodzakelijke overheidsinvesteringen versneld worden. Het evenwicht tussen het individueel en het algemeen belang zal hierin zeer delicaat zijn.

Ten aanzien van Landbouw en Visserij situeert de impact zich hier op het vlak van onteigeningen ten nadele of ten voordele van landbouwbedrijven. Dat zal veelal in agrarisch gebied zijn, maar doch niet altijd. Er dient immers vastgesteld te worden dat bij de realisatie van investeringsprojecten het vaak de landbouwer is die zal onteigend worden.

Het beleidsdomein acht het nuttig om na de regionalisering:

- 1) betrokken te worden bij aanpassing van de onteigeningsprocedure, in het bijzonder voor wat betreft het vaststellen van de vergoedingsmethodiek. Bovendien heeft het beleidsdomein LV de kennis en de methodiek in huis om de gebruikswaarde van het landbouwgebruik geautomatiseerd te berekenen.
- 2) de garantie te krijgen dat onteigende landbouwers over voldoende mogelijkheden beschikken om hun rechten te laten gelden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Geen

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Geen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Deze wetgeving geeft aanleiding tot rechtszaken tussen de onteigende en de onteigenaars. Dit is echter een indirect gevolg. Deze worden door de onteigende overheden behandeld.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

In het akkoord worden geen bedragen vernoemd. Voorlopig kan de taak binnen de afdeling Financieel Management opgevangen worden.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Geen.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Geen.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

Er zou minimum een halftijdse VTE moeten vrijgemaakt worden binnen de bestaande afdeling Financieel Management.

Apparaatkredieten: Het was de bedoeling van de Task Force Versnellen van investeringsprojecten om juridische expertise in te huren. Deze taak zal moeten overgenomen worden. Dit zal gebeuren binnen de bestaande werkingmiddelen van het departement Financiën en Begroting.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Zou moeten voorzien worden binnen de bestaande afdeling Financieel Management, in overleg met de andere beleidsdomeinen die over onteigeningsbevoegdheid beschikken.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Zie 1.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht?]

Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...

Een eerste overleg met de Fod Financiën heeft aangetoond dat zij niet de correcte gesprekspartner zijn. Overleg met Justitie zal nodig zijn.

Er is momenteel geen draaiboek opgesteld binnen het departement Financiën en Begroting.

F. Contactpersoon

Naam: Luc Keereman

Graad: A2 afdelingshoofd

Entiteit: Departement Financiën en Begroting

Tel: 02/553 54 34

e-mail: luc.keereman@fb.vlaanderen.be

Fiche 70. Aankoopcomités

Uittreksel akkoord: pag.44

“Aankoopcomités: Naar de Gewesten”

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

De aankoopcomités zijn bevoegd om op verzoek van *iedere openbare macht of instelling die gemachtigd is te onteigenen ten algemene nutte*, alle bevoegdheden uit te oefenen met een onroerend karakter die zij op zich nemen in naam en voor rekening van de Staat krachtens de wetten en ter uitvoering ervan genomen besluiten.

Het enige criterium om krachtens de wetgeving opdrachten te kunnen aanvaarden is de onteigeningsmacht van het organisme met rechtspersoonlijkheid.

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

- a. *De verkoop uit de hand, de openbare verkoop en de ruiling van onroerende goederen ten verzoeken van de federale, regionale en lokale overheden, de instellingen die van de gemeenschappen en gewesten afhangen, de autonome overheidsbedrijven, de onteigeningsgerechtigde ondergeschikte besturen en de sociale bouwmaatschappijen.*

Dit proces precies houdt in :

- * analyse van de opdracht en terreinverkenning
- * schatting van de waarde
- * het opmaken van schattingsverslagen
- * het opmaken van plaatsbeschrijvingen (indien nodig)
- * het verzamelen en verwerken van de informatie over personen en goederen
- * het voeren van onderhandelingen
- * de voorbereiding en de ondertekening van de authentieke akte
- * de nazorg van de akte
- * de organisatie van de openbare verkoop
- * het beheer van onroerende goederen

- b. *De aankoop van onroerende goederen ten verzoeken van de federale, regionale en lokale overheden, de instellingen die van de gemeenschappen en gewesten afhangen, de autonome overheidsbedrijven, de onteigeningsgerechtigde, ondergeschikte besturen en de sociale bouwmaatschappijen.*

Dit proces houdt in :

- * analyse van de opdracht en terreinverkenning
- * schatting van de waarde
- * het opmaken van schattingsverslagen
- * het opmaken van plaatsbeschrijvingen (indien nodig)
- * het verzamelen en verwerken van de informatie over personen en goederen
- * het voeren van onderhandelingen
- * de voorbereiding en de ondertekening van de authentieke akte
- * de nazorg van de akte
- * bij verwerving voor de Staat: de prijzen rechtstreeks betaalbaar stellen; bij verwerving voor andere opdrachtgevers: betalingsvoorstellen opstellen

c. *De minnelijke onteigening ten algemene nutte van onroerende goederen ten verzoeken van federale, regionale en lokale overheden, de instellingen die van de gemeenschappen en gewesten afhangen, de autonome overheidsbedrijven, de onteigeningsgerechtigde ondergeschikte besturen en de sociale bouwmaatschappijen.*

Dit proces houdt in :

- * analyse van de opdracht en terreinverkenning
- * schatting van de waarde
- * het opmaken van schattingsverslagen
- * het opmaken van plaatsbeschrijvingen
- * het vaststellen van de wederbeleggingsvergoeding(en)
- * het verzamelen en verwerken van de informatie over personen en goederen
- * het voeren van onderhandelingen
- * de voorbereiding en de ondertekening van de authentieke akte
- * de nazorg van de akte
- * bij verwerving door de Staat: de prijzen en vergoedingen rechtstreeks betaalbaar stellen; bij verwerving voor andere opdrachtgevers: betalingsvoorstellen opstellen

d. *Het toestaan en/of vestigen van zakelijke rechten (erfdienstbaarheden, erfpacht, opstal...), het opmaken van huurcontracten, concessies met betrekking tot onroerende goederen ten verzoeken van federale, regionale en lokale overheden, de instellingen die van de gemeenschappen en gewesten afhangen, de autonome overheidsbedrijven, de onteigeningsgerechtigde ondergeschikte besturen en de sociale bouwmaatschappijen.*

Dit proces houdt in :

- * analyse van de opdracht en terreinverkenning
- * schatting van de waarde
- * het opmaken van schattingsverslagen
- * het opmaken van plaatsbeschrijvingen (indien nodig)
- * het verzamelen en verwerken van de informatie over personen en goederen
- * het voeren van onderhandelingen
- * de voorbereiding en de ondertekening van de authentieke akte
- * de nazorg van de akte

* het opmaken van het vereffeningvoorstel.

- e. *Het opmaken van neerleggingsakten, volmachten, kwijtingen,... ten verzoeken van federale, regionale en lokale overheden, de instellingen die van de gemeenschappen en gewesten afhangen, de autonome overheidsbedrijven, de onteigeningsgerechtigde ondergeschikte besturen en de sociale bouwmaatschappijen.*

Dit proces houdt in :

- * de voorbereiding en de ondertekening van de authentieke akte
- * de nazorg van de akte.

- f. *Het verlijden van kredietakten waarbij aan particulieren een lening wordt verstrekt door de VMSW en/of de sociale bouwmaatschappijen, het al bij de verkoop van sociale koopwoningen aan deze particulieren (dit is het louter optreden als instrumenterende derde)*

Dit proces houdt in :

- * de voorbereiding en de ondertekening van de authentieke akte;
- * het opmaken van de inschrijvingsborderellen en de grosse van de akte.

- g. *Het voorbereiden en opvolgen van gerechtelijke onteigeningen.*

Dit proces loopt grotendeels gelijk aan het proces minnelijke onteigeningen met daaraan toegevoegd :

- * overleg met advocaten
- * opvolging van gerechtelijke dossiers

Bronnen

1. “De benadering door het aankoopcomité bij verwerving in der minne van onroerende goederen door de overheid”, door Jan Moerkerke, Directeur FOD Financiën – Aankoopcomité, in *“Onteigeningen, de voorafgaande fase”*, uitg. Intersentia, editie 2006, pag. 79-111.
2. “De onderhandeling met de overheid en de minnelijke onteigening”, door Jan Ghysels, advocaat, in *“Onteigeningen, de voorafgaande fase”*, uitg. Intersentia, editie 2006, pag. 113-157.

-----

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

De FOD Financiën, Algemene Administratie van de Patrimoniumdiensten, Aankoopcomités

Contactpersoon: de heer André De Bruyne, dd. administrateur-generaal

Telefoon: 0257/62 713

Fax:

Mail: Andre.fag.debruyne@minfin.fed.be

-----

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid ?

Kernregelgeving

- Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten
- Gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit
- Koninklijk besluit van 3 november 1960 betreffende de comités tot aankoop van onroerende goederen voor rekening van de staat, van de staatsinstellingen en van de instellingen waarin de staat een overwegend belang heeft (B.S., 18 november 1960)

Relevante gerelateerde regelgeving

- Wet van 17 april 1835 op de onteigening ten algemenen nutte
- Wet van 28 mei 1870 houdende vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten inzake onteigening ten algemenen nutte
- Wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de onteigeningen ten algemenen nutte

- Wet van 18/12/1986 houdende bevoegdverklaring van de administratie van de belasting van de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de Gemeenschaps- en Gewestinstellingen (B.S., 24 februari 1987)
- Wet van 22 juli 1970 of de ruilverklaring van landeigendommen uit kracht van wet
- Wet van 22 november 1989 houdende fiscale bepalingen
- Wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie
- Hypotheekwet van 22 december 1851
- Programmawet van 6 juli 1989 (B.S., 8 juli 1989)
- Programmawet van 20 juli 2006
- Koninklijk Besluit van 25 februari 2007 houdende invoering van een elektrisch systeem van notificaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën en sommige ministeriële officieren, openbare ambtenaren en andere personen
- Koninklijk Besluit van 3 december 2009 houdende regeling van de operationele diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën
- Koninklijk Besluit van 27 april 2007 houdende diverse bepalingen tot uitvoering van het Koninklijk besluit van 4 augustus 2004 betreffende de loopbaan van niveau A van het rijkspersoneel en houdende sommige wijzigingen met betrekking tot de loopbaan in de niveaus B, C en D bij de Federale Overheidsdienst Financiën en bij de Pensioendienst voor de Overheidssector
- Wet van 18 juli 1959 tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten
- Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten van 30 november 1939
- Nationale huisvestigingscode
- Koninklijk Besluit van 22 december 2000 tot vaststelling van de regels waarbij ambtenaren van de fiscale administraties ter beschikking worden gesteld van de Centrale Dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële uitoefening van haar taken
- Koninklijk Besluit van 18 april 1967 betreffende de gezondmaking van de steenkolenvestigingen
- Koninklijk Besluit van 23 januari 2007 tot vaststelling van de regels waarbij ambtenaren van de fiscale administraties ter beschikking worden gesteld van de federale politie teneinde deze bij te staan in de strijd tegen de georganiseerde economische en financiële criminaliteit

- Wet van 24 juli 1969 betreffende de financiering van de aankoop van terreinen door de Vrije Universiteit van Brussel en door de Katholieke Universiteit van Leuven
- Wet van 17 maart 1997 betreffende financiering van HST-project
- Wet van 3 augustus 1962 betreffende de vervreemding en de verhuring van onroerende goederen van de Staat
- Wet van 1 april 1971 houdende oprichting van een regie der gebouwen
- Wet van 26 maart 2003 houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagname en Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde verhogingssancties
- Wet van 31 mei 1923 betreffende de vervreemding van onroerende domeingoederen
- Burgerlijk Wetboek

Protocollen

- Protocol afgesloten op 5 maart 1986 tussen de federale Regering en de Vlaamse Executieve, de Franse Gemeenschapsexecutieve, de Waalse Gewestexecutieve en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, betreffende de bevoegdheid van de comités tot aankoop van onroerende goederen en van de kantoren der domeinen van de Staat (Belgisch Staatsblad 14 juni 1985 nummer 9051)

Voorafgaande beslissingen en aanschrijvingen

- Aanschrijving n° 21 de dato 23 juli 1998 met betrekking tot de bevoegdheid tot het verlijden van authentieke akten van de naamloze vennootschap van publiek recht A.S.T.R.I.D.
- Aanschrijving n° 4 de dato 1 maart 2010 met betrekking tot het aanbieden van akten op een gedematerialiseerde wijze
- Voorafgaande beslissing n° 2010.047 van 30 maart 2010 (ruling mbt autonome gemeentebedrijven)
- Aanschrijving n° 97/012 van 12 november 1997 (bevoegdheid mbt verlijden van akten van inbreng van onroerende goederen door de naamloze vennootschap van publiek recht HST-fin)
- Beslissing n° E.T. 22891 de dato 2 september 1976 met betrekking tot onteigeningen

- Aanschrijvingen mbt het verlijden van authentieke akten van de NV Vlaamse Havens en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel

-----

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten ?

- a) Vergeleken met de bevoegdheid van de dienst vastgoedakten zijn de **taken** van de federale aankoopcomités **veel uitgebreider**. Buiten de voorbereiding en de ondertekening van akten behoren volgende taken tot hun bevoegdheid:

- het bepalen van de schatting van onroerende goederen;
- het voeren van onderhandelingen;
- het opvolgen van gerechtelijke onteigeningen;
- het voorbereiden en ondertekenen van kredietakten van sociale bouwmaatschappijen;

- b) Vergeleken met de dienst vastgoedakten is het **aantal ondertekende akten veel groter**. Het totaal aantal ondertekende akten voor alle federale aankoopcomités samen bedroeg in 2010 het getal van 9.212 (in 2008 werden er 10.022 akten ondertekend, terwijl in 2009 er 9.728 ondertekend werden), waarvan:

- vervreemdingen: 1.215 akten (= totaal aantal akten van verkoop + vestiging van zakelijke rechten (exclusief 449 verkopen sociale koopwoningen in het Vlaams Gewest, waarbij de AC enkel optreden als exclusief instrumenterende derde);
- minnelijke verwervingen: 3.967 akten (= totaal aantal akten van aankoop, aankoop onder voorbehoud, minnelijke onteigening andere voorbehoud van goedkeuring, gratis afstand, ruil);
- andere akten: 4030 akten (kwijtingen, volmachten, ...);
- nieuwe onteigeningsprocedures : 77 op 31/12/2010;
- hangende onteigeningsprocedures: 707 op 31/12/2010.

(Noot:

- bij gebrek aan exacte cijfers voor 2009, 2010 en 2011, kan ter informatie meegegeven worden dat in 2008 circa 6.250 akten ondertekend werden mbt onroerende goederen gelegen binnen het Nederlandse taalgebied (waarvan 3.700 mutatieve akten) en circa 100 akten mbt onroerende goederen gelegen binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad (waarvan 50 mutatieve akten);
  - in 2008 waren er ongeveer 135 VTE die dossiers behandelden aangaande onroerende goederen gelegen binnen het Nederlandse taalgebied, waarvan 75 van het niveau A, 15 van het niveau B, 35 van het niveau C en 10 van het niveau D).
- c) Volgens het jaarverslag 2010 bestaan er 14 aankoopcomités, waarvan er in het Vlaams Gewest 7 werkzaam zijn met volgende aantal medewerkers. Er dient rekening gehouden met de **grote uitstroom van medewerkers.**

Personeelsbezetting in de Vlaamse AC (met uitzondering van mutatie en vrijwillig vertrek.(2010)

Antwerpen	16
Brugge	17
Gent 1	13
Gent 2	19
Hasselt	15
Kortrijk	14
Mechelen	+ 17
	111

Brussel : pro memorie

Voorziena **personeelsbezetting** in de Vlaamse comités (met uitzondering van mutatie en vrijwillig vertrek) voor de **periode 2010-2015 vermindert aanzienlijk**

	2010	2013	2015	%
Antwerpen	16	12	8	-53%
Brugge	17	12	8	-52%
Gent 1	13	11	11	-20%
Gent 2	19	17	15	-21%
Hasselt	15	13	12	-20%
Kortrijk	14	13	8	-40%
Mechelen	17	14	10	-42%

Leeftijdspyramide (niet exact weer te geven gezien de opgevraagde details bij FOD Financiën nog altijd niet verkregen werden)

<30	30 – 39	40-49	50-54	55-60	> 60

- d) Indicatoren geven aan dat de **verwachte vraag naar diensten van de aankoopcomités stijgt met 3 tot 5% per jaar**

Aankopen: stijging van [↑]publieke investeringen in infrastructuur;
toename complexiteit wetgeving;
invoering BTW op notariële erelonen

Verkopen: noodzaak [↑]wegens budgettaire evenwicht voor overheden en lokale besturen;

Nieuwe opdrachten: [↑]verwachte stijging van geconfiscerde goederen (recente oprichting centraal orgaan voor inbeslagname en verbeurdverklaring)

Achterstand: mogelijk is [↑]eenmalig extra capaciteit vereist voor het wegwerken van de bestaande achterstand

- e) Conditio sine qua non is dat er een **samenwerkingsakkoord** wordt afgesloten met:

1. de dienst "Opmetingen&Waarderingen" binnen de FOD Financiën, om alle opmetingen en waarderingen door haar te laten geschieden;
2. VLABEL om patrimoniale informatie wederzijds te verzamelen, te gebruiken en uit te wisselen.

- f) De intrinsieke kwaliteit van de geleverde diensten is optimaal maar **de doorlooptijd van een dossier is voor vele opdrachtgevers te lang.** Slechts 40% van de aan- en verkopen wordt binnen de 12 maanden beëindigd (vanaf 01/01/2008)

Conclusie: zonder over te gaan tot aanwervingen kunnen de AC niet meer op kwalitatieve wijze hun diensten verlenen aan de opdrachtgevers. Het is dan ook van primordiaal belang voorafgaande strategische beslissingen te nemen die hun invloed zullen hebben op het budget maar die anderzijds rekening dienen te houden met het behoud (en mogelijke verbetering) van de kwalitatieve dienstverlening en de vermindering van de doorlooptijd van een dossier.

Mogelijke pistes voor de toekomst

Het vereiste aantal werknemers en de doorlooptijd van een dossier worden beïnvloed door 5 strategische opties:

1. Operationele verbeteringen.
Mogelijke impact: 20 % à 30 % efficiëntieverhoging, vermindering doorlooptijd (scenario 1)
2. Uitbesteding van schattingen.
Mogelijke impact: daling werklast met 13 %, vermindering doorlooptijd (scenario 2)
3. Taken laten uitvoeren door opdrachtgever.
Mogelijke impact: daling werklast met 25 %, vermindering doorlooptijd (scenario 3)
4. Prioritiseren van opdrachten.
Mogelijke impact: tussen 30 % à 75 %, daling volume, vermindering doorlooptijd (scenario 4)
5. Prijszetting van diensten.
Mogelijke impact: tussen 5 % & 10 % (in te schatten op basis van een test) daling volume;
Impact op de doorlooptijd ? onbekend (scenario 5).

1. Operationele verbeteringen

- a) Optimalisatie van werkprocessen en ICT
  - vastleggen en omschrijven van duidelijke prioriteiten en objectieven voor de commissarissen, maar ook voor de medewerkers;
  - gestructureerde info omtrent wijzigende wetgeving;
  - standaardiseren van taken;
  - duidelijke indeling van type dossier (aankoop, verkoop, minnelijke onteigening, andere);
  - duidelijk samenwerkingsakkoord afsluiten met de dienst 'Opmetingen & Waarderingen';
  - toebedeling van dossiers volgens competenties;
  - eenvormig softwarepakket gebruiken;
- b) Verbeteren / aanpassen van beheerssystemen
  - duidelijke en zichtbare indicatoren opleggen;
  - actieve opvolging van lopende dossiers;
  - opmaken van duidelijk vooropgestelde prestatiedoelstellingen;
  - overleg met medewerkers omtrent persoonlijk prestatievermogen;
  - opmaken van een carrièreplanning;
  - voorzien van stimuli om medewerkers te motiveren;
- c) Verbetering van houding en de mentaliteit van medewerkers
  - sterke verhoging van coaching van de medewerkers en het geven van feedback;
  - werkomgeving trachten te verbeteren om verantwoordelijkheidszin te verhogen;
  - het begrip 'voortdurend verbeteren' blijvend en gestructureerd inplanten;

- d) Wegwerken van allerlei items die aanleiding geven tot tijdsverlies en “to do’s”
- verbetering van de inrichting van de burelen;
  - afwezigheid van prioriteitenlijst;
  - standaardiseren van akten;
  - maximaliseren van IT-middelen;
  - adaptatie van goede ICT (scans, kopieermachines, ...);
  - één persoon een welbepaalde taak laten uitvoeren;
  - verminderen van veelvuldige plaatsbezoeken voor de schatting en de onderhandeling;
  - centraliseren van gemeenschappelijke taken (wetgevingswijzigingen, ...);
  - opzetten van één aanspreekpunt met FAQ;
  - opzetten SharePoint om gestroomlijnde en gestandaardiseerde gegevensuitwisseling;
  - ‘Best Practices’ dienen veralgemeend;

2. Uitbesteding van schattingen

- a) Detacheren van medewerkers van de pijler ‘Opmetingen en Waarderingen’
- b) Operationaliseren van het samenwerkingsverband met de pijler ‘Opmetingen en Waarderingen’
- c) Inzetten van externe landmeters en/of schatters
- d) Co-locatie
- e) Training

3. Meer taken laten uitvoeren door opdrachtgever

- a) Het ter beschikking stellen van effectieve medewerkers door opdrachtgevers
- b) Zoveel mogelijk taken laten voorbereiden en uitvoeren door opdrachtgevers
- c) Het structureel inschakelen van de opdrachtgevers in de aan- en verkoopprocessen (mits samenwerkingsovereenkomst met de opdrachtgever)
  - bij aankoop: informatie-opvraag uit registratie en rijksregister;
  - bij verkoop: verzamelen van attesten, rondleidingen, publiciteit in de krant;

4. Het prioriteren van werkvolume in functie van de middelen die het AC ter beschikking werden gesteld

- a) Het niet uitvoeren van aankopen en minnelijke onteigeningen ten verzoeken van gewesten en lokale besturen (vermindering werkvolume: 44%)
- b) Het niet meer uitvoeren van verkopen ten verzoeken van gewesten en lokale besturen (vermindering werkvolume: 31%)

5. Prijszetting van de diensten

Alle diensten van het AC zijn gratis, of het nu gaat om opdrachten die verplicht moeten behandeld worden dan wel of ze facultatief te behandelen zijn.

- Er worden misbruiken vastgesteld: Schatting van het ganse patrimonium van de gemeente.
- 10 tot 25 % van de schattingen worden niet gevolgd door een aan- en verkoop.
- Private spelers kunnen optreden (notarissen, schatters, ...) maar de gemeenten beschikken niet over de middelen om deze te betalen.

- Minimale prijszetting voor facultatieve opdrachtgevers, in functie van geleverde diensten. Noodzaak van creëren van boekhoudkundige functies voor het beheer van deze gelden.
-

Overzicht van federale personeelsnoden in functie van gekozen scenario's (effectieve VTE AC exclusief centrale administratie, 2010-2015, begin van het jaar)

Mogelijke Scenario's	Personeelsnoden (zie onderaan 1) tot 4))					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. Verderzetting huidige werking	252	261	274	287	302	317
2. Interne verbetering en uitbesteding of schatting naar O&W	252	242	237	231	226	221
3. Operationele verbeteringen, uitbesteding of schattingen naar O&W en uitbesteding naar opdrachtgever	252	232	217	202	188	175
4. Prioritering en verificatie van opdrachten (verkoop enkel voor opdrachtgevers)	252	235	223	212	201	190

- 1) Werklast verdeling 2009: 13% schattingen, 35% verkopen, 51% aankopen;
- 2) Federaal aandeel in totaal werkvolume: 12%;
- 3) Jaarlijks standaard werkvolume aangroei 5%;
- 4) Operationele verbeteringen, uitbesteding in tarificatie impact gespreid over 5 jaar;

Personeelstekorten variëren per scenario van 25 tot 167 VTE in 2015

Beschikbare (1) versus vereiste VTE

Beschikbare VTE begin 2010	Uitstroom 2010	Uitstroom 2011	Uitstroom 2012	Uitstroom 2013	Uitstroom 2014	Effectief beschikbare VTE 2015
252	23 (3)	16	15	28	20	150

Mogelijke scenario's	Tekort in 2015	Vereiste jaarlijkse rekrutering 2011-2015 (2)	Vereiste rekrutering vs. uitvloeit 2011-2015 (2)
1. Verderzetting huidige werking	167	33	8.2 voor 5
2. Interne verbetering en uitbesteding schattingen naar O&W	71 (+30 O&W)	14	3.5 voor 5
3. Operationele	25 (+30 O&W)	5	1.2 voor 5

verbeteringen en uitbesteding			
4. Prioritisering en tarificatie van opdrachten (verkoop enkel voor verplichte opdrachtgevers)	40	8	2.0 voor 5

- (1) Kern hypotheses: a. uitvloeit door pensionering op 61 jaar (gemiddeld) en geen verdere uitvloeit verondersteld; b. lange termijn ziekten en onbeschikbaarheden worden noch in vereiste noch in beschikbare VTE berekeningen opgenomen; c. circa 3 VTE/jaar mutatie en vrijwillig vertrek;
- (2) Extra vereist om tijdelijke onbeschikbaarheden (ziekte, onbetaald verlof enz.), regionale verschillen en vertraging in implementatie op te vangen;
- (3) Bevat alle medewerkers actief begin in Comités ouder dan 61 jaar.

Bronnen

1. Jaarverslag 2010 FOD Financiën
2. Geïntegreerd Managementplan 2011 FOD Financiën
3. Rapport opgemaakt door het studie bureau McKinsey & Company omtrent de doorlichting van de federale aankoopcomités, gefinaliseerd in mei 2010.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren ?

Bij gebrek aan concrete antwoorden vanwege de FOD Financiën, gaan we uit van de globale cijfers vermeld in het jaarverslag 2010 van de FOD Financiën (toestand 1/12/2010):

Aantal personeelsleden	26.079	Gemiddelde kostprijs per personeelslid (afgerond)
Personeelskosten:	1.382.148.000	53.000,00
Algemene werkingskosten	174.833.000	6.704,00
Algemene investeringen	9.850.000	377,00
ICT-werkingskosten	86.516.000	3.317,50
ICT-investeringen	22.618.000	867,00
Andere	202.852.000	7.778,00
Totaal	1.878.817.000	72.043,00

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren ?

De opgevraagde lijst werd door de FOD Financiën nog niet bezorgd.

3. Zijn er zogenaamde “lasten van het verleden”: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken...en hun financiële impact ?

Tijdens een informeel onderhoud met twee vertegenwoordigers van de Patrimoniumdiensten werd op deze vraag ontkennend genantwoord.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen ?

Buiten een centrale dienst in Brussel dient rekening gehouden met 7 regionale aankoopcomités.

Wat de budgettering betreft wordt verwezen naar punt C. 3.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren ?

Bij gebrek aan concrete antwoorden vanwege de FOD Financiën gaan we uit van de globale cijfers vermeld in zelfde jaarverslag 2010 van de FOD Financiën:

Aantal personeelsleden tewerk gesteld binnen de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie:

Totaal	Niveau A	Niveau B	Niveau C	Niveau D
4390	985	1408	1601	396
100 %	22,5 %	32 %	36,5 %	9 %

Er vanuit gaande dat 252 personeelsleden de AC bemannen en het percentage van de verschillende niveaus aangehouden wordt brengt dit volgende onderverdeling mee (afgerond):

Totaal	Niveau A	Niveau B	Niveau C	Niveau D
252	58	80	92	22
100 %	22,5 %	32 %	36,5 %	9 %

2. Over welk budget beschikte de punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet ?

Bij gebrek aan concrete cijfermatige gegevens, en er van uitgaande dat (nog) 252 medewerkers de AC bemannen kan overeenkomstig B.1. gesteld worden dat de kosten mbt tot deze personeelsinzet kan geschat worden op (minimaal) 53.000,00 euro of 72.043,00 euro per personeelslid.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen ?

Bij gebrek aan concrete cijfermatige gegevens vertrekken we van de veronderstelling dat van de AC 126 personeelsleden overkomen zou dit volgende onderverdeling (zie C. 1.) teweegbrengen:

Totaal	Niveau A	Niveau B	Niveau C	Niveau D
126	29	40	46	11
100 %	22,5 %	32 %	36,5 %	9 %

Zonder de onderverdeling binnen elk niveau op dit ogenblik te kennen zou deze personeelsinzet volgende budgettaire impact hebben:

AANVERVINGSKOST (volgens afspraak rekenregels vergrijping)

Rang	Groef	Subtitel rubriek	Soort subtitel	Gedebundelde subtitel	Gedebundelde subtitel	Gedebundelde subtitel	Instantie code (4-2/3)	Buio ZTP	Patronale aanpak	Patronale contractueel	Soort aansluiting voorziening	Woning aanpak	Woning contractueel	Aantal personeelsleden	Totaal aansluiting contractueel	Wf'n'	Totaal
A1	Adjunct van de directeur	A111	6j	26.280,00	40.628,88	0,00	2.707,77	2.058,53	4.007,08	10.005,93	82,10	50.291,95	58.290,81	29	1832.435,63	31.900,00	1684.333,63
B1	Deskundige	B111	6j	18.930,00	29.285,78	0,00	1.950,46	1.648,64	2.892,15	7.246,24	82,10	36.846,74	41.000,93	40	1640.037,03	44.000,00	1684.037,03
C1	Medewerker	C111	6j	16.270,00	25.853,42	834,72	1.732,01	1.464,00	2.467,57	6.434,78	82,10	32.954,43	36.508,64	46	1679.397,40	50.600,00	1.729.997,40
D1	Assistent	D111	6j	14.230,00	21.989,58	834,72	1.521,82	1.398,60	2.176,05	5.680,19	82,10	28.920,48	32.324,62	11	395.970,82	12.100,00	367.070,82
5.446.038,67																	
Algemene gegevens																	
Index: 15460																	
Patronale bijdrage statutair: 0,057500																	
Patronale bijdrage contractueel: 0,231400																	
Gemiddelde (haardstand) à 100%: 533,92																	
Haardtoelage à 100%: 719,89																	
Standplaatsvergoeding à 100%: 383,95																	
Vakantiegeld																	
Percentage buro maandloon																	
Eindejaarstoeelag vanaf 2009																	
Percentage buro maandloon																	
A2, A3 en A4: A1, B2, B3, C2 en C3																	
92%: 92%																	
A2, A3 en A4: A1, B2, B3, C2 en C3																	
54,60%: 60,80%																	
C1: 67,60%																	
C2: 60,80%																	
C3: 21,30%																	
D1: 20,80%																	
D2: 73,90%																	
D3: 26,00%																	
D1: 67,60%																	
D2: 24,80%																	
D3: 67,60%																	
D1: 92%																	
D1: 73,90%																	
D1: 67,60%																	

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst,...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling,...) zou daartoe kunnen opgericht worden ?

Aangewezen is een nieuwe IVA op te richten binnen het Vlaams Ministerie van Financiën en Begroting.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment ?

Niet van toepassing

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties,...

Nihil

F. Contactpersoon

Naam: Anthonis Jan

Graad: Directeur

Entiteit: Departement Financiën en Begroting, Afdeling Financieel Management

Tel: 02/553 51 70

e-mail: jan.anthonis@fb.vlaanderen.be

Fiche 71. Rampenfonds

Uittreksel akkoord: p. 44
"Rampenfonds : Naar de Gewesten"

A. Implicaties van de overdracht van de entiteit

Welke invloed heeft de overdracht van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Wat het **beleidsdomein Bestuurszaken** betreft:

Momenteel is er voor de entiteiten van het beleidsdomein Bestuurszaken geen rol weggelegd in de procedures van het Rampenfonds. Link met het beleidsdomein is dat de gemeentebesturen een ondersteunende rol te spelen hebben in het coördineren van de dossiers voor het rampenfonds. De effectieve aanvraag wordt ingediend bij de provinciegouverneur.

Er zijn 2 procesflows, namelijk (beschrijving van de huidige procedure)

- De officiële erkenning als ramp

De getroffen gemeente moet zo veel mogelijk gegevens over ramp verzamelen en bezorgt deze aan de provinciegouverneur, die op zijn beurt de erkenning van de ramp aan de minister (van Binnenlandse Zaken) vraagt.

De uitzonderlijke aard van de gebeurtenis wordt dan vastgesteld aan de hand van wetenschappelijke factoren. Ook de financiële impact van de ramp speelt hierbij een rol. Als een schadefeit effectief als uitzonderlijk beschouwd wordt, komt het dossier voor de Ministerraad, die dan beslist over de erkenning. Daarna moet de koning het Besluit nog ondertekenen en volgt de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Pas na de verschijning in het Staatsblad is er officieel sprake van een erkende ramp.

- De vergoedingsprocedure

Als de ramp officieel erkend is en het duidelijk is dat een verzekeraar in principe niet kan tussenkomen, kan de getroffene een aanvraagformulier indienen bij de gouverneur van de provincie waar de geteisterde goederen zich bevinden. De gemeente heeft hier een ondersteunende rol. De diensten van de gouverneur onderzoeken het dossier en een expert wordt ter plaatse gestuurd voor de raming van de schade. Daarna wordt een vergoedingsbeslissing gestuurd naar het slachtoffer en de minister (van Binnenlandse Zaken). Er is een herzienings- en beroepsprocedure voorzien.

Als het dossier definitief is, betaalt de Nationale Kas voor Rampenschade de herstelvergoeding uit.

Wat het **beleidsdomein Landbouw en Visserij** betreft:

Wetgevend kader: Wet van van 12 juli 1976 met betrekking tot het herstel van zekere schade door natuurrampen aan private goederen

Artikel 2 van de wet bepaalt volgend onderscheid tussen landbouwrampen enerzijds en algemene rampen anderzijds.

Art. 2. §1. Als schadelijke feiten, bedoeld in artikel 1, §1, worden in aanmerking genomen:

1° De natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter of van een niet te voorziene hevigheid, (of die belangrijke schade hebben veroorzaakt), inzonderheid de aardbevingen of aardverschuivingen, de vloedgolven of andere overstromingen met ramspoedig karakter, de

orkanen of andere stormwinden. Deze feiten worden hierna genoemd : algemene rampen;
2° De natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter of van uitzonderlijke hevigheid of de massieve en onvoorzienbare werking van schadelijke organismen die enkel belangrijke en algemene vernielingen hebben teweeggebracht van gronden, teelten of oogsten, evenals de ziekten en vergiftigingen met uitzonderlijk karakter die, door sterfte of verplichte slachting, belangrijke en veralgemeende verliezen van voor de landbouw nuttige dieren hebben veroorzaakt. Deze feiten worden hierna genoemd: landbouwrampen.

Artikel 3 van de wet bepaalt: Onverminderd de bepalingen van artikel 4, kan alleen tot financiële tegemoetkoming aanleiding geven, de schade veroorzaakt aan hierna bepaalde private goederen:

A. In geval van algemene ramp :

- 1° de gebouwde onroerende goederen;
  - 2° de bosaanplantingen;
  - 3° de beweegbare lokalen die tot woning dienen;
  - 4° de roerende goederen bestemd voor dagelijks of huiselijk gebruik, waarvan de benaming vastgesteld is door de Koning;
  - 5° de andere lichamelijke, onroerende goederen, met uitsluiting van de fondsen en speciën, als deze goederen, in België, aangewend worden :
    - hetzij voor de uitbating van een nijverheids-, ambachts-, handels-, land- of tuinbouwonderneming;
    - hetzij voor de uitoefening van elk ander beroep;
    - hetzij voor de bedrijvigheden van een openbare instelling, van een instelling van openbaar nut of van een vereniging zonder winstgevend doel.
- De aldus bepaalde goederen omvatten de producten van de uitbating, van het beroep of van de hierboven bedoelde bedrijvigheden.

B. In geval van landbouwramp:

- 1° de gronden met landbouw- of tuinbouwbestemming;
- 2° de teelten;
- 3° de oogsten;
- 4° de voor de landbouw nuttige dieren.

Het is evident dat de materie van het landbouwrampenfonds na regionalisering binnen het Vlaamse Gewest toegewezen zal worden aan het beleidsdomein LV, samen met de hiervoor overgedragen mensen, infrastructuur en middelen.

Voor wat betreft de toewijzing van het algemene rampenfonds is het aangewezen om ook het beleidsdomein bij het beleid omtrent het algemene rampenfonds te betrekken, zowel op conceptueel, uitvoerend als controlerend vlak. Recent werden immers schadelijke feiten erkend als algemene ramp die tegelijk grote impact hadden op de Vlaamse landbouwbedrijven en waarbij de landbouwbedrijven via het algemene vergoedingssysteem hun schadeloostelling ontvingen. Bij de beoordeling van de schade aan de private goederen opgesomd in artikel 3, B, is de aanwezigheid van specifieke landbouwkennis voor de afhandeling van de door landbouwers ingediende dossiers vereist. Met name op het vlak van:

- vaststellingen ter voorbereiden van de erkenning van de gebeurtenis als ramp
- voorbereiden van de erkenning van de gebeurtenis als ramp
- controle van de ingediende schadedossiers
- het conceptuele beleid dat gevoerd wordt met betrekking tot rampen.

Wat het **beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie** betreft:

Het beleidsdomein LNE is steeds bevoegd geweest is voor het aanleveren van informatie over de milieu-, natuur-, en energie-aspecten bij rampen.

Het Rampenfonds verzamelde tot 2006 alle schade-aangiften bij erkende overstromingen, en beschikt hierdoor over nuttige informatie voor de Gewesten om te voldoen aan de rapporteringsvereisten naar b.v. de Europese Commissie i.k.v. de overstromingsrichtlijn of milieurapportering. Zo vroeg het BIM recent nog deze gegevensbestanden op bij de Federale overheid. De overdracht opent perspectieven op een betere benutting van deze gegevens (en ev. gegevens vanuit het privaat verzekeringsstelsel inzake natuurrampen vanaf 2006) voor de Vlaamse waterbeheerders.

Daarnaast stelt zich de problematiek van de erkenning van een ramp waarbij de gehanteerde criteria momenteel niet optimaal zijn alsook het (hiermee verbonden) probleem dat de financiële reserves in het Rampenfonds de laatste jaren meermaals ontoereikend bleken en er lange wachttijden ontstonden in de schadeloosstelling. De overdracht opent perspectieven voor optimalisaties in deze, al dan niet in partnership met de waterbeheerders.

Er dient opgemerkt te worden dat sommige rampen ook via het decreet milieuschade kunnen worden behandeld, betrokken afdeling van het departement LNE in deze gevallen is AMMC. Er zijn tot op heden echter nauwelijks toepassingsgevallen van het Milieuschadedecreet geweest. Bijgevolg moet de mogelijkheid open gehouden worden voor eventueel verder overleg n.a.v. toekomstige concrete schadegevallen.

De overdracht van het rampenfonds naar de gewesten zal op zich geen invloed hebben op de werking van het beleidsdomein LNE.

Wat het **beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken** betreft:

1. Betrokken entiteiten

Het overhevelen van schadevergoeding uit het Rampenfonds t.g.v. van waterlast heeft volgende invloed op de werking van het beleidsdomein:

- het beschermen van de bevolking tegen overstromingen is een bevoegdheid van het beleidsdomein MOW. Door het overhevelen van schadevergoeding uit het Rampenfonds t.g.v. wateroverlast naar de gewesten kan sneller op de vragen naar financiële tussenkomst ingespeeld worden.
- De technische ondersteuning gebeurt door de waterwegbeheerders Waterwegen & Zeekanaal en De Scheepvaart omwille van het technische expertise en kennis van het terrein. Het WL is betrokken omwille van het in kaart brengen van overstromingsgevoelige gebieden.
- De coördinatie van de uitbetalingen gebeurt door de DAR.
- De behandeling van de aanvragen gebeurt door het beleidsdomein MOW.

2. Recht op vergoedingen vanuit het rampenfonds voor overstromingen

De Wet van 12 juli 1976 betreffende de Nationale Kas voor Rampenschade voorziet onder bepaalde voorwaarden in een beperkte compensatie als de ramp erkend wordt. De financiële drempel bedraagt 50.000.000 euro en de omstandigheden moeten als uitzonderlijk bestempeld worden.

Door de wet van 17 september 2005 werd de wet van 12 juli 1976 gewijzigd met het oog op een verzekering tegen natuurrampen. Tot 1 maart 2006 moesten de slachtoffers van

een overstroming, een aardbeving of een soortgelijk feit wachten op een koninklijk besluit dat deze gebeurtenissen als een natuurramp erkende en de getroffen zones bepaalde. Daarna konden de slachtoffers gedeeltelijk schadeloos gesteld worden door de Nationale Kas voor Rampenschade. Deze procedure kon lang aanslepen. Sinds 2 maart 2006 worden natuurrampen vergoed binnen het kader van de brandverzekering. De verzekering tegen natuurrampen betreft zowel de eigenaars als de huurders.

In volgende gevallen kan een schadedossier bij het Rampenfonds ingediend worden:

- Leefloners die geen verzekering hadden afgesloten hadden (mits attest OCMW).
- Landbouwers (voor teelten op het veld, maar niet voor opgeslagen teelten, voor hun veestapel en voor bosaanplantingen).
- Grote bedrijven met brandpolis 'geen eenvoudige risico's.

De minister van openbare werken is gevat door:

- KB d.d. 18 augustus 1976 tot vaststelling van de vorm en de termijn van indiening der aanvragen tot financiële tegemoetkoming wegens schade aan private goederen veroorzaakt door natuurrampen (algemene rampen of landbouwrampen).
- KB van 20 augustus 1976 betreffende de wijzen van raming van de schade aan private goederen veroorzaakt door natuurrampen (algemene rampen)
- KB van 20 augustus 1976 betreffende de vergoeding der schade aangericht aan roerende goederen van dagelijks of huiselijk gebruik door natuurrampen (algemene rampen).
- KB van 23 februari 1977 tot bepaling van de voorwaarden en de wijzen van opening van de herstellkredieten inzake natuurrampen, en van het rentevoetgedeelte en de kosten waarvan de staat de last op zich neemt.
- KB van 24 februari 1977 tot vaststelling van het tarief der financiële staatstegemoetkoming in de erelonen en onkosten van de deskundigen waarop de getroffen een beroep hebben gedaan voor de vaststelling en de schatting der schade aan private goederen veroorzaakt door natuurrampen (algemene rampen).

Voor het overige heeft het **beleidsdomein MOW** in het verleden reeds meermaals technisch advies gegeven ikv de procedures voor het rampenfonds. Dit kan zowel advies zijn mbt de raming van de kosten voor herstel of heropbouw maar ook adviezen ivm risico's en gevaren.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

15-50 mio EUR.

Het over te hevelen bedrag is volgens het institutioneel akkoord 11,8 miljoen eur. (tabel).

Belangrijk aandachtspunt de middelen zijn meermaals ontoereikend geweest de voorbije jaren. Ook niet duidelijk of dit bedrag incl. vergoedingen voor landbouwschade gaat.

2. Over welke goederen beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

We beschikken over geen informatie over de middelen (apparaat / personeel) van de diensten van de gouverneur voor de afhandeling van de vergoedingsdossiers ikv het rampenfonds.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Niet gekend.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de over te dragen entiteit in 2011?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Niet gekend

2. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Niet gekend

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de werking van de over te dragen entiteit?
[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen entiteit kunnen gepositioneerd worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?
[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Aangezien verschillende beleidsdomeinen kunnen betrokken zijn bij de werking van het Rampenfonds, komt een horizontale, coördinerende entiteit hiervoor het meest in aanmerking, zoals het DBZ of het ABB.

Andere mogelijkheid is het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie omwille van link met verzekering die federaal ook binnen het Ministerie van Economie is gesitueerd. Het beleidsdomein MOW zou in aanmerking komen wat betreft de technische expertise.

2. Als de over te dragen entiteit ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

DBZ
ABB

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

/

F. Contactpersoon

Coördinatie (+ BZ)
Naam: Carolina Stevens
Graad: Adviseur
Entiteit: Departement Bestuurszaken
Tel: 0499949636
e-mail: carolina.stevens@bz.vlaanderen.be

Voor LV
Naam: Evi Vervueren
Entiteit: Dep LV, AOSB
e-mail: evi.vervueren@lv.vlaanderen.be

Voor LNE
Naam: Caroline Thys
Entiteit: Departement LNE
e-mail: caroline.thys@lne.vlaanderen.be

Voor MOW
Naam: Yves Rubens
Entiteit: Departement MOW
e-mail: yves.rubens@mow.vlaanderen.be

Fiche 72. Volksraadplegingen

Uittreksel akkoord: p. 46:

Volksraadpleging mogelijk voor de Gewesten, over aangelegenheden van Gewestelijk belang.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[*bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle- of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...*]

Het betreft regelgevende bevoegdheid.

Juridische context van het akkoord

De invoering van een volksraadpleging op het niveau van de gewesten vereist een wijziging aan de Grondwet en vervolgens een decretaal initiatief.

a/ Wijziging van de Grondwet.

De invoering van een gewestelijke volksraadpleging, zelfs van louter consultatieve aard, houdt, volgens de adviezen 33.789/AV en 33.791 AV van de Raad van State dd. 15 januari 2003, een dermate ingrijpende aanvulling en herijking van het representatieve stelsel in en wijzigt "de wijze waarop de machten worden uitgeoefend" in die mate dat het in de Grondwet zelf behoort te worden geregeld en niet bij decreet kan worden ingevoerd.

Artikel 33 van de Grondwet bepaalt: "Alle machten gaan uit van de Natie. Zij worden uitgeoefend op de wijze bij de Grondwet bepaald".

De Raad van State is van oordeel dat de instelling van de volksraadpleging een dermate ingrijpende wijziging inhoudt van de wijze waarop de machten worden uitgeoefend, dat de Grondwet zelf erin moet voorzien. In het huidige, door de Grondwet ingestelde representatieve systeem, komt de wetgevende macht toe aan de parlementen en hun regeringen. De resultaten van een volksraadpleging mogen dan al juridisch niet bindend zijn, het gezag en de feitelijke druk die ervan uitgaan zijn van die aard dat zij het wezen van het door de Grondwet ingestelde representatieve stelsel dreigen aan te tasten doordat de volksvertegenwoordigers niet langer zelf beslissen, doch zich zelf feitelijk gebonden zullen achten door het advies dat de bevolking hen geeft.

Overigens heeft de grondwetgever aan artikel 41 van de Grondwet een vijfde lid toegevoegd om de volksraadpleging op gemeentelijk en provinciaal niveau mogelijk te maken.

b/ Na wijziging van de Grondwet volgt de opmaak van een decreet op het niveau van het Vlaamse gewest, dat de gewestelijke volksraadpleging regelt, en zo nodig ook de daarbij aansluitende uitvoeringsbesluiten en formulieren.

Uitvoering van het akkoord

Op 15 juli 1998 nam de Kamer van Volksvertegenwoordigers reeds een voorstel aan tot invoeging van een artikel 39bis in de Grondwet, luidend als volgt:

“ Art. 39bis: Op het niveau van de gewesten kan een tot de gewestbevoegdheden beperkte volksraadpleging worden georganiseerd.

Het decreet of de regel bedoeld in artikel 134, bepaalt de voorwaarden voor de toepassing van de raadpleging.”

Bij gebrek aan een goedkeuring door de Senaat heeft dit voorstel niet geleid tot een effectieve herziening van de Grondwet.

De voormelde tekst van artikel 39bis kan bij een herziening van de Grondwet worden hernomen.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Geen. Er bestaat momenteel geen volksraadpleging op gewestelijk niveau.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

Geen

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Er is geen sprake van een bevoegdheidsoverdracht. De gewestelijke volksraadpleging is een nieuw gegeven.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

De gewestelijke volksraadpleging bestaat niet. Er is dus geen sprake van een bestaand budget.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

De gewestelijke volksraadpleging bestaat niet. Er is dus geen sprake van bestaande goederen.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

De gewestelijke volksraadpleging bestaat niet. Er is dus geen sprake van bestaande “lasten van het verleden”.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen [Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

De organisatie van een gewestelijke volksraadpleging is wat minder complex dan de organisatie van verkiezingen. Niettemin vraagt zij, ook wegens het korte tijdsbestek waarin zij wellicht georganiseerd moet worden, een zeer nauwgezette aanpak. De kostprijs en de goederen zullen van vergelijkbare grootteorde zijn als deze voor de organisatie van lokale en provinciale verkiezingen. Voor de lokale verkiezingen worden deze organisatiekosten begroot op 11.812.000 euro (afgerond op het hogere duizendtal).

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

De gewestelijke volksraadpleging bestaat niet. Er is dus geen sprake van huidige personeelsleden.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

De gewestelijke volksraadpleging bestaat niet. Er is dus geen sprake van een budget voor personeelsinzet.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Het budget, de personeelsinzet en de hoeveelheid ruimte zijn vergelijkbaar zijn met die van de lokale en provinciale verkiezingen. Momenteel staat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur in voor de organisatie van die verkiezingen. Daar deze verkiezingen slechts om de zes jaar plaats hebben, mobiliseert het agentschap door middel van een tijdelijke interne reorganisatie de nodige personeelsinzet. Dat is ook mogelijk doordat in het jaar van de verkiezingen de activiteit op lokaal niveau vermindert, inzonderheid gedurende zowat zes maanden voorafgaand aan de verkiezingen van oktober. De datum van de verkiezingen staat juridisch ook volledig vast, zodat organisatorische maatregelen op het niveau van het agentschap mogelijk zijn.

Bij de mogelijke organisatie van volksraadplegingen op gewestelijk niveau is dat niet langer het geval. Zoals ook het geval is op het niveau van de federale overheid (FOD Binnenlandse Zaken, Algemene Directie Instellingen en Bevolking) is er dan hoe dan ook een bestaande noodzakelijk die snel inzetbaar is om in voorkomend geval op korte termijn een gewestelijke volksraadpleging te kunnen organiseren. De regelgeving, uitvoeringsbesluiten, formulieren en ICT-toepassingen moeten dan permanent actueel gehouden worden en aangepast.

Die permanente bestaffing kan prima facie ingeschat worden op 2 A1-functies (1 juridisch, 1 organisatorisch) en 2 C1-functies ter ondersteuning.
Het betreft een voorlopige inschatting, die moet worden verfijnd.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Het lijkt logisch dat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur deze bevoegdheid zou opnemen, rekening houdend met zijn ervaringen met de lokale en provinciale verkiezingen en volksraadplegingen.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

414 actieve koppen

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Op dit moment bestaat er geen draaiboek voor de implementatie van deze bevoegdheid.

F. Contactpersoon

Naam: Guido Decoster
Graad: Administrateur-generaal
Entiteit: Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Tel: 02/553.39.26
e-mail: guido.decoester@bz.vlaanderen.be

Fiche 73. Fiscale uitgaven

Uittreksel akkoord: p. 47

“Materies waarvoor de Gewesten in de toekomst de exclusieve bevoegdheid zullen hebben en waarvoor de uitgaven zullen worden overgeheveld:

- *belastingsverminderingen of -kredieten voor de eigen woning;*
- *belastingsverminderingen en -kredieten voor de uitgaven voor de beveiliging tegen diefstal of brand van een woning;*
- *belastingsverminderingen of -kredieten met betrekking tot de uitgaven voor het onderhoud en de restauratie van beschermde monumenten;*
- *fiscale uitgaven dienstencheques, fiscale uitgaven energiebesparing;*
- *belastingsvermindering – grootstedenbeleid (renovatie van woningen);*
- *belastingvermindering – renovatie sociale huurwoningen.*

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

[bijv.: regelgevende bevoegdheid, controle –of inspectietaken, vergunningen of erkenningen, subsidies of toelagen, ...]

De bevoegdheid inzake belastingverminderingen in de personenbelasting betreft een regelgevende bevoegdheid. De personenbelasting zelf wordt nog steeds door de federale overheid wordt geïnd. De processen zelf blijven dus bij de federale overheid. Het Vlaams Gewest krijgt vooral een fiscaal beleidsinstrument in handen, dat zij via decreten kan regelen, de uitvoering ervan blijft bij de federale overheid.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

[bijv.: RVA, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Dier, Plant en Voeding - Dienst Dierenwelzijn en CITES, ...]

Zo mogelijk met vermelding van een contactpersoon op die federale entiteit]

De FOD Financiën, en wat betreft de uitvoering (inning) blijft dat ook zo.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste wetten en besluiten; vermelding van datum en opschrift volstaat]

De gewesten zullen in de toekomst exclusief bevoegd zijn voor volgende fiscale voordelen:

WIB	Onderwerp	Waarde (mio EUR) (héél België) Totaal: 1.911,4	Opmerkingen
145/21-23	Dienstencheques	131,0	

145/24	Energiebesparende uitgaven	333,2	De cijfers betreffende 145/24 (333.2 miljoen euro) zijn wellicht eigenlijk fel onderschat, omdat een deel van de kosten afgewenteld wordt, via overdraagbaarheid, op de volgende inkomstenjaren. Het reële budget voor pakweg inkomstenjaar 2011 inclusief overdrachten (niveau België) is eerder van de orde grootte 1 à 1.2 miljard euro (waarvan 70 à 75% Vlaams niveau).
145/25	Grootstedelijk beleid	0,6	
145/30	Renovatie sociale huurwoningen	0,1	
145/31	Beveiliging van de woning tegen inbraak of brand	9,2	Elders in het Vlinderakkoord wordt bepaald dat de <u>GEW enkel belastingverminderingen kunnen toekennen m.b.t. hun materiële bevoegdheden</u> . Gezien de <u>brandweer niet meer geregionaliseerd</u> wordt, kan men zich afvragen of nog aan deze voorwaarde is voldaan...? M.b.t. inbraak stelt zich dezelfde vraag: enkel het Brussels GEW zal echte veiligheidsbevoegdheden hebben...
115-116	Aftrek enige woning	1436,3	<u>Dit is een aftrek en teert dus in op de belastbare basis.</u> Men ziet niet goed in hoe dit werkbaar is. De gelokaliseerde PB en het solidariteitsmechanisme wordt immers pas berekend na het berekenen van het belastbaar inkomen. <u>Dit is strijdig met andere bepalingen uit het Vlinderakkoord, waar gesteld wordt dat de belastbare basis exclusief federaal blijft, en dat de GEW enkel verminderingen en geen aftrekken mogen toekennen.</u> Vermoedelijk moet deze aftrek dus omgevormd worden tot een belastingvermindering. Vraag is of het VL GEW dit zal moeten doen, of dat de federale overheid dit zal doen voor de regionalisering ervan?
104, 8°	Aftrek onderhoud en restauratie van beschermde monumenten	1	Is een aftrek. Zelfde opmerking als hierboven.

Worden echter niet overgeheveld "omdat de gewesten nu al over bevoegdheden beschikken om hun beleid uit te voeren. Een overheveling is dus niet nodig":

WIB	Onderwerp	Waarde (EUR)	Opmerkingen
Art. 2 Economische herstelwet 27 maart 2009	Groene lening	?	Werd federaal stopgezet bij begrotingsopmaak 2012. De groene lening was een instrument voor economisch herstel na de bankencrisis. Het was van bij het begin de bedoeling dat het op 31/12/2011 zou ophouden te bestaan. Anderzijds zal deze maatregel de komende jaren wel nog heel wat kosten genereren door het toekennen van een belastingvermindering op de nog betaalde intresten (aanvankelijk 40%, vanaf inkomstenjaar 2012 nog 30%) gedurende de volledige looptijd van alle uitstaande groene leningen. Stel dat er voor 2 miljard groene leningen uitstaan met een gemiddelde intrestvoet (na aftrek van 1.5% intrestbonificatie) van 3%, dan kost dit jaarlijks 18 miljoen euro (maar afnemend in de tijd omdat

			uitstaand kapitaal afneemt). (ongecontroleerde) schatting: 200 miljoen euro over de looptijd van alle groene leningen (= te betalen aan de particulieren). Anderzijds moet ook de inrestbonificatie (1,5%) jaarlijks worden doorgestort aan alle banken voor de nog openstaande leningen (= 2 miljard *1.5%= 30 miljoen per jaar (afnemend bedrag). Geaccumuleerd kost dit over de looptijd ongeveer 300 miljoen euro). De vraag stelt zich of beide onkostenposten mee worden overgeheveld.
Art. 147 Programmawet 27 april 2007	Korting op factuur milieuvriendelijk voertuig	?	Werd federaal stopgezet in het kader van begrotingsopmaak 2012.

Het is niet uitgesloten dat de federale overheid deze fiscale voordelen opheft/afbouwt in het kader van de BO2012: *“Om inmenging van de federale overheid in de materies die onder de bevoegdheid van de gewesten vallen te vermijden, zal de federale overheid echter vanaf het budget 2012 aan de huidige op zijn niveau bestaande stimuli terzake een einde kunnen maken”*.

Vraag stelt zich dus of bij de eventuele beëindiging van een aantal federale belastingvermindering bij BO2012, er interesse is om dergelijke maatregelen op gewestniveau in te voeren...? Weliswaar volledig op eigen kosten, zonder overdracht van middelen.

Vreemd genoeg voorziet het Vlinderakkoord wél in de regionalisering van het Fonds ter reductie van de Globale Energiekost, maar is men blijkbaar vergeten de bijhorende belastingvermindering te regionaliseren:

WIB	Onderwerp	Waarde (EUR)	Opmerkingen/
145/29	Fonds ter reductie van de globale energiecost	?	Dit is op zic/h strijdig met andere bepalingen uit het Vlinderakkoord, waarin staat dat de <u>GEW exclusief bevoegd worden om belastingverminderingen toe te staan m.b.t. gewestelijke materies.</u> Als het Fonds ter reductie van de Globale Energiekost geregionaliseerd wordt, moet bijgevolg ook de bijhorende belastingvermindering geregionaliseerd worden. (al zal dat alleen van belang zijn indien het Fonds opnieuw obligaties wil uitgeven en daarvoor opnieuw een belastingvermindering wil toekennen om gemakkelijker geld op te halen)
145/26	Kringloopfonds	?	Het kringloopfonds vindt zijn oorsprong in de bevoegdheid voor sociale economie. De sociale economie wordt in het akkoord geregionaliseerd. Het is echter onduidelijk of ook het Kringloopfonds onder die regionalisering valt. Zo ja,

			geldt dezelfde opmerking als bij het vorige onderdeel. (al zal dat alleen van belang zijn indien het Fonds opnieuw obligaties wil uitgeven en daarvoor opnieuw een belastingvermindering wil toekennen om gemakkelijker geld op te halen)
--	--	--	--

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Zie de opmerkingen bij A.3.

Aandachtspunten vanuit LNE:

De regelgevende bevoegdheden die het Vlaams gewest in dit domein zou krijgen bieden veel potentieel als beleidsinstrumenten voor vergroening van de economie en verhoogde resource efficiency. Met goedgekozen modaliteiten kunnen deze instrumenten op een efficiënte manier bijdragen tot minder energie-gebruik, duurzaam materiaalgebruik, duurzame mobiliteit, minder luchtvervuiling en minder broeikasgasuitstoot, ... Daarom wil het beleidsdomein LNE graag al in een vroege fase betrokken worden bij de voorbereiding van de implementatie ervan.

Een aantal van deze fiscale maatregelen, die zijn weggefallen voor de overdracht zouden op één of andere manier terug opgepikt moeten kunnen worden (korting op milieuvriendelijke wagens, fiscale aftrek van bepaalde particuliere milieu-investeringen, ...). Daarnaast moet ruimte gelaten worden om nieuwe incentives te ontwerpen en nieuwe principes in te voeren (ook voor de eerder bestaande subsidies of aftrek). Daarin kan plaats zijn voor een onderscheid naar wagentype (en milieubelasting), maar ook naar type gebruiker (sociale toetsing) Ook vinden we het zinvol om duurzaam materiaalgebruik en energie-efficiëntie te belonen onder bepaalde voorwaarden, die bovendien met de tijd kunnen wijzigen.

Noot. De federale fiscale aftrek voor elektrische wagens bestaat nog (art. 145/28 WIB) (zoals ook voor dakisolatie). Er loopt echter een discussie om ook daar naar een overdracht te gaan. M.a.w. ook toekomstige wijzigingen moeten voorbereid worden.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

Zie de cijfers bij A.3.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Niet van toepassing (FOD Financiën blijft inning personenbelasting doen).

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Niet van toepassing (FOD Financiën blijft inning personenbelasting doen, dit omvat het voeren van rechtszaken)

NOOT: los van de "lasten van het verleden", voert de Vlaamse overheid wel rechtszaken m.b.t. belastingverminderingen voor het Grondwettelijk Hof en het Europees Hof van Justitie, wanneer er betwistingen ontstaan over de conformiteit met hogere rechtsregels. Deze gerechtskosten lopen in de ettelijke tienduizenden euro's.

Het nieuwe institutioneel akkoord belooft verbetering op dit vlak doordat de federale overheid de conformiteit van gewestelijke belastingregels met het vrij verkeer zou garanderen, maar het blijft de vraag of dit wel een werkzame oplossing zal zijn...

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen [Bedoeld wordt: een eerste inschatting van wat nodig is (zonder gebouwen voor huisvesting van het personeel), daarbij abstractie makend van de bedragen die in het institutioneel akkoord genoemd worden]

Gemiddelde kost inbreukprocedures ivm Vlaamse belastingvermindering: 10.000 EUR.
x 5 belastingverminderingen = 50.000 EUR.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

Geen informatie beschikbaar.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?
[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]

Geen informatie beschikbaar.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen
[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

1,5 VTE:

Takenpakket:

Escalaties 1700, Klachten, Communicatie
Aanpassen regelgeving (al dan niet vraag van de beleidsdomeinen wonen & energie om allerlei subsidies wensen te fiscaliseren, of omgekeerd vroegere fiscale incentives te integreren in de subsidiewetgeving)
Overleg met federale overheid
Beantwoorden parlementaire vragen
Controleren van de afrekeningen.

Personeelskrediet A111 (contractueel): 56.290 euro x 1,5 = 84.435 euro

Rugzakjes werkingskredieten:

- c) werkingskosten – ICT: 2.725 euro = 4.087 euro
- d) investeringen – ICT (eenmalig): 1.000 euro = 1.500 euro

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Departement FB -> Afdeling BOB -> Cel BORG

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

BORG: 9 mensen

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

[Bijv: In welke mate is er binnen uw beleidsdomein al samenwerking of overleg met het federale niveau met het oog op de verdere implementatie van de bevoegdheidsoverdracht? Bestaat er binnen uw beleidsdomein een draaiboek voor de implementatie, of zijn er plannen om dergelijk draaiboek op te stellen?...]

Overleg met federale overheid m.b.t. nieuwe bevoegdheden: neen.

Draaiboek: neen.

F. Contactpersoon

Naam: Boute Gijsbert

Graad: A111

Entiteit: FB, BOB, BORG

Tel: 02/553 54 57

e-mail: gijsbert.boute@fb.vlaanderen.be

Fiche 74. - Alle gewestelijke aangelegenheden – artikel 6 BWHI

Samenwerkingsverband Hoofdstedelijke Gemeenschap

Uittreksel akkoord: p. 22-23:

Nauwe samenwerkingsverbanden tussen Brussel en zijn hinterland zijn essentieel en voordelig voor elk van de drie Gewesten. Deze verbanden zijn in het bijzonder belangrijk op het vlak van werk, economie, ruimtelijke ordening, mobiliteit, openbare werken en milieu. Om deze samenwerking actief te promoten, zal de bijzondere wet een hoofdstedelijke gemeenschap oprichten. De vertegenwoordigers van de Gewestelijke regeringen zullen er in zetelen. De bijzondere wet zal bepalen dat alle gemeenten van de oude provincie Brabant net als de federale overheid van rechtswege lid zijn van de hoofdstedelijke gemeenschap. De provincies zullen er vrijwillig bij kunnen aansluiten.

Deze hoofdstedelijke gemeenschap zal als missie hebben het overleg tussen die laatste te organiseren over onderwerpen waarvoor de Gewesten bevoegd zijn maar die het belang van de Gewesten overschrijden. De drie Gewesten sluiten een **samenwerkingsakkoord** om de nadere regels en het voorwerp van dit overleg vast te leggen.

In de hoofdstedelijke gemeenschap zullen de drie Gewesten overleggen over de mobiliteit, de verkeersveiligheid en de wegenwerken vanuit, naar en rond Brussel. Over het sluiten of onbruikbaar maken van de op- en afritten van de ring zal vooraf overlegd worden.

A. Implicaties van het af te sluiten samenwerkingsakkoord

Welke invloed zal dit samenwerkingsakkoord hebben op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

Op dit ogenblik bestaat reeds op verschillende vlakken samenwerking tussen de gewesten. Dit gebeurt in uitvoering van het Vlaams regeerakkoord dat stelt dat meer bepaald in de relatie tussen Vlaanderen en Brussel de samenwerking moet worden versterkt in het bijzonder op het vlak van mobiliteit, ruimtelijke ordening en werk. De samenwerking met Brussel bekleedt eveneens een belangrijke plaats in het toekomstproject Vlaanderen in Actie.

Op dit ogenblik is er een succesvolle samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel rond de interregionale arbeidsmobiliteit, werden er initiatieven genomen in het kader van het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling (START) om de interregionale mobiliteit aan te moedigen en is er samenwerking rond de toegankelijkheid van waterwegen en havens op de as Antwerpen-Brussel-Charleroi.

In het verleden was er reeds een zgn. "Principieel akkoord tussen het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ter regeling van de samenwerking inzake gemeenschappelijke mobiliteitsproblemen" d.d. 10 juni 1998. De overlegwerkgroep kwam ongeveer om de 3 maanden samen. In dit overleg zetelden bovendien ook vertegenwoordigers van Waalse instanties bvb. de TEC Brabant Wallon.

De hoofdstedelijke gemeenschap waarvan sprake is in het institutioneel akkoord is een zuiver overlegorgaan dat zal werken rond een beperkt aantal thema's die verband houden met mobiliteit. De samenstelling van dit overlegorgaan wordt ruimer gezien dan de gewesten. Ook de federale overheid en de gemeenten van de oude provincie Brabant zullen er in zetelen.

Er moet duidelijk onderstreept worden dat het uitgesloten is dat dit overlegorgaan iets zou kunnen wijzigen aan de eigen bevoegdheden van de betrokken overheden. De inbreng van de federale overheid zal dan ook moeten beperkt worden tot haar eigen bevoegdheden m.b.t. mobiliteit (bijv. de NMBS) en mag zich niet uitstrekken tot de bevoegdheden van de gewesten (bijv. beheer van de wegen). De hoofdstedelijke gemeenschap kan geen vehikel

worden om materies waarvoor de gewesten volheid van bevoegdheid hebben te herfederaliseren.

Er wordt geen invloed verwacht van het af te sluiten samenwerkingsakkoord op de bestaande opdrachten, activiteiten en processen.

B. Samenwerkingsakkoord

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Nee

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Het is momenteel onduidelijk op welke wijze de 'Hoofdstedelijke Gemeenschap' juridisch vorm zal krijgen. Een mogelijkheid bestaat erin dat er een zogenaamd 'verplicht' samenwerkingsakkoord wordt ingevoegd in titel IVbis (artikel 92bis) van de BWHI. Het samenwerkingsakkoord kan dan een gemeenschappelijke dienst of instelling oprichten. De BWHI zal alleszins ook de verplichte deelname van de federale overheid en de gemeenten moeten regelen. Verwacht kan worden dat het samenwerkingsakkoord een overlegorgaan, met een aantal leden van iedere overheid, zal oprichten en een aantal grote principes over de samenwerking op het grondgebied van de oude provincie Brabant zal uiteenzetten.

Er zijn geen financiële gevolgen aangezien het om een overlegstructuur gaat. De opvolging er van vergt slechts een beperkte personeelsinzet die nu ook al gebeurt.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Het overleg binnen de hoofdstedelijke gemeenschap kan en mag nooit aan de gewestbevoegdheden raken. Het valt echter te verwachten dat er regelmatig wrijvingen zullen ontstaan over bepaalde dossiers.

Het is eveneens de vraag in hoeverre een opgelegde vorm van samenwerking het overleg rond deze thema's zal vergemakkelijken dan wel zal bemoeilijken. Het is ook onduidelijk wat de rol van de federale overheid, de gemeenten en eventueel de provincies zal zijn in discussies die tot de puur gewestelijke materies behoren.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Op 16 december 2011 keurde de Vlaamse Regering het flankerend beleid VSGB goed. Het flankerend beleid wordt opgevolgd door het Coördinatieplatform VSGB waarvan de aansturing gebeurt door het departement DAR. Dit flankerend beleid bevat een aantal maatregelen waarin verwezen wordt naar noodzakelijk of reeds bestaand overleg met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bv. op het vlak van ruimtelijke ontwikkelingen, uitbouw GEN, uitbreiding MIVB-tramnet (wordt opgevolgd in de intergewestelijke werkgroep openbaar vervoer), mobiliteitsmanagement (gezamenlijke studie geïntegreerd verkeersmanagement), aanleg FietsGEN (gezamenlijke studie + Vlaams-Brussels ministerieel overleg interregionale mobiliteit).

Er zijn dus reeds samenwerkings- en overlegstructuren. Er is dus geen (nieuw) federaal initiatief nodig.

D. Contactpersoon

Naam: Luc De Ryck
Graad: Adviseur
Entiteit: Dept. MOW – afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Tel: 02-553 75 42
e-mail: luc.deryck@mow.vlaanderen.be

Fiche 75. Plantentuin van Meise

Uittreksel akkoord: p. 40
"Overdracht, cfr. het **akkoord** Peeters-Demotte"

A. Implicaties van de overdracht van de entiteit

Welke invloed heeft de overdracht van deze entiteit op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., van uw beleidsdomein?

De overdracht van de Plantentuin zal alleszins de werklast binnen de MOD (afdeling binnen het departement EWI) extra verzwaren.

LV en DAR:

Het betreft immers een 133 personeelsleden die bovendien niet onder het **VPS** vallen waardoor een resem wetgevende en overgangsmaatregelen moeten worden voorzien.

LNE:

Het statuut van EVA zorgt voor bijkomende afwijkende werkwijzen (pool der parastatalen voor pensioenregeling; andere boekhouding; meer zelfstandigheid door RVB, opmaak van een Agentschapsspecifiek besluit...)
Zie hiervoor kanttekening bij punt D.

De afstand zal bijkomende aanpassingen en structuren vergen (kan Vlimpers worden geïmplementeerd? VO-net?).

LV en DAR:

De overdracht zal ook bijkomend wetgevend werk vereisen. Zo zal een oprichtingsdecreet voor de EVA Plantentuin moeten geschreven worden en zullen de nodige uitvoeringsbesluiten moeten worden opgesteld.

De werking van de MOD zal bijgevolg moeten aangepast worden aan deze nieuwe klant. Een versterking van de personeelsdienst lijkt noodzakelijk, zeker nu door Capelo de werklast al aanzienlijk wordt verzwared.

Binnen het kerndepartement zal dit dossier extra opvolging vergen tov het verleden. Dit kan echter opgevangen worden binnen de normale werking en capaciteit.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

In de federale uitgavenbegroting 2011 werden voor in totaal 1.940.000 werkmiddelen ingeschreven. 1.618.000 € daarvan is bestemd voor de aankoop van niet-duurzame goederen en diensten, 235.000 € voor de aankoop van duurzame goederen, 68.000 € voor

Opmerking [ma5]: Opmerking LV en DAR : Is dit niet te absoluut geformuleerd? De Plantentuin zal een publiekrechtelijke EVA worden. Het kaderdecreet bestuurlijk beleid bepaalt in artikel 5 dat de VR de rechtspositieregeling van het personeel van EVA's regelt. Het VPS brengt de publiekrechtelijke EVA's onder het toepassingsgebied van het begrip "diensten van de Vlaamse overheid" (art. 1.2, 1° VPS). Alsdusdanig vallen zij onder het VPS (zie art. 1.1 VPS) met dien verstande dat de VR altijd agentschapsspecifieke bepalingen kan uitvaardigen, een werkwijze die voor publiekrechtelijke EVA's in het verleden meermaals werd gehanteerd: zie bijv. BVR 27/3/2009 voor personeel Waterwegen en Zeekanaal en BVR 14/12/2007 voor personeel De Scheepvaart.

allerhande werkingsuitgaven met betrekking tot de informatica en 19.000 € voor de deelname aan beurzen, tentoonstellingen en wedstrijden.

Ongeveer 50% van de werkingsmiddelen wordt besteed aan energie-uitgaven.

2. Over welke goederen beschikte de over te dragen entiteit in 2011?

[Bedoeld wordt: de belangrijkste roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn om de bevoegdheid uit te oefenen, met uitsluiting van de gebouwen bestemd voor de huisvesting van het personeel]

Volgens de aankoopakte van het domein van 23 december 1938 en het uittreksel uit het kadaster van 21 november 1938 is de totale oppervlakte van het domein 91 ha 23a 23 ca. Een klein deel hiervan werd afgestaan aan de gemeenten Meise en Wemmel voor de aanleg van wegen. De totale over te dragen oppervlakte bedraagt 90 ha 67a en 63 ca.

Op 9 augustus 1967 werd de Nationale Plantentuin bij KB beschermd als landschap. In de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen is het domein ingekleurd als parkgebied. Het te onderhouden terrein bedraagt, exclusief de geordende plantencollecties bij benadering 85 ha, waarvan meer dan 35 ha gazon, 1ha 20 maaivelden, 28 ha bos, 11ha wegen en verharding en 5 ha vijvers.

Op het domein staan ongeveer 50 (bemeubelde) gebouwen, die verschillen in grootte. De belangrijkste te vermelden gebouwen zijn uiteraard de verschillende serres en kassen, het plantenpaleis, het kasteel, de orangerie, de Vlaamse hoeve, het herbariumgebouw, de Balatkas,.. Hier kan ook verwezen worden naar de inventaris die gerealiseerd werd door het team van de Vlaamse bouwmeester in het kader van de opmaak van het masterplan.

Naast de onroerende goederen zijn de voornaamste roerende collecties de volgende:

- levende planten (volledig geïnventariseerd in de LivCol database);
- wetenschappelijke bibliotheek (volledig geïnventariseerd in de Vubis database);
- herbarium (ongeveer 4 miljoen specimens) slechts voor een beperkt percentage opgenomen in het BG_base bestand;
- museaal en educatief materiaal waarvan (voor een groot deel) een inventaris bestaat in de vorm van steekkaarten (maar die dringend zou moeten geactualiseerd worden).

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

Het volgende overzicht werd bezorgd door de directeur van de Nationale Plantentuin:

- Schade als gevolg van een auto-ongeval aan de omheining ter hoogte van de Amelsvonnebeek (het gaat om een dossier met een beperkte financiële impact);
- Schade aan de omheining als gevolg van de werken uitgevoerd door Aquafin. Dit dossier is moeilijk afhandelbaar omwille van het gepingpong tussen aannemers, Aquafin, een garage die zijn oude voertuigen gestald heeft tot tegen de omheining .... Globaal genomen is dit geen zeer groot dossier, maar voor de budgetten van de Plantentuin is het toch omvangrijk genoeg om er melding van te maken;
- Matthijs/Belgische staat: is waarschijnlijk zeer recent uitgesproken in hoger beroep, gezien de partij Matthijs rechtsplegingsvergoeding moet betalen aan de verwerende partij. Het is aan het federale ministerie van financiën om meer dan 80.000 euro terug te vorderen. Vermoedelijk is dit een afgelopen zaak maar het arrest werd nog niet toegestuurd;

- Akerne/Belgische staat is een dossier van schadeloosstelling als gevolg van een inbeslagname van planten onder de CITES-wetgeving en de bewaring in de Plantentuin van het levende materiaal (waarbij grote uitval is gebeurd mede als gevolg van de lange bewaring (ongeveer 14 jaar)). Momenteel in beroep, waarbij een gerechtsexpert is aangesteld. Er werd nog geen definitief voorstel ontvangen van de financiële impact voor de Plantentuin, gesteld dat hij verantwoordelijkheid zou dragen;
- Erkenning van de erfgoedwaarden met betrekking tot de Schapenbaan en de Van Gysellaan door de aangelanden als gevolg van clausules uit de verkoopakte van het domein en het bestaan of het gebruik van verkavelingsplannen door de aangelanden, al of niet met erkenning van de erfgoedwaarden. Dit is een complexe materie waarover er een vrij volledig dossier bestaat;
- Vervallen in het kader van de milieuvergunning van de toelating tot het pompen van diep grondwater en het feit dat de federale Regie der gebouwen er tot nog toe niet toe te bewegen was om alternatieven te ontwikkelen voor het capteren van oppervlaktewater of ondiep grondwater. Probleem van de gelaagdheid van de wetgeving waarbij er bij het federale niveau geen animo bestaat om de kosten te dragen als gevolg van Vlaamse decreten;
- het ontbreken van een dienst arbeidsgeneeskunde. Bij de ontmanteling van het Ministerie van Middenstand en Landbouw (2003) werden er geen middelen (tot dan toe ten laste van de centrale administratie) overgedragen voor de arbeidsgeneeskundige dienst voor de Nationale Plantentuin, ook al is dit een absolute noodzaak. Aansluiten bij een externe dienst is aangewezen maar de aansluiting kost meer dan 25.000 euro jaarlijks (die uit budget werking zou kunnen gehaald worden maar in de praktijk bijzonder moeilijk blijkt als een instituut slechts beperkte financiële werkingsmiddelen heeft);
- Samenhangend met het voorgaande doet er zich een probleem voor van een te hoge concentratie aan kwik in de lucht van de herbariumzalen met historische collecties. Dit is het gevolg van de herziening van de maximaal toegelaten norm voor professionele blootstelling. De maximale norm is recent fel naar beneden gehaald waardoor dringend maatregelen moeten genomen worden. Dit is een dure aangelegenheid die nauw samenhangt met de uitvoering van het masterplan voor de herbariumvleugel, inclusief de uitbreiding ervan;
- Er zijn nog dossiers van met betrekking tot arbeidsongevallen lopende, waarbij uitbetaling van eventuele schadevergoedingen of rentes tot de mogelijkheden behoort;
- Er loopt nog een klacht wegen pesten op het werk. Betrokken klaagster is in november 2011 gehoord door de externe dienst Arista. Sindsdien werd over de klacht niets meer vernomen en is zij vermoedelijk afgewezen;
- Door de regering van lopende zaken werden een aantal benoemingen niet uitgevoerd en zijn er een aantal contractuelen die al jaren onder het statuut van een contract van onbepaalde duur werken zonder evenwel te beschikken over een ondertekend contract. De reden hiervoor is dat de bevoegde ministers op een bepaald moment de dossiers niet meer ondertekenden bij gebrek aan taalkader, terwijl ze de stappen die nodig waren om een taalkader te maken niet gezet hebben;
- Door de invoering van de nieuwe weddeschalen voor het wetenschappelijk personeel van de federale wetenschappelijke instellingen in 2005 en door het feit dat de graad van directeur een afgeschafte graad is, moet de koning nog steeds een aangepaste weddeschaal publiceren voor de sinds 1 januari 2012 gepensioneerde directeur. Hier kunnen dus nog achterstellen te betalen zijn;
- Door het achterwege blijven van investeringen door de federale Regie der gebouwen heeft de Plantentuin noodoplossingen moeten vinden voor huisvesting. Het zijn mobiele containers geworden (type "De Meeuw") ter hoogte van de hoofdingang, de ingang Meise en het dienstgebouw (kleedkamers). De toelatingen voor het plaatsen van die containers is verlopen of onbestaande. Er lopen momenteel wel geen procedures;

- Voor de aannemer voor de binneninrichting van de evolutiekas is de terugbetaling van zijn borgtocht tegengehouden omdat er manifeste gebreken zijn. De aannemer reageert niet op een ingebrekestelling. Hier kan eventueel nog een procedure volgen;

- Bij de restauratie van de "Vriendschapstempel" is de aannemer in falings gegaan. Op dat ogenblik had hij een aantal friezen van het gebouw weggenomen om er afgietsels van te maken. Deze zaak is slecht opgevolgd geweest door de federale Regie (die de opdrachtgever was) en een gedeelte van de originele friezen zijn zoek;

- In het domein werden in de jaren '90 bronzen beelden gestolen. Dieven zijn met de vrachtwagen tot in de Plantentuin doorgedrongen. Er zijn nog steeds drie historische beelden zoek (internationaal gesignaleerd als gestolen kunst). De daders zijn ondertussen gekend (zaak behandeld door de Rechtbank van Mons). De zoektocht naar het gestolen goed moet verder gezet worden;

- Tot slot moet gewezen worden op de inventaris van de gebouwen gemaakt werd in opdracht van de Vlaamse bouwmeester. Daaruit blijkt dat de last uit het verleden als gevolg van achterstallig onderhoud zeer groot is. Dit masterplan is een sleuteldocument bij het in orde stellen van de infrastructuur;

- In de tekst van het overlegcomité van 21 april 2004 werd vermeld dat de Regie der Gebouwen de dringendste werken, initieel begroot op 1.515 k euro zou uitvoeren, in afwachting van de definitieve overdracht voor het einde van het jaar. Op het moment van de overdracht zou de Vlaamse Gemeenschap de geprefinancierde werken terugbetalen. Het bedrag werd later in onderling overleg verlaagd naar 1.370 k euro. Er zou hieromtrent een overeenkomst bestaan tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Regie der Gebouwen. In de beslissing van de VR van 23 09 2005 wordt echter gesteld dat de Vlaamse Gemeenschap na de overdracht deze investeringen op zich dient te nemen, maar dat de Vlaamse Regering de prefinancieringswerken niet terug te betalen aan de Regie der Gebouwen, gezien de definitieve overdracht niet heeft plaatsgevonden voor het einde van 2004 en de federale overheid juridisch gebonden is om als eigenaar en goede huisvader deze werken te financieren. Dit wordt verder nog onderzocht door het departement EWI.

- In de vorige legislatuur werden de volgende investeringen gedaan door de Vlaamse Overheid in de Plantentuin ten belope van 2.444.256 euro:

- o Vervanging van 2 stookketels: 227.834 euro
- o Vervanging van de dakbeglazing van het plantenpaleis (serres CDFG): 1.766.633 euro
- o Vervanging van de dakbeglazing van serre K: 432.971 euro
- o Vervangen buitendeur serre K: 3.823 euro
- o Herstellen betonbalken serre K: 12.995 euro

Deze kosten zullen in rekening moeten worden gebracht bij de overdracht. Het departement EWI zal hier rond een nota opstellen.

Er werd ook 65.000 euro geïnvesteerd in de opmaak van een masterplan dat zodra de overdracht definitief is, het basisdocument zal vormen voor het opstellen van een landschapsbeheerplan en een beheersplan van het onroerend erfgoed, evenals in een gedetailleerd investeringsplan voor de restauratie van de uitgebreide infrastructuur. Tijdens deze legislatuur werden geen middelen geïnvesteerd in de Plantentuin.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de over te dragen entiteit in 2011?
[Bedoeld wordt: het aantal personeelsleden verdeeld in taalgroepen]

De personeelstoestand ziet er op 1 januari 2012 als volgt uit:

- 1) Statutair:
  - Nederlandstaligen: 78
  - Franstaligen: 22
- 2) Contractueel:
  - Nederlandstaligen: 55
  - Franstaligen: 8

De instelling stelt momenteel dus 133 Nederlandstalige en 30 Franstalige personeelsleden tewerk.

LNE:

We hebben een duidelijker beeld nodig van het ingezette personeel in functie van de verschillende taken en opdrachten van de plantentuin. Graag krijgen we van de plantentuin een duidelijk overzicht waarbij het personeel aan de (hoofd)doelstellingen en taken wordt toegekend en welke wijzigingen zich opdringen in aantal en competenties om ook in de toekomst de doelen te realiseren. Deze gegevens maken normaal gezien integraal deel uit van het opgestelde personeelsplan.]

Het personeelsplan 2011 wordt momenteel uitgevoerd. In dit personeelsplan komen er enerzijds verschuivingen voor van contractueel naar statutair personeel, anderzijds worden er extra statutaire aanwervingen voorzien, naast een aantal contractuele aanwervingen.

Bij de uitvoering van dit plan gaat het om:

- Statutarisering van 21 functies (doordat er geen taalkader is, worden de functies opengesteld in beide landstalen). Momenteel worden er 16 functies bezet door contractueel Nederlandstalig personeel en 5 functies door Franstalig contractueel personeel.
  - Statutaire aanwervingen: er worden 6 bijkomende functies aangeworven (kunnen zowel N als F zijn)
  - Contractuele aanwervingen: 3 functies ;
    - 4 functies N of F voor een periode van 3 maanden in 2012
    - 1 functie N of F voor een periode van 9 maanden in 2012
- Daarenboven zal de budgettaire marge die vrijkomt door deeltijds werk door personeelsleden van de Plantentuin toelaten om 3 personeelsleden aan te werven in DT 1, in BT1 en 1 in A 11. Het akkoord hiervoor werd eind december ontvangen vanwege de inspecteur van financiën, met als voorwaarde dat de aanwervingen binnen de budgettaire marge blijven.

2. Over welk budget beschikte de over te dragen entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet? *[Bedoeld wordt: apparaatkredieten met uitsluiting van beleidskredieten]*

De federale uitgavenbegroting voor 2011 voorziet 6.734.000 € weddekredieten voor het vastbenoemd, stagedoend en contractueel personeel. Daarnaast wordt 311.000 € gereserveerd voor bouw- en onderhoudswerken en 23.000 € voor diverse uitgaven van de sociale dienst en studievergaderingen.

Het totale budget van de Plantentuin (B.1 en C.2) bedroeg in 2011 9.008.000 €.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de werking van de over te dragen entiteit?

[Bedoeld wordt: een eerste, ruwe, inschatting van de noden wat betreft personeel, apparaatkredieten en huisvesting van het personeel]

a) budget

Het federaal regeerakkoord van 1 december stelt een bedrag van 8,9 miljoen € voorop dat gepaard gaat met de overheveling van de Plantentuin.

Dit bedrag zal met toepassing van art. 62ter van de Bijzondere Financieringswet moeten verdeeld worden over de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. In het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap dat voorligt wordt uitgegaan van een verdeelsleutel 81, 53 % voor de Vlaamse Gemeenschap en 18, 47 % voor de Franse Gemeenschap. Dit zou betekenen dat met de overheveling van de Plantentuin in 2012 voor 7.256.170 € middelen worden overgedragen. Dit bedrag is recurrent en wordt jaarlijks aangepast aan de procentuele verandering van het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen evenals aan de reële groei van het bruto nationaal inkomen van het betrokken begrotingsjaar

Dit bedrag zal echter niet volstaan om de werking van de Plantentuin in de toekomst te verzekeren. Er kan van uitgegaan worden dat ongeveer 80 % van de personeelsleden van de Plantentuin behoren tot de Nederlandse taalrol. Wanneer we dit getal extrapoleren naar de totale personeelskredieten die in de federale begroting voor 2011 werden ingeschreven bedraagt de personeelskost voor de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 5, 4 miljoen €. N.a.v. een eerdere oefening werd door het departement bestuurszaken in 2006 becijferd dat de inschaling van de personeelsleden van de Plantentuin bij de Vlaamse Gemeenschap de loonkost met 7 à 8 % zou doen toenemen. Omdat geopteerd wordt voor een externe verzelfstandiging als rechtsvorm moet hieraan nog een supplementaire kost van 25 % van het brutosalaris worden toegevoegd voor de werkgeversbijdrage voor de pensioenen van de statutaire personeelsleden. In 2006 bedroeg dit bedrag alleen al 585.979 €.

LNE:

Zie kanttekening onder punt D.]

De overgedragen middelen zullen dus vermoedelijk enkel volstaan om de personeelskosten te dekken maar zullen geen ruimte bieden om andere uitgaven te doen of beleid te voeren.

Nochtans kunnen de uitgaven waar de Nationale Plantentuin voorstaat moeilijk onderschat worden. Door de jarenlange impasse waar de instelling na het Lambermontakkoord in verzeild is geraakt werden de broodnodige investeringen aan de infrastructuur niet of nauwelijks uitgevoerd. Deze toestand heeft de Vlaamse Gemeenschap er zelfs toe gebracht om voor bepaalde werken zelf als zaakwaarnemer op te treden en al meer dan 2 miljoen € te investeren in een federale wetenschappelijke instelling.

In 2005 werd door de Regie der Gebouwen een twaalfjarenplan opgesteld met een overzicht van de uit te voeren werken in de periode 2004-2015 (zie bijlage). Ramingen van de Regie kwamen uit op 40, 8 miljoen €. Deze cijfers werden sindsdien niet geactualiseerd maar het spreekt voor zich dat dit bedrag de voorbije jaren toegenomen is.

Een nieuw op te stellen masterplan (update van het bestaande masterplan) zal na de overheveling een overzicht moeten bieden van de nodige infrastructuurwerken met een becijferd overzicht van de nodige middelen.

b) Personeel

De instelling wordt in haar geheel overgedragen naar de Vlaamse Gemeenschap. De personeelsleden van de Nederlandse taalrol worden Vlaamse ambtenaren en de personeelsleden van de Franse Gemeenschap worden terbeschikking gesteld van de instelling. Ook de taken en opdrachten van de Plantentuin blijven dezelfde. Op zich zijn er dus niet onmiddellijk bijkomende personeelsleden nodig.

Wel wijst de algemeen directeur van de plantentuin er op dat op langere termijn een normering naar personeelsbezetting onvermijdelijk zal zijn wil men de rol spelen die past bij één van de grootste Plantentuinen in de wereld. Om een aantal referentiepunten te hebben, werden in 2005 een aantal cijfers uit de jaarverslagen van de Europese botanische tuinen gehaald. Hierbij werd rekening gehouden met de oppervlakte, het aantal soorten in de levende verzamelingen, de grootte van het herbarium, de globale staf bezetting, het aantal onderzoekers, het aantal VTE horticulturele staf, het aantal horticulturele staf per ha en het aantal horticulturele staf per 1000 soorten. Dit document zal geüpdatet worden en later bezorgd worden maar de conclusies zijn in ieder geval dat de Nationale Plantentuin in Meise lijdt aan een onderbezetting aan staf. Ook als de vergelijking gemaakt wordt met de normen binnen de groendomeinen in de provincie Vlaams-Brabant die beheerd worden door de Vlaamse overheid, blijkt een onderbezetting aan horticulturele staf.

LNE :

Zie punt D. Het inschakelen van het Agentschap voor Natuur en Bos voor beheer en onderhoud van (een deel van) het domein zal efficiëntiewinsten genereren aangezien het ANB een ruime expertise en ervaring heeft op het vlak inrichting en onderhoud van parken.]

Hetzelfde doet zich voor bij de onderzoekers. Voor de onderzoekers gelden andere criteria, waarbij de wetenschappelijke output moet gemeten worden.

Het is evident dat er in de huidige tijden geen wonderen kunnen verwacht worden, maar het is duidelijk dat er een graduele groei moet komen richting een normale personeelsbezetting.

c) Huisvesting

De overheveling heeft geen gevolgen voor de huisvesting van de personeelsleden van de Nationale Plantentuin en genereert evenmin nieuwe huisvestingsnoden.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen entiteit kunnen gepositioneerd worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?
[In voorkomend geval ook departementen, agentschappen, afdelingen, diensten, ..., van andere beleidsdomeinen vermelden, die betrokken bij zijn bij de over te dragen bevoegdheid]

Op 20 juli 2006 besliste de Vlaamse Regering (VR/2006/2007/DOC. 756) om als rechtsvorm voor de Nationale Plantentuin te kiezen voor een extern verzelfstandigd publiekrechtelijk agentschap. Dit gebeurde op basis van volgende argumenten:

- De activiteiten van de Plantentuin staan relatief ver van de kerntaken van de overheid, een verregaande autonomie en onafhankelijkheid zijn dus aangewezen;
- Door de externe verzelfstandiging wordt een structurele medezeggenschap of participatie van een nadere overheid of personen mogelijk gemaakt. Dit is van belang gelet op de betrokkenheid van de Franse Gemeenschap.

Eerder werd binnen de Vlaamse Regering al afgesproken dat de Nationale Plantentuin zal worden ondergebracht bij het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (VR/2005/23.09/DOC. 824).

De beslissing van 20 juli 2006 houdt ook een principiële goedkeuring in voor de opvang en de verdeling van de budgettaire gevolgen van de overheveling voor de uitgavenbegroting van de beleidsdomeinen EWI, IV en RWO.

De verdeelsleutel (EWI 59%, IV 17%, RWO 24%) zal gehanteerd worden voor de berekening van het aandeel van elk beleidsdomein in de totaliteit van de personeelskosten, de werkingskosten, de werkingskosten mbt bestuur en ICT, en het onderhoud en de restauraties van het gebouwenpatrimonium.

LNE :

Binnen LNE zijn 2 entiteiten in belangrijke mate betrokken bij dit dossier: het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO).

Twee invalshoeken kunnen worden gehanteerd.

(1) Focus op de wetenschappelijke rol van de Plantentuin

De huidige Plantentuin van Meise is in de eerste plaats een wetenschappelijke instelling. Het publieke park heeft een grote toegevoegde waarde voor het ruime publiek, maar het op de figuur afgebakende parkgedeelte functioneert primair als ondersteuning van het wetenschappelijk werk, zo bv. de serrecomplexen, het Kasteel van Bouchout, de buitencollecties, enz. Het parkdeel is ten volle opgezet als een levende wetenschappelijke collectie ter ondersteuning en ter aanvulling van het wetenschappelijk onderzoek. Voor de wetenschappelijke functionaliteit van de Plantentuin dient het parkgedeelte en hetgeen op onderstaande kaart is aangeduid als 'wetenschappelijk deel' één geheel te blijven.

(2) Focus op de parkfunctie van (een deel van) het domein

Het domein van de Plantentuin kan een belangrijke extra bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelstelling om voor voldoende kwaliteitsvol openbaar toegankelijk groen te zorgen.

De Vlaamse Regering keurde op 23 december 2011 (VR 2011 2312 DOC 1447/bis) het uitvoeringsgericht voorstel voor het flankerend beleid open ruimte in het Vlaams Strategisch Gebied in het kader van de GRUP VSGB. Het flankerend beleid wordt in samenwerking door het ANB en de VLM gerealiseerd.

In de analyse van deze nota blijkt een groot tekort van 3736 ha aan openbaar groen in de Vlaamse Rand. De Plantentuin is één van de grote toegangspoorten van de Vlaamse rand en kan met de ongeveer 80 ha park een belangrijke bijdrage leveren aan de effectieve

realisatie van het flankerend beleid open ruimte. De goedgekeurde nota bevat op pagina 6 volgende passage:

“ De plantentuin van Meise is één van de hoofdtoegangspoorten in de Vlaamse Rand. Het 80ha grote parkgedeelte van de Plantentuin dient te worden overgedragen.”

Het is aangewezen dat ANB wordt ingeschakeld voor het beheer van het domein. Het ANB beheert momenteel reeds 42.300 hectare eigen bossen, natuurgebieden en domeinen. Het ANB kan bovendien inzetten op een communicatie en promotie van de plantentuin in relatie tot de overige 320ha park (Gaasbeek, museumtuin, rozentuin...) die het momenteel in de Vlaamse Rand beheert. Het ANB kan als goede gastheer zorgen voor kwaliteitsvol en toegankelijk groen zonder evenwel afbreuk te doen aan de nodige en nuttige samenwerking met het wetenschappelijk deel van de plantentuin.

We moeten evenwel benadrukken dat er de volgende jaren investeringen nodig zullen zijn om, zeker gezien de historische achterstand, dit domein op een even hoogstaand niveau te tillen als andere van onze internationaal gerenommeerde domeinen zoals het kasteelpark Groenenberg, Driefonteinen of de rozentuin.

Indien de Vlaamse regering zou beslissen om focus (2) op de voorgrond te plaatsen, kan zich een piste aandienen tot gedeeltelijke heroverweging van de beslissing van de Vlaamse Regering om de plantentuin onder te brengen in een EVA. Een alternatieve mogelijkheid is dan een gedeeltelijke onderbrenging van het parkgedeelte in een IVA, met name bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Concreet zou dit een functioneel-inhoudelijke opsplitsing van het wetenschappelijk gedeelte en het parkgedeelte van de plantentuin inhouden, zoals aangeduid op onderstaande kaart. Het samenwerkingsakkoord (zoals beschreven onder punt E2) geeft de volle bevoegdheid aan de Vlaamse overheid om de organisatiestructuur te bepalen.

Deze piste biedt enerzijds organisatorische en financiële voordelen - cfr. de extra verplichtingen opgesomd onder punt A en de passage ivm supplementaire kost voor de werkgeversbijdrage onder 3)a, de mogelijkheid tot toewijzen van personeelsleden aan de respectievelijke delen - maar komt anderzijds de wetenschappelijke functionaliteit van het domein niet ten goede.

In deze piste blijft ook de mogelijkheid bestaan tot voldoende medezeggenschap of om participatie van o.a. de Franstalige Gemeenschap mogelijk te maken, via een aangepast juridisch instrument.

2. Als de over te dragen entiteit ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

135 personeelsleden op 1.1.2012

E. Samenwerkingsakkoord

De overdracht veronderstelt het sluiten van een samenwerkingsakkoord (zie uittreksel institutioneel akkoord hierboven) .

1. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Het federaal regeerakkoord stipuleert dat de overdracht van de plantentuin zal gebeuren conform het akkoord Peeters-Demotte.

Over dit samenwerkingsakkoord werd sinds het afsluiten van het Lambermontakkoord in 2001 al herhaaldelijk overleg gepleegd tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Dit gebeurde voor het laatst in maart 2008. Op dat moment waren beide partijen het zo goed als eens over alle nog bestaande knelpunten zoals de samenstelling van de wetenschappelijke raad, de samenstelling van de raad van bestuur, de aanwezigheid van Franstalige personeelsleden in de overgedragen instelling en het statuut van de overgedragen collecties. Op dat moment kwam een discussie op gang vanuit het federale niveau die voornamelijk verband hield met de eigendomsidentificatie van het wetenschappelijk patrimonium dat eigendom blijft van de federale overheid maar voor onbepaalde tijd in bruikleen wordt gegeven aan de Vlaamse Gemeenschap. In maart 2009 werd door de directeur van de Plantentuin een commissie van internationale experts aangesteld om deze kwestie te onderzoeken. Op basis van hun onderzoek werd een inventaris opgemaakt van alle collecties en specimen en werd het federale bezit afgebakend.

Vooraleer het akkoord effectief kan worden ondertekend door de vertegenwoordigers van de Vlaamse en de Franse Gemeenschapsregering moet het worden goedgekeurd door het Overlegcomité omwille van de betrokkenheid van de federale overheid.

Na de ondertekening van het samenwerkingsakkoord moeten het Vlaams Parlement en het Parlement van de Franse Gemeenschap het decretaal goedkeuren. Na bekrachtiging door de beide Regeringen kan het akkoord in werking treden en is de overdracht een feit.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

De krachtlijnen van het akkoord zoals het nu voorligt kunnen als volgt worden samengevat:

(i) met betrekking tot de opdracht van de Plantentuin:

De Nationale Plantentuin van België wordt, met uitzondering van het wetenschappelijk patrimonium (dat voornamelijk bestaat uit een herbarium, een bibliotheek en levend plantenmateriaal) overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap bepaalt de rechtsvorm van de instelling. Dit heeft tot gevolg dat de Plantentuin een Vlaamse instelling wordt en de Vlaamse overheid over de volheid van bevoegdheid beschikt om deze instelling in te passen in haar organisatiestructuur waarbij ze weliswaar rekening zal moeten houden met de afspraken die in het akkoord gemaakt worden.

Met toepassing van artikel 12 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 zal de federale overheid de roerende en onroerende goederen van de Plantentuin, zowel van het openbaar als van het privaat domein, zonder schadeloosstelling overdragen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De Vlaamse Gemeenschap treedt op de dag van de overdracht in de rechten en plichten van de federale overheid m.b.t. de Nationale Plantentuin van België.

Het wetenschappelijk patrimonium blijft eigendom van de federale staat die het in bruikleen geeft voor de duur van het samenwerkingsakkoord.

Er wordt geen afbreuk gedaan aan de huidige opdrachten van de Nationale Plantentuin van België zoals het verrichten en bevorderen van botanisch en mycologisch onderzoek, het beheer en de bewaring van wetenschappelijke collecties van planten en fungi, en de museale en educatieve functie die bewustwording en vorming van het publiek tot doel heeft.

LNE:

Het gebruik van het domein als geheel blijft in de eerste plaats gericht op het ondersteunen van het wetenschappelijk onderzoek. Tegelijk moet het parkgedeelte van het domein zijn functie als publiek park kunnen vervullen. Via de parkfunctie kan een belangrijke doelstelling op vlak van openbaar toegankelijk groen gerealiseerd worden. Deze doelstelling is opgenomen in het ViA-akkoord, het Vlaams Regeerakkoord en de beleidsbrieven van minister voor Leefmilieu en Natuur Joke Schauvliege en minister Geert Bourgeois.

(ii) met betrekking tot de Raad van Bestuur en de Wetenschappelijke Raad :

De Plantentuin heeft een Wetenschappelijke Raad en een Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur van de Nationale Plantentuin van België bestaat uit negen leden, waarvan vijf leden aangeduid worden door de Vlaamse Regering, twee leden door de Wetenschappelijke Raad en twee leden op voorstel van de Franse Gemeenschapsregering.

De Raad van Bestuur zorgt voor de uitvoering van de opdrachten van de Nationale Plantentuin van België. In dit kader neemt hij meer in het bijzonder maatregelen om:

- het wetenschappelijk onderzoek in de botanie en de mycologie te verrichten en te bevorderen;
- de wetenschappelijke collecties van planten en fungi (met name levende planten, zaden, plantenweefsels, herbaria) te beheren en te bewaren ;
- de museale, educatieve en toeristische functie waar te nemen met het oog op de bewustwording en de vorming van het publiek;
- het beheer waar te nemen.

De Raad van Bestuur ziet toe op de loyale toepassing van het samenwerkingsakkoord.

Wanneer de Raad van Bestuur zich uitspreekt over de administratieve en technische omkadering van het wetenschappelijke personeel, worden de beslissingen met een bijzondere meerderheid van 7 op 9 genomen.

LNE:

De Wetenschappelijke Raad wordt samengesteld uit:

- een gelijk aantal leden aangeduid door de Vlaamse universiteiten en door de universiteiten van de Franse Gemeenschap;
- een gelijk aantal leden aangeduid door de Vlaamse **universiteiten en ter zake relevante wetenschappelijke instellingen van het Vlaams Gewest** en door de universiteiten van de Franse Gemeenschap **en hun ter zake relevante wetenschappelijke instellingen**
- een gelijk aantal Franstalige en Nederlandstalige leden van het wetenschappelijke personeel van de plantentuin ;
- internationale wetenschappers die door de eerder genoemde vertegenwoordigers worden gecoöpteerd.

Noot: het onderzoek binnen het INBO en de Plantentuin overlapt slechts in zeer beperkte mate. Dit is evenwel het geval bij onderzoeksacties nodig ter ondersteuning van internationale verdragen en organisaties begaan met het natuurbehoud en het biodiversiteitsgerelateerd onderzoek. Hier dienen afspraken gemaakt te worden over wie welke verantwoordelijkheid neemt. Vanuit dit oogpunt is het alleszins aangewezen om het INBO een plaats te geven in de raad van bestuur en/of de wetenschappelijke raad. Op deze wijze kan op een constante wijze gewaakt worden dat er geen overlappend onderzoek wordt uitgevoerd. Bovendien kan op deze wijze expertise (ook op het vlak van wetenschapsmanagement) uitgewisseld worden tussen de twee Vlaamse wetenschappelijke instellingen begaan met natuur in de meest brede zin van het woord.

Het voorzitterschap van de Wetenschappelijke Raad wordt waargenomen voor periodes van twee jaar, afwisselend door een lid dat de Vlaamse universiteiten vertegenwoordigt en een lid dat de Franstalige universiteiten vertegenwoordigt.

De Wetenschappelijke Raad staat de Raad van Bestuur bij voor de wetenschappelijke invulling van de opdracht van de Plantentuin.

De Wetenschappelijke Raad stelt in dat verband de programma's voor, beheert het wetenschappelijk patrimonium en verzekert er de toegangsmodaliteiten van.

Hij laat zich niet in met het beheer en management van de Plantentuin en haar gebouwen.

De Wetenschappelijke Raad staat ook in voor de aanvaarding van de voordrachten van wetenschappelijke onderzoekers, overeenkomstig een procedure die voor elk wetenschappelijk onderzoeker gelijk is.

(iii) met betrekking tot het personeel :

De personeelsleden die op het ogenblik dat het samenwerkingsakkoord in werking treedt, behoren tot de Franse taalrol worden overgeheveld naar de Franse Gemeenschap. Zij vallen onder het administratief en geldelijk statuut dat van toepassing is op de personeelsleden van de Franse Gemeenschap.

De personeelsleden die op het ogenblik dat het samenwerkingsakkoord in werking treedt, behoren tot de Nederlandse taalrol worden overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap. Zij vallen onder de toepassing van het Vlaams personeelsstatuut

Het akkoord bevat daarnaast een aantal bepalingen die voldoende garanties moeten bieden voor het behoud van de administratieve en financiële rechten van de overgedragen personeelsleden.

De Franse Gemeenschap kan wetenschappelijke onderzoekers ter beschikking stellen van de overgedragen instelling. Ze beschikt over die bevoegdheid voor een aantal wetenschappelijke onderzoekers dat ten minste gelijk is aan het aantal wetenschappelijke onderzoekers van de Franse taalrol op de dag van de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord.

De Vlaamse Gemeenschap verbindt er zich toe de door de Franse Gemeenschap aangestelde wetenschappelijke onderzoekers op te nemen en een gelijke administratieve en technische ondersteuning van alle wetenschappelijke onderzoekers te waarborgen.

Het administratief en technisch personeel dat wordt overgedragen naar de Franse Gemeenschap, wordt ter beschikking gesteld van de instelling. Deze personeelsleden worden evenwel in een uitdovend kader geplaatst.

Zij kunnen derhalve blijvend hun opdracht uitoefenen in de Nationale Plantentuin, maar zullen bij de beëindiging van hun loopbaan binnen de Nationale Plantentuin van België ingevolge bijvoorbeeld pensionering, beëindiging van de arbeidsovereenkomst of mobiliteitsaanvraag enkel kunnen worden vervangen door personeelsleden die in dienst worden genomen door de Vlaamse overheid.

De personeelsleden die door de Franse Gemeenschap ter beschikking worden gesteld, met inbegrip van de wetenschappelijke onderzoekers, komen ten laste van de begroting van de Franse Gemeenschap.

Het Eigen Vermogen van de Nationale Plantentuin van België is een onderdeel van de rechten en plichten die overgedragen worden aan de Vlaamse Gemeenschap. Deze overdracht heeft geen invloed op het statuut van de personeelsleden die betaald worden met middelen uit het eigen vermogen. Zij blijven onder dezelfde voorwaarden tewerkgesteld bij de instelling.

Tot slot bevat het akkoord nog een aantal bepalingen die de toegankelijkheid van de Plantentuin regelen. Zo is de toegang tot de infrastructuur in het kader van het wetenschappelijk onderzoek kosteloos voor iedereen die tot een door een Belgische of internationale universiteit of tot een door de Belgische, Vlaamse of internationale overheid

erkende onderzoeksinstelling behoort of daartoe erkend is door de Wetenschappelijke Raad. Ook werd afgesproken dat de voorwaarden m.b.t. de publieke toegankelijkheid van het domein voor iedereen op gelijke wijze zal gereguleerd worden.

Het samenwerkingsakkoord wordt voor onbepaalde tijd gesloten en treedt in werking op de dag waarop de instemmingsdecreten van de ondertekenende partijen door de betrokken Regeringen zijn bekrachtigd en nadat de huidige Wetenschappelijke Raad van de Nationale Plantentuin van België zoals bedoeld in artikel 7 van het Koninklijk Besluit van 20 april 1965 betreffende het statuut der wetenschappelijke inrichtingen van de Staat, heeft vastgelegd welke stukken deel uitmaken van het wetenschappelijk patrimonium dat eigendom blijft van de federale overheid en dat voor onbepaalde tijd in bruikleen wordt gegeven aan de Vlaamse Gemeenschap. Aan deze laatste voorwaarde moet wel voldaan zijn vooraleer de parlementaire behandeling van de instemmingsdecreten van start gaat.

In het akkoord wordt ook uitvoering gegeven aan artikel 62ter van de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989. Artikel 10 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat de verdeelsleutel die moet worden toegepast op de federale dotatie van 5.659.409, 17 € (prijzen 2002) wordt vastgesteld op 81, 53 % voor de Vlaamse Gemeenschap en 18, 47 % voor de Franse Gemeenschap.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

De Plantentuin zal na de overheveling hoe dan ook een bijzondere instelling blijven. Dit komt in de eerste plaats omdat de betrokkenheid van de Franse Gemeenschap door de toepassing van het samenwerkingsakkoord gegarandeerd blijft. De Plantentuin wordt dan wel een agentschap dat ingepast zal worden in de Vlaamse organisatiestructuur maar het wordt geen zuiver Vlaamse instelling gelet op die betrokkenheid. Zo zal de Franse Gemeenschap in eerste instantie personeelsleden in alle niveaus ter beschikking stellen, later wordt dat recht enkel behouden voor het zogenaamd wetenschappelijk personeel. Deze personeelsleden zijn geen Vlaamse ambtenaren, vallen niet onder het Vlaams personeelsstatuut maar zullen wel werken in een Vlaams agentschap. Zij behouden hun rechten en krijgen een aantal garanties. Dit maakt het moeilijk om de Plantentuin in te passen in het huidige Belgische kader zoals dat door de vorige staats Hervormingen werd uitgetekend en zal er toe leiden dat de werking van de Plantentuin meer dan eens op gespannen voet zal komen te staan met een aantal basisprincipes en –afspraken die ons federalisme kenmerken zoals bijv. de bestuurstaalwetgeving en het territorialiteitsbeginsel.

LNE : zie opm in geel aangeduid hieronder:

Vanuit de Plantentuin worden nog een aantal andere aandachtspunten naar voor geschoven:

- Er zullen concrete afspraken moeten gemaakt worden over een traject om de achterstand (in heel veel domeinen) weg te werken;
- Er moet op gelet worden dat de verminderde bijdrage voor de sociale zekerheid voor de wetenschappers behouden blijft;
- Er moet nagegaan worden wat de impact van het eventueel onderhevig worden aan een gewijzigd BTW-statuut op het budget van het Instituut;
- Er moet onderzocht worden wat de implicatie is (financieel en statutair) van het wijzigen van het statuut van de instelling in een EVA; zie hiervoor kanttekening onder punt D
-

- Er zal een onderzoek moeten gebeuren naar de types verzekeringen die zullen moeten onderschreven worden en waarvoor bij ongevallen de gevolgen momenteel rechtstreeks door de overheid gedragen worden.

Voor de MOD van EWI is het belangrijk om zo snel mogelijk een zicht te hebben op de omvang van de taken die aan de MOD zouden worden overgedragen (zie onder punt A). Bovendien zal in de transitiefase nauw moeten worden samengewerkt met het departement Bestuurszaken, dienst regelgeving.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

- Zijn de overgedragen middelen voldoende ruim om de lasten te dragen? Op welke manier worden ze overgedragen?
- Wat zijn de mogelijkheden/ kosten om de Plantentuin in te schakelen in Vlippers (i.f.v. beheer personeelsdossiers)?
- De nodige informatie inzake personeelszaken (weddeschalen, statuut, ...), en huidige stand van zaken inzake de boekhouding, IT-middelen enz..., zal aan de Plantentuin moeten opgevraagd worden, zodat de overdracht naar de Vlaamse overheid, eens alles effectief in gang kan gezet worden, vlot kan verlopen.

LV en DAR:

Bij deel E.2: i
Suggestie van LV:

Mogelijke samenwerking op het vlak van wetenschappelijk onderzoek met het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) met betrekking tot volgende items:

- functionele biodiversiteit
- karakterisatie en authenticiteitsbepalingen (oa. via DNA-merkertechnologie)
- verwantschapsanalyses
- in vitro vermeerderingen en in standhoudingen
- gebruik van genenbanken

Bij deel E.2.ii:

De Wetenschappelijke Raad wordt samengesteld uit:

- een gelijk aantal leden aangeduid door de Vlaamse universiteiten en **onderzoeksinstituten** en door de universiteiten van de Franse Gemeenschap;

IV:

Bijkomende info van IV:

- De Nationale Plantentuin van België is één van de grootste botanische tuinen ter wereld en daarmee een belangrijke toeristische attractie in de Groene Gordel. De tuin is het gehele jaar open voor publiek en ontvangt per jaar 120.000 bezoekers. In het Strategisch Beleidsplan Toerisme en Recreatie voor de Groene Gordel 2003-2007 is de Nationale Plantentuin in Meise aangehaald als topattractie van Vlaams belang en geselecteerd als Groene Gordelhefboomproject. Bij de implementatie van dit strategisch

Opmerking [ma6]: Opmerking LV en DAR : In deel E.2.ii van de fiche wordt de samenstelling van de wetenschappelijke raad weergegeven zoals die is opgenomen in het samenwerkingsakkoord dat voorligt. Het is zeer de vraag in welke mate deze bepalingen nog kunnen worden aangepast.

beleidsplan staat de ontwikkeling van een streekbezoekerscentrum in de Nationale Plantentuin centraal, als één van de toegangsporten tot de Groene Gordel. (In april 2008 werd in opdracht van Toerisme Vlaanderen een studie opgeleverd over "Planten: jouw lust en jouw leven - een toeristische visie op de Nationale Plantentuin van België te Meise).

- Het investeringsbedrag voor toeristische ontsluiting en ontwikkeling van een streekbezoekerscentrum wordt geraamd op 16,1 mio euro
- De personeelsinzet (in VTE's) voor de toeristische functie van Plantentuin wordt geraamd op 25,8 in jaar 1 tot 41,1 in jaar 5 (+ 3 stafmedewerkers)

Verder heeft de nationale Plantentuin een aantal samenwerkingsprojecten met botanische tuinen en onderzoeksinstellingen in Congo lopen.]

LNE:

Opm bij E.2.:

De Wetenschappelijke Raad wordt samengesteld uit:

- een gelijk aantal leden aangeduid door de Vlaamse universiteiten en door de universiteiten van de Franse Gemeenschap;
- een gelijk aantal leden aangeduid door de Vlaamse universiteiten en ter zake relevante wetenschappelijke instellingen van het Vlaams Gewest en door de universiteiten van de Franse Gemeenschap en hun ter zake relevante wetenschappelijke instellingen
- een gelijk aantal Franstalige en Nederlandstalige leden van het wetenschappelijke personeel van de plantentuin ;
- internationale wetenschappers die door de eerder genoemde vertegenwoordigers worden gecoöpteerd.

Noot: het onderzoek binnen het INBO en de Plantentuin overlapt slechts in zeer beperkte mate. Dit is evenwel het geval bij onderzoeksacties nodig ter ondersteuning van internationale verdragen en organisaties begaan met het natuurbehoud en het biodiversiteitsgerelateerd onderzoek. Hier dienen afspraken gemaakt te worden over wie welke verantwoordelijkheid neemt. Vanuit dit oogpunt is het alleszins aangewezen om het INBO een plaats te geven in de raad van bestuur en/of de wetenschappelijke raad. Op deze wijze kan op een constante wijze gewaakt worden dat er geen overlappend onderzoek wordt uitgevoerd. Bovendien kan op deze wijze expertise (ook op het vlak van wetenschapsmanagement) uitgewisseld worden tussen de twee Vlaamse wetenschappelijke instellingen begaan met natuur in de meest brede zin van het woord.]

G. Contactpersoon

Naam: Dirk Van Melkebeke
Graad: Secretaris-generaal

Entiteit: Departement EWI
Tel: 02/553 55 99
e-mail: dirk.vanmelkebeke@ewi.vlaanderen.be

Fiche 76. Dierenwelzijn

Uittreksel akkoord: p. 46
Dierenwelzijn: Naar de Gewesten

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

Hier dient vooreerst te worden opgemerkt dat het begrip “dierenwelzijn” niet gedefinieerd is. De draagwijdte waarmee men het begrip interpreteert impliceert eveneens de omvang van de bevoegdheidsoverdracht. Er dient een duidelijke aflijning van het begrip gemaakt te worden alvorens de volledige omvang van de bevoegdheidsoverdracht duidelijk kan zijn (in het bijzonder in verhouding met overige aangelegenheden vervat in artikel 6, §1, I, 2°, BWHI: met name diergezondheid, kwaliteit van de dierlijke producten met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen).

Momenteel is de uitoefening van de federale bevoegdheid omtrent dierenwelzijn verdeeld over twee entiteiten. Het *normatieve beleid* wordt gevoerd door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, **DG 4: Directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding**. Het *uitvoerende en controlerende beleid* inzake dierenwelzijn situeert zich daarentegen bij:

- enerzijds het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (**FAVV**) ten aanzien van de voedselproducerende dieren, onder de bevoegdheid van de minister Sabine Laruelle, minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid.
- anderzijds de dienst Inspectie Consumptieproducten, Dierenwelzijn en CITES van de FOD Volksgezondheid, voor wat betreft de dierenwelzijns-inspecties ten aanzien van niet-voedselproducerende dieren.

De Inspecteurs-Dierenartsen, Gezondheidsinspecteurs en Gezondheidscontroleurs van het FAVV voeren de controles uit. De dienst omvat een kleine administratieve eenheid (Hoofdbestuur), gevestigd in Brussel, en twee provinciale centra, gevestigd te Gent en te Namen (Buitendienst).

De Inspectiedienst van de FOD heeft uiteenlopende bevoegdheden. De dienst voert in hoofdzaak toezicht op de naleving van verschillende wetten en reglementen. Inzake dierenwelzijn met name deze over:

- het dierenwelzijn (vnl. Dierenwelzijnswet van 14 augustus 1986): niet-nutsdieren (dieren die niet in de voedselketen komen), de provinciale controle-eenheden van het FAVV met de nutsdieren (ook algemeen benoemd als voedselproducerende of landbouwhuisdieren, met name koeien, schapen, geiten, varkens, pluimvee);
- het erkennen van en toezicht houden op fokkerijen van gezelschapsdieren, dierenwinkels, dierenasielen, dierenparken, dierenpensions.

De inspecteurs en controleurs van de Diensten kunnen waarschuwingen geven, procesverbaal opstellen, goederen en dieren in beslag nemen, producten weigeren voor invoer, inrichtingen sluiten en zegels leggen.

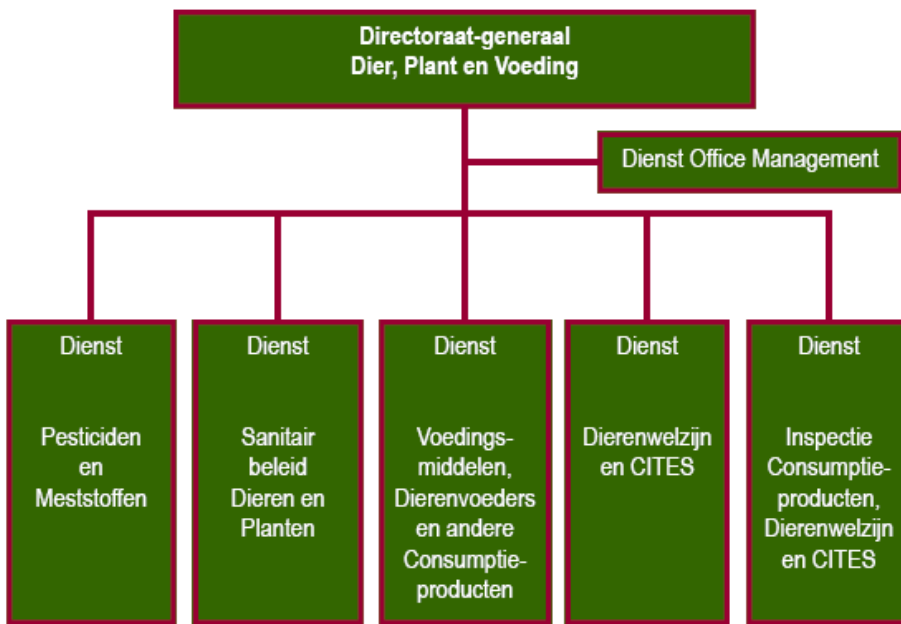
Bij de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is tevens een **Raad voor Dierenwelzijn** in het leven geroepen, samengesteld uit vertegenwoordigers van de landbouworganisaties, dierenrechtenorganisaties, wetenschappers,... . Dit overleg- en adviesorgaan geeft advies aan de minister van Volksgezondheid of aan de dienst Dierenwelzijn. Het advies handelt over allerhande kwesties in verband met dierenwelzijn. Het dagelijks bestuur van de Raad wordt waargenomen door het Bureau van de Raad (of stuurgroep), samengesteld uit vijf wetenschappers, verbonden aan universiteiten of hogescholen. Deze wetenschappers zitten werkgroepen voor en rapporteren tijdens de plenaire vergaderingen aan de Raad. De huidige Raad bestaat uit vertegenwoordigers van dierenrechtenorganisaties, producenten, handelaars, consumenten en de vijf Bureauleden.

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

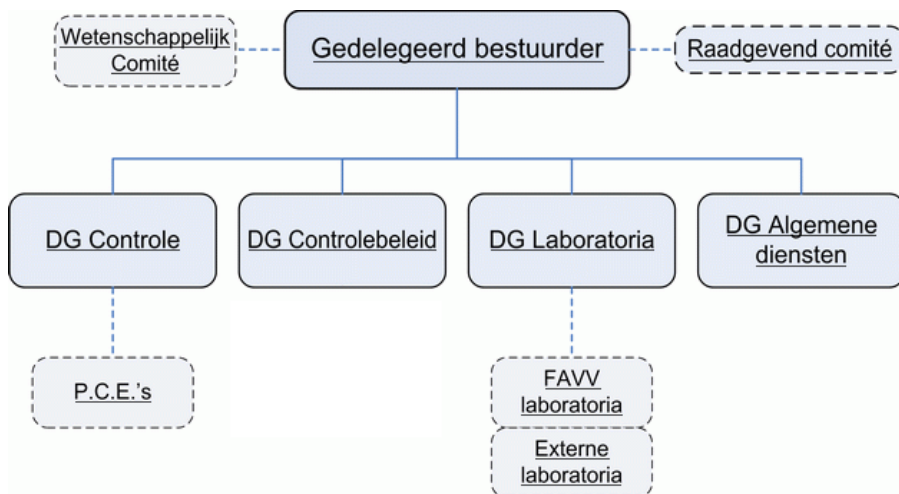
Zie punt 1 voor wat betreft de bevoegde entiteiten. Hieronder vindt u de organigrammen van deze respectievelijke entiteiten.

- **DG 4: Directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding**

- **FAVV**

De structuur van de **Raad voor Dierenwelzijn** wordt schematisch voorgesteld in onderstaande figuur.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

- met betrekking tot dierenwelzijn

Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Koninklijk besluit van 13 juni 2010 betreffende het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het vervoer van landbouwhuisdieren.

Koninklijk besluit van 13 juni 2010 tot vaststelling van de minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens

Koninklijk besluit van 16 juli 2009 tot vaststelling van de lijst van niet voor productiedoeleinden gehouden zoogdieren die gehouden mogen worden

Ministerieel besluit van 12 februari 2009 tot benoeming van de leden van de Raad voor Dierenwelzijn.

Koninklijk besluit van 15 juli 2008 tot regeling van de samenstelling en de werking van de Raad voor Dierenwelzijn.

Koninklijk besluit van 31 augustus 2007 houdende de rechten en heffingen voor het verkrijgen van erkenningen in uitvoering van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren.

Koninklijk besluit van 14 februari 2007 betreffende het commercieel vervoer van dieren andere dan landbouwhuisdieren

Koninklijk besluit van 21 december 2006 tot omvorming van de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen tot het uitvoeringsbesluit van het Wetboek diverse rechten en taksen, tot opheffing van het regentbesluit tot uitvoering van het Wetboek der zegelrechten en houdende verscheidene andere wijzigingen aan uitvoeringsbesluiten.

Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Koninklijk besluit van 17 oktober 2005 tot vaststelling van de minimumnormen voor de bescherming van legkippen.

Koninklijk besluit van 20 september 2005 houdende uitvoering van artikel 41bis van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Koninklijk besluit van 2 september 2005 betreffende het welzijn van dieren gebruikt in circussen en rondreizende tentoonstellingen

Koninklijk besluit van 4 maart 2005 inzake het welzijn van loopvogels gehouden voor landbouwdoeleinden.

Koninklijk besluit van 19 januari 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven voor wat betreft het testen van cosmetische producten.

Koninklijk besluit van 28 mei 2004 betreffende de identificatie en registratie van honden.

Koninklijk besluit van 15 mei 2003 betreffende de bescherming van varkens in varkenshouderijen.

Koninklijk besluit van 7 december 2001 tot vaststelling van de lijst van [zoogdieren] die gehouden mogen worden.

Koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven.

Koninklijk besluit van 17 mei 2001 betreffende de toegestane ingrepen bij gewervelde dieren, met het oog op het nutsgebruik van de dieren of op de beperking van de voortplanting van de diersoort.

Koninklijk besluit van 22 februari 2001 betreffende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

Koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot wijziging van diverse wettelijke bepalingen.

Koninklijk besluit van 1 maart 2000 inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren.

Koninklijk besluit van 9 juli 1999 betreffende de bescherming van dieren tijdens het vervoer en de erkenningsvoorwaarden van vervoerders, handelaars, halteplaatsen en verzamelcentra

Koninklijk besluit van 3 mei 1999 houdende organiek reglement van de Veterinaire Diensten

Koninklijk besluit van 30 april 1999 betreffende de veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautair verkeer van runderen en varkens.

Koninklijk besluit van 12 maart 1999 houdende de voorwaarden voor het verkrijgen van een afwijking van het verbod honden als last- en trekdiert te gebruiken.

Koninklijk besluit van 24 september 1998 betreffende de veterinaire certificering voor levende dieren, bepaalde producten van dierlijke oorsprong en bepaalde producten van plantaardige oorsprong.

Koninklijk besluit van 23 september 1998 betreffende de bescherming van dieren bij wedstrijden.

Koninklijk besluit van 10 augustus 1998 betreffende de erkenning van dierentuinen

Koninklijk besluit van 23 januari 1998 betreffende de bescherming van kalveren in kalverhouderijen.

Koninklijk besluit van 16 januari 1998 inzake de bescherming van dieren bij het slachten of doden.

Koninklijk besluit van 21 november 1996 tot vaststelling van de vergoeding van de verplaatsings- en verblijfkosten van de personen die niet tot de Administratie behoren en die deel uitmaken van sommige organen samengesteld in het kader van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Koninklijk besluit van 14 februari 1995 tot vaststelling van de lijst van verboden prestatieverbeterende stoffen bij duiven.

Koninklijk besluit van 31 december 1992 betreffende de veterinaire en zoötechnische controles die van toepassing zijn op het intracommunautaire handelsverkeer van sommige levende dieren en produkten.

Koninklijk besluit van 31 december 1992 betreffende de veterinaire controles voor dieren en bepaalde produkten van dierlijke oorsprong, ingevoerd uit derde landen.

Koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen.

- met betrekking tot dierproeven

Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren

Wet van 18 oktober 1991 houdende goedkeuring van de Europese Overeenkomst voor de bescherming van gewervelde dieren die worden gebruikt voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden, en van de bijlage A en B, opgemaakt te Straatsburg op 18 maart 1986.

Koninklijk Besluit van 14 november 1993 betreffende de bescherming van proefdieren

Wet van 4 mei 1995 tot wijziging van de Wet van 1986 (art. 21, § 4, toegevoegd bij art. 17)

Koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven

Koninklijk besluit van 19 mei 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven voor wat betreft de aanmaak van monoklonale antilichamen door de ascitesmethode

Koninklijk besluit van 13 september 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 november 1993 betreffende de bescherming van proefdieren, voor wat betreft de opleiding van personen die dierproeven uitvoeren, eraan meewerken of instaan voor de verzorging van proefdieren

Koninklijk besluit van 14 mei 2010 betreffende de bescherming van proefdieren

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Zowel LNE als LV zijn vragende partij om bepaalde aspecten van deze aangelegenheid na regionalisering te beheren.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

[Bedoeld wordt: beleidskredieten met uitsluiting van apparaatkredieten.]

- De begroting van DG 4 van het jaar 2010 ziet er als volgt uit:

	x 1000 €
personeelskosten	6.802
werkingskosten	785
internationale bijdragen	199
toelagen omkadering	31
toelagen sanitair beleid (internationale organisaties)	240
dierenwelzijn - CITES	57
toelagen voeding en ACP	1.305
Inspectie	127
dotatie FAVV	107.856

117.402

Na aftrek van de apparaatskredieten bedragen de beleidskredieten vermoedelijk 109.815.000€. Hierbij wordt wel verondersteld dat vb. de posten internationale bijdragen en inspectie geen personeelsmiddelen bevatten.

Binnen dat bedrag is evenwel onduidelijk hoeveel van de algemene middelen uit deze begroting besteed worden aan de materie van dierenwelzijn. Budgettair is het immers niet eenvoudig om het aspect dierenwelzijn af te zonderen van de rest (de inspectiediensten van dierenwelzijn vallen onder een inspectiedienst in Brussel waar o.a. ook controle op het rookverbod onder vallen). In het Vlinderakkoord is evenmin een raming opgenomen van de middelen voor deze materie.

In het kader van een regionalisering van de dierenwelzijnsmaterie dient opgemerkt te worden dat de meeste welzijnseisen, opgelegd in bestaande wet- en regelgeving met betrekking tot nutsdieren, momenteel gesteld worden in de kalvesector, de varkenssector, de sector van de leghennen en de vleeskippensector. In het Vlaamse Gewest worden meer van deze diersoorten gekweekt dan in het Waalse Gewest, waardoor de economische gevolgen van de welzijnseisen opgelegd in de bestaande wet- en regelgeving alleszins voor nutsdieren groter zijn voor Vlaanderen. De verdelingen naar aanleiding van de regionalisering zouden voor wat betreft nutsdieren dan ook overeenkomstig moeten gebeuren. Als kanttekening bij de materie van het dierenwelzijn kan nog geplaatst worden dat veel van het onderzoek hieromtrent gebeurt door het ILVO, waarvan een deel betoelaagd wordt door de FOD Volksgezondheid, in het kader van het contractueel onderzoek. Het is vanzelfsprekend de bedoeling dat deze middelen integraal overkomen.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het op dit moment niet volledig duidelijk is welke middelen op dit ogenblik voor de uitoefening van de bevoegdheid worden aangewend.

- van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV):

Het is onduidelijk welk aandeel van het personeelsbestand of van de beschikbare middelen ingezet wordt voor de activiteiten in het kader van dierenwelzijn.

De werking van het Voedselagentschap wordt gedeeltelijk **gefinancierd** door heffingen en retributies betaald door de operatoren van de voedselketen en die onder de controle vallen van het Voedselagentschap.

De retributies zijn dienstgebonden bedragen, met name vergoedingen voor geleverde prestaties zoals de aflevering van certificaten, controles op aanvraag of audits.

De heffingen worden jaarlijks geïnd in alle sectoren die actief zijn binnen de voedselketen of waarbij het FAVV controleopdrachten uitvoert. Zij dienen om een deel van de kosten te dekken verbonden aan het controleprogramma van het FAVV en de B.S.E.-testen.

Cijfers uit de begroting van het FAVV (2010):³⁰

- dotaties: 108.471.000 €

- heffingen: 26.514.000 €

- retributies: 36.740.000 €

- bijdragen van de EU: 2.637.000 €

- andere (administratieve boetes, analyses voor derden, intresten,...) : 4.938.000 €

= TOTAAL: 179.300.000 €

---

³⁰ Bron: idem.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Hieromtrent hebben wij momenteel nog geen informatie.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Hieromtrent hebben wij momenteel nog geen informatie.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Deze inschatting is momenteel niet eenvoudig te maken.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu telt ongeveer 1900 **medewerkers**. Het is onduidelijk hoeveel er daarvan ingeschakeld worden ter uitvoering of ondersteuning van de opdrachten in het kader van dierenwelzijn, evenals de verdeling per taalkader.

Het FAVV telde in 2010 1.325 **personeelsleden** waarvan 555 inspecteurs en controleurs verdeeld over 11 provinciale controle-eenheden. Verder deed het ook beroep op:

- 657 zelfstandige dierenartsen, belast met opdracht (= 410 VTE). Zij voeren onder toezicht van ambtenaren opdrachten uit mbt inspectie, controle en certificering.
- 5 interne laboratoria geaccrediteerd volgens ISO 17.025 met 154 medewerkers
- een netwerk van 59 externe laboratoria alsook 10 nationale referentielaboratoria
- samenwerking met politie en douane.

Het is onduidelijk welk aandeel van het personeelsbestand of van de beschikbare middelen ingezet wordt voor de activiteiten in het kader van dierenwelzijn, evenals de verdeling per taalkader.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

Voor wat DG 4 betreft bedragen deze middelen 7.587.000 €. Voor het FAVV hebben wij hierover nog geen informatie.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

Deze inschatting is momenteel niet eenvoudig te maken.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Er zijn een aantal argumenten om de normering en controles omtrent dierenwelzijn voor wat betreft nutsdieren, onder te brengen bij het beleidsdomein Landbouw en Visserij:

- 1) de nauwe relatie tussen de materie van landbouw en dierenwelzijn van nutsdieren .
Op EU-niveau wordt een deel van deze materie door de Raad Landbouw behandeld, die ook door het beleidsdomein Landbouw en Visserij opgevolgd wordt. Beide beleidsmateries worden trouwens grotendeels Europees gestuurd. Voor die onderwerpen waar dierenwelzijn gelinkt is aan biodiversiteit en natuurbescherming wordt dit op EU-niveau evenwel behandeld in de Raad Leefmilieu.
- 2) In de randvoorwaarden die nageleefd moeten worden door landbouwers zijn dierenwelzijnseisen opgenomen. Voor de landbouwers en andere betrokken bedrijven wordt de controlelast beperkt indien de dierenwelzijnscontroles ter plaatse samen gebeuren met andere controles die gevoerd worden in het kader van het landbouwbeleid.
- 3) Door de integratie van het dierenwelzijnsbeleid in het landbouwbeleid kan een coherent beleid gevoerd worden ten aanzien van de landbouwers en de andere betrokken bedrijven dat rekening houdt met de economisch impact die immers aanzienlijk kan zijn (vb. diervriendelijke stallen in varkens- en pluimveesector).
- 4) De bijzondere wetgever erkent zelf de nauwe relatie van bepaalde aspecten van dierenwelzijn met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen en landbouw. Artikel 6, §1, V, tweede lid, BWHI bepaalt immers dat het akkoord van de betrokken gewestregeringen nu reeds vereist is voor de maatregelen van de federale overheid inzake dierenwelzijn indien deze een weerslag hebben op het landbouwbeleid.
- 5) Er bestaat ook reeds expertise met betrekking tot deze materie aangezien veel van het onderzoek omtrent dierenwelzijn gebeurt door het ILVO, in het kader van het contractueel onderzoek. Ook is er al ervaring op het vlak van controles van huisvestingssystemen bij leghennen (namelijk de niet-kooihuisvesting, waarin eieren met codes 0, 1 en 2 worden geproduceerd). Deze controles gebeuren momenteel

Opmerking [VED7]: Deze bewering verdient verdere staving.

door het FAVV, maar werden daarvoor uitgevoerd door collega's van het departement Landbouw en Visserij.

- 6) Dierenwelzijn is een materie die het welzijn van het dier vooropstelt. Dit welzijn kan in de landbouwsector op diverse (cumulatieve) wijzen vorm krijgen, met name via staluitrusting, voeding, beweiding,... Er bestaan dus een aantal raakvlakken van dierenwelzijn bij nutsdieren met de landbouwexpertise en de landbouwexpertise is inherent verbonden met dierenwelzijn bij nutsdieren.

De bestaande wet- en regelgeving inzake dierenwelzijn, zoals opgesomd *supra* onder titel A.3., is evenwel niet beperkt tot nutsdieren. Slechts een beperkt aantal van deze wetten en besluiten hebben exclusief betrekking op nutsdieren. Daarnaast is er een aanzienlijk deel regelgeving die nauwer verwant is met andere aangelegenheden, waaronder leefmilieu/natuurbehoud, zoals bijvoorbeeld het gevangen houden van (wilde) dieren, de jacht, de visvangst en de bestrijding van schadelijke dieren. Bovendien worden sommige aspecten die noodzakelijk zijn voor het dierenwelzijn, of dit bevorderen, reeds in leefmilieu- en natuurwetgeving geregeld enerzijds, en hebben dierenwelzijnsmaatregelen een impact op leefmilieu en natuurbehoud anderzijds. Voorbeelden van het eerste zijn onder meer te vinden in de Vlaamse jachtwetgeving waar deze een aantal jachtmiddelen verbiedt en in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer, onder andere waar dit de opvangcentra voor wilde dieren reglementeert. Een voorbeeld van het tweede (dierenwelzijnsmaatregelen die een impact hebben op leefmilieu en natuurbehoud) is te vinden in het KB van 16 juli 2009 tot vaststelling van de lijst van niet voor productiedoeleinden gehouden zoogdieren die gehouden mogen worden. Zo moet bijv. bij het wijzigen door de minister van de lijst worden rekening gehouden met het volgende criterium: "het al dan niet bestaan van duidelijke aanwijzingen dat de soort zich in de natuur kan handhaven bij ontsnapping van specimens uit gevangenschap en bijgevolg een ecologische bedreiging vormt.". Doch, reeds het opmaken en bijhouden van een positieflijst van zoogdieren en andere dieren zoals reptielen, amfibieën en vissen, kent een sterke link met leefmilieu- en natuurbehoudsaangelegenheden. Bij het opmaken en bijhouden van dergelijke positieflijsten moet namelijk rekening worden gehouden, wat betreft inheemse soorten, maar ook wat betreft uitheemse vogelsoorten die van nature in het wild voorkomen op het Europese grondgebied van de Europese Unie en wat betreft andere uitheemse soorten dan vogels maar voorkomend op bepaalde bijlagen van de Habitatrictlijn of het verdrag van Bern, met de Vlaamse en bij uitbreiding de gewestelijke reglementering inzake soortenbescherming en soortenbeheer die in belangrijke mate de omzetting inhoudt of moet inhouden van Europese richtlijnen en internationale verdragen inzake het natuurbehoud.

Tevens kunnen die positieflijsten ook niet los gezien worden van de CITES-verordeningen inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer. Bijgevolg zal de overdracht van dierenwelzijn voor de categorie van (uitheemse) dieren waarop deze verordeningen betrekking hebben gepaard moeten gaan met een bevoegdheidsoverdracht van de CITES-aangelegenheden alsook de in-, uit- en doorvoer van uitheemse diersoorten en hun krengen in zijn algemeenheid. In dit kader wordt opgemerkt dat het Agentschap voor Natuur en Bos in een aantal situaties zijn kerntaken reeds heeft afgestemd op CITES, en dat een aantal medewerkers van ANB-

Natuurinspectie reeds jaren de handhaving van deze CITES-bevoegdheid doen in samenwerking met de CITES-dienst. Ook het INBO stelt momenteel reeds zijn expertise ter beschikking in het kader van CITES, en zal dit ook in de toekomst blijven doen.

Ook welzijnsbeleid bij dierentuin- en circusdieren, kent een link met de leefmilieu- en natuuraangelegenheden, doordat rekening moet worden gehouden met regelgeving inzake de bescherming van (uitheemse) bedreigde diersoorten en met de ecologische behoeften van de dieren.

Gezien de hierboven aangegeven argumenten, namelijk de samenhang tussen dierenwelzijn voor wat betreft wilde, inheemse en uitheemse diersoorten met leefmilieu en natuurbehoud, verdient het aanbeveling om dierenwelzijnsbeleid voor deze diersoorten onder te brengen in het beleidsdomein LNE, in functie van een coherent beleid voor die categorie van soorten.

Bij dit alles mag niet uit het oog worden verloren dat de toewijzing van de bevoegdheid voor dierenwelzijn, de beleidsdoelstelling; met name het garanderen van het welzijn van "elk" individueel dier, dient te bevorderen (zie bv. artikel 1 wet 14 augustus 1986). Lacunes of gebreken in de bescherming en handhaving van het welzijn van bepaalde categorieën van dieren moeten bijgevolg voorkomen worden. Bovendien zal er, vanuit het oogmerk van efficiëntie, in regelgeving, uitvoering en controle, nood zijn aan afstemming en coördinatie tussen de verschillende betrokken beleidsdomeinen.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Deze inschatting is momenteel niet eenvoudig te maken.

E. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

Het lijkt niet nodig voor de overdracht van de materie in de opmaak van een intrabelgisch samenwerkingsakkoord te voorzien. Onderzocht dient nog te worden of een intergewestelijk akkoord nuttig kan zijn voor bepaalde materies.

F. Contactpersonen

Naam: Evi Vervueren
Graad: A1
Entiteit: Dep LV, AOSB
Tel: 02/552 77 15
e-mail: evi.vervueren@lv.vlaanderen.be

Naam: Wendy Altobello
Graad: Juridisch Beleidsmedewerker
Entiteit: Dep LNE, AIM
Tel: 02/553 81 28

e-mail: wendy.altobello@lne.vlaanderen.be

Nieuwe fiche 77. Samenwerkingsfederalisme en federale loyaleit – artikel 143 GW

Uittreksel akkoord: p. 11

"De huidige staatsvorming versterkt ook de behoefte aan coördinatie tussen de federale staat en de deelstaten. Er zal een bijzondere aandacht geschonken worden aan de wijze waarop het debat georganiseerd zal worden over de verplichte internationale programma's (zoals de Europese convergentieprogramma's) waarvoor verschillende beleidsniveaus bevoegd zijn.

In dit kader zullen de rol en werking van het Overlegcomité wettelijk worden verduidelijkt als centraal punt voor overleg, samenwerking en impulsen van gecoördineerde strategieën, o.a. om aan de Europese doelstellingen te voldoen, met naleving van de bevoegdheden van eenieder. Het Parlement zal toegang krijgen tot de agenda en beslissingen van het Overlegcomité.

De werkingsprocedures zullen worden geformaliseerd, opdat de regeringen tijdig de standpunten kunnen voorbereiden die ze in het Overlegcomité zullen verdedigen.

Men zal ook bijzondere aandacht schenken aan de voorstelling van regelmatige rapporten over de activiteiten van de interministeriële conferenties en de daarmee samenhangende discussies.

Het toezicht op het principe van de federale loyaleit zal aan het Grondwettelijk Hof worden toevertrouwd: krachtens artikel 142, 2e lid, 3° van de Grondwet zal artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof gewijzigd worden door toevoeging van een 3° luidende als volgt: " *het in artikel 143 van de Grondwet bedoelde principe van de federale loyaleit*"

Voorafgaande opmerking

Het betreft geen overdracht van bevoegdheden van de federale overheid aan de deelstaten, maar wel om de wettelijke verduidelijking van de rol en de werking van het Overlegcomité, de formalisering van zijn werkingsregels en de versterking van de link met de interministeriële conferenties teneinde te beantwoorden aan de behoefte tot een versterkte coördinatie tussen de federale staat en de deelstaten. Daarenboven beoogt het akkoord de invoering van een controle door het Grondwettelijk Hof op het principe van de federale loyaleit. Deze wijzigingen hebben een potentiële impact op de uitoefening van bevoegdheden van de gewesten en gemeenschappen. Deze fiche geeft dan ook een overzicht van de potentiële impact en gevolgen van de ontworpen wijzigingen.

1. Welke invloed heeft dit punt op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

A. Behoefte aan bijkomende intrafederale coördinatie en instrumenten om hieraan uitvoering te geven

Uit de actuele praktijk blijkt reeds een duidelijke noodzaak tot een versterkte coördinatie en overleg tussen de deelstaten en de federale overheid (zie o.m. federale culturele en economische diplomatie), een noodzaak die door de bijkomende bevoegdheidsoverdracht naar de deelstaten enkel wordt versterkt. De doelstelling dient te zijn om tot een samenwerkingsfederalisme te komen in plaats van een eerder concurrerend federalisme.

Bovendien blijkt uit de praktijk een duidelijk deficit te bestaan in de beschikbare juridische instrumenten voor het vertalen van de akkoorden die voortvloeien uit de coördinatie. Het sluiten, de werking en de naleving van het instrument van het samenwerkingsakkoord is gebrekkig geregeld en kent in de praktijk heel wat beperkingen en problemen. Maar bovenal zijn er thans weinig alternatieven voor het sluiten van een samenwerkingsakkoord, waardoor een grote normdwang komt te liggen op een instrument dat heel wat gebreken kent en dat onmogelijk de noden en verwachtingen inzake het samenwerkingsfederalisme kan invullen.

Er is dus een duidelijke nood om naast samenwerkingsakkoorden ook in de mogelijkheid te voorzien om uitvoeringsakkoorden af te sluiten of om regels van afgeleid (samenwerkings)recht aan te nemen teneinde te voorkomen dat samenwerkingsakkoorden naast de fundamentele beleidskeuzes ook de detailmaatregelen of maatregelen van technische aard moeten regelen. Door middel van een wettelijke verankering van het Overlegcomité en de versterking van de link met de interministeriële conferenties, zou hierin kunnen worden voorzien.

De (politieke) tekst uit het vlinderakkoord (met inbegrip van deze over de verplichte internationale programma) kan op verschillende manieren worden uitgewerkt. Hierbij dient een grote alertheid aan de dag te worden gelegd om te voorkomen dat deze een mogelijke inperking van deelstaatbevoegdheden zou inhouden, of ervoor zou zorgen dat de deelstaten hun bevoegdheden minder autonoom zouden kunnen uitoefenen of dat de teksten aanleiding zouden kunnen geven tot een politisering van (interpretaties over) de uitoefening van bevoegdheden. Het is dan ook van cruciaal belang om betrokken te worden bij de uitwerking van de juridische teksten om aldus een maximale beleidsvrijheid te bewaken. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat coördinatie of overleg niet van rechtswege hoeft te gebeuren of hoeft aangestuurd te worden door het federale beleidsniveau, zeker niet als het gaat om materies waarvan het zwaartepunt bij de deelstaten ligt.

De uitwerking van deze punten zou ook moeten worden gekoppeld aan een optimalisering van de regeling van de samenwerkingakkoorden op het vlak van de coördinatie tussen de federale overheid en de deelstaten aangaande internationale en Europese onderhandelingen, het sluiten van internationale verdragen, de vertegenwoordiging in internationale organisaties, enz. (zie ook fiches "Eventuele goedkeuring van sommige gemengde verdragen door de Senaat", "Samenwerkingsakkoorden over de vertegenwoordiging van BE in EU en internationale organisaties" en "Substitutierecht ten voordele van de federale staat (in het kader van de internationale klimaatverplichtingen)"). Hierbij lijkt eveneens - op zijn minst - een herdefiniëring van de kerntaken van de FOD Buitenlandse zaken (inclusief permanente vertegenwoordiging).

B. Implicaties van de wettelijke verankering van het overlegcomité

De rol en werking van het Overlegcomité worden momenteel bepaald bij de wet van 9 augustus 1980 tot de hervorming van de instellingen. Het bestaande afstemmings- en samenwerkingsmodel omvat, naast het Overlegcomité, vooral een stelsel van interministeriële conferenties en samenwerkingsakkoorden.

Het Vlinderakkoord voorziet een verduidelijking van de rol van het Overlegcomité met het oog op het vastleggen van diens centrale rol in het overleg, de samenwerking en de impulsen voor gecoördineerde strategieën. Expliciet wordt verwezen naar Europese doelstellingen.

De voorziene wettelijke verduidelijking lijkt wel noodzakelijk, omdat de huidige overlegmechanismen en instrumenten voor een juridische vertaling ervan vaak te kort schieten.

De bestaande samenwerkingsinstrumenten moeten geoptimaliseerd worden met name door de regeling van samenwerkingsakkoorden te verbeteren en door in de mogelijkheid te voorzien om nadere uitvoeringsregels aan te nemen in de vorm van afgeleid samenwerkingsrecht. Ook alternatieve of aanvullende rechtsinstrumenten voor

samenwerking dienen te worden overwogen. Het akkoord lijkt hiervoor mogelijkheden aan te reiken:

- Door middel van een wettelijke verankering en formalisering van het Overlegcomité kan in de mogelijkheid worden voorzien om hierin/hieronder nadere gezamenlijke uitvoeringsregels te laten aannemen voor basisregelingen gesloten bij samenwerkingsakkoord;³¹
- De uitwerking van deze voorafgaande punten moet worden gekoppeld aan een optimalisering van de regeling van samenwerkingsakkoorden (o.a. inzake parlementaire instemming/bekendmaking/inwerkingtreding/opzegging/...);
- De vraag rijst ten slotte nog of de in het vlinderakkoord voorziene gezamenlijke decreten kunnen worden geïnterpreteerd als een nieuw instrument van samenwerking (naast de bestaande regeling van samenwerkingsakkoorden) die de mogelijkheid biedt om de samenwerking tussen federale overheid en/of de deelstaten te vereenvoudigen.

Verder lijkt het noodzakelijk om aandachtig te zijn of de explicitering en formalisering van sommige samenwerkingsregels en dito procedures geen beperking van de autonomie van de deelstaten zouden inhouden of een stap terug zou betekenen.

C. Invoering van een controlemechanisme op de federale loyaliteit

Het Vlinderakkoord voorziet dat de naleving van de federale loyaliteit wordt gecontroleerd door het Grondwettelijk Hof. Via de invoering van dit mechanisme lijkt een wijziging van het bestaande overlegmodel en het kantelen van bestaande evenwichten niet uitgesloten. Daarom lijkt het van fundamenteel belang om de achterliggende uitgangspunten te kennen. Alleszins bestaat hierdoor de kans dat het Hof (nog meer) een politiek geschiloplossend forum wordt, i.p.v. een juridisch anker in de toepassing van het institutioneel recht. Bovendien is deze maatregel nogal verwonderlijk wat de samenwerkingsakkoorden betreft, omdat in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (artikel 92*bis*, §5) de oprichting van een rechtscollege bij wet voorziet dat bevoegd zou zijn voor de uitlegging en de uitvoering van die akkoorden. Dit rechtscollege werd niet opgericht.

Aangezien de federale loyaliteit in verschillende richtingen geldt (federale overheid ten aanzien van de deelstaten, naast deelstaten onderling en ten aanzien van de federale overheid), zal er tevens op moeten worden toegezien dat de controle op de federale loyaliteit zowel op de federale overheid als op de deelstaten wordt toegepast, zodat ook de deloyale houding van de federale overheid of van een andere deelstaat kan worden onderworpen aan het toezicht.

D. Geviseerde wettelijke regelingen

Deze voorgestelde wijzigingen impliceren een wijziging van de Grondwet, de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de gewone wet van 9 augustus 1980, alsook het sluiten van een nieuwe samenwerkingsakkoorden en/of het wijzigen van bestaande samenwerkingsakkoorden.

---

³¹ Hiervoor lijkt wel een grondslag in de Grondwet/bijzondere wet vereist te zijn, en dienen de nodige waarborgen voor behoorlijke regelgeving te worden ingebouwd: bv. parlementaire controlemechanismen, transparantie en bekendmaking Belgisch Staatsblad, advies Raad van State.

2. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit punt?

Neen, niet sedert het vlinderakkoord. Het samenroepen van een ICBB werd wel al medio december 2011 aangevraagd. De wijzigingen aan een aantal samenwerkingsakkoorden hebben al diverse malen, met vooruitgang, maar toch zonder finaal resultaat, gefigureerd op de agenda van de ICBB en werden behandeld in werkgroepen.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van dit punt.

Neen, veel is afhankelijk van het concept, het model, van de hervorming van de intrafederale afstemming en samenwerking en, op basis daarvan, van de grondigheid waarmee de wijzigingen worden doorgevoerd.

4. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Wat betreft het voorzien van regels van "afgeleid samenwerkingsrecht" zullen de nodige waarborgen voor behoorlijke regelgeving moeten worden ingebouwd (bv. parlementaire controlemechanismen, transparantie en bekendmaking Belgisch Staatsblad, advies Raad van State), waarbij de opmerkingen van de Raad van State worden meegenomen.

C. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

-

D. Contactpersoon

Naam: Ingrid Festraets
Graad: Beleidsmedewerker
Entiteit: departement internationaal Vlaanderen
Tel: 02/553 01 09
e-mail: ingrid.festraets@iv.vlaanderen.be

Naam: Dries Van Eeckhoutte
Graad: Juridisch Beleidsmedewerker
Entiteit: LNE – Afdeling Internationaal Milieubeleid
Tel: 02/5538156, 0476/59.04.26
e-mail: dries.vaneeckhoutte@lne.vlaanderen.be

**Nieuwe Fiche 78. – buitenlandse betrekkingen – artikel 16, §3, BWHI
Leefmilieu - artikel 6, §1, II, BWHI**

Substitutierecht (in het kader van de internationale klimaatverplichtingen)

Uittreksel akkoord: pp. 43-44:

“Substitutierecht ten voordele van de federale staat in het kader van internationale klimaatverplichtingen: Er wordt een substitutierecht ten voordele van de federale staat ingevoerd voor het geval waarin een Gewest of een Gemeenschap de internationale verplichtingen die uit het Kaderverdrag van de Verenigde Naties over de klimaatverandering of uit één van zijn protocollen voortvloeien niet zou naleven, zoals bepaald in het bijzondere wetsvoorstel van 3 maart 2008 (doc Senaat, nr. 4-602/1)”

Algemene opmerking

Het gaat hierbij *niet* over een ontwerp van overdracht van een bevoegdheid van de federale overheid aan de gewesten of de gemeenschappen, *maar* om het instellen van een mechanisme ten voordele van de federale overheid waardoor de federale overheid tussen kan komen in de uitoefening van de bevoegdheden van de gewesten of gemeenschappen door zich in de plaats te stellen van deze laatsten voor de nakoming van internationale verplichtingen (hierna: “substitutiemechanisme”). Het ontwerp heeft duidelijk potentiële gevolgen voor de uitoefening van bevoegdheden van de gewesten en gemeenschappen, maar dan eerder in negatieve zin.

Zie ook Fiche nr. 53: Nationale Klimaatcommissie en responsabilisering inzake klimaat.

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ..., zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

-

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

-

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

Het bestaande substitutiemechanisme ligt verankerd in artikel 16, §3, BWHI. Het ontwerp impliceert een uitbreiding van de hierin vervatte regeling en een versoepeling van de voorwaarden voor de toepassing ervan. Het akkoord verwijst naar het voorstel van wijziging van artikel 16, §3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vervat in *Parl.Doc.* Senaat, nr. 4-608/1, ingediend in het federale parlement (het voorstel van staatshervorming van 2009 of de zgn. “borrelnootjes”).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

Mogelijke effecten:

1. De **federale overheid krijgt een hefboom om** - onder bepaalde omstandigheden - **tussen te komen in de uitoefening van de eigen bevoegdheden van de Gemeenschappen en Gewesten** die betrekking hebben op de nakoming van internationale verplichtingen die uit het Kaderverdrag van de Verenigde Naties over de klimaatverandering of uit één van zijn protocollen voortvloeien - wat potentieel vrij ruim is (het gaat hier niet alleen om leefmilieubescherming aangezien uitvoering klimaatverplichting gebeurt d.m.v. maatregelen in verschillende beleidsdomeinen) en niet louter hypothetisch -, door in de plaats te treden van het betrokken Gewest of Gemeenschap.

2. De uitbreiding van het bestaande substitutiemechanisme en de nadere uitwerking ervan zou een negatief precedent kunnen scheppen die **een impact heeft op de geldende beginselen van het Belgisch federalisme** en aldus op andere aangelegenheden dan deze hierboven onder randnr. 1 vermeld. Het hoger stellen van één orgaan (federale overheid) boven andere organen (deelstaten) van de Belgische Staat, staat immers op gespannen voet met de geldende beginselen van het Belgisch federalisme dat uitgaat van een gelijkschakeling tussen de federale overheid, de Gewesten en Gemeenschappen.

Aandachtspunten:

- Het luik klimaat in de nota is vrij verwarrend en onduidelijk, en lijkt op het eerste zicht te vertrekken van onderling tegenstrijdige uitgangspunten (zie ook fiche 53). Er is dan ook **nood aan nader inzicht in de achterliggende uitgangspunten en de doelstelling** van de betrokken passages uit het akkoord om de mogelijke impact duidelijk te kunnen inschatten.
- De **omvang** van de ontworpen uitbreiding van het bestaande substitutiemechanisme is **onduidelijk**. Het ontwerp verwijst naar het voorstel van wijziging van de BWHI dat de bestaande regeling niet enkel uitbreidde met het geval waarin “de instantie opgericht op basis van het (Raamverdrag) van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of één van zijn protocollen vastgesteld heeft dat België zijn internationale verplichtingen die eruit voortvloeien niet naleeft”, maar ook met het geval waarin “een Gewest of een Gemeenschap niet gereageerd heeft op een in artikel 226 van het EG-Verdrag bedoeld met redenen omkleed advies ten aanzien van de Staat ten gevolge van het niet-nakomen van een Europeesrechtelijke verplichting”. Ten eerste is het onduidelijk of deze laatste uitbreiding thans ook nog wordt beoogd. Ten tweede, valt niet in te zien waarom een uitbreiding zich specifiek zou moeten toespitsen op het klimaatverdrag. Ten derde, moet worden opgemerkt dat de wijzigingstekst nog voorwerp heeft uitgemaakt van opmerkingen van de afdeling wetgeving van de Raad van State (zie *Parl.Doc.* Senaat, nr. 4-608/2, pp. 34-35) in het licht waarvan het in elk geval nog zou moeten worden aangepast.
- Het substitutierecht, zoals omschreven in het vlinderakkoord, wordt geplaagd door een **verwarring tussen de “Belgische Staat”** (als internationale rechtspersoon die aansprakelijk kan worden gesteld op internationaal en Europees vlak) enerzijds **en de “federale overheid”** (die slechts één van de organen is van deze internationale rechtspersoon, net zoals de deelstaten overigens) anderzijds. **Ook deelstaten en andere overheden** (bv. misschien ook het Overlegcomité na een mogelijke wettelijke verankering) **kunnen als orgaan van de Belgische Staat optreden** en zouden bijgevolg leiding of maatregelen kunnen nemen in het substitutiemechanisme, op een manier die meer in overeenstemming is met de thans geldende beginselen van het Belgische federalisme.
- **Wat overigens met de substitutie voor niet-nakoming door de federale overheid?**

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

-

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

-

3. In voorkomend geval, raming van de zgn “lasten van het verleden”, dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ... en hun financiële impact

-

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

E. Samenwerkingsakkoord

Algemene opmerkingen

Het voorstel van wijziging van artikel 16, §3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vervat in *Parl.Doc.* Senaat, nr. 4-608/1, verwijst naar “in voorkomend geval, het samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 92*bis*, §4*ter*, door de Staat is nageleefd”. Deze laatste bepaling voorziet in het verplicht sluiten van een samenwerkingsakkoord over het sluiten van gemengde verdragen enerzijds en over de nadere regelen voor de gedingvoering voor een internationaal of supranationaal rechtscollege anderzijds.

De bestaande, in uitvoering hiervan afgesloten samenwerkingsakkoorden, hebben in hun huidige formulering weinig of geen relevantie voor het substitutiemechanisme, en al helemaal niet voor de ontworpen uitbreiding met de situatie waarin “de instantie opgericht op basis van het (Raamverdrag) van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of één van zijn protocollen vastgesteld heeft dat de België zijn internationale verplichtingen die eruit voortvloeien niet naleeft”. Het bestaande **samenwerkingsakkoord van 11 juli 1994 over de rechtsgedingvoering voor een internationaal of supranationaal rechtscollege in gemengde geschillen**, heeft immers slechts betrekking op vorderingen ingesteld door België en *niet* op het verweer door België wanneer tegen hem een zaak wordt ingesteld. Met de instantie op basis van het (Raamverdrag) van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of één van zijn protocollen” beoogt men overigens het nalevingsmechanisme krachtens artikel 18 van het Kyoto Protocol (en dus niet het geschillenbeslechtingsmechanisme) hetwelke niet kan worden gekwalificeerd als een *rechtscollege*. Het samenwerkingsakkoord van 11 juli 1994 over de rechtsgedingvoering voor een internationaal of supranationaal rechtscollege in gemengde geschillen en/of het **Kaderakkoord van 30 juni 1994 tot samenwerking tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten over de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de Internationale Organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden** (in welk geval er (ook) moet worden verwezen naar artikel 92*bis*, §4*bis*, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), zal in het licht hiervan **moeten worden aangepast**. In elk geval zijn de verschillende hiervoor genoemde samenwerkingsakkoorden dringend toe aan een herwerking aangezien de erin vervatte regeling op een aantal punten achterhaald is, lacunair is en de coherentie soms ontbreekt (zie hierover o.m. nieuwe fiches “samenwerkingsakkoorden over de vertegenwoordiging van

BE in EU en internationale organisaties” en “eventuele goedkeuring van sommige gemengde verdragen door de Senaat”).

Het voorstel tot wijziging voorziet ook in een “bespreking in het in artikel 31 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bedoelde Overlegcomité”. Er zal hierbij evenwel **rekening moeten worden gehouden** dat het akkoord tevens in een **wijziging van de werking en de rol van het Overlegcomité** voorziet (p. 11).

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Zie o.m. nieuwe fiches “samenwerkingsakkoorden over de vertegenwoordiging van BE in EU en internationale organisaties” en “eventuele goedkeuring van sommige gemengde verdragen door de Senaat”)

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Idem

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Idem

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

-

G. Contactpersonen

Naam: Dries Van Eeckhoutte
Graad: Juridisch Beleidsmedewerker
Entiteit: LNE – Afdeling Internationaal Milieubeleid
Tel: 02/5538156, 0476/59.04.26
e-mail: dries.vaneeckhoutte@lne.vlaanderen.be

Naam: Ingrid Festraets
Graad: beleidsmedewerker
Entiteit: DiV – Afdeling beleid
Tel: 02/553.01.09
e-mail: ingrid.festraets@iv.vlaanderen.be

Nieuwe Fiche 79. – buitenlandse betrekkingen – artikel 167 Grondwet & artikel 16, §§ 1-2, BWHI

Eventuele goedkeuring van sommige gemengde verdragen door de Senaat

Uittreksel akkoord: pp. 7-8:

“De opdrachten van de Senaat zullen beperkt zijn en in ieder geval omvatten: de verklaring tot herziening van de grondwet, de grondwetsherzieningen, de bijzondere wetten, het betrekken van de deelstaten bij sommige benoemingen (Grondwettelijk Hof, Raad van State, Hoge Raad voor de Justitie), de procedure van de belangenconflicten en eventueel de goedkeuring van sommige gemengde verdragen met een evocatierecht van de deelstaten” (titel 1.4 Hervorming van het tweekamerstelsel; onderstreping toegevoegd).

Algemene opmerking

Het gaat hierbij *niet* over een ontwerp van overdracht van bevoegdheid van de federale overheid naar de gewesten of de gemeenschappen, *maar* mogelijk om het instellen van een mechanisme waardoor de Senaat eigen bevoegdheden van de gemeenschaps- of gewestparlementen zou kunnen uitoefenen. Het ontwerp heeft duidelijk potentiële gevolgen voor de uitoefening van bevoegdheden van de gewesten en gemeenschappen, maar dan in negatieve zin (een refederalisering).

Vastgesteld wordt dat de tekst van het federale regeerakkoord nog geen definitieve beslissing lijkt in te houden over de toewijzing van de instemmingsprocedures met gemengde verdragen aan de hervormde Senaat. Het federale regeerakkoord van 1 december jl. zegt immers “*eventueel*”. In de eerste plaats moet worden gepleit voor het niet gebruik maken van deze eventualiteit (infra 4).

A. Omvang van de bevoegdheidsoverdracht

1. Welke concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... zijn vervat in de over te dragen bevoegdheid?

De parlementaire instemming van het Vlaams Parlement met sommige gemengde verdragen die mede tot zijn bevoegdheid behoren. Hierdoor verdwijnt deze autonome bevoegdheid van het Parlement, maar ook de rol van de Vlaamse Regering in de instemmingsprocedures voor die gemengde verdragen (de Vlaamse Regering heeft immers het initiatiefrecht om een verdrag ter instemming aan het Vlaamse Parlement voor te leggen; merk ook op dat de Regering voorafgaandelijk het verdrag sluiten, machtigt tot ondertekening ervan en principieel goedkeurt vooraleer het dit ter instemming aan het Parlement voorlegt).

2. Welke federale entiteit was tot nu toe belast met de in punt 1 bedoelde opdrachten en activiteiten?

Geen.

3. Welke federale regelgeving regelt tot nu toe de over te dragen aangelegenheid?

De huidige bevoegdheden van de Senaat worden thans geregeld in de artikelen 74-82 van de Grondwet.

De betrokken bevoegdheden van het Vlaamse Parlement worden thans geregeld in artikelen 167, 127, §1, 3°, 128, §1, Grondwet en in artikel 16, §1-2, bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI).

4. Wat is het effect van deze bevoegdheidsoverdracht en wat zijn de aandachtspunten?

1. Het ontwerp uit het akkoord is vrij beknopt geschreven en laat nog vele vragen open.

Het is evenwel **weinig waarschijnlijk, zeker als men de vereenvoudiging doorvoert die reeds werd voorgesteld (cfr. *infra*)**, dat een goedkeuring door de Senaat de goedkeuringsprocedure van sommige gemengde verdragen een efficiëntievoordeel zou opleveren door deze te verbeteren/versnellen – eerder integendeel (*infra*, 2), terwijl het wel een serieus risico inhoudt voor de aantasting van de autonomie van de deelstaten (*infra*, 3);

2. Het ontwerp lijkt als **doel** te hebben om de **Belgische instemmingsprocedure met bepaalde gemengde verdragen te versnellen** door deze slechts afhankelijk te maken van de instemming van één parlement i.p.v. de instemming van alle bevoegde parlementen.

Hoewel er duidelijk nood is om de instemmingsprocedure met verdragen te optimaliseren (*infra*, 4), en het ontwerp hier ogenschijnlijk lijkt toe bij te dragen, is dit evenwel bij nader onderzoek weinig waarschijnlijk, wanneer men de op Vlaams niveau voorgestelde vereenvoudigingsmaatregelen doorvoert (cfr. *infra*), zeker als men het volledige traject van verdragsluitings, -instemming en -uitvoering in oogmerk neemt:

- het ontwerp heeft enkel betrekking op het parlementaire luik van de instemmingsprocedure, die voor gemengde verdragen in de praktijk doorgaans door de verschillende overheden wordt gecoördineerd en dan ook parallel verloopt: de huidige tijdsverloop voor afzonderlijke instemmingsprocedures voor de verschillende parlementen moet dan ook niet cumulatief worden gezien. Het parlementaire luik van de instemmingsprocedure neemt overigens een relatief beperkt aandeel van het tijdsverloop in beslag (in vergelijking met de administratieve voorbereiding en deze hoogstens verschuift naar andere – minder geschikte - plaatsen in het traject);

- de kennis en know-how over (de impact voor België van) gemengde verdragen, zit per definitie verspreid over verschillende overheden. Ofwel zal een verder doorgedreven coördinatie in de administratieve voorbereiding van de instemming door de Senaat worden gehanteerd (welke hierdoor beduidend meer tijd in beslag zal nemen en waar overigens geen enkele garantie voor bestaat), ofwel riskeert een instemming namens België te worden gevraagd zonder dat er een grondige en volledige kennis bestaat over de impact voor België met inbegrip van de deelstaten. Deze laatste hypothese is niet ondenkbeeldig rekening houdend met het feit dat er over de laatste jaren al meer dan honderd gemengde verdragen (ten onrechte) exclusief federaal werden onderhandeld en ondertekend. Door het voorliggende ontwerp wordt het risico op dergelijke federale bevoegdheidsoverschrijdingen alleen maar groter en moeilijker controleerbaar, tenzij na bekendmaking van de federale instemmingswet. In geval van een bevoegdheidsoverschrijding door de federale overheid, rest enkel nog een verzoek van een deelstaat tot schorsing en nietigverklaring van die wet bij het Grondwettelijk Hof als drukkingsmiddel.

- dat een bevoegd gewest- of gemeenschapsparlement geen instemming met het verdrag heeft verleend, dreigt voor problemen, vertraging of zelfs het volledig achterwege blijven van uitvoering en implementatie in zijn bevoegdheidsdomein te zorgen (bv. laattijdige identificatie van knelpunten, geen kennis of *ownership* over de verdragsengagementen, ...); België riskeert dan wel al internationaal gebonden te zijn.

- het doorbreken van het verticaliteitsbeginsel (wat betreft verdragen: dat een bevoegde overheid betrokken is van bron tot monding, of van de onderhandeling, over de instemming, tot de implementatiefase) verhoogt aanzienlijk het risico op niet-naleving van aangegane internationale verplichtingen (het voorliggende ontwerp staat hiermee op gespannen voet met de doelstellingen van de ontworpen maatregelen in fiche 53 en de nieuwe fiche substitutiemechanisme).

3. Het is in dit stadium onvoldoende duidelijk of de nieuwe samenstelling, bevoegdheid en werking van de Senaat ervoor zou zorgen dat deze daadwerkelijk zal uitgroeien tot een “Senaat van de deelstaten”, in het kader waarvan een nieuwe vorm van samenwerking tussen de deelstaten en de federale overheid gestalte zou kunnen krijgen. Zonder deze garantie, draagt het voorstel tot goedkeuring van sommige gemengde verdragen door de Senaat het risico in zich dat *de facto* aan de autonomie van de deelstaten wordt geraakt

doordat een mechanisme wordt ingesteld dat aanleiding kan geven tot een verschuiving van deelstaatbevoegdheden naar de federale overheid en doordat een negatief precedent wordt gezet door het doorbreken van het verticaliteitsbeginsel in de bevoegdheidsverdeling, en door het doorbreken van het beginsel *in foro interno et in foro externo* dat de buitenlandse betrekkingen in het federale België determineert en wereldwijd uniek maakt.

4. Bijgevolg lijkt het ons **aangewezen dat in de eerste plaats elke overheid met haar regering en parlement zelf haar procedure voor instemming met verdragen optimaliseert**, door bvb. in betere/versnelde administratieve afhandeling te voorzien, mechanismen van anticiperende en vereenvoudigde goedkeuring voor (sommige) verdragen te voorzien. Deze lijken een grotere efficiëntiewinst te kunnen opleveren, zijn eenvoudiger realiseerbaar, verhogen niet het risico op niet-naleving van de internationale engagementen en houden geen bevoegdheidsverlies in voor de deelstaten. De administratie (zowel iV als AIM) hebben hiertoe reeds voorstellen ingediend.

B. Inschatting van de middelen

1. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Die vraag kan nog niet beantwoord worden. Die onbekende draagt bij tot de risico's die hierboven omschreven zijn.

2. Over welke goederen beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Idem.

3. In voorkomend geval, raming van de zgn "lasten van het verleden", dus: omvang van de op dit moment hangende schadeclaims, rechtszaken, ..., en hun financiële impact

Idem.

4. Welk budget en welke goederen zouden moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

De apparaatkredieten kunnen moeilijk worden geraamd, gezien het gebrek aan informatie over het concept van de institutionele hervorming die zich zal aandienen.

C. Inschatting van de personeelsinzet

1. Over hoeveel personeelsleden beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 om de in punt A.1. vermelde opdrachten, activiteiten, processen uit te voeren?

Die vraag kan nog niet beantwoord worden. Die onbekende draagt bij tot de risico's die hierboven omschreven zijn.

2. Over welk budget beschikte de in punt A.2. vermelde federale entiteit in 2011 voor deze personeelsinzet?

Idem.

3. Welk budget, welke personeelsinzet en hoeveel ruimte zouden, volgens u, moeten voorzien worden binnen de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de in A.1. vermelde opdrachten, activiteiten en processen

De apparaatkredieten kunnen moeilijk worden geraamd en gewaarborgd, gezien het gebrek aan informatie over het concept van de institutionele hervorming die zich zal aandienen.

D. Allocatie binnen de Vlaamse overheid

1. In welke entiteit van uw beleidsdomein zou de over te dragen bevoegdheid kunnen uitgeoefend worden (departement, agentschap, afdeling, dienst, ...) of welke nieuwe entiteit (EVA, IVA, afdeling, ...) zou daartoe kunnen opgericht worden?

Het lijkt voor de hand te liggen dat het Departement internationaal Vlaanderen en de Afdeling Internationaal Milieubeleid (AIM) een cruciale rol zullen moeten spelen in wat rest van de Vlaamse verdragsprocedure. Meer bepaald zullen zij, eventueel bijgestaan door bevoegde vakdepartementen, loyaal moeten betrokken worden bij de intrafederale en internationale onderhandelingen en bij de beslissing over het al dan niet ondertekenen van verdragen.

2. Als de over te dragen bevoegdheid ingepast zou worden binnen een bestaande entiteit, uit hoeveel personeelsleden bestaat de ontvangende entiteit op dit moment?

Vermits dit een refederalisering zou inhouden met bevoegdheidsverlies: niet van toepassing

E. Samenwerkingsakkoord

In de mate dat de eventualiteit werkelijkheid wordt, is een herziening van het **samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen**, des te meer vereist. In elk geval is het voornoemde samenwerkingsakkoord dringend toe aan een herziening aangezien de hierin vervatte regeling op een aantal punten achterhaald is, lacunair is en de coherentie soms ontbreekt.

1. Is er eventueel al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit samenwerkingsakkoord?

Neen.

2. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van het samenwerkingsakkoord.

Neen.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

Het valt te verwachten dat de eis tot een maximale informatiedoorstroming vanaf een federaal initiatief of een buitenlands initiatief voor het sluiten van een gemengd verdrag tot weerstand zal leiden bij de FOD Buitenlandse Zaken, maar misschien nog meer bij bepaalde federale vakdepartementen, bvb. de FOD Werkgelegenheid, Mobiliteit en Financiën.

F. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

-

G. Contactpersonen

Naam: Dries Van Eeckhoutte
Graad: Juridisch Beleidsmedewerker
Entiteit: LNE – Afdeling Internationaal Milieubeleid
Tel: 02/5538156, 0476/59.04.26
e-mail: dries.vaneeckhoutte@lne.vlaanderen.be

Naam: Ingrid Festraets
Graad: beleidsmedewerker
Entiteit: DiV –afdeling Beleid
Tel: 02 /553 01 09
e-mail: ingrid.festraets@iv.vlaanderen.be

Nieuwe fiche 80 – Internationale en Europese betrekkingen- artikel 167 GW en 92bis, §4bis, BWHI

Samenwerkingsakkoorden over de vertegenwoordiging van België in EU en internationale organisaties

Diverse bevoegdheidsoverdrachten-

Uittreksel akkoord: p. 11

De huidige staatsvorming versterkt ook de behoefte aan coördinatie tussen de federale staat en de deelstaten. Er zal een bijzondere aandacht geschonken worden aan de wijze waarop het debat georganiseerd zal worden over de verplichte internationale programma's (zoals de Europese convergentieprogramma's) waarvoor verschillende beleidsniveaus bevoegd zijn.

Voorafgaande opmerking

Het betreft geen overdracht van bevoegdheden van de federale overheid aan de deelstaten, maar wel om de behoefte aan een betere coördinatie tussen de federale overheid en de deelstaten. Deze behoefte vloeit voort uit de overdracht van bevoegdheden van het federale niveau naar de gewesten in deze laatste én vorige staatsvormingen. Het akkoord verwijst daarbij in het bijzonder naar de internationale programma's (zoals de Europese convergentieprogramma's) waarvoor verschillende beleidsniveaus bevoegd zijn, maar deze behoefte aan betere coördinatie geldt voor de internationale en Europese betrekkingen in het algemeen.

A. Implicaties

1. Welke invloed heeft dit punt op de concrete opdrachten, activiteiten, processen, ... van uw beleidsdomein?

a. Samenwerkingsakkoord over de vertegenwoordiging van België bij de EU

Het samenwerkingsakkoord (SA) van 8 maart 1994 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de ministerraad van de Europese Unie (EU) regelt de coördinatie van het Belgisch standpunt en de vertegenwoordiging van België bij de EU. De vertegenwoordiging van België in de ministerraden is gebaseerd op de interne bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de deelstaten, ingedeeld in diverse categorieën. Dit SA is dus van belang voor het EU-beleid van alle Vlaamse beleidsdomeinen.

Vlaanderen is reeds lange tijd vragende partij voor een wijziging van het SA EU wegens ontwikkelingen op Europees en Belgisch niveau en wegens lacunes in het akkoord die zorgen voor problemen bij de praktische toepassing ervan.

Een aantal belangrijke wijzigingen op Europees niveau vereisen eveneens een aanpassing van het SA EU:

- 2002: Europese beslissing om het aantal raadsformaties ongeveer te halveren, zodat de categorieën van het SA EU niet langer overeenstemmen met de huidige raadsformaties,
- De oprichting van de Europese Raad met het Verdrag van Lissabon,
- Het toenemend belang van de informele ministerraden.

Daarnaast moet het SA EU ook worden aangepast aan de gevolgen van de institutionele hervormingen van 2001, 2003 en 2011:

- Quasi geen enkele Europese raadsformatie kan exclusief worden toebedeeld aan het federale bestuursniveau, aangezien deze bijna steeds ook aangelegenheden bespreken die tot de bevoegdheid van de deelstaten behoren (bv. vergunningen voor wapenhandel, inburgeringsbeleid, economisch bestuur, ...).
- Sommige raadsformaties (bv. werkgelegenheid, ...) zijn vatbaar voor een overplaatsing naar andere categorieën waar de deelstaten meer zeggenschap hebben.

Een aantal belangrijke problemen met het huidige SA EU en de praktische toepassing ervan vloeien o.m. voort uit de volgende lacunes:

- De bestaande regeling is wat de vertegenwoordiging betreft in feite beperkt tot de formele ministerraden. Een uitbreiding van het SA EU naar andere EU gremia is daarom erg wenselijk. Het gaat met name over raadswerkgroepen, bepaalde comités, 'high level groups', informele ministerraden en ministeriële conferenties en de Europese Raad (zie advies RvS nr. 44.028/AV van 29 januari 2008 bij instemmingsdecreet met Lissabonverdrag).
- Aangezien het SA enkel de coördinatie van het Belgisch standpunt voor de formele ministerraad (en –impliciet- COREPER) regelt, maar niet voor de voorafgaande voorbereidende vergaderingen (in werkgroepen e.d.m.), worden voor aangelegenheden waar er geen sectorspecifieke coördinatie bestaan, de deelstaten hierdoor vaak laattijdig betrokken waardoor zij geen inbreng hebben in de initiële fases van Europese beleidsbepaling, wat haaks staat op het *in foro interno et in foro externo* beginsel. De Belgische invloed op het besluitvormingsproces wordt door de laattijdige coördinatie bovendien verzwakt.

Aansluitend zijn er nog een aantal andere punten die een verdere aanvulling, verduidelijking of aanpassing in het SA EU behoeven zoals de rol van de assessor, de interactie tussen DGE-coördinatie en sectorspecifieke Belgische coördinaties, de algemene informatiedoorstroming en het feit dat de rotatieperiode in de vertegenwoordiging in de Ministerraad te kort is.

b. Samenwerkingakkoord over de vertegenwoordiging van België bij de internationale organisaties

Het kaderakkoord van 30 juni 1994 tot samenwerking tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten over de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de Internationale Organisaties (kaderakkoord internationale organisaties) waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op de gemengde bevoegdheden is eveneens aan herziening toe.

Ten eerste is het kaderakkoord slechts van toepassing op een limitatieve lijst van internationale organisaties. Onderhandelingen werden gevoerd om van deze lijst een open lijst te maken en waarin ook conferenties en andere internationale vergaderingen werden opgenomen, maar voorlopig werd nog geen akkoord bereikt.

Bovendien is een praktijk ontstaan en de beslissing genomen waarbij de FOD Buitenlandse Zaken geen coormulti's voor bepaalde internationale organisaties meer organiseert, doch dit overlaat aan bepaalde federale vakdepartementen. In de praktijk blijkt aldus dat:

- het onderscheid tussen de internationale organisaties waarop het kaderakkoord van toepassing is en deze waarop deze niet van toepassing is, eerder arbitrair is (zo worden grote/actuele thema's doorgaans in verschillende fora opgepikt),

- de FOD Buitenlandse Zaken er niet in slaagt om voor de beperkte lijst internationale organisaties van het kaderakkoord zijn coördinatietaken zoals neergelegd in het kaderakkoord te vervullen (zie ook fiche over het Samenwerkingsfederalisme);
- een bijwerking van het kaderakkoord zou moeten toelaten om een betere prioritering mogelijk te maken van de coördinaties op COORMULTI-niveau en een betere afstemming met de bestaande sectorspecifieke coördinatiemechanismen. De prioritering en afstemming dient dan wel te gebeuren in samenspraak met alle betrokken overheden i.p.v. op een eenzijdige wijze door de FOD Buitenlandse Zaken te worden doorgevoerd.

Ten tweede kent het akkoord gelijkaardige lacunes als het SA EU, waardoor het bestaan en een goede werking van sectorspecifieke akkoorden in de praktijk heel belangrijk blijken te zijn om hieraan te remediëren en te zorgen voor een goede samenwerking.

Ten slotte is de scheidingslijn tussen het Belgische beleid voor de EU en de internationale organisaties - en daardoor ook tussen de relevante samenwerkingsakkoorden - nogal artificieel. Zo worden bv. de standpunten die op multilateraal niveau worden ingenomen door de EU en zijn LS immers eerst gecoördineerd op EU niveau (zowel vóór de vergadering in Brussel als ter plaatse), en ook de vertegenwoordiging gebeurt in de eerste plaats op basis van afspraken gemaakt op EU-niveau.

2. Is er al overleg geweest met federale overheid, of andere gemeenschappen en gewesten m.b.t. dit punt?

Neen, niet sedert het afsluiten van het zogenaamde vlinderakkoord. Wel hebben wijzigingen aan een aantal samenwerkingsakkoorden al diverse malen -zonder concreet resultaat- gefigureerd op de agenda van de ICBB's en werden deze behandeld in werkgroepen.

3. Kan al een inschatting gemaakt worden van de concrete afspraken die zullen moeten gemaakt worden en van de gevolgen (bijv. financieel) van dit punt.

Zie hoger.

De aanpassingen aan het samenwerkingsakkoord hebben op het eerste zicht geen onmiddellijke impact inzake personeelskosten of andere financiële verplichtingen.

4. Kan al een inschatting gemaakt worden van eventuele knelpunten of discussiepunten die daarbij kunnen rijzen?

De terughoudendheid of zelfs vijandigheid van de FOD Buitenlandse Zaken zal het grootste knelpunt zijn. De interpretatie en toepassing van het SA EU door de FOD Buitenlandse zaken (inclusief PV) verschilt immers van de visie die Vlaanderen (een 'bron-tot-monding' aanpak). In het verleden werd de aanpassing van beide samenwerkingsakkoorden gevraagd, maar niet behandeld of niet afgewerkt. In sommige gevallen werd de vraag niet gesteund door de andere deelstaten.

B. Andere informatie, opmerkingen, suggesties, ...

De vertegenwoordiging van de deelstaten binnen de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU wordt niet geregeld door het SA EU. In de praktijk zijn er heel wat problemen op het niveau van deze Permanente Vertegenwoordiging. Deze problemen situeren zich onder meer op het vlak van informatiedoorstroming naar de vertegenwoordigers van de deelstaten, op het vlak van coördinatie van standpunten en het naleven van in overleg tot stand gekomen Belgische standpunten; alsook op het vlak van de vertegenwoordiging zelf.

C. Contactpersoon

Naam: Ingrid Festraets
Graad: Beleidsmedewerker
Entiteit: departement internationaal Vlaanderen
Tel: 02/553 01 09
e-mail: ingrid.festraets@iv.vlaanderen.be

Naam : Leen Chanet en Remy Merckx
Graad: Juridisch beleidsmedewerker, Afdelingshoofd, Juridisch beleidsmedewerker
Entiteit: Afdeling Internationaal Milieubeleid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Tel: 02/ 553 81 57
e-mail: remy.merckx@lne.vlaanderen.be

Overzicht fiches inventaris zesde staatshervorming

Fiche	Trekkers en Betrokkenen	Contactpersonen
1.Nationaal Instituut Statistiek	T: DAR B: FB, WVG, IV, RWO	Josée Lemaître 02/553 51 41
2.Centrum gelijkheid van kansen	T: DAR B: BZ, WSE, IV	Heidi Vander Poorten 02/553 57 30
3. Uitzendarbeid in de openbare sector	T: BZ B: OV, WSE	Dirk Laerte 02/553 50 49 Annit Vervoort 02/553 37 32 Wouter Janssens 02/553 95 60
3bis. Loopbaanonderbreking in de openbare sector	T: BZ B: OV, WSE	Dirk Laerte 02/553 50 49 Annit Vervoort 02/553 37 32 Wouter Janssens 02/553 95 60
4.Openbaar ambt	T: BZ B: OV, MOW	Wouter De Boeck 02/553 03 29 Martine Van Sande 02/553 50 25
5.Provinciale instellingen	T: BZ	Guido De Coster 02/553 39 26 Ann François 02/553 43 74
6.Federaal Crisiscentrum	T: BZ B: LNE, MOW	Carolina Stevens 0499 94 96 36
7.Grootstedenbeleid	T: BZ B: DAR, WVG, OV, EWI, RWO	Stefaan Tubex 02/553 57 65
8.Samenwerkingsakkoord Instituut Nationale Rekeningen	T: FB B: OV, IV	Willy Verschuere 02/553 11 16
9.Samenwerkingsakkoord Agentschap Patrimoniale Informatie	T: FB B: DAR, BZ, LNE, MOW, RWO	Willy Verschuere 02/553 11 16
10.Hervorming Bijzondere Financieringswet	T: FB B: OV, WSE	Wim Van den Bossche 02/553 53 18
11.Erkenning toeristische centra	T: IV B: RWO	Jan Korthoutd 02/553 00 70
12.Toerisme	T: IV	Jan Korthoutd 02/553 00 70
13.Interuniversitaire en technologische attractiepolen	T: EWI B: OV, IV	Elisabeth Monard 02/512 91 10
14.Vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen en NSECD	T: EWI B: LNE, LV, IV, RWO	Bernard De Potter 02/553 37 00
15.Participatiefonds	T: EWI B: WSE, MOW	Marcel van Handenhoven 02/229 52 30
16.Toegang tot het beroep – vestigingsvoorwaarden	T: EWI B: WVG, OV, LV, WSE, IV, RWO	Bernard De Potter 02/553 37 00
17.Kruispuntbank van ondernemingen	T: EWI B: WVG, LV, IV	Bernard De Potter 02/553 37 00
18.Nationale Delcrededienst, Finexpo, Belgische Maatschappij voor Internationale Investering, Agentschap Buitenlandse Handel	T: EWI B: LV, IV	Evi Roelen 02/553 54 37

19.Studentenmigratie	T: WSE B: OV	Wouter Janssens 02/553 95 60 Marc Haesendonckx 02/553 09 48
20.Loopbaanonderbreking onderwijs	T: OV B: WSE	Wouter Janssens 02/553 95 60
21.Oprichting Interfederaal Instituut Gezondheidszorg	T: WVG	Dirk Wildemeersch 02/553 35 07
22.Homogenisering van het ziekenhuisbeleid	T: WVG	Danny Vandewalle 02/553 35 22 Ivan De Boom 02/553 32 50
23.Homogenisering van het ouderenbeleid en long care-zorgen	T: WVG	Jan Opdebeeck 02/553 36 10 Jan Stevens 02/225 85 06
24.Homogenisering van de geestelijke gezondheidszorg	T: WVG	Danny Vandewalle 02/553 35 22
25.Homogenisering van het preventiebeleid	T: WVG	Pieter Vandenbulcke 02/553 35 94
26.Organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg	T: WVG	Erna Scheers 02/553 33 55
27.Samenwerkingsakkoord eHealth	T: WVG	Luc Moens 02/553 31 08
28.Samenwerkingsakkoord Internationale verplichtingen gezondheidsbeleid	T: WVG B: LNE, IV	Machteld Wauters 02/553 35 34
29.Samenwerkingsakkoord contingenteringsmodaliteiten gezondheidszorgberoepen	T: WVG B: OV	Danny Vandewalle 02/553 35 22
30.Samenwerkingsakkoord KB nr. 78	T: WVG B: OV	Danny Vandewalle 02/553 35 22
31.Samenwerkingsakkoord sociale akkoorden voor gezondheidszorgberoepen	T: WVG B: OV	Erna Scheers 02/553 33 55
32.Samenwerkingsakkoord Federaal Kenniscentrum gezondheidszorg	T: WVG	Luc Moens 02/553 31 08
33.Mobiliteitshulpmiddelen en hulp aan bejaarden	T: WVG	Jan Stevens 02/225 85 06
34.Overheveling gezinsbijslagen	T: WVG B: OV	Charlotte Reilhof 02/553 14 82
35.Jeugdsanctierecht	T: WVG B: OV	Karel Henderickx 02/553 08 04
36.FCUD	T: WVG	Anke Willekens 02/533 12 01
37.Federaal Impulsfonds Migrantenbeleid en Europees Integratiefonds	T: BZ B: OV, WSE	Greta Roels 02/553 33 85 Inge Hellemans 02/553 33 19
38.Telecommunicatie	T: CJSM	Caroline Uyttendaele 02/553 06 84
39.Filmkeuring	T: CJSM	Adriaan Heirman 02/553 46 65
40.Controle op de beschikbaarheid	T: WSE B: OV	Patricia Vroman 02/553 39 45
41.Doelgroepenbeleid	T: WSE B: FB	Patricia Vroman 02/553 39 45 Lieve De Lathouwer 02/553 09 59

42.Arbeidsbemiddeling	T: WSE	Patricia Vroman 02/553 39 45 Lieve De Lathouwer 02/553 09 59
43.Educatief verlof en Industrieel leerlingenwezen	T: WSE B: OV	Lieselotte Bommerez 02/553 09 45
44.Economische Migratie	T: WSE	Ianis Van Steendam 02/553 09 64
45.Werkgelegenheidsprogramma's	T: WSE B: OV	Kathleen Vandebroek 02/553 44 29
46.Reorganisatie beheersstructuur RVA	T: WSE	Sven De Haeck 02/506 12 16
47.Belgisch Interventie en Restitutiebureau	T: LV	Evi Vervueren 02/552 77 15
48.Landbouwrampenfondsen	T: LV	Evi Vervueren 02/552 77 15
49.Distributietarieven	T: LNE	Sarah Van Kerckhoven 02/553 13 54
50.Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost	T: LNE B: FB	Wilfried Bieseman 02/553 46 10 Isabel Haest 02/234 62 00 Jan Van de Voorde 02/229 52 30 Marc Van den Bergh 02/210 87 82 Luc Keereman 02/553 54 34
51.Handhaving regelgeving doorvoer afvalstoffen	T: LNE	Martine Blondeel 02/553 81 77 Bart Palmans 02/553 03 06
52.Nucleaire export	T: IV B: LNE	Tom Nijs 02/553 57 56
53.Nationale Klimaatcommissie en responsabilisering inzake klimaat	T: LNE B: FB, DAR, IV	Dries Maebe 02/553 70 15 Isabelle Vanden Bulcke 0499 94 93 42
54.Verkeersreglement	T: MOW B: LNE	Luc De Ryck 02/553 75 42
55.Samenwerkingsakkoord intergewestelijke mobiliteit	T: MOW	Luc De Ryck 02/553 75 42
56.Overheveling Verkeersveiligheidsfonds en BIVV	T: MOW	Luc De Ryck 02/553 75 42
57.Normering van verkeersinfrastructuur	T: MOW B: FB	Luc De Ryck 02/553 75 42
58.Technische keuring van voertuigen	T: MOW	Luc De Ryck 02/553 75 42
59.Rijopleiding	T: MOW B: OV	Luc De Ryck 02/553 75 42
60.Binnenscheepvaart	T: MOW	Ilse Hoet 02/553 77 36
61.Spoorlijnen	T: MOW B: RWO	Luc De Ryck 02/553 75 42
62.NMBS	T: MOW	Luc De Ryck 02/553 75 42
63.Strafuitvoering	T: WVG B: FB, LNE, WSE, IV, RWO	Marijke Enghien 02/553 33 49
63bis. Vervolgingsbeleid	T: RWO B: FB, WVG, LNE, WSE, IV	Hubert Bloemen 02/553 83 62

64. Justitiehuizen	T: WVG B: RWO	Marijke Enghien 02/553 33 49
65. Prijzencontrole	T: EWI B: WVG, LNE, LV, IV, MOW, RWO	Bernard De Potter 02/553 37 00 Ellen Vercaigne 02/553 74 45 Eddy Mettepenningen 02/553 33 98
66. Handelshuur	T: EWI B: FB	Bernard De Potter 02/553 37 00
67. Woninghuur	T: RWO B: FB	Liza Haagdorens 02/553 62 57
68. Pacht	T: LV B: FB, LNE	Evi Vervueren 02/552 77 15
69. Onteigeningen	T: FB B: BZ, LNE, LV, MOW, RWO	Luc Keereman 02/553 54 34
70. Aankoopcomités	T: FB B: LNE, LV, MOW, RWO	Jan Anthonis 02/553 51 70
71. Rampenfonds	T: BZ B: LNE, LV, MOW	Carolina Stevens 0499 94 96 36 Evi Vervueren 02/552 77 15 Caroline Thys 02/553 80 94 Yves Rubens 02/553 71 47
72. Volksraadplegingen	T: BZ	Guido De Coster 02/553 39 26
73. Fiscale uitgaven	T: FB B: WVG, LNE, WSE, RWO	Gijsbert Boute 02/553 54 57
74. Samenwerkingsverband Hoofdstedelijke Gemeenschap	T: MOW B: FB, DAR, WSE, RWO	Luc De Ryck 02/553 75 42
75. Plantentuin Meise	T: EWI B: DAR, LNE, LV, IV, RWO	Dirk Van Melkebeke 02/553 55 99
76. Dierenwelzijn	T: LV B: LNE	Evi Vervueren 02/552 77 15 Wendy Altobello 02/553 81 28
77. Samenwerkingsfederalisme en federale loyaliteit	T: LNE B: IV, MOW	Ingrid Festraets 02/553 01 09 Dries Van Eeckhoutte 02/553 81 56
78. Substitutierecht Klimaat	T: IV B: LNE	Ingrid Festraets 02/553 01 09 Dries Van Eeckhoutte 02/553 81 56
79. Gemengde verdragen	T: LNE B: IV	Ingrid Festraets 02/553 01 09 Dries Van Eeckhoutte 02/553 81 56
80. Samenwerkingsakkoorden vertegenwoordiging België in EU en internationale organisaties	T: IV B: LNE	Ingrid Festraets 02/553 01 09 Remy Merckx 02/553 81 57

Inventarisatie impact zesde staatshervorming

bijlagen

BIJLAGE 2

SAMENWERKING TUSSEN FEDERALE OVERHEID,
GEMEENSCHAPPEN, GEWESTEN

1. Samenwerkingsakkoorden (nieuwe of aan te passen) expliciet aangekondigd in het institutioneel akkoord:

Fiche	inhoud	Stand van zaken
1	SA tussen gemeenschappen, gewesten en federale Staat m.b.t. de nadere regels voor de interfederalisering van het Nationaal Instituut voor de Statistiek	Informeel overleg binnen het Coördinatiecomité Statistiek, en met andere gewestelijke statistiekinstellingen (IWEPS, IBSA)
4	SA tussen de deelstaten over kwesties van gezamenlijk belang i.v.m. het openbaar ambt, en in het bijzonder, verplicht, over de maxima van de weddes omwille van de impact op pensioenen	Nog geen overleg
8	SA tussen gemeenschappen, gewesten en federale Staat m.b.t. de nadere regels voor de integratie van het Instituut Nationale Rekeningen in de deelstaten gewesten	Het huidige SA van 26 mei 1999 zal moeten aangepast worden
9 (en 67)	Herziening van het SA van 24 oktober 2002 om de oprichting van een agentschap voor patrimoniale informatie mogelijk te maken	Nog geen overleg over SA, wel andere samenwerkingsverbanden. SA van 2 april 2010 betreffende de coördinatie van infrastructuur voor ruimtelijke informatie doorkruist de oprichting van API
12	SA tussen Brussels Hoofdstedelijk Gewest en gemeenschappen m.b.t. de promotie van Brussel op nationaal en internationaal niveau en subsidies voor toeristische infrastructuur op grondgebied Brussels Gewest	Nog geen overleg.
21	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. samenstelling en financiering van het interfederaal instituut dat een overlegd antwoord zal geven op de grote uitdagingen m.b.t. de gezondheidszorg en dat permanente interfederale ontmoetingsplaats wordt tussen de verschillende ministers bevoegd voor het gezondheidsbeleid	Het bestaande SA van 10 december 2003 zal moeten geïntegreerd worden in het nieuwe SA. Er was nog geen overleg
27	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. beheer en gebruik eHealth en kennis- en informatieoverdracht (cofinanciering)	Er was al overleg met federale overheid zowel op ambtelijk als op politiek niveau, maar nog niet met andere gemeenschappen
28	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. nalevingsmodaliteiten van internationale verplichtingen ivm het gezondheidsbeleid	Nog geen overleg
29	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. contingenteringsmodaliteiten van de gezondheidszorgberoepen (zie ook fiche 30)	Nog geen overleg

30	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. aanpassings- en evaluatiemodaliteiten van het KB nr. 78 (zie ook fiche 29)	Nog geen overleg
31	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. de wijze waarop het overleg tussen de betrokken overheden m.b.t. de sociale akkoorden voor de gezondheidszorgberoepen wordt georganiseerd	Nog geen overleg
32	SA tussen gemeenschappen en federale staat m.b.t. de wijze waarop het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg wordt bestuurd en gefinancierd	Nog geen overleg
38	Eventueel: SA tussen gemeenschappen en federale staat over de bevoegdheidsverdeling inzake telecommunicatie	Nog geen overleg
13	SA tussen de gemeenschappen m.b.t. de overheveling van de interuniversitaire attractiepolen	Het huidige SA met federale overheid van 28 juni 2011 loopt tot 30 juni 2017. Daarna zullen gemeenschappen nieuwe overeenkomst sluiten
75	SA tussen de gemeenschappen m.b.t. de overdracht van de Plantentuin van Meise (= voorwaarde voor overdracht)	Er is een ontwerp SA dat nog ondertekend en goedgekeurd moet worden.
40	SA tussen gewesten en federale staat waarin op basis van Europese richtlijnen. gemeenschappelijke doelstellingen voor de intensiteit van de begeleiding van werklozen worden vastgelegd en waarin een snellere beschikbaarheidscontroleprocedure wordt ingevoerd	Een SA mbt de opvolging van het zoekgedrag van werkzoekenden werd goedgekeurd door de federale overheid op 22 maart 2010. Dit moet eventueel aangepast worden in het licht van bevoegdheidsoverdracht.
43	SA tussen gemeenschappen en gewesten m.b.t. betaald educatief verlof: organiseren en erkennen van opleidingen	Nog geen overleg
51	SA tussen gewesten en federale staat dat de coördinatie tussen federale overheid en gewesten m.b.t. handhaving regelgeving doorvoer afvalstoffen verzekert, gelet op douane en politie	Een samenwerkingsakkoord werd ondertekend op 20 mei 2011 en verkeert momenteel in goedkeuringsfase. Er is afgesproken deze fase af te breken en te onderhandelen over een nieuwe tekst in het licht van de bevoegdheidsoverdracht
52	SA tussen gewesten en federale staat m.b.t. informatie-uitwisseling, expertise-uitwisseling en doeltreffend maken van bestaande procedures rond nucleaire export	Nog geen overleg

55	Update van het SA van 17 juni 1991 betreffende gewestgrensoverschrijdende wegen: uitbreiding tot andere aspecten van intergewestelijke mobiliteit en inzake verkeersveiligheid	Het samenwerkingsakkoord van 17 juni 1991 werd afgesloten tussen de gewesten en het lijkt niet aangewezen dat de federale overheid naar aanleiding van de aangekondigde inhoudelijke uitbreiding, partij zou worden bij dit samenwerkingsakkoord. Er was nog geen overleg
61	SA tussen gewesten en federale staat waarbij de evenredigheid van de gewestelijke financiering voor de aanleg of aanpassing van spoorlijnen t.a.v. de federale financiering wordt vastgelegd (= voorwaarde voor de bijkomende gewestelijke financiering)	Bestaand samenwerkingsakkoord mbt financiering 2001-2012 werd door RvSt geacht in strijd te zijn met bevoegdheidsverdelende regels. Er was nog geen formeel overleg mbt nieuw samenwerkingsakkoord 2013-2025
56	Eventueel: SA tussen gewesten met betrokkenheid federale staat ivm nationale bewustmakingsacties op autosnelwegen	Nog geen overleg
74	SA tussen de gewesten dat de nadere regels en voorwerp van overleg binnen "hoofdstedelijke gemeenschap" vastlegt (voorwerp van overleg= alle gewestelijke aangelegenheden en in ieder geval mobiliteit, verkeersveiligheid en wegenwerken)	Nog geen overleg. Afhankelijk van de manier waarop het institutioneel akkoord wordt uitgevoerd, wordt het samenwerkingsverband opgericht in de BWHI of bij samenwerkingsakkoord. SA moet in ieder geval de nadere regels en het voorwerp van overleg vastleggen
63bis	SA tussen gemeenschappen, gewesten en federale Staat m.b.t. - het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie en het opstellen van richtlijnen inzake het strafrechtelijk beleid; - het formaliseren van de vertegenwoordiging van de deelstaten in het College van procureurs-generaal; - de kadernota Integrale veiligheid en het Nationaal veiligheidsplan. - Justitiehuisen: partnership organiseren	Nog geen overleg

64	SA tussen federale staat en deelstaten waarin het partnership mbt justitiehuzen georganiseerd wordt	Er bestaat een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en (alleen) de Vlaamse Gemeenschap dd mei 2010. Naar aanleiding van bevoegdheidsoverdracht zal overleg over aangepast samenwerkingsakkoord moeten opgestart worden
----	---	---

-

2. Andere afspraken in het Institutioneel Akkoord die een samenwerkingsakkoord, -protocol, ... (lijken te) impliceren

Fiche	onderwerp	Stand van zaken
2	Interfederalisering Centrum Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding	Eerste debatten tussen federale overheid en gemeenschappen dateren van 2007 maar er is nog geen akkoord
6	Betrokkenheid van de gewesten bij Federaal Crisiscentrum	
14	Vergunningsbeleid handelsvestigingen. Er wordt verplicht overleg opgelegd tussen de gewesten voor projecten in gewestgrenszones. Modaliteiten van dat overleg moeten nog bepaald worden	
19	Gemeenschappen worden bevoegd normering studenmigraatie. Dat veronderstelt minstens afstemming tussen gemeenschappen om "legal shopping" te vermijden	
22	Bilaterale akkoorden tussen gemeenschap en federale overheid m.b.t. reconversie ziekenhuisbedden, programmatie,	
35	Bestaande samenwerkingsakkoorden met de federale overheid van 30 april 2002 en 13 december 2006 moet geëvalueerd worden in het licht van de bevoegdheidsoverdracht	
36	Het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten wordt opgeven en middelen worden over gemeenschappen verdeeld. Afspraken met Franse Gemeenschap, VGC en GGC mbt toewijzing van de middelen voor Brussel dringen zich op	
37	Het Europees Integratiefonds wordt opgeheven en de middelen worden overgeheveld naar de gemeenschappen. Afspraken tussengemeenschappen en met federale overheid dringen zich op	
39	Filmkeuring wordt overgedragen aan de gemeenschappen. Overleg tussen gemeenschappen dringt zich op	Overleg met Franse en Duitstalige Gemeenschap is lopend
44	Arbeidskaarten en beroepskaarten. Het is nog onduidelijk of inspectie en controle exclusief aan gewesten zal worden overgedragen of gedeeld met federale inspectiediensten. In ieder geval dringen afstemming, informatie-uitwisseling en taakverdeling met federale dienst Vreemdelingenzaken zich op, zeker in het kader van het Europese Single Permit principe	
45	Startbaanovereenkomsten: naar aanleiding van bevoegdheidsoverdracht kunnen bestaande samenwerkingsakkoorden met federale overheid opgeheven worden	
45	Sociale economie: naar aanleiding van bevoegdheidsoverdracht kunnen bestaande samenwerkingsakkoorden met federale overheid opgezegd worden	

53	De verdeling van de veilingopbrengsten van emissierechten en andere afspraken betreffende de uitvoering van het Klimaat- en Energiepakket zullen in een samenwerkingsakkoord moeten verankerd worden	Er was reeds overleg op administratief niveau binnen de werkgroep Klimaat-Energie
54	De regelgevende bevoegdheid mbt gevaarlijk en uitzonderlijk vervoer wordt overgedragen naar gewesten volgens nader te bepalen regels teneinde de coördinatie van de procedures tussen de gewesten te verzekeren.	
70	Naar aanleiding van overdracht aankoopcomités naar de gewesten, zal protocol van 5 maart 1986 tussen federale staat en deelstaten moeten geëvalueerd en eventueel opgezegd worden	
76	Een samenwerkingsakkoord met de andere gewesten lijkt aangewezen in een aantal materies mbt dierenwelzijn	
78	Het kaderakkoord van 30 juni 1994 tot samenwerking tussen de federale staat en de gemeenschappen en gewesten voer de vertegenwoordiging van België bij Internationale Organisaties en/of het SA 11 juli 1994 over de rechtsgedingvoering bij internationale of supranationale rechtscolleges moet herzien worden, o.a. in het licht van het in te voeren substitutierecht van de federale staat in het kader van internationale klimaatverplichtingen	Nog geen overleg
79	Herziening van het SA van 8 maart 1994 over het sluiten van gemengde verdragen is noodzakelijk, zeker als de senaat bevoegd zou worden (in het institutioneel akkoord staat "eventueel") voor de goedkeuring van sommige gemengde verdragen, is	Nog geen overleg
80	Herziening van het SA van 8 maart 1994 mbt de vertegenwoordiging van België in de ministerraad van de EU en het kaderakkoord van 30 juni 1994 tot samenwerking tussen de federale staat en de gemeenschappen en gewesten voer de vertegenwoordiging van België bij Internationale Organisaties (zie ook fiche 78) moeten aangepast worden naar aanleiding van de nieuwe bevoegdheidsoverdrachten, onder andere wat de verplichte internationale programma's betreft	Nog geen overleg

---